ព្រះ
ត្រៃបិដកបាឡី
និង
សេចក្តីប្រែជាភាសាខ្មែរ
វិនយបិដក ចុល្លវគ្គ
ទុតិយភាគ
១០

សមថក្ខន្ធកៈ ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកៈ
និង សេនាសនក្ខន្ធកៈ

ផ្សព្វផ្សាយដោយសម្តេចព្រះអភិសិរីសុគន្ធាមហាសង្ឃរាជាធិបតី បួរ គ្រី
សម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជនៃគណៈធម្មយុត្តិកនិកាយ
នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ព.ស. ២៥៥៣

Vinayapiṭaka

Cullavagga Dutiyabhāga

10

Samathakkhandhaka

Khuddakavatthukkhandhaka

&

Senāsanakkhandhaka

សម្តេចព្រះអភិសិរីសុគន្ធាមហាសង្ឃរាជាធិបតី បួរ គ្រី
សម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជ នៃគណៈធម្មយុត្តិកនិកាយ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

និយមវចនៈ

ព្រះត្រៃបិដកត្រូវបានបង្កើតឡើង ប្រមាណ៥០០ឆ្នាំថ្វាយ ក្រោយអំពីការរំលត់ព្រះខន្ធចូលកាន់ព្រះបរមនិព្វានរបស់សម្តេចព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះបរមគ្រូជាអម្ចាស់នៃយើងគ្រប់គ្នា ។ គ្រប់ប្រទេសអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា និងប្រទេសខ្លះមួយចំនួនមិនមែនអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា គ្រប់អង្គការពុទ្ធិកសមាគម និងតាមបណ្ណាល័យជាតិធំ ៗ តែងតែបានទទួលយកមកតម្កល់ទុកធ្វើជាគ្រឹះ ដើម្បីធ្វើការស្រាវជ្រាវសិក្សាស្វែងយល់ តាមអ្វីដែលហៅថាព្រះពុទ្ធវាចា (ពុទ្ធធម៌) ។ កាលដើមឡើយគេនាំគ្នាកត់ត្រាលើស្លឹករឹត ព្រមទាំងសរសេរចារឹកលើផែនថ្ម និងលើផែនលោហៈក៏មាន លុះចំណេរតមកក៏បាននាំគ្នាបោះពុម្ពលើក្រដាសចងក្រងជាសៀវភៅ (គម្ពីរ) រហូតបច្ចុប្បន្ននេះ បច្ចេកវិជ្ជាកាន់តែចម្រើនឡើង គេបានវាយបញ្ចូលក្នុងកុំព្យូទ័រ តែទោះបីជាបច្ចេកទេសម៉ាស៊ីនចម្រើនឡើងយ៉ាងណាក៏នៅមិនអាចបោះបង់សៀវភៅចោលបានឡើយ ដូច្នេះហើយទើបយើងខ្ញុំបានខិតខំធ្វើឲ្យកើតមានឡើងនូវក្រុមអក្សរព្រះត្រៃបិដក ដើម្បីជួយធ្វើឲ្យអក្ខរៈខ្លះដែលរលុបមិនអាចអានច្បាស់បាន ឲ្យមានការច្បាស់តាមតួអក្ខរៈឡើងវិញ ។

ដោយសទ្ធាជ្រះថ្លាដ៏មុតមាំដែលមានចំពោះព្រះពុទ្ធសាសនា ហើយក៏ជាកាតព្វកិច្ចមួយដ៏ធំក្នុងតួនាទីជាពុទ្ធបរិស័ទ ដែលបានប្រគល់កាយថ្វាយជីវិត អ្នកធ្វើដំណើរតាមស្នាមព្រះបាទសម្តេចព្រះពុទ្ធអង្គ រួមកម្លាំងទ្រទ្រង់ បានធ្វើការលះបង់កម្លាំងកាយ វាចា ចិត្ត ទ្រព្យធនផ្ទាល់ ព្រមទាំងបបួលពុទ្ធបរិស័ទ ញាតិមិត្តជិតឆ្ងាយ ក្នុងនិងក្រៅប្រទេសធ្វើឡើង ដើម្បីជាពុទ្ធបូជា ធម្មបូជា សង្ឃបូជា ។

សូមសេចក្តីឧស្សាហ៍ក្នុងការជាកុសលនេះ សម្រេចប្រយោជន៍ជូនដល់ព្រះពុទ្ធសាសនាជូនដល់ពុទ្ធបរិស័ទ សូមបានប្រកបតែនឹងសេចក្តីសុខចម្រើនរុងរឿង ក្នុងលោកនេះផង និងលោកដទៃខាងមុខទៀតផង ជាកិយ្យោភាពតរៀងទៅ ។

វត្តបទុមវ. ថ្ងៃទី ០៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០០៩

បួរ-គ្រី

VATT Botum Dhammavutt Sangkat Chatumuk Khan Daun Penh P.Penh

Printed and donated for free distribution by
The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation
11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.
Tel: 886-2-23951198 , Fax: 886-2-23913415
Email: overseas@budaedu.org
Website:http://www.budaedu.org
This book is strictly for free distribution, it is not for sale.
សំរាប់ជាធម្មទានតែប៉ុណ្ណោះ

សេចក្តីណែនាំក្នុងការអាន

១ ប្រសិនបើលោកអ្នកអាន បានឃើញពាក្យទាំងឡាយណា ដែលមានសញ្ញាលេខបូកនៅពីខាងក្រោម ហើយបន្ទាប់មកបានឃើញព្យញ្ជនៈមួយតួទៀតនៅខាងចុងពាក្យនោះ សូមមេត្តាកត់សម្គាល់ថា ព្យញ្ជនៈដែលនៅខាងចុងនោះ គឺជាជើងរបស់ព្យញ្ជនៈដែលមានសញ្ញាលេខបូកនៅពីខាងក្រោម ដោយកំហុសបច្ចេកទេសកុំព្យូទ័រ ។

ឧទាហរណ៍

-ពាក្យខ្មែរ: **សម̟ល** ក្នុងពាក្យនេះ ព្យញ្ជនៈ **ល** គឺជាជើងរបស់ព្យញ្ជនៈ **ម** ដូច្នេះពាក្យនេះគឺ **សម្ល** ។

-ពាក្យបាលី: **តស̟ស** គឺ **តស្ស** ។

២ ចំពោះពាក្យខ្មែរ យើងសម្រេចយកតាមវចនានុក្រមខ្មែរ របស់សម្តេចព្រះសង្ឃរាជជោតញ្ញាណោ (**ជួន-ណាត**) ជាគោល ។ ប៉ុន្តែបើពាក្យទាំងឡាយណា ដែលអាចសរសេរតាមបែបបុរាណក៏ត្រឹមត្រូវដែរនោះ យើងខ្ញុំសូមរក្សានូវពាក្យទាំងនោះទុកដដែល ។

៣ ចំពោះ **សន្លឹកប្រាប់ពាក្យខុស-ត្រូវ** ដែលមាននៅផ្នែកខាងចុងនៃព្រះត្រៃបិដកច្បាប់ដើម ក្រុមយើងខ្ញុំសូមមិនដាក់ទៀតទេ ព្រោះក្រុមការងារយើងបានកែតម្រូវតាមនោះរួចរាល់ហើយ ។

វិនយបិដក ចុល្លវគ្គ

ទុតិយភាគ

១០

សមថក្ខន្ធកៈ ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកៈ

និង

សេនាសនក្ខន្ធកៈ

វិនយបិដកេ ចុល្លវគ្គស្ស

ទុតិយោ ភាគោ

សមថក្ខន្ធកំ

[១] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ អសម្មុខីភូតានំ ភិក្ខូនំ កម្មានិ ករោន្តិ តជ្ជនីយម្បិ និយស្សម្បិ បព្វាជនីយម្បិ បដិសារណីយម្បិ ឧក្ខេបនីយម្បិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ អសម្មុខីភូតានំ ភិក្ខូនំ កម្មានិ ករិស្សន្តិ តជ្ជនីយម្បិ និយស្សម្បិ បព្វាជនី-យម្បិ បដិសារណីយម្បិ ឧក្ខេបនីយម្បីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ អសម្មុខីភូតានំ ភិក្ខូនំ កម្មានិ ករោន្តិ តជ្ជនីយម្បិ និយស្សម្បិ បព្វាជនីយម្បិ

វិនយបិដក ចុល្លវគ្គ

ទុតិយភាគ

សមថក្ខន្ធកៈ

[១] សម័យនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋីទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ តែងធ្វើកម្មទាំងឡាយគឺ តជ្ជនីយកម្មខ្លះ និយស្សកម្មខ្លះ បព្វាជនីយកម្មខ្លះ បដិសារណីយកម្មខ្លះ ឧក្ខេបនីយកម្មខ្លះ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលមិនមានក្នុងទីចំពោះមុខ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា ជាអ្នកប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនសមបើនឹងធ្វើកម្មទាំងឡាយ គឺ តជ្ជនីយកម្មខ្លះ និយស្សកម្មខ្លះ បព្វាជនីយកម្មខ្លះ បដិសារណីយកម្មខ្លះ ឧក្ខេបនីយកម្មខ្លះ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលមិនមានក្នុងទីចំពោះមុខសោះ ។ គ្រានោះភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា នែភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុតែងធ្វើកម្មទាំងឡាយ គឺ តជ្ជនីយកម្មខ្លះ និយស្សកម្មខ្លះ បព្វាជនីយកម្មខ្លះ

បដិសារណីយម្បិ ឧក្ខេបនីយម្បីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា អននុច្ឆវិកំ ភិក្ខវេ តេសំ មោឃបុរិសានំ អននុលោមិកំ អប្បដិរូបំ អស្សាមណកំ អកប្បិយំ អករណីយំ កថំ ហិ នាម តេ ភិក្ខវេ មោឃបុរិសា អសម្មុខីភូតានំ ភិក្ខូនំ កម្មានិ ករិស្សន្តិ តជ្ជនីយម្បិ និយស្សម្បិ បព្វាជនីយម្បិ បដិសារណីយម្បិ ឧក្ខេបនីយម្បិ នេតំ ភិក្ខវេ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ អសម្មុខីភូតានំ ភិក្ខូនំ កម្មំ កាតព្វំ តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្វាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា យោ ករេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

បដិសារណីយកម្មខ្លះ ឧក្ខេបនីយកម្មខ្លះ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលមិនមានក្នុងទីចំពោះមុខ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើរបស់មោឃបុរសទាំងនោះ មិនសមគួរ មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវបែបផែន មិនមែនជារបស់សមណៈ មិនគប្បី មិនគួរធ្វើទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះ មិនសមបើនឹងធ្វើកម្មទាំងឡាយ គឺ តជ្ជនីយកម្មខ្លះ និយស្សកម្មខ្លះ បព្វាជនីយកម្មខ្លះ បដិ-សារណីយកម្មខ្លះ ឧក្ខេបនីយកម្មខ្លះ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលមិនមានក្នុងទីចំពោះមុខទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ។ បេ ។ លុះទ្រង់តិះដៀលហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើតជ្ជនីយកម្មខ្លះ និយស្សកម្មខ្លះ បព្វាជនីយកម្មខ្លះ បដិសារណី-យកម្មខ្លះ ឧក្ខេបនីយកម្មខ្លះ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលមិនមានក្នុងទីចំពោះមុខទេ ភិក្ខុណាធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

៣

សមថក្ខន្ធកេ អធម្មវាទី បុគ្គលោ ធម្មវាទី បុគ្គលោ

[២] អធម្មវាទី បុគ្គលោ អធម្មវាទី សម្ពហុលា អធម្មវាទី សង្ឃោ ធម្មវាទី បុគ្គលោ ធម្មវាទី សម្ពហុលា ធម្មវាទី សង្ឃោ ។

[៣] អធម្មវាទី បុគ្គលោ ធម្មវាទឹ បុគ្គលំ សញ្ញាបេតិ និជ្ឈាបេតិ បេក្ខេតិ អនុបេក្ខេតិ ទស្សេតិ អនុទស្សេតិ អយំ ធម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ សត្ថុសាសនំ ឥមំ គណ្ហាហិ ឥមំ រោចេហីតិ ឯវញ្ចេ តំ អធិករណំ វូបសម្មតិ អធម្មេន វូបសម្មតិ សម្មុខាវិនយប្បដិរូបកេន ។ អធម្មវាទី បុគ្គលោ ធម្មវាទី សម្ពហុលេ សញ្ញាបេតិ និជ្ឈាបេតិ បេក្ខេតិ អនុបេក្ខេតិ ទស្សេតិ អនុទស្សេតិ អយំ ធម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ សត្ថុសាសនំ ឥមំ គណ្ហថ ឥមំ រោចេថាតិ ឯវញ្ចេ តំ អធិករណំ វូបសម្មតិ អធម្មេន វូបសម្មតិ សម្មុខាវិនយប្បដិរូបកេន ។ អធម្មវាទី

សមថក្ខន្ធក: បុគ្គលជាអធម្មវាទីនិងបុគ្គលជាធម្មវាទី

[២] (បទមាតិកាទាំង ៦) គឺ បុគ្គលជាអធម្មវាទី (អ្នកពោលមិនត្រូវធម៌) ១ ភិក្ខុទាំងឡាយច្រើន[១] ជាអធម្មវាទី ១ សង្ឃជាអធម្មវាទី ១ បុគ្គលជាធម្មវាទី (អ្នកពោលត្រូវធម៌) ១ ភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនជាធម្មវាទី ១ សង្ឃជាធម្មវាទី ១ ។

[៣] បុគ្គលជាអធម្មវាទីញ៉ាំងបុគ្គលជាធម្មវាឲ្យទីកត់សំគាល់ ឲ្យពិចារណា ឲ្យពិនិត្យ ឲ្យពិនិត្យរឿយ ៗ ឲ្យឃើញ ឲ្យឃើញរឿយ ៗ ថា នេះធម៌ នេះវិន័យ នេះពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្ដា អ្នកចូរកាន់យកពាក្យនេះចុះ ចូរគាប់ចិត្តនឹងពាក្យនេះចុះ ដូច្នេះ បើអធិករណ៍នោះរម្ងាប់យ៉ាងនេះឈ្មោះថា រម្ងាប់ដោយមិនត្រូវតាមធម៌ ជាសម្មុខាវិន័យប្ញម គឺគ្រាន់តែប្រហែលគ្នានឹងសម្មុខាវិន័យ ។ បុគ្គលជាអធម្មវាទីញ៉ាំងភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនជាធម្មវាទី ឲ្យកត់សំគាល់ ឲ្យពិចារណា ឲ្យពិនិត្យ ឲ្យពិនិត្យរឿយ ៗ ឲ្យឃើញ ឲ្យឃើញរឿយ ៗ ថា នេះធម៌ នេះវិន័យ នេះពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្ដា អ្នកទាំងឡាយចូរកាន់យកពាក្យនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងពាក្យនេះចុះ ដូច្នេះបើអធិករណ៍នោះរម្ងាប់យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា រម្ងាប់ដោយមិនត្រូវតាមធម៌ គ្រាន់តែប្រហែលគ្នានឹងសម្មុខាវិន័យ ។ បុគ្គលជាអធម្មវាទី

---

១ សំដៅយកភិក្ខុ ២-៣ រូប បើនឹងហៅថាគណៈវិញក៏បាន ចំណែកភិក្ខុតែមួយរូប បាលីហៅថា បុគ្គល តាំងពី ៤ រូបឡើងទៅហៅថា សង្ឃ ។

បុគ្គលោ ធម្មវាទឹ សង្ឃំ សញ្ញាបេតិ និជ្ឈាបេតិ បេក្ខេតិ អនុបេក្ខេតិ ទស្សេតិ អនុទស្សេតិ អយំ ធម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ សត្ថុសាសនំ ឥមំ គណ្ហាហិ ឥមំ រោចេហីតិ ឯវញ្ចេ តំ អធិករណំ វូបសម្មតិ អធម្មេន វូបសម្មតិ សម្មុខាវិនយប្បដិរូបកេន ។ អធម្មវាទី សម្ពហុលា ធម្មវាទឹ បុគ្គលំ សញ្ញាបេន្តិ និជ្ឈាបេន្តិ បេក្ខេន្តិ អនុបេក្ខេន្តិ ទស្សេន្តិ អនុទស្សេន្តិ អយំ ធម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ សត្ថុសាសនំ ឥមំ គណ្ហាហិ ឥមំ រោចេហីតិ ឯវញ្ចេ តំ អធិករណំ វូបសម្មតិ អធម្មេន វូបសម្មតិ សម្មុខាវិនយប្បដិរូបកេន ។ អធម្មវាទី សម្ពហុលា ធម្មវាទី សម្ពហុលេ សញ្ញាបេន្តិ និជ្ឈាបេន្តិ បេក្ខេន្តិ អនុបេក្ខេន្តិ ទស្សេន្តិ អនុទស្សេន្តិ អយំ ធម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ សត្ថុសាសនំ ឥមំ គណ្ហាថ ឥមំ រោចេថាតិ ឯវញ្ចេ តំ អធិករណំ វូបសម្មតិ អធម្មេន វូបសម្មតិ សម្មុខាវិនយប្បដិរូបកេន ។ អធម្មវាទី សម្ពហុលា ធម្មវាទឹ សង្ឃំ សញ្ញាបេន្តិ និជ្ឈាបេន្តិ បេក្ខេន្តិ អនុបេក្ខេន្តិ

ញុាំងសង្ឃជាធម្មវាទី ឲ្យកត់សំគាល់ ឲ្យពិចារណា ឲ្យពិនិត្យ ឲ្យពិនិត្យរឿយ ៗ ឲ្យឃើញ ឲ្យឃើញរឿយ ៗ ថា នេះធម៌ នេះវិន័យ នេះពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា អ្នកចូរកាន់យកពាក្យនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងពាក្យនេះចុះ ដូច្នេះ បើអធិករណ៍នោះរម្ងាប់យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា រម្ងាប់ដោយមិនត្រូវតាមធម៌ គ្រាន់តែប្រហែលគ្នានឹងសម្មុខាវិន័យ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនជាអធម្មវាទីញុាំងបុគ្គលជាធម្មវាទី ឲ្យកត់សំគាល់ ឲ្យពិចារណា ឲ្យពិនិត្យ ឲ្យពិនិត្យរឿយ ៗ ឲ្យឃើញ ឲ្យឃើញរឿយ ៗ ថា នេះធម៌ នេះវិន័យ នេះពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា អ្នកចូរកាន់យកពាក្យនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងពាក្យនេះចុះ ដូច្នេះ បើអធិករណ៍នោះរម្ងាប់យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថារម្ងាប់ដោយមិនត្រូវតាមធម៌ គ្រាន់តែប្រហែលគ្នានឹងសម្មុខាវិន័យ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនជាអធម្មវាទី ញុាំងភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនជាធម្មវាទីឲ្យកត់សំគាល់ ឲ្យពិចារណា ឲ្យពិនិត្យ ឲ្យពិនិត្យរឿយ ៗ ឲ្យឃើញ ឲ្យឃើញរឿយ ៗ ថា នេះធម៌ នេះវិន័យ នេះពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា អ្នកទាំងឡាយ ចូរកាន់យកពាក្យនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងពាក្យនេះចុះ ដូច្នេះ បើអធិករណ៍នោះរម្ងាប់យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថារម្ងាប់ដោយមិនត្រូវតាមធម៌ គ្រាន់តែប្រហែលគ្នានឹងសម្មុខាវិន័យ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនជាអធម្មវាទីញុាំងសង្ឃជាធម្មវាទី ឲ្យកត់សំគាល់ ឲ្យពិចារណា ឲ្យពិនិត្យ ឲ្យពិនិត្យរឿយ ៗ

៤

សមថក្ខន្ធកេ អធម្មវាទី សង្ឃោ ធម្មវាទី សង្ឃោ

ទស្សេន្តិ អនុទស្សេន្តិ អយំ ធម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ សត្ថុសាសនំ ឥមំ គណ្ហាហិ ឥមំ រោចេហីតិ ឯវញ្ចេ តំ អធិករណំ វូបសម្មតិ អធម្មេន វូបសម្មតិ សម្មុខាវិនយប្បដិរូបកេន ។ អធម្មវាទី សង្ឃោ ធម្មវាទី បុគ្គលំ សញ្ញាបេតិ និជ្ឈាបេតិ បេក្ខេតិ អនុបេក្ខេតិ ទស្សេតិ អនុទស្សេតិ អយំ ធម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ សត្ថុសាសនំ ឥមំ គណ្ហាហិ ឥមំ រោចេហីតិ ឯវញ្ចេ តំ អធិករណំ វូបសម្មតិ អធម្មេន វូបសម្មតិ សម្មុខាវិនយប្បដិរូបកេន ។ អធម្មវាទី សង្ឃោ ធម្មវាទី សម្ពហុលេ សញ្ញាបេតិ និជ្ឈាបេតិ បេក្ខេតិ អនុបេក្ខេតិ ទស្សេតិ អនុទស្សេតិ អយំ ធម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ សត្ថុសាសនំ ឥមំ គណ្ហថ ឥមំ រោចេថាតិ ឯវញ្ចេ តំ អធិករណំ វូបសម្មតិ អធម្មេន វូបសម្មតិ សម្មុខាវិនយប្បដិរូបកេន ។ អធម្មវាទី សង្ឃោ ធម្មវាទី សង្ឃំ សញ្ញាបេតិ និជ្ឈាបេតិ បេក្ខេតិ អនុបេក្ខេតិ ទស្សេតិ អនុទស្សេតិ អយំ ធម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ សត្ថុសាសនំ

ឲ្យឃើញ ឲ្យឃើញរឿយ ៗ ថា នេះធម៌ នេះវិន័យ នេះពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា អ្នកចូរកាន់យកពាក្យនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងពាក្យនេះចុះ ដូច្នេះ បើអធិករណ៍នោះរម្ងាប់យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា រម្ងាប់ដោយមិនត្រូវតាមធម៌ គ្រាន់តែប្រហែលគ្នានឹងសម្មុខាវិន័យ ។ សង្ឃជាអធម្មវាទីញ៉ាំងបុគ្គលជាធម្មវាទី ឲ្យកត់សំគាល់ ឲ្យពិចារណា ឲ្យពិនិត្យ ឲ្យពិនិត្យរឿយ ៗ ឲ្យឃើញ ឲ្យឃើញរឿយ ៗ ថា នេះធម៌ នេះវិន័យ នេះពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា អ្នកចូរកាន់យកពាក្យនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងពាក្យនេះចុះ ដូច្នេះ បើអធិករណ៍នោះរម្ងាប់យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា រម្ងាប់ដោយមិនត្រូវតាមធម៌ គ្រាន់តែប្រហែលគ្នានឹងសម្មុខាវិន័យ ។ សង្ឃជាអធម្មវាទីញ៉ាំងភិក្ខុច្រើនជាធម្មវាទី ឲ្យកត់សំគាល់ ឲ្យពិចារណា ឲ្យពិនិត្យ ឲ្យពិនិត្យរឿយ ៗ ឲ្យឃើញ ឲ្យឃើញរឿយ ៗ ថា នេះធម៌ នេះវិន័យ នេះពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា អ្នកទាំងឡាយចូរកាន់យកពាក្យនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងពាក្យនេះចុះ ដូច្នេះ បើអធិករណ៍នោះរម្ងាប់យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថារម្ងាប់ដោយមិនត្រូវតាមធម៌ គ្រាន់តែប្រហែលគ្នានឹងសម្មុខាវិន័យ ។ សង្ឃជាអធម្មវាទីញ៉ាំងសង្ឃជាធម្មវាទី ឲ្យកត់សំគាល់ ឲ្យពិចារណា ឲ្យពិនិត្យ ឲ្យពិនិត្យរឿយ ៗ ឲ្យឃើញ ឲ្យឃើញរឿយ ៗ ថា នេះធម៌ នេះវិន័យ នេះពាក្យប្រដៅ

ឥមំ កណ្ហាហិ ឥមំ រោចេហីតិ ឯវញ្ចេ តំ អធិករណំ វូបសម្មតិ អធម្មេន វូបសម្មតិ សម្មុខាវិនយប្ប-ដិរូបកេន ។

កណ្ហបក្ខនវកំ និដ្ឋិតំ ។

[៤] ធម្មវាទី បុគ្គលោ អធម្មវាទឹ បុគ្គលំ សញ្ញាបេតិ និជ្ឈាបេតិ បេក្ខេតិ អនុបេក្ខេតិ ទស្សេតិ អនុទស្សេតិ អយំ ធម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ សត្ថុសាសនំ ឥមំ គណ្ហាហិ ឥមំ រោចេហីតិ ឯវញ្ចេ តំ អធិករណំ វូបសម្មតិ ធម្មេន វូបសម្មតិ សម្មុខាវិនយេន ។ ធម្មវាទី បុគ្គលោ អធម្មវាទី សម្ពហុលេ សញ្ញាបេតិ និជ្ឈាបេតិ បេក្ខេតិ អនុបេក្ខេតិ ទស្សេតិ អនុទស្សេតិ អយំ ធម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ សត្ថុសាសនំ ឥមំ គណ្ហថ ឥមំ រោចេថាតិ ឯវញ្ចេ តំ អធិករណំ វូបសម្មតិ ធម្មេន វូបសម្មតិ សម្មុខាវិនយេន ។ ធម្មវាទី បុគ្គលោ អធម្មវាទឹ សង្ឃំ សញ្ញាបេតិ និជ្ឈាបេតិ បេក្ខេតិ អនុបេក្ខេតិ

របស់ព្រះសាស្តា អ្នកចូរកាន់យកពាក្យនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងពាក្យនេះចុះ ដូច្នេះ បើអធិករណ៍នោះរម្ងាប់យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថារម្ងាប់ដោយមិនត្រូវតាមធម៌ គ្រាន់តែប្រហែលគ្នានឹងសម្មុខាវិន័យ ។

ចប់ កណ្ហបក្ខ មានចំនួន ៩ ។

[៤] បុគ្គលជាធម្មវាទី ញុំាងបុគ្គលជាអធម្មវាទីឲ្យកត់សំគាល់ ឲ្យពិចារណា ឲ្យពិនិត្យ ឲ្យពិនិត្យរឿយ ៗ ឲ្យឃើញ ឲ្យឃើញរឿយ ៗ ថា នេះធម៌ នេះវិន័យ នេះពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា អ្នកចូរកាន់យកពាក្យនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងពាក្យនេះចុះ ដូច្នេះ បើអធិករណ៍នោះរម្ងាប់យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថារម្ងាប់ដោយធម៌ ដោយសម្មុខាវិន័យ ។ បុគ្គលជាធម្មវាទី ញុំាងភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនជាអធម្មវាទី ឲ្យកត់សំគាល់ ឲ្យពិចារណា ឲ្យពិនិត្យ ឲ្យពិនិត្យរឿយ ៗ ឲ្យឃើញ ឲ្យឃើញរឿយ ៗ ថា នេះធម៌ នេះវិន័យ នេះពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា អ្នកទាំងឡាយចូរកាន់យកពាក្យនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងពាក្យនេះចុះ ដូច្នេះ បើអធិករណ៍នោះរម្ងាប់យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថារម្ងាប់ដោយធម៌ ដោយសម្មុខាវិន័យ ។ បុគ្គលជាធម្មវាទី ញុំាងសង្ឃជាអធម្មវាទីឲ្យកត់សំគាល់ ឲ្យពិចារណា ឲ្យពិនិត្យ ឲ្យពិនិត្យរឿយ ៗ

៧

សមថក្ខន្ធកេ ធម្មវាទី សម្ពហុលា អធម្មវាទី សង្ឃោ

ឌស្សេតិ អនុឌស្សេតិ អយំ ជម្មោ អយំ វិឌយោ ឥជំ សត្ថុសាសឌំ ឥមំ កណ្ហាហិ ឥមំ រោចេហីតិ ឯវញ្ចេ តំ អ-ជិការណំ រូបសម្មតិ ជម្មេឌ រូបសម្មតិ សម្មុខាវិឌយេឌ ។ ជម្មវាជី សម្ពហុលា អជម្មវាជី បុគ្គលំ សញ្ញាបេន្តិ ជិជ្ឈាបេន្តិ បេក្ខេន្តិ អនុបេក្ខេន្តិ ឌស្សេន្តិ អនុឌស្សេន្តិ អយំ ជម្មោ អយំ វិឌយោ ឥជំ សត្ថុសាសឌំ ឥមំ កណ្ហា-ហិ ឥមំ រោចេហីតិ ឯវញ្ចេ តំ អជិការណំ រូបសម្មតិ ជម្មេឌ រូបសម្មតិ សម្មុខាវិឌយេឌ ។ ជម្មវាជី សម្ពហុលា អជម្មវាជី សម្ពហុលេ សញ្ញាបេន្តិ ជិជ្ឈាបេន្តិ បេក្ខេន្តិ អនុបេក្ខេន្តិ ឌស្សេន្តិ អនុឌស្សេន្តិ អយំ ជម្មោ អយំ វិឌយោ ឥជំ សត្ថុសាសឌំ ឥមំ កណ្ហាថ ឥមំ រោចេថាតិ ឯវញ្ចេ តំ អជិការណំ រូបសម្មតិ ជម្មេឌ រូបសម្មតិ សម្មុខាវិឌយេឌ ។ ជម្មវាជី សម្ពហុលា អជម្មវាជី សង្ឃំ សញ្ញាបេន្តិ ជិជ្ឈាបេន្តិ បេក្ខេន្តិ អនុបេក្ខេន្តិ ឌស្សេន្តិ អនុឌស្សេន្តិ អយំ ជម្មោ អយំ វិឌយោ ឥជំ សត្ថុសាសឌំ ឥមំ កណ្ហាហិ ឥមំ រោចេហីតិ ឯវញ្ចេ តំ

ឲ្យឃើញ ឲ្យឃើញរឿយ ៗ ថា នេះធម៌ នេះវិន័យ នេះពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះ
សាស្តា អ្នកចូរកាន់យកពាក្យនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងពាក្យនេះចុះ ដូច្នេះ
បើអធិករណ៍នោះរម្ងាប់យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថារម្ងាប់ដោយធម៌ ដោយសម្មុ-
ខាវិន័យ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនជាធម្មវាទី ញុំាងបុគ្គលជាអធម្មវាទីឲ្យកត់
សំគាល់ ឲ្យពិចារណា ឲ្យពិនិត្យ ឲ្យពិនិត្យរឿយ ៗ ឲ្យឃើញ ឲ្យឃើញ
រឿយ ៗ ថា នេះធម៌ នេះវិន័យ នេះពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា អ្នកចូរ
កាន់យកពាក្យនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងពាក្យនេះចុះ ដូច្នេះ បើអធិករណ៍នោះ
រម្ងាប់យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថារម្ងាប់ដោយធម៌ ដោយសម្មុខាវិន័យ ។ ភិក្ខុទាំង-
ឡាយច្រើនជាធម្មវាទី ញុំាងភិក្ខុច្រើនជាអធម្មវាទីឲ្យកត់សំគាល់ ឲ្យពិចា-
រណា ឲ្យពិនិត្យ ឲ្យពិនិត្យរឿយ ៗ ឲ្យឃើញ ឲ្យឃើញរឿយ ៗ ថា នេះ
ធម៌ នេះវិន័យ នេះពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា អ្នកទាំងឡាយចូរកាន់
យកពាក្យនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងពាក្យនេះចុះ ដូច្នេះ បើអធិករណ៍នោះ
រម្ងាប់យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថារម្ងាប់ដោយធម៌ ដោយសម្មុខាវិន័យ ។ ភិក្ខុទាំង-
ឡាយច្រើនជាធម្មវាទី ញុំាងសង្ឃជាអធម្មវាទីឲ្យកត់សំគាល់ ឲ្យពិចារ-
ណា ឲ្យពិនិត្យ ឲ្យពិនិត្យរឿយ ៗ ឲ្យឃើញ ឲ្យឃើញរឿយ ៗ ថា នេះធម៌
នេះវិន័យ នេះពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា អ្នកចូរកាន់យកពាក្យនេះ
ចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងពាក្យនេះចុះ ដូច្នេះ បើអធិករណ៍នោះរម្ងាប់យ៉ាងនេះ

៨

អធិករណំ រូបសម្មតិ ជម្មេន រូបសម្មតិ សម្មុខាវិនៈ-យេន ។ ជម្មវាទី សង្ឃោ អជម្មវាទី បុគ្គលំ សញ្ញាបេតិ និជ្ឈាបេតិ បេក្ខេតិ អនុបេក្ខេតិ ជស្សេតិ អនុជស្សេតិ អយំ ជម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ សត្ថុសាសនំ ឥមំ គណ្ហាហិ ឥមំ រោចេហីតិ ឯវញ្ចេ តំ អធិករណំ រូបសម្មតិ ជម្មេន រូបសម្មតិ សម្មុខាវិនយេន ។ ជម្មវាទី សង្ឃោ អជម្មវាទី សម្ពហុលេ សញ្ញាបេតិ និជ្ឈាបេតិ បេក្ខេតិ អនុបេក្ខេតិ ជស្សេតិ អនុជស្សេតិ អយំ ជម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ សត្ថុសាសនំ ឥមំ គណ្ហាថ ឥមំ រោចេ-ថាតិ ឯវញ្ចេ តំ អធិករណំ រូបសម្មតិ ជម្មេន រូបសម្មតិ សម្មុខាវិនយេន ។ ជម្មវាទី សង្ឃោ អជម្មវាទី សង្ឃំ សញ្ញាបេតិ និជ្ឈាបេតិ បេក្ខេតិ អនុបេក្ខេតិ ជស្សេតិ អនុជស្សេតិ អយំ ជម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ សត្ថុសាសនំ ឥមំ គណ្ហាហិ ឥមំ រោចេហីតិ ឯវញ្ចេ តំ អធិករណំ រូបសម្មតិ ជម្មេន រូបសម្មតិ សម្មុ-ខាវិនយេនាតិ ។

សុក្កបក្ខនវកំ និដ្ឋិតំ ។

ឈ្មោះថារម្ងាប់ដោយធម៌ ដោយសម្មុខាវិន័យ ។ សង្ឃជាធម្មវាទី ញុាំង បុគ្គលជាអធម្មវាទីឲ្យកត់សំគាល់ ឲ្យពិចារណា ឲ្យពិនិត្យ ឲ្យពិនិត្យរឿយ ៗ ឲ្យឃើញ ឲ្យឃើញរឿយ ៗ ថា នេះធម៌ នេះវិន័យ នេះពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា អ្នកចូរកាន់យកពាក្យនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងពាក្យនេះចុះ ដូច្នេះ បើអធិករណ៍នោះរម្ងាប់យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថារម្ងាប់ដោយធម៌ ដោយសម្មុខាវិន័យ ។ សង្ឃជាធម្មវាទី ញុាំងភិក្ខុទាំងឡាយច្រើន ជាអធម្មវាទីឲ្យកត់សំគាល់ ឲ្យពិចារណា ឲ្យពិនិត្យ ឲ្យពិនិត្យរឿយ ៗ ឲ្យឃើញ ឲ្យឃើញរឿយ ៗ ថា នេះធម៌ នេះវិន័យ នេះពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា អ្នកទាំងឡាយចូរកាន់យកពាក្យនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងពាក្យនេះចុះ ដូច្នេះ បើអធិករណ៍នោះរម្ងាប់យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថារម្ងាប់ដោយធម៌ ដោយសម្មុខាវិន័យ ។ សង្ឃជាធម្មវាទី ញុាំងសង្ឃជាអធម្មវាទី ឲ្យកត់សំគាល់ ឲ្យពិចារណា ឲ្យពិនិត្យ ឲ្យពិនិត្យរឿយ ៗ ឲ្យឃើញ ឲ្យឃើញរឿយ ៗ ថា នេះធម៌ នេះវិន័យ នេះពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា អ្នកចូរកាន់យកពាក្យនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងពាក្យនេះចុះ ដូច្នេះ បើអធិករណ៍នោះរម្ងាប់យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថារម្ងាប់ដោយធម៌ ដោយសម្មុខាវិន័យដូច្នេះ ។

ចប់ សុក្កបក្ខ មានចំនួន ៩ ។

៩

សមថក្ខន្ធកេ ទព្វមល្លបុត្តវត្ថុ

[៥] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតា ទព្វេន មល្លបុត្តេន ជាតិយា សត្តវស្សេន អរហត្តំ សច្ឆិកតំ ហោតិ យង្កិញ្ចិ សាវកេន បត្តព្វំ សព្វំ តេន អនុប្បត្តំ ហោតិ នត្ថិ ចស្ស កិញ្ចិ ឧត្តរិ ករណីយំ កតស្ស វា បតិចយោ ។

[៦] អថខោ អាយស្មតោ ទព្វស្ស មល្លបុត្តស្ស រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវញ្ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ មយា ខោ ជាតិយា សត្តវស្សេន អរហត្តំ សច្ឆិកតំ យង្កិញ្ចិ សាវកេន បត្តព្វំ សព្វំ មយា អនុប្បត្តំ នត្ថិ ច មេ កិញ្ចិ ឧត្តរិ ករណីយំ កតស្ស វា បតិចយោ កឹ នុ ខោ អហំ សង្ឃស្ស វេយ្យាវច្ចំ ករេយ្យន្តិ ។ អថខោ អាយស្មតោ ទព្វស្ស មល្លបុត្តស្ស ឯតទហោសិ យន្នូនាហំ សង្ឃស្ស សេនាសនញ្ច បញ្ញាបេយ្យំ ភត្តានិ ច ឧទ្ទិសេយ្យន្តិ ។

សមថក្ខន្ធកៈ និទានព្រះទព្វមល្លបុត្ត

[៥] សម័យនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តវេឡុវ័ន ជាកលន្ទកនិវាបស្ថាន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។ សម័យនោះឯងព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្តផល តាំងអំពីកើតមកបាន ៧ ឆ្នាំ ថែមទាំងគុណជាតណាមួយ ដែលសាវ័កត្រូវដល់ គុណជាតនោះលោកក៏បានដល់ ដោយលំដាប់សព្វគ្រប់ហើយ កិច្ចអ្វីមួយដែលលោកគប្បីធ្វើតទៅទៀត ឬការសន្សំនូវកិច្ចដែលធ្វើរួចហើយ ក៏មិនមានដល់លោក ។

[៦] លំដាប់នោះ ព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ទៅកាន់ទីស្ងាត់សម្ងំនៅស្ងប់ស្ងៀមតែម្នាក់ឯង ហើយមានចិត្តត្រិះរិះកើតឡើងយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវអរហត្តផល តាំងពីកើតមកបាន ៧ ឆ្នាំ គុណជាតណានីមួយដែលសាវ័កត្រូវដល់ អាត្មាអញក៏បានដល់នូវគុណជាតនោះ ដោយលំដាប់សព្វគ្រប់ហើយ មួយទៀត កិច្ចអ្វីមួយដែលអាត្មាអញត្រូវធ្វើតទៅទៀត ឬការសន្សំនូវកិច្ចដែលធ្វើរួចហើយ ក៏មិនមានដល់អាត្មាអញ (បើដូច្នោះ) គួរអាត្មាអញធ្វើការខ្វល់ខ្វាយបម្រើដល់សង្ឃដូចម្តេចហ្ន៎ ។ គ្រានោះ ព្រះទព្វមល្លបុត្តមានអាយុ បានត្រិះរិះដូច្នេះថា បើដូច្នោះ មានតែអាត្មាអញត្រូវរៀបចំសេនាសនៈផង ត្រូវចាត់ចែងចង្ហាន់ដល់សង្ឃផងចុះ ។

[៧] អថខោ អាយស្មា ទព្វោ មល្លបុត្តោ សាយណ្ហ-
សមយំ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ យេន ភគវា តេនុប-
សង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ
និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា ទព្វោ
មល្លបុត្តោ ភគវន្តំ ឯតទវោច ឥធ មយ្ហំ ភន្តេ រហោគ-
តស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវញ្ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ
មយា ខោ ជាតិយា សត្តវស្សេន អរហត្តំ សច្ឆិកតំ
យង្កិញ្ចិ សាវកេន បត្តព្វំ សព្វំ មយា អនុប្បត្តំ នត្ថិ
ច មេ កិញ្ចិ ឧត្តរិ ករណីយំ កតស្ស វា បតិចយោ
កឹ នុ ខោ អហំ សង្ឃស្ស វេយ្យាវច្ចំ ករេយ្យន្តិ តស្ស
មយ្ហំ ភន្តេ ឯតទហោសិ យន្នូនាហំ សង្ឃស្ស សេនា-
សនញ្ច បញ្ញាបេយ្យំ ភត្តានិ ច ឧទ្ទិសេយ្យន្តិ ឥច្ឆា-
មហំ ភន្តេ សង្ឃស្ស សេនាសនញ្ច បញ្ញាបេតុំ ភត្តានិ
ច ឧទ្ទិសិតុន្តិ ។ សាធុ សាធុ ទព្វ តេនហិ ត្វំ ទព្វ

[៧] គ្រានោះ ព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ លុះសាយណ្ហសម័យ ក៏ចេញពីទីពួនសម្ងំនៅ ហើយចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ ដោយពាក្យដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលដែលខ្ញុំព្រះអង្គទៅកាន់ទីស្ងាត់ ពួនសម្ងំនៅតែម្នាក់ឯង ក៏មានចិត្តត្រិះរិះ កើតឡើងយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្តផល តាំងអំពីកើតមកបាន ៧ ឆ្នាំ ហើយគុណជាតណានីមួយ ដែលសាវ័កត្រូវដល់ អាត្មាអញក៏បានដល់នូវគុណជាតនោះដោយលំដាប់សព្វគ្រប់ហើយ មួយទៀត កិច្ចអ្វីមួយដែលអាត្មាអញគប្បីធ្វើតទៅទៀត ឬការសន្សំនូវកិច្ចដែលបានធ្វើរួចហើយ មិនមានដល់អាត្មាអញទេ គួរអាត្មាអញធ្វើការខ្វល់ខ្វាយបម្រើដល់សង្ឃដូចម្តេចហ្ន៎ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា បើដូច្នោះមានតែអាត្មាអញត្រូវរៀបចំសេនាសនៈផង ត្រូវចាត់ចែងចង្ហាន់ដល់សង្ឃផងចុះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គចង់រៀបចំសេនាសនៈផង ចង់ចាត់ចែងចង្ហាន់ដល់សង្ឃផង ។ ព្រះបរមគ្រូទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលទព្វៈ ប្រពៃហើយ ៗ ម្នាលទព្វៈ បើដូច្នោះ អ្នក

សង្ឃស្ស សេនាសនញ្ច បញ្ញាបេហិ ភត្តានិ ច ឧទ្ទិសាហីតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ អាយស្មា ទព្វោ មល្លបុត្តោ ភគវតោ បច្ចស្សោសិ ។

[៨] អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ តេនហិ ភិក្ខវេ សង្ឃោ ទព្វំ មល្លបុត្តំ សេនាសនប្បញ្ញាបកញ្ច ភត្តុទ្ទេសកញ្ច សម្មន្នតុ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ សម្មន្និតព្វោ ។ បឋមំ ទព្វោ យាចិតព្វោ យាចិត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ អាយស្មន្តំ ទព្វំ មល្លបុត្តំ សេនាសនប្បញ្ញាបកញ្ច ភត្តុទ្ទេសកញ្ច សម្មន្នេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ សង្ឃោ អាយស្មន្តំ ទព្វំ មល្លបុត្តំ សេនាសនប្បញ្ញាបកញ្ច ភត្តុទ្ទេសកញ្ច សម្មន្នតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ អាយស្មតោ ទព្វស្ស មល្លបុត្តស្ស សេនាសនប្បញ្ញាបកស្ស ច ភត្តុទ្ទេសកស្ស ច សម្មតិ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ សម្មតោ សង្ឃេន

ចូររៀបចំសេនាសនៈហើយចាត់ចែងចង្ហាន់ដល់សង្ឃចុះ ។ ព្រះទព្វមល្លបុត្ត ដ៏មានអាយុ ក៏ទទួលព្រះពុទ្ធដីការបស់ព្រះមានព្រះភាគ ដោយពាក្យថា ព្រះករុណា ព្រះអង្គ ។

[៨] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហើយទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ សង្ឃចូរសន្មតទព្វមល្លបុត្ត ឲ្យជាសេនាសនប្បញ្ញាបកៈ (អ្នកចាត់ចែងសេនាសនៈ) ផង ឲ្យជាភត្តុទ្ទេសកៈ (អ្នកចាត់ចែងចង្ហាន់) ផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ ។ មុនដំបូង ត្រូវសង្ឃសូមទព្វភិក្ខុ លុះសូមរួចហើយត្រូវភិក្ខុដែលឈ្លាសវៃប្រកាសសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើការសន្មតមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយសូមសង្ឃសន្មតទព្វមល្លបុត្តមានអាយុ ឲ្យជាសេនាសនប្បញ្ញាបកៈផង ឲ្យជាភត្តុទ្ទេសកៈផង ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃសន្មតទព្វមល្លបុត្តមានអាយុឲ្យជាសេនាសនប្បញ្ញាបកៈផង ឲ្យជាភត្តុទ្ទេសកៈផង ។ ការសន្មតព្រះទព្វមល្លបុត្តមានអាយុ ឲ្យជាសេនាសនប្បញ្ញាបកៈផង ឲ្យជាភត្តុទ្ទេសកៈផង គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណាទេ លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវនិយាយឡើង ។ សង្ឃ

អាយស្មា ទព្វោ មល្លបុត្តោ សេនាសនប្បញ្ញាបកោ ច ភត្តុទ្ទេសកោ ច ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[៩] សម្មតោ ចាយស្មា ទព្វោ មល្លបុត្តោ សភាគានំ សភាគានំ ភិក្ខូនំ ឯកជ្ឈំ សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ យេ តេ ភិក្ខូ សុត្តន្តិកា តេសំ ឯកជ្ឈំ សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ តេ អញ្ញមញ្ញំ សុត្តន្តំ សង្គាយិស្សន្តីតិ យេ តេ ភិក្ខូ វិនយធរា តេសំ ឯកជ្ឈំ សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ តេ អញ្ញមញ្ញំ វិនយំ វិនិច្ឆិនិស្សន្តីតិ យេ តេ ភិក្ខូ ធម្មកថិកា តេសំ ឯកជ្ឈំ សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ តេ អញ្ញមញ្ញំ ធម្មំ សាកច្ឆិស្សន្តីតិ យេ តេ ភិក្ខូ ឈាយិនោ តេសំ ឯកជ្ឈំ សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ តេ អញ្ញមញ្ញំ ន ព្យាពាធិស្សន្តីតិ យេ តេ ភិក្ខូ តិរច្ឆានកថិកា កាយទឡ្ហិពហុលា វិហរន្តិ តេសម្បិ ឯកជ្ឈំ

បានសន្មតព្រះទព្វមល្លបុត្តមានអាយុ ឲ្យជាសេនាសនប្បញ្ញាបកៈផង ឲ្យជាភត្តុទ្ទេសកៈផងហើយ ការសន្មតនេះគួរដល់សង្ឃ ហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[៩] ព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ដែលសង្ឃបានសន្មតរួចហើយក៏រៀបចំសេនាសនៈដើម្បីភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលសុទ្ធតែជាសភាគៈនឹងគ្នាក្នុងទីជាមួយគ្នា ពួកភិក្ខុណាជាអ្នករៀនព្រះសូត្រ ព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុក៏រៀបចំសេនាសនៈ ដើម្បីពួកភិក្ខុនោះក្នុងទីជាមួយគ្នា ដោយគិតថា ភិក្ខុទាំងនោះ នឹងនាំគ្នាហាត់សមព្រះសូត្រ ពួកភិក្ខុណាជាអ្នកទ្រទ្រង់វិន័យ ព្រះទព្វមល្លបុត្តក៏រៀបចំសេនាសនៈ ដើម្បីពួកភិក្ខុទាំងនោះក្នុងទីជាមួយគ្នា ដោយគិតថា ភិក្ខុទាំងនោះនឹងនាំគ្នាវិនិច្ឆ័យវិន័យ ពួកភិក្ខុណាជាធម្មកថិក ព្រះទព្វមល្លបុត្តក៏រៀបចំសេនាសនៈ ដើម្បីភិក្ខុទាំងនោះក្នុងទីជាមួយគ្នាដោយគិតថា ភិក្ខុទាំងនោះនឹងនាំគ្នាធ្វើសាកច្ឆាធម៌ ពួកភិក្ខុណាជាអ្នកចម្រើនឈាន ព្រះទព្វមល្លបុត្តក៏រៀបចំសេនាសនៈ ដើម្បីភិក្ខុទាំងនោះក្នុងទីជាមួយគ្នា ដោយគិតថា ពួកភិក្ខុនោះនឹងមិនបៀតបៀនគ្នាទៅវិញទៅមក ពួកភិក្ខុណាជាអ្នកពោលនូវតិរច្ឆានកថា ច្រើនតែមានរាងកាយមាំមួន ព្រះទព្វមល្លបុត្ត ក៏រៀបចំសេនាសនៈ ដើម្បីពួកភិក្ខុនោះក្នុងទីជាមួយគ្នា

១៣

សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ ឥមាយបីមេ អាយស្មន្តា រត្តិយា អច្ឆិស្សន្តីតិ យេបិ តេ ភិក្ខូ វិកាលេ អាគច្ឆន្តិ តេសម្បិ តេជោធាតុំ សមាបជ្ជិត្វា តេនេវ អាលោកេន សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ ។ អបិស្សុ ភិក្ខូ សញ្ចិច្ច វិកាលេ អាគច្ឆន្តិ មយំ អាយស្មតោ ទព្វស្ស មល្លបុត្តស្ស ឥទ្ធិប្បាដិហារិយំ បស្សិស្សាមាតិ ។ តេ អាយស្មន្តំ ទព្វំ មល្លបុត្តំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទេន្តិ អម្ហាកំ អាវុសោ ទព្វ សេនាសនំ បញ្ញាបេហីតិ ។ តេ អាយស្មា ទព្វោ មល្លបុត្តោ ឯវំ វទេតិ កត្ថ អាយស្មន្តា ឥច្ឆន្តិ កត្ថ បញ្ញាបេមីតិ ។ តេ សញ្ចិច្ច ទូរេ អបទិសន្តិ អម្ហាកំ អាវុសោ ទព្វ គិជ្ឈកូដេ បព្វតេ[១] សេនាសនំ បញ្ញាបេហិ ។ អម្ហាកំ អាវុសោ ទព្វ[២] ចោរប្បបាតេ សេនាសនំ បញ្ញាបេហិ ។ អម្ហាកំ អាវុសោ ទព្វ ឥសិគិលិបស្សេ កាឡសិលាយំ សេនាសនំ បញ្ញាបេហិ ។

---

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ បព្វតេតិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ឥតោ បរំ ទព្វាត្យាលបនំ សព្វត្ថ ន ទិស្សតិ ។

ដោយគិតថា លោកមានអាយុទាំងឡាយនេះនឹងនៅទាល់ភ្លឺ ដោយពោលនូវតិរច្ឆានកថានេះ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមកដល់ក្នុងវេលាវិកាល[១] ព្រះទព្វមល្លបុត្តក៏ចូលកាន់តេជោធាតុ ហើយរៀបចំសេនាសនៈ ដើម្បីភិក្ខុទាំងនោះដោយពន្លឺនៃតេជោធាតុនោះឯង ។ ចួនកាលមានភិក្ខុទាំងឡាយក្លែងមកក្នុងវេលាវិកាល ដោយគិតថា យើងទាំងឡាយនឹងបានឃើញឥទ្ធិ-ប្បាដិហារ្យរបស់ព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏ចូលទៅរកព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុ-សោទព្វៈ ចូរលោករៀបចំសេនាសនៈ ដើម្បីយើងទាំងឡាយ ។ ព្រះទព្វ-មល្លបុត្តដ៏មានអាយុ និយាយយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុទាំងនោះថា លោកទាំងឡាយដ៏មានអាយុ ចង់នៅក្នុងទីណា ឲ្យខ្ញុំរៀបចំក្នុងទីណា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក្លែងចង្អុលទៅរកទីឆ្ងាយដោយពាក្យថា ម្នាលអាវុសោទព្វៈ លោកចូររៀបចំសេនាសនៈលើភ្នំគិជ្ឈកូដ ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ ។ ម្នាលអាវុសោទព្វៈ លោកចូររៀបចំសេនាសនៈជិតជ្រោះសម្រាប់ទម្លាក់ចោរ ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ ។ ម្នាលអាវុសោទព្វៈ លោកចូររៀបចំសេនាសនៈលើកាឡសិលាខាងភ្នំឥសិគិលិ ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ ។

១ វេលាវិកាល កន្លែងខ្លះសំដៅយកពេលតាំងអំពីថ្ងៃជ្រេពីត្រង់ទៅទាល់អរុណរះ កន្លែងខ្លះសំដៅយកពេលតាំងពីព្រលប់ឡើងទៅ ដូចក្នុងទីនេះសំដៅយកពេលព្រលប់ឡើងទៅ ។

អម្ហាកំ អាវុសោ ទព្ព វេភារបស្សេ សត្តបណ្ណិគុហាយំ សេនាសនំ បញ្ញាបេហិ ។ អម្ហាកំ អាវុសោ ទព្ព សីតវនេ សប្បសោណ្ឌិកបព្ភារេ សេនាសនំ បញ្ញាបេហិ ។ អម្ហាកំ អាវុសោ ទព្ព គោតមកកន្ទរាយំ សេនាសនំ បញ្ញាបេហិ ។ អម្ហាកំ អាវុសោ ទព្ព តិណ្ឌុកកន្ទរាយំ[១] សេនាសនំ បញ្ញាបេហិ ។ អម្ហាកំ អាវុសោ ទព្ព កបោតកន្ទរាយំ[២] សេនាសនំ បញ្ញាបេហិ ។ អម្ហាកំ អាវុសោ ទព្ព តបោទារាមេ សេនាសនំ បញ្ញាបេហិ ។ អម្ហាកំ អាវុសោ ទព្ព ជីវកម្ពវនេ សេនាសនំ បញ្ញាបេហិ ។ អម្ហាកំ អាវុសោ ទព្ព មទ្ទកុច្ឆិម្ហិ មិគទាយេ សេនាសនំ បញ្ញាបេហីតិ ។ តេសំ អាយស្មា ទព្ពោ មល្លបុត្តោ តេជោធាតុំ សមាបជ្ជិត្វា អង្គុលិយា ជលមានាយ បុរតោ បុរតោ គច្ឆតិ ។ តេបិ តេនេវ អាលោកេន អាយស្មតោ ទព្ពស្ស មល្លបុត្តស្ស បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ គច្ឆន្តិ ។ តេសំ អាយស្មា ទព្ពោ មល្លបុត្តោ ឯវំ សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ អយំ មញ្ចោ ឥទំ បីឋំ អយំ ភិសី ឥទំ ពិម្ពោហនំ ឥទំ វច្ចដ្ឋានំ ឥទំ បស្សាវដ្ឋានំ ឥទំ បានីយំ

១ ឱ. តិន្ទុកកន្ទរាយំ ។ ២ ឱ. តបោទកន្ទរាយំ ។

ម្នាលអាវុសោទព្វៈ លោកចូររៀបចំសេនាសនៈ ក្នុងសត្តបណ្ណគុហាខាងភ្នំវេភារៈ ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ ។ ម្នាលអាវុសោទព្វៈ លោកចូររៀបចំសេនាសនៈ ទៀបញកភ្នំឈ្មោះសប្បសោណ្ឌិកៈ ក្នុងសីតវ័ន (ព្រៃត្រជាក់) ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ ។ ម្នាលអាវុសោទព្វៈ លោកចូររៀបចំសេនាសនៈ ទៀបជ្រោះភ្នំឈ្មោះគោមដៈ ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ ។ ម្នាលអាវុសោទព្វៈ លោកចូររៀបចំសេនាសនៈ ទៀបជ្រោះភ្នំឈ្មោះតិណ្ឌុកៈ ដើម្បីយើងទាំង-ឡាយចុះ ។ ម្នាលអាវុសោទព្វៈ លោកចូររៀបចំសេនាសនៈ ទៀបជ្រោះភ្នំឈ្មោះកបោតៈ ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ ។ ម្នាលអាវុសោទព្វៈ លោចូររៀបចំសេនាសនៈ ក្នុងវត្តតបោទាដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ ។ ម្នាលអាវុសោទព្វៈ លោកចូររៀបចំសេនាសនៈ ក្នុងជីវកម្ពវ័ន ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ ។ ម្នាលអាវុសោទព្វៈ លោកចូររៀបចំសេនាសនៈ ក្នុងមិគទាយវ័ន ទៀបភ្នំមទ្ទកុច្ឆិ ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ ។ ព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ក៏ចូលកាន់តេជោធាតុ ហើយមានម្រាមភ្លឺរុងរឿង ដើរទៅអំពីខាងមុខ ៗ នៃភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏ដើរទៅអំពីខាងក្រោយ ៗ នៃព្រះទព្វមល្លបុត្តមានអាយុដោយពន្លឺនោះឯង ។ ព្រះទព្វមល្លបុត្តមានអាយុរៀបចំសេនាសនៈ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះយ៉ាងនេះថា នេះគ្រែ នេះតាំង នេះពូក នេះខ្នើយ នេះទីសម្រាប់បន្ទោបង់ឧច្ចារៈ នេះទីសម្រាប់បន្ទោបង់បស្សាវៈ នេះទឹក

ឥទំ បរិភោជនីយំ អយំ កត្តរទណ្ឌោ ឥទំ សង្ឃស្ស កតិកសណ្ឋានំ ឥមំ កាលំ បវិសិតព្វំ ឥមំ កាលំ និក្ខមិតព្វន្តិ ។ តេសំ អាយស្មា ទព្វោ មល្លបុត្តោ ឯវំ សេនាសនំ បញ្ញាបេត្វា បុនទេវ វេឡុវនំ បច្ចាគច្ឆតិ ។

[១០] តេន ខោ បន សមយេន មេត្តិយភុម្ម-ជកា ភិក្ខូ នវកា ចេវ ហោន្តិ អប្បបុញ្ញា ច ។ យា-និ សង្ឃស្ស លាមកានិ សេនាសនានិ តានិ តេសំ បាបុណន្តិ លាមកានិ ច ភត្តានិ ។ តេន ខោ បន សមយេន រាជគហេ មនុស្សា ឥច្ឆន្តិ ថេរានំ ភិក្ខូនំ អភិសង្ខារិកំ ទាតុំ សប្បិម្បិ តេលម្បិ ឧត្តរិភង្គម្បិ មេត្តិយភុម្មជកានំ បន ភិក្ខូនំ បាកតិកំ ទេន្តិ យថារន្ធំ កាណាជកំ ពិលង្គទុតិយំ ។ តេ បច្ឆាភត្តំ បិណ្ឌបាតប្បដិក្កន្តា ថេរេ ភិក្ខូ បុច្ឆន្តិ តុម្ហាកំ អាវុ-សោ ភត្តគ្គេ កឹ អហោសិ តុម្ហាកំ កឹ នាហោសីតិ[១] ។

១ ឱ. ម. កឹ អហោសីតិ ។ នសន្ទោ ន ទិស្សតិ ។

សម្រាប់ឆាន់ នេះទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ នេះឈើច្រត់ នេះទីកតិកាសញ្ញារបស់សង្ឃ ពេលនេះ ត្រូវលោកទាំងឡាយចូល ពេលនេះត្រូវលោកទាំងឡាយចេញ ។ ព្រះទព្វមល្លបុត្តមានអាយុ រៀបចំសេនាសនៈយ៉ាងនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ហើយនិមន្តត្រឡប់មកវត្តវេឡុវ័នវិញ ។

[១០] សម័យនោះឯង មេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុទាំងឡាយ ជាភិក្ខុថ្មីផង មានបុណ្យតិចផង ។ លោកទាំងនោះតែងបានសេនាសនៈទាំងឡាយរបស់សង្ឃដែលជារបស់ថោកទាប និងភត្តដ៏ថោកទាប ។ សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ចង់ប្រគេនសប្បិខ្លះ ប្រេងខ្លះ សម្ភឧត្តរិភង្គខ្លះ[១] ដែលគេតាត់តែងឡើងដោយផ្ចិតផ្ចង់ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈ ចំណែកខាងមេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុវិញ គេប្រគេនតែត្រឹមបាយចុងអង្ករមានទឹកជ្រក់ជាគម្រប់ពីរ ជាភោជនប្រក្រតី ដែលគេប្រារព្ធហើយយ៉ាងណា[២] ។ ពួកមេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុទាំងនោះត្រឡប់ពីបិណ្ឌបាតក្នុងវេលាខាងក្រោយភត្ត ហើយក៏សួរភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ក្នុងរោងភត្តរបស់លោកមានអ្វីខ្លះ មិនមានអ្វីខ្លះ ។

---

១ ជាឈ្មោះសម្លម្យ៉ាង ប្រែថា សម្លកាច់បង់នូវរសដ៏ក្រៃលែង គឺជាសម្លមានឱជារសឆ្ងាញ់ជាងភោជនឯទៀត ៗ ដែលគេនិយមក្នុងជាន់នោះ ។ ២ គេប្រគេនត្រឹមតែបាយចុងអង្ករគម្រប់ពីរ និងទឹកជ្រក់ជាភោជនធម្មតាដែលគេធ្វើខ្ជីខ្ជាឲ្យតែបាន ។

ឯកច្ចេ ថេរា ឯវំ វទេន្តិ អម្ហាកំ អាវុសោ សប្បិ អហោសិ តេលំ អហោសិ ឧត្តរិភង្គំ អហោសីតិ ។ មេត្តិយភុម្មជកា បន ភិក្ខូ ឯវំ វទេន្តិ អម្ហាកំ អាវុសោ ន កិញ្ចិ អហោសិ ចាកតិកំ យថារន្ធំ កាណាជកំ ពិលង្គទុតិយន្តិ ។

[១១] តេន ខោ បន សមយេន កល្យាណភត្តិកោ គហបតិ សង្ឃស្ស ចតុក្កភត្តំ ទេតិ និច្ចភត្តំ ។ សោ ភត្តគ្គេ សបុត្តទារោ ឧបតិដ្ឋិត្វា បរិវិសតិ ។ អញ្ញេ ឱទនេន បុច្ឆន្តិ អញ្ញេ សូបេន បុច្ឆន្តិ អញ្ញេ តេលេន បុច្ឆន្តិ អញ្ញេ ឧត្តរិភង្គេន បុច្ឆន្តិ ។

[១២] តេន ខោ បន សមយេន កល្យាណភត្តិកស្ស គហបតិនោ ភត្តំ ស្វាតនាយ មេត្តិយភុម្មជកានំ ភិក្ខូនំ ឧទ្ទិដ្ឋំ ហោតិ ។ អថខោ កល្យាណភត្តិកោ គហបតិ អារាមំ អគមាសិ កេនចិទេវ ករណីយេន យេនាយស្មា ទព្វោ មល្លបុត្តោ តេនុបសង្កមិ ឧប-

ព្រះថេរៈទាំងឡាយពួកខ្លះប្រាប់យ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ក្នុងរោងឆាន់របស់យើងមានសប្បិ មានប្រេង មានសម្ភឧត្តរិភង្គ ។ ឯមេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុ និយាយប្រាប់យ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ យើងគ្មានវត្ថុអ្វីទេ មានតែបាយចុងអង្ករ និងទឹកជ្រក់ជាគម្រប់ពីរ ជាភោជនប្រក្រតីដែលគេប្រារព្ធហើយយ៉ាងណាប៉ុណ្ណោះ ។

[១១] សម័យនោះឯង គហបតីឈ្មោះកល្យាណភត្តិកៈ តែងប្រគេនចតុក្កភត្ត[១]ជានិច្ចភត្តដល់សង្ឃ ។ គហបតីនោះព្រមទាំងកូនប្រពន្ធតែងចូលទៅបម្រើអង្គាស (ព្រះសង្ឃ) ក្នុងរោងភត្ត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយដទៃ ៗ ក៏សួររកបាយ សួររកសម្ល រកប្រេង រកសម្ភឧត្តរិភង្គ ។

[១២] សម័យនោះឯង ភត្តុទ្ទេសកភិក្ខុចាត់ពួកមេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុ (ឲ្យទៅទទួល) ចង្ហាន់របស់កល្យាណភត្តិកគហបតីក្នុងថ្ងៃព្រឹកស្អែក ។ គ្រានោះ កល្យាណភត្តិកគហបតីបានទៅកាន់អារាម ដោយមានកិច្ចអ្វីមួយហើយក៏ចូលទៅរកព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ

១ ភត្តសម្រាប់ភិក្ខុ ៤ រូប ។

១៧

សមថក្ខន្ធកេ មេត្តិយភុម្មជកភិក្ខុវត្ថុ

សង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ ទព្វំ មល្លបុត្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ កល្យាណភត្តិកំ គហបតឹ អាយស្មា ទព្វោ មល្លបុត្តោ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថខោ កល្យាណភត្តិកោ គហបតិ អាយស្មតា ទព្វេន មល្លបុត្តេន ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតោ សមាទបិតោ សមុត្តេជិតោ សម្បហំសិតោ អាយស្មន្តំ ទព្វំ មល្លបុត្តំ ឯតទវោច កស្ស ភន្តេ អម្ហាកំ ឃរេ ស្វាតនាយ ភត្តំ ឧទ្ទិស្សន្តិ ។ មេត្តិយភុម្មជកានំ ខោ គហបតិ ភិក្ខូនំ តុម្ហាកំ ឃរេ ស្វាតនាយ ភត្តំ ឧទ្ទិស្សន្តិ ។ អថខោ កល្យាណភត្តិកោ គហបតិ អនត្តមនោ អហោសិ កថំ ហិ នាម បាបភិក្ខូ អម្ហាកំ ឃរេ ភុញ្ជិស្សន្តីតិ ឃរំ គន្ត្វា ទាសឹ អាណាបេសិ យេ ជេ ស្វេ ភត្តិកា អាគច្ឆន្តិ កោដ្ឋកេ អាសនំ បញ្ញាបេត្វា កាណាជកេន ពិលង្គទុតិយេន បរិវិសាតិ ។ ឯវំ អយ្យាតិ ខោ សា ទាសី កល្យាណភត្តិកស្ស គហបតិនោ បច្ចស្សោសិ ។ អថខោ

ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ រួចអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ បាននិយាយពន្យល់កល្យាណភត្តិកគហបតី ដែលអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថា ។ លំដាប់នោះ កល្យាណភត្តិកគហបតី កាលព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ និយាយពន្យល់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថាហើយ និយាយពាក្យនេះនឹងព្រះទព្វ-មល្លបុត្តដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ស្អែកនេះលោកម្ចាស់ចាត់ភិក្ខុអង្គណា (ឲ្យទៅទទួល) ភត្តក្នុងផ្ទះរបស់ខ្ញុំ ។ ព្រះទព្វមល្លបុត្តឆ្លើយថា ម្នាលគហបតី ស្អែកនេះអាត្មានឹងចាត់មេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុទាំងឡាយ (ឲ្យទៅទទួល) ភត្តក្នុងផ្ទះអ្នកក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ លំដាប់នោះ កល្យា-ណភត្តិកគហបតីមានសេចក្តីអាក់អន់ចិត្តដោយគិតថា ចុះហេតុអ្វីបានជាភិក្ខុលាមកទាំងឡាយទៅធាន់ក្នុងផ្ទះរបស់អាត្មាអញ (លុះគិតដូច្នេះហើយ) ក៏ទៅផ្ទះបង្គាប់ទាសីថា នែហង ស្អែកត្រូវពួកលោកណាមកទទួកចង្ហាន់ហងឯងចូរក្រាលអាសនៈក្នុងជង្រុក ហើយអង្គាសលោកទាំងនោះដោយបាយចុងអង្ករមានទឹកជ្រក់ជាគម្រប់ពីរចុះ ។ ទាសីនោះទទួលស្តាប់ពាក្យកល្យាណភត្តិកគហបតីដោយពាក្យថា ចាំះ អ្នកម្ចាស់ ។ លំដាប់នោះ

មេត្តិយភុម្មជកា ភិក្ខូ ហិយ្យោ ខោ អាវុសោ អម្ហាកំ កល្យាណភត្តិកស្ស គហបតិនោ ភត្តំ ឧទ្ទិដ្ឋំ ស្វេ អម្ហេ កល្យាណភត្តិកោ គហបតិ សបុត្តទារោ ឧបតិដ្ឋិត្វា បរិវិសិស្សតិ អញ្ញេ ឱទនេន បុច្ឆិស្សន្តិ អញ្ញេ សូបេន បុច្ឆិស្សន្តិ អញ្ញេ តេលេន បុច្ឆិស្សន្តិ អញ្ញេ ឧត្តរិភង្គេន បុច្ឆិស្សន្តីតិ ។ តេ តេនេវ សោមនស្សេន ន ចិត្តរូបំ រត្តិយា សុបឹសុ ។ អថខោ មេត្តិយភុម្មជកា ភិក្ខូ បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន កល្យាណភត្តិកស្ស គហបតិនោ និវេសនំ តេនុបសង្កមឹសុ ។ អទ្ទសា ខោ សា ទាសី មេត្តិយភុម្មជកេ ភិក្ខូ ទូរតោ វ អាគច្ឆន្តេ ទិស្វាន កោដ្ឋកេ អាសនំ បញ្ញបេត្វា មេត្តិយភុម្មជកេ ភិក្ខូ ឯតទវោច និសីទថ ភន្តេតិ ។ អថខោ មេត្តិយភុម្មជកានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ និស្សំសយំ ខោ ន តាវ ភត្តំ សិទ្ធំ ភវិស្សតិ យថា មយំ កោដ្ឋកេ និសីទាបិយាមាតិ[១] ។

១ សព្វត្ថ និសីទាបេយ្យាមាតិ ទិស្សតិ ។

មេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ អំពីថ្ងៃម្សិលមិញ ភត្តុទ្ទេសកភិក្ខុបានចាត់ឲ្យយើងទៅទទួលភត្តរបស់កល្យាណភត្តិកគហបតិ កល្យាណភត្តិកគហបតីព្រមទាំងកូនប្រពន្ធនឹងចូលមកបំរើអង្គាសពួកយើងក្នុងថ្ងៃស្អែក ភិក្ខុទាំងឡាយដទៃ ៗ មុខជានឹងសួររកបាយ រកសម្ល រកប្រេង រកសម្លឧត្តរិភង្គ ។ ដោយសេចក្ដីសោមនស្សនោះឯង មេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុនោះក៏ដេកមិនលក់ តាមសេចក្ដីគាប់ចិត្តក្នុងរាត្រី (នោះ) ។ គ្រានោះ មេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុ ក៏ស្លៀកស្បង់ប្រដាប់បាត្រចីវរចូលទៅកាន់លំនៅរបស់កល្យាណភត្តិកគហបតីអំពីព្រឹកព្រហាម ។ ទាសីនោះបានឃើញមេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុកំពុងដើរមកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយក៏ក្រាលអាសនៈក្នុងជង្រុក ហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងមេត្តិយភុម្មជកភិក្ខុថា បពិត្រលោកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន សូមលោកទាំងឡាយគង់ចុះ ។ លំដាប់នោះ មេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុ ត្រិះរិះដូច្នេះថា កុំសង្ស័យឡើយ ចង្ហាន់មិនទាន់ស្រេចទេ បានជាគេឲ្យយើងអង្គុយក្នុងជង្រុកសិន ។

១៩

អថខោ សា ទាសី កាណាជកេន ពិលង្គទុតិយេន ឧបកឌ្ឍិ ភុញ្ជថ ភន្តេតិ ។ មយំ ខោ ភគិនិ និច្ចភត្តិកាតិ ។ ជានាមិ អយ្យា និច្ចភត្តិកាតិ អបិចាហំ ហិយ្យោ វ គហបតិនា អាណត្តា យេ តេ ស្វេ ភត្តិកា អាគច្ឆន្តិ កោដ្ឋកេ អាសនំ បញ្ញបេត្វា កាណាជកេន ពិលង្គទុតិយេន បរិវិសាតិ ភុញ្ជថ ភន្តេតិ ។ អថខោ មេត្តិយភុម្មជកា ភិក្ខូ ហិយ្យោ ខោ អាវុសោ កល្យាណភត្តិកោ គហបតិ អារាមំ អគមាសិ ទព្វស្ស មល្លបុត្តស្ស សន្តិកេ និស្សំសយំ ខោ មយំ ទព្វេន មល្លបុត្តេន គហបតិនោ សន្តិកេ បរិភិន្នាតិ[១] ។ តេ តេនេវ ទោមនស្សេន ន ចិត្តរូបំ ភុញ្ជឹសុ ។ អថខោ មេត្តិយភុម្មជកា ភិក្ខូ បច្ឆាភត្តំ បិណ្ឌបាតប្បដិក្កន្តា អារាមំ គន្ត្វា បត្តចីវរំ បដិសាមេត្វា ពហារាមកោដ្ឋកេ សង្ឃាដិមល្លត្ថិកាយ និសីទឹសុ តុណ្ហីភូតា មង្កុភូតា បត្តក្ខន្ធា អធោមុខា

១ ឱ. និស្សំសយំ ទព្វេន មល្លបុត្តេន គហបតិនោ អន្តរា បរិភិន្នាតិ ទិស្សតិ ។

គ្រានោះ ទាសីនោះ ក៏ផ្គត់ផ្គង់ដោយបាយចុងអង្ករមានទឹកជ្រក់ជាគម្រប់ពីរ ហើយនិមន្តថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទាំងឡាយឆាន់ចុះ ។ មេត្តិយ-ភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុ ឆ្លើយថា ម្នាលប្អូនស្រី យើងទាំងឡាយសុទ្ធតែជាអ្នកទទួលនិច្ចភត្ត ។ ទាសីនោះឆ្លើយថា ខ្ញុំព្រះករុណាដឹងថាលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ជាអ្នកទទួលនិច្ចភត្តហើយ តែម្សិលមិញគហបតីបង្គាប់ខ្ញុំព្រះករុណាថា នែហង៍ លោកទាំងឡាយណា ត្រូវការដោយចង្ហាន់និមន្តមកក្នុងថ្ងៃស្អែក ហង់ឯងចូរក្រាលអាសនៈក្នុងជង្រុកចុះ ហើយអង្គាសលោកទាំងនោះ ដោយបាយចុងអង្ករមានទឹកជ្រក់ជាគម្រប់ពីរចុះ បពិត្រលោកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន សូមលោកទាំងឡាយឆាន់ចុះ ។ លំដាប់នោះ មេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុនិយាយគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ កាលថ្ងៃម្សិលមិញ កល្យាណ-ភត្តិកគហបតី បានទៅកាន់អារាមនៅនាសំណាក់ទព្វមល្លបុត្ត ពួកយើងប្រាកដជាទព្វមល្លបុត្តញុះញង់ ក្នុងសំណាក់នៃគហបតីពិតហើយ ។ មេត្តិ-យភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុទាំងនោះ ក៏មិនបានឆាន់ដូចចិត្តដែលប៉ុនប៉ងព្រោះតែសេចក្តីទោមនស្សនោះឯង ។ មេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុត្រឡប់ពីបិណ្ឌ-បាត ក្នុងវេលាក្រោយភត្តហើយទៅកាន់អារាមក្នុងពេលនោះ ក៏រៀបទុកដាក់បាត្រនិងចីវរ ហើយអង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ទាំងសង្ឃាដីខាងក្រៅក្លោងទ្វារវត្ត នៅស្ងៀម មានសេចក្តីអៀនអន់ ឱនកចុះ មានមុខជ្រប់

បជ្ឈាយន្តា អប្បដិភាណា ។ អថខោ មេត្តិយា ភិក្ខុនី យេន មេត្តិយភុម្មជកា ភិក្ខូ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា មេត្តិយភុម្មជកេ ភិក្ខូ ឯតទវោច វន្ទាមិ អយ្យាតិ ។ ឯវំ វុត្តេ មេត្តិយភុម្មជកា ភិក្ខូ ណាលបឹសុ ។ ទុតិយម្បិ ខោ ។ បេ ។ តតិយម្បិ ខោ មេត្តិយា ភិក្ខុនី មេត្តិយភុម្មជកេ ភិក្ខូ ឯតទវោច វន្ទាមិ អយ្យាតិ ។ តតិយម្បិ ខោ មេត្តិយភុម្មជកា ភិក្ខូ ណាលបឹសុ ។ ក្យាហំ អយ្យានំ អបរជ្ឈាមិ កិស្ស មំ អយ្យា ណាលបន្តីតិ ។ តថា ហិ បន ត្វំ ភគិនិ អម្ហេ ទព្វេន មល្លបុត្តេន វិហេឋិយមានេ អជ្ឈុបេក្ខសីតិ ។ ក្យាហំ អយ្យា ករោមីតិ ។ សចេ ខោ ត្វំ ភគិនិ ឥច្ឆេយ្យាសិ អជ្ជេវ ភគវា អាយស្មន្តំ ទព្វំ មល្លបុត្តំ ណាសាបេយ្យាតិ ។ ក្យាហំ អយ្យា ករោមិ កឹ មយា សក្កា

ស្រពាប់ស្រពោន ឥតមាននិយាយអ្វីសោះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុនីឈ្មោះមេត្តិយាចូលទៅរកមេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងមេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំង-ឡាយ ខ្ញុំព្រះករុណា សូមថ្វាយបង្គំ ។ កាលបើមេត្តិយាភិក្ខុនីនិយាយយ៉ាងនេះហើយ មេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុមិននិយាយតតបសោះឡើយ ។ មេត្តិ-យាភិក្ខុនីបាននិយាយពាក្យនេះ ចំពោះមេត្តិយភុម្មជកភិក្ខុជាគម្រប់ពីរដងផង ។ បេ ។ ជាគម្រប់បីដងផងថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ខ្ញុំព្រះករុណាសូមថ្វាយបង្គំ ។ មេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុមិននិយាយតតបជាគម្រប់បីដងផង ។ ទើបមេត្តិយាភិក្ខុនីសួរថា ខ្ញុំព្រះករុណាបានប្រទូស្តនឹងលោកម្ចាស់ពាល់អង្គដូចម្តេចខ្លះ ហេតុអ្វីបានជាលោកម្ចាស់ពាល់អង្គមិននិយាយនឹងខ្ញុំព្រះករុណា ។ មេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុឆ្លើយថា ម្នាលប្អូនស្រីពិតដូច្នោះហើយ ទព្វមល្លបុត្តកំពុងបៀតបៀនយើង នាងឯងក៏ព្រងើយកន្តើយ ។ មេត្តិយាភិក្ខុនីសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ខ្ញុំព្រះករុណានឹងធ្វើដូចម្តេច ។ មេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុឆ្លើយថា ម្នាលប្អូនស្រីបើនាងប្រាថ្នានឹង (ធ្វើ) ត្រូវក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគឲ្យញ៉ាំងទព្វ-មល្លបុត្តមានអាយុឲ្យវិនាសចេញ ក្នុងថ្ងៃនេះឲ្យបាន ។ មេត្តិយាភិក្ខុនីសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ខ្ញុំនឹងធ្វើដូចម្តេច ចុះអំពើអ្វីដែលខ្ញុំនឹងអាច

សមថក្ខន្ធកេ មេត្តិយភុម្មជកភិក្ខុវត្ថុ

កាតុន្តិ ។ ឯហិ ត្វំ ភគិនិ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ ឯវំ វទេហិ ឥទំ ភន្តេ នច្ឆន្នំ នប្បតិរូបំ យាយំ ភន្តេ ទិសា អភយា អនីតិកា អនុបទ្ទវា សាយំ ទិសា សភយា សឦតិកា ស-ឧបទ្ទវា យតោ និវាតំ តតោ បវាតំ ឧទកំ មញ្ញេ អាទិត្តំ អយ្យេនម្ហិ ទព្វេន មល្លបុត្តេន ទូសិតាតិ ។ ឯវំ អយ្យាតិ ខោ មេត្តិយា ភិក្ខុនី មេត្តិយភុម្មជកានំ ភិក្ខូនំ បដិស្សុណិត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ ឋិតា ខោ សា[១] មេត្តិយា ភិក្ខុនី ភគវន្តំ ឯតទវោច ឥទំ ភន្តេ នច្ឆន្នំ នប្បតិរូបំ យាយំ ភន្តេ ទិសា អភយា អនីតិកា អនុបទ្ទវា សាយំ ទិសា សភយា សឦតិកា សឧបទ្ទវា យតោ និវាតំ

---

១ ឱរោបិយបោត្ថកេ សាតិ ន ទិស្សតិ ។

ធ្វើបាន ។ មេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុឆ្លើយថា ម្នាលប្អូនស្រី នាងចូរមក នាងចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ចូរក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ការនេះមិនមែនជាការកំបាំងទេ មិនមែនជាការសមគួរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ទិសណាដែលមិនមានភ័យ មិនមានចង្រៃ មិនមានឧបទ្រព ទិសនោះត្រឡប់ជាប្រកបដោយភ័យ ប្រកបដោយចង្រៃ ប្រកបដោយឧបទ្រពទៅវិញ ទីណាដែលមិនធ្លាប់មានខ្យល់ ទីនោះត្រឡប់ជាមានខ្យល់វិញ ដូចជាទឹកធ្លាប់ត្រជាក់ប្រែខ្វៃជាក្តៅ ឥឡូវព្រះទព្វមល្លបុត្តជាម្ចាស់បានប្រទូស្តនឹងខ្ញុំព្រះអង្គហើយ ។ មេត្តិយាភិក្ខុនីទទួលស្តាប់ពាក្យមេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុដោយពាក្យថា យ៉ាងហ្នឹងហើយ លោកម្ចាស់ រួចហើយចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយឋិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ មេត្តិយាភិក្ខុនីនោះលុះឋិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះ នឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ការនេះមិនមែនជាការកំបាំងទេ មិនមែនជាការសមគួរទេ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ទិសណាដែលមិនធ្លាប់មានភ័យ មិនមានចង្រៃ មិនមានឧបទ្រព ទិសនោះត្រឡប់ទៅជាប្រកបដោយភ័យ ប្រកបដោយចង្រៃ ប្រកបដោយឧបទ្រពទៅវិញ ទីណាដែលមិនធ្លាប់មានខ្យល់

តតោ បភាតំ ឧទកំ មញ្ញេ អាជិត្តំ អយ្យេនម្ហិ ទព្វេន មល្លបុត្តេន ទូសិតាតិ ។

[១៣] អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា អាយស្មន្តំ ទព្វំ មល្លបុត្តំ បដិបុច្ឆិ សរសិ ត្វំ ទព្វ ឯវរូបំ កត្តា យថាយំ ភិក្ខុនី អាហាតិ ។ យថា មំ ភន្តេ ភគវា ជានាតីតិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ ភគវា ។ បេ ។ តតិយម្បិ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ ទព្វំ មល្លបុត្តំ ឯតទវោច សរសិ ត្វំ ទព្វ ឯវរូបំ កត្តា យថាយំ ភិក្ខុនី អាហាតិ ។ យថា មំ ភន្តេ ភគវា ជានាតីតិ ។ ន ខោ ទព្វ ទព្វា ឯវំ និព្វេ-ឋេន្តិ សចេ តយា កតំ កតន្តិ វទេហិ សចេ អកតំ អកតន្តិ វទេហីតិ ។ យតោហំ ភន្តេ ជាតោ ជាភិជា-នាមិ សុបិនន្តេនាបិ មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវិតា បគេវ

ទីនោះត្រឡប់ទៅជាមានខ្យល់វិញ ដូចជាទឹកធ្លាប់ត្រជាក់ ប្រែខ្វៃជាក្តៅវិញ ឥឡូវព្រះទព្វមល្លបុត្តជាម្ចាស់បានប្រទូស្តនឹងខ្ញុំព្រះអង្គហើយ ។

[១៣] គ្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយសួរបញ្ជាក់នូវព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុក្នុងវេលានោះថា ម្នាលទព្វៈ អ្នករលឹកឃើញថា អ្នកបានធ្វើអំពើដូចភិក្ខុនីនេះបានពោលឬទេ ។ ព្រះទព្វមល្លបុត្តក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ដូចជាព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាប នូវខ្ញុំព្រះអង្គស្រាប់ហើយ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរព្រះទព្វមល្លបុត្តជាគម្រប់ពីរដងផង ។ បេ ។ ជាគម្រប់បីដងផងថា ម្នាលទព្វៈ អ្នករលឹកឃើញថា អ្នកបានធ្វើអំពើដូចជាភិក្ខុនីនេះបានពោលឬទេ ។ ព្រះទព្វមល្លបុត្តក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ដូចជាព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាប នូវខ្ញុំព្រះអង្គស្រាប់ហើយ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលទព្វៈ អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ មិននិយាយបណ្តោះបណ្តោយយ៉ាងនេះទេ បើអំពើដែលអ្នកបានធ្វើហើយ អ្នកចូរនិយាយថា ខ្ញុំបានធ្វើហើយ បើអំពើដែលអ្នកមិនបានធ្វើទេ អ្នកចូរនិយាយថា ខ្ញុំមិនបានធ្វើទេ ។ ព្រះទព្វមល្លបុត្តក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន តាំងពីខ្ញុំព្រះអង្គកើតមក សូម្បីតែយល់សប្តិសេពមេថុនធម្មក៏មិនដែលស្គាល់សោះឡើយ នឹងបាច់និយាយទៅថ្វី ដល់ការ

ជាគរោតិ ។ អថខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ តេនហិ ភិក្ខវេ មេត្តិយំ ភិក្ខុនឹ នាសេថ ឥមេ ច ភិក្ខូ អនុយុញ្ជថាតិ ។ ឥទំ វត្វា ភគវា ឧដ្ឋាយាសនា វិហារំ បាវិសិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ មេត្តិយំ ភិក្ខុនឹ នាសេសុំ ។ អថខោ មេត្តិយភុម្មជកា ភិក្ខូ តេ ភិក្ខូ ឯតទវោចុំ មា អាវុសោ មេត្តិយំ ភិក្ខុនឹ នាសេថ ន សា កិញ្ចិ អបរជ្ឈតិ អម្ហេហិ សា ឧស្សាហិតា កុបិតេហិ អនត្តមនេហិ ចាវនាធិប្បាយេហីតិ ។ កឹ បន តុម្ហេ អាវុសោ អាយស្មន្តំ ទព្វំ មល្លបុត្តំ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេថាតិ ។ ឯវមាវុសោតិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម មេត្តិយភុម្មជកា ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ ទព្វំ មល្លបុត្តំ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ

ភ្ញាក់រលឹកឡើង ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះអ្នកទាំងឡាយ ចូរឲ្យមេត្តិយាភិក្ខុនីសឹកចេញ មួយទៀត អ្នកទាំងឡាយ ចូរសាកសួរពួកភិក្ខុទាំងនេះមើល ។ លុះព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ដូច្នេះហើយ ទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈចូលទៅកាន់វិហារវិញ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏ឲ្យមេត្តិយាភិក្ខុនីសឹកចេញក្នុងពេលនោះ ។ ទើបមេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុ និយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះថា ម្នាលអាវុសោ ចូរលោកទាំងឡាយកុំផ្សឹកមេត្តិយាភិក្ខុនីឡើយ នាងនោះឥតមានកំហុសអ្វីទេ (ហេតុដើមមកពី) យើងខឹងអាក់អន់ចិត្តចង់ឲ្យទព្វមល្លបុត្តឃ្លាតចាកសមណភេទ ទើបឲ្យមេត្តិយាភិក្ខុនីនោះខ្នះខ្នែងឡើង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរថា ម្នាលអាវុសោ អ្នកហ៊ានចោទព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ដោយសីលវិបត្តិមិនមានមូលដែរឬ ។ មេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ យ៉ាងហ្នឹងហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើមេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុ ចោទព្រះទព្វមល្លបុត្តមានអាយុ ដោយសីលវិបត្តិមិនមានមូលសោះ ។ ឯភិក្ខុទាំងនោះក៏បានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

មេត្តិយភុម្មជកា ភិក្ខូ ទព្វំ មល្លបុត្តំ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ តេនហិ ភិក្ខវេ សង្ឃោ ទព្វស្ស មល្លបុត្តស្ស សតិវេបុល្លប្បត្តស្ស សតិវិនយំ ទេតុ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ទាតព្វោ ។ តេន ភិក្ខវេ ទព្វេន មល្លបុត្តេន សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា វុឌ្ឍានំ ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ ឥមេ មំ ភន្តេ មេត្តិយភុម្មជកា ភិក្ខូ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេន្តិ សោហំ ភន្តេ សតិវេបុល្លប្បត្តោ សង្ឃំ សតិវិនយំ យាចាមីតិ ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្វោ ។ បេ ។ តតិយម្បិ យាចិតព្វោ ឥមេ មំ ភន្តេ មេត្តិយភុម្មជកា ភិក្ខូ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេន្តិ សោហំ សតិវេបុល្លប្បត្តោ តតិយម្បិ ភន្តេ សង្ឃំ[១] សតិវិនយំ យាចាមីតិ ។

---

១ ឱរោបិយបោត្ថកេ សោហំ ភន្តេ សតិវេបុល្លប្បត្តោ តតិយម្បិ សង្ឃន្តិ អាគតំ ។

ពុថា មេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុចោទទព្វមល្លបុត្តដោយសីលវិបត្តិមិនមានមូល ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពិតមែន ។ បេ ។ លុះទ្រង់តិះដៀលហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ សង្ឃចូរឲ្យសតិវិន័យដល់ទព្វមល្លបុត្តជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយសតិចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សតិវិន័យនោះ សង្ឃត្រូវឲ្យយ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទព្វមល្លបុត្តនោះត្រូវចូលទៅរកសង្ឃ ធ្វើឧត្តរាសង្គៈ ឆៀងស្មាម្ខាង ហើយថ្វាយបង្គំបាទាភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ រួចអង្គុយច្រហោង ផ្គងអញ្ជលីឡើងនិយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន មេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុទាំងឡាយនេះ ចោទខ្ញុំដោយសីលវិបត្តិមិនមានមូល បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយសតិ មកសូមសតិវិន័យនឹងសង្ឃ ។ ទព្វមល្លបុត្ត គប្បីសូមជាគម្រប់ពីរដងផង ។ បេ ។ គប្បីសូមជាគម្រប់បីដងផងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន មេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុទាំងឡាយនេះ ចោទខ្ញុំដោយសីលវិបត្តិមិនមានមូល បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយសតិ មកសូមសតិវិន័យនឹងសង្ឃជាគម្រប់បីដងផង ។

សមថក្ខន្ធកេ សតិវិនយយាចនា

[១៤] ឰវញ្ច បន ភិក្ខវេ ទាតព្វោ ។ តេន ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា វុឌ្ឍានំ ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ

ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥមេ មេត្តិយភុម្មជកា ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ ទព្វំ មល្លបុត្តំ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេន្តិ ។ អាយស្មា ទព្វោ មល្លបុត្តោ សតិវេបុល្លប្បត្តោ សង្ឃំ សតិវិនយំ យាចតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ អាយស្មតោ ទព្វស្ស មល្លបុត្តស្ស សតិវេបុល្លប្បត្តស្ស សតិវិនយំ ទទេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥមេ មេត្តិយភុម្មជកា ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ ទព្វំ មល្លបុត្តំ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេន្តិ ។ អាយស្មា ទព្វោ មល្លបុត្តោ សតិវេបុល្លប្បត្តោ សង្ឃំ សតិវិនយំ យាចតិ ។ សង្ឃោ អាយស្មតោ ទព្វស្ស មល្លបុត្តស្ស សតិវេបុល្លប្បត្តស្ស សតិវិនយំ ទេតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ អាយស្មតោ ទព្វស្ស មល្លបុត្តស្ស សតិវេបុល្លប្បត្តស្ស សតិវិនយស្ស ទានំ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ ។ បេ ។ តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ សុណាតុ មេ

សមថក្ខន្ធកៈ ការសូមសតិវិន័យ

[១៤] ភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពលគប្បីប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ មេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុទាំងឡាយនេះ ចោទព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ដោយសីលវិបត្តិមិនមានមូល ។ ព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយសតិ មកសូមសតិវិន័យនឹងសង្ឃ ។ បើការសូមសតិវិន័យមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សូមសង្ឃឲ្យសតិវិន័យដល់ព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយសតិចុះ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ មេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុទាំងឡាយនេះ ចោទព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ដោយសីលវិបត្តិមិនមានមូល ។ ព្រះទព្វមល្លបុត្ត ដ៏មានអាយុជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយសតិ មកសូមសតិវិន័យនឹងសង្ឃ ។ សង្ឃបានឲ្យសតិវិន័យ ដល់ព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយសតិ ។ ការឲ្យសតិវិន័យ ដល់ព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយសតិ សមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនសមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវនិយាយឡើង ។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះជាគម្រប់ពីរដងផង ។ បេ ។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះជាគម្រប់បីដងផង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ

ភន្តេ សង្ឃោ ឥមេ មេត្តិយភុម្មជកា ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ ទព្វំ មល្លបុត្តំ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេន្តិ ។ អាយស្មា ទព្វោ មល្លបុត្តោ សតិវេបុល្លប្បត្តោ សង្ឃំ សតិវិនយំ យាចតិ ។ សង្ឃោ អាយស្មតោ ទព្វស្ស សតិវេបុល្លប្បត្តស្ស សតិវិនយំ ទេតិ ។ យស្សាយស្ម-តោ ខមតិ អាយស្មតោ ទព្វស្ស មល្លបុត្តស្ស សតិវេ-បុល្លប្បត្តស្ស សតិវិនយស្ស ទានំ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ទិន្នោ សង្ឃេន អាយស្ម-តោ ទព្វស្ស មល្លបុត្តស្ស សតិវេបុល្លប្បត្តស្ស សតិវិ-នយោ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[១៤] បញ្ចិមានិ ភិក្ខវេ ធម្មិកានិ សតិវិនយស្ស ទានានិ សុទ្ធោ ហោតិ ភិក្ខុ អនាបត្តិកោ អនុវទន្តិ ច នំ យាចតិ ច តស្ស សង្ឃោ សតិវិនយំ ទេតិ ធម្មេន សមគ្គេន[១] ឥមានិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច ធម្មិកានិ សតិវិ-នយស្ស ទានានីតិ ។

១ ឱ. សមគ្គោ ។

មេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុទាំងឡាយនេះ ចោទព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុដោយសីលវិបត្តិមិនមានមូល ។ ព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយសតិ មកសូមសតិវិន័យនឹងសង្ឃ ។ សង្ឃបានឲ្យសតិវិន័យដល់ព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយសតិ ។ ការឲ្យសតិវិន័យដល់ព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយសតិ សមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនសមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវនិយាយឡើង ។ សង្ឃបានឲ្យសតិវិន័យដល់ព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយសតិហើយ (ការឲ្យសតិវិន័យនេះ) សមគួរដល់សង្ឃព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[១៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការឲ្យសតិវិន័យ[១] ដែលប្រកបដោយធម៌នេះមាន ៥ យ៉ាង គឺឲ្យដល់ភិក្ខុបរិសុទ្ធមិនមានអាបត្តិ ១ ភិក្ខុឯទៀតចោទភិក្ខុនោះ ១ ភិក្ខុនោះសូម ១ សង្ឃឲ្យសតិវិន័យដល់ភិក្ខុនោះ ១ សង្ឃព្រមព្រៀងឲ្យដោយធម៌ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការឲ្យសតិវិន័យប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

---

១ អដ្ឋកថាថា សតិវិន័យនេះ សង្ឃត្រូវឲ្យតែព្រះខីណាស្រពប៉ុណ្ណោះ មិនត្រូវឲ្យដល់ភិក្ខុឯទៀតទេ ដោយហោចទៅសូម្បីតែភិក្ខុជាអនាគាមីក៏មិនត្រូវឲ្យដែរ ។ សតិវិន័យនោះត្រូវឲ្យដល់ភិក្ខុដែលភិក្ខុដទៃចោទ បើគេមិនចោទក៏មិនត្រូវឲ្យដែរ ។ កាលបើសង្ឃឲ្យសតិវិន័យហើយ អ្នកចោទក៏ចោទមិនឡើងឡើយ ។

២៧

សមថក្ខន្ធកេ គគ្គភិក្ខុវត្ថុ

[១៦] តេន ខោ បន សមយេន គគ្គោ ភិក្ខុ ឧម្មត្តកោ ហោតិ ចិត្តវិបរិយាសកតោ ។ តេន ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ហោតិ ភាសិតបរិក្កន្តំ ។ ភិក្ខូ គគ្គំ ភិក្ខុំ ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន អជ្ឈាចិណ្ណេន អាបត្តិយា ចោទេន្តិ សរតាយស្មា ឯវរូបឹ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតាតិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ អហំ ខោ អាវុសោ ឧម្មត្តកោ អហោសឹ ចិត្តវិបរិយាសកតោ តេន មេ ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ នាហន្តំ សរាមិ មូឡ្ហេន មេ ឯតំ កតន្តិ ។ ឯវម្បិ នំ វុច្ចមានា ចោទេន្តេវ សរតាយស្មា ឯវរូបឹ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតាតិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខូ គគ្គំ ភិក្ខុំ ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន អជ្ឈាចិណ្ណេន អាបត្តិយា ចោទេស្សន្តិ សរតាយស្មា ឯវរូបឹ អាបត្តឹ អាបជ្ជិ-

សមថក្ខន្ធកៈ និទានគគ្គភិក្ខុ

[១៦] សម័យនោះឯង គគ្គភិក្ខុ ជាភិក្ខុឆ្កួត មានចិត្តវិបល្លាសប្រែ-ប្រួល ។ ភិក្ខុឆ្កួតដែលមានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួលហើយនោះ រមែងតែប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោលនិងព្យាយាមល្មើសនូវកិច្ចមិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយចោទគគ្គភិក្ខុដោយអាបត្តិ ព្រោះតែលោកជាភិក្ខុឆ្កួតមានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួល បានប្រព្រឹត្តអនាចារថា លោកដ៏មានអាយុចូររលឹកមើលចុះ លោកជាអ្នកត្រូវអាបត្តិមានសភាពយ៉ាងនេះហើយ ។ គគ្គភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំជាមនុស្សឆ្កួតមានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួល កាលខ្ញុំឆ្កួតមានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួលហើយនោះ ក៏បានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោលនិងព្យាយាមល្មើសនូវកិច្ចមិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន ខ្ញុំរលឹកមិនឃើញនូវអំពើនោះថា អំពើនេះអាត្មាអញបានធ្វើដោយសេចក្ដីវង្វេង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏នៅតែពោលចោទគគ្គភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះទៀតថា លោកដ៏មានអាយុ ចូររលឹកមើលចុះ លោកជាអ្នកត្រូវអាបត្តិមានសភាពយ៉ាងនេះហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្ដីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយមិនសមបើនឹងចោទគគ្គ-ភិក្ខុដោយអាបត្តិ ព្រោះតែលោកជាភិក្ខុឆ្កួតមានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួលបានប្រព្រឹត្តអនាចារថា លោកដ៏មានអាយុចូររលឹកមើលចុះ លោកជាអ្នកត្រូវ

តាតិ សោ ឯវំ វទេតិ អហំ ខោ អាវុសោ ឧម្មត្តកោ អហោសឹ ចិត្តវិបរិយាសកតោ តេន មេ ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ នាហន្តំ សរាមិ មូឡ្ហេន មេ ឯតំ កតន្តិ ឯវម្បិ នំ វុច្ចមានា ចោទេន្តេវ សរតាយស្មា ឯវរូបឹ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតាតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ។ បេ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ តេនហិ ភិក្ខវេ សង្ឃោ គគ្គស្ស ភិក្ខុនោ អមូឡ្ហស្ស អមូឡ្ហវិនយំ ទេតុ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ទាតព្វោ ។ តេន ភិក្ខវេ គគ្គេន ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា វុឌ្ឍានំ ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ អហំ ភន្តេ ឧម្មត្តកោ អហោសឹ

អាបត្តិមានសភាពយ៉ាងនេះហើយ គគ្គភិក្ខុនោះបាននិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំជាភិក្ខុឆ្កួតមានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួល កាលដែលខ្ញុំឆ្កួតមានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួលហើយនោះ ក៏បានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោល បានព្យាយាមល្មើសនូវកិច្ចមិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន ខ្ញុំរលឹកមិនឃើញនូវអំពើនោះថា អំពើនេះអាត្មាអញបានធ្វើដោយសេចក្តីវង្វេង ភិក្ខុទាំងឡាយក៏នៅតែពោលចោទគគ្គភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះទៀតថា លោកដ៏មានអាយុ ចូររលឹកមើលចុះ លោកជាអ្នកត្រូវអាបត្តិមានសភាពយ៉ាងនេះហើយ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនោះពិតមែនឬ ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន ។ បេ ។ លុះទ្រង់តិះដៀលហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ សង្ឃចូរឲ្យអមូឡ្ហវិន័យដល់គគ្គភិក្ខុដែលបាត់វង្វេងចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយអមូឡ្ហ-វិន័យនោះសង្ឃគប្បីឲ្យយ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គគ្គភិក្ខុនោះគប្បីចូលទៅរកសង្ឃធ្វើឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាង ហើយថ្វាយបង្គំបាទាភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ រួចអង្គុយច្រហោង ផ្គងអញ្ជលីឡើង និយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំជាភិក្ខុឆ្កួតមានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួល កាលខ្ញុំ

២៩

សមថក្ខន្ធកេ អមូឡ្ហវិនយយាចនា

ចិត្តវិបរិយាសកតោ តេន មេ ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយា-សកតេន ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតប-វិក្កន្តំ មំ ភិក្ខូ ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន អជ្ឈា-ចិណ្ណេន អាបត្តិយា ចោទេន្តិ សរតាយស្មា ឯវរូបឹ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតាតិ ត្យាហំ ឯវំ វទាមិ អហំ ខោ អាវុសោ ឧម្មត្តកោ អហោសឹ ចិត្តវិបរិយាសកតោ តេន មេ ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ ណាហន្តំ សរាមិ មូឡ្ហេន មេ ឯតំ កតន្តិ ឯវម្បិ មំ វុច្ចមានា ចោទេន្តេវ សរតា-យស្មា ឯវរូបឹ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតាតិ សោហំ ភន្តេ អមូឡ្ហោ សង្ឃំ អមូឡ្ហវិនយំ យាចាមីតិ ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្វោ ។ បេ ។ តតិយម្បិ យាចិតព្វោ អហំ ភន្តេ ឧម្មត្តកោ អហោសឹ ចិត្តវិបរិយាសកតោ តេន មេ ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ មំ ភិក្ខូ ឧម្មត្តកេន ចិត្ត-វិបរិយាសកតេន អជ្ឈាចិណ្ណេន អាបត្តិយា ចោទេន្តិ

ច្កួតមានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួលហើយនោះ ក៏បានប្រព្រឹត្តកន្លង បានពោល និងព្យាយាមល្មើសនូវកិច្ចមិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន ឯភិក្ខុទាំងឡាយក៏ចោទខ្ញុំដោយអាបត្តិ ព្រោះតែខ្ញុំជាភិក្ខុច្កួត មានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួលបានប្រព្រឹត្តអនាចារថា លោកដ៏មានអាយុចូររលឹកមើលចុះ លោកជាអ្នកត្រូវអាបត្តិមានសភាពយ៉ាងនេះហើយ ខ្ញុំបាននិយាយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំជាភិក្ខុច្កួតមានចិត្តវិប-ល្លាសប្រែប្រួល កាលដែលខ្ញុំកំពុងច្កួតមានចិត្តវិបល្លាស ប្រែប្រួលនោះ ក៏បានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោលនិងព្យាយាមល្មើសនូវកិច្ចមិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន ខ្ញុំរលឹកមិនឃើញនូវអំពើនោះថា អំពើនេះអាត្មាអញបានធ្វើហើយដោយសេចក្តីវង្វេង ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ពោលចោទខ្ញុំយ៉ាងនេះទៀតថា លោកដ៏មានអាយុចូររលឹកមើលចុះ លោកជាអ្នកត្រូវអាបត្តិមានសភាពយ៉ាងនេះហើយ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំបាត់វង្វេងហើយមកសូមអមូឡ្ហវិន័យនឹងសង្ឃ ។ គត្គភិក្ខុត្រូវសូមជាគម្រប់ពីរដងផង ។ បេ ។ សូមជាគម្រប់បីដងផងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំជាភិក្ខុច្កួតមានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួល កាលដែលខ្ញុំកំពុងច្កួតមានចិត្តវិបល្លាសប្រែ-ប្រួលនោះ ក៏បានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោលនិងព្យាយាមល្មើសនូវកិច្ចមិនមែនជារបស់មណៈជាច្រើន ឯភិក្ខុទាំងឡាយក៏ចោទខ្ញុំ ដោយអាបត្តិ

សរតាយស្មា ឯវរូបឹ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតាតិ ត្យាហំ ឯវំ វទាមិ អហំ ខោ អាវុសោ ឧម្មត្តកោ អហោសឹ ចិត្តវិបរិយាសកតោ តេន មេ ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ នាហន្តំ សរាមិ មូឡ្ហេន មេ ឯតំ កតន្តិ ឯវម្បិ មំ វុច្ចមានា ចោទេន្តេវ សរតាយស្មា ឯវរូបឹ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតាតិ សោហំ អមូឡ្ហោ តតិយម្បិ ភន្តេ សង្ឃំ អមូឡ្ហវិនយំ យាចាមីតិ ។

[១៧] ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ គគ្គោ ភិក្ខុ ឧម្មត្តកោ អហោសិ ចិត្តវិបរិយាសកតោ តេន ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ ។ ភិក្ខូ គគ្គំ ភិក្ខុំ ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន អជ្ឈាចិណ្ណេន អាបត្តិយា

ព្រោះតែខ្ញុំឆ្កួតមានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួល បានប្រព្រឹត្តអនាចារថា លោកដ៏មានអាយុចូររលឹកមើលចុះ លោកជាអ្នកត្រូវអាបត្តិមានសភាពយ៉ាងនេះហើយ ខ្ញុំក៏បាននិយាយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះវិញ យ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំជាភិក្ខុឆ្កួតមានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួល កាលដែលខ្ញុំកំពុងឆ្កួតមានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួលនោះ ក៏បានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោលនិងព្យាយាមល្មើសនូវកិច្ចមិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន ខ្ញុំរលឹកមិនឃើញនូវអំពើនោះថា អំពើនេះអាត្មាអញបានធ្វើហើយ ដោយសេចក្តីវង្វេង ឯភិក្ខុទាំងឡាយពោលចោទខ្ញុំយ៉ាងនេះទៀតថា លោកដ៏មានអាយុចូររលឹកមើលចុះ លោកជាអ្នកត្រូវអាបត្តិមានសភាពយ៉ាងនេះហើយ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំបាត់វង្វេងហើយ មកសូមអមូឡ្ហវិន័យនឹងសង្ឃជាគម្រប់បីដងផង ។

[១៧] ភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពលគប្បីផ្តៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ គគ្គភិក្ខុនោះជាភិក្ខុឆ្កួតមានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួល កាលដែលលោកកំពុងឆ្កួតមានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួលនោះ ក៏បានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោលនិងព្យាយាមល្មើស នូវកិច្ចមិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន ។ ឯភិក្ខុទាំងឡាយចោទគគ្គភិក្ខុដោយអាបត្តិព្រោះតែលោកឆ្កួតមានចិត្តវិបល្លាស ប្រែប្រួល បានប្រព្រឹត្តអនាចារថា

ចោទេន្តិ សរតាយស្មា ឯវរូបឹ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតាតិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ អហំ ខោ អាវុសោ ឧម្មត្តកោ អហោសឹ ចិត្តវិបរិយាសកតោ តេន មេ ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ នាហន្តំ សរាមិ មូឡ្ហេន មេ ឯតំ កតន្តិ ។ ឯវម្បិ នំ វុច្ចមានា ចោទេន្តេវ សរតាយស្មា ឯវរូបឹ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតាតិ ។ សោ អមូឡ្ហោ សង្ឃំ អមូឡ្ហវិនយំ យាចតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ គគ្គស្ស ភិក្ខុនោ អមូឡ្ហស្ស អមូឡ្ហវិនយំ ទទេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ គគ្គោ ភិក្ខុ ឧម្មត្តកោ អហោសិ ចិត្តវិបរិយាសកតោ តេន ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ ។ ភិក្ខូ គគ្គំ ភិក្ខុំ ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន អជ្ឈាចិណ្ណេន អាបត្តិយា ចោទេន្តិ

សមថក្ខន្ធកៈ ការឲ្យអមូឡ្ហវិន័យ

លោកដ៏មានអាយុ ចូររលឹកមើលចុះ លោកជាអ្នកត្រូវអាបត្តិមានសភាពយ៉ាងនេះហើយ ។ គគ្គភិក្ខុនោះឆ្លើយយ៉ាងនេះថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ ខ្ញុំជាភិក្ខុឆ្កួតមានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួល កាលដែលខ្ញុំកំពុងឆ្កួតមានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួលនោះ បានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោលនិងព្យាយាមល្មើសនូវកិច្ចមិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន ខ្ញុំរលឹកមិនឃើញនូវអំពើនោះថា អំពើនេះអាត្មាអញបានធ្វើហើយ ដោយសេចក្ដីវង្វេង ។ ឯភិក្ខុទាំងឡាយក៏នៅតែពោលចោទគគ្គភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះទៀតថា លោកដ៏មានអាយុចូររលឹកមើលចុះ លោកជាអ្នកត្រូវអាបត្តិមានសភាពយ៉ាងនេះហើយ ។ ឥឡូវគគ្គភិក្ខុនោះបាត់វង្វេងហើយ មកសូមអមូឡ្ហវិន័យនឹងសង្ឃ ។ បើការសូមអមូឡ្ហវិន័យ មានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីឲ្យអមូឡ្ហវិន័យដល់គគ្គភិក្ខុជាអ្នកបាត់វង្វេងហើយចុះ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្ដាប់ខ្ញុំ គគ្គភិក្ខុនេះជាភិក្ខុឆ្កួតមានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួល កាលដែលលោកកំពុងឆ្កួតមានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួល បានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោលនិងព្យាយាមល្មើសនូវកិច្ចមិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន ។ ឯភិក្ខុទាំងឡាយក៏ចោទគគ្គភិក្ខុដោយអាបត្តិ ព្រោះតែលោកជាភិក្ខុឆ្កួតមានចិត្តវិបល្លាស ប្រែប្រួល បានប្រព្រឹត្តអនាចារថា

សរតាយស្មា ឯវរូបឹ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតាតិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ អហំ ខោ អាវុសោ ឧម្មត្តកោ អហោសឹ ចិត្តវិបរិយាសកតោ តេន មេ ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ នាហន្តំ សរាមិ មូឡ្ហេន មេ ឯតំ កតន្តិ ។ ឯវម្បិ នំ វុច្ចមានា ចោទេន្តេវ សរតាយស្មា ឯវរូបឹ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតាតិ ។ សោ អមូឡ្ហោ សង្ឃំ អមូឡ្ហវិនយំ យាចតិ ។ សង្ឃោ កក្កស្ស ភិក្ខុនោ អមូឡ្ហស្ស អមូឡ្ហវិនយំ ទេតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ កក្កស្ស ភិក្ខុនោ អមូឡ្ហស្ស អមូឡ្ហវិនយស្ស ទានំ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ ។ បេ ។ តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ ។ បេ ។ ទិន្នោ សង្ឃេន កក្កស្ស ភិក្ខុនោ អមូឡ្ហស្ស អមូឡ្ហវិនយោ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

ចូរលោកដ៏មានអាយុរលឹកមើលចុះ លោកជាអ្នកត្រូវអាបត្តិមានសភាពយ៉ាងនេះហើយ ។ គគ្គភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំជាភិក្ខុឆ្កួតមានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួល កាលដែលខ្ញុំកំពុងឆ្កួតមានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួលនោះ បានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោលនិងព្យាយាមល្មើសនូវកិច្ចមិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន ខ្ញុំរលឹកមិនឃើញនូវអំពើនោះថា អំពើនេះអាត្មាអញបានធ្វើហើយ ដោយសេចក្តីវង្វេង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏នៅតែពោលចោទគគ្គភិក្ខុនោះ យ៉ាងនេះទៀតថា លោកមានអាយុចូររលឹកមើលចុះ លោកជាអ្នកត្រូវអាបត្តិ មានសភាពយ៉ាងនេះហើយ ។ គគ្គភិក្ខុនោះបាត់វង្វេងហើយ មកសូមអមូឡ្ហវិន័យនឹងសង្ឃ ។ សង្ឃឲ្យអមូឡ្ហវិន័យ ដល់គគ្គភិក្ខុជាអ្នកបាត់វង្វេងហើយ ។ ការឲ្យអមូឡ្ហវិន័យ ដល់គគ្គភិក្ខុជាអ្នកបាត់វង្វេង គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណាលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវនិយាយឡើង ។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះជាគម្រប់ពីដងផង ។ បេ ។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះជាគម្រប់បីដងផង ។ បេ ។ សង្ឃបានឲ្យអមូឡ្ហវិន័យ ដល់គគ្គភិក្ខុជាអ្នកបាត់វង្វេងហើយ ការឲ្យអមូឡ្ហវិន័យនេះគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះទើបសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

៣៣

សមថក្ខន្ធកេ តីណិ អធម្មិកានិ អមូឡ្ហវិនយស្ស ទានានិ

[១៨] តីណីមានិ ភិក្ខវេ អធម្មិកានិ អមូឡ្ហវិនយស្ស ទានានិ តីណិ ធម្មិកានិ ។ កតមានិ តីណិ អធម្មិកានិ អមូឡ្ហវិនយស្ស ទានានិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អាបត្តឹ អាបន្នោ ហោតិ ។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា សម្ពហុលា វា ឯកបុគ្គលោ វា សរតាយស្មា ឯវរូបឹ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតាតិ ។ សោ សរមានោ វ ឯវំ វទេតិ ន ខោ អហំ អាវុសោ សរាមិ ឯវរូបឹ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតាតិ ។ តស្ស សង្ឃោ អមូឡ្ហវិនយំ ទេតិ ។ អធម្មិកំ អមូឡ្ហវិនយស្ស ទានំ ។

[១៩] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អាបត្តឹ អាបន្នោ ហោតិ ។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា សម្ពហុលា វា ឯកបុគ្គលោ វា សរតាយស្មា ឯវរូបឹ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតាតិ ។ សោ សរមានោ វ ឯវំ វទេតិ សរាមិ ខោ អហំ អាវុសោ យថាសុបិនន្តេនាតិ ។ តស្ស សង្ឃោ អមូឡ្ហវិនយំ ទេតិ ។ អធម្មិកំ អមូឡ្ហវិនយស្ស ទានំ ។

សមថក្ខន្ធកៈ ការឲ្យអមូឡ្ហវិន័យមិនប្រកបដោយធម៌មាន ៣ យ៉ាង

[១៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការឲ្យអមូឡ្ហវិន័យនេះ ដែលមិនប្រកបដោយធម៌មាន ៣ យ៉ាង ដែលប្រកបដោយធម៌មាន ៣ យ៉ាង ។ ការឲ្យអមូឡ្ហវិន័យមិនប្រកបដោយធម៌មាន ៣ យ៉ាង (នោះ) តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ត្រូវអាបត្តិហើយ ។ សង្ឃក្តី ភិក្ខុច្រើនរូបក្តី បុគ្គលមួយរូបក្តី ចោទភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុចូររលឹកមើលចុះ លោកត្រូវអាបត្តិ មានសភាពយ៉ាងនេះហើយ ។ ភិក្ខុនោះកាលរលឹកឃើញក៏និយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំជាអ្នកត្រូវអាបត្តិ មានសភាពយ៉ាងនេះ ខ្ញុំរលឹកមិនឃើញទេ ។ សង្ឃឲ្យអមូឡ្ហវិន័យដល់ភិក្ខុនោះ ។ ការឲ្យអមូឡ្ហវិន័យ (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថាមិនប្រកបដោយធម៌ ។

[១៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះត្រូវអាបត្តិហើយ ។ សង្ឃក្តី ភិក្ខុច្រើនរូបក្តី បុគ្គល ១ រូបក្តី ចោទភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុចូររលឹកមើលចុះ លោកត្រូវអាបត្តិមានសភាពយ៉ាងនេះហើយ ។ កាលភិក្ខុនោះរលឹកឃើញក៏និយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំរលឹកឃើញដែរ តែដូចជាយល់សប្តិ ។ សង្ឃឲ្យអមូឡ្ហវិន័យដល់ភិក្ខុនោះ ។ ការឲ្យអមូឡ្ហវិន័យ (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថាមិនប្រកបដោយធម៌ ។

[២០] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អាបត្តឹ អាបន្នោ ហោតិ ។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា សម្ពហុលា វា ឯកបុគ្គលោ វា សរតាយស្មា ឯវរូបឹ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតាតិ ។ សោ អនុម្មត្តកោ ឧម្មត្តកាលយំ ករោតិ អហំបិ ឯវំ ករោមិ តុម្ហេបិ ឯវំ ករោថ មយ្ហម្បិ ឯតំ កប្បតិ តុម្ហាកម្បេតំ កប្បតីតិ ។ តស្ស សង្ឃោ អមូឡ្ហវិនយំ ទេតិ ។ អធម្មិកំ អមូឡ្ហវិនយស្ស ទានំ ។ ឥមានិ តីណិ អធម្មិកានិ អមូឡ្ហវិនយស្ស ទានានិ ។

[២១] កតមានិ តីណិ ធម្មិកានិ អមូឡ្ហវិនយស្ស ទានានិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ឧម្មត្តកោ ហោតិ ចិត្តវិបរិយាសកតោ ។ តេន ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ហោតិ ភាសិតបរិក្កន្តំ ។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា សម្ពហុលា វា ឯកបុគ្គលោ វា សរតាយស្មា ឯវរូបឹ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតាតិ ។ សោ អសរមានោ វ ឯវំ វទេតិ ន ខោ អហំ អាវុសោ

[២០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះត្រូវអាបត្តិហើយ ។ សង្ឃក្តី ភិក្ខុច្រើនរូបក្តី បុគ្គល ១ រូបក្តី ចោទភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុចូររលឹកមើលចុះ លោកត្រូវអាបត្តិមានសភាពយ៉ាងនេះហើយ ។ ភិក្ខុនោះមិនមែនជាភិក្ខុឆ្កួត តែក្លែងធ្វើជាឆ្កួតនិយាយថា ខ្ញុំរមែងធ្វើយ៉ាងនេះ សូម្បីលោកទាំងឡាយក៏ធ្វើយ៉ាងនេះដែរ អំពើនេះសមគួរដល់ខ្ញុំផង អំពើនេះសមគួរដល់លោកទាំងឡាយផង ។ សង្ឃក៏ឲ្យអមូឡ្ហវិន័យដល់ភិក្ខុនោះ ។ ការឲ្យអមូឡ្ហវិន័យ (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថាមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ការឲ្យអមូឡ្ហវិន័យ ដែលមិនប្រកបដោយធម៌មាន ៣ យ៉ាងប៉ុណ្ណោះឯង ។

[២១] ការឲ្យអមូឡ្ហវិន័យ ដែលប្រកបដោយធម៌មាន ៣ យ៉ាង (នោះ) តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះជាភិក្ខុឆ្កួតមានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួល ។ ភិក្ខុឆ្កួតនោះមានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួលហើយក៏ប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោលនិងព្យាយាមល្មើសនូវកិច្ចមិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន ។ សង្ឃក្តី ភិក្ខុច្រើនរូបក្តី បុគ្គល ១ រូបក្តី ចោទភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុចូររលឹកមើលចុះ លោកត្រូវអាបត្តិ មានសភាពយ៉ាងនេះហើយ ។ ភិក្ខុឆ្កួតនោះរលឹកមិនឃើញសោះ ក៏និយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំជាអ្នកត្រូវអាបត្តិ មាន

សរាមិ ឯវរូបឹ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតាតិ ។ តស្ស សង្ឃោ អមូឡ្ហវិនយំ ទេតិ ។ ធម្មិកំ អមូឡ្ហវិនយស្ស ទានំ ។

[២២] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ឧម្មត្តកោ ហោតិ ចិត្តវិបរិយាសកតោ ។ តេន ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយា-សកតេន ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ហោតិ ភាសិតបរិក្កន្តំ ។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា សម្ព-ហុលា វា ឯកបុគ្គលោ វា សរតាយស្មា ឯវរូបឹ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតាតិ ។ សោ អសរមានោ វ ឯវំ វទេតិ សរាមិ ខោ អហំ អាវុសោ យថាសុបិនន្តេនាតិ ។ តស្ស សង្ឃោ អមូឡ្ហវិនយំ ទេតិ ។ ធម្មិកំ អមូឡ្ហវិនយស្ស ទានំ ។

[២៣] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ឧម្មត្តកោ ហោតិ ចិត្តវិបរិយាសកតោ ។ តេន ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយា-សកតេន ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ហោតិ ភាសិតបរិក្កន្តំ ។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា សម្ព-ហុលា វា ឯកបុគ្គលោ វា សរតាយស្មា ឯវរូបឹ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតាតិ ។ សោ ឧម្មត្តកោ ឧម្មត្តកាលយំ ករោតិ

សភាពយ៉ាងនេះ ខ្ញុំរលឹកមិនឃើញទេ ។ សង្ឃឲ្យអមូឡ្ហវិន័យដល់ភិក្ខុនោះ ។ ការឲ្យអមូឡ្ហវិន័យ (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថាប្រកបដោយធម៌ ។

[២២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះជាភិក្ខុឆ្កួតមានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួល ។ ភិក្ខុនោះឆ្កួតមានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួល បានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោល និងព្យាយាមល្មើស នូវកិច្ចមិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន ។ សង្ឃក្តី ភិក្ខុច្រើនរូបក្តី បុគ្គល ១ រូបក្តី ចោទភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុចូររលឹកមើលចុះ លោកត្រូវអាបត្តិមានសភាពយ៉ាងនេះហើយ ។ ភិក្ខុនោះរលឹកមិនឃើញសោះ តែនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំរលឹកឃើញដែរ តែថាដូចជាយល់សប្តិ ។ សង្ឃក៏ឲ្យអមូឡ្ហវិន័យដល់ភិក្ខុនោះ ។ ការឲ្យអមូឡ្ហវិន័យ (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថាប្រកបដោយធម៌ ។

[២៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះជាភិក្ខុឆ្កួតមានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួល ។ ភិក្ខុឆ្កួតនោះមានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួលហើយបានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោលនិងព្យាយាមល្មើសនូវកិច្ចមិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន ។ សង្ឃក្តី ភិក្ខុច្រើនរូបក្តី បុគ្គល ១ រូបក្តី ចោទភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុចូររលឹកមើលចុះ លោកជាអ្នកត្រូវអាបត្តិមានសភាពយ៉ាងនេះហើយ ។ ភិក្ខុនោះឆ្កួតមែន ក៏ធ្វើអាការជាឆ្កួតហើយ

អហម្បិ ឯវំ ករោមិ តុម្ហេបិ ឯវំ ករោថ មយ្ហម្បិ ឯតំ កប្បតិ តុម្ហាកម្បេតំ កប្បតីតិ ។ តស្ស សង្ឃោ អមូឡ្ហវិនយំ ទេតិ ។ ធម្មិកំ អមូឡ្ហវិនយស្ស ទានំ ។ ឥមានិ តីណិ ធម្មិកានិ អមូឡ្ហវិនយស្ស ទានានីតិ ។

[២៤] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ អប្បដិញ្ញាយ ភិក្ខូនំ កម្មានិ ករោន្តិ តជ្ជនីយម្បិ និយស្សម្បិ បព្វាជនីយម្បិ បដិសារណីយម្បិ ឧក្ខេបនីយម្បិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ អប្បដិញ្ញាយ ភិក្ខូនំ កម្មានិ ករិស្សន្តិ តជ្ជនីយម្បិ និយស្សម្បិ បព្វាជនីយម្បិ បដិសារណីយម្បិ ឧក្ខេបនីយម្បីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ។ បេ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា

និយាយថា ខ្ញុំមែនធ្វើយ៉ាងនេះ សូម្បីលោកទាំងឡាយក៏ធ្វើយ៉ាងនេះដែរ ។ អំពើនេះសមគួរដល់ខ្ញុំផង អំពើនេះសមគួរដល់លោកទាំងឡាយផង ។ សង្ឃឲ្យអមូឡ្ហវិន័យដល់ភិក្ខុនោះ ។ ការឲ្យអមូឡ្ហវិន័យ (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថាប្រកបដោយធម៌ ។ ការឲ្យអមូឡ្ហវិន័យដែលប្រកបដោយធម៌ មាន ៣ យ៉ាងប៉ុណ្ណោះឯង ។

[២៤] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុធ្វើកម្មទាំងឡាយ គឺតជ្ជនីយកម្មខ្លះ និយស្សកម្មខ្លះ បព្វាជនីយកម្មខ្លះ បដិសារណីយកម្មខ្លះ ឧក្ខេបនីយកម្មខ្លះ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដោយមិនតាមពាក្យប្តេជ្ញា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនសមបើនឹងធ្វើកម្មទាំង-ឡាយ គឺតជ្ជនីយកម្មខ្លះ និយស្សកម្មខ្លះ បព្វាជនីយកម្មខ្លះ បដិសារ-ណីយកម្មខ្លះ ឧក្ខេបនីយកម្មខ្លះ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដោយមិនតាមពាក្យប្តេជ្ញាសោះ ។ គ្រានោះភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនោះពិតមែនឬ ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន ។ បេ ។ លុះទ្រង់តិះដៀលហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា

ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ អប្បដិញ្ញាយ ភិក្ខូនំ កម្មំ កាតព្វំ តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្វាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា យោ ករេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

[២៥] ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ អធម្មិកំ ហោតិ បដិញ្ញាតករណំ ឯវំ ធម្មិកំ ។ កថញ្ច ភិក្ខវេ អធម្មិកំ ហោតិ បដិញ្ញាតករណំ ។ ភិក្ខុ បារាជិកំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ ។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា សម្ពហុលា វា ឯកបុគ្គលោ វា បារាជិកំ អាយស្មា អជ្ឈាបន្នោតិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ ន ខោ អហំ អាវុសោ បារាជិកំ អជ្ឈាបន្នោ សង្ឃាទិសេសំ អជ្ឈាបន្នោតិ ។ តំ សង្ឃោ សង្ឃាទិសេសេន ការេតិ ។ អធម្មិកំ បដិញ្ញាតករណំ ។ ភិក្ខុ បារាជិកំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ ។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា សម្ពហុលា វា ឯកបុគ្គលោ វា បារាជិកំ អាយស្មា អជ្ឈាបន្នោតិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ ន ខោ អហំ អាវុសោ បារាជិកំ អជ្ឈាបន្នោ ថុល្លច្ចយំ អជ្ឈាបន្នោតិ ។ តំ សង្ឃោ

ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើតជ្ជ-និយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បព្វាជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដោយមិនតាមពាក្យប្តេជ្ញាទេ ភិក្ខុណាធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការធ្វើតាមពាក្យប្តេជ្ញាមិនប្រកបដោយធម៌យ៉ាងនេះ ការធ្វើតាមពាក្យប្តេជ្ញាប្រកបដោយធម៌យ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកឯការធ្វើតាមពាក្យប្តេជ្ញា ដែលមិនប្រកបដោយធម៌នោះដូចម្តេច ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ។ សង្ឃក្តី ភិក្ខុច្រើនរូបក្តី បុគ្គល ១ រូបក្តី ចោទភិក្ខុនោះថា លោកមានអាយុត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ។ ភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេតើ ។ សង្ឃក៏ឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើ (វុដ្ឋានវិធី) ដោយអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ការធ្វើតាមពាក្យប្តេជ្ញា (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថាមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក ។ សង្ឃក្តី ភិក្ខុច្រើនរូបក្តី បុគ្គល ១ រូបក្តី ចោទភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ។ ភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យទេតើ ។ សង្ឃឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើ (ទេសនាវិធី)

ចុល្ទុច្ចយេន ការេតិ ។ អធម្មិកំ បដិញ្ញាតករណំ ។ ភិក្ខុ ចាភជិកំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ ។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា សម្ពហុលា វា ឯកបុគ្គលោ វា ចាភជិកំ អាយស្មា អជ្ឈាបន្នោតិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ ន ខោ អហំ អាវុសោ ចាភជិកំ អជ្ឈាបន្នោ ថាចិត្តិយំ អជ្ឈា-បន្នោតិ ។ តំ សង្ឃោ ថាចិត្តិយេន ការេតិ ។ អធម្មិកំ បដិញ្ញាតករណំ ។ ភិក្ខុ ចាភជិកំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ ។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា សម្ពហុលា វា ឯកបុគ្គលោ វា ចាភជិកំ អាយស្មា អជ្ឈាបន្នោ-តិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ ន ខោ អហំ អាវុសោ ចាភ-ជិកំ អជ្ឈាបន្នោ ចាដិទេសនីយំ អជ្ឈាបន្នោតិ ។ តំ សង្ឃោ ចាដិទេសនីយេន ការេតិ ។ អធម្មិកំ បដិញ្ញាតករណំ ។ ភិក្ខុ ចាភជិកំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ ។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា សម្ពហុលា វា ឯកបុគ្គ-លោ វា ចាភជិកំ អាយស្មា អជ្ឈាបន្នោតិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ ន ខោ អហំ អាវុសោ ចាភជិកំ អជ្ឈាបន្នោ

ដោយអាបត្តិចុល្លច្ច័យ ។ ការធ្វើតាមពាក្យប្តេជ្ញា (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថា មិនប្រកបដោយធម៌ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ។ សង្ឃក្តី ភិក្ខុច្រើនរូបក្តី បុគ្គល ១ រូបក្តី ចោទភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុត្រូវអាបត្តិបារា-ជិកហើយ ។ ភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយខ្ញុំមិនបានត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈទេតើ ។ សង្ឃឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើ (ទេសនាវិធី) ដោយអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។ ការធ្វើតាមពាក្យប្តេជ្ញា (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថា មិនប្រកបដោយធម៌ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ។ សង្ឃក្តី ភិក្ខុច្រើនរូបក្តី បុគ្គល ១ រូបក្តី ចោទភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ។ ភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេស-នីយៈទេតើ ។ សង្ឃឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើ (ទេសនាវិធី) ដោយអាបត្តិបាដិទេស-នីយៈ ។ ការធ្វើតាមពាក្យប្តេជ្ញា (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថា មិនប្រកបដោយធម៌ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ។ សង្ឃក្តី ភិក្ខុច្រើនរូបក្តី បុគ្គល ១ រូបក្តី ចោទភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ

៣៩

សមថក្ខន្ធកេ អធម្មិកំ បដិញ្ញាតករណំ

ទុក្កដំ អជ្ឈាបន្នោតិ ។ តំ សង្ឃោ ទុក្កដេន ការេតិ ។ អធម្មិកំ បដិញ្ញាតករណំ ។ ភិក្ខុ បារាជិកំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ ។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា សម្ពហុលា វា ឯកបុគ្គលោ វា បារាជិកំ អាយស្មា អជ្ឈាបន្នោតិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ ន ខោ អហំ អាវុសោ បារាជិកំ អជ្ឈាបន្នោ ទុព្ភាសិតំ អជ្ឈាបន្នោតិ ។ តំ សង្ឃោ ទុព្ភាសិតេន ការេតិ ។ អធម្មិកំ បដិញ្ញាតករណំ ។ ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសំ អជ្ឈាបន្នោ ។ បេ ។ ថុល្លច្ចយំ ។ បេ ។ បាចិត្តិយំ ។ បេ ។ បាដិទេសនីយំ ។ បេ ។ ទុក្កដំ ។ បេ ។ ទុព្ភាសិតំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ ។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា សម្ពហុលា វា ឯកបុគ្គលោ វា ទុព្ភាសិតំ អាយស្មា អជ្ឈាបន្នោតិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ ន ខោ អហំ អាវុសោ ទុព្ភាសិតំ អជ្ឈាបន្នោ បារាជិកំ អជ្ឈាបន្នោតិ ។ តំ សង្ឃោ បារាជិកេន ការេតិ ។ អធម្មិកំ បដិញ្ញាតករណំ ។ ភិក្ខុ ទុព្ភាសិតំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ ។

ត្រូវអាបត្តិទុក្កដទេតើ ។ សង្ឃឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើ (ទេសនាវិធី) ដោយអាបត្តិទុក្កដ ។ ការធ្វើតាមពាក្យប្តេជ្ញា (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថាមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ។ សង្ឃក្តី ភិក្ខុច្រើនរូបក្តី បុគ្គល ១ រូបក្តី ចោទភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ។ ភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវអាបត្តិទុព្ភាសិតទេតើ ។ សង្ឃឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើ (ទេសនាវិធី) ដោយអាបត្តិទុព្ភាសិត ។ ការធ្វើតាមពាក្យប្តេជ្ញា (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថាមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ ។ បេ ។ ថុល្លច្ច័យ ។ បេ ។ បាចិត្តិយៈ ។ បេ ។ បាដិទេសនីយៈ ។ បេ ។ ទុក្កដ ។ បេ ។ ត្រូវអាបត្តិទុព្ភាសិតហើយ ។ សង្ឃក្តី ភិក្ខុច្រើនរូបក្តី បុគ្គល ១ រូបក្តី ចោទភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុត្រូវអាបត្តិទុព្ភាសិតហើយ ។ ភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនត្រូវអាបត្តិទុព្ភាសិតទេ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេតើ ។ សង្ឃឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើ (ការប្តេជ្ញាខ្លួនជាគ្រហស្ថ) ដោយអាបត្តិបារាជិក ។ ការធ្វើតាមពាក្យប្តេជ្ញា (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថា មិនប្រកបដោយធម៌ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុព្ភាសិតហើយ ។

តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា សម្ពហុលា វា ឯកបុគ្គលោ វា ទុក្កដសិតំ អាយស្មា អជ្ឈាបន្នោតិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ ន ខោ អហំ អាវុសោ ទុក្កដសិតំ អជ្ឈាបន្នោ សង្ឃាទិសេសំ ។ បេ ។ ថុល្លច្ចយំ ។ បេ ។ បាចិត្តិយំ ។ បេ ។ បាដិទេសនីយំ ។ បេ ។ ទុក្កដំ អជ្ឈាបន្នោតិ ។ តំ សង្ឃោ ទុក្កដេន ការេតិ ។ អធម្មិកំ បដិញ្ញាតករណំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ អធម្មិកំ ហោតិ បដិញ្ញាតករណំ ។

[២៦] កថញ្ច ភិក្ខវេ ធម្មិកំ ហោតិ បដិញ្ញាតករណំ ។ ភិក្ខុ បារាជិកំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ ។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា សម្ពហុលា វា ឯកបុគ្គលោ វា បារាជិកំ អាយស្មា អជ្ឈាបន្នោតិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ អាមាវុសោ បារាជិកំ អជ្ឈាបន្នោតិ ។ តំ សង្ឃោ បារាជិកេន ការេតិ ។ ធម្មិកំ បដិញ្ញាតករណំ ។ ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសំ ។ បេ ។ ថុល្លច្ចយំ ។ បេ ។ បាចិត្តិយំ ។ បេ ។ បាដិទេសនីយំ ។ បេ ។ ទុក្កដំ ។ បេ ។

សង្ឃក្តី ភិក្ខុច្រើនរូបក្តី បុគ្គល ១ រូបក្តី ចោទភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុ ត្រូវអាបត្តិទុក្ភាសិតហើយ ។ ភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ ខ្ញុំមិនត្រូវអាបត្តិទុព្ភាសិតទេ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេតើ ។ បេ ។ ថុល្លច្ច័យ ។ បេ ។ បាចិត្តិយៈ ។ បេ ។ បាដិទេសនីយៈ ។ បេ ។ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សង្ឃឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើ (ទេសនាវិធី) ដោយអាបត្តិទុក្កដ ។ ការធ្វើតាមពាក្យប្ដេជ្ញា (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថា មិនប្រកបដោយធម៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការធ្វើតាមពាក្យប្ដេជ្ញាដែលមិនប្រកបដោយធម៌យ៉ាងនេះឯង ។

[២៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកឯការធ្វើតាមពាក្យប្ដេជ្ញាដែលប្រកបដោយធម៌ (នោះ) ដូចម្ដេច ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ។ សង្ឃក្តី ភិក្ខុច្រើនរូបក្តី បុគ្គល ១ រូបក្តី ចោទភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ។ ភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ អើខ្ញុំត្រូវអាបត្តិបារាជិកមែន ។ សង្ឃឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើ (ការប្ដេជ្ញាខ្លួនជាគ្រហស្ថ) ដោយអាបត្តិបារាជិក ។ ការធ្វើតាមពាក្យប្ដេជ្ញា (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថាប្រកបដោយធម៌ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។ ថុល្លច្ច័យ ។បេ។ បាចិត្តិយៈ ។បេ។ បាដិទេសនីយៈ ។បេ។ ទុក្កដ ។បេ។

ទុព្ភាសិតំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ ។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា សម្ពហុលា វា ឯកបុគ្គលោ វា ទុព្ភាសិតំ អាយស្មា អជ្ឈាបន្នោតិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ អាមាវុសោ ទុព្ភាសិតំ អជ្ឈាបន្នោតិ ។ តំ សង្ឃោ ទុព្ភាសិតេន ការេតិ ។ ធម្មិកំ បដិញ្ញាតករណំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ធម្មិកំ ហោតិ បដិញ្ញាតករណន្តិ ។

[២៧] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ សង្ឃមជ្ឈេ ភណ្ឌនជាតា កលហជាតា វិវាទាបន្នា អញ្ញមញ្ញំ មុខសត្តីហិ វិតុទេន្តា វិហរន្តិ ន សក្កោន្តិ តំ អធិករណំ វូបសមេតុំ ។ តេ ភិក្ខូ[១] ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឯវរូបំ អធិករណំ យេភុយ្យសិកាយ វូបសមេតុំ ។ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ សលា-កគ្គាហាបកោ សម្មន្និតព្វោ យោ ន ឆន្ទាគតឹ គច្ឆេយ្យ ន ទោសាគតឹ គច្ឆេយ្យ ន មោហាគតឹ គច្ឆេយ្យ ន ភយាគតឹ គច្ឆេយ្យ គហិតាគហិតញ្ច ជានេយ្យ ។ ឯវញ្ច

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ តេ ភិក្ខូតិ បទទ្វយំ ន ទិស្សតិ ។

ទុក្កដសិត ។ សង្ឃក្តី ភិក្ខុច្រើនរូបក្តី បុគ្គល ១ រូបក្តី ចោទភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដសិតហើយ ។ ភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ អើខ្ញុំត្រូវអាបត្តិទុក្កដសិតមែន ។ សង្ឃឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើ (ទេសនាវិធី) ដោយអាបត្តិទុក្កដសិត ។ ការធ្វើតាមពាក្យប្តេជ្ញា (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថាប្រកបដោយធម៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការធ្វើតាមពាក្យប្តេជ្ញា ដែលប្រកបដោយធម៌យ៉ាងនេះឯង ។

[២៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយបង្កហេតុ ឈ្លោះទាស់ទែងគ្នា ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ពោលពាក្យចាក់ដោតគ្នាទៅវិញទៅមកដោយលំពែងគឺមាត់ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនអាចញ៉ាំងអធិករណ៍នោះឲ្យរម្ងាប់បាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យរម្ងាប់អធិករណ៍ មានសភាពយ៉ាងនេះដោយយេភុយ្យសិកា[១] ។ សង្ឃគប្បីសន្មតភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ គឺភិក្ខុដែលមិនលុះនូវឆន្ទាគតិ ១ មិនលុះនូវទោសាគតិ ១ មិនលុះនូវមោហាគតិ ១ មិនលុះនូវភយាគតិ ១ ដឹងនូវស្លាកដែលបានចាប់ហើយនិងមិនទាន់បានចាប់ ១ ឲ្យ (ធ្វើ) ជាសលាកគ្គាហាបកៈ (អ្នកចាត់ចែងឲ្យគេចាប់ស្លាក) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯសលាកគ្គាហាបកៈនោះ

១ គឺកំណាត់យកពួកខាងធម្មវាទីមានចំនួនច្រើនជាង ។

បន ភិក្ខវេ សម្មន្និតព្វោ ។ បឋមំ ភិក្ខុ យាចិតព្វោ យាចិត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ សលាកគ្គាហាបកំ សម្មន្នេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ សលាកគ្គាហាបកំ សម្មន្នតិ ។ យស្សា-យស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ សលាកគ្គា-ហាបកស្ស សម្មតិ សោ តុណ្ហាស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ សម្មតោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ សលាកគ្គាហាបកោ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[២៨] ទសយិមេ ភិក្ខវេ អធម្មិកា សលាកគ្គាហា ទស ធម្មិកា ។ កតមេ ទស អធម្មិកា សលាក-គ្គាហា ។ ឱរមត្តកញ្ច អធិករណំ ហោតិ ន ច គតិគតំ

សង្ឃត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ ។ មុនដំបូងត្រូវសង្ឃសូមភិក្ខុ (នោះ) លុះសូមរួចហើយ ត្រូវភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពលផ្ទៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើការសន្មតមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សូមសង្ឃសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះឲ្យជាសលាកគ្គាហាបកៈចុះ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះឲ្យជាសលាកគ្គាហាបកៈ ។ ការសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះឲ្យជាសលាកគ្គាហាបកៈ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវនិយាយឡើង ។ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ សង្ឃបានសន្មតឲ្យជាសលាកគ្គាហាបកៈហើយ ការសន្មតនេះគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះទើបសង្ឃស្ងៀម ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[២៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការឲ្យចាប់ស្លាកនេះដែលមិនប្រកបដោយធម៌មាន ១០ យ៉ាង ដែលប្រកបដោយធម៌មាន ១០ យ៉ាង ។ ការឲ្យចាប់ស្លាកដែលមិនប្រកបដោយធម៌ ១០ យ៉ាង (នោះ) តើដូចម្តេច ។ គឺមានអធិករណ៍បន្តិចបន្តួច[១] ១ អធិករណ៍មិនទៅតាមគតិ ១ អធិករណ៍

១ អដ្ឋកថា ថា អធិករណ៍នោះមិនទាន់រាលដាលដល់អាវាសទី ៣ ឬមិនទាន់បានវិនិច្ឆ័យពីរបីលើកនៅឡើយ ។

ហោតិ ន ច សរិតសារិតំ ហោតិ ជានាតិ អធម្មវាទី ពហុតរាតិ អប្បេវនាម អធម្មវាទី ពហុតរា អស្សូតិ ជានាតិ សង្ឃោ ភិជ្ជិស្សតីតិ អប្បេវនាម សង្ឃោ ភិជ្ជេយ្យាតិ អធម្មេន គណ្ហន្តិ វគ្គា គណ្ហន្តិ ន ច យថាទិដ្ឋិយា គណ្ហន្តិ ឥមេ ទស អធម្មិកា ស-លាកគ្គាហា ។

[២៩] កតមេ ទស ធម្មិកា សលាកគ្គាហា ។ ន ច ឱរមត្តកំ អធិករណំ ហោតិ គតិគតញ្ច ហោតិ សរិតសារិតញ្ច ហោតិ ជានាតិ ធម្មវាទី ពហុតរាតិ អប្បេវនាម ធម្មវាទី ពហុតរា អស្សូតិ ជានាតិ សង្ឃោ ន ភិជ្ជិស្សតីតិ អប្បេវនាម សង្ឃោ ន ភិជ្ជេយ្យាតិ ធម្មេន គណ្ហន្តិ សមគ្គា គណ្ហន្តិ យថាទិដ្ឋិយា ច គណ្ហន្តិ ឥមេ ទស ធម្មិកា សលាកគ្គាហាតិ ។

ដែលភិក្ខុមិនទាន់បានរលើកឃើញខ្លួនឯងនិងរំលឹកអ្នកដទៃ ១ ភិក្ខុដឹងថា ពួកអធម្មវាទីមានចំនួនច្រើនជាង ១ ភិក្ខុគិតថា ធ្វើម្តេចហ្ន៎ទើបពួកអធម្មវាទីមានចំនួនច្រើនជាង ១ ភិក្ខុដឹងថា សង្ឃនឹងបែកគ្នា ១ ភិក្ខុគិតថា ធ្វើម្តេចហ្ន៎ទើបសង្ឃបែកគ្នា ១ ភិក្ខុទាំងឡាយចាប់ស្លាកដោយមិនតាមធម៌[១] ១ ភិក្ខុទាំងឡាយចាប់ស្លាកជាពួក ៗ ១ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនចាប់ស្លាកតាមសមគួរដល់ទិដ្ឋិ[២] ១ ការឲ្យចាប់ស្លាកដែលមិនប្រកបដោយធម៌មាន ១០ យ៉ាងប៉ុណ្ណោះឯង ។

[២៩] ការឲ្យចាប់ស្លាកដែលប្រកបដោយធម៌មាន ១០ យ៉ាង (នោះ) តើដូចម្តេច ។ គឺមិនមានអធិករណ៍បន្តិចបន្តួច ១ អធិករណ៍ប្រព្រឹត្តទៅតាមគតិ ១ អធិករណ៍ដែលភិក្ខុបានរលើកឃើញខ្លួនឯងឬបានរំលឹកអ្នកដទៃ ១ ភិក្ខុដឹងថា ពួកធម្មវាទីមានចំនួនច្រើនជាង ១ ភិក្ខុគិតថា ធ្វើម្តេចហ្ន៎ទើបពួកធម្មវាទីមានចំនួនច្រើនជាង ១ ភិក្ខុដឹងថា សង្ឃនឹងមិនបែកគ្នា ១ ភិក្ខុគិតថា ធ្វើម្តេចហ្ន៎ទើបសង្ឃមិនបែកគ្នា ១ ភិក្ខុទាំងឡាយចាប់ស្លាកប្រកបដោយធម៌ ១ ព្រមព្រៀងគ្នាចាប់ស្លាក ១ ចាប់ស្លាកដោយសមគួរដល់ទិដ្ឋិ ១ ការឲ្យចាប់ស្លាកដែលប្រកបដោយធម៌មាន ១០ យ៉ាងប៉ុណ្ណោះឯង ។

---

១ ពួកអធម្មវាទីពោលថា ពួកយើងមានចំនួនច្រើនជាង ហើយចាប់ស្លាកពីរ ៗ ម្នាក់ ។

២ ពួកធម្មវាទីពោលថា ពួកយើងជាបក្ខពួកមានកំឡាំងហើយទៅចាប់ស្លាករបស់អធម្មវាទីវិញ ។

[៣០] តេន ខោ បន សមយេន ឧបវាឡោ[១] ភិក្ខុ សង្ឃមជ្ឈេ អាបត្តិយា អនុយុញ្ជិយមានោ អវជានិត្វា បដិជានាតិ បដិជានិត្វា អវជានាតិ អញ្ញេន អញ្ញំ បដិចរតិ សម្បជានមុសា ភាសតិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឧបវាឡោ ភិក្ខុ សង្ឃមជ្ឈេ អាបត្តិយា អនុយុញ្ជិយមានោ អវជានិត្វា បដិជានិស្សតិ បដិជានិត្វា អវជានិស្សតិ អញ្ញេន អញ្ញំ បដិចរិស្សតិ សម្បជានមុសា ភាសិស្សតីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ។ បេ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ តេនហិ ភិក្ខវេ សង្ឃោ ឧបវាឡស្ស ភិក្ខុនោ តស្សបាបិយសិកាកម្មំ[២] ករោតុ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ កាតព្វំ ។ បឋមំ ឧបវាឡោ ភិក្ខុ ចោទេតព្វោ ចោទេត្វា សារេតព្វោ សារេត្វា អាបត្តិ

១ ឧបវាឡ្ហោតិបិ ឧបវាឡោតិបិ បាឋោ ទិស្សតិ ។ ២ ឱ. បោត្ថកេសុ តស្សបាបិយ្យសិកាកម្មន្តិ បាឋោ អាគតោ ។

[៣០] សម័យនោះឯង ឧបវាឡភិក្ខុកាលត្រូវគេសាកសួរដោយអាបត្តិក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ក៏គេចកែសំដីហើយទទួលដឹង ទទួលដឹងហើយបែរជាគេចកែសំដីវិញ បិទបាំងហេតុដទៃដោយហេតុដទៃវិញ ពោលសម្បជានមុសាវាទ គឺពោលពាក្យកុហកដោយដឹងខ្លួន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏ពោលទោសតិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ឧបវាឡភិក្ខុកាលត្រូវគេសាកសួរដោយអាបត្តិក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ មិនសមបើនឹងគេចកែសំដីហើយបែរជាទទួលដឹង ទទួលដឹងហើយបែរជាគេចកែសំដីវិញ បិទបាំងហេតុដទៃដោយហេតុដទៃពោលសម្បជានមុសាវាទសោះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនោះ ពិតមែនឬ ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះសង្ឃចូរធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្ម ដល់ឧបវាឡភិក្ខុចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តស្សបាបិយសិកាកម្មនោះ សង្ឃគប្បីធ្វើយ៉ាងនេះ ។ មុនដំបូង សង្ឃគប្បីចោទឧបវាឡភិក្ខុ លុះចោទហើយ គប្បីរំលឹក លុះរំលឹកហើយ គប្បីលើក

៤៨

សមថក្ខន្ធកេ ឧបវាឡភិក្ខុនោ តស្សបាបិយសិកាកម្មករណំ

អារោបេតព្វា អាបត្តី អារោបេត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឧបវាឡោ ភិក្ខុ សង្ឃមជ្ឈេ អាបត្តិយា អនុយុញ្ជិយមានោ អវជានិត្វា បដិជានាតិ បដិជានិត្វា អវជានាតិ អញ្ញេន អញ្ញំ បដិចរតិ សម្បជានមុសា ភាសតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឧបវា-ឡស្ស ភិក្ខុនោ តស្សបាបិយសិកាកម្មំ ករេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឧបវាឡោ ភិក្ខុ សង្ឃមជ្ឈេ អាបត្តិយា អនុយុញ្ជិយ-មានោ អវជានិត្វា បដិជានាតិ បដិជានិត្វា អវជានាតិ អញ្ញេន អញ្ញំ បដិចរតិ សម្បជានមុសា ភាសតិ ។ សង្ឃោ ឧបវាឡស្ស[១] ភិក្ខុនោ តស្សបាបិយសិ-កាកម្មំ ករោតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឧបវា-ឡស្ស[២] ភិក្ខុនោ តស្សបាបិយសិកាកម្មស្ស ករណំ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។

១-២ ឧបវាឡហស្សាតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

អាបត្តិឡើង លុះលើកអាបត្តិឡើងហើយ ភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពលគប្បីផ្តៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឧបវាឡភិក្ខុនេះកាលត្រូវគេសាកសួរដោយអាបត្តិ ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ក៏គេចកែសំដីហើយបែរជាទទួលដឹង ទទួលដឹងហើយបែរជាគេចកែសំដីវិញ បិទបាំងហេតុដទៃដោយហេតុដទៃ ពោលសម្បជានមុសាវាទ ។ បើការធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្ម មានកាលដ៏សមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្មដល់ឧបវាឡភិក្ខុ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឧបវាឡភិក្ខុនេះកាលត្រូវគេសាកសួរដោយអាបត្តិក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ក៏គេចកែសំដីហើយបែរជាទទួលដឹង ទទួលដឹងហើយបែរជាគេចកែសំដីវិញ បិទបាំងហេតុដទៃ ដោយហេតុដទៃ ពោលសម្បជានមុសាវាទ ។ សង្ឃធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្ម ដល់ឧបវាឡភិក្ខុ ។ ការធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្មដល់ឧបវាឡភិក្ខុ សមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនសមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវនិយាយឡើង ។

ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ ។ បេ ។ តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ ។ បេ ។ កតំ សង្ឃេន ឧបាឡិស្ស ភិក្ខុនោ តស្សបាបិយសិកាកម្មំ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[៣១] បញ្ចិមានិ ភិក្ខវេ ធម្មិកានិ តស្សបាបិយ-សិកាកម្មស្ស ករណានិ អសុចិ ច ហោតិ អលជ្ជី ច សានុវាទោ ច តស្ស សង្ឃោ តស្សបាបិយសិកាកម្មំ ករោតិ ធម្មេន សមគ្គេន[១] ឥមានិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច ធម្មិកានិ តស្សបាបិយសិកាកម្មស្ស ករណានិ ។

[៣២] តីហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតំ តស្ស-បាបិយសិកាកម្មំ អធម្មកម្មញ្ចេវ[២] ហោតិ អវិនយ-កម្មញ្ច ទុរូបសន្តញ្ច អសម្មុខា កតំ ហោតិ អប្បដិបុច្ឆា កតំ ហោតិ អប្បដិញ្ញាយ កតំ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តស្សបាបិយសិកាកម្មំ អធម្មកម្មញ្ចេវ ហោតិ អវិនយកម្មញ្ច ទុរូបសន្តញ្ច

១ ឱ. សមគ្គោ ។ ២ ឱ. បោត្ថកេសុ ឯវសទ្ទោ ន ទិស្សតិ ។

ខ្ញុំសូមប្រកាសសេចក្ដីនេះជាគម្រប់ពីរដងផង ។ បេ ។ ខ្ញុំសូមប្រកាសសេចក្ដីនេះជាគម្រប់បីដងផង ។ បេ ។ សង្ឃបានធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្មដល់ឧបវាឡភិក្ខុហើយ (ការធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្មនេះ) សមគួរដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្ដីនេះដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[៣១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្មនេះ ប្រកបដោយធម៌មាន ៥ យ៉ាងគឺភិក្ខុនោះ (មានកាយវាចា) មិនស្អាត ១ ជាអ្នកមិនមានសេចក្ដីអៀនខ្មាស ១ ជាអ្នកប្រកបដោយពាក្យគេតិះដៀល ១ សង្ឃធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ១ សង្ឃធ្វើដោយសេចក្ដីព្រមព្រៀងគ្នាត្រូវតាមធម៌ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្ម ដែលប្រកបដោយធម៌មាន ៥ យ៉ាងប៉ុណ្ណោះឯង ។

[៣២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តស្សបាបិយសិកាកម្ម ជាកម្មមិនត្រូវតាមធម៌ផង ជាកម្មមិនត្រូវតាមវិន័យផង ជាកម្មរម្ងាប់ដោយអាក្រក់ផង ប្រកបដោយអង្គ ៣ គឺកម្មដែលសង្ឃធ្វើកំបាំងមុខ ១ ធ្វើដោយមិនបានសាកសួរជាមុន ១ ធ្វើដោយមិនតាមប្ដេជ្ញា ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តស្សបាបិយសិកាកម្ម ជាកម្មមិនត្រូវតាមធម៌ផង ជាកម្មមិនត្រូវតាមវិន័យផង ជាកម្មរម្ងាប់ដោយអាក្រក់ផង ប្រកបដោយអង្គទាំង ៣ នេះឯង

។ បេ ។ អបរេហិបិ ភិក្ខវេ តីហាង្គេហិ សមន្នាគតំ តស្ស-
បាបិយសិកាកម្មំ អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ អវិនយ-
កម្មញ្ច ទុវូបសន្តញ្ច អាបត្តិ អនាបេបត្វា កតំ ហោតិ
អធម្មេន កតំ ហោតិ វគ្គេន កតំ ហោតិ ឥមេហិ ខោ
ភិក្ខវេ តីហាង្គេហិ សមន្នាគតំ តស្សបាបិយសិកាកម្មំ
អធម្មកម្មញ្ច ហោតិ អវិនយកម្មញ្ច ទុវូបសន្តញ្ច ។

[៣៣] តីហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតំ តស្ស-
បាបិយសិកាកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ វិនយកម្មញ្ច
សុវូបសន្តញ្ច សម្មុខា កតំ ហោតិ បដិបុច្ឆា កតំ ហោតិ
បដិញ្ញាយ កតំ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ តីហាង្គេ-
ហិ សមន្នាគតំ តស្សបាបិយសិកាកម្មំ ធម្មកម្មញ្ច
ហោតិ វិនយកម្មញ្ច សុវូបសន្តញ្ច ។ បេ ។ អបរេហិបិ
ភិក្ខវេ តីហាង្គេហិ សមន្នាគតំ តស្សបាបិយសិកា-
កម្មំ ធម្មកម្មញ្ច ហោតិ វិនយកម្មញ្ច សុវូប-
សន្តញ្ច អាបត្តិ អាបេបត្វា កតំ ហោតិ ធម្មេន កតំ
ហោតិ សមគ្គេន កតំ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ

។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តស្សបាបិយសិកាកម្ម ជាកម្មមិនត្រូវតាមធម៌ផង ជាកម្មមិនត្រូវតាមវិន័យផង ជាកម្មរម្ងាប់ដោយអាក្រក់ផង ប្រកបដោយអង្គ ៣ ដទៃទៀតគឺកម្មដែលសង្ឃមិនលើកអាបត្តិឡើងហើយស្រាប់តែធ្វើ ១ ធ្វើមិនត្រូវតាមធម៌ ១ ធ្វើដោយពួក ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តស្ស-បាបិយសិកាកម្ម ជាកម្មមិនត្រូវតាមធម៌ផង ជាកម្មមិនត្រូវតាមវិន័យផង ជាកម្មរម្ងាប់ដោយអាក្រក់ផង ប្រកបដោយអង្គទាំង ៣ នេះឯង ។

[៣៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តស្សបាបិយសិកាកម្ម ជាកម្មប្រកបដោយធម៌ផង ជាកម្មប្រកបដោយវិន័យផង ជាកម្មរម្ងាប់ដោយល្អផង ប្រកបដោយអង្គ ៣ គឺកម្មដែលសង្ឃធ្វើក្នុងទីចំពោះមុខ ១ ធ្វើដោយបានសាកសួរជាមុន ១ ធ្វើតាមប្តេជ្ញា ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តស្សបាបិយ-សិកាកម្ម ជាកម្មប្រកបដោយធម៌ផង ជាកម្មប្រកបដោយវិន័យផង ជាកម្មរម្ងាប់ដោយល្អផង ប្រកបដោយអង្គទាំង ៣ នេះឯង ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តស្សបាបិយសិកាកម្ម ជាកម្មប្រកបដោយធម៌ផង ជាកម្មប្រកបដោយវិន័យផង ជាកម្មរម្ងាប់ដោយល្អផង ប្រកបដោយអង្គ ៣ ដទៃទៀត គឺកម្មដែលសង្ឃលើកអាបត្តិឡើងហើយទើបធ្វើ ១ ធ្វើត្រូវតាមធម៌ ១ ធ្វើដោយសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នា ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

តីហង្គេហិ សមន្នាគតំ តស្សបាបិយសិកាកម្មំ ធម្ម-
កម្មញ្ចេវ ហោតិ វិនយកម្មញ្ច សុវូបសន្តញ្ច ។

[៣៤] តីហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុ-
នោ អាកង្ខមានោ សង្ឃោ តស្សបាបិយសិកាកម្មំ
ករេយ្យ ភណ្ឌនការកោ ហោតិ កលហការកោ
វិវាទការកោ ភស្សការកោ សង្ឃេ អធិករណការ-
កោ ពាលោ ហោតិ អព្យត្តោ អាបត្តិពហុលោ អនប-
ទានោ គិហិសំសដ្ឋោ វិហរតិ អននុលោមិកេហិ គិហិ-
សំសគ្គេហិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ តីហង្គេហិ សមន្នា-
គតស្ស ភិក្ខុនោ អាកង្ខមានោ សង្ឃោ តស្សបាបិយ-
សិកាកម្មំ ករេយ្យ ។

[៣៥] អបរេហិបិ ភិក្ខវេ តីហង្គេហិ សមន្នាគត-
តស្ស ភិក្ខុនោ អាកង្ខមានោ សង្ឃោ តស្សបាបិយ-
សិកាកម្មំ ករេយ្យ អធិសីលេ សីលវិបន្នោ ហោតិ
អជ្ឈាចារេ អាចារវិបន្នោ ហោតិ អតិទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិវិបន្នោ
ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ។ បេ ។

តស្សបាបិយសិកាកម្ម ជាកម្មប្រកបដោយធម៌ផង ជាកម្មប្រកបដោយវិន័យផង ជាកម្មរម្ងាប់ដោយល្អផង ប្រកបដោយអង្គទាំង ៣ នេះឯង ។

[៣៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា (នឹងធ្វើ) ក៏គប្បីធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៣ បាន គឺភិក្ខុអ្នកធ្វើនូវសេចក្តីបង្កហេតុ ធ្វើជម្លោះ ធ្វើសេចក្តីទាស់ទែង បង្កតិរច្ឆានកថា ធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ ១ ភិក្ខុល្ងង់មិនឈ្លាស មានអាបត្តិច្រើន មិនមានការកំណត់អាបត្តិ ១ ភិក្ខុនៅច្រឡូកច្រឡំដោយគ្រហស្ថ ដោយការច្រឡូកច្រឡំមិនសមគួរ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង ៣ នេះឯង ។

[៣៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើតស្ស-បាបិយសិកាកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៣ ដទៃទៀត គឺភិក្ខុមានសីលវិបត្តិក្នុងអធិសីល ១ មានអាចារវិបត្តិក្នុងអជ្ឈាចារ ១ មានទិដ្ឋិវិបត្តិក្នុងអតិទិដ្ឋិ ១ ។ បេ ។

សមថក្ខន្ធកេ តិណ្ណំ ភិក្ខូនំ តស្សបាបិយសិកាកម្មករណំ

[៣៦] អបរេហិបិ ភិក្ខវេ ។ បេ ។ ពុទ្ធស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ ធម្មស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ សង្ឃស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ តីហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ អាកង្ខមានោ សង្ឃោ តស្សបាបិយសិកា-កម្មំ ករេយ្យ ។

[៣៧] តិណ្ណំ ភិក្ខវេ ភិក្ខូនំ អាកង្ខមានោ សង្ឃោ តស្សបាបិយសិកាកម្មំ ករេយ្យ ឯកោ ភណ្ឌនការ-កោ ហោតិ កលហការកោ វិវាទការកោ ភស្សការ-កោ សង្ឃេ អធិករណការកោ ឯកោ ពាលោ ហោតិ អព្យត្តោ អាបត្តិពហុលោ អនបទានោ ឯកោ គិហិ-សំសដ្ឋោ វិហរតិ អននុលោមិកេហិ គិហិសំសគ្គេហិ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ តិណ្ណំ ភិក្ខូនំ អាកង្ខមានោ សង្ឃោ តស្សបាបិយសិកាកម្មំ ករេយ្យ ។

[៣៨] អបរេសម្បិ ភិក្ខវេ តិណ្ណំ ភិក្ខូនំ អា-កង្ខមានោ សង្ឃោ តស្សបាបិយសិកាកម្មំ ករេយ្យ

សមថក្ខន្ធកៈ ការធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្ម ដល់ភិក្ខុ ៣ ពួក

[៣៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ។ បេ ។ អង្គ ៣ ដទៃទៀត គឺភិក្ខុពោលតិះដៀលព្រះពុទ្ធ ១ ពោលតិះដៀលព្រះធម៌ ១ ពោលតិះដៀលព្រះសង្ឃ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើតស្ស-បាបិយសិកាកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង ៣ នេះឯង ។

[៣៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើតស្ស-បាបិយសិកាកម្ម ដល់ភិក្ខុ ៣ ពួក គឺភិក្ខុអ្នកធ្វើការបង្កហេតុ ធ្វើជម្លោះ ធ្វើសេចក្តីទាស់ទែង បង្កតិវច្ឆនកថា ធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃពួក ១ ភិក្ខុល្ងង់មិនឈ្លាស មានអាបត្តិច្រើន មិនមានការកំណត់អាបត្តិពួក ១ ភិក្ខុនៅច្រឡូកច្រឡំដោយគ្រហស្ថ ដោយការច្រឡូកច្រឡំមិនសមគួរពួក ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្ម ដល់ភិក្ខុទាំង ៣ ពួកនេះឯង ។

[៣៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្ម ដល់ភិក្ខុ ៣ ពួកដទៃទៀត គឺភិក្ខុមានសីលវិបត្តិ

ឯកោ អធិសីលេ សីលវិបន្នោ ហោតិ ឯកោ អជ្ឈា-
ចារេ អាចារវិបន្នោ ហោតិ ឯកោ អតិទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិ-
វិបន្នោ ហោតិ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ ។ បេ ។

[៣៩] អបរេសម្បិ ភិក្ខវេ ។ បេ ។ ឯកោ ពុទ្ធស្ស
អវណ្ណំ ភាសតិ ឯកោ ធម្មស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ ឯកោ
សង្ឃស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ តិណ្ណំ
ភិក្ខូនំ អាកង្ខមានោ សង្ឃោ តស្សបាបិយសិកា-
កម្មំ ករេយ្យ ។

[៤០] តេន[១] តស្សបាបិយសិកាកម្មកតេន ភិក្ខុ-
វេ[២] ភិក្ខុនា សម្មា វត្តិតព្វំ ។ តត្រាយំ សម្មាវត្តនា ន
ឧបសម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ
ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ន ភិក្ខុនោវាទកសម្មុតិ សាទិតព្វា
សម្មតេនបិ ភិក្ខុនិយោ ន ឱវទិតព្វា ។ បេ ។ ន ភិក្ខូ
ភិក្ខូហិ សម្បយោជេតព្វន្តិ ។ អថខោ សង្ឃោ ឧបវា-
ឡស្ស ភិក្ខុនោ តស្សបាបិយសិកាកម្មំ អកាសិ ។

១ អយំ សទ្ទោ ឱ. បោត្ថកេ ន ទិស្សតិ ។ ២ ឱ. បោត្ថកេ ភិក្ខវេត្យាលបនំ ន ទិស្សតិ ។

ក្នុងអធិសីលពួក ១ ភិក្ខុមានអាចារវិបត្តិក្នុងអជ្ឈាចារពួក ១ ភិក្ខុមានទិដ្ឋិវិបត្តិក្នុងអតិទិដ្ឋិពួក ១ ។ បេ ។

[៣៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ។ បេ ។ ភិក្ខុ ៣ ពួកដទៃទៀត គឺភិក្ខុពោលតិះដៀលព្រះពុទ្ធពួក ១ ពោលតិះដៀលព្រះធម៌ពួក ១ ពោលតិះដៀលព្រះសង្ឃពួក ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា ក៏គប្បីធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្ម ដល់ភិក្ខុទាំង ៣ ពួកនេះឯង ។

[៤០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលសង្ឃបានធ្វើតស្សបាបិយសិកា-កម្មហើយនោះត្រូវប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ។ ឯការប្រព្រឹត្តវត្ត ដោយប្រពៃក្នុងតស្សបាបិយសិកាកម្មនោះដូច្នេះ គឺភិក្ខុនោះមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា មិនត្រូវឲ្យនិស្ស័យ មិនត្រូវឲ្យសាមណេរបម្រើ មិនត្រូវត្រេកអរក្នុងការសន្មតិខ្លួនជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី ទុកជាបានទទួលការសន្មតហើយ ក៏មិនត្រូវប្រដៅភិក្ខុនី ។ បេ ។ មិនត្រូវប្រកបពួកភិក្ខុ (ឲ្យឈ្លោះ) នឹងពួកភិក្ខុផងគ្នា ។ គ្រានោះ សង្ឃបានធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្ម ដល់ឧបវាឡភិក្ខុ ។

សមថក្ខន្ធកេ តិណវត្ថារកេន វូបសមោ

[៤១] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូនំ ភណ្ឌនជាតានំ កលហជាតានំ វិវាទាបន្នានំ វិហរតំ ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ហោតិ ភាសិតបរិក្កន្តំ ។ អថខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ អម្ហាកំ ខោ ភណ្ឌនជាតានំ កលហជាតានំ វិវាទាបន្នានំ វិហរតំ ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ សចេ មយំ ឥមាហិ អាបត្តីហិ អញ្ញមញ្ញំ ការេស្សាម[១] សិយាបិ តំ អធិករណំ កក្ខឡតាយ វាឡតាយ[២] ភេទាយ សំវត្តេយ្យ កថំ នុ ខោ អម្ហេហិ បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។

[៤២] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខូនំ ភណ្ឌនជាតានំ កលហជាតានំ វិវាទាបន្នានំ វិហរតំ ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ហោតិ ភាសិតបរិក្កន្តំ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អម្ហាកំ ខោ ភណ្ឌនជាតានំ កលហជាតានំ វិវាទាបន្នានំ វិហរតំ ពហុំ អស្សាម-

---

១ ឱ. ការេយ្យាម ។ ២ ឱ. កក្ខឡត្តាយ វាឡត្តាយ ។

សមថក្ខន្ធកៈ ការរំងាប់ (អធិករណ៍) ដោយតិណវត្ថារកសមថៈ

[៤១] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុនាំគ្នាបង្កហេតុ ឈ្លោះទាស់ទែងគ្នា ហើយក៏បានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោលនិងព្យាយាមល្មើស នូវកិច្ចមិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីបរិវិតក្កយ៉ាងនេះថា ពួកយើងនាំគ្នាបង្កហេតុ ឈ្លោះទាស់ទែងគ្នា ហើយក៏បានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោលនិងព្យាយាមល្មើស នូវកិច្ចមិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន ប្រសិនបើពួកយើងនឹងញុំាងគ្នានិងគ្នាឲ្យធ្វើ ដោយអាបត្តិទាំងឡាយនេះក៏បានដែរ តែអធិករណ៍នោះគប្បីប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីរឹងរូស ដើម្បីកំណាច ដើម្បីទម្លាយ (សង្ឃ) តើពួកយើងគប្បីប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។

[៤២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងសាសនានេះនាំគ្នាបង្កហេតុ ឈ្លោះទាស់ទែងគ្នាហើយបានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោលនិងព្យាយាមល្មើសនូវកិច្ចមិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុក្នុងទីនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ពួកយើងនាំគ្នាបង្កហេតុ ឈ្លោះទាស់ទែងគ្នា ហើយបានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោលនិងព្យាយាម

ឈាកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ សចេ មយំ ឥមាហិ អាបត្តីហិ អញ្ញមញ្ញំ ការេស្សាម សិយាបិ តំ អធិករណំ កក្ខឡត្តាយ វាឡត្តាយ ភេទាយ សំវត្តេយ្យាតិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឯវរូបំ អធិករណំ តិណវត្ថារកេន វូបសមេតុំ ។

[៤៣] ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ វូបសមេតព្វំ ។ សព្វេហេវ ឯកជ្ឈំ សន្និបតិតព្វំ សន្និបតិត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិ-ពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អម្ហាកំ ភណ្ឌនជាតានំ កលហជាតានំ វិវាទាបន្នានំ វិហរតំ ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ សចេ មយំ ឥមាហិ អាបត្តីហិ អញ្ញមញ្ញំ ការេស្សាម សិយាបិ តំ អធិករណំ កក្ខឡត្តាយ វាឡត្តាយ ភេទាយ សំវត្តេយ្យ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥមំ អធិករណំ តិណវត្ថារកេន វូបសមេយ្យ

ល្មើស នូវកិច្ចមិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន ប្រសិនបើពួកយើង ញ៉ាំងគ្នានិងគ្នាឲ្យធ្វើ ដោយអាបត្តិទាំងឡាយនេះក៏បានដែរ តែអធិករណ៍ នោះគប្បីប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីរឹងរូស ដើម្បីកំណាច ដើម្បីទម្លាយ (សង្ឃ) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសង្ឃរម្ងាប់អធិករណ៍ មានសភាពយ៉ាងនេះ ដោយតិណវត្ថារកសមថៈ[១] ។

[៤៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អធិករណ៍នោះ សង្ឃត្រូវរម្ងាប់ យ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុទាំងអស់គប្បីប្រជុំក្នុងទីជាមួយគ្នា លុះប្រជុំគ្នាហើយ ភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពល ត្រូវផ្តៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូម សង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ យើងខ្ញុំទាំងឡាយនាំគ្នាបង្កហេតុឈ្លោះទាស់ទែងគ្នា ហើយ បានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោលនិងព្យាយាមល្មើស នូវកិច្ចមិនមែនជារបស់ សមណៈជាច្រើន ប្រសិនបើយើងខ្ញុំទាំងឡាយនឹងញ៉ាំងគ្នានិងគ្នាឲ្យធ្វើ ដោយអាបត្តិទាំងនេះក៏បានដែរ តែអធិករណ៍នោះនឹងគប្បីប្រព្រឹត្តទៅដើម្បី សេចក្តីរឹងរូស ដើម្បីកំណាច ដើម្បីទម្លាយ (សង្ឃ) ។ បើកម្មមានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ ដោយតិណវត្ថារកសមថៈ

---

១ ប្រែថាធមិជាគ្រឿងរម្ងាប់ដូចគ្របទុកដោយស្មៅ បានដល់កិរិយាដែលឲ្យមានសេចក្តីស្រុះ ស្រួលគ្នាទាំងពីរខាង គឺមិនជម្រះរកសេចក្តីដើម (ផ្សះផ្សា) ។

សមថក្ខន្ធកេ តិណវត្ថារកេន ទេសនា

បរេត្វា ចុល្លវគ្គំ[១] បរេត្វា គិហិប្បដិសំយុត្តន្តិ ។ ឯកតោ-បក្ខិកានំ ភិក្ខូនំ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សកោ បក្ខោ ញាបេតព្វោ សុណន្តុ មេ អាយស្មន្តា អម្ហាកំ ភណ្ឌនជាតានំ កលហជាតានំ វិវាទាបន្នានំ វិហរតំ ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ សចេ មយំ ឥមាហិ អាបត្តីហិ អញ្ញមញ្ញំ ការេស្សាម សិយាបិ តំ អធិករណំ កក្ខឡត្តាយ វាឡត្តាយ ភេទាយ សំវត្តេយ្យ ។ យទាយស្មន្តានំ បត្តកល្លំ អហំ យា ចេវ អាយស្មន្តានំ អាបត្តិ យា ច អត្តនោ អាបត្តិ អាយស្មន្តា-នញ្ចេវ អត្ថាយ អត្តនោ ច អត្ថាយ សង្ឃមជ្ឈេ តិណ-វត្ថារកេន ទេសេយ្យំ ឋបេត្វា ថុល្លវជ្ជំ ឋបេត្វា គិហិប្ប-ដិសំយុត្តន្តិ ។

[៤៤] អថាបរេសំ ឯកតោបក្ខិកានំ ភិក្ខូនំ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សកោ បក្ខោ ញាបេ-តព្វោ សុណន្តុ មេ អាយស្មន្តា អម្ហាកំ ភណ្ឌនជាតានំ

១ ឱ. ថូលវជ្ជំ ។

វៀរលែងតែអាបត្តិមានទោសធ្ងន់[១] វៀរលែងតែអាបត្តិដែលជាគិហិប្បដិ-សំយុត្ត[២] ។ បណ្ដាភិក្ខុទាំងឡាយដែលជាបក្ខពួកជាមួយគ្នា ភិក្ខុអ្នកឈ្លាសប្រតិពល ត្រូវផ្ទៀងបក្ខពួករបស់ខ្លួនថា សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយស្ដាប់ខ្ញុំ ពួកយើងនាំគ្នាបង្កហេតុ ឈ្លោះទាស់ទែងគ្នា ហើយបានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោលនិងព្យាយាមល្មើស នូវកិច្ចមិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន ប្រសិនបើយើងទាំងឡាយនឹងនាំគ្នាធ្វើដោយអាបត្តិទាំងនេះក៏បានដែរ តែអធិករណ៍នោះគប្បីប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្ដីរឹងរូស ដើម្បីកំណាច ដើម្បីទម្លាយ (សង្ឃ) ។ បើកម្មមានកាលគួរ ដល់លោកមានអាយុទាំងឡាយហើយ ខ្ញុំសូមសំដែងអាបត្តិ របស់លោកមានអាយុទាំងឡាយផង អាបត្តិរបស់ខ្លួនខ្ញុំផង ក្នុងកណ្ដាលជំនុំសង្ឃ ដោយតិណវត្ថារកសមថៈ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយផង ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនខ្ញុំផង វៀរលែងតែអាបត្តិដែលមានទោសធ្ងន់ និងវៀរលែងតែអាបត្តិដែលជាគិហិប្បដិសំយុត្ត ។

[៤៤] បណ្ដាភិក្ខុទាំងឡាយដែលជាពួកជាមួយគ្នាដទៃទៀត ភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពលត្រូវផ្ទៀងពួករបស់ខ្លួនក្នុងវេលានោះថា សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយស្ដាប់ខ្ញុំ យើងទាំងឡាយនាំគ្នាបង្កហេតុ ឈ្លោះ

១ អដ្ឋកថា ថា បានដល់អាបត្តិបារាជិក ១ សង្ឃាទិសេស ១ ។ ២ បានដល់អាបត្តិដែលភិក្ខុត្រូវដោយជេរប្រទេចនូវពួកគ្រហស្ថ ដោយពាក្យថោកទាបនិងការទទួលពាក្យប្ដេជ្ញា ប្រកបដោយធម៌ ។

កលហជាតានំ វិវាទាបន្នានំ វិហរតំ ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ សចេ មយំ ឥមាហិ អាបត្តីហិ អញ្ញមញ្ញំ ការេស្សាម សិយាបិ តំ អធិករណំ កក្ខឡតាយ វាឡតាយ ភេទាយ សំវត្តេយ្យ ។ យទាយស្មន្តានំ បត្តកល្លំ អហំ យា ចេវ អាយស្មន្តានំ អាបត្តិ យា ច អត្តនោ អាបត្តិ អាយស្មន្តានញ្ចេវ អត្ថាយ អត្តនោ ច អត្ថាយ សង្ឃមជ្ឈេ តិណវត្ថារកេន ទេសេយ្យំ ឋបេត្វា ថុល្លវជ្ជំ ឋបេត្វា គិហិប្បដិសំយុត្តន្តិ ។

[៤៥] ឯកតោបក្ខិកានំ ភិក្ខូនំ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អម្ហាកំ ភណ្ឌនជាតានំ កលហជាតានំ វិវាទាបន្នានំ វិហរតំ ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ សចេ មយំ ឥមាហិ អាបត្តីហិ អញ្ញមញ្ញំ ការេស្សាម សិយាបិ តំ អធិករណំ កក្ខឡតាយ វាឡតាយ ភេទាយ សំវត្តេយ្យ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ អហំ យា ចេវ ឥមេសំ អាយស្មន្តានំ

ទាស់ទែងគ្នា ហើយបានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោលនិងព្យាយាមល្មើស នូវកិច្ចមិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន ប្រសិនបើពួកយើងនឹងញ៉ាំងគ្នានិងគ្នាឲ្យធ្វើដោយអាបត្តិទាំងនេះក៏បានដែរ តែអធិករណ៍នោះគប្បីប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីរឹងរូស ដើម្បីកំណាច ដើម្បីទម្លាយ (សង្ឃ) ។ បើកម្មមានកាលដ៏សមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយហើយ ខ្ញុំសូមសំដែងអាបត្តិរបស់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយផង អាបត្តិរបស់ខ្លួនខ្ញុំផង ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ដោយតិណវត្ថារកសមថៈ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយផង ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនខ្ញុំផង វៀរលែងតែអាបត្តិមានទោសធ្ងន់ វៀរលែងតែអាបត្តិដែលជាគិហិប្បដិសំយុត្ត ។

[៤៥] បណ្តាភិក្ខុទាំងឡាយដែលជាបក្ខពួកជាមួយគ្នា ភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពល ត្រូវផ្តៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ យើងខ្ញុំទាំងឡាយនាំគ្នាបង្កហេតុឈ្លោះ ទាស់ទែងគ្នា ហើយក៏បានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោលនិងព្យាយាមល្មើស នូវកិច្ចមិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន ប្រសិនបើពួកយើងនឹងញ៉ាំងគ្នានិងគ្នាឲ្យធ្វើ ដោយអាបត្តិទាំងឡាយនេះក៏បានដែរ តែអធិករណ៍នោះគប្បីប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីរឹងរូស ដើម្បីកំណាច ដើម្បីទម្លាយ (សង្ឃ) ។ បើកម្មមានកាលដ៏សមគួរដល់សង្ឃហើយ ខ្ញុំសូមសំដែងអាបត្តិ របស់លោកដ៏មានអាយុ

៤៤

សមថក្ខន្ធកេ តិណវត្ថារកេន ទេសនា

អាបត្តិ យា ច អត្តនោ អាបត្តិ ឥមេសញ្ចេវ អាយស្មន្តានំ អត្ថាយ អត្តនោ ច អត្ថាយ សង្ឃមជ្ឈេ តិណវត្ថារកេន ទេសេយ្យំ ឋបេត្វា ថុល្លវជ្ជំ ឋបេត្វា គិហិប្បដិសំយុត្តំ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អម្ហាកំ ភណ្ឌនជាតានំ កលហជាតានំ វិវាទាបន្នានំ វិហរតំ ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ សចេ មយំ ឥមាហិ អាបត្តីហិ អញ្ញមញ្ញំ ការេស្សាម សិយាបិ តំ អធិករណំ កក្ខឡតាយ វាឡតាយ ភេទាយ សំវត្តេយ្យ ។ អហំ យា ចេវ ឥមេសំ អាយស្មន្តានំ អាបត្តិ យា ច អត្តនោ អាបត្តិ ឥមេសញ្ចេវ អាយស្មន្តានំ អត្ថាយ អត្តនោ ច អត្ថាយ សង្ឃមជ្ឈេ តិណវត្ថារកេន ទេសេមិ ឋបេត្វា ថុល្លវជ្ជំ ឋបេត្វា គិហិប្បដិសំយុត្តំ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ អម្ហាកំ ឥមាសំ អាបត្តីនំ សង្ឃមជ្ឈេ តិណវត្ថារកេន ទេសនា ឋបេត្វា ថុល្លវជ្ជំ ឋបេត្វា គិហិប្បដិសំយុត្តំ សោ តុណ្ហាស្ស យស្ស នក្ខមតិ

ទាំងនេះផង អាបត្តិរបស់ខ្លួនខ្ញុំផង ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃដោយតិណវត្ថារ-កសមថៈ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយនេះផង ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនខ្ញុំផង វៀរលែងតែអាបត្តិ ដែលមានទោសធ្ងន់ វៀរលែងតែអាបត្តិ ដែលជាគិហិប្បដិសំយុត្ត ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ពួកយើងនាំគ្នាបង្កហេតុ ឈ្លោះ ទាស់ទែងគ្នាហើយបានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោលនិងព្យាយាមល្មើស នូវកិច្ចមិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន ប្រសិនបើយើងទាំងឡាយនឹងនាំគ្នាធ្វើ ដោយអាបត្តិទាំងឡាយនេះក៏បានដែរ តែអធិករណ៍នោះគប្បីប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីរឹងរូស ដើម្បីកំណាច ដើម្បីទម្លាយ (សង្ឃ) ។ ខ្ញុំសូមសំដែងអាបត្តិ របស់លោកមានអាយុទាំងឡាយនេះផង អាបត្តិរបស់ខ្លួនខ្ញុំផង ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ដោយតិណវត្ថារកសមថៈ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយនេះផង ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនខ្ញុំផង វៀរលែងតែអាបត្តិដែលមានទោសធ្ងន់ វៀរលែងតែអាបត្តិដែលជាគិហិប្បដិសំយុត្ត ។ ការសំដែងអាបត្តិទាំងឡាយនេះ របស់ពួកយើង ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ដោយតិណវត្ថារកសមថៈ វៀរលែងតែអាបត្តិដែលមានទោសធ្ងន់ វៀរលែងតែអាបត្តិដែលជាគិហិប្បដិសំយុត្ត គួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា

សោ ភាសេយ្យ ។ ទេសិតា អម្ហាកំ ឥមា អាបត្តិយោ សង្ឃមជ្ឈេ តិណវត្ថារកេន ឋបេត្វា ថុល្លវជ្ជំ ឋបេត្វា គិហិប្បដិសំយុត្តំ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[៤៦] អថាបរេសំ ឯកតោបក្ខិកានំ ភិក្ខូនំ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អម្ហាកំ ភណ្ឌនជាតានំ កលហជាតានំ វិវាទាបន្នានំ វិហរតំ ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ សចេ មយំ ឥមាហិ អាបត្តីហិ អញ្ញមញ្ញំ ការេស្សាម សិយាបិ តំ អធិករណំ កក្ខឡត្តាយ វាឡត្តាយ ភេទាយ សំវត្តេយ្យ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ អហំ យា ចេវ ឥមេសំ អាយស្មន្តានំ អាបត្តិ យា ច អត្តនោ អាបត្តិ ឥមេសញ្ចេវ អាយស្មន្តានំ អត្ថាយ អត្តនោ ច អត្ថាយ សង្ឃមជ្ឈេ តិណវត្ថារកេន ទេសេយ្យំ ឋបេត្វា ថុល្លវជ្ជំ ឋបេត្វា គិហិប្បដិសំយុត្តំ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អម្ហាកំ

លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវនិយាយឡើង ។ អាបត្តិទាំងឡាយនេះ យើងទាំងឡាយបានសំដែងហើយ ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃដោយតិណវត្ថារកសមថៈ វៀរលែងតែអាបត្តិដែលមានទោសធ្ងន់ វៀរលែងតែអាបត្តិដែលជាគិហិប្បដិសំយុត្ត ការសំដែងនេះគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[៤៦] បណ្តាភិក្ខុដែលជាពួកជាមួយគ្នាដទៃទៀត ភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពលត្រូវផ្តៀងសង្ឃក្នុងវេលានោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ យើងទាំងឡាយនាំគ្នាបង្កហេតុ ឈ្លោះទាស់ទែងគ្នា បានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោលនិងព្យាយាមល្មើស នូវកិច្ចមិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន ប្រសិនបើយើងទាំងឡាយញុំាងគ្នានឹងគ្នាឲ្យធ្វើ ដោយអាបត្តិទាំងឡាយនេះ អធិករណ៍នោះគប្បីប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីរឹងរូស ដើម្បីកំណាច ដើម្បីទម្លាយ (សង្ឃ) ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ខ្ញុំគប្បីសំដែងអាបត្តិ របស់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយនេះផង អាបត្តិរបស់ខ្ញុំផង ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ដោយតិណវត្ថារកសមថៈ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយផង ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនខ្ញុំផង វៀរលែងតែអាបត្តិដែលមានទោសធ្ងន់ វៀរលែងតែអាបត្តិដែលជាគិហិប្បដិសំយុត្ត ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ

៤៧

សមថក្ខន្ធកេ តិណវត្ថារកេន ទេសនា

ភណ្ឌនជាតានំ កលហជាតានំ វិវាទាបន្នានំ វិហរតំ ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ ។ សចេ មយំ ឥមាហិ អាបត្តីហិ អញ្ញមញ្ញំ ការេស្សាម សិយាបិ តំ អធិករណំ កក្ខឡតាយ វាឡតាយ ភេទាយ សំវត្តេយ្យ ។ អហំ យា ចេវ ឥមេសំ អាយស្មន្តានំ អាបត្តិ យា ច អត្តនោ អាបត្តិ ឥមេសញ្ចេវ អាយស្មន្តានំ អត្ថាយ អត្តនោ ច អត្ថាយ សង្ឃមជ្ឈេ តិណវត្ថារកេន ទេសេមិ ឋបេត្វា ថុល្លវជ្ជំ ឋបេត្វា គិហិប្បដិសំយុត្តំ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ អម្ហាកំ ឥមាសំ អាបត្តីនំ សង្ឃមជ្ឈេ តិណវត្ថារកេន ទេសនា ឋបេត្វា ថុល្លវជ្ជំ ឋបេត្វា គិហិប្បដិសំយុត្តំ សោ តុណ្ហាស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ទេសិតា អម្ហាកំ ឥមា អាបត្តិយោ សង្ឃមជ្ឈេ តិណវត្ថារកេន ឋបេត្វា

យើងខ្ញុំទាំងឡាយនាំគ្នាបង្កហេតុ ឈ្លោះទាស់ទែងគ្នា ហើយបានប្រព្រឹត្ត អនាចារ បានពោលនិងព្យាយាមល្មើស នូវកិច្ចមិនមែនជារបស់សមណៈជា ច្រើន ។ ប្រសិនបើយើងទាំងឡាយញ៉ាំងគ្នានិងគ្នាឲ្យធ្វើដោយអាបត្តិទាំងនេះ អធិករណ៍នោះគប្បីប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្ដីរឹងរូស ដើម្បីកំណាច ដើម្បី ទម្លាយ (សង្ឃ) ។ ខ្ញុំសូមសំដែងអាបត្តិរបស់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ នេះផង អាបត្តិរបស់ខ្លួនខ្ញុំផង ក្នុងកណ្ដាលជំនុំសង្ឃ ដោយតិណវត្ថារក-សមថៈ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយនេះផង ដើម្បី ប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនខ្ញុំផង វៀរលែងតែអាបត្តិដែលមានទោសធ្ងន់ វៀរលែង តែអាបត្តិដែលជាគិហិប្បដិសំយុត្ត ។ ការសំដែងអាបត្តិទាំងនេះ របស់យើង ទាំងឡាយក្នុងកណ្ដាលជំនុំសង្ឃ ដោយតិណវត្ថារកសមថៈ វៀរលែង តែអាបត្តិ ដែលមានទោសធ្ងន់ វៀរលែងតែអាបត្តិ ដែលជាគិហិប្បដិសំយុត្ត គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវ និយាយឡើង ។ អាបត្តិទាំងនេះ យើងទាំងឡាយបានសំដែងហើយក្នុង កណ្ដាលជំនុំសង្ឃ ដោយតិណវត្ថារកសមថៈ វៀរលែងតែអាបត្តិ ដែលមាន

ចុល្លវគ្គំ បបេត្វា គិហិប្បដិសំយុត្តំ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[៤៧] ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ តេ ភិក្ខូ តាហិ អាបត្តីហិ វុដ្ឋិតា ហោន្តិ បបេត្វា ថុល្លវជ្ជំ បបេត្វា គិហិប្ប-ដិសំយុត្តំ បបេត្វា ទិដ្ឋាវិកម្មំ បបេត្វា យេ ន តត្ថ ហោន្តីតិ ។

[៤៨] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូបិ ភិក្ខុនីហិ វិវទន្តិ ។ ភិក្ខុនិយោបិ ភិក្ខូហិ វិវទន្តិ ។ ឆន្នោបិ ភិក្ខុ ភិក្ខុនីនំ អនុប្បខជ្ជ ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ វិវទតិ ភិក្ខុនីនំ បក្ខំ គាហេតិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆន្នោ ភិក្ខុ ភិក្ខុនីនំ អនុប្បខជ្ជ ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ វិវទិស្សតិ ភិក្ខុនីនំ បក្ខំ គាហេស្សតីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ

ទោសធ្ងន់ វៀរលែងតែអាបត្តិ ដែលជាគិហិប្បដិសំយុត្ត ការសំដែងអាបត្តិនោះគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[៤៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះឈ្មោះថាបានចេញចាកអាបត្តិទាំងឡាយនោះ ដោយអាការយ៉ាងនេះហើយ វៀរលែងតែអាបត្តិដែលមានទោសធ្ងន់ វៀរលែងតែអាបត្តិដែលជាគិហិប្បដិសំយុត្ត វៀរលែងតែការធ្វើឲ្យច្បាស់នូវទិដ្ឋិ វៀរលែងតែភិក្ខុទាំងឡាយណាដែលមិនមាននៅ[១]ក្នុងទីនោះ ។

[៤៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទាស់ទែងនឹងពួកភិក្ខុនី ។ ពួកភិក្ខុនីក៏ទាស់គ្នានឹងពួកភិក្ខុ ។ ចំណែខាងឆន្នភិក្ខុក៏ចូលជ្រៀតជ្រែកទៅរកពួកភិក្ខុនី ហើយទាស់ទែងនឹងពួកភិក្ខុ ប្រកាន់គឺចូលដៃខាងពួកភិក្ខុនី ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ឆន្នភិក្ខុមិនសមបើនឹងចូលជ្រៀតជ្រែកទៅរកពួកភិក្ខុនី ហើយមកទាស់ទែងនឹងពួកភិក្ខុ ប្រកាន់ខាងពួកភិក្ខុនីសោះ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក្រាបបង្គំ

---

១ គឺមិនបានមកក្នុងទីនោះ ឬមកហើយឲ្យឆន្ទៈហើយ តែទៅអង្គុយក្នុងទីដទៃ មានបរិវេណជាដើម ។

ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ។ បេ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ចត្តារីមានិ ភិក្ខវេ អធិករណានិ វិវាទាធិករណំ អនុវាទាធិករណំ អាបត្តាធិករណំ កិច្ចាធិករណំ[១] ។

[៤៩] តត្ថ កតមំ វិវាទាធិករណំ ។ ឥធ បន[២] ភិក្ខវេ ភិក្ខូ វិវទន្តិ ធម្មោតិ វា អធម្មោតិ វា វិនយោតិ វា អវិនយោតិ វា ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេនាតិ វា អភាសិតំ អលបិតំ តថាគតេនាតិ វា អាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ វា អនាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ វា បញ្ញត្តំ តថាគតេនាតិ វា អប្បញ្ញត្តំ តថាគតេនាតិ អាបត្តីតិ វា អនាបត្តីតិ វា លហុកា អាបត្តីតិ វា គរុកា អាបត្តីតិ វា សាវសេសា អាបត្តីតិ វា អនវសេសា អាបត្តីតិ វា ទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ វា

---

១ ម. កិច្ចាធិករណញ្ច ។ ២ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ បនសទ្ទោ នត្ថិ ។

ទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនោះ ពិតមែនឬ ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ដំណើរនោះពិតមែន ។ បេ ។ លុះទ្រង់តិះដៀលហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អធិករណ៍ទាំងឡាយ ៤ នេះ គឺ វិវាទាធិករណ៍ ១ អនុ-វាទាធិករណ៍ ១ អាបត្តាធិករណ៍ ១ កិច្ចាធិករណ៍ ១ ។

[៤៩] បណ្តាអធិករណ៍ ៤ យ៉ាងនោះ វិវាទាធិករណ៍ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងសាសនានេះទាស់ទែងគ្នាថា នេះជាធម៌ ឬថា នេះមិនមែនជាធម៌ នេះជាវិន័យ ឬថា នេះមិនមែនជាវិន័យ នេះជាពាក្យដែលព្រះតថាគតទ្រង់ត្រាស់សំដែងទុកមកហើយ ឬថា នេះជាពាក្យដែលព្រះតថាគតមិនបានទ្រង់ត្រាស់សំដែងទុកមកទេ នេះជាកិច្ចដែលព្រះតថាគតទ្រង់ប្រព្រឹត្តសន្សំមកហើយ ឬថា នេះជាកិច្ចដែលព្រះតថាគតមិនបានទ្រង់ប្រព្រឹត្តសន្សំមកទេ នេះជាពាក្យ ដែលព្រះតថាគតទ្រង់បញ្ញត្តទុកមកហើយ ឬថា នេះជាពាក្យ ដែលព្រះតថាគតមិនបានទ្រង់បញ្ញត្តទុកមកទេ នេះជាអាបត្តិ ឬថា នេះមិនមែនជាអាបត្តិ នេះជាអាបត្តិស្រាល ឬថា នេះជាអាបត្តិធ្ងន់ នេះជាអាបត្តិមានចំណែកសេសសល់ ឬថា នេះជាអាបត្តិមិនមានចំណែកសេសសល់ នេះជាអាបត្តិអាក្រក់ ឬថានេះ

អនុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ វា យំ តត្ថ ភណ្ឌនំ កលហោ វិគ្គហោ វិវាទោ នានាវាទោ អញ្ញថា វាទោ វិបច្ចតាយ វោហារោ មេធគំ[១] ឥទំ វុច្ចតិ វិវាទាធិករណំ ។

[៤០] តត្ថ កតមំ អនុវាទាធិករណំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខូ ភិក្ខុំ អនុវទន្តិ សីលវិបត្តិយា វា អាចារ-វិបត្តិយា វា ទិដ្ឋិវិបត្តិយា វា អាជីវវិបត្តិយា វា យោ តត្ថ អនុវាទោ អនុវទនា អនុល្លបនា អនុភណនា អនុសម្បវង្កតា អព្ភុស្សហនតា អនុពលប្បទានំ ឥទំ វុច្ចតិ អនុវាទាធិករណំ ។

[៤១] តត្ថ កតមំ អាបត្តាធិករណំ ។ បញ្ចបិ អាបត្តិក្ខន្ធា អាបត្តាធិករណំ សត្តបិ អាបត្តិក្ខន្ធា អាបត្តាធិករណំ ឥទំ វុច្ចតិ អាបត្តាធិករណំ ។

[៤២] តត្ថ កតមំ កិច្ចាធិករណំ ។ យា សង្ឃស្ស កិច្ចយតា ករណីយតា អបលោកនកម្មំ ញត្តិកម្មំ ញត្តិទុតិយកម្មំ ញត្តិចតុត្ថកម្មំ ឥទំ វុច្ចតិ កិច្ចាធិ-ករណំ ។

---

១ ឱ. មេធកំ ។

មិនមែនជាអាបត្តិអាក្រក់ បណ្ដាអធិករណ៍ទាំង ៤ នោះ ការបង្កហេតុ ការឈ្លោះ ការប្រកាន់ផ្សេងគ្នា ការទាស់ទែងគ្នា ការពោលផ្សេង ៗ គ្នា ការពោលដោយឡែកពីគ្នា ការពោលដើម្បីសេចក្ដីទុក្ខដល់ចិត្ត ការប្រកួតប្រកាន់ណា ការបង្កហេតុជាដើមនេះ តថាគតហៅថាវិវាទាធិករណ៍ ។

[៩០] បណ្ដាអធិករណ៍ទាំង ៤ នោះ អនុវាទាធិករណ៍តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុក្នុងសាសនានេះចោទភិក្ខុផងគ្នា ដោយសីលវិបត្តិក្ដី ដោយអាចារវិបត្តិក្ដី ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិក្ដី ដោយអាជីវវិបត្តិក្ដី បណ្ដាអធិករណ៍ទាំង ៤ នោះ ការចោទ ការតិះដៀល ការពោលរឿយ ៗ ការនិយាយរឿយ ៗ ការបង្អោនទៅ (កាន់អធិករណ៍) ការប្រឹងប្រែងឡើង ការបន្ថែមកម្លាំងណា ការចោទជាដើមនោះ តថាគតហៅថា អនុវាទាធិករណ៍ ។

[៩១] បណ្ដាអធិករណ៍ទាំង ៤ នោះ អាបត្តាធិករណ៍តើដូចម្ដេច ។ អាបត្តិទាំង ៥ កង ជាអាបត្តាធិករណ៍ក៏មាន អាបត្តិទាំង ៧ កង ជាអាបត្តាធិករណ៍ក៏មាន នេះតថាគតហៅថា អាបត្តាធិករណ៍ ។

[៩២] បណ្ដាអធិករណ៍ទាំង ៤ នោះ កិច្ចាធិករណ៍តើដូចម្ដេច ។ កិច្ចរបស់សង្ឃ (ឬ) កម្មដែលសង្ឃត្រូវធ្វើបាន (ដូចយ៉ាង) អបលោកនកម្ម ញត្តិកម្ម ញត្តិទុតិយកម្ម និងញត្តិចតុត្ថកម្ម នេះតថាគតហៅថា កិច្ចាធិករណ៍ ។

៦១

សមថក្ខន្ធកេ វិវាទាធិករណស្ស មូលំ

[៤៣] វិវាទាធិករណស្ស កឹ មូលំ ។ ឆ វិវាទមូលានិ វិវាទាធិករណស្ស មូលំ តីណិបិ អកុសលមូលានិ វិវាទាធិករណស្ស មូលំ តីណិបិ កុសលមូលានិ វិវាទាធិករណស្ស មូលំ ។ កតមានិ ឆ វិវាទមូលានិ វិវាទាធិករណស្ស មូលំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ កោធនោ ហោតិ ឧបនាហី យោ សោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ កោធនោ ហោតិ ឧបនាហី សោ សត្ថរិបិ អគារវោ វិហរតិ អប្បតិស្សោ ធម្មេបិ អគារវោ វិហរតិ អប្បតិស្សោ សង្ឃេបិ អគារវោ វិហរតិ អប្បតិស្សោ សិក្ខាយបិ ន បរិបូរីការី[១] ហោតិ យោ សោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សត្ថរិបិ[២] អគារវោ វិហរតិ អប្បតិស្សោ ធម្មេបិ អគារវោ វិហរតិ អប្បតិស្សោ សង្ឃេបិ អគារវោ វិហរតិ អប្បតិស្សោ សិក្ខាយបិ ន បរិបូរីការី ហោតិ[៣] សោ សង្ឃេ វិវាទំ ជនេតិ យោ[៤] ហោតិ វិវាទោ ពហុជនអហិតាយ ពហុជនអសុខាយ ពហុនោ ជនស្ស

---

១ ឱ. ម. បរិបូរការី ។ ២ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ អបិសទ្ទោ នត្ថិ ។ ៣ អយំ សទ្ទោ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ន ទិស្សតិ ។ ៤ សោ ។

សមថក្ខន្ធកៈ មូលនៃវិវាទាធិករណ៍

[៨៣] អ្វីជាមូលនៃវិវាទាធិករណ៍ ។ ធម៌ ៦ យ៉ាងជាមូលនៃសេចក្ដីវិវាទ ចាត់ជាមូលនៃវិវាទាធិករណ៍ គឺអកុសលមូល ៣ យ៉ាង ជាមូលនៃវិវាទាធិករណ៍ និងកុសលមូល ៣ យ៉ាង ជាមូលនៃវិវាទាធិករណ៍ដែរ ។ ធម៌ ៦ យ៉ាងជាមូលនៃវិវាទ ដែលចាត់ជាមូលនៃវិវាទាធិករណ៍នោះដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានសេចក្ដីក្រោធច្រើន ជាអ្នកចងគំនុំទុក ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណាមានសេចក្ដីក្រោធច្រើន ជាអ្នកចងគំនុំទុក ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ឥតមានសេចក្ដីគោរព ឥតមានសេចក្ដីកោតក្រែង ក្នុងព្រះសាស្ដាផង ឈ្មោះថា ឥតមានសេចក្ដីគោរព ឥតមានសេចក្ដីកោតក្រែង ក្នុងព្រះធម៌ផង ឈ្មោះថា ឥតមានសេចក្ដីគោរព ឥតមានសេចក្ដីក្រោតក្រែង ក្នុងព្រះសង្ឃផង ឈ្មោះថា មិនធ្វើឲ្យពេញលេញក្នុងសិក្ខាផង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណាឥតមានសេចក្ដីគោរព ឥតមានសេចក្ដីកោតក្រែង ក្នុងព្រះសាស្ដាផង ឥតមានសេចក្ដីគោរព ឥតមានសេចក្ដីកោតក្រែង ក្នុងព្រះធម៌ផង ឥតមានសេចក្ដីគោរព ឥតមានសេចក្ដីកោតក្រែង ក្នុងព្រះសង្ឃ មិនធ្វើឲ្យពេញលេញក្នុងសិក្ខាផង ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាញ៉ាំងសេចក្ដីវិវាទ ដែលកំពុងកើតឲ្យកើតឡើងក្នុងសង្ឃ ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនបានសេចក្ដីសុខដល់ជនច្រើន ដើម្បីសេចក្ដីមិនចម្រើនដល់ជនច្រើន

អនត្ថាយ អហិតាយ ទុក្ខាយ ទេវមនុស្សានំ ។ ឯវរូបញ្ចេ តុម្ហេ ភិក្ខវេ វិវាទមូលំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា សមនុបស្សេយ្យាថ តត្រ តុម្ហេ ភិក្ខវេ តស្សេវ បាបកស្ស វិវាទមូលស្ស បហានាយ វាយមេយ្យាថ ។ ឯវរូបញ្ចេ តុម្ហេ ភិក្ខវេ វិវាទមូលំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ន សមនុបស្សេយ្យាថ តត្រ តុម្ហេ ភិក្ខវេ តស្សេវ បាបកស្ស វិវាទមូលស្ស អាយតឹ អនវស្សវាយ បដិបជ្ជេយ្យាថ ។ ឯវមេតស្ស បាបកស្ស វិវាទមូលស្ស បហានំ ហោតិ ។ ឯវមេតស្ស បាបកស្ស វិវាទមូលស្ស អាយតឹ អនវស្សវោ ហោតិ ។

[៨៤] បុន ចបរំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ មក្ខី ហោតិ បឡាសី ។ បេ ។ ឥស្សុកី ហោតិ មច្ឆរី ។ បេ ។ សឋោ ហោតិ មាយាវី ។ បេ ។ បាបិច្ឆោ ហោតិ មិច្ឆាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សន្ទិដ្ឋិបរាមាសី ហោតិ អាធានគ្គាហី[១] ទុប្បដិនិស្សគ្គី យោ សោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សន្ទិដ្ឋិបរាមាសី

១ ឱ. ម. អាធានគ្គាហី ។

ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីទុក្ខដល់ទេវតានិងមនុស្សទាំងឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើអ្នកទាំងឡាយពិចារណាឃើញនូវមូលនៃសេចក្តីវិវាទខាងក្នុងក្តី ខាងក្រៅក្តី មានសភាពយ៉ាងនេះហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីព្យាយាម ដើម្បីលះបង់នូវមូលនៃសេចក្តីវិវាទដ៏លាមកនោះឯង ក្នុងអធិករណ៍នោះចេញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើអ្នកទាំងឡាយមិនបានពិចារណាឃើញនូវមូលនៃសេចក្តីវិវាទខាងក្នុង និងខាងក្រៅ មានសភាពយ៉ាងនេះទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគួរប្រតិបត្តិកុំឲ្យមូលនៃវិវាទដ៏លាមកនោះ ចម្រើនតទៅខាងមុខ ក្នុងអធិករណ៍នោះទៀតឡើយ ។ យ៉ាងនេះឯងឈ្មោះថា ការលះបង់នូវមូលនៃសេចក្តីវិវាទដ៏លាមកនុ៎ះ ។ យ៉ាងនេះឯងឈ្មោះថា មិនឲ្យមូលនៃសេចក្តីវិវាទដ៏លាមកនោះ ចម្រើនតទៅខាងមុខទៀតបាន ។

[៥៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃមានតទៅទៀត ភិក្ខុជាអ្នកលុបគុណគេ ជាអ្នកប្រណាំងវាសនា ។ បេ ។ ជាអ្នកមានសេចក្តីឫស្យា ជាអ្នកមានសេចក្តីកំណាញ់ ។ បេ ។ ជាអ្នកអួតអាង ជាអ្នកមានមាយា ។ បេ ។ ជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាលាមក ជាអ្នកមានសេចក្តីឃើញខុស ។ បេ ។ ជាអ្នកបបោសអង្អែលទិដ្ឋិរបស់ខ្លួន ប្រកាន់ខ្ជាប់មាំ លះបង់បានដោយកម្រ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណា ជាអ្នកបបោសអង្អែលទិដ្ឋិរបស់ខ្លួន ប្រកាន់

ហោតិ អាធានគ្គាហី ទុប្បដិនិស្សគ្គី សោ សត្ថរិបិ អគារវោ វិហរតិ អប្បតិស្សោ ធម្មេបិ អគារវោ វិហរតិ អប្បតិស្សោ សង្ឃេបិ អគារវោ វិហរតិ អប្បតិស្សោ សិក្ខាយបិ ន បរិបូរីការី ហោតិ យោ សោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សត្ថរិបិ អគារវោ វិហរតិ អប្បតិស្សោ ធម្មេ-បិ ។ បេ ។ សង្ឃេបិ ។ បេ ។ សិក្ខាយបិ ន បរិបូរី-ការី ហោតិ សោ សង្ឃេ វិវាទំ ជនេតិ យោ ហោតិ វិវាទោ ពហុជនអហិតាយ ពហុជនអសុខាយ ពហុ-នោ ជនស្ស អនត្ថាយ អហិតាយ ទុក្ខាយ ទេវម-នុស្សានំ ។ ឯវរូបញ្ចេ តុម្ហេ ភិក្ខវេ វិវាទមូលំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា សមនុបស្សេយ្យាថ តត្រ តុម្ហេ ភិក្ខវេ តស្សេវ បាបកស្ស វិវាទមូលស្ស បហានាយ វាយ-មេយ្យាថ ។ ឯវរូបញ្ចេ តុម្ហេ ភិក្ខវេ វិវាទមូលំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ន សមនុបស្សេយ្យាថ តត្រ តុម្ហេ

ខ្ជាប់ខ្ជួន លះបង់បានដោយកម្រ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ឥតមានសេចក្ដីគោរព ឥតមានសេចក្ដីកោតក្រែង ក្នុងព្រះសាស្ដាផង ឥតមានសេចក្ដីគោរព ឥតមានសេចក្ដីកោតក្រែង ក្នុងព្រះធម៌ផង ឥតមានសេចក្ដីគោរព ឥតមានសេចក្ដីកោតក្រែង ក្នុងព្រះសង្ឃផង មិនធ្វើឲ្យពេញលេញ ក្នុងសិក្ខាផង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុឯណាឥតមានសេចក្ដីគោរព ឥតមានសេចក្ដីកោតក្រែង ក្នុងព្រះសាស្ដាផង ក្នុងព្រះធម៌ផង ។ បេ ។ ក្នុងព្រះសង្ឃផង ។ បេ ។ មិនធ្វើឲ្យពេញលេញ ក្នុងសិក្ខាផង ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាញ៉ាំងវិវាទដែលកំពុងកើតឲ្យកើតឡើងក្នុងសង្ឃ ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនបានសេចក្ដីសុខដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនមានសេចក្ដីចម្រើនដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនមានប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្ដីទុក្ខដល់ទេវតានិងមនុស្សទាំងឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើអ្នកទាំងឡាយពិចារណាឃើញនូវមូលនៃសេចក្ដីវិវាទ ខាងក្នុងក្ដី ខាងក្រៅក្ដី មានសភាពយ៉ាងនេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវព្យាយាម ដើម្បីលះបង់នូវមូលនៃសេចក្ដីវិវាទដ៏លាមកនោះឯង ក្នុងអធិករណ៍នោះចេញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើអ្នកទាំងឡាយមិនពិចារណាឃើញមូល នៃវិវាទខាងក្នុងក្ដី ខាងក្រៅក្ដី ដែលមានសភាពយ៉ាងនេះទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ

ភិក្ខវេ តស្សេវ ចោទកស្ស វិវាទមូលស្ស អាយតឹ អនវស្សវាយ បដិបជ្ជេយ្យាថ ។ ឯវមេតស្ស ចោទកស្ស វិវាទមូលស្ស បហានំ ហោតិ ។ ឯវមេតស្ស ចោទកស្ស វិវាទមូលស្ស អាយតឹ អនវស្សវោ ហោតិ ឥមានិ ឆ វិវាទមូលានិ វិវាទាធិករណស្ស មូលំ ។

[៥៥] កតមានិ តីណិ អកុសលមូលានិ វិវាទាធិករណស្ស មូលំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ[១] ភិក្ខូ លុទ្ធចិត្តា វិវទន្តិ ទុដ្ឋចិត្តា វិវទន្តិ មូឡ្ហចិត្តា វិវទន្តិ ធម្មោតិ វា អធម្មោតិ វា វិនយោតិ វា អវិនយោតិ វា ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេនាតិ វា អភាសិតំ អលបិតំ តថាគតេនាតិ វា អាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ វា អនាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ វា បញ្ញត្តំ តថាគតេនាតិ វា អប្បញ្ញត្តំ តថាគតេនាតិ វា អាបត្តីតិ វា អនាបត្តីតិ វា លហុកា អាបត្តីតិ វា គរុកា អាបត្តីតិ វា សាវសេសា អាបត្តីតិ វា អនវសេសា អាបត្តីតិ វា ទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ វា អទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ វា ឥមានិ តីណិ អកុសលមូលានិ វិវាទាធិករណស្ស មូលំ ។

---

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ បន ភិក្ខវេតិ បទទ្វយំ ន ទិស្សតិ ។

គួរប្រតិបត្តិកុំឲ្យមូលនៃវិវាទដ៏លាមកនោះចម្រើនតទៅខាងមុខ ក្នុងអធិករណ៍នោះទៀតឡើយ ។ យ៉ាងនេះឯងឈ្មោះថាការលះបង់ នូវមូលនៃវិវាទដ៏លាមកនុ៎ះ ។ យ៉ាងនេះឯងឈ្មោះថាមិនឲ្យមូលនៃវិវាទដ៏លាមកនុ៎ះ ចម្រើនតទៅខាងមុខទៀតបាន មូលនៃវិវាទ ៦ យ៉ាងនេះ ចាត់ជាមូលនៃវិវាទាធិករណ៍ ។

[៥៥] អកុសលមូល ៣ ដែលចាត់ជាមូលនៃវិវាទាធិករណ៍នោះ តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ មានចិត្តលោភ ទាស់ទែងគ្នា មានចិត្តប្រទូស្តទាស់ទែងគ្នា មានចិត្តវង្វេងទាស់ទែងគ្នាថា នេះជាធម៌ក្ដី នេះមិនមែនជាធម៌ក្ដី នេះជាវិន័យក្ដី នេះមិនមែនជាវិន័យក្ដី នេះជាពាក្យដែលព្រះតថាគត ទ្រង់ត្រាស់សំដែងទុកមកហើយក្ដី នេះមិនមែនជាពាក្យដែលព្រះតថាគត ទ្រង់ត្រាស់សំដែងទុកមកទេក្ដី នេះជាកិច្ចដែលព្រះតថាគត ទ្រង់ប្រព្រឹត្តសន្សំមកហើយក្ដី នេះមិនមែនជាកិច្ចដែលព្រះតថាគត ទ្រង់ប្រព្រឹត្តសន្សំមកក្ដី នេះជាពាក្យដែលព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្តក្ដី នេះមិនមែនជាពាក្យដែលព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្តក្ដី នេះជាអាបត្តិក្ដី នេះមិនមែនជាអាបត្តិក្ដី នេះជាអាបត្តិស្រាលក្ដី នេះជាអាបត្តិធ្ងន់ក្ដី នេះជាអាបត្តិមានចំណែកសេសសល់ក្ដី នេះជាអាបត្តិមិនមានចំណែកសេសសល់ក្ដី នេះជាអាបត្តិអាក្រក់ក្ដី នេះមិនមែនជាអាបត្តិអាក្រក់ក្ដី អកុសលមូលទាំង ៣ នេះឯង ចាត់ជាមូលនៃវិវាទាធិករណ៍ ។

៦៤

សមថក្ខន្ធកេ អនុវាទាធិករណស្ស មូលំ

[៤៦] កតមានិ តីណិ កុសលមូលានិ វិវាទាធិករណស្ស មូលំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ[១] ភិក្ខូ អលុទ្ធចិត្តា វិវទន្តិ អទុដ្ឋចិត្តា វិវទន្តិ អមូឡ្ហចិត្តា វិវទន្តិ ធម្មោតិ វា អធម្មោតិ វា ។ បេ ។ ទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ វា អទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ វា ឥមានិ តីណិ កុសលមូលានិ វិវាទាធិករណស្ស មូលំ ។

[៤៧] អនុវាទាធិករណស្ស កឹ មូលំ ។ ឆ អនុវាទមូលានិ អនុវាទាធិករណស្ស មូលំ តីណិបិ អកុសលមូលានិ អនុវាទាធិករណស្ស មូលំ តីណិបិ កុសលមូលានិ អនុវាទាធិករណស្ស មូលំ កាយោបិ អនុវាទាធិករណស្ស មូលំ វាចាបិ អនុវាទាធិករណស្ស មូលំ ។

[៤៨] កតមានិ ឆ អនុវាទមូលានិ អនុវាទាធិករណស្ស មូលំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ កោធនោ ហោតិ ឧបនាហី យោ សោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ កោធនោ ហោតិ ឧបនាហី សោ សត្ថរិបិ អគារវោ វិហរតិ អប្ប-

១ ឱ. ម. បន ភិក្ខវេតិ បទទ្វយំ ន ទិស្សតិ ។

សមថក្ខន្ធកៈ មូលនៃអនុវាទាធិករណ៍

[៥៦] កុសលមូល ៣ យ៉ាង ដែលចាត់ជាមូលនៃវិវាទាធិករណ៍នោះ តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ មានចិត្តមិនលោភ ទាស់ទែងគ្នា មានចិត្តមិនប្រទូស្ត ទាស់ទែងគ្នា មានចិត្តមិនវង្វេងទាស់ទែងគ្នាថា នេះជាធម៌ក្ដី នេះមិនមែនជាធម៌ក្ដី ។ បេ ។ នេះជាអាបត្តិអាក្រក់ក្ដី នេះមិនមែនជាអាបត្តិអាក្រក់ក្ដី កុសលមូលទាំង ៣ យ៉ាងនេះឯងចាត់ជាមូលនៃវិវាទាធិករណ៍ ។

[៥៧] មូលនៃអនុវាទាធិករណ៍នោះតើដូចម្ដេច ។ មូលនៃការចោទគ្នាមាន ៦ យ៉ាង ចាត់ជាមូលនៃអនុវាទាធិករណ៍ គឺអកុសលមូល ៣ យ៉ាងក៏ចាត់ជាមូលនៃអនុវាទាធិកណ៍ កុសលមូល ៣ យ៉ាងក៏ចាត់ជាមូលនៃអនុវាទាធិករណ៍ដែរ កាយក៏ចាត់ជាមូលនៃអនុវាទាធិករណ៍ ទាំងវាចាក៏ចាត់ជាមូលនៃអនុវាទាធិករណ៍ដែរ ។

[៥៨] មូលនៃការចោទគ្នាមាន ៦ យ៉ាង ចាត់ជាមូលនៃអនុវាទាធិ-ករណ៍នោះ តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះជាអ្នកមានសេចក្ដីក្រោធ ជាអ្នកចងគំនុំទុក ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណាជាអ្នកមានសេចក្ដីក្រោធ ជាអ្នកចងគំនុំទុក ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាឥតមានសេចក្ដី

៦៦

តិស្សោ ធម្មេបិ អគារវោ វិហរតិ អប្បតិស្សោ សង្ឃេបិ អគារវោ វិហរតិ អប្បតិស្សោ សិក្ខាយបិ ន បរិបូរីការី ហោតិ យោ សោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សត្ថរិបិ អគារវោ វិហរតិ អប្បតិស្សោ ធម្មេបិ អគារវោ វិហរតិ អប្បតិស្សោ សង្ឃេបិ អគារវោ វិហរតិ អប្បតិស្សោ សិក្ខាយបិ ន បរិបូរីការី ហោតិ សោ សង្ឃេ អនុវាទំ ជនេតិ យោ ហោតិ អនុវាទោ ពហុជនអហិតាយ ពហុជនអសុខាយ ពហុនោ ជនស្ស អនត្ថាយ អហិតាយ ទុក្ខាយ ទេវ-មនុស្សានំ ។ ឯវរូបញ្ចេ តុម្ហេ ភិក្ខវេ អនុវាទមូលំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា សមនុបស្សេយ្យាថ តត្រ តុម្ហេ ភិក្ខវេ តស្សេវ ចាបកស្ស អនុវាទមូលស្ស បហានាយ វាយ-មេយ្យាថ ។ ឯវរូបញ្ចេ តុម្ហេ ភិក្ខវេ អនុវាទមូលំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ន សមនុបស្សេយ្យាថ តត្រ តុម្ហេ ភិក្ខវេ

គោរព ឥតមានសេចក្ដីកោតក្រែង ក្នុងព្រះសាស្ដាផង ឥតមានសេចក្ដីគោរព ឥតមានសេចក្ដីកោតក្រែង ក្នុងព្រះធម៌ផង ឥតមានសេចក្ដីគោរព ឥតមានសេចក្ដីកោតក្រែង ក្នុងព្រះសង្ឃផង មិនធ្វើឲ្យពេញលេញ ក្នុងសិក្ខាផង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណាឥតមានសេចក្ដីគោរព ឥតមានសេចក្ដីកោតក្រែង ក្នុងព្រះសាស្ដាផង ឥតមានសេចក្ដីគោរព ឥតមានសេចក្ដីកោតក្រែង ក្នុងព្រះធម៌ផង ឥតមានសេចក្ដីគោរព ឥតមានសេចក្ដីកោតក្រែង ក្នុងព្រះសង្ឃផង មិនធ្វើឲ្យពេញលេញក្នុងសិក្ខាផង ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ញុាំងអនុវាទ គឺការចោទ ដែលកំពុងកើតឲ្យកើតក្នុងសង្ឃ ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនមានសេចក្ដីសុខដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនមានសេចក្ដីចម្រើនដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្ដីទុក្ខដល់ទេវតានិងមនុស្សទាំងឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើអ្នកទាំងឡាយពិចារណាឃើញមូលនៃអនុវាទទាំងខាងក្នុង និងខាងក្រៅ មានសភាពយ៉ាងនេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីព្យាយាមដើម្បីលះបង់នូវមូលនៃអនុវាទដ៏លាមកនោះ ក្នុងអធិករណ៍នោះចេញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើអ្នកទាំងឡាយមិនពិចារណាឃើញមូល នៃអនុវាទទាំងខាងក្នុង និងខាងក្រៅ មានសភាពយ៉ាងនេះទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ

តស្សេវ បាបកស្ស អនុវាទមូលស្ស អាយតឹ អនវស្សវាយ បដិបជ្ជេយ្យាថ ។ ឯវមេតស្ស បាបកស្ស អនុវាទមូលស្ស បហានំ ហោតិ ។ ឯវមេតស្ស បាបកស្ស អនុវាទមូលស្ស អាយតឹ អនវស្សវោ ហោតិ ។

[៤៩] បុន ចបរំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ មក្ខី ហោតិ បឡាសី ។ បេ ។ ឥស្សុកី ហោតិ មច្ឆរី ។ បេ ។ សឋោ ហោតិ មាយាវី ។ បេ ។ បាបិច្ឆោ ហោតិ មិច្ឆាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សន្ទិដ្ឋិបរាមាសី ហោតិ អាធានគ្គាហី ទុប្បដិនិស្សគ្គី យោ សោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សន្ទិដ្ឋិបរាមាសី ហោតិ អាធានគ្គាហី ទុប្បដិនិស្សគ្គី សោ សត្ថរិបិ អគារវោ វិហរតិ អប្បតិស្សោ ធម្មេបិ ។ បេ ។ សង្ឃេបិ អគារវោ វិហរតិ អប្បតិស្សោ សិក្ខាយបិ ន បរិបូរីការី ហោតិ យោ សោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សត្ថរិបិ អគារវោ វិហរតិ អប្បតិស្សោ ធម្មេបិ ។ បេ ។ សង្ឃេបិ ។ បេ ។ សិក្ខាយបិ ន បរិបូរីការី ហោតិ សោ សង្ឃេ អនុវាទំ ជនេតិ យោ ហោតិ អនុវាទោ

គប្បីប្រតិបត្តិដើម្បីកុំឲ្យមូលនៃអនុវាទដ៏លាមកនោះ ចម្រើនតទៅខាងមុខ ក្នុងអធិករណ៍នោះទៀតឡើយ ។ យ៉ាងនេះឯងឈ្មោះថាលះបង់ នូវមូលនៃអនុវាទដ៏លាមកនុ៎ះ ។ យ៉ាងនេះឯងឈ្មោះថាមិនឲ្យមូល នៃអនុវាទដ៏លាមកនុ៎ះចម្រើនតទៅទៀតបាន ។

[៥៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃមានតទៅទៀត ភិក្ខុជាអ្នកលុបគុណគេ ជាអ្នកប្រណាំងវាសនា ។ បេ ។ ជាអ្នកមានសេចក្តីឫស្យា ជាអ្នកមានសេចក្តីកំណាញ់ ។ បេ ។ ជាអ្នកមានអំនួត ជាអ្នកមានមាយា ។ បេ ។ ជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាលាមក ជាអ្នកមានសេចក្តីឃើញខុស ។ បេ ។ ជាអ្នកបបោសអង្អែលទិដ្ឋិរបស់ខ្លួន ប្រកាន់មាំ លះបង់បានដោយកម្រ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណាជាអ្នកបបោសអង្អែលទិដ្ឋិរបស់ខ្លួន ប្រកាន់មាំ លះបង់បានដោយកម្រ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាឥតមានសេចក្តីគោ-រព ឥតមានសេចក្តីកោតក្រែង ក្នុងព្រះសាស្តាផង ក្នុងព្រះធម៌ផង ។ បេ ។ ឈ្មោះថាឥតមានសេចក្តីគោរព ឥតមានសេចក្តីកោតក្រែង ក្នុងព្រះសង្ឃផង ឈ្មោះថាមិនធ្វើឲ្យពេញលេញ ក្នុងសិក្ខាផង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណាឥតមានសេចក្តីគោរព ឥតមានសេចក្តីកោតក្រែង ក្នុងព្រះសាស្តាផង ក្នុងព្រះធម៌ផង ។ បេ ។ ក្នុងព្រះសង្ឃផង ។ បេ ។ មិនធ្វើឲ្យពេញ-លេញក្នុងសិក្ខាផង ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ញុំាងអនុវាទដែលកំពុងកើតឲ្យកើត

ពហុជនអហិតាយ ពហុជនអសុខាយ ពហុនោ ជនស្ស អនត្ថាយ អហិតាយ ទុក្ខាយ ទេវមនុស្សានំ ។ ឯវរូបញ្ចេ តុម្ហេ ភិក្ខវេ អនុវាទមូលំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា សមនុបស្សេយ្យាថ តត្រ តុម្ហេ ភិក្ខវេ តស្សេវ បាបកស្ស អនុវាទមូលស្ស បហានាយ វាយមេយ្យាថ ។ ឯវរូបញ្ចេ តុម្ហេ ភិក្ខវេ អនុវាទមូលំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ន សមនុបស្សេយ្យាថ តត្រ តុម្ហេ ភិក្ខវេ តស្សេវ បាបកស្ស អនុវាទមូលស្ស អាយតឹ អនវស្សវាយ បដិបជ្ជេយ្យាថ ។ ឯវមេតស្ស បាបកស្ស អនុវាទមូលស្ស បហានំ ហោតិ ។ ឯវមេតស្ស បាបកស្ស អនុវាទមូលស្ស អាយតឹ អនវស្សវោ ហោតិ ឥមានិ ឆ អនុវាទមូលានិ អនុវាទាធិករណស្ស មូលំ ។

[៦០] កតមានិ តីណិ អកុសលមូលានិ អនុវាទាធិករណស្ស មូលំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខូ ភិក្ខុំ លុទ្ធចិត្តា អនុវទន្តិ ទុដ្ឋចិត្តា អនុវទន្តិ មូឡ្ហចិត្តា

ឡើងក្នុងសង្ឃ ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនមានសេចក្តីសុខដល់ជនច្រើន ដើម្បីសេចក្តីមិនចម្រើនដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីទុក្ខដល់ទេវតានិងមនុស្សទាំងឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើអ្នកទាំងឡាយពិចារណាឃើញ មូលនៃអនុវាទទាំងខាងក្នុង និងខាងក្រៅមានសភាពយ៉ាងនេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីព្យាយាម ដើម្បីលះបង់មូលនៃអនុវាទដ៏លាមកនោះ ក្នុងអធិករណ៍នោះចេញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើអ្នកទាំងឡាយមិនពិចារណាឃើញមូលនៃអនុវាទទាំងខាងក្នុងនិងខាងក្រៅ មានសភាពយ៉ាងនេះទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីប្រតិបត្តិ ដើម្បីកុំឲ្យមូលនៃអនុវាទដ៏លាមកនោះ ចម្រើនតទៅខាងមុខ ក្នុងអធិករណ៍នោះទៀតបានឡើយ ។ យ៉ាងនេះឯង ឈ្មោះថាលះបង់នូវមូល នៃអនុវាទដ៏លាមកនុ៎ះ ។ យ៉ាងនេះឯងឈ្មោះថា មិនបានឲ្យមូលនៃអនុវាទដ៏លាមកនុ៎ះ ចម្រើនតទៅទៀតបាន មូលនៃអនុវាទទាំង ៦ យ៉ាងនេះ ចាត់ជាមូលនៃអនុវាទាធិករណ៍ ។

[៦០] អកុសលមូល ៣ យ៉ាងដែលចាត់ជាមូល នៃអនុវាទាធិករណ៍នោះ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ មានចិត្តលោភពោលចោទ មានចិត្តប្រទូស្តពោលចោទ មានចិត្តវង្វេង

អនុវទន្តិ សីលវិបត្តិយា វា អាចារវិបត្តិយា វា ទិដ្ឋិវិប-ត្តិយា វា អាជីវវិបត្តិយា វា ឥមានិ តីណិ អកុស-លមូលានិ អនុវាទាធិករណស្ស មូលំ ។

[៦១] កតមានិ តីណិ កុសលមូលានិ អនុវាទាធិ-ករណស្ស មូលំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខូ ភិក្ខុំ អលុទ្ធចិត្តា អនុវទន្តិ អទុដ្ឋចិត្តា អនុវទន្តិ អមូឡ្ហចិត្តា អនុវទន្តិ សីលវិបត្តិយា វា អាចារវិបត្តិយា វា ទិដ្ឋិវិ-បត្តិយា វា អាជីវវិបត្តិយា វា ឥមានិ តីណិ កុសល-មូលានិ អនុវាទាធិករណស្ស មូលំ ។

[៦២] កតមោ ច[១] កាយោ អនុវាទាធិករណស្ស មូលំ ។ ឥធេកច្ចោ ទុព្វណ្ណោ ហោតិ ទុទ្ទស្សិកោ ឱកោដិមកោ ពវ្ហាពាធោ កាណោ វា កុណិ វា ខញ្ជោ វា បក្ខហតោ វា យេន នំ អនុវទន្តិ អយំ កាយោ អនុវាទាធិករណស្ស មូលំ ។

---

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ចសទ្ទោ ន ទិស្សតិ ។

ពោលចោទ នូវភិក្ខុផងគ្នា ដោយសីលវិបត្តិក្តី ដោយអាចារវិបត្តិក្តី ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិក្តី ដោយអាជីវវិបត្តិក្តី អកុសលមូលទាំង ៣ យ៉ាងនេះ ជាមូលនៃអនុវាទាធិករណ៍ ។

[៦១] កុសលមូល ៣ យ៉ាង ដែលចាត់ជាមូលនៃអនុវាទាធិករណ៍នោះ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ មានចិត្តមិនលោភពោលចោទ មានចិត្តមិនប្រទូស្តពោលចោទ មានចិត្តមិនវង្វេងពោលចោទ នូវភិក្ខុផងគ្នា ដោយសីលវិបត្តិក្តី ដោយអាចារវិបត្តិក្តី ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិក្តី ដោយអាជីវវិបត្តិក្តី កុសលមូលទាំង ៣ យ៉ាងនេះ ជាមូលនៃអនុវាទាធិករណ៍ ។

[៦២] ឯកាយចាត់ជាមូលនៃអនុវាទាធិករណ៍នោះ តើដូចម្តេច ។ ភិក្ខុពួកខ្លះ ក្នុងសាសនានេះ មានសម្បុរអាក្រក់ មានរូបអាក្រក់ ជាមនុស្សតឿ មានអាពាធច្រើន ខ្វាក់ ក្ងែង ខ្វក ឬ ស្វាប់ខ្លួន ១ ចំហៀង[១] ភិក្ខុទាំងឡាយចោទភិក្ខុនោះដោយកាយណា កាយនេះជាមូលនៃអនុវាទាធិករណ៍ ។

១ ក្នុងដីកាកែថា ខ្វិន ។

[៦៣] កាតមា ច[១] វាចា អនុវាទាធិករណស្ស មូលំ ។ ឥធេកច្ចោ ទុព្វចោ ហោតិ មម្មជោ ឯវ្ស-តលវាចោ យាយ ធំ អនុវទន្តិ អយំ វាចា អនុវាទា-ធិករណស្ស មូលំ ។

[៦៤] អាបត្តាធិករណស្ស កឹ មូលំ ។ ឆ អា-បត្តិសមុដ្ឋានា អាបត្តាធិករណស្ស មូលំ អត្ថាបត្តិ កាយតោ សមុដ្ឋាតិ ន វាចតោ ន ចិត្តតោ អត្ថាបត្តិ វាចតោ សមុដ្ឋាតិ ន កាយតោ ន ចិត្តតោ អត្ថាបត្តិ កាយតោ ច វាចតោ ច សមុដ្ឋាតិ ន ចិត្តតោ អត្ថា-បត្តិ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ ន វាចតោ អត្ថាបត្តិ វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ ន កា-យតោ អត្ថាបត្តិ កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ ឥមេ ឆ អាបត្តិសមុដ្ឋានា អាបត្តា-ធិករណស្ស មូលំ ។

[៦៥] កិច្ចាធិករណស្ស កឹ មូលំ ។ កិច្ចាធិក-រណស្ស ឯកំ មូលំ សង្ឃោ ។

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ចសទ្ទោ ន ទិស្សតិ ។

[៦៣] ចុះវាចាដូចម្តេច ដែលជាមូលនៃអនុវាទាធិករណ៍ ។ ភិក្ខុពួកខ្លះ ក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានវាចាអាក្រក់ ជាអ្នកនិយាយជាប់ ជាអ្នកមានវាចាប៉ប៉ាច់ប៉ប៉ោច ភិក្ខុទាំងឡាយចោទភិក្ខុនោះ ដោយវាចាណា វាចានេះឈ្មោះថាជាមូលនៃអនុវាទាធិករណ៍ ។

[៦៤] អ្វីដែលជាមូលនៃអាបត្តាធិករណ៍ ។ សមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ ៦ យ៉ាង ជាមូលនៃអាបត្តាធិករណ៍ (សមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ ៦ នោះគឺ) អាបត្តិកើតឡើងអំពីកាយ មិនកើតឡើងអំពីវាចា អំពីចិត្ត ១ អាបត្តិកើតឡើងអំពីវាចា មិនកើតឡើងអំពីកាយ អំពីចិត្ត ១ អាបត្តិកើតឡើងអំពីកាយ អំពីវាចា មិនកើតឡើងអំពីចិត្ត ១ អាបត្តិកើតឡើងអំពីកាយ អំពីចិត្ត មិនកើតឡើងអំពីវាចា ១ អាបត្តិកើតឡើងអំពីវាចា អំពីចិត្ត មិនកើតឡើងអំពីកាយ ១ អាបត្តិកើតឡើងអំពីកាយ អំពីវាចា អំពីចិត្ត ១ សមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ ៦ យ៉ាងនេះ ជាមូលនៃអាបត្តាធិករណ៍ ។

[៦៥] អ្វីជាមូលនៃកិច្ចាធិករណ៍ ។ មានតែសង្ឃមួយជាមូលនៃកិច្ចាធិករណ៍[១] ។

---

១ អធិករណ៍ឯទៀតមានមូលច្រើន ចំណែកកិច្ចាធិករណ៍នេះមានមូលតែ ១ ។

សមថក្ខន្ធកេ វិវាទាធិករណំ សិយា កុសលំ សិយា អកុសលំ

[៦៦] វិវាទាធិករណំ កុសលំ អកុសលំ អព្យាកតំ ។ វិវាទាធិករណំ សិយា កុសលំ សិយា អកុសលំ សិយា អព្យាកតំ ។

[៦៧] តត្ថ កតមំ វិវាទាធិករណំ អកុសលំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ[១] ភិក្ខូ អកុសលចិត្តា វិវទន្តិ ធម្មោតិ វា អធម្មោតិ វា ។ បេ ។ ទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ វា អទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ វា យំ តត្ថ ភណ្ឌនំ កលហោ វិគ្គហោ វិវាទោ នានាវាទោ អញ្ញថាវាទោ វិបច្ចតាយ វោហារោ មេធកំ[២] ឥទំ វុច្ចតិ វិវាទាធិករណំ អកុសលំ ។

[៦៨] តត្ថ កតមំ វិវាទាធិករណំ កុសលំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខូ កុសលចិត្តា វិវទន្តិ ធម្មោតិ វា អធម្មោតិ វា ។ បេ ។ ទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ វា អទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ វា យំ តត្ថ ភណ្ឌនំ កលហោ

១ ឱ. បន ភិក្ខវេតិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ឱ. មេធកំ ។

សមថក្ខន្ធកៈ វិវាទាធិករណ៍ ជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មាន

[៦៦] (សំដែងអំពី) *វិវាទាធិករណ៍ ជាកុសល ជាអកុសល ជាអព្យាកតៈ ។ វិវាទាធិករណ៍ ជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មាន ជាអព្យាកតៈក៏មាន ។*

[៦៧] *បណ្តាវិវាទាធិករណ៍ទាំង ៣ នោះវិវាទាធិករណ៍ ជាអកុសលតើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុក្នុងសាសនានេះឯង មានចិត្តជាអកុសល ជជែកគ្នាថា នេះជាធម៌ក្តី នេះមិនមែនជាធម៌ក្តី ។ បេ ។ នេះជាអាបត្តិអាក្រក់ក្តី នេះមិនមែនជាអាបត្តិអាក្រក់ក្តី ការបង្កហេតុ ជម្លោះសេចក្តីប្រកាន់ខុស ទាស់ទែង ការពោលផ្សេង ៗ ការពោលដោយឡែកពីគ្នា ការនិយាយដើម្បីឲ្យព្រួយចិត្ត សេចក្តីប្រកួតប្រកាន់ណាក្នុងអធិករណ៍នោះ ការបង្កហេតុជាដើមនេះ តថាគតហៅថា វិវាទាធិ-ករណ៍ជាអកុសល ។*

[៦៨] *បណ្តាវិវាទាធិករណ៍ទាំង ៣ នោះ វិវាទាធិករណ៍ជាកុសលតើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុក្នុងសាសនានេះឯង មានចិត្តជាកុសល ជជែកគ្នាថា នេះជាធម៌ក្តី នេះមិនមែនជាធម៌ក្តី ។ បេ ។ នេះជាអាបត្តិអាក្រក់ក្តី នេះមិនមែនជាអាបត្តិអាក្រក់ក្តី ការបង្កហេតុ ជម្លោះ*

វិគ្គហោ វិវាទោ នានាវាទោ អញ្ញថាវាទោ វិបច្ចតាយ វោហារោ មេធគំ ឥទំ វុច្ចតិ វិវាទាធិករណំ កុសលំ[១] ។

[៦៩] តត្ថ កតមំ វិវាទាធិករណំ អព្យាកតំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខូ ភិក្ខុំ[២] អព្យាកតចិត្តា វិវទន្តិ ធម្មោតិ វា អធម្មោតិ វា ។ បេ ។ ទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ វា អទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ វា យំ តត្ថ ភណ្ឌនំ កលហោ វិគ្គហោ វិវាទោ នានាវាទោ អញ្ញថាវាទោ វិបច្ចតាយ វោហារោ មេធគំ ឥទំ វុច្ចតិ វិវាទាធិករណំ អព្យាកតំ ។

[៧០] អនុវាទាធិករណំ កុសលំ អកុសលំ អព្យាកតំ ។ អនុវាទាធិករណំ សិយា កុសលំ សិយា អកុសលំ សិយា អព្យាកតំ ។

[៧១] តត្ថ កតមំ អនុវាទាធិករណំ អកុសលំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខូ ភិក្ខុំ អកុសលចិត្តា

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ បឋមំ កុសលំ អាគតំ បច្ឆា អកុសលំ អាគតំ ។ ២ ឱ. បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុន្តិ ន ទិស្សតិ ។

សេចក្តីប្រកាន់ខុស ការទាស់ទែង ការពោលផ្សេង ៗ ការពោលដោយឡែកពីគ្នា ការនិយាយដើម្បីឲ្យព្រួយចិត្ត ការប្រកួតប្រកាន់ណា ក្នុងអធិករណ៍នោះ ការបង្កហេតុជាដើមនេះ តថាគតហៅថា វិវាទាធិករណ៍ជាកុសល ។

[៦៩] បណ្តាវិវាទាធិករណ៍ទាំង ៣ នោះ វិវាទាធិករណ៍ជាអព្យាកតៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុក្នុងសាសនានេះឯង មានចិត្តជាអព្យាកតៈជជែកនឹងភិក្ខុផងគ្នាថា នេះជាធម៌ក្តី នេះមិនមែនជាធម៌ក្តី ។ បេ ។ នេះជាអាបត្តិអាក្រក់ក្តី នេះមិនមែនជាអាបត្តិអាក្រក់ក្តី ការបង្កហេតុ ជម្លោះ សេចក្តីប្រកាន់ខុស ការទាស់ទែងគ្នា ការពោលផ្សេង ៗ ការពោលដោយឡែកពីគ្នា ការនិយាយដើម្បីឲ្យព្រួយចិត្ត ការប្រកួតប្រកាន់ណា ក្នុងវិវាទាធិករណ៍នោះ ការបង្កហេតុជាដើមនេះ តថាគតហៅថា វិវាទាធិ-ករណ៍ជាអព្យាកតៈ ។

[៧០] (សំដែងអំពី) អនុវាទាធិករណ៍ជាកុសល ជាអកុសល ជាអព្យាកតៈ ។ អនុវាទាធិករណ៍ជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មាន ជាអព្យាកតៈក៏មាន ។

[៧១] បណ្តាអនុវាទាធិករណ៍ ទាំង ៣ នោះ អនុវាទាធិករណ៍ជាអកុសល តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុក្នុងសាសនានេះឯង

អនុវទន្តិ សីលវិបត្តិយា វា អាចារវិបត្តិយា វា ទិដ្ឋិវិបត្តិយា វា អាជីវវិបត្តិយា វា យោ តត្ថ អនុវាទោ អនុវទនា អនុល្លបនា អនុភណនា អនុសម្បវង្កតា អព្ភុស្សហនតា អនុពលប្បទានំ ឥទំ វុច្ចតិ អនុវាទាធិករណំ អកុសលំ ។

[៧២] តត្ថ កតមំ អនុវាទាធិករណំ កុសលំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខូ ភិក្ខុំ កុសលចិត្តា អនុវទន្តិ សីលវិបត្តិយា វា អាចារវិបត្តិយា វា ទិដ្ឋិវិបត្តិយា វា អាជីវវិបត្តិយា វា យោ តត្ថ អនុវាទោ អនុវទនា អនុល្លបនា អនុភណនា អនុសម្បវង្កតា អព្ភុស្សហនតា អនុពលប្បទានំ ឥទំ វុច្ចតិ អនុវាទាធិករណំ កុសលំ[១] ។

[៧៣] តត្ថ កតមំ អនុវាទាធិករណំ អព្យាកតំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខូ ភិក្ខុំ អព្យាកតចិត្តា អនុវទន្តិ សីលវិបត្តិយា វា អាចារវិបត្តិយា វា ទិដ្ឋិវិបត្តិយា វា អាជីវវិបត្តិយា វា យោ តត្ថ អនុវាទោ អនុវទនា

---

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ បឋមំ កុសលំ អាគតំ បច្ឆា អកុសលំ អាគតំ ។

មានចិត្តជាអកុសល ចោទភិក្ខុផងគ្នា ដោយសីលវិបត្តិក្តី ដោយអាចារៈ-វិបត្តិក្តី ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិក្តី ដោយអាជីវវិបត្តិក្តី ការចោទ ការតិះដៀល ការចរចារឿយ ៗ ការនិយាយរឿយ ៗ ការពោលបង្អាច់ ការប្រឹងប្រែង ការបន្ថែមកម្លាំងឲ្យណា ក្នុងអធិករណ៍នោះ ការចោទជាដើមនេះ តថា-គតហៅថា អនុវាទាធិករណ៍ជាអកុសល ។

[៧២] បណ្តាអនុវាទាធិករណ៍ទាំង ៣ នោះ អនុវាទាធិករណ៍ជាកុសល តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ មានចិត្តជាកុសល ចោទភិក្ខុផងគ្នា ដោយសីលវិបត្តិក្តី ដោយអាចារវិបត្តិក្តី ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិក្តី ដោយអាជីវវិបត្តិក្តី ការចោទ ការតិះដៀល ការចរចារឿយ ៗ ការនិយាយរឿយ ៗ ការពោលបង្អាច់ ការប្រឹងប្រែង ការបន្ថែមកម្លាំងឲ្យណា ក្នុងអធិករណ៍នោះ ការចោទជាដើមនេះ តថាគតហៅថា អនុវាទាធិករណ៍ជាកុសល ។

[៧៣] បណ្តាអនុវាទាធិករណ៍ ទាំង ៣ នោះ អនុវាទាធិករណ៍ជាអព្យាកតៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ មានចិត្តជាអព្យាកតៈ ចោទភិក្ខុផងគ្នា ដោយសីលវិបត្តិក្តី ដោយអាចារៈ-វិបត្តិក្តី ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិក្តី ដោយអាជីវវិបត្តិក្តី ការចោទ ការតិះដៀល

អនុលុ្ទបនា អនុភណនា អនុសម្បវង្កតា អព្ភុស្សហនតា អនុពលប្បទានំ ឥទំ វុច្ចតិ អនុវាទាធិករណំ អព្យាកតំ ។

[៧៤] អាបត្តាធិករណំ អកុសលំ អព្យាកតំ ។ អាបត្តាធិករណំ សិយា អកុសលំ សិយា អព្យាកតំ នត្ថិ អាបត្តាធិករណំ កុសលំ ។

[៧៥] តត្ថ កាតមំ អាបត្តាធិករណំ អកុសលំ ។ យំ ជានន្តោ សញ្ជានន្តោ ចេច្ច អភិវិតរិត្វា វីតិក្កមោ ឥទំ វុច្ចតិ អាបត្តាធិករណំ អកុសលំ ។ តត្ថ កាតមំ អាបត្តាធិករណំ អព្យាកតំ ។ យំ អជានន្តោ អសញ្ជានន្តោ អចេច្ច អនភិវិតរិត្វា វីតិក្កមោ ឥទំ វុច្ចតិ អាបត្តាធិករណំ អព្យាកតំ ។

ការចរចារឿយ ៗ ការនិយាយរឿយ ៗ ការពោលបង្អាច់ ការប្រឹងប្រែង ការបន្ថែមកម្លាំងឲ្យណា ក្នុងអធិករណ៍នោះ ការចោទជាដើមនេះ តថាគតហៅថា អនុវាទាធិករណ៍ជាអព្យាកតៈ ។

[៧៤] (សំដែងអំពី) អាបត្តាធិករណ៍ជាអកុសល ជាអព្យាកតៈ ។ អាបត្តាធិករណ៍ជាអកុសលក៏មាន ជាអព្យាកតៈក៏មាន អាបត្តាធិករណ៍ជាកុសលគ្មានទេ ។

[៧៥] បណ្តាអាបត្តាធិករណ៍ ទាំង ២ នោះ អាបត្តាធិករណ៍ជាអកុសល តើដូចម្តេច ។ ភិក្ខុកាលបើដឹងស្គាល់ហើយ ក្លែងព្យាយាមកន្លងនូវអាបត្តិណា អាបត្តិនេះ តថាគតហៅថា អាបត្តាធិករណ៍ជាអកុសល ។ បណ្តាអាបត្តាធិករណ៍ទាំង ២ នោះ អាបត្តាធិករណ៍ជាអព្យាកតៈ តើដូចម្តេច ។ ភិក្ខុកាលបើមិនដឹង មិនស្គាល់ហើយ មិនក្លែង មិនព្យាយាមកន្លងនូវអាបត្តិណា អាបត្តិនេះ តថាគតហៅថា អាបត្តាធិករណ៍ជាអព្យាកតៈ[១] ។

---

១ អដ្ឋកថា ថា អាបត្តាធិករណ៍ជាអព្យាកតៈនោះ គឺភិក្ខុមិនបានក្លែង មិនបានដឹងអ្វីសោះ តែត្រូវអាបត្តិ (ជាអចិត្តកៈ) មានបឋមសហសេយ្យសិក្ខាបទជាដើម ។ ក្នុងដីកាថា ដូចជាភិក្ខុមានចិត្តចុះស៊ប់កាន់កម្មដ្ឋាន ហើយសិងលក់ទៅ បើមានមាតុគ្រាមមកដេកជាមួយ ត្រូវអាបត្តិដោយការដេកក្នុងខណៈនោះ តែមិនមានចិត្តជាអកុសល បានជាលោកហៅថា អាបត្តាធិករណ៍ជាអព្យាកតៈ ។

[៧៦] កិច្ចាធិករណំ កុសលំ អកុសលំ អព្យាកតំ ។ កិច្ចាធិករណំ សិយា កុសលំ សិយា អកុសលំ សិយា អព្យាកតំ ។

[៧៧] តត្ថ កតមំ កិច្ចាធិករណំ អកុសលំ ។ យំ សង្ឃោ អកុសលចិត្តោ កម្មំ ករោតិ អបលោកនកម្មំ ញត្តិកម្មំ ញត្តិទុតិយកម្មំ ញត្តិចតុត្ថកម្មំ ឥទំ វុច្ចតិ កិច្ចាធិករណំ អកុសលំ ។

[៧៨] តត្ថ កតមំ កិច្ចាធិករណំ កុសលំ ។ យំ សង្ឃោ កុសលចិត្តោ កម្មំ ករោតិ អបលោកនកម្មំ ញត្តិកម្មំ ញត្តិទុតិយកម្មំ ញត្តិចតុត្ថកម្មំ ឥទំ វុច្ចតិ កិច្ចាធិករណំ កុសលំ[១] ។

[៧៩] តត្ថ កតមំ កិច្ចាធិករណំ អព្យាកតំ ។ យំ សង្ឃោ អព្យាកតចិត្តោ កម្មំ ករោតិ អបលោកនកម្មំ ញត្តិកម្មំ ញត្តិទុតិយកម្មំ ញត្តិចតុត្ថកម្មំ ឥទំ វុច្ចតិ កិច្ចាធិករណំ អព្យាកតំ ។

---

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ បឋមំ កុសលំ អាគតំ បច្ឆា អកុសលំ អាគតំ ។

សមថក្ខន្ធកៈ កិច្ចាធិករណ៍ ជាកុសល ជាអកុសល ជាអព្យាកតៈ

[៧៦] (សំដែងអំពី) កិច្ចាធិករណ៍ ជាកុសល ជាអកុសល ជាអព្យាកតៈ ។ កិច្ចាធិករណ៍ ជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មាន ជាអព្យាកតៈក៏មាន ។

[៧៧] បណ្តាកិច្ចាធិករណ៍ទាំង ៣ នេះ កិច្ចាធិករណ៍ជាអកុសល តើដូចម្តេច ។ សង្ឃមានចិត្តជាអកុសលធ្វើកម្មណា គឺអបលោកនកម្ម ញត្តិកម្ម ញត្តិទុតិយកម្ម ញត្តិចតុត្ថកម្ម កម្មនេះ តថាគតហៅថា កិច្ចាធិករណ៍ជាអកុសល ។

[៧៨] បណ្តាកិច្ចាធិករណ៍ទាំង ៣ នេះ កិច្ចាធិរកណ៍ ជាកុសល តើដូចម្តេច ។ សង្ឃមានចិត្តជាកុសលធ្វើកម្មណា គឺ អបលោកនកម្ម ញត្តិកម្ម ញត្តិទុតិយកម្ម ញត្តិចតុត្ថកម្ម កម្មនេះ តថាគតហៅថា កិច្ចាធិករណ៍ជាកុសល ។

[៧៩] បណ្តាកិច្ចាធិករណ៍ទាំង ៣ នោះ កិច្ចាធិករណ៍ជាអព្យាកតៈ តើដូចម្តេច ។ សង្ឃមានចិត្តជាអព្យាកតៈធ្វើកម្មណា គឺ អបលោកនកម្ម ញត្តិកម្ម ញត្តិទុតិយកម្ម ញត្តិចតុត្ថកម្ម កម្មនេះ តថាគតហៅថា កិច្ចាធិករណ៍ជាអព្យាកតៈ ។

[៨០] វិវាទោ វិវាទាធិករណំ វិវាទោ នោ អធិករណំ អធិករណំ នោ វិវាទោ អធិករណំ ចេវ វិវាទោ ច ។ សិយា វិវាទោ វិវាទាធិករណំ សិយា វិវាទោ នោ អធិករណំ សិយា អធិករណំ នោ វិវាទោ សិយា អធិករណញ្ចេវ វិវាទោ ច ។

[៨១] តត្ថ កតមោ វិវាទោ វិវាទាធិករណំ ។ ឥធ បន ភិក្ខូ ភិក្ខូ វិវទន្តិ ធម្មោតិ វា អធម្មោតិ វា ។ បេ ។ ទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ វា អទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ វា យំ តត្ថ ភណ្ឌនំ កលហោ វិគ្គហោ វិវាទោ នានាវាទោ អញ្ញថាវាទោ វិបច្ចតាយ វោហារោ មេធគំ អយំ វិវាទោ វិវាទាធិករណំ ។ តត្ថ កតមោ វិវាទោ នោ អធិករណំ ។ មាតាបិ បុត្តេន វិវទតិ បុត្តោបិ មាតរា វិវទតិ បិតាបិ បុត្តេន វិវទតិ បុត្តោបិ បិតរា វិវទតិ ភាតាបិ ភាតរា វិវទតិ ភាតាបិ ភគិនិយា វិវទតិ

[៨០] (សំដែងអំពី) ការទាស់ទែងគ្នាចាត់ជាវិវាទាធិករណ៍ ការទាស់ទែងគ្នាមិនចាត់ជាអធិករណ៍ អធិករណ៍មិនចាត់ជាការទាស់ទែងគ្នាចាត់ជាអធិករណ៍ផង ជាការទាស់ទែងគ្នាផង ។ ការទាស់ទែងគ្នាចាត់ជាវិវាទាធិករណ៍ក៏មាន ការទាស់ទែងគ្នាមិនចាត់ជាអធិករណ៍ក៏មាន អធិករណ៍មិនចាត់ជាការទាស់ទែងគ្នាក៏មាន ចាត់ជាអធិករណ៍ផង ជាការទាស់ទែងគ្នាផងក៏មាន ។

[៨១] បណ្តាអធិករណ៍ទាំងនោះ ការទាស់ទែងគ្នាដែលចាត់ជាវិវាទាធិករណ៍ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុក្នុងសាសនានេះជជែកគ្នាថា នេះជាធម៌ក្តី នេះមិនមែនជាធម៌ក្តី ។ បេ ។ នេះជាអាបត្តិអាក្រក់ក្តី នេះមិនមែនជាអាបត្តិអាក្រក់ក្តី ការបង្កហេតុ ជម្លោះ ការប្រកាន់ខុស ការទាស់ទែង ការនិយាយផ្សេង ៗ ការនិយាយផ្តេសផ្តាស ការនិយាយដើម្បីឲ្យព្រួយចិត្ត ការប្រកួតប្រកាន់ណា ក្នុងអធិករណ៍នោះ ការបង្កហេតុជាដើមនេះ ចាត់ជាការទាស់ទែងគ្នា ហៅថា វិវាទាធិករណ៍ ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំងនោះ ការទាស់ទែងគ្នា ដែលមិនមែនជាអធិករណ៍ តើដូចម្តេច ។ មាតាទាស់នឹងបុត្រក្តី បុត្រទាស់នឹងមាតាក្តី បិតាទាស់នឹងបុត្រក្តី បុត្រទាស់នឹងបិតាក្តី បងប្អូនប្រុសទាស់នឹងបងប្អូនប្រុសក្តី បងប្អូនប្រុសទាស់នឹងបងប្អូនស្រីក្តី បងប្អូនស្រីទាស់នឹងបងប្អូន

ភគិនីបិ ភាតរា វិវទតិ សហាយោបិ សហាយេន វិវទតិ អយំ វិវាទោ នោ អធិករណំ ។ តត្ថ កតមំ អធិករណំ នោ វិវាទោ ។ អនុវាទាធិករណំ អាបត្តាធិករណំ កិច្ចាធិករណំ ឥទំ អធិករណំ នោ វិវាទោ ។ តត្ថ កតមំ អធិករណញ្ចេវ វិវាទោ ច ។ វិវាទាធិករណំ អធិករណញ្ចេវ វិវាទោ ច ។

[៨២] អនុវាទោ អនុវាទាធិករណំ អនុវាទោ នោ អធិករណំ អធិករណំ នោ អនុវាទោ អធិករណញ្ចេវ អនុវាទោ ច ។ សិយា អនុវាទោ អនុវាទាធិករណំ សិយា អនុវាទោ នោ អធិករណំ សិយា អធិករណំ នោ អនុវាទោ សិយា អធិករណញ្ចេវ អនុវាទោ ច ។

[៨៣] តត្ថ កតមោ អនុវាទោ អនុវាទាធិករណំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខូ ភិក្ខុំ អនុវទន្តិ សីលវិបត្តិយា វា អាចារវិបត្តិយា វា ទិដ្ឋិវិបត្តិយា វា អាជីវវិបត្តិយា វា យោ តត្ថ អនុវាទោ អនុវទនា អនុល្លបនា អនុភណនា អនុសម្បវង្កតា អព្ភុស្សហនតា អនុពលប្បទានំ

ប្រុសក្តី សម្លាញ់ទាស់នឹងសម្លាញ់ក្តី នេះហៅថា ការទាស់ទែងគ្នា មិនមែនជាអធិករណ៍ ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំងនោះ អធិករណ៍ដែលមិនចាត់ជាការទាស់ទែងគ្នា តើដូចម្តេច ។ អនុវាទាធិករណ៍ ១ អាបត្តាធិករ-ណ៍ ១ កិច្ចាធិករណ៍ ១ នេះហៅថា អធិករណ៍ ដែលមិនចាត់ជាការទាស់ទែងគ្នា ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំងនោះ អធិករណ៍ដែលចាត់ពេញថាជាអធិ-ករណ៍ផង ជាការទាស់ទែងគ្នាផង តើដូចម្តេច ។ វិវាទាធិករណ៍ចាត់ជាអធិករណ៍ផង ជាការទាស់ទែងគ្នាផង ។

[៨២] (សំដែងអំពី) ការចោទចាត់ជាអនុវាទាធិករណ៍ ការចោទមិនចាត់ជាអធិករណ៍ អធិករណ៍មិនចាត់ជាការចោទ ទាំងជាអធិករណ៍ផង ចាត់ជាការចោទផង ។ ការចោទចាត់ជាអនុវាទាធិករណ៍ក៏មាន ការចោទមិនចាត់ជាអធិករណ៍ក៏មាន អធិករណ៍មិនចាត់ជាការចោទក៏មាន ទាំងជាអធិករណ៍ផង ចាត់ជាការចោទផងក៏មាន ។

[៨៣] បណ្តាអធិករណ៍ទាំងនោះ ការចោទចាត់ជាអនុវាទាធិករណ៍តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុក្នុងសាសនានេះឯង ចោទប្រកាន់ភិក្ខុផងគ្នា ដោយសីលវិបត្តិក្តី ដោយអាចារវិបត្តិក្តី ដោយទិដ្ឋិ-វិបត្តិក្តី ដោយអាជីវវិបត្តិក្តី ការចោទ ការតិះដៀល ការចរចារឿយ ៗ ការនិយាយរឿយ ៗ ការពោលបង្អាប់ ការប្រឹងប្រែង ការបន្ថែមកម្លាំង

អយំ អនុវាទោ អនុវាទាធិករណំ ។ តត្ថ កតមោ អនុវាទោ នោ អធិករណំ ។ មាតាបិ បុត្តំ អនុវទតិ បុត្តោបិ មាតរំ អនុវទតិ បិតាបិ បុត្តំ អនុវទតិ បុត្តោបិ បិតរំ អនុវទតិ ភាតាបិ ភាតរំ អនុវទតិ ភាតាបិ ភគិនឹ អនុវទតិ ភគិនីបិ ភាតរំ អនុវទតិ សហាយោបិ សហាយំ អនុវទតិ អយំ អនុវាទោ នោ អធិករណំ ។ តត្ថ កតមំ អធិករណំ នោ អនុវាទោ ។ អាបត្តាធិករណំ កិច្ចាធិករណំ វិវាទាធិករណំ ឥទំ អធិករណំ នោ អនុវាទោ ។ តត្ថ កតមំ អធិករណញ្ចេវ អនុវាទោ ច ។ អនុវាទាធិករណំ អធិករណញ្ចេវ អនុវាទោ ច ។

[៨៤] អាបត្តិ អាបត្តាធិករណំ អាបត្តិ នោ អធិករណំ អធិករណំ នោ អាបត្តិ អធិករណញ្ចេវ អាបត្តិ ច ។ សិយា អាបត្តិ អាបត្តាធិករណំ សិយា អាបត្តិ នោ អធិករណំ សិយា អធិករណំ នោ អាបត្តិ សិយា អធិករណញ្ចេវ អាបត្តិ ច ។

ឲ្យណា ក្នុងអធិករណ៍នោះ ការចោទជាដើមនេះ ហៅថា អនុវាទាធិករណ៍ ។ បណ្ដាអធិករណ៍ទាំងនោះ ការចោទដែលមិនចាត់ជាអធិករណ៍ តើដូចម្ដេច ។ មាតាចោទបុត្រក្ដី បុត្រចោទមាតាក្ដី បិតាចោទបុត្រក្ដី បុត្រចោទបិតាក្ដី បងប្អូនប្រុសចោទបងប្អូនប្រុសក្ដី បងប្អូនប្រុសចោទបងប្អូនស្រីក្ដី បងប្អូនស្រីចោទបងប្អូនប្រុសក្ដី សម្លាញ់ចោទសម្លាញ់ក្ដី នេះឯងហៅថា ការចោទដែលមិនមែនជាអធិករណ៍ ។ បណ្ដាអធិករណ៍ទាំងនោះ អធិករណ៍តែមិនចាត់ជាការចោទ តើដូចម្ដេច ។ អាបត្តាធិករណ៍ ១ កិច្ចាធិករណ៍ ១ វិវាទាធិករណ៍ ១ នេះហៅថា អធិករណ៍ តែមិនចាត់ជាការចោទទេ ។ បណ្ដាអធិករណ៍ទាំងនោះ អធិករណ៍ដែលចាត់ពេញថាជាអធិករណ៍ផង ចាត់ជាការចោទផង តើដូចម្ដេច ។ អនុវាទាធិករណ៍ ចាត់ជាអធិករណ៍ផង ចាត់ជាការចោទផង ។

[៨៤] (សំដែងអំពី) អាបត្តិចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ អាបត្តិមិនមែនជាអធិករណ៍ អធិករណ៍មិនមែនជាអាបត្តិ ទាំងអធិករណ៍ទាំងអាបត្តិ ។ អាបត្តិចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ក៏មាន អាបត្តិមិនមែនជាអធិករណ៍ក៏មាន អធិករណ៍មិនមែនជាអាបត្តិក៏មាន អធិករណ៍ផង អាបត្តិផងក៏មាន ។

សមថក្ខន្ធកេ អាបត្តិ អាបត្តាធិករណំ

[៨៥] តត្ថ កតមា[១] អាបត្តិ អាបត្តាធិករណំ ។ បញ្ចបិ អាបត្តិក្ខន្ធា អាបត្តាធិករណំ សត្តបិ អាបត្តិក្ខន្ធា អាបត្តាធិករណំ អយំ អាបត្តិ អាបត្តាធិករណំ ។ តត្ថ កតមា[២] អាបត្តិ នោ អធិករណំ ។ សោតាបត្តិ សមាបត្តិ អយំ អាបត្តិ នោ អធិករណំ ។ តត្ថ កតមំ អធិករណំ នោ អាបត្តិ ។ កិច្ចាធិករណំ វិវាទាធិករណំ អនុវាទាធិករណំ ឥទំ អធិករណំ នោ អាបត្តិ ។ តត្ថ កតមំ អធិករណញ្ចេវ អាបត្តិ ច ។ អាបត្តាធិករណំ អធិករណញ្ចេវ អាបត្តិ ច ។

[៨៦] កិច្ចំ កិច្ចាធិករណំ កិច្ចំ នោ អធិករណំ អធិករណំ នោ កិច្ចំ អធិករណញ្ចេវ កិច្ចញ្ច ។ សិយា កិច្ចំ កិច្ចាធិករណំ សិយា កិច្ចំ នោ អធិករណំ សិយា អធិករណំ នោ កិច្ចំ សិយា អធិករណញ្ចេវ កិច្ចញ្ច ។

១-២ ឱ. ម. កតមំ ។

សមថក្ខន្ធកៈ អាបត្តិដែលចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍

[៨៥] បណ្តាអធិករណ៍ទាំងនោះ អាបត្តិដែលចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ តើដូចម្តេច ។ អាបត្តិទាំង ៥ កង ក៏ចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ អាបត្តិទាំង ៧ កង ក៏ចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ នេះហៅថា អាបត្តិដែលចាត់ជាអាបត្តាធិក-រណ៍ ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំងនោះ អាបត្តិដែលមិនចាត់ជាអធិករណ៍ តើដូចម្តេច ។ សោតាបត្តិនិងសមាបត្តិ នេះហៅថា អាបត្តិ តែមិនចាត់ជាអធិ-ករណ៍ ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំងនោះ អធិករណ៍ដែលមិនចាត់ជាអាបត្តិ តើដូចម្តេច ។ កិច្ចាធិករណ៍ ១ វិវាទាធិករណ៍ ១ អនុវាទាធិករណ៍ ១ នេះហៅថា អធិករណ៍មិនមែនជាអាបត្តិ ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំងនោះ អធិក-រណ៍ដែលចាត់ជាអធិករណ៍ផង ជាអាបត្តិផង តើដូចម្តេច ។ អាបត្តាធិក-រណ៍ចាត់ជាអធិករណ៍ផង ជាអាបត្តិផង ។

[៨៦] (សំដែងអំពី) កិច្ចចាត់ជាកិច្ចាធិករណ៍ កិច្ចមិនមែនជាអធិក-រណ៍ អធិករណ៍មិនមែនជាកិច្ច ជាអធិករណ៍ផង កិច្ចផង ។ កិច្ចចាត់ជាកិច្ចាធិករណ៍ក៏មាន កិច្ចមិនមែនជាអធិករណ៍ក៏មាន អធិករណ៍មិនមែនជាកិច្ចក៏មាន ជាអធិករណ៍ផង កិច្ចផងក៏មាន ។

[៨៧] តត្ថ កាតមំ កិច្ចំ កិច្ចាធិករណំ ។ យា សង្ឃស្ស កិច្ចយតា ករណីយតា អបលោកនកម្មំ ញត្តិកម្មំ ញត្តិទុតិយកម្មំ ញត្តិចតុត្ថកម្មំ ឥទំ កិច្ចំ កិច្ចាធិករណំ ។ តត្ថ កាតមំ កិច្ចំ នោ អធិករណំ ។ អាចរិយកិច្ចំ ឧបជ្ឈាយកិច្ចំ សមានុបជ្ឈាយកិច្ចំ សមានាចរិយកិច្ចំ ឥទំ កិច្ចំ នោ អធិករណំ ។ តត្ថ កាតមំ អធិករណំ នោ កិច្ចំ ។ វិវាទាធិករណំ អនុវាទាធិករណំ អាបត្តាធិករណំ ឥទំ អធិករណំ នោ កិច្ចំ ។ តត្ថ កាតមំ អធិករណាញ្ចេវ កិច្ចញ្ច ។ កិច្ចាធិករណំ អធិករណាញ្ចេវ កិច្ចញ្ច ។

[៨៨] វិវាទាធិករណំ កតីហិ សមថេហិ សម្មតិ ។ វិវាទាធិករណំ ទ្វីហិ សមថេហិ សម្មតិ សម្មុខាវិនយេន ច យេភុយ្យសិកាយ ច ។ សិយា វិវាទាធិករណំ ឯកំ សមថំ អនាគម្ម យេភុយ្យសិកំ ឯកេន សមថេន សម្មេយ្យ សម្មុខាវិនយេនាតិ ។ សិយាតិស្ស វចនីយំ ។ យថា កថំ វិយ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ

[៨៧] បណ្ដាអធិករណ៍ទាំងនោះ កិច្ចដែលចាត់ជាកិច្ចាធិករណ៍ តើដូចម្ដេច ។ កិច្ច ឬកម្មណាដែលសង្ឃគប្បីធ្វើ គឺ អបលោកនកម្ម ញត្តិកម្ម ញត្តិទុតិយកម្ម ញត្តិចតុត្ថកម្ម ទាំងនេះហៅថា កិច្ចដែលចាត់ជាកិច្ចាធិករណ៍ ។ បណ្ដាអធិករណ៍ទាំងនោះ កិច្ចដែលមិនមែនជាអធិករណ៍ តើដូចម្ដេច ។ អាចរិយកិច្ច ឧបជ្ឈាយកិច្ច សមានុបជ្ឈាយកិច្ច សមានាចរិយកិច្ច ទាំងនេះហៅថា កិច្ចមិនមែនជាអធិករណ៍ ។ បណ្ដាអធិករណ៍ទាំងនោះ អធិករណ៍មិនមែនជាកិច្ច តើដូចម្ដេច ។ វិវាទាធិករណ៍ អនុវាទាធិករណ៍ អាបត្តាធិករណ៍ នេះហៅថា អធិករណ៍មិនមែនជាកិច្ច ។ បណ្ដាអធិករណ៍ទាំងនោះ អធិករណ៍ដែលចាត់ជាអធិករណ៍ផង ជាកិច្ចផង តើដូចម្ដេច ។ កិច្ចាធិករណ៍ ចាត់ជាអធិករណ៍ផង ជាកិច្ចផង ។

[៨៨] វិវាទាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មានយ៉ាង ។ វិវាទាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈពីរយ៉ាង គឺ សម្មុខាវិន័យ ១ យេភុយ្យសិកា ១ ។ វិវាទាធិករណ៍មិនអាស្រ័យសមថៈ ១ គឺ យេភុយ្យសិកា គ្រាន់តែរម្ងាប់ដោយសមថៈតែ ១ គឺ សម្មុខាវិន័យក៏មាន ។ ពាក្យដែលបណ្ឌិតគប្បីពោលថា ក៏មានដូច្នេះ ។ ពាក្យនោះ តើដូចសំដែងត្រង់បទណា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

៨១

ភិក្ខូ វិវទន្តិ ធម្មោតិ វា អធម្មោតិ វា វិនយោតិ វា អវិនយោតិ វា ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេនាតិ វា អភាសិតំ អលបិតំ តថាគតេនាតិ វា អាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ វា អនាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ វា បញ្ញត្តំ តថាគតេនាតិ វា អប្បញ្ញត្តំ តថាគតេនាតិ វា អាបត្តីតិ វា អនាបត្តីតិ វា លហុកា អាបត្តីតិ វា គរុកា អាបត្តីតិ វា សាវសេសា អាបត្តីតិ វា អនវសេសា អាបត្តីតិ វា ទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ វា អទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ វា តេ ចេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ សក្កោន្តិ តំ អធិករណំ វូបសមេតុំ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ អធិករណំ វូបសន្តំ ។ កេន វូបសន្តំ ។ សម្មុខាវិនយេន ។ កិញ្ច តត្ថ សម្មុខាវិនយស្មឹ ។ សង្ឃសម្មុខតា ធម្មសម្មុខតា វិនយសម្មុខតា បុគ្គលសម្មុខតា ។ កា ច តត្ថ សង្ឃសម្មុខតា ។ យាវតិកា ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា តេ អាគតា ហោន្តិ

ពួកភិក្ខុក្នុងសាសនានេះជជែកគ្នាថា នេះជាធម៌ក្តី នេះមិនមែនជាធម៌ក្តី នេះជាវិន័យក្តី នេះមិនមែនជាវិន័យក្តី នេះជាពាក្យដែលព្រះតថាគតបានទ្រង់ត្រាស់សំដែងទុកក្តី នេះមិនមែនជាពាក្យដែលព្រះតថាគតទ្រង់ត្រាស់សំដែងទុកមកទេក្តី នេះជាកិច្ចដែលព្រះតថាគត ទ្រង់ប្រព្រឹត្តសន្សំទុកក្តី នេះមិនមែនជាកិច្ចដែលព្រះតថាគតទ្រង់ប្រព្រឹត្តសន្សំមកទេក្តី នេះជាពាក្យដែលព្រះតថាគតទ្រង់បញ្ញត្តក្តី នេះមិនមែនជាពាក្យដែលព្រះតថាគតទ្រង់បញ្ញត្តទេក្តី នេះជាអាបត្តិក្តី នេះមិនមែនជាអាបត្តិក្តី នេះជាអាបត្តិស្រាលក្តី នេះជាអាបត្តិធ្ងន់ក្តី នេះជាអាបត្តិមានចំណែកសេសសល់ក្តី នេះជាអាបត្តិមិនមានចំណែកសេសសល់ក្តី នេះជាអាបត្តិអាក្រក់ក្តី នេះមិនមែនជាអាបត្តិអាក្រក់ក្តី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងនោះអាចរម្ងាប់អធិករណ៍នោះបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហើយដែលតថាគតហៅថា អធិករណ៍រម្ងាប់ ។ អធិករណ៍នោះរម្ងាប់ដោយអ្វី ។ អធិករណ៍នោះរម្ងាប់ដោយសម្មុខាវិន័យ ។ ក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះមានអង្គប៉ុន្មាន ។ ការចំពោះមុខសង្ឃ ការចំពោះមុខធម៌ ការចំពោះមុខវិន័យ ការចំពោះមុខបុគ្គល (ជាអង្គក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះ) ។ ការចំពោះមុខសង្ឃក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះ តើដូចម្តេច ។ ពួកភិក្ខុមានចំនួនប៉ុន្មានរូបដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុទាំងនោះក៏បានមក

ឆន្ទាគមនំ ឆន្ទោ អាហដោ ហោតិ សម្មុខីភូតា ន បដិក្កោសន្តិ អយំ តត្ថ សង្ឃសម្មុខតា ។ កា ច តត្ថ ធម្មសម្មុខតា វិនយសម្មុខតា ។ យេន ធម្មេន យេន វិនយេន យេន សត្ថុសាសនេន តំ អធិករណំ វូបសម្មតិ អយំ តត្ថ ធម្មសម្មុខតា វិនយសម្មុខតា ។ កា ច តត្ថ បុគ្គលសម្មុខតា ។ យោ ច វិវទតិ យេន ច វិវទតិ ឧភោ អត្ថប្បច្ចត្ថិកា[១] សម្មុខីភូតា ហោន្តិ អយំ តត្ថ បុគ្គលសម្មុខតា ។ ឯវំ វូបសន្តំ ចេ ភិក្ខវេ អធិករណំ ការកោ ឧក្កោដេតិ ឧក្កោដនកំ បាចិត្តិយំ ។ ឆន្ទទាយកោ ខីយតិ ខីយនកំ បាចិត្តិយំ ។

[៨៩] តេ ចេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ ន សក្កោន្តិ តំ អធិករណំ តស្មឹ អាវាសេ វូបសមេតុំ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ យស្មឹ អាវាសេ ពហុតរា[២] ភិក្ខូ សោ អាវាសោ គន្តព្វោ ។ តេ ចេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ តំ អាវាសំ គច្ឆន្តា អន្តរាមគ្គេ សក្កោន្តិ តំ អធិករណំ វូបសមេតុំ

---

១ ឱ. អត្ថប្បច្ចត្ថិកា ។ ២ ម. សម្ពហុលា ។

ទាំងឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុដែលគួរដល់ឆន្ទៈក៏បាននាំមកហើយ ភិក្ខុទាំងឡាយមកប្រជុំចំពោះមុខ មិនឃាត់ហាម នេះហៅថា ការចំពោះមុខសង្ឃ ក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះ ។ ការចំពោះមុខធម៌ ការចំពោះមុខវិន័យ ក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះ តើដូចម្តេច ។ អធិករណ៍នោះរម្ងាប់ដោយធម៌ណា ដោយវិន័យណា ដោយពាក្យប្រៀនប្រដៅ របស់ព្រះសាស្តាណា នេះហៅថា ចំពោះមុខធម៌ ចំពោះមុខវិន័យ ក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះ ឯការចំពោះមុខបុគ្គលក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះ តើដូចម្តេច ។ បុគ្គលណាទាស់ទែងគ្នាទៅវិញទៅមក បុគ្គលទាំងពីរនេះជាសត្រូវនឹងគ្នា មាននៅក្នុងទីចំពោះមុខ នេះហៅថា ចំពោះមុខបុគ្គល ក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើអធិករណ៍រម្ងាប់យ៉ាងនេះហើយ មានភិក្ខុអ្នកធ្វើត្រឡប់សើរើឡើងវិញ ត្រូវឧក្កោដនកបាចិត្តិយៈ (ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះរើរុះ) ។ ភិក្ខុអ្នកឲ្យឆន្ទៈហើយត្រឡប់តិះដៀល ត្រូវខីយនកបាចិត្តិយៈ (ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះតិះដៀល) ។

[៨៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងនោះមិនអាចរម្ងាប់អធិករណ៍នោះក្នុងអាវាសនោះបានទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (បើ) អាវាសណាមានភិក្ខុច្រើនក្រាស់ក្រៃល ត្រូវភិក្ខុទាំងនោះទៅរកអាវាសនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងនោះកំពុងទៅរកអាវាសនោះ អាចរម្ងាប់អធិករណ៍

៨៣

សមថក្ខន្ធកេ សង្ឃសម្មុខតា ធម្មសម្មុខតា

ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ អធិករណំ វូបសន្តំ ។ កេន វូបសន្តំ ។ សម្មុខាវិនយេន ។ កិញ្ច តត្ថ សម្មុខាវិនយស្មឹ ។ សង្ឃសម្មុខតា ធម្មសម្មុខតា វិនយសម្មុខតា បុគ្គលសម្មុខតា ។ កា ច តត្ថ សង្ឃសម្មុខតា ។ យាវតិកា ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា តេ អាគតា ហោន្តិ ឆន្ទារហានំ ឆន្ទោ អាហដោ ហោតិ សម្មុខីភូតា ន បដិក្កោសន្តិ អយំ តត្ថ សង្ឃសម្មុខតា ។ កា ច តត្ថ ធម្មសម្មុខតា វិនយសម្មុខតា ។ យេន ធម្មេន យេន វិនយេន យេន សត្ថុសាសនេន តំ អធិករណំ វូបសម្មតិ អយំ តត្ថ ធម្មសម្មុខតា វិនយសម្មុខតា ។ កា ច តត្ថ បុគ្គលសម្មុខតា ។ យោ ច វិវទតិ យេន ច វិវទតិ ឧភោ អត្ថប្បច្ចត្ថិកា សម្មុខីភូតា ហោន្តិ អយំ តត្ថ បុគ្គលសម្មុខតា ។ ឯវំ វូបសន្តំ ចេ ភិក្ខវេ អធិករណំ

នោះក្នុងកណ្តាលផ្លូវបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះទើបតថាគតហៅថា អធិករណ៍រម្ងាប់ ។ អធិករណ៍នោះរម្ងាប់ដោយធម៌ ដូចម្តេច ។ រម្ងាប់ដោយសម្មុខាវិន័យ ។ ចុះក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះ មានអង្គប៉ុន្មាន ។ ការចំពោះមុខសង្ឃ ការចំពោះមុខធម៌ ការចំពោះមុខវិន័យ ការចំពោះមុខបុគ្គល (ជាអង្គក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះ) ។ ក៏ការចំពោះមុខសង្ឃ ក្នុងសម្មុខា-វិន័យនោះ តើដូចម្តេច ។ ពួកភិក្ខុមានចំនួនប៉ុន្មានរូបដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុទាំងនោះក៏បានមក ទាំងឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលគួរដល់ឆន្ទៈក៏បាននាំមក ភិក្ខុទាំងឡាយមានក្នុងទីចំពោះមុខ ក៏មិនបានហាមឃាត់ នេះហៅថា ការចំពោះមុខសង្ឃ ក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះ ។ ឯការចំពោះមុខធម៌ ការចំពោះមុខវិន័យ ក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះ តើដូចម្តេច ។ អធិករណ៍នោះរម្ងាប់ដោយធម៌ណា ដោយវិន័យណា ដោយពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តាណា នេះហៅថា ការចំពោះមុខធម៌ ការចំពោះមុខវិន័យ ក្នុងសម្មុខា-វិន័យនោះ ។ ឯការចំពោះមុខបុគ្គល ក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះ តើដូចម្តេច បុគ្គលណាទាស់ទែងគ្នាទៅវិញទៅមក បុគ្គលទាំងពីររូបជាសត្រូវនឹងគ្នា មានក្នុងទីចំពោះមុខ នេះហៅថា ការចំពោះមុខបុគ្គល ក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើអធិករណ៍រម្ងាប់ យ៉ាងនេះហើយ

ការកោ ឧក្កោដេតិ ឧក្កោដនកំ ចាចិត្តិយំ ។ ឆន្ទទាយកោ ខីយតិ ខីយនកំ ចាចិត្តិយំ ។

[៩០] តេ ចេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ តំ អាវាសំ គច្ឆន្តា អន្តរាមគ្គេ ន សក្កោន្តិ តំ អធិករណំ វូបសមេតុំ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ តំ អាវាសំ គន្ត្វា អាវាសិកា ភិក្ខូ ឯវមស្សុ វចនីយា ឥទំ ខោ អាវុសោ អធិករណំ ឯវំជាតំ ឯវំសមុប្បន្នំ សាធាយស្មន្តោ[១] ឥមំ អធិករណំ វូបសមេន្តុ ធម្មេន វិនយេន សត្ថុសាសនេន យថាយិទំ អធិករណំ សុវូបសន្តំ អស្សាតិ ។ សចេ ភិក្ខវេ អា-វាសិកា ភិក្ខូ វុឌ្ឍតរា ហោន្តិ អាគន្តុកា ភិក្ខូ នវកតរា តេហិ ភិក្ខវេ អាវាសិកេហិ ភិក្ខូហិ អាគន្តុកា ភិក្ខូ ឯវមស្សុ វចនីយា ឥង្ឃ តុម្ហេ អាយស្មន្តោ មុហុត្តំ ឯ-កមន្តំ ហោថ យាវ មយំ មន្តេមាតិ ។ សចេ បន ភិក្ខវេ អាវាសិកា ភិក្ខូ នវកតរា ហោន្តិ អាគន្តុកា ភិក្ខូ វុឌ្ឍតរា តេហិ ភិក្ខវេ អាវាសិកេហិ ភិក្ខូហិ អាគន្តុកា ភិក្ខូ ឯវមស្សុ វចនីយា តេនហិ តុម្ហេ

---

១ ឱ. សាធាយស្មន្តា ។

មានភិក្ខុអ្នកធ្វើត្រឡប់សើរើឡើងវិញ ត្រូវឧក្កោដនកបាចិត្តិយៈ ។ ភិក្ខុអ្នកធ្វើឲ្យឆន្ទៈហើយត្រឡប់តិះដៀល ត្រូវខីយនកបាចិត្តិយៈ ។

[៩០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងនោះកំពុងទៅកាន់អាវាសនោះមិនអាចរម្ងាប់អធិករណ៍ ក្នុងកណ្តាលផ្លូវបានទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវភិក្ខុទាំងនោះទៅកាន់អាវាសនោះហើយ ពោលយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុទាំង-ឡាយជាម្ចាស់អាវាសថា ម្នាលលោកទាំងឡាយមានអាយុ អធិករណ៍នេះកើតប្រាកដយ៉ាងនេះហើយ សូមលោកមានអាយុទាំងឡាយរម្ងាប់អធិករ-ណ៍នេះ តាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ដោយប្រពៃ តាមទំនងដែលអធិករណ៍នេះគប្បីរម្ងាប់ទៅដោយប្រពៃចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុជាម្ចាស់អាវាសចាស់ជាង ពួកភិក្ខុជាអាគន្តុកៈខ្ចីជាង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុជាម្ចាស់អាវាសទាំងនោះនិយាយទៅនឹងពួកភិក្ខុជាអាគន្តុកៈយ៉ាងនេះថា ម្នាលលោកមានអាយុទាំងឡាយ បើដូច្នោះចូរលោកទាំងឡាយនៅរង់ចាំ ក្នុងទីសមគួរមួយរំពេចសិន ទំរាំយើងទាំងឡាយប្រឹក្សាគ្នា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើពួកភិក្ខុជាម្ចាស់អាវាសខ្ចីជាង ពួកភិក្ខុជាអាគន្តុកៈចាស់ជាង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុជាម្ចាស់អាវាសទាំងនោះនិយាយទៅនឹងពួកភិក្ខុជាអាគន្តុកៈ យ៉ាងនេះថា

អាយស្មន្តោ មុហុត្តំ ឥធេវ តាវ[១] ហោថ យាវ មយំ មន្តេមាតិ ។ សចេ[២] ភិក្ខវេ អាវាសិកានំ ភិក្ខូនំ មន្តយមានានំ ឯវំ ហោតិ ន មយំ សក្កោម ឥមំ អធិករណំ វូបសមេតុំ ធម្មេន វិនយេន សត្ថុសាសនេនាតិ ន តំ អធិករណំ អាវាសិកេហិ ភិក្ខូហិ[៣] បដិច្ឆិតព្វំ ។ សចេ បន ភិក្ខវេ អាវាសិកានំ ភិក្ខូនំ មន្តយមានានំ ឯវំ ហោតិ សក្កោម មយំ ឥមំ អធិករណំ វូបសមេតុំ ធម្មេន វិនយេន សត្ថុសាសនេនាតិ តេហិ ភិក្ខវេ អាវាសិកេហិ ភិក្ខូហិ អាគន្តុកា ភិក្ខូ ឯវមស្សុ វចនីយា សចេ តុម្ហេ អាយស្មន្តោ អម្ហាកំ ឥមំ អធិករណំ យថាជាតំ យថាសមុប្បន្នំ អារោចេស្សថ យថា ច មយំ ឥមំ អធិករណំ វូបសមេស្សាម ធម្មេន វិនយេន សត្ថុសាសនេន តថា សុវូបសន្តំ ភវិស្សតិ

១ ឱ. បោត្ថកេ តាវសទ្ទោ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. សចេ បន ។ ៣ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ អាវាសិកេហិ ភិក្ខូហីតិ បទទ្វយំ ន ទិស្សតិ ។

សមថក្ខន្ធកៈ អធិករណ៍រម្ងាប់

ម្នាលលោកមានអាយុទាំងឡាយ បើដូច្នោះចូរលោកទាំងឡាយនៅរង់ចាំក្នុងទីនេះមួយរំពេចសិន ទំរាំយើងទាំងឡាយប្រឹក្សាគ្នា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ប្រសិនបើពួកភិក្ខុជាម្ចាស់អាវាស កំពុងប្រឹក្សាគ្នាមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយមិនអាចនឹងរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ តាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តាបានទេ អធិករណ៍នោះភិក្ខុជាម្ចាស់អាវាសទាំងឡាយមិនត្រូវទទួលទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រ-សិនបើពួកភិក្ខុជាម្ចាស់អាវាស កំពុងប្រឹក្សាគ្នាមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយអាចនឹងរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ តាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តាបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុជាម្ចាស់អាវាសនោះ ត្រូវនិយាយនឹងពួកភិក្ខុជាអាគន្តុកៈយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកមានអាយុទាំងឡាយ ប្រសិនបើលោកទាំងឡាយ ប្រាប់អធិករណ៍នេះតាមរឿងដែលកើតប្រាកដហើយ ដល់យើងទាំងឡាយ យើងទាំងឡាយនឹងរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ ឲ្យសមគួរតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តាបាន អធិករណ៍មុខជានឹងរម្ងាប់បាន ដោយស្រួល

ឯវំ មយំ ឥមំ អធិករណំ បដិច្ឆិស្សាម[១] ។ នោ ចេ តុម្ហេ អាយស្មន្តោ អម្ហាកំ ឥមំ អធិករណំ យថាជាតំ យថាសមុប្បន្នំ អារោចេស្សថ យថា ច មយំ ឥមំ អធិករណំ វូបសមេស្សាម ធម្មេន វិនយេន សត្ថុសាសនេន តថា ន សុវូបសន្តំ ភវិស្សតិ ន មយំ ឥមំ អធិករណំ បដិច្ឆិស្សាមាតិ ។ ឯវំ សុបរិគ្គហិតំ ខោ ភិក្ខវេ កត្វា អាវាសិកេហិ ភិក្ខូហិ តំ អធិករណំ បដិច្ឆិតព្វំ ។ តេហិ ភិក្ខវេ អាគន្តុកេហិ ភិក្ខូហិ អាវាសិកា ភិក្ខូ ឯវមស្សុ វចនីយា យថាជាតំ យថាសមុប្បន្នំ ខោ[២] មយំ ឥមំ អធិករណំ អាយស្មន្តានំ អារោចេស្សាម សចេ អាយស្មន្តោ[៣] សក្កោន្តិ ឯត្តកេន វា ឯត្តកេន វា[៤] អន្តរេន ឥមំ អធិករណំ វូបសមេតុំ ធម្មេន វិនយេន សត្ថុសាសនេន តថា សុវូបសន្តំ ភវិស្សតិ ឯវំ មយំ ឥមំ អធិករណំ អាយស្មន្តានំ និយ្យាទេស្សាម

---

១ ម. សម្បដិច្ឆិស្សាម ។ ២ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ខោសទ្ទោ នត្ថិ ។ ៣ ឱ. អាយស្មន្តា ។ ៤ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ អាមេឌិតវចនំ នត្ថិ ។

បើយ៉ាងនេះ ទើបយើងទាំងឡាយនឹងទទួលអធិករណ៍នេះ ។ ម្នាលលោកមានអាយុទាំងឡាយ ប្រសិនបើលោកទាំងឡាយ មិនប្រាប់អធិករណ៍នេះតាមរឿងដែលកើតប្រាកដ ដល់យើងទាំងឡាយទេ ចំណែកខាងយើងទាំងឡាយនឹងរម្ងាប់អធិករណ៍នេះឲ្យសមគួរ តាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា អធិករណ៍នោះមុខជាមិនបានរម្ងាប់ ដោយល្អឡើយ យើងទាំងឡាយមិនព្រមទទួលអធិករណ៍នេះទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវពួកភិក្ខុជាម្ចាស់អាវាសធ្វើសេចក្តីកំណត់ឲ្យស្រួលបួលយ៉ាងនេះ រួចហើយត្រូវទទួលអធិករណ៍នោះចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុជាអាគន្តុកៈនោះត្រូវនិយាយទៅនឹងពួកភិក្ខុជាម្ចាស់អាវាសយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយនឹងប្រាប់អធិករណ៍នេះ តាមរឿងដែលកើតប្រាកដដល់លោកមានអាយុទាំងឡាយ ប្រសិនបើលោកមានអាយុទាំងឡាយអាចនឹងរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ តាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ដោយហេតុមានប្រមាណប៉ុណ្ណេះក្តី ៗ អធិករណ៍នោះមុខជានឹងរម្ងាប់ដោយល្អ បើយ៉ាងនេះទើបយើងទាំងឡាយនឹងប្រគល់

៨៧

សោ ចេ អាយស្មន្តោ សក្កោតិ ឯត្តកេន វា ឯត្តកេន វា អន្តរេន ឥមំ អធិករណំ វូបសមេតុំ ធម្មេន វិនយេន សត្ថុសាសនេន តថា ន សុវូបសន្តំ ភវិស្សតិ ន មយំ ឥមំ អធិករណំ អាយស្មន្តានំ និយ្យាទេស្សាម មយមេវ ឥមស្ស អធិករណស្ស សាមិនោ ភវិស្សាមាតិ ។ ឯវំ សុបរិគ្គហិតំ ខោ ភិក្ខវេ កត្វា អាគន្តុកេហិ ភិក្ខូហិ តំ អធិករណំ អាវាសិកានំ ភិក្ខូនំ និយ្យាទេតព្វំ ។ តេ ចេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ សក្កោន្តិ តំ អធិករណំ វូបសមេតុំ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ អធិករណំ សុវូបសន្តំ ។ កេន វូបសន្តំ ។ សម្មុខាវិនយេន ។ កិញ្ច តត្ថ សម្មុខាវិនយស្មឹ ។ សង្ឃសម្មុខតា ធម្មសម្មុខតា វិនយសម្មុខតា បុគ្គលសម្មុខតា ។ បេ ។ ឯវំ វូបសន្តំ ចេ ភិក្ខវេ អធិករណំ ការកោ ឧក្កោដេតិ ឧក្កោដនកំ បាចិត្តិយំ ។ ឆន្ទទាយកោ ខីយតិ ខីយនកំ បាចិត្តិយំ ។

អធិករណ៍នេះ ឲ្យលោកមានអាយុទាំងឡាយ បើលោកមានអាយុទាំងឡាយមិនអាចនឹងរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ តាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ដោយហេតុមានប្រមាណប៉ុណ្ណេះក្តី ។ អធិ-ករណ៍នោះ ក៏មុខជានឹងមិនរម្ងាប់ ដោយប្រពៃឡើយ យើងទាំងឡាយនឹងមិនប្រគល់អធិករណ៍នេះឲ្យលោកមានអាយុទាំងឡាយទេ យើងទាំងឡាយនឹងជាម្ចាស់អធិករណ៍នេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវពួកភិក្ខុជាអាគន្តុកៈធ្វើសេចក្តីកំណត់ឲ្យស្រួលបួលយ៉ាងនេះ រួចហើយសឹមប្រគល់អធិករណ៍នោះដល់ពួកភិក្ខុជាម្ចាស់វត្ថុចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុនោះអាចនឹងរម្ងាប់អធិករណ៍នោះបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះទើបតថាគតហៅថា អធិករណ៍រម្ងាប់បានដោយស្រួលល្អ ។ អធិករណ៍នោះរម្ងាប់បានដោយអ្វី ។ រម្ងាប់បានដោយសម្មុខាវិន័យ ។ ក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះ មានអង្គដូចម្តេចខ្លះ ។ ការចំពោះមុខសង្ឃ ការចំពោះមុខធម៌ ការចំពោះមុខវិន័យ ការចំពោះមុខបុគ្គល (ជាអង្គក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះ) ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើអធិករណ៍រម្ងាប់យ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុអ្នកធ្វើត្រឡប់សើរើឡើងវិញ ត្រូវឧក្កោដនកបាចិត្តិយៈ ។ ភិក្ខុអ្នកឲ្យឆន្ទៈហើយត្រឡប់តិះដៀល ត្រូវខីយនកបាចិត្តិយៈ ។

[៩១] តេហិ ចេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ តស្មឹ អធិករណេ វិនិច្ឆិយមានេ អនន្តានិ(១) ចេវ ភស្សានិ ជាយន្តិ ន ចេតស្ស(២) ភាសិតស្ស អត្ថោ វិញ្ញាយតិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឯវរូបំ អធិករណំ ឧព្វាហិកាយ វូបសមេតុំ ។ ទសហង្គេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ ឧព្វាហិកាយ សម្មន្និតព្វោ សីលវា ហោតិ ចាតិមោក្ខសំវរសំវុតោ វិហរតិ អាចារគោចរសម្បន្នោ(៣) អណុមត្តេសុ វជ្ជេសុ ភយទស្សាវី សមាទាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ ពហុស្សុតោ ហោតិ សុតធរោ សុតសន្និចយោ យេ តេ ធម្មា អាទិកល្យាណា មជ្ឈេកល្យាណា បរិយោសានកល្យាណា សាត្ថំ សព្យញ្ជនំ(៤) កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ អភិវទន្តិ តថារូបាស្ស ធម្មា ពហុស្សុតា ហោន្តិ ធតា វចសា បរិចិតា មនសានុបេក្ខិតា ទិដ្ឋិយា សុប្បដិវិទ្ធា ឧភយានិ ខោ បនស្ស ចាតិមោក្ខានិ វិត្ថារេន ស្វាគតានិ

១ ឱ. អនគ្គានិ ។ ២ ឱ. ន ចេកស្ស ។ ៣ ឱ. អាចារសម្បន្នោ ។ ៤ សាត្ថា សព្យញ្ជនា ។

[៩១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើអធិករណ៍នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះកំពុងវិនិច្ឆ័យ ក៏មានពាក្យទ្រហឹងអឺងកងមិនមានទីបំផុត គឺមិនចេះអស់មិនចេះហើយកើតឡើងផង ទាំងសេចក្ដីអធិប្បាយនៃភាសិតនុ៎ះ ក៏មិនមាននរណាដឹងច្បាស់ផង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតដើម្បីឲ្យរម្ងាប់អធិករណ៍បែបនេះដោយឧព្វាហិ[១]កាកម្មវាចា ។ សង្ឃគប្បីសន្មតភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ១០ ប្រការ ដោយឧព្វាហិកាកម្មវាចា (ឯអង្គ ១០ ប្រការនោះ) គឺ ភិក្ខុជាអ្នកមានសីល ១ សង្រួមក្នុងបាតិមោក្ខសំវរៈ បរិបូណ៌ដោយអាចារៈនិងគោចរៈ ១ ឃើញភ័យក្នុងទោសបន្តិចបន្តួចហើយសមាទានសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ១ ជាពហុស្សូតទ្រទ្រង់ពុទ្ធវចនៈ ជាអ្នកសន្សំនូវពុទ្ធវចនៈ ១ ធម៌ណាដែលមានពីរោះបទខាងដើម ពីរោះបទកណ្ដាល ពីរោះបទចុង ពោលសរសើរព្រហ្មចរិយធម៌ ព្រមទាំងអត្ថទាំងព្យញ្ជនៈ ឲ្យបរិសុទ្ធបរិបូណ៌ទាំងអស់ ធម៌ទាំងឡាយ មានសភាពយ៉ាងនេះ ភិក្ខុនោះក៏បានស្ដាប់ច្រើន បានចាំទុក បានសន្សំទុកដោយវាចា (ស្ទាត់ជំនាញ) ជាក់ច្បាស់ក្នុងចិត្ត ត្រាស់ដឹងល្អដោយទិដ្ឋិ ១ មិនតែប៉ុណ្ណោះឡើយ បាតិមោក្ខទាំងពីរយ៉ាងក៏ភិក្ខុនោះចាំបានដោយពិស្ដារ

១ អដ្ឋកថា ថា ត្រូវសង្ឃអបលោកហើយសន្មត ឬសន្មតដោយញត្តិទុតិយកម្មវាចា ឯភិក្ខុដែលសង្ឃសន្មតយ៉ាងនេះហើយត្រូវទៅអង្គុយផ្សេងគ្នា ភិក្ខុឯទៀតប្រកាសដល់បរិសទ្យនោះថា អ្នកទាំងឡាយកុំនិយាយអ្វីឡើយ ហើយសឹមវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍នោះ ។

ហោន្តិ សុវិភត្តានិ សុប្បវត្តីនិ សុវិនិច្ឆិតានិ សុត្តសោ[១] អនុព្យញ្ជនសោ វិនយេ ខោ បន ឋិតោ[២] ហោតិ អសំហិរោ បដិពលោ ហោតិ ឧភោ អត្ថប្បច្ចត្ថិកេ សញ្ញាបេតុំ និជ្ឈាបេតុំ បេក្ខេតុំ បស្សិតុំ បសាទេតុំ អធិករណសមុប្បាទំ វូបសមេតុំ កុសលោ[៣] ហោតិ អធិករណំ ជានាតិ អធិករណសមុទយំ ជានាតិ អធិករណនិរោធំ ជានាតិ អធិករណនិរោធគាមិនីបដិបទំ ជានាតិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឥមេហិ ទសហង្គេហិ សមន្នាគតំ ភិក្ខុំ ឧព្វាហិកាយ សម្មន្និតុំ ។

[៩២] ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ សម្មន្និតព្វោ ។ បឋមំ ភិក្ខុ យាចិតព្វោ យាចិត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អម្ហាកំ ឥមស្មឹ អធិករណេ វិនិច្ឆិយមានេ អនន្តានិ ចេវ ភស្សានិ ជាយន្តិ ន ចេតស្ស ភាសិតស្ស អត្ថោ វិញ្ញាយតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមញ្ច

---

១ ឱ. សុត្តតោ ។ ២ ឱ. ម. ឆេកោ ។ ៣ ឱ. ម. អធិករណសមុប្បាទវូបសមនកុសលោ ។

ចេះចែករំលែកស្រួល ចេះស្ទាត់រត់មាត់ វិនិច្ឆ័យបានដោយល្អ តាមសុត្តៈ តាមអនុព្យញ្ជនៈ ១ ជាអ្នកខ្ជាប់ខ្ជួនឥតទើសទាល់ក្នុងផ្លូវវិន័យ ១ ជាអ្នកអង់អាចដើម្បីធ្វើបុគ្គលទាំងពីរ ដែលជាសត្រូវនឹងគ្នាឲ្យដឹងច្បាស់ ឲ្យពិនិត្យឲ្យពិចារណា ឲ្យឃើញ ឲ្យជ្រះថ្លាបាន ១ ជាអ្នកឈ្លាសដើម្បីរម្ងាប់អធិករណ៍ដែលកើតឡើងហើយ ១ ស្គាល់អធិករណ៍ ស្គាល់ហេតុដែលឲ្យកើតអធិក-រណ៍ ស្គាល់ធម៌សម្រាប់រំលត់អធិករណ៍ ទាំងស្គាល់ផ្លូវទៅកាន់ធម៌សម្រាប់រំលត់អធិករណ៍ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតដើម្បីឲ្យសន្មតភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង ១០ ប្រការនេះ ដោយឧព្វាហិកាកម្ម ។

[៩២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវសន្មតភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះ ។ សង្ឃត្រូវសូមភិក្ខុជាមុន លុះសូមរួចហើយ ភិក្ខុជាអ្នកឈ្លាសប្រតិពល គប្បីផ្តៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ អធិករណ៍នេះយើងទាំងឡាយកំពុងវិនិច្ឆ័យ ក៏មានពាក្យទ្រហឹងអឹងកង មិនមានទីបំផុតកើតឡើង សេចក្តីអធិប្បាយនៃភាសិតនុ៎ះ ក៏មិនមាននរណាដឹងច្បាស់ ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃត្រូវសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះផង

ឥត្ថន្នាមញ្ច ភិក្ខុំ សម្មន្នេយ្យ ឧព្វាហិកាយ ឥមំ អធិករណំ វូបសមេតុំ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អម្ហាកំ ឥមស្មឹ អធិករណេ វិនិច្ឆិយមានេ អនន្តានិ ចេវ ភស្សានិ ជាយន្តិ ន ចេតស្ស ភាសិតស្ស អត្ថោ វិញ្ញាយតិ ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមញ្ច ឥត្ថន្នាមញ្ច ភិក្ខុំ សម្មន្នតិ ឧព្វាហិកាយ ឥមំ អធិករណំ វូបសមេតុំ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ច ឥត្ថន្នាមស្ស ច ភិក្ខុនោ សម្មតិ ឧព្វាហិកាយ ឥមំ អធិករណំ វូបសមេតុំ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ សម្មតោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមោ ច ឥត្ថន្នាមោ ច ភិក្ខុ ឧព្វាហិកាយ ឥមំ អធិករណំ វូបសមេតុំ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[៩៣] តេ ចេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ សក្កោន្តិ តំ អធិករណំ ឧព្វាហិកាយ វូបសមេតុំ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ អធិករណំ វូបសន្តំ ។ កេន វូបសន្តំ ។ សម្មុខាវិនយេន ។ កិញ្ច តត្ថ សម្មុខាវិនយស្មឹ ។

ឈ្មោះនេះផង ដើម្បីឲ្យរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ ដោយឧព្វាហិកាកម្មវាចា ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ អធិករណ៍នេះ យើងទាំងឡាយកំពុងវិនិច្ឆ័យ ក៏មានពាក្យទ្រហឹងអឹងកង មិនមានទីបំផុតកើតឡើង សេចក្តីអធិប្បាយនៃភាសិតនុ៎ះ ក៏មិនមាននរណាដឹងច្បាស់ ។ សង្ឃសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង ដើម្បីឲ្យរម្ងាប់នូវអធិករណ៍នេះ ដោយឧព្វាហិកាកម្មវាចា ។ ការសន្មតនូវភិក្ខុឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង ដើម្បីរម្ងាប់នូវអធិករណ៍នេះ ដោយឧព្វាហិកាកម្មវាចា គួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ ត្រូវពោលឡើង ។ ភិក្ខុឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង សង្ឃបានសន្មត ដើម្បីឲ្យរម្ងាប់អធិ-ករណ៍នេះ ដោយឧព្វាហិកាកម្មវាចាហើយ ការសន្មតភិក្ខុដើម្បីឲ្យរម្ងាប់នូវអធិករណ៍នេះ គួរដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[៩៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងនោះអាចដើម្បីរម្ងាប់អធិករ-ណ៍នោះ ដោយឧព្វាហិកាកម្មវាចាបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះទើបតថា-គតហៅថាអធិករណ៍រម្ងាប់ហើយ ។ អធិករណ៍នោះរម្ងាប់ដោយធម៌អ្វី ។ រម្ងាប់ដោយសម្មុខាវិន័យ ។ ក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះ មានអង្គដូចម្តេច ។

ធម្មសម្មុខតា វិនយសម្មុខតា បុគ្គលសម្មុខតា ។ បេ ។ ឯវំ វូបសន្តំ ចេ ភិក្ខវេ អធិករណំ ការកោ ឧក្កោ-ដេតិ ឧក្កោដនកំ ចាចិត្តិយំ ។

[៩៤] តេហិ ចេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ តស្មឹ អធិករណេ វិនិច្ឆិយមានេ តត្រស្ស ភិក្ខុ ធម្មកថិកោ តស្ស នេវ សុត្តំ អាគតំ ហោតិ នោ សុត្តវិភង្គោ សោ អត្ថំ អសល្លក្ខេន្តោ ព្យញ្ជនច្ឆាយាយ អត្ថំ បដិពាហតិ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន តេ ភិក្ខូ ញាបេតព្វា សុណន្តុ មេ អាយស្មន្តា អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ ធម្ម-កថិកោ ឥមស្ស នេវ សុត្តំ អាគតំ ហោតិ[១] នោ សុត្តវិ-ភង្គោ សោ អត្ថំ អសល្លក្ខេន្តោ ព្យញ្ជនច្ឆាយាយ អត្ថំ បដិពាហតិ ។ យទាយស្មន្តានំ បត្តកល្លំ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ វុដ្ឋាបេត្វា អវសេសា ឥមំ អធិករណំ វូបស-មេយ្យាមាតិ ។ តេ ចេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ តំ ភិក្ខុំ វុដ្ឋាបេត្វា សក្កោន្តិ តំ អធិករណំ វូបសមេតុំ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ អធិករណំ វូបសន្តំ ។ កេន វូបសន្តំ ។

១ ឱ. បោត្ថកេ ហោតិសទ្ទោ ន បញ្ញាយតិ ។

ការចំពោះមុខធម៌ ការចំពោះមុខវិន័យ ការចំពោះមុខបុគ្គល (ជាអង្គក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះ) ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើអធិករណ៍រម្ងាប់យ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុអ្នកធ្វើត្រឡប់សើរើឡើងវិញ ត្រូវឧក្កោដនកបាចិត្តិយៈ ។

[៩៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងនោះកំពុងតែវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍នោះ មានភិក្ខុជាធម្មកថិកនៅក្នុងបរិសទ្យនោះ មិនចាំសុត្តៈ (មាតិកា) មិនចាំសុត្តវិភង្គ (វិន័យ) ភិក្ខុនោះមិនបានកំណត់សេចក្តី ប្រកាន់យកតែព្យញ្ជនៈជាប្រមាណ ហើយត្រឡប់បដិសេធសេចក្តីចោលចេញ ភិក្ខុអ្នកឈ្លាសប្រតិពល ត្រូវនិយាយបញ្ជាក់ភិក្ខុទាំងនោះថា លោកមានអាយុទាំងឡាយចូរប្រុងស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុជាធម្មកថិកឈ្មោះនេះ ៗ មិនចាំសុត្តៈ មិនស្ទាត់សុត្តវិភង្គទេ ភិក្ខុជាធម្មកថិកនោះកំណត់សេចក្តីមិនបានទេ ប្រកាន់យកតែព្យញ្ជនៈជាប្រមាណ ហើយត្រឡប់បដិសេធសេចក្តីចោលចេញ ។ បើកម្មមានកាលគួរ ដល់លោកមានអាយុទាំងឡាយហើយ យើងទាំងឡាយដ៏សេស គប្បីឲ្យភិក្ខុឈ្មោះនេះក្រោកឡើង ហើយសឹមរម្ងាប់នូវអធិករណ៍នេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងនោះឲ្យភិក្ខុនោះ ក្រោកឡើងហើយ អាចដើម្បីរម្ងាប់អធិករណ៍នោះបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះទើបតថាគតហៅថាអធិករណ៍រម្ងាប់ ។ អធិករណ៍នោះរម្ងាប់ដោយធម៌អ្វី ។

សម្មុខាវិនយេន ។ កិញ្ច តត្ថ សម្មុខាវិនយស្មឹ ។ ធម្មសម្មុខតា វិនយសម្មុខតា បុគ្គលសម្មុខតា ។ បេ ។ ឯវំ វូបសន្តំ ចេ ភិក្ខវេ អធិករណំ ការកោ ឧក្កោដេតិ ឧក្កោដនកំ បាចិត្តិយំ ។

[៩៩] តេហិ ចេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ តស្មឹ អធិក-រណេ វិនិច្ឆិយមានេ តត្រស្ស ភិក្ខុ ធម្មកថិកោ តស្ស សុត្តំ ហិ ខោ អាគតំ ហោតិ នោ សុត្តវិភង្គោ សោ អត្ថំ អសល្លក្ខេន្តោ ព្យញ្ជនច្ឆាយាយ អត្ថំ បដិពាហតិ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន តេ ភិក្ខូ ញាបេតព្វា សុ-ណន្តុ មេ អាយស្មន្តា អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ ធម្ម-កថិកោ ឥមស្ស សុត្តំ ហិ ខោ អាគតំ ហោតិ នោ សុត្តវិភង្គោ សោ អត្ថំ អសល្លក្ខេន្តោ ព្យញ្ជនច្ឆាយា-យ អត្ថំ បដិពាហតិ ។ យទាយស្មន្តានំ បត្តកល្លំ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ វុដ្ឋាបេត្វា អវសេសា ឥមំ អធិករណំ វូបសមេយ្យាមាតិ ។ តេ ចេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ តំ ភិក្ខុំ វុដ្ឋាបេត្វា សក្កោន្តិ តំ អធិករណំ វូបសមេតុំ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ អធិករណំ វូបសន្តំ ។ កេន វូបសន្តំ ។

រម្ងាប់ដោយសម្មុខាវិន័យ ។ ចុះក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះ មានអង្គដូចម្ដេច ។ ការចំពោះមុខធម៌ ការចំពោះមុខវិន័យ ការចំពោះមុខបុគ្គល (ជាអង្គក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះ) ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើអធិករណ៍រម្ងាប់យ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុអ្នកធ្វើត្រឡប់សើរើឡើងវិញ ត្រូវឧក្កោដនកបាចិត្តិយៈ ។

[៩៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើអធិករណ៍នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះកំពុងតែវិនិច្ឆ័យ មានភិក្ខុជាធម្មកថិកក្នុងបរិសទ្យនោះ ជាអ្នកចាំសុត្តៈ តែមិនចាំសុត្តវិភង្គ ភិក្ខុនោះកំណត់សេចក្ដីមិនបាន ប្រកាន់យកតែព្យញ្ជនៈជាប្រមាណ ហើយត្រឡប់បដិសេធសេចក្ដីចោលចេញ ភិក្ខុអ្នកឈ្លាសប្រតិ-ពលត្រូវនិយាយបញ្ជាក់ភិក្ខុទាំងនោះថា សូមលោកមានអាយុទាំងឡាយស្ដាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត) ភិក្ខុជាធម្មកថិកឈ្មោះនេះ ៗ លោកជាអ្នកចាំសុត្តៈ តែមិនចាំសុត្តវិភង្គទេ លោកកំណត់សេចក្ដីមិនបាន ប្រកាន់យកតែព្យញ្ជនៈជាប្រមាណ ហើយត្រឡប់បដិសេធសេចក្ដីចោលចេញ ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយហើយ យើងទាំងឡាយដ៏សេស គប្បីញុំាងភិក្ខុឈ្មោះនេះឲ្យក្រោកចេញ ហើយសឹមរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងនោះបានឲ្យភិក្ខុនោះក្រោកចេញ ហើយអាចដើម្បីនឹងរម្ងាប់អធិករណ៍នោះបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះទើបតថា-គតហៅថា អធិករណ៍រម្ងាប់ហើយ ។ អធិករណ៍នោះរម្ងាប់ ដោយធម៌អ្វី ។

សម្មុខាវិនយេន ។ កិញ្ច តត្ថ សម្មុខាវិនយស្មឹ ។ ធម្មសម្មុខតា វិនយសម្មុខតា បុគ្គលសម្មុខតា ។ បេ ។ ឯវំ វូបសន្តំ ចេ ភិក្ខវេ អធិករណំ ការកោ ឧក្កោ-ដេតិ ឧក្កោដនកំ បាចិត្តិយំ ។

[៩៦] តេ ចេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ ន សក្កោន្តិ តំ អធិ-ករណំ ឧព្វាហិកាយ វូបសមេតុំ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ-ហិ តំ អធិករណំ សង្ឃស្ស និយ្យាទេតព្វំ ន មយំ ភន្តេ សក្កោម ឥមំ អធិករណំ ឧព្វាហិកាយ វូបស-មេតុំ សង្ឃោវ ឥមំ អធិករណំ វូបសមេតូតិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឯវរូបំ អធិករណំ យេភុយ្យសិ-កាយ វូបសមេតុំ ។ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ សលាកគ្គាហាបកោ សម្មន្និតព្វោ យោ ន ឆន្ទាគតឹ គច្ឆេយ្យ ន ទោសាគតឹ គច្ឆេយ្យ ន មោហា-គតឹ គច្ឆេយ្យ ន ភយាគតឹ គច្ឆេយ្យ គហិតាគហិ-តញ្ច ជានេយ្យ ។ បេ ។ សម្មតោ សង្ឃេន ឥត្ថ-ន្នាមោ ភិក្ខុ សលាកគ្គាហាបកោ ខមតិ សង្ឃស្ស

រម្ងាប់ដោយសម្មុខាវិន័យ ។ ក៏ក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះ មានអង្គដូចម្តេច ។ ការចំពោះមុខធម៌ ការចំពោះមុខវិន័យ ការចំពោះមុខបុគ្គល (ជាអង្គក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះ) ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើអធិករណ៍រម្ងាប់យ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុអ្នកធ្វើត្រឡប់សើរើឡើងវិញ ត្រូវឧក្កោដនកបាចិត្តិយៈ ។

[៩៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងនោះ មិនអាចដើម្បីនឹងរម្ងាប់អធិករណ៍នោះ ដោយឧព្វាហិកាកម្មវាចាទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងនោះ ប្រគល់អធិករណ៍នោះដល់សង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន យើងទាំងឡាយមិនអាចដើម្បីរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ ដោយឧព្វាហិកាកម្មវាចាទេ សូមសង្ឃរម្ងាប់អធិករណ៍នេះចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតដើម្បីរម្ងាប់អធិករណ៍បែបនេះ ដោយយេភុយ្យសិកាវិញ ។ សង្ឃគប្បីសន្មតភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ប្រការឲ្យជាសលាកគ្គាហាបកៈ (អ្នកចែកស្លាក) គឺភិក្ខុណាមិនលំអៀងទៅខាងឆន្ទាគតិ ១ មិនលំអៀងទៅខាងទោសាគតិ ១ មិនលំអៀងទៅខាងមោហាគតិ ១ មិនលំអៀងទៅខាងភយាគតិ ១ ដឹងស្លាកដែលគេបានចាប់នឹងមិនបានចាប់ ១ ។ បេ ។ ភិក្ខុឈ្មោះនេះសង្ឃបានសន្មតឲ្យជាសលាកគ្គាហាបកៈ ការសន្មតគួរដល់សង្ឃហើយ

តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។ តេន សលាកគ្គាហាបកេន ភិក្ខុនា សលាកា គាហាបេតព្វា[១] ។ យថា ពហុតរា ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ វទេន្តិ តថា តំ អធិករណំ វូបសមេតព្វំ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ អធិករណំ វូបសន្តំ ។ កេន វូបសន្តំ ។ សម្មុខាវិនយេន ច យេភុយ្យសិកាយ ច ។ កិញ្ច តត្ថ សម្មុខាវិនយស្មឹ ។ សង្ឃសម្មុខតា ធម្មសម្មុខតា វិនយសម្មុខតា បុគ្គលសម្មុខតា ។ កា ច តត្ថ សង្ឃសម្មុខតា ។ យាវតិកា ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា តេ អាគតា ហោន្តិ ឆន្ទារហានំ ឆន្ទោ អាហដោ ហោតិ សម្មុខីភូតា ន បដិក្កោសន្តិ អយំ តត្ថ សង្ឃសម្មុខតា ។ កា ច តត្ថ ធម្មសម្មុខតា វិនយសម្មុខតា ។ យេន ធម្មេន យេន វិនយេន យេន សត្ថុសាសនេន តំ អធិករណំ វូបសម្មតិ អយំ តត្ថ ធម្មសម្មុខតា វិនយសម្មុខតា ។ កា ច តត្ថ បុគ្គលសម្មុខតា ។ យោ

១ ឱ. ម. គាហេតព្វា ។

ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។ សលាកគ្គាហាបកភិក្ខុនោះ គប្បីឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយចាប់ស្លាកចុះ ។ (បើ) ភិក្ខុទាំងឡាយជាធម្មវាទីមានចំនួនច្រើនជាង ពោលឡើងយ៉ាងណា សង្ឃត្រូវរម្ងាប់អធិករណ៍នោះយ៉ាងនោះចុះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះទើបតថាគតហៅថាអធិករណ៍រម្ងាប់ ។ អធិករណ៍នោះរម្ងាប់ដោយធម៌អ្វី ។ រម្ងាប់ដោយសម្មុខាវិន័យនិងយេភុយ្យសិកា ។ ចុះក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះមានអង្គដូចម្តេច ។ ការចំពោះមុខសង្ឃ ការចំពោះមុខធម៌ ការចំពោះមុខវិន័យ ការចំពោះមុខបុគ្គល (ជាអង្គក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះ) ក៏ការចំពោះមុខសង្ឃ ក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះ តើដូចម្តេច ។ ពួកភិក្ខុមានចំនួនប៉ុន្មានរូប ដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុទាំងនោះក៏បានមក ឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលគួរដល់ឆន្ទៈ ក៏បាននាំមកហើយ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលមាននៅក្នុងទីចំពោះមុខ ក៏មិនបានហាមឃាត់ នេះហៅថា ការចំពោះមុខសង្ឃ ក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះ ។ ឯការចំពោះមុខធម៌និងការចំពោះមុខវិន័យ ក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះ តើដូចម្តេច ។ អធិករណ៍នោះរម្ងាប់តាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅ របស់ព្រះសាស្តាណា នេះហៅថា ការចំពោះមុខធម៌ ការចំពោះមុខវិន័យ ក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះ ។ ការចំពោះមុខបុគ្គល ក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះ តើដូចម្តេច ។ ភិក្ខុណា

ច វិវទតិ យេន ច វិវទតិ ឧភោ អត្ថប្បច្ចត្ថិកា សម្មុខីភូតា ហោន្តិ អយំ តត្ថ បុគ្គលសម្មុខតា ។ កា ច តត្ថ យេភុយ្យសិកាយ ។ យា យេភុយ្យសិកាយ កម្មស្ស កិរិយា ករណំ ឧបគមនំ អជ្ឈុបគមនំ អធិវាសនា អប្បដិក្កោសនា អយំ តត្ថ យេភុយ្យសិកាយ ។ ឯវំ វូបសន្តំ ចេ ភិក្ខវេ អធិករណំ ការកោ ឧក្កោដេតិ ឧក្កោដនកំ បាចិត្តិយំ ។ ឆន្ទទាយកោ ខីយតិ ខីយនកំ បាចិត្តិយន្តិ ។

[៩៧] តេន ខោ បន សមយេន សាវត្ថិយា ឯវំជាតំ ឯវំសមុប្បន្នំ អធិករណំ ហោតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ អសន្តុដ្ឋា សាវត្ថិយា សង្ឃស្ស អធិករណវូបសមនេន អស្សោសុំ ខោ អមុកស្មឹ កិរ អាវាសេ សម្ពហុលា ថេរា វិហរន្តិ ពហុស្សុតា អាគតាគមា ធម្មធរា វិនយធរា មាតិកាធរា បណ្ឌិតា វិយត្តា មេធាវិនោ លជ្ជិនោ កុក្កុច្ចកា សិក្ខាកាមា តេ ចេ ថេរា ឥមំ អធិករណំ វូបសមេយ្យុំ ធម្មេន វិនយេន សត្ថុសាសនេន ឯវមិទំ អធិករណំ សុវូបសន្តំ អស្សាតិ ។

ទាស់ទែងគ្នាទៅវិញទៅមក ភិក្ខុទាំងពីររូបនោះជាសត្រូវនឹងគ្នា ព្រោះការទាស់ទែងគ្នា ក៏មាននៅក្នុងទីចំពោះមុខ នេះហៅថា ការចំពោះមុខបុគ្គលក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះ ។ ក្នុងយេភុយ្យសិកាកម្មនោះ មានវិធីធ្វើដូចម្ដេច ។ ការធ្វើ កិរិយាធ្វើ ការចូលទៅជិត ការចូលទៅអែបនែប ការទទួលនិងការមិនហាមឃាត់នូវយេភុយ្យសិកាកម្មណា នេះហៅថា វិធីធ្វើក្នុងយេភុយ្យសិកា-កម្មនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើអធិករណ៍រម្ងាប់យ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុអ្នកធ្វើត្រឡប់សើរើឡើងវិញ ត្រូវឧក្កោដនកបាចិត្តិយៈ ។ ភិក្ខុអ្នកឲ្យឆន្ទៈហើយត្រឡប់តិះដៀលត្រូវខីយនកបាចិត្តិយៈ ។

[៩៧] សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងសាវត្ថី មានអធិករណ៍កើតប្រាកដយ៉ាងនេះឡើង ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះជាអ្នកមិនត្រេកអរ ដោយវិធីរម្ងាប់អធិករណ៍របស់សង្ឃ ក្នុងក្រុងសាវត្ថីឡើយ ហើយបានឮដំណឹងថា មានព្រះថេរៈច្រើនអង្គ គង់នៅក្នុងអាវាសឯណោះ ជាពហុស្សូត ចេះចាំនិកាយ ទ្រទ្រង់ធម៌ ទ្រទ្រង់វិន័យ ទ្រទ្រង់មាតិកា ជាអ្នកប្រាជ្ញវាងវៃ មានប្រាជ្ញា មានអៀនខ្មាស ជាអ្នកមានរង្កៀស ជាអ្នកប្រាថ្នាការសិក្សា បើព្រះថេរៈទាំងនោះរម្ងាប់អធិករណ៍នេះតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រ-ដៅរបស់ព្រះសាស្ដា យ៉ាងនេះទើបអធិករណ៍នេះរម្ងាប់បានដោយស្រួល ។

អថខោ តេ ភិក្ខូ តំ អាវាសំ គន្ត្វា តេ ថេរេ ឯតទវោចុំ ឥទំ ភន្តេ អធិករណំ ឯវំជាតំ ឯវំសមុប្បន្នំ សាធុ ភន្តេ ថេរា ឥមំ អធិករណំ វូបសមេន្តុ ធម្មេន វិនយេន សត្ថុសាសនេន យថាយិទំ អធិករណំ សុវូបសន្តំ អស្សាតិ ។ អថខោ តេ ថេរា យថា សាវត្ថិយា សង្ឃេន អធិករណំ វូបសមិតំ យថា សុវូបសន្តំ[១] តថា តំ អធិករណំ វូបសមេសុំ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ អសន្តុដ្ឋា សាវត្ថិយា សង្ឃស្ស អធិករណវូបសមនេន អសន្តុដ្ឋា សម្ពហុលានំ ថេរានំ អធិករណសុវូបសមនេន អស្សោសុំ ខោ អមុកស្មឹ កិរ អាវាសេ តយោ ថេរា វិហរន្តិ ។ បេ ។ ទ្វេ ថេរា វិហរន្តិ ។ បេ ។ ឯកោ ថេរោ វិហរតិ ពហុស្សុតោ អាគតាគមោ ធម្មធរោ វិនយធរោ មាតិកាធរោ បណ្ឌិតោ វិយត្តោ មេធាវី លជ្ជី កុក្កុច្ចកោ សិក្ខាកាមោ សោ ចេ ថេរោ ឥមំ អធិករណំ វូបសមេយ្យ

---

១ ឱ. ម. តថាសុវូបសន្តន្តិ ។

គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ នាំគ្នាទៅកាន់អាវាសនោះហើយនិយាយពាក្យនុ៎ះនឹងព្រះថេរៈទាំងនោះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយដ៏ចម្រើន អធិករណ៍នេះកើតប្រាកដយ៉ាងនេះហើយ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំសូមអង្វរ សូមព្រះថេរៈទាំងឡាយរម្ងាប់នូវអធិករណ៍នេះ តាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ដោយទំនងដែលអធិករណ៍នេះគប្បីរម្ងាប់បានដោយស្រួល ។ គ្រានោះឯង ព្រះថេរៈទាំងនោះបានរម្ងាប់អធិករណ៍ទាំងនោះ តាមទំនងដែលអធិករណ៍បានរម្ងាប់ដោយស្រួល ដូចជាអធិករណ៍ដែលសង្ឃបានរម្ងាប់ហើយ ក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏នៅតែមិនត្រេកអរដោយការរម្ងាប់អធិករណ៍របស់សង្ឃ ក្នុងក្រុងសាវត្ថី ទាំងមិនត្រេកអរដោយការរម្ងាប់អធិករណ៍របស់ព្រះថេរៈទាំងឡាយច្រើនអង្គ បានឮដំណឹងថា ព្រះថេរៈទាំងឡាយបីអង្គគង់នៅក្នុងអាវាសឯណោះ ។ បេ ។ ព្រះថេរៈទាំងឡាយពីរអង្គគង់នៅ ។ បេ ។ ព្រះថេរៈមួយអង្គគង់នៅ (ក្នុងអាវាសឯណោះ) ជាពហុស្សូត ចេះចាំនិកាយ ទ្រទ្រង់ធម៌ ទ្រទ្រង់វិន័យ ទ្រទ្រង់មាតិកា ជាអ្នកប្រាជ្ញ ជាអ្នកវាងវៃ មានប្រាជ្ញា មានអៀនខ្មាស មានសេចក្តីរង្កៀសប្រាថ្នាការសិក្សា ប្រសិនបើព្រះថេរៈអង្គនោះ គប្បីរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ

៩៧

សមថក្ខន្ធកេ ភិក្ខូ អធិករណវូបសមនេន អសន្តុដ្ឋា

ធម្មេន វិនយេន សត្ថុសាសនេន ឯវមិទំ អធិករណំ វូបសន្តំ អស្សាតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ តំ អាវាសំ គន្ត្វា តំ ថេរំ ឯតទវោចុំ ឥទំ ភន្តេ អធិករណំ ឯវំជាតំ ឯវំសមុប្បន្នំ សាធុ ភន្តេ ថេរោ ឥមំ អធិ-ករណំ វូបសមេតុ ធម្មេន វិនយេន សត្ថុសាសនេន យថយិទំ អធិករណំ សុវូបសន្តំ អស្សាតិ ។ អថខោ សោ ថេរោ យថា សាវត្ថិយា សង្ឃេន អធិករណំ វូបសមិតំ យថា សម្ពហុលេហិ ថេរេហិ អធិករណំ វូបសមិតំ យថា តីហិ ថេរេហិ អធិករណំ វូបសមិតំ យថា ទ្វីហិ ថេរេហិ អធិករណំ វូបសមិតំ យថា-សុវូបសន្តំ[១] តថា តំ អធិករណំ វូបសមេសិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ អសន្តុដ្ឋា សាវត្ថិយា សង្ឃស្ស អធិករណ-វូបសមនេន អសន្តុដ្ឋា សម្ពហុលានំ ថេរានំ អធិករ-ណវូបសមនេន អសន្តុដ្ឋា តិណ្ណំ ថេរានំ អធិករណវូប-សមនេន អសន្តុដ្ឋា ទ្វិន្នំ ថេរានំ អធិករណវូបសមនេន អសន្តុដ្ឋា ឯកស្ស ថេរស្ស អធិករណវូបសមនេន

១ ឱ. តថាសុវូបសន្តន្តិ ។

តាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា យ៉ាងនេះ ទើបអធិកណ៍នេះរម្ងាប់បានដោយស្រួល ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយនោះបានទៅកាន់អាវាសនោះ ហើយនិយាយពាក្យនុ៎ះនឹងព្រះថេរៈនោះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន អធិករណ៍នេះកើតប្រាកដយ៉ាងនេះ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំសូមអង្វរ សូមព្រះថេរៈរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ តាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ដោយទំនងដែលអធិករណ៍នេះ គប្បីរម្ងាប់បានដោយស្រួល ។ គ្រានោះឯង ព្រះថេរៈនោះក៏បានរម្ងាប់អធិករណ៍នោះ តាមទំនងដែលអធិករណ៍រម្ងាប់ទៅដោយស្រួល ដូចជាអធិករណ៍ដែលសង្ឃបានរម្ងាប់ហើយក្នុងក្រុងសាវត្ថី ដូចជាអធិករណ៍ដែលព្រះថេរៈច្រើនអង្គបានរម្ងាប់ហើយ ដូចជាអធិករណ៍ដែលព្រះថេរៈទាំងឡាយបីអង្គបានរម្ងាប់ហើយ ដូចជាអធិករ-ណ៍ដែលព្រះថេរៈទាំងឡាយពីរអង្គបានរម្ងាប់ហើយ ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏នៅតែមិនត្រេកអរដោយការរម្ងាប់អធិករណ៍របស់សង្ឃក្នុងក្រុងសាវត្ថី មិនត្រេកអរដោយការរម្ងាប់អធិករណ៍របស់ព្រះថេរៈទាំង-ឡាយច្រើនអង្គ មិនត្រេកអរដោយការរម្ងាប់អធិករណ៍ របស់ព្រះថេរៈទាំងឡាយបីអង្គ មិនត្រេកអរដោយការរម្ងាប់អធិករណ៍របស់ព្រះថេរៈទាំង-ឡាយពីរអង្គ មិនត្រេកអរដោយការរម្ងាប់អធិករណ៍របស់ព្រះថេរៈមួយអង្គ

យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ នីហាតមេតំ ភិក្ខវេ អធិករណំ សន្តំ វូបសន្តំ សុវូបសន្តំ[1] ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តេសំ ភិក្ខូនំ សញ្ញត្តិយា តយោ សលាកគ្គាហេ គូឡ្ហកំ សកណ្ណជប្បកំ វិវដកំ ។ កថញ្ច ភិក្ខវេ គូឡ្ហកោ សលាកគ្គាហោ ហោតិ ។ តេន សលាកគ្គាហាបកេន ភិក្ខុនា សលាកាយោ វណ្ណាវណ្ណាយោ កត្វា ឯកេកោ ភិក្ខុ ឧបសង្កមិត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ អយំ ឯវំវាទិស្ស សលាកា អយំ ឯវំវាទិស្ស សលាកា យំ ឥច្ឆសិ តំ គណ្ហាហីតិ ។ គហិតេ វត្តព្វោ មា ច កស្សចិ ទស្សេហីតិ ។ សចេ ជានាតិ អធម្មវាទី ពហុតរាតិ ទុគ្គហោតិ បច្ចុក្កឌ្ឍិតព្វំ ។ សចេ ជានាតិ

១ ឱ. ម. សុវូបសន្តន្តិ ។

ហើយក៏នាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅជិតហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អធិករណ៍នុ៎ះសង្ឃបានកំចាត់បង់ឲ្យស្ងប់រម្ងាប់ហើយ ឈ្មោះថារម្ងាប់ដោយប្រពៃហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតការចាប់ស្លាកបីយ៉ាង គឺ គូឡ្ហកៈ (បិទមុខ) ១ សកណ្ណជប្បកៈ (ខ្សឹបប្រាប់) ១ វិវដកៈ[១] (បើកចំហ) ១ ដើម្បីបញ្ញាក់ដល់ភិក្ខុទាំងនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះការចាប់ស្លាកឈ្មោះគូឡ្ហកៈនោះដូចម្ដេច ។ ត្រូវសលាកគ្គាហាបកភិក្ខុនោះធ្វើស្លាកឲ្យមានពណ៌ផ្សេងគ្នាហើយចូលទៅរកភិក្ខុ ១ រូបម្ដង ៗ ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា នេះស្លាករបស់ភិក្ខុមានវាទៈយ៉ាងនេះ នេះស្លាករបស់ភិក្ខុមានវាទៈយ៉ាងនេះ លោកចង់ចាប់ស្លាកណា ចូរលោកចាប់ស្លាកនោះចុះ ។ លុះភិក្ខុអ្នកចាប់នោះចាប់យកទៅហើយ សលាកគ្គាហាបកភិក្ខុត្រូវប្រាប់ថា លោកកុំបង្ហាញអ្នកណាឲ្យសោះ ។ បើសលាកគ្គាហាបកភិក្ខុដឹងថា ភិក្ខុជាអធម្មវាទីមានចំនួនច្រើនជាង ត្រូវប្រាប់ថាការចាប់នេះមិនល្អទេ ហើយសើរើជាថ្មីទៀត[២] ។ បើសលាកគ្គាហាបកភិក្ខុដឹងថា

---

១ អដ្ឋកថា ថា កាលបើភិក្ខុបរិសទ្យជាអលជ្ជីច្រើនជាង ត្រូវធ្វើស្លាកបិទមុខ ។ បើភិក្ខុបរិសទ្យជាលជ្ជីច្រើនជាង ត្រូវធ្វើស្លាកបើកមុខ ។ បើភិក្ខុបរិសទ្យជាមនុស្សល្ងង់ច្រើនជាង ត្រូវខ្សឹបប្រាប់ជិតត្រចៀក ។ ២ អដ្ឋកថា ថា ត្រូវឲ្យចាប់ជាថ្មីទៀត ដរាបតែគ្រប់បីដង ។

ធម្មវាទី ពហុតរាតិ សុក្កហោតិ សាវេតព្វំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ គូឡ្ហកោ សលាកគ្គាហោ ហោតិ ។ កថញ្ច ភិក្ខវេ សកណ្ណជប្បកោ សលាកគ្គាហោ ហោតិ ។ តេន សលាកគ្គាហាបកេន ភិក្ខុនា ឯកមេកស្ស ភិក្ខុនោ ឧបកណ្ណកេ អារោចេតព្វំ អយំ ឯវំវាទិស្ស សលាកា អយំ ឯវំវាទិស្ស សលាកា យំ ឥច្ឆសិ តំ គណ្ហាហីតិ ។ គហិតេ វត្តព្វោ មា ច កស្សចិ អារោចេហីតិ ។ សចេ ជានាតិ អធម្មវាទី ពហុតរាតិ ទុក្កហោតិ បច្ចុក្កឌ្ឍិតព្វំ ។ សចេ ជានាតិ ធម្មវាទី ពហុតរាតិ សុក្កហោតិ សាវេតព្វំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ សកណ្ណជប្បកោ សលាកគ្គាហោ ហោតិ ។ កថញ្ច ភិក្ខវេ វិវដកោ សលាកគ្គាហោ ហោតិ ។ សចេ ជានាតិ ធម្មវាទី ពហុតរាតិ វិស្សដ្ឋេនេវ វិវដេន សលាកគ្គាហេន គាហេតព្វា[១] ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ វិវដកោ សលាកគ្គាហោ ហោតិ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ តយោ សលាកគ្គាហាតិ ។

---

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ វិស្សត្ថេនេវ វវដេន សលាកគាហេន គាហេតព្វាតិ នយោ អាគតោ ។

ភិក្ខុជាធម្មវាទីមានចំនួនច្រើនជាង ត្រូវប្រកាសថា ការចាប់នេះល្អហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការចាប់ស្លាកយ៉ាងនេះហើយដែលហៅថា គូឡ្ហកៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការចាប់ស្លាកឈ្មោះសកណ្ណជប្បកៈនោះ តើដូចម្តេច ។ សលាកគ្គាហាបកភិក្ខុនោះ ត្រូវខ្សឹបជិតត្រចៀកភិក្ខុមួយរូប ៗ ថា នេះស្លាករបស់ភិក្ខុមានវាទៈយ៉ាងនេះ នេះស្លាករបស់ភិក្ខុមានវាទៈយ៉ាងនេះ លោកចង់ចាប់ស្លាកណា ចូរយកស្លាកនោះចុះ ។ លុះភិក្ខុចាប់ស្លាកទៅហើយ ត្រូវសលាកគ្គាហាបកភិក្ខុនិយាយថា លោកកុំប្រាប់អ្នកណាឲ្យសោះ ។ បើសលាកគ្គាហាបកភិក្ខុដឹងថា ភិក្ខុជាអធម្មវាទីមានចំនួនច្រើនជាង ត្រូវប្រាប់ថា ការចាប់នេះមិនល្អទេ ហើយសើរើជាថ្មីទៀត ។ បើសលាកគ្គាហាបកភិក្ខុដឹងថា ភិក្ខុជាធម្មវាទីមានចំនួនច្រើនជាង ត្រូវប្រកាសថា ការចាប់នេះល្អហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការចាប់យ៉ាងនេះហើយដែលហៅថាសកណ្ណជប្បកៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការចាប់ស្លាកឈ្មោះវិវដកៈនោះដូចម្តេច ។ បើសលាកគ្គាហាបកភិក្ខុដឹងថា ភិក្ខុជាធម្មវាទីមានចំនួនច្រើនជាង ត្រូវបណ្តោយឲ្យចាប់ដោយវិធីចាប់ស្លាកឈ្មោះវិវដកៈចុះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការចាប់ស្លាកយ៉ាងនេះហើយដែលហៅថាវិវដកៈ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយវិធីចាប់ស្លាកមាន ៣ យ៉ាងប៉ុណ្ណោះឯង ។

[៩៨] អនុវាទាធិករណំ កតីហិ សមថេហិ សម្មតិ ។ អនុវាទាធិករណំ ចតូហិ សមថេហិ សម្មតិ សម្មុខាវិនយេន ច សតិវិនយេន ច អមូឡ្ហវិនយេន ច តស្សបាបិយសិកាយ ច ។

[៩៩] សិយា អនុវាទាធិករណំ ទ្វេ សមថេ អនាគម្ម អមូឡ្ហវិនយញ្ច តស្សបាបិយសិកញ្ច ទ្វីហិ សមថេហិ សម្មេយ្យ សម្មុខាវិនយេន ច សតិវិនយេន ចាតិ ។ សិយាតិស្ស វចនីយំ ។ យថា កថំ វិយ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខូ ភិក្ខុំ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេន្តិ ។ តស្ស ខោ តំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ សតិវេបុល្លប្បត្តស្ស សតិវិនយោ ទាតព្វោ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ទាតព្វោ ។ តេន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ។ បេ ។ ឯវមស្ស វចនីយោ មំ ភន្តេ ភិក្ខូ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេន្តិ សោហំ ភន្តេ សតិវេបុល្លប្បត្តោ សង្ឃំ សតិវិនយំ យាចាមីតិ ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្វោ ។ តតិយម្បិ យាចិតព្វោ ។

[៩៨] អនុវាទាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មានយ៉ាង ។ អនុវាទាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៤ យ៉ាង គឺ សម្មុខាវិន័យ ១ សតិវិន័យ ១ អមូឡ្ហវិន័យ ១ តស្សបាបិយសិកា ១ ។

[៩៩] អនុវាទាធិករណ៍ មិនបាច់អាស្រ័យសមថៈពីរយ៉ាង គឺ អមូឡ្ហវិន័យ និងតស្សបាបិយសិកាទេ គ្រាន់តែរម្ងាប់ដោយសមថៈពីរយ៉ាង គឺ សម្មុខាវិន័យ និងសតិវិន័យ (ប៉ុណ្ណោះ) ក៏មាន ។ ពាក្យដែលបណ្ឌិតគប្បីពោលថា ក៏មាន ដូច្នេះ ។ ពាក្យនោះ តើដូចសំដែងត្រង់បទណា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុក្នុងសាសនានេះចោទភិក្ខុផងគ្នាដោយសីលវិបត្តិឥតមានមូល ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សតិវិន័យសង្ឃត្រូវឲ្យដល់ភិក្ខុដែលមានសតិបរិបូណ៌នោះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវឲ្យសតិវិន័យយ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះត្រូវចូលទៅរកសង្ឃធ្វើចីវរឆៀងស្មាម្ខាង ។ បេ ។ ហើយនិយាយនឹងសង្ឃយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ភិក្ខុទាំងឡាយចោទខ្ញុំដោយសីលវិបត្តិឥតមានមូល បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំជាអ្នកមានសតិពេញបរិបូណ៌ហើយ មកសូមសតិវិន័យនឹងសង្ឃ ។ ភិក្ខុនោះត្រូវសូមសតិវិន័យជាគម្រប់ពីរដងផង ។ ភិក្ខុនោះត្រូវសូមសតិវិន័យជាគម្រប់បីដងផង ។

១០១

សមថក្ខន្ធកេ សតិវេបុល្លប្បត្តស្ស សតិវិនយទានំ

[១០០] ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញា-
បេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ភិក្ខូ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ
អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេន្តិ ។ សោ សតិ-
វេបុល្លប្បត្តោ សង្ឃំ សតិវិនយំ យាចតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស
បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ សតិវេ-
បុល្លប្បត្តស្ស សតិវិនយំ ទទេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។
សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ភិក្ខូ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ អមូ-
លិកាយ សីលវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេន្តិ ។ សោ សតិវេ-
បុល្លប្បត្តោ សង្ឃំ សតិវិនយំ យាចតិ ។ សង្ឃោ
ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ សតិវេបុល្លប្បត្តស្ស សតិវិនយំ
ទេតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ
សតិវេបុល្លប្បត្តស្ស សតិវិនយស្ស ទានំ សោ តុណ្ហស្ស
យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ
វទាមិ ។ បេ ។ តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ ។ បេ ។ ទិន្នោ
សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ សតិវេបុល្លប្បត្តស្ស
សតិវិនយោ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ

សមថក្ខន្ធកៈ ការឲ្យសតិវិន័យដល់ភិក្ខុជាអ្នកមានសតិពេញបរិបូណ៌

[១០០] ភិក្ខុអ្នកឈ្លាសវាងវៃត្រូវផ្ទៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុទាំងឡាយចោទភិក្ខុឈ្មោះនេះដោយសីលវិបត្តិឥតមានមូល ។ ភិក្ខុនោះជាអ្នកមានសតិពេញបរិបូណ៌ ហើយមកសូមសតិវិន័យនឹងសង្ឃ ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃត្រូវឲ្យសតិវិន័យដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ជាអ្នកមានសតិពេញបរិបូណ៌ហើយ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុទាំងឡាយចោទភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដោយសីលវិបត្តិឥតមានមូល ។ ភិក្ខុនោះជាអ្នកមានសតិពេញបរិបូណ៌ ហើយមកសូមសតិវិន័យនឹងសង្ឃ ។ សង្ឃបានឲ្យនូវសតិវិន័យដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដែលជាអ្នកមានសតិពេញបរិបូណ៌ហើយ ។ ការឲ្យនូវសតិវិន័យដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដែលជាអ្នកមានសតិពេញបរិបូណ៌ហើយ គួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ គប្បីស្ងៀម មិនគួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះគប្បីពោលឡើង ។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះជាគម្រប់ពីរដងផង ។ បេ ។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះជាគម្រប់បីដងផង ។ បេ ។ សតិវិន័យសង្ឃបានឲ្យដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដែលជាអ្នកមានសតិពេញបរិបូណ៌ហើយ ការឲ្យសតិវិន័យនេះគួរដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះទើបសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុក

ធារយាមីតិ ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ អធិករណំ វូបសន្តំ ។ កេន វូបសន្តំ ។ សម្មុខាវិនយេន ច សតិវិនយេន ច ។ កិញ្ច តត្ថ សម្មុខាវិនយស្មឹ ។ សង្ឃសម្មុខតា ធម្មសម្មុខតា វិនយសម្មុខតា បុគ្គលសម្មុខតា ។ បេ ។ កា ច តត្ថ បុគ្គលសម្មុខតា ។ យោ ច អនុវទតិ យញ្ច អនុវទតិ ឧភោ សម្មុខីភូតា ហោន្តិ អយំ តត្ថ បុគ្គលសម្មុខតា ។ កិញ្ច តត្ថ សតិវិនយស្មឹ ។ យា សតិវិនយស្ស កម្មស្ស កិរិយា ករណំ ឧបគមនំ អជ្ឈុបគមនំ អធិវាសនា អប្បដិក្កោសនា ឥទំ តត្ថ សតិវិនយស្មឹ ។ ឯវំ វូបសន្តំ ចេ ភិក្ខវេ អធិករណំ ការកោ ឧក្កោដេតិ ឧក្កោដនកំ ចាចិត្តិយំ ។ ឆន្ទទាយកោ ខីយតិ ខីយនកំ ចាចិត្តិយំ ។

[១០១] សិយា អនុវាទាធិករណំ ទ្វេ សមថេ អនាគម្ម សតិវិនយញ្ច តស្សបាបិយសិកញ្ច ទ្វីហិ សមថេហិ សម្មេយ្យ សម្មុខាវិនយេន ច អមូឡ្ហវិនយេន ចាតិ ។ សិយាតិស្ស វចនីយំ ។ យថា កថំ វិយ ។

នូវសេចក្តីនេះដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះតថាគតហៅថាអធិករណ៍រម្ងាប់ហើយ ។ អធិករណ៍នោះរម្ងាប់ដោយធម៌អ្វី ។ រម្ងាប់ដោយសម្មុខាវិន័យ និងសតិវិន័យ ។ ចុះក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះមានអង្គដូចម្តេច ។ ការចំពោះមុខសង្ឃ ការចំពោះមុខធម៌ ការចំពោះមុខវិន័យ ការចំពោះមុខបុគ្គល (ជាអង្គក្នុងសម្មុខាវិន័យនេះ) ។ បេ ។ ចុះការចំពោះមុខបុគ្គលក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះតើដូចម្តេច ។ បុគ្គលណាចោទគ្នាទៅវិញទៅមក បុគ្គលទាំងពីរនាក់នោះក៏មាននៅក្នុងទីចំពោះមុខ នេះហៅថាការចំពោះមុខបុគ្គលក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះ ។ ចុះក្នុងសតិវិន័យនោះមានកិច្ចដូចម្តេច ។ ការធ្វើ កិរិយាធ្វើ ការចូលទៅជិត ការចូលទៅអែបនែប ការទទួលនិងកិរិយាមិនឃាត់ហាមនូវសតិវិនយកម្មណា នេះជាកិច្ចក្នុងសតិ-វិន័យនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើអធិករណ៍រម្ងាប់យ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុអ្នកធ្វើត្រឡប់សើរើឡើងវិញ ត្រូវឧក្កោដនកបាចិត្តិយៈ ។ ភិក្ខុអ្នកឲ្យឆន្ទៈហើយត្រឡប់តិះដៀល ត្រូវខីយនកបាចិត្តិយៈ ។

[១០១] អនុវាទាធិករណ៍ មិនបាច់អាស្រ័យសមថៈពីរយ៉ាង គឺសតិវិន័យ ១ តស្សបាបិយសិកា ១ គ្រាន់តែរម្ងាប់ដោយសមថៈពីរយ៉ាង គឺសម្មុខាវិន័យ ១ អមូឡ្ហវិន័យ ១ ក៏មាន ។ ពាក្យដែលបណ្ឌិតគប្បីពោលថា ក៏មាន ដូច្នេះ ។ ពាក្យនោះតើដូចសំដែងត្រង់បទណា ។

សមថក្ខន្ធកេ ឧម្មត្តកោ ចិត្តវិបរិយាសកតោ

ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ឧម្មត្តកោ ហោតិ ចិត្តវិបរិយាសកតោ តេន ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ហោតិ ភាសិតបរិក្កន្តំ ។ តំ ភិក្ខូ ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន អជ្ឈាចិណ្ណេន អាបត្តិយា ចោទេន្តិ សរតាយស្មា ឯវរូបឹ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតាតិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ អហំ ខោ អាវុសោ ឧម្មត្តកោ អហោសឹ ចិត្តវិបរិយាសកតោ តេន មេ ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ នាហន្តំ សរាមិ មូឡ្ហេន មេ ឯតំ កតន្តិ ។ ឯវំបិ នំ វុច្ចមានា ចោទេន្តេវ សរតាយស្មា ឯវរូបឹ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតាតិ ។ តស្ស ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ អមូឡ្ហស្ស អមូឡ្ហវិនយោ ទាតព្វោ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ទាតព្វោ ។ តេន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ។ បេ ។ ឯវមស្ស វចនីយោ អហំ ភន្តេ ឧម្មត្តកោ អហោសឹ ចិត្តវិបរិយាសកតោ

សមថក្ខន្ធកៈ ភិក្ខុឆ្កួតមានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួល

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាមនុស្សឆ្កួត មានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួល ភិក្ខុឆ្កួតមានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួលហើយនោះក៏បានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោលនិងព្យាយាមធ្វើល្មើសនូវកិច្ចដែលមិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន ។ ព្រោះហេតុតែភិក្ខុឆ្កួត មានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួលហើយបានប្រព្រឹត្តអនាចារ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏នាំគ្នាចោទភិក្ខុនោះដោយអាបត្តិថា លោកមានអាយុ ត្រូវអាបត្តិមានសភាពយ៉ាងនេះហើយ ចូរនឹកមើល ។ ភិក្ខុឆ្កួតនោះឆ្លើយយ៉ាងនេះថា ម្នាលលោកមានអាយុទាំងឡាយ ខ្ញុំឯងជាមនុស្សឆ្កួតមានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួល ខ្ញុំឆ្កួតមានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួលហើយនោះក៏បានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោលនិងព្យាយាមធ្វើល្មើសនូវកិច្ចដែលមិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន ខ្ញុំនឹកអំពើនោះមិនឃើញទេ អំពើនុ៎ះ ខ្ញុំបានធ្វើហើយដោយសេចក្តីវង្វេង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏នៅតែពោលចោទភិក្ខុឆ្កួតនោះយ៉ាងនេះទៀតថា លោកមានអាយុ ត្រូវអាបត្តិមានសភាពយ៉ាងនេះហើយ ចូរនឹកមើល ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុឆ្កួតនោះ បាត់វង្វេងហើយ សង្ឃគប្បីឲ្យអមូឡ្ហវិន័យចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃគប្បីឲ្យអមូឡ្ហវិន័យយ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះគប្បីចូលទៅរកសង្ឃ ធ្វើឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាង ។ បេ ។ ហើយពោលនឹងសង្ឃយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំជាមនុស្សឆ្កួតមានចិត្តវិបល្លាស

តេន មេ ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ មំ ភិក្ខូ ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន អជ្ឈាចិណ្ណេន អាបត្តិយា ចោទេន្តិ សរតាយស្មា ឯវរូបឹ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតាតិ ត្យាហំ ឯវំ វទាមិ អហំ ខោ អាវុសោ ឧម្មត្តកោ អហោសឹ ចិត្តវិបរិយាសកតោ តេន មេ ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ នាហន្តំ សរាមិ មូឡ្ហេន មេ ឯតំ កតន្តិ ។ ឯវំបិ មំ វុច្ចមានា ចោទេន្តេវ សរតាយស្មា ឯវរូបឹ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតាតិ ។ សោហំ ភន្តេ អមូឡ្ហោ សង្ឃំ អមូឡ្ហវិនយំ យាចាមីតិ ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្វោ ។ តតិយម្បិ យាចិតព្វោ ។

[១០២] ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ ឧម្មត្តកោ អហោសិ ចិត្តវិបរិយាសកតោ តេន ឧម្មត្តកេន

ប្រែប្រួល កាលខ្ញុំឆ្កួតមានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួលហើយនោះ ក៏បានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោលនិងព្យាយាមធ្វើល្មើស នូវកិច្ចដែលមិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន ព្រោះតែខ្ញុំជាមនុស្សឆ្កួត មានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួល បានប្រព្រឹត្តអនាចារ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏នាំគ្នាចោទខ្ញុំដោយអាបត្តិថា លោកមានអាយុត្រូវអាបត្តិ មានសភាពយ៉ាងនេះហើយ ចូរនឹកមើល ខ្ញុំក៏បានឆ្លើយតបនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះវិញយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំជាមនុស្សឆ្កួតមានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួលមែន ខ្ញុំឆ្កួតមានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួលហើយនោះក៏បានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោលនិងព្យាយាមធ្វើល្មើស នូវកិច្ចដែលមិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន ខ្ញុំនឹកអំពើនោះមិនឃើញទេ អំពើនុ៎ះខ្ញុំបានធ្វើហើយដោយសេចក្តីវង្វេង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏នៅតែពោលចោទខ្ញុំយ៉ាងនេះទៀតថា លោកមានអាយុត្រូវអាបត្តិ មានសភាពយ៉ាងនេះហើយ ចូរនឹកមើល ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំបាត់វង្វេងហើយ មកសូមអមូឡ្ហវិន័យនឹងសង្ឃ ។ ភិក្ខុនោះត្រូវសូមអមូឡ្ហវិន័យអស់វារៈពីរដងផង ។ ត្រូវសូមអមូឡ្ហវិន័យអស់វារៈបីដងផង ។

[១០២] ភិក្ខុអ្នកឈ្លាសប្រតិពល ត្រូវផ្តៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះជាមនុស្សឆ្កួត ជាអ្នកមានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួល ភិក្ខុឆ្កួតមានចិត្តវិបល្លាស ប្រែប្រួលហើយនោះ

១០៤

ចិត្តវិបរិយាសកតេន ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ ។ តំ ភិក្ខូ ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន អជ្ឈាចិណ្ណេន អាបត្តិយា ចោទេន្តិ សរតាយស្មា ឯវរូបឹ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតាតិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ អហំ ខោ អាវុសោ ឧម្មត្តកោ អហោសឹ ចិត្តវិបរិយាសកតោ តេន មេ ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ នាហន្តំ សរាមិ មូឡ្ហេន មេ ឯតំ កតន្តិ ។ ឯវំបិ នំ វុច្ចមានា ចោទេន្តេវ សរតាយស្មា ឯវរូបឹ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតាតិ ។ សោ អមូឡ្ហោ សង្ឃំ អមូឡ្ហវិនយំ យាចតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ អមូឡ្ហស្ស អមូឡ្ហវិនយំ ទទេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ ឧម្មត្តកោ អហោសិ ចិត្តវិបរិយាសកតោ តេន ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ ។ តំ ភិក្ខុំ ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន អជ្ឈាចិណ្ណេន

ក៏បានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោលនិងព្យាយាមធ្វើល្មើសនូវកិច្ចដែលមិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន ។ ព្រោះតែភិក្ខុឆ្កួតមានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួល ប្រព្រឹត្តអនាចារ ភិក្ខុទាំងឡាយនាំគ្នាចោទភិក្ខុនោះដោយអាបត្តិថា លោកមានអាយុត្រូវអាបត្តិ មានសភាពយ៉ាងនេះហើយ ចូរនឹកមើល ។ ភិក្ខុនោះក៏ឆ្លើយយ៉ាងនេះថា ម្នាលលោកមានអាយុទាំងឡាយ ខ្ញុំជាមនុស្សឆ្កួតមានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួលមែន ខ្ញុំឆ្កួតមានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួលហើយនោះក៏បានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោលនិងព្យាយាមធ្វើល្មើស នូវកិច្ចដែលមិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន ខ្ញុំនឹករកអំពើនោះមិនឃើញទេ អំពើនុ៎ះខ្ញុំបានធ្វើហើយដោយសេចក្តីវង្វេង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏នៅតែចោទភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះទៀតថា លោកមានអាយុត្រូវអាបត្តិ មានសភាពយ៉ាងនេះហើយ ចូរនឹកមើល ។ ភិក្ខុនោះបាត់វង្វេងហើយ មកសូមអមូឡ្ហវិន័យនឹងសង្ឃ ។ បើកម្មមានកាលសមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីឲ្យនូវអមូឡ្ហវិន័យដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ជាអ្នកបាត់វង្វេង ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះជាមនុស្សឆ្កួតមានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួល ភិក្ខុឆ្កួតមានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួលហើយនោះ ក៏បានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោលនិងព្យាយាមធ្វើល្មើស នូវកិច្ចដែលមិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន ។ ព្រោះតែភិក្ខុឆ្កួតមានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួល ប្រព្រឹត្ត

អាបត្តិយា ចោទេន្តិ សរតាយស្មា ឯវរូបឹ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតាតិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ អហំ ខោ អាវុសោ ឧម្មត្តកោ អហោសឹ ចិត្តវិបរិយាសកតោ តេន មេ ឧម្មត្តកេន ចិត្តវិបរិយាសកតេន ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ នាហន្តំ សរាមិ មូឡ្ហេន មេ ឯតំ កតន្តិ ។ ឯវំបិ នំ វុច្ចមានា ចោទេន្តេវ សរតាយស្មា ឯវរូបឹ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតាតិ ។ សោ អមូឡ្ហោ សង្ឃំ អមូឡ្ហវិនយំ យាចតិ ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ អមូឡ្ហស្ស អមូឡ្ហវិនយំ ទេតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ អមូឡ្ហស្ស អមូឡ្ហវិនយស្ស ទានំ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ ។ បេ ។ តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ ។ បេ ។ ទិន្នោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ អមូឡ្ហស្ស អមូឡ្ហវិនយោ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ

អនាចារ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏នាំគ្នាចោទភិក្ខុនោះ ដោយអាបត្តិថា លោកមានអាយុត្រូវអាបត្តិ មានសភាពយ៉ាងនេះហើយ ចូរនឹកមើល ។ ភិក្ខុនោះ ក៏ឆ្លើយតបយ៉ាងនេះវិញថា ម្នាលលោកមានអាយុទាំងឡាយ ខ្ញុំជាមនុស្សឆ្កួតមានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួលមែន កាលខ្ញុំឆ្កួតមានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួលហើយនោះក៏បានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោលនិងព្យាយាមធ្វើល្មើស នូវកិច្ចដែលមិនមែនជារបស់មណៈជាច្រើន ខ្ញុំនឹករកអំពើនោះមិនឃើញទេ អំពើនុ៎ះ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ដោយសេចក្តីវង្វេង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏នៅតែពោលចោទភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះទៀតថា លោកមានអាយុត្រូវអាបត្តិ មានសភាពយ៉ាងនេះហើយ ចូរនឹកមើល ។ ភិក្ខុនោះបាត់វង្វេងហើយ មកសូមអមូឡ្ហវិន័យនឹងសង្ឃ ។ សង្ឃក៏ឲ្យអមូឡ្ហវិន័យដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះដែលបាត់វង្វេងហើយ ។ ការឲ្យអមូឡ្ហវិន័យដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ជាអ្នកបាត់វង្វេងហើយសមគួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀម មិនសមគួរ ដល់លោកមានអាយុអង្គណាទេ លោកមានអាយុអង្គនោះគប្បីពោលឡើង ។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះ អស់វារៈពីរដងផង ។ បេ ។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះ អស់វារៈបីដងផង ។ បេ ។ អមូឡ្ហវិន័យសង្ឃបានឲ្យដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដែលបាត់វង្វេងហើយ ការឲ្យអមូឡ្ហវិន័យនេះគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះទើបសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ

ជារយាមីតិ ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ អធិករណំ វូបសន្តំ ។ កេន វូបសន្តំ ។ សម្មុខាវិនយេន ច អមូឡ្ហវិនយេន ច ។ កិញ្ច តត្ថ សម្មុខាវិនយស្មឹ ។ សង្ឃសម្មុខតា ធម្មសម្មុខតា វិនយសម្មុខតា បុគ្គលសម្មុខតា ។ បេ ។ កិញ្ច តត្ថ អមូឡ្ហវិនយស្មឹ ។ យា អមូឡ្ហវិនយស្ស កម្មស្ស កិរិយា ករណំ ឧបគមនំ អជ្ឈុបគមនំ អធិ-វាសនា អប្បដិក្កោសនា ឥទំ តត្ថ អមូឡ្ហវិនយស្មឹ ។ ឯវំ វូបសន្តំ ចេ ភិក្ខវេ អធិករណំ ការកោ ឧក្កោដេតិ ឧក្កោដនកំ បាចិត្តិយំ ។ ឆន្ទទាយកោ ខីយតិ ខីយនកំ បាចិត្តិយំ ។

[១០៣] សិយា អនុវាទាធិករណំ ទ្វេ សមថេ អ-នាគម្ម សតិវិនយញ្ច អមូឡ្ហវិនយញ្ច ទ្វីហិ សមថេហិ សម្មេយ្យ សម្មុខាវិនយេន ច តស្សបាបិយសិកាយ ចាតិ ។ សិយាតិស្ស វចនីយំ ។ យថា កថំ វិយ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ សង្ឃមជ្ឈេ គរុកាយ អាបត្តិយា ចោទេតិ សរតាយស្មា ឯវរូបឹ គរុកំ អាបត្តឹ

ដោយអាការសៀមយ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះតថាគតហៅថាអធិករណ៍រម្ងាប់ហើយ ។ អធិករណ៍នោះរម្ងាប់ដោយធម៌អ្វី ។ រម្ងាប់ដោយសម្មុខាវិន័យនិងអមូឡ្ហវិន័យ ។ ចុះក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះមានអង្គដូចម្ដេច ។ ការចំពោះមុខសង្ឃ ការចំពោះមុខធម៌ ការចំពោះមុខវិន័យ ការចំពោះមុខបុគ្គល (ជាអង្គក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះ) ។ បេ ។ ក្នុងអមូឡ្ហវិន័យនោះមានកិច្ចដូចម្ដេច ។ ការធ្វើ កិរិយាធ្វើ ការចូលទៅជិត ការចូលទៅអែបនែប ការទទួល និងការមិនហាមឃាត់នូវអមូឡ្ហវិនយកម្មណា នេះជាកិច្ចក្នុងអមូឡ្ហវិន័យនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើអធិករណ៍រម្ងាប់យ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុអ្នកធ្វើត្រឡប់សើរើឡើងវិញ ត្រូវឧក្កោដនកបាចិត្តិយៈ ភិក្ខុអ្នកឲ្យឆន្ទៈត្រឡប់តិះដៀល ត្រូវខីយនកបាចិត្តិយៈ ។

[១០៣] អនុវាទាធិករណ៍មិនបាច់អាស្រ័យសមថៈពីរយ៉ាង គឺសតិវិន័យ ១ អមូឡ្ហវិន័យ ១ គ្រាន់តែរម្ងាប់ដោយសមថៈពីរយ៉ាង គឺ សម្មុខាវិន័យ ១ តស្សបាបិយសិកា ១ ក៏មាន ។ ពាក្យដែលបណ្ឌិតគប្បីពោលថាក៏មាន ដូច្នេះ ។ ពាក្យនោះតើដូចសំដែងត្រង់បទណា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចោទភិក្ខុផងគ្នាដោយគរុកាបត្តិ ក្នុងកណ្ដាលជំនុំសង្ឃថា លោកមានអាយុត្រូវគរុកាបត្តិ មានសភាពយ៉ាងនេះ

អាបជ្ជិតា ចាភជិកំ វា ចាភជិកសាមន្តំ វាតិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ ន ខោ អហំ អាវុសោ សភាមិ ឯវរូបឹ តរុកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតា ចាភជិកំ វា ចាភជិកសាមន្តំ វាតិ ។ តមេនំ សោ និវេវេន្តំ អតិវេវេតិ ឥង្ឃាយស្មា សាធុក-មេវ ជានាហិ យទិ សរសិ ឯវរូបឹ តរុកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតា ចាភជិកំ វា ចាភជិកសាមន្តំ វាតិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ ន ខោ អហំ អាវុសោ សភាមិ ឯវរូបឹ តរុកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតា ចាភជិកំ វា ចាភជិកសាមន្តំ វា សភាមិ ច ខោ អហំ អាវុសោ ឯវរូបឹ អប្បមត្តកំបិ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតាតិ ។ តមេនំ សោ និវេវេន្តំ អតិវេវេតិ ឥង្ឃាយស្មា សាធុកមេវ ជានាហិ យទិ សរសិ ឯវរូបឹ តរុកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតា ចាភជិកំ វា ចាភជិកសាមន្តំ វាតិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ ឥមំ ហិ ជាមាហំ អាវុសោ អប្បមត្តកំបិ[១] អាបត្តឹ អាបជ្ជិតា[២] អបុដ្ឋោ បដិជានិស្សាមិ កឹ បនាហំ

១ ឱ. ម. បិសន្នោ ន ទិស្សតិ ។ ឱ. ម. អាបជ្ជិត្វា ។

គឺ អាបត្តិបារាជិក ឬ អាបត្តិរងបារាជិក[១] ហើយ ចូរនឹកមើលទៅ ។ ភិក្ខុនោះក៏ឆ្លើយតបយ៉ាងនេះថា ម្នាលលោកមានអាយុទាំងឡាយ ខ្ញុំនឹកមិនឃើញថា ខ្ញុំត្រូវគរុកាបត្តិមានសភាពយ៉ាងនេះ គឺ អាបត្តិបារាជិក ឬ អាបត្តិរងបារាជិកទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏នៅតែចោទប្រកាន់ភិក្ខុ ដែលប្រកែកនោះដោយពាក្យថា លោកមានអាយុ ខ្ញុំសូមដាស់តឿន លោកចូរដឹងដោយស្រួលបួលចុះ បើលោកមានអាយុត្រូវគរុកាបត្តិ មានសភាពយ៉ាងនេះ គឺ អាបត្តិបារាជិក ឬ អាបត្តិរងបារាជិកហើយ នឹករកឃើញ ។ ភិក្ខុនោះក៏ឆ្លើយតបវិញថា ម្នាលលោកមានអាយុ ខ្ញុំនឹកមិនឃើញថា ខ្ញុំត្រូវគរុកាបត្តិ មានសភាពយ៉ាងនេះ គឺ អាបត្តិបារាជិក ឬ អាបត្តិរងបារាជិកទេ ម្នាលលោកមានអាយុ ខ្ញុំនឹកឃើញត្រឹមតែថា ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិបន្តិចបន្តួច មានសភាពយ៉ាងនេះប៉ុណ្ណោះ ។ ភិក្ខុនោះក៏នៅតែចោទប្រកាន់ភិក្ខុ ដែលប្រកែកនោះដោយពាក្យថា លោកមានអាយុ ខ្ញុំសូមដាស់តឿន លោកចូរដឹងដោយស្រួលបួលចុះ បើលោកមានអាយុត្រូវគរុកាបត្តិ មានសភាពយ៉ាងនេះ គឺ អាបត្តិបារាជិក ឬ អាបត្តិរងបារាជិកហើយ នឹករកឃើញ ។ ភិក្ខុនោះក៏ឆ្លើយតបយ៉ាងនេះវិញថា ម្នាលលោកមានអាយុ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិឈ្មោះនេះបន្តិចបន្តួច ទោះបីឥតគេសួរសោះ ក៏គង់តែខ្ញុំប្តេជ្ញា ចំណង់បើខ្ញុំ

[១] អដ្ឋកថា ថា អាបត្តិទុក្កដ ឈ្មោះថា អាបត្តិរងបារាជិក ក្នុងមេថុនធម្មសិក្ខាបទ ។ អាបត្តិថុល្លច្ច័យ ឈ្មោះថា អាបត្តិរងបារាជិកក្នុងសិក្ខាបទឯទៀតមានអទិន្នាទានសិក្ខាបទជាដើម ។

១០៩

សមថក្ខន្ធកេ តស្សបាបិយសិកាកម្មករណំ

ឯវរូបឹ គរុកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតា បារាជិកំ វា បារាជិកសាមន្តំ វា បុដ្ឋោ ន បដិជានិស្សាមីតិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ ឥមំ ហិ នាម ត្វំ អាវុសោ អប្បមត្តកំបិ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតា អបុដ្ឋោ ន បដិជានិស្សសិ កឹ បន ត្វំ ឯវរូបឹ គរុកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតា បារាជិកំ វា បារាជិកសាមន្តំ វា អបុដ្ឋោ បដិជានិស្សសិ ឥង្ឃាយស្មា សាធុកមេវ ជានាហិ យទិ សរសិ ឯវរូបឹ គរុកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតា បារាជិកំ វា បារាជិកសាមន្តំ វាតិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ សរាមិ ខោ អហំ អាវុសោ ឯវរូបឹ គរុកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតា បារាជិកំ វា បារាជិកសាមន្តំ វា ទវា មេ ឯតំ វុត្តំ រវា មេ ឯតំ វុត្តំ នាហន្តំ សរាមិ ឯវរូបឹ គរុកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជិតា បារាជិកំ វា បារាជិកសាមន្តំ វាតិ ។ តស្ស ខ្វេតំ[១] ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ តស្សបាបិយសិកាកម្មំ កាតព្វំ ។

---

១ ឱរោបិយបោត្ថកេ តស្ស ខោតិ វចនំ អាគតំ ។ មរម្មបោត្ថកេ តស្ស ខោ តន្តិ អាគតំ ។

ត្រូវគរុកាបត្តិ មានសភាពយ៉ាងនេះ គឺ អាបត្តិបារាជិក ឬ អាបត្តិរេៀងបារាជិក គេសួរហើយ ខ្ញុំនឹងមិនប្តេជ្ញាដូចម្តេចបាន ។ ភិក្ខុនោះក៏ឆ្លើយតបវិញថា ម្នាលលោកមានអាយុ លោកត្រូវអាបត្តិឈ្មោះនេះ បន្តិចបន្តួចទោះបីឥតគេសួរសោះ ក៏គង់តែលោកមិនប្តេជ្ញា ចំណង់បើលោកត្រូវគរុកាបត្តិ មានសភាពយ៉ាងនេះ គឺ អាបត្តិបារាជិក ឬ អាបត្តិរេៀងបារាជិក គេមិនសួរហើយ លោកនឹងប្តេជ្ញាដូចម្តេចបាន លោកមានអាយុ ខ្ញុំសូមដាស់តឿន លោកចូរដឹងដោយស្រួលបួលចុះ បើលោកត្រូវគរុកាបត្តិមានសភាពយ៉ាងនេះ គឺ អាបត្តិបារាជិក ឬ អាបត្តិរេៀងបារាជិកហើយ នឹករកឃើញ ។ ភិក្ខុនោះក៏ឆ្លើយតបវិញយ៉ាងនេះថា ម្នាលលោកមានអាយុ ខ្ញុំនឹកឃើញត្រឹមតែថា ខ្ញុំត្រូវគរុកាបត្តិ មានសភាពយ៉ាងនេះគឺ អាបត្តិបារា-ជិក ឬ អាបត្តិរេៀងបារាជិក ពាក្យនេះខ្ញុំនិយាយលេងទេ ពាក្យនេះខ្ញុំនិយាយភ្លាត់ទេ ខ្ញុំនឹកមិនឃើញថា ខ្ញុំត្រូវគរុកាបត្តិ មានសភាពយ៉ាងនេះ គឺ អាបត្តិបារាជិក ឬ អាបត្តិរេៀងបារាជិកទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តស្សបាបិយ-សិកាកម្មនេះ សង្ឃត្រូវតែធ្វើដល់ភិក្ខុនោះកុំខានឡើយ ។

[១០៤] ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ កាតព្វំ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ សង្ឃមជ្ឈេ គរុកាយ អាបត្តិយា អនុយុញ្ជិយមានោ អវជានិត្វា បដិជានាតិ បដិជានិត្វា អវជានាតិ អញ្ញេន អញ្ញំ បដិចរតិ សម្បជានមុសា ភាសតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ តស្សបាបិ-យសិកាកម្មំ ករេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ សង្ឃមជ្ឈេ គរុកាយ អាបត្តិយា អនុយុញ្ជិយមានោ អវជានិត្វា បដិជានាតិ បដិជានិត្វា អវជានាតិ អញ្ញេន អញ្ញំ បដិចរតិ សម្បជានមុសា ភាសតិ ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នា-មស្ស ភិក្ខុនោ តស្សបាបិយសិកាកម្មំ ករោតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ តស្សបា-បិយសិកាកម្មស្ស ករណំ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ ។ បេ ។ តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ ។ បេ ។ កតំ សង្ឃេន

[១០៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តស្សបាបិយសិកាកម្ម សង្ឃត្រូវធ្វើយ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុអ្នកឈ្លាសប្រតិពលត្រូវផ្ទៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ កាលសង្ឃសាកសួរដោយគរុកាបត្តិក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ គេចកែសំដីហើយបែរជាប្តេជ្ញា ប្តេជ្ញាហើយបែរជាគេចកែសំដីវិញ បិទបាំងហេតុដទៃ ដោយហេតុដទៃ ពោលសម្បជានមុសាវាទ ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃត្រូវធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្មដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ កាលសង្ឃសាកសួរដោយគរុកាបត្តិក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ក៏គេចកែសំដីហើយបែរជាប្តេជ្ញា ប្តេជ្ញាហើយបែរជាគេចកែសំដីវិញ បិទបាំងហេតុដទៃ ដោយហេតុដទៃ ពោលសម្បជានមុសាវាទ ។ សង្ឃធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្ម ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ ការធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្មម ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ សមគួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀម មិនសមគួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ គប្បីពោលឡើង ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះ អស់វារៈពីរដងផង ។ បេ ។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះ អស់វារៈបីដងផង ។ បេ ។ តស្សបាបិយសិកាកម្ម សង្ឃបានធ្វើហើយ

ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ តស្សបាបិយសិកាកម្មំ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ អធិករណំ វូបសន្តំ ។ កេន វូបសន្តំ ។ សម្មុខាវិនយេន ច តស្សបាបិយសិកាយ ច ។ កិញ្ច តត្ថ សម្មុខាវិនយស្មឹ ។ សង្ឃសម្មុខតា ធម្មសម្មុខតា វិនយសម្មុខតា បុគ្គលសម្មុខតា ។ បេ ។ កា ច តត្ថ តស្សបាបិយសិកាយ ។ យា តស្សបាបិយសិកាយ កម្មស្ស កិរិយា ករណំ ឧបគមនំ អជ្ឈុបគមនំ អធិវាសនា អប្បដិក្កោសនា អយំ តត្ថ តស្សបាបិយសិកាយ ។ ឯវំ វូបសន្តំ ចេ ភិក្ខវេ អធិករណំ ការកោ ឧក្កោដេតិ ឧក្កោដនកំ បាចិត្តិយំ ។ ឆន្ទទាយកោ ខីយតិ ខីយនកំ បាចិត្តិយំ ។

[១០៨] អាបត្តាធិករណំ កតីហិ សមថេហិ សម្មតិ ។ អាបត្តាធិករណំ តីហិ សមថេហិ សម្មតិ សម្មុខាវិនយេន ច បដិញ្ញាតករណេន ច តិណវត្ថារកេន ច ។

ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ការធ្វើនូវតស្សបាបិយសិកាកម្មនេះ សមគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះទើបសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះតថាគតហៅថា អធិ-ករណ៍រម្ងាប់ហើយ ។ អធិករណ៍នោះរម្ងាប់ដោយធម៌អ្វី ។ រម្ងាប់ដោយសម្មុខាវិន័យ និងតស្សបាបិយសិកា ។ ចុះក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះមានអង្គដូចម្តេច ។ ការចំពោះមុខសង្ឃ ការចំពោះមុខធម៌ ការចំពោះមុខវិន័យ ការចំពោះមុខបុគ្គល (ជាអង្គក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះ) ។ បេ ។ ក្នុងតស្សបាបិ-យសិកាកម្មនោះមានកិរិយាធ្វើដូចម្តេច ។ ការធ្វើ កិរិយាធ្វើ ការចូលទៅជិត ការចូលទៅអែបនែប ការទទួល និងការមិនឃាត់ហាមនូវតស្សបាបិយ-សិកាកម្មណា នេះជាកិរិយាធ្វើក្នុងតស្សបាបិយសិកាកម្មនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើអធិករណ៍រម្ងាប់យ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុអ្នកធ្វើត្រឡប់សើរើឡើងវិញ ត្រូវឧក្កោដនកបាចិត្តិយៈ ។ ភិក្ខុអ្នកឲ្យឆន្ទៈ ហើយត្រឡប់តិះ-ដៀលវិញ ត្រូវខីយនកបាចិត្តិយៈ ។

[១០៥] អាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មានយ៉ាង ។ អាបត្តា-ធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈបីយ៉ាងគឺសម្មុខាវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណវត្ថារកៈ ១ ។

[១០៦] សិយា អាបត្តាធិករណំ ឯកំ សមថំ អនាគម្ម តិណវត្ថារកំ ទ្វីហិ សមថេហិ សម្មេយ្យ សម្មុខាវិនយេន ច បដិញ្ញាតករណេន ចាតិ ។ សិយា-តិស្ស វចនីយំ ។ យថា កថំ វិយ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ លហុកំ អាបត្តឹ អាបន្នោ ហោតិ ។ តេន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា ឯកំ ភិក្ខុំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ អហំ អាវុសោ ឥត្ថន្នាមំ អាបត្តឹ អាបន្នោ តំ បដិទេសេមីតិ ។ តេន វត្តព្វោ បស្សសីតិ ។ អាម បស្សាមីតិ ។ អាយតឹ សំវរេយ្យាសីតិ ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ អធិករណំ វូបសន្តំ ។ កេន វូបសន្តំ ។ សម្មុខាវិន-យេន ច បដិញ្ញាតករណេន ច ។ កិញ្ច តត្ថ សម្មុខាវិ-នយស្មឹ ។ ធម្មសម្មុខតា វិនយសម្មុខតា បុគ្គលសម្មុ-ខតា ។ បេ ។ កា ច តត្ថ បុគ្គលសម្មុខតា ។ យោ ច ទេសេតិ យស្ស ច ទេសេតិ ឧភោ សម្មុខីភូតា ហោន្តិ

[១០៦] អាបត្តាធិករណ៍មិនបាច់អាស្រ័យសមថៈ ១ គឺ តិណវត្ថារកៈ គ្រាន់តែរម្ងាប់ដោយសមថៈពីរយ៉ាង គឺ សម្មុខាវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ ក៏មាន ។ ពាក្យដែលបណ្ឌិតគប្បីពោលថា ក៏មាន ដូច្នេះ ។ ពាក្យនោះតើដូចសំដែងត្រង់បទណា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះត្រូវលហុកាបត្តិ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះគប្បីចូលទៅរកភិក្ខុ ១ រូប ហើយធ្វើចីវរឆៀងស្មាម្ខាង អង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើង ហើយពោលយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុនោះថា ម្នាលលោកមានអាយុ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិឈ្មោះនេះហើយ សូមសំដែងអាបត្តិនោះចេញ ។ ភិក្ខុអ្នកទទួលអាបត្តិនោះត្រូវពោលថា លោកឃើញឬទេ ។ ភិក្ខុអ្នកសំដែងឆ្លើយថាករុណា ខ្ញុំឃើញហើយ ។ ភិក្ខុអ្នកទទួលត្រូវប្រាប់ថា លោកត្រូវសង្រួមតទៅទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះតថាគតហៅថាអធិករណ៍រម្ងាប់ហើយ ។ អធិករណ៍នោះរម្ងាប់ដោយធម៌អ្វី ។ រម្ងាប់ដោយសម្មុខាវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈ ។ ចុះក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះមានអង្គដូចម្តេច ។ ការចំពោះមុខធម៌ ការចំពោះមុខវិន័យ ការចំពោះមុខបុគ្គល (ជាអង្គក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះ) ។ បេ ។ ឯការចំពោះមុខបុគ្គល ក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះតើដូចម្តេច ។ បុគ្គលទាំងពីររូបដែលសំដែងអាបត្តិដល់គ្នានិងគ្នា ក៏មាននៅក្នុងទីចំពោះមុខ នេះហៅថា

១១៣

សមថក្ខន្ធកេ បដិញ្ញាតករណស្ស កម្មស្ស កិច្ចំ

អយំ តត្ថ បុគ្គលសម្មុខតា ។ កិញ្ច តត្ថ បដិញ្ញាតករណស្មឹ ។ យា បដិញ្ញាតករណស្ស កម្មស្ស កិរិយា ករណំ ឧបគមនំ អជ្ឈុបគមនំ អធិវាសនា អប្បដិក្កោសនា ឥទំ តត្ថ បដិញ្ញាតករណស្មឹ ។ ឯវំ វូបសន្តំ ចេ ភិក្ខវេ អធិករណំ បដិគ្គាហកោ ឧក្កោដេតិ ឧក្កោដនកំ បាចិត្តិយំ ។ ឯវញ្ចេ តំ លភេថ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ លភេថ តេន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា សម្ពហុលេ ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា វុឌ្ឍានំ ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្សុ វចនីយា អហំ ភន្តេ ឥត្ថន្នាមំ អាបត្តឹ អាបន្នោ តំ បដិទេសេមីតិ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន តេ ភិក្ខូ ញាបេតព្វា សុណន្តុ មេ អាយស្មន្តា អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ អាបត្តឹ សរតិ វិវរតិ ឧត្តានីករោតិ ទេសេតិ ។ យទាយស្មន្តានំ បត្តកល្លំ អហំ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ អាបត្តឹ បដិគ្គណ្ហេយ្យន្តិ ។ តេន

ការចំពោះមុខបុគ្គល ក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះ ។ ចុះក្នុងបដិញ្ញាតករណៈនោះ មានកិច្ចដូចម្ដេច ។ ការធ្វើ កិរិយាធ្វើ ការចូលទៅជិត ការចូលទៅអែបនែប ការទទួលនិងការមិនឃាត់ហាមនូវបដិញ្ញាតករណកម្មណា នេះជាកិច្ចក្នុង បដិញ្ញាតករណកម្មនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើអធិករណ៍រម្ងាប់យ៉ាងនេះ ហើយ ភិក្ខុអ្នកទទួលត្រឡប់សើរើឡើងវិញ ត្រូវឧក្កោដនកបាចិត្តិយៈ ។ បើភិក្ខុនោះបានភិក្ខុអ្នកទទួលយ៉ាងនេះហើយ ការបានយ៉ាងនេះ នេះជា ការស្រួល បើមិនបានទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះត្រូវចូលទៅ រកភិក្ខុច្រើនរូប ហើយធ្វើឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាងក្រាបសំពះបាទាភិក្ខុចាស់ ទាំងឡាយ ហើយអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីគប្បីពោលយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុ ទាំងនោះថា បពិត្រលោកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណាត្រូវអាបត្តិ ឈ្មោះនេះហើយ សូមសំដែងអាបត្តិនោះចេញ ។ ភិក្ខុអ្នកឈ្លាសប្រតិពល ត្រូវផ្ដៀងភិក្ខុទាំងនោះថា លោកមានអាយុទាំងឡាយចូរស្ដាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុ ឈ្មោះនេះ នេះនឹកឃើញអាបត្តិ បង្ហើបអាបត្តិ ធ្វើអាបត្តិឲ្យងាយ សំដែង អាបត្តិ ។ បើកម្មមានកាលដ៏សមគួរ ដល់លោកមានអាយុទាំងឡាយ ហើយ ខ្ញុំគប្បីទទួលអាបត្តិរបស់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ ភិក្ខុអ្នកទទួលនោះ

វត្តព្ចោ បស្សសីតិ ។ អាម បស្សាមីតិ ។ អាយតឹ សំ-
វរេយ្យាសីតិ ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ អធិករណំ វូបសន្តំ ។
កេន វូបសន្តំ ។ សម្មុខាវិនយេន ច បដិញ្ញាតករណេន
ច ។ កិញ្ច តត្ថ សម្មុខាវិនយស្មឹ ។ ធម្មសម្មុខតា
វិនយសម្មុខតា បុគ្គលសម្មុខតា ។ បេ ។ កា ច តត្ថ
បុគ្គលសម្មុខតា ។ យោ ច ទេសេតិ យស្ស ច ទេសេតិ
ឧភោ សម្មុខីភូតា ហោន្តិ អយំ តត្ថ បុគ្គលសម្មុខតា ។
កិញ្ច តត្ថ បដិញ្ញាតករណស្មឹ ។ យា បដិញ្ញាតករ-
ណស្ស កម្មស្ស កិរិយា ករណំ ឧបគមនំ អជ្ឈុបគ-
មនំ អធិវាសនា អប្បដិក្កោសនា ឥទំ តត្ថ បដិញ្ញា-
តករណស្មឹ ។ ឯវំ វូបសន្តំ ចេ ភិក្ខវេ អធិករណំ
បដិគ្គាហកោ ឧក្កោដេតិ ឧក្កោដនកំ បាចិត្តិយំ ។
ឯវញ្ចេ តំ លភេថ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ លភេថ
តេន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ
ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា វុឌ្ឍានំ ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុ-
ដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ

ត្រូវពោលថា លោកឃើញឬទេ ។ ភិក្ខុនោះពោលថា ករុណា ខ្ញុំឃើញហើយ ។ ភិក្ខុអ្នកទទួលត្រូវប្រាប់ថា លោកត្រូវសង្រួមតទៅទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះតថាគតហៅថាអធិករណ៍រម្ងាប់ហើយ ។ អធិករណ៍នោះរម្ងាប់ដោយធម៌អ្វី ។ រម្ងាប់ដោយសម្មុខាវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈ ។ ក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះមានអង្គដូចម្តេច ។ ការចំពោះមុខធម៌ ការចំពោះមុខវិន័យ ការចំពោះមុខបុគ្គល (ជាអង្គក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះ) ។ បេ ។ ចុះការចំពោះមុខបុគ្គលក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះ តើដូចម្តេច ។ បុគ្គលទាំងពីររូបដែលសំដែងអាបត្តិដល់គ្នានឹងគ្នា ក៏មាននៅក្នុងទីចំពោះមុខ នេះហៅថាការចំពោះមុខបុគ្គលក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះ ។ ក្នុងបដិញ្ញាតករណៈមានកិច្ចដូចម្តេច ។ ការធ្វើ កិរិយាធ្វើ ការចូលទៅជិត ការចូលទៅអែបនែប ការទទួលនិងការមិនហាមឃាត់នូវបដិញ្ញាតករណកម្មណា នេះជាកិច្ចក្នុងបដិញ្ញាតករណកម្មនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើអធិករណ៍រម្ងាប់យ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុអ្នកទទួលត្រឡប់សើរើឡើងវិញ ត្រូវឧក្កោដនកបាចិត្តិយៈ ។ បើភិក្ខុបានភិក្ខុអ្នកទទួលនុ៎ះយ៉ាងនេះហើយ ការបានយ៉ាងនេះជាការស្រួល បើមិនបានទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះត្រូវចូលទៅរកសង្ឃហើយធ្វើឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាង ហើយក្រាបសំពះបាទាភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ អង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីពោលនឹងសង្ឃយ៉ាងនេះថា

សមថក្ខន្ធកេ អាបត្តិទេសនា

អហំ ភន្តេ ឥត្ថន្នាមំ អាបត្តឹ អាបន្នោ តំ បដិទេសេមីតិ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ អាបត្តឹ សរតិ វិវរតិ ឧត្តានីករោតិ ទេសេតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ អហំ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ អាបត្តឹ បដិគ្គ-ណ្ហេយ្យន្តិ ។ តេន វត្តព្វោ បស្សសីតិ ។ អាម បស្សា-មីតិ ។ អាយតឹ សំវរេយ្យាសីតិ ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ អធិករណំ វូបសន្តំ ។ កេន វូបសន្តំ ។ សម្មុខាវិ-នយេន ច បដិញ្ញាតករណេន ច ។ កិញ្ច តត្ថ សម្មុ-ខាវិនយស្មឹ ។ សង្ឃសម្មុខតា ធម្មសម្មុខតា វិនយ-សម្មុខតា បុគ្គលសម្មុខតា ។ បេ ។ ឯវំ វូបសន្តំ ចេ ភិក្ខវេ អធិករណំ បដិគ្គាហកោ ឧក្កោដេតិ ឧក្កោដ-នកំ បាចិត្តិយំ ។ ឆន្ទទាយកោ ខីយតិ ខីយនកំ បាចិត្តិយំ ។

បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិឈ្មោះនេះហើយ សូមសំដែងនូវអាបត្តិនោះចេញ ។ ភិក្ខុអ្នកឈ្លាសប្រតិពលត្រូវផ្តៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះនឹកឃើញនូវអាបត្តិ បង្ហើបអាបត្តិ ធ្វើអាបត្តិឲ្យងាយ សំដែងអាបត្តិ ។ បើកម្មមានកាលដ៏សមគួរដល់សង្ឃហើយ ខ្ញុំត្រូវទទួលនូវអាបត្តិរបស់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ ភិក្ខុអ្នកទទួលនោះត្រូវពោលថា លោកឃើញឬទេ ។ ភិក្ខុអ្នកសំដែងឆ្លើយថា ករុណា ខ្ញុំឃើញហើយ ។ ភិក្ខុអ្នកទទួលត្រូវប្រាប់ថា លោកត្រូវសង្រួមតទៅទៀតចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះតថាគតហៅថា អធិករណ៍រម្ងាប់ហើយ ។ អធិករណ៍រម្ងាប់ដោយធម៌អ្វី ។ រម្ងាប់ដោយសម្មុខាវិន័យនិងបដិញ្ញាតករណៈ ។ ក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះមានអង្គដូចម្តេច ។ ការចំពោះមុខសង្ឃ ការចំពោះមុខធម៌ ការចំពោះមុខវិន័យ ការចំពោះមុខបុគ្គល (ជាអង្គក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះ) ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើអធិករណ៍រម្ងាប់យ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុអ្នកទទួលត្រឡប់សើរើឡើងវិញ ត្រូវឧក្កោដនកបាចិត្តិយៈ ។ ភិក្ខុអ្នកឲ្យឆន្ទៈហើយត្រឡប់តិះដៀលវិញ ត្រូវខីយនកបាចិត្តិយៈ ។

[១០៧] សិយា អាបត្តាធិករណំ ឯកំ សមថំ អនា-
គម្ម បដិញ្ញាតករណំ ទ្វីហិ សមថេហិ សម្មេយ្យ សម្មុ-
ខាវិនយេន ច តិណវត្ថារកេន ចាតិ ។ សិយាតិស្ស
វចនីយំ ។ យថា កថំ វិយ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខូនំ
ភណ្ឌនជាតានំ កលហជាតានំ វិវាទាបន្នានំ វិហរតំ
ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ហោតិ ភាសិតបរិក្កន្តំ ។
តត្រ ចេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អម្ហាកំ ខោ ភណ្ឌន-
ជាតានំ កលហជាតានំ វិវាទាបន្នានំ វិហរតំ ពហុំ
អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ សចេ មយំ
ឥមាហិ អាបត្តីហិ អញ្ញមញ្ញំ ការេស្សាម សិយាបិ តំ
អធិករណំ កក្ខឡត្តាយ វាឡត្តាយ ភេទាយ សំវត្តេ-
យ្យាតិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឯវរូបំ អធិករណំ តិណ-
វត្ថារកេន វូបសមេតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ វូបសមេតព្វំ ។
សព្វេហេវ ឯកជ្ឈំ សន្និបតិតព្វំ សន្និបតិត្វា ព្យត្តេន
ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ

[១០៧] អាបត្តាធិករណ៍មិនបាច់អាស្រ័យសមថៈ ១ គឺបដិញ្ញាតករណៈគ្រាន់តែរម្ងាប់ដោយសមថៈ ពីរយ៉ាងគឺ សម្មុខាវិន័យ ១ តិណវត្ថារកៈ ១ ក៏មាន ។ ពាក្យដែលបណ្ឌិតគប្បីពោលថា ក៏មាន ដូច្នេះ ។ ពាក្យនោះដូចសំដែងត្រង់បទណា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុក្នុងសាសនានេះបង្កហេតុ ឈ្លោះទាស់ទែងគ្នា ហើយក៏បានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោលនិងព្យាយាមធ្វើល្មើសនូវកិច្ចមិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងទីនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា កាលបើយើងទាំងឡាយនាំបង្កហេតុ ឈ្លោះទាស់ទែងគ្នា ហើយក៏បានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោលនិងព្យាយាមធ្វើល្មើសនូវកិច្ចមិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន បើយើងទាំងឡាយនឹងញុំាងគ្នានិងគ្នាឲ្យធ្វើដោយអាបត្តិទាំងឡាយនេះក៏បានដែរ តែអធិករណ៍នោះគប្បីប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីរឹងរូស ដើម្បីកំណាច ដើម្បីបំបែក (សង្ឃ) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតដើម្បីឲ្យរម្ងាប់អធិករណ៍មានសភាពយ៉ាងនេះ ដោយតិណវត្ថារកៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវរម្ងាប់អធិករណ៍យ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយពាល់គ្នាត្រូវប្រជុំក្នុងទីជាមួយគ្នា លុះប្រជុំគ្នាហើយ ភិក្ខុអ្នកឈ្លាសប្រតិពល ត្រូវផ្តៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ

១១៧

សមថក្ខន្ធកេ សង្ឃមជ្ឈេ តិណវត្ថារកេន អធិករណស្ស វូបសមោ

ភន្តេ សង្ឃោ អម្ហាកំ ភណ្ឌនជាតានំ កលហជាតានំ វិវាទាបន្នានំ វិហរតំ ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភា-សិតបរិក្កន្តំ ។ សចេ មយំ ឥមាហិ អាបត្តីហិ អញ្ញមញ្ញំ ការេស្សាម សិយាបិ តំ អធិករណំ កក្ខឡតាយ វាឡ-តាយ ភេទាយ សំវត្តេយ្យ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥមំ អធិករណំ តិណវត្ថារកេន វូបសមេយ្យ ឋបេត្វា ថុល្លវជ្ជំ ឋបេត្វា គិហិប្បដិសំយុត្តន្តិ ។ ឯកតោ បក្ខិកានំ ភិក្ខូនំ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សកោ បក្ខោ ញាបេតព្វោ សុណន្តុ មេ អាយស្មន្តានំ អម្ហាកំ ភណ្ឌនជាតានំ កលហជាតានំ វិវាទាបន្នានំ វិហរតំ ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ ។ សចេ មយំ ឥមាហិ អាបត្តីហិ អញ្ញមញ្ញំ ការេស្សាម សិយាបិ តំ អធិករណំ កក្ខឡតាយ វាឡតាយ ភេ-ទាយ សំវត្តេយ្យ ។ យទាយស្មន្តានំ បត្តកល្លំ អហំ យា ចេវ អាយស្មន្តានំ អាបត្តិ យា ច អត្តនោ អាបត្តិ

កាលយើងទាំងឡាយបង្កហេតុ ឈ្លោះទាស់ទែងគ្នា ហើយក៏បានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោលនិងព្យាយាមធ្វើល្មើសនូវកិច្ចមិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន ។ បើយើងទាំងឡាយ នឹងញ៉ាំងគ្នានិងគ្នាឲ្យធ្វើដោយអាបត្តិទាំងឡាយនេះក៏បានដែរ តែអធិករណ៍នោះគប្បីប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីរឹងរូស ដើម្បីកំណាច ដើម្បីបំបែក (សង្ឃ) ។ បើកម្មមានកាលដ៏សមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីរម្ងាប់នូវអធិករណ៍នេះ ដោយតិណវត្ថារកៈ វៀរលែងតែអាបត្តិដែលមានទោសធំ វៀរលែងតែអាបត្តិដែលជាគិហិប្បដិសំយុត្តចេញ ។ បណ្តាភិក្ខុទាំងឡាយដែលជាបក្ខពួកជាមួយគ្នា ភិក្ខុអ្នកឈ្លាសប្រតិពលត្រូវផ្តៀងពួករបស់ខ្លួនថា លោកមានអាយុទាំងឡាយចូរស្តាប់ខ្ញុំ កាលយើងទាំងឡាយនាំគ្នាបង្កហេតុឈ្លោះទាស់ទែងគ្នា ហើយបានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោលនិងព្យាយាមធ្វើល្មើស នូវកិច្ចមិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន ។ ប្រសិនបើយើងទាំងឡាយនឹងញ៉ាំងគ្នានិងគ្នាឲ្យធ្វើដោយអាបត្តិទាំងឡាយនេះក៏បានដែរ តែអធិករណ៍នោះគប្បីប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីរឹងរូស ដើម្បីកំណាច ដើម្បីបំបែក (សង្ឃ) ។ បើកម្មមានកាលដ៏សមគួរដល់លោកមានអាយុទាំងឡាយហើយ ខ្ញុំគប្បីសំដែងអាបត្តិរបស់លោកមានអាយុទាំងឡាយផង អាបត្តិរបស់ខ្លួនខ្ញុំផង ដោយ

អាយស្មន្តានញ្ចេវ អត្ថាយ អត្តនោ ច អត្ថាយ សង្ឃ-
មជ្ឈេ តិណវត្ថារកេន ទេសេយ្យំ ឋបេត្វា ថុល្លវជ្ជំ
ឋបេត្វា គិហិប្បដិសំយុត្តន្តិ ។

[១០៨] អថាបរេសំ ឯកតោបក្ខិកានំ ភិក្ខូនំ
ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សកោ បក្ខោ ញាបេតព្វោ
សុណន្តុ មេ អាយស្មន្តា អម្ហាកំ ភណ្ឌនជាតានំ កលហ-
ជាតានំ វិវាទាបន្នានំ វិហរតំ ពហុំ អស្សាមណកំ
អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ ។ សចេ មយំ ឥមាហិ
អាបត្តីហិ អញ្ញមញ្ញំ ការេស្សាម សិយាបិ តំ អធិករណំ
កក្ខឡត្តាយ វាឡត្តាយ ភេទាយ សំវត្តេយ្យ ។ យទា-
យស្មន្តានំ បត្តកល្លំ អហំ យា ចេវ អាយស្មន្តានំ អាបត្តិ
យា ច អត្តនោ អាបត្តិ អាយស្មន្តានញ្ចេវ អត្ថាយ
អត្តនោ ច អត្ថាយ សង្ឃមជ្ឈេ តិណវត្ថារកេន ទេ-
សេយ្យំ ឋបេត្វា ថុល្លវជ្ជំ ឋបេត្វា គិហិប្បដិសំយុត្តន្តិ ។

តិណវត្ថារកៈ ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់លោកមានអាយុទាំងឡាយផង ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនខ្ញុំផង វៀរលែងតែអាបត្តិដែលមានទោសធំ វៀរលែងតែអាបត្តិដែលជាគិហិប្បដិសំយុត្តចេញ ។

[១០៨] បណ្តាភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលជាបក្ខពួកជាមួយគ្នាម្ខាងទៀត ភិក្ខុអ្នកឈ្លាសប្រតិពលត្រូវផ្ទៀងពួករបស់ខ្លួនថា លោកមានអាយុទាំង-ឡាយចូរស្តាប់ខ្ញុំ កាលដែលយើងទាំងឡាយនាំគ្នាបង្កហេតុឈ្លោះទាស់-ទែងគ្នា ហើយបានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោលនិងព្យាយាមធ្វើល្មើសនូវកិច្ចមិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន ។ ប្រសិនបើយើងទាំងឡាយនឹងញុំាងគ្នានិងគ្នាឲ្យធ្វើដោយអាបត្តិទាំងឡាយនេះក៏បានដែរ តែអធិករណ៍នោះគប្បីប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីរឹងរូស ដើម្បីកំណាច ដើម្បីបំបែក (សង្ឃ) ។ បើកម្មមានកាលដ៏សមគួរដល់លោកមានអាយុទាំងឡាយហើយ ខ្ញុំគប្បីសំដែងអាបត្តិរបស់លោកមានអាយុទាំងឡាយផង អាបត្តិរបស់ខ្លួនខ្ញុំផង ដោយតិណវត្ថារកៈក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់លោកមានអាយុទាំងឡាយផង ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនខ្ញុំផង វៀរលែងតែអាបត្តិដែលមានទោសធំ វៀរលែងតែអាបត្តិដែលជាគិហិប្បដិសំយុត្តចេញ ។

១១៩

សមថក្ខន្ធកេ សង្ឃមជ្ឈេ តិណវត្ថារកេន ទេសនា

[១០៩] ឯកតោបក្ខិកានំ ភិក្ខូនំ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អម្ហាកំ ភណ្ឌនជាតានំ កលហជាតានំ វិវាទាបន្នានំ វិហរតំ ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ ។ សចេ មយំ ឥមាហិ អាបត្តីហិ អញ្ញមញ្ញំ ការេស្សាម សិយាបិ តំ អធិករណំ កក្ខឡតាយ វាឡតាយ ភេទាយ សំវត្តេយ្យ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ អហំ យា ចេវ ឥមេសំ អាយស្មន្តានំ អាបត្តិ យា ច អត្តនោ អាបត្តិ ឥមេសញ្ចេវ អាយស្មន្តានំ អត្ថាយ អត្តនោ ច អត្ថាយ សង្ឃមជ្ឈេ តិណវត្ថារកេន ទេសេយ្យំ ឋបេត្វា ថុល្លវជ្ជំ ឋបេត្វា គិហិប្បដិសំយុត្តំ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អម្ហាកំ ភណ្ឌនជាតានំ កលហជាតានំ វិវាទាបន្នានំ វិហរតំ ពហុំ អស្សាមណកំ អជ្ឈាចិណ្ណំ ភាសិតបរិក្កន្តំ ។ សចេ មយំ ឥមាហិ អាបត្តីហិ

សមថក្ខន្ធកៈ ការសំដែងដោយតិណវត្ថារកៈកណ្តាលជំនុំសង្ឃ

[១០៩] បណ្តាភិក្ខុទាំងឡាយដែលជាបក្ខពួកជាមួយគ្នា ភិក្ខុអ្នកឈ្លាសប្រតិពលត្រូវផ្ទៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ កាលដែលយើងទាំងឡាយនាំគ្នាបង្កហេតុឈ្លោះទាស់ទែងគ្នា ក៏បានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោលនិងព្យាយាមធ្វើល្មើសនូវកិច្ចមិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន ។ ប្រសិនបើយើងទាំងឡាយនឹងញ៉ាំងគ្នានិងគ្នាឲ្យធ្វើដោយអាបត្តិទាំងឡាយនេះក៏បានដែរ តែអធិករណ៍នោះគប្បីប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីរឹងរូស ដើម្បីកំណាច ដើម្បីបំបែក (សង្ឃ) ។ បើកម្មមានកាលដ៏សមគួរដល់សង្ឃហើយ ខ្ញុំគប្បីសំដែងអាបត្តិរបស់លោកមានអាយុទាំងឡាយនេះផង អាបត្តិរបស់ខ្ញុំផង ដោយតិណវត្ថារកៈ ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់លោកមានអាយុទាំងឡាយនេះផង ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនខ្ញុំផង វៀរលែងតែអាបត្តិដែលមានទោសធំ វៀរលែងតែអាបត្តិដែលជាគិហិប្បដិសំយុត្តចេញ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ កាលដែលយើងទាំងឡាយនាំគ្នាបង្កហេតុឈ្លោះទាស់ទែងគ្នា ហើយបានប្រព្រឹត្តអនាចារ បានពោលនិងព្យាយាមធ្វើល្មើសនូវកិច្ចមិនមែនជារបស់សមណៈជាច្រើន ។ ប្រសិនបើយើងទាំងឡាយនឹងញ៉ាំងគ្នានិងគ្នាឲ្យធ្វើ ដោយអាបត្តិទាំងឡាយនេះក៏បានដែរ

អញ្ញមញ្ញំ ការេស្សាម សិយាបិ តំ អធិករណំ កក្ខឡតាយ វាឡតាយ ភេទាយ សំវត្តេយ្យ ។ អហំ យា ចេវ ឥមេសំ អាយស្មន្តានំ អាបត្តិ យា ច អត្តនោ អាបត្តិ ឥមេសញ្ចេវ អាយស្មន្តានំ អត្ថាយ អត្តនោ ច អត្ថាយ សង្ឃមជ្ឈេ តិណវត្ថារកេន ទេសេមិ ឋបេត្វា ថុល្លវជ្ជំ ឋបេត្វា គិហិប្បដិសំយុត្តំ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ អម្ហាកំ ឥមាសំ អាបត្តីនំ សង្ឃមជ្ឈេ តិណវត្ថារកេន ទេសនា ឋបេត្វា ថុល្លវជ្ជំ ឋបេត្វា គិហិប្បដិសំយុត្តំ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ទេសិតា អម្ហាកំ ឥមា អាបត្តិយោ សង្ឃមជ្ឈេ តិណវត្ថារកេន ឋបេត្វា ថុល្លវជ្ជំ ឋបេត្វា គិហិប្បដិសំយុត្តំ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

តែអធិករណ៍នោះ គប្បីប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីរឹងរូស ដើម្បីកំណាច ដើម្បីបំបែក (សង្ឃ) ។ ខ្ញុំសូមសំដែងអាបត្តិរបស់លោកមានអាយុទាំងឡាយនេះផង អាបត្តិរបស់ខ្លួនខ្ញុំផង ដោយតិណវត្ថារកៈ ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់លោកមានអាយុទាំងឡាយនេះផង ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនខ្ញុំផង វៀរលែងតែអាបត្តិដែលមានទោសធំ វៀរលែងតែអាបត្តិដែលជាគិហិប្បដិសំយុត្តចេញ ។ ការសំដែងអាបត្តិទាំងឡាយនេះរបស់យើងទាំងឡាយដោយតិណវត្ថារកៈ ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ វៀរលែងតែអាបត្តិដែលមានទោសធំ វៀរលែងតែអាបត្តិដែលជាគិហិប្បដិសំយុត្តចេញ ។ ការសំដែងអាបត្តិនេះសមគួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនសមគួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះគប្បីពោលឡើង ។ អាបត្តិទាំងឡាយនេះ យើងទាំងឡាយបានសំដែងហើយ ដោយតិណវត្ថារកៈ ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ វៀរលែងតែអាបត្តិដែលមានទោសធ្ងន់ វៀរលែងតែអាបត្តិដែលជាគិហិប្បដិសំយុត្តចេញ ការសំដែងនេះសមគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះទើបសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

១២១

អថាបរេសំ ។ បេ ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ អធិករណំ វូបសន្តំ ។ កេន វូបសន្តំ ។ សម្មុខាវិនយេន ច តិណវត្ថារកេន ច ។ កិញ្ច តត្ថ សម្មុខាវិនយស្មឹ ។ សង្ឃសម្មុខតា ធម្មសម្មុខតា វិនយសម្មុខតា បុគ្គលសម្មុខតា ។ កា ច តត្ថ សង្ឃសម្មុខតា ។ យាវតិកា ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា តេ អាគតា ហោន្តិ ឆន្ទារហានំ ឆន្ទោ អាហដោ ហោតិ សម្មុខីភូតា ន បដិក្កោសន្តិ អយំ តត្ថ សង្ឃសម្មុខតា ។ កា ច តត្ថ ធម្មសម្មុខតា វិនយសម្មុខតា ។ យេន ធម្មេន យេន វិនយេន យេន សត្ថុសាសនេន តំ អធិករណំ វូបសម្មតិ អយំ តត្ថ ធម្មសម្មុខតា វិនយសម្មុខតា ។ កា ច តត្ថ បុគ្គលសម្មុខតា ។ យោ ច ទេសេតិ យស្ស ច ទេសេតិ ឧភោ សម្មុខីភូតា ហោន្តិ អយំ តត្ថ បុគ្គលសម្មុខតា ។ កិញ្ច តត្ថ តិណវត្ថារកស្មឹ ។ យា តិណវត្ថារកស្ស កម្មស្ស កិរិយា ករណំ ឧបគមនំ

លំដាប់នោះភិក្ខុទាំងឡាយ ១ ពួកទៀត ។ បេ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាអធិករណ៍រម្ងាប់ហើយ ។ អធិករណ៍នោះរម្ងាប់ដោយធម៌អ្វី ។ រម្ងាប់ដោយសម្មុខាវិន័យនិងតិណវត្ថារកៈ ។ ក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះ តើមានអង្គដូចម្តេច ។ ការចំពោះមុខសង្ឃ ការចំពោះមុខធម៌ ការចំពោះមុខវិន័យ ការចំពោះមុខបុគ្គល (ជាអង្គក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះ) ។ ចុះការចំពោះមុខសង្ឃ ក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះតើដូចម្តេច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលគួរដល់កម្មមានចំនួនប៉ុន្មានរូប ភិក្ខុទាំងនោះក៏បានមកហើយ ទាំងឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុដែលគួរដល់ឆន្ទៈ ក៏បាននាំមកហើយ ភិក្ខុទាំងឡាយមាននៅក្នុងទីចំពោះមុខ ក៏មិនបានហាមឃាត់ នេះហៅថាការចំពោះមុខសង្ឃ ក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះ ។ ចុះការចំពោះមុខធម៌និងការចំពោះមុខវិន័យ ក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះ តើដូចម្តេច ។ អធិករណ៍នោះរម្ងាប់តាមធម៌ណា តាមវិន័យណា តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅ របស់ព្រះសាស្តាណា នេះហៅថាការចំពោះមុខធម៌ និងការចំពោះមុខវិន័យក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះ ។ ចុះការចំពោះមុខបុគ្គល ក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះ តើដូចម្តេច ។ បុគ្គលទាំងពីររូបដែលសំដែងអាបត្តិដល់គ្នានិងគ្នាក៏មាននៅក្នុងទីចំពោះមុខ នេះហៅថាការចំពោះមុខបុគ្គល ក្នុងសម្មុខាវិន័យនោះ ។ ក្នុងតិណវត្ថារកៈមានកិច្ចដូចម្តេច ។ ការធ្វើ កិរិយាធ្វើ ការចូលទៅជិត

អជ្ឈុបគមនំ អធិវាសនា អប្បដិក្កោសនា ឥទំ តត្ថ តិណវត្ថារកស្មឹ ។ ឯវំ វូបសន្តំ ចេ ភិក្ខវេ អធិករណំ បដិគ្គាហកោ ឧក្កោដេតិ ឧក្កោដនកំ បាចិត្តិយំ ។ ឆន្ទទាយកោ ខីយតិ ខីយនកំ បាចិត្តិយំ ។

[១១០] កិច្ចាធិករណំ កតីហិ សមថេហិ សម្មតិ ។ កិច្ចាធិករណំ ឯកេន សមថេន សម្មតិ សម្មុខាវិនយេនាតិ ។

សមថក្ខន្ធកំ និដ្ឋិតំ ចតុត្ថំ ។

ការចូលទៅអែបនែប ការទទួល និងការមិនហាមឃាត់នូវតិណវត្ថារកកម្ម ណា នេះជាកិច្ចក្នុងតិណវត្ថារកកម្មនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើ អធិករណ៍រម្ងាប់យ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុអ្នកទទួលត្រឡប់សើរើឡើងវិញ ត្រូវ ឧក្កោដនកបាចិត្តិយៈ ។ ភិក្ខុអ្នកឲ្យឆន្ទៈហើយត្រឡប់តិះដៀលវិញ ត្រូវ ខីយនកបាចិត្តិយៈ ។

[១១០] កិច្ចាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មានយ៉ាង ។ កិច្ចាធិក-រណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈតែមួយ គឺសម្មុខាវិន័យ ។

ចប់ សមថក្ខន្ធកៈ ទី ៤ ។

ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកំ

[១១១] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ នហាយមានា រុក្ខេ កាយំ ឧគ្ឃំសេន្តិ ឩរុម្បិ ពាហុម្បិ(១) ឧរម្បិ បិដ្ឋិម្បិ ។ មនុស្សា បស្សិត្វា(២) ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា នហាយមានា រុក្ខេ កាយំ ឧគ្ឃំសេស្សន្តិ ឩរុម្បិ ពាហុម្បិ ឧរម្បិ បិដ្ឋិម្បិ សេយ្យ-ថាបិ មល្លមុដ្ឋិកា គាមបូជកាតិ(៣) ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ បេ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា ភិក្ខូ បដិបុច្ឆិ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ នហាយមានា រុក្ខេ កាយំ ឧគ្ឃំសេន្តិ ឩរុម្បិ ពាហុម្បិ ឧរម្បិ បិដ្ឋិម្បីតិ ។

---

១ ឱរោបិយបោត្ថកេ ពាហម្បីតិ បាឋោ អាគតោ ។ ២ អយំ បាឋោ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ឱរោបិយមរម្មបោត្ថកេសុ គាមបោទ្ទវាតីតិ បាឋោ ។

ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកៈ

[១១១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅវត្តវេឡុវ័ន ជាកលន្ទកនិវាបស្ថាន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយ-ភិក្ខុនាំគ្នាផ្ងូតទឹកហើយត្រដុសកាយ ត្រង់ភ្លៅខ្លះ ដើមដៃខ្លះ ទ្រូងខ្លះ ខ្នងខ្លះ នឹងដើមឈើ ។ មនុស្សទាំងឡាយបានឃើញហើយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តិយ៍មិនសមបើនឹងមកផ្ងូតទឹកត្រដុសកាយ ត្រង់ភ្លៅខ្លះ ដើមដៃខ្លះ ទ្រូងខ្លះ ខ្នងខ្លះ នឹងដើមឈើ ដូចអ្នកប្រដាល់ ឬដូចពួកមនុស្សអ្នកនៅក្នុងក្រុង ដែលជាអ្នកខ្វល់ខ្វាយនឹងការប្រដាប់កាយដូច្នេះសោះ ។ ពួកភិក្ខុបានឮមនុស្សទាំងនោះកំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ ។ បេ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃហើយ ទ្រង់សួរបញ្ជាក់ពួកភិក្ខុ ក្នុងវេលានោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនាំគ្នាផ្ងូតទឹកត្រ-ដុសកាយត្រង់ភ្លៅខ្លះ ដើមដៃខ្លះ ទ្រូងខ្លះ ខ្នងខ្លះ នឹងដើមឈើ ពិតមែនឬ ។

សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា អននុច្ឆវិកំ[១] ភិក្ខវេ តេសំ មោឃបុរិសានំ អននុលោមិកំ អប្បដិរូបំ អស្សាមណកំ អកប្បិយំ អករណីយំ កថំ ហិ នាម តេ ភិក្ខវេ មោឃបុរិសា នហាយមានា រុក្ខេ កាយំ ឧគ្ឃំសេស្សន្តិ ឩរុម្បិ ពាហុម្បិ ឧរម្បិ បិដ្ឋិម្បិ នេតំ ភិក្ខវេ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ នហាយមានេន[២] រុក្ខេ កាយោ ឧគ្ឃំសេតព្វោ យោ ឧគ្ឃំសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១១២] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ នហាយមានា ថម្ភេ កាយំ ឧគ្ឃំសេន្តិ ឩរុម្បិ ពាហុម្បិ ឧរម្បិ បិដ្ឋិម្បិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា នហាយមានា ថម្ភេ កាយំ ឧគ្ឃំសេស្សន្តិ ឩរុម្បិ ពាហុម្បិ ឧរម្បិ បិដ្ឋិម្បិ សេយ្យថាបិ មល្លមុដ្ឋិកា គាមបូដវាតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ

១ ឱ. អននុច្ឆវិយំ ។ ២ ឥតោ បរំ ឱរោបិយមរម្មបោត្ថកេសុ ភិក្ខុនាតិ បាឋោ បញ្ញាយតិ ។

ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើរបស់មោឃបុរសទាំងនោះជាអំពើមិនសមគួរ មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវបែប មិនមែនជារបស់សមណៈ មិនគប្បី មិនគួរធ្វើឡើយ នៃភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះមិនសមបើនឹងមកនាំគ្នាងូតទឹក ត្រដុសកាយត្រង់ភ្លៅខ្លះ ដើមដៃខ្លះ ទ្រូងខ្លះ ខ្នងខ្លះ នឹងដើមឈើទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយក៏ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុងូតទឹកមិនត្រូវត្រដុសកាយនឹងដើមឈើទេ ភិក្ខុណាត្រដុស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១១២] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនាំគ្នាងូតទឹកត្រដុសកាយត្រង់ភ្លៅខ្លះ ដើមដៃខ្លះ ទ្រូងខ្លះ ខ្នងខ្លះ នឹងសសរ[១] ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តិយ៍មិនសមបើនឹងងូតទឹកត្រដុសកាយត្រង់ភ្លៅខ្លះ ដើមដៃខ្លះ ទ្រូងខ្លះ ខ្នងខ្លះ នឹងសសរ ដូចអ្នកប្រដាល់ ឬដូចពួកមនុស្សអ្នកនៅក្នុងក្រុង ដែលជាអ្នកខ្វល់ខ្វាយនឹងការប្រដាប់កាយសោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងនោះ

១ សសរដែលគេបោះទុកក្បែរកំពង់សម្រាប់ងូតទឹក ។

ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ បេ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ។ បេ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិត្វា ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ នហាយមានេន ថម្ភេ កាយោ ឧគ្ឃំសេតព្វោ យោ ឧគ្ឃំសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១១៣] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ នហាយមានា កុដ្ដេ កាយំ ឧគ្ឃំសេន្តិ ឩរុម្បិ ពាហុម្បិ ឧរម្បិ បិដ្ឋិម្បិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា នហាយមានា កុដ្ដេ កាយំ ឧគ្ឃំសេស្សន្តិ ឩរុម្បិ ពាហុម្បិ ឧរម្បិ បិដ្ឋិម្បិ សេយ្យថាបិ មល្លមុដ្ឋិកា គាមបូជកាតិ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ នហាយមានេន កុដ្ដេ កាយោ ឧគ្ឃំសេតព្វោ យោ ឧគ្ឃំសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

កំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ ។ បេ ។ វេលានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពិតមែនឬ ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា រួចត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ មកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុងូតទឹកមិនត្រូវត្រដុសកាយនឹងសសរទេ ភិក្ខុណាត្រដុស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១១៣] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនាំគ្នាងូតទឹកត្រដុសកាយ ត្រង់ភ្លៅខ្លះ ដើមដៃខ្លះ ទ្រូងខ្លះ ខ្នងខ្លះ នឹងជញ្ជាំង ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តិយ៍មិនសមបើនឹងមកងូតទឹកត្រដុសកាយ ត្រង់ភ្លៅខ្លះ ដើមដៃខ្លះ ទ្រូងខ្លះ ខ្នងខ្លះ នឹងជញ្ជាំង ដូចអ្នកប្រដាល់ ឬដូចពួកមនុស្សអ្នកនៅក្នុងក្រុងដែលជាអ្នកខ្វល់ខ្វាយនឹងការប្រដាប់កាយសោះ ។ បេ ។ ព្រះមានបុណ្យទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុងូតទឹក មិនត្រូវត្រដុសកាយនឹងជញ្ជាំងទេ ភិក្ខុណាត្រដុស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១១៤] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ នហាយមានា អដ្ឋានេ នហាយន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ បេ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ។ បេ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ នហាយមានេន អដ្ឋានេ នហាយិតព្វំ យោ នហាយេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១១៥] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ គន្ធព្វហត្ថកេន នហាយន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ

[១១៨] *សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុកាលងូតទឹក ក៏នាំគ្នាទៅងូតក្នុងទីមិនគួរ*[១] *។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោសតិះដៀលបន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចជាពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងនោះ កំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ ។ បេ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពិតមែនឬ ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា រួចត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលងូតទឹក មិនត្រូវងូតក្នុងទីមិនគួរទេ ភិក្ខុណាងូត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។*

[១១៩] *សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនាំគ្នាងូតទឹក ដោយឈើដែលគេធ្វើជាដៃគន្ធព្វ*[២] *។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល*

---

១ ឈើដែលគេយកទៅចាំងធ្វើជាផែនក្តារ ហើយឆូតឲ្យមានស្នាមគំនូសដូចជាក្រឡាចត្រង្គហើយជីកដាំទុកក្បែរកំពង់សម្រាប់ងូតទឹក ហៅថា ទីមិនគួរ មនុស្សយកគ្រឿងលំអទៅដាក់ក្នុងផែនក្តារនោះហើយត្រដុសកាយ ។ ២ ឈើដែលគេធ្វើដូចជាដៃមនុស្សហើយគេតម្កល់ទុកក្បែរកំពង់សម្រាប់ងូតទឹក មនុស្សទាំងឡាយយកគ្រឿងលំអិតទៅដាក់គរនឹងឈើនោះ ហើយត្រដុសកាយដោយឈើនោះ (អដ្ឋកថា) ។

វិចាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិចាចេន្តានំ ។ បេ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ គន្ធព្វហត្ថកេន នហាយិតព្វំ យោ នហាយេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១១៦] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ កុរុវិន្ទកសុត្តិយា នហាយន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោ-គិនោតិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ កុរុវិន្ទកសុត្តិយា នហាយិតព្វំ យោ នហា-យេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១១៧] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ វិគ្គយ្ហ បរិកម្មំ ការាបេន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចា-ចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ បេ ។

បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងនោះកំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ ។ បេ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះក៏បានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវង្ងូតទឹកដោយឈើដែលគេធ្វើជាដៃគន្ធព្វទេ ភិក្ខុណាង្ងូត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១១៦] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនាំគ្នាង្ងូតទឹកដោយដុំលំ-អិតថ្មឈ្មោះកុរុវិន្ទកៈ[១] ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវង្ងូតទឹក ដោយដុំលំអិតថ្មឈ្មោះកុរុវិន្ទកៈឡើយ ភិក្ខុណាង្ងូត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១១៧] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុញុំាំងគ្នានិងគ្នាឲ្យធ្វើបរិកម្ម[២] ទៅវិញទៅមក ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ បេ ។

១ គេយកលំអិតថ្មឈ្មោះកុរុវិន្ទកៈមកលាយច្របល់នឹងល័ក្ខហើយសូនធ្វើជាដុំ ហើយស្រេះដោយអម្បោះហើយកាន់របស់នោះខាងចុងខាងដើម ហើយដុះកាយក្នុងវេលាង្ងូតទឹក (អដ្ឋក-ថា) ។ ២ ដុសខ្លួននឹងខ្លួនទៅវិញទៅមក ។

ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ វិក្កយ្ហ បរិកម្មំ ការាបេតព្វំ យោ ការាបេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១១៨] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ មល្លកេន នហាយន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ បេ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ មល្លកេន នហាយិតព្វំ យោ នហា-យេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១១៩] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ កច្ឆុរោគាពាធោ ហោតិ ។ តស្ស វិនា មល្លកា ន ផាសុ ហោតិ[១] ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ គិលានស្ស អកតមល្លកន្តិ ។

១ ម. ន តស្ស វិនា មល្លកេន ផាសុ ហោតិ ។

ភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវញុំាងគ្នានិងគ្នាឲ្យធ្វើបរិកម្មទៅវិញទៅមកទេ ភិក្ខុណាឲ្យធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១១៨] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុផ្ងូតទឹកដោយឈើមានសណ្ឋានដូចដើងកន្ធោរ[១] ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀលបន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវផ្ងូតទឹកដោយឈើមានសណ្ឋានដូចដើងកន្ធោរទេ ភិក្ខុណាផ្ងូត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១១៩] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូបកើតអាពាធកមរមាស់ ។ ភិក្ខុនោះវៀរចាកឈើមានសណ្ឋានដូចដើងកន្ធោរ ក៏មិនបានសេចក្តីសប្បាយ ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឈើមានសណ្ឋានដូចដើងកន្ធោរ ដែលគេមិនបានឆ្លាក់ជាក្បាច់ធ្មេញមករ ដល់ភិក្ខុមានជំងឺ ។

---

១ ឈើដែលគេឆ្លាក់ជាក្បាច់ធ្មេញមករ ហើយធ្វើឲ្យមានទ្រង់ទ្រាយដូចជើងកន្ធោរ (អដ្ឋកថា) ។

[១៦០] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ជរាទុព្វលោ នហាយមានោ ន សក្កោតិ អត្តនោ កាយំ ឧបឃំសេតុំ(១) ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧក្កាសិកន្តិ ។

[១៦១] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ បិដ្ឋិបរិកម្មំ កាតុំ កុក្កុច្ចាយតិ(២) ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បុថុបាណិកន្តិ(៣) ។

[១៦២] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ វល្លិកំ ធារេន្តិ ។ បេ ។ បាមង្គំ ធារេន្តិ ។ កណ្ឋសុត្តកំ ធារេន្តិ ។ កដិសុត្តកំ ធារេន្តិ ។ ឱវដ្ដិកំ ធារេន្តិ ។ កាយុរំ ធារេន្តិ ។ ហត្ថាភរណំ ធារេន្តិ ។ អង្គុលិមុទ្ទិកំ ធារេន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហី

---

១ ឱ. ម. ឧគ្ឃំសេតុំ ។ ២ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ បិដ្ឋិ-បរិកម្មំ កាតុំ កុក្កុច្ចាយន្តីតិ វចនំ អាគតំ ។ ៣ ឱ. បុថុបាណិយន្តិ ។

[១២០] *សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូបចាស់ជរាកម្លាំងថយ កាលបើងូតទឹកមិនអាចនឹងដុសកាយខ្លួនឯងបាន ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតខ្នាញ់សំពត់*[១] *(សម្រាប់ភិក្ខុចាស់ជរាងូតទឹកដុសខ្លួនបាន) ។*

[១២១] *សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូបរង្កៀសនឹងការបរិកម្មខ្នង (ដុសខ្នង) ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតការដុសខ្នងដោយដៃបាន ។*

[១២២] *សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ត្រចៀក*[២] *។ បេ ។ ទ្រទ្រង់សង្វារ ។ ទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ក ។ ទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ចង្កេះ ។ ពាក់កង ។ ទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ដើមដៃ*[៣] *។ ទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ដៃ ។ ពាក់ចិញ្ចៀន ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចពួកគ្រហស្ថ*

---

១ ខ្នាញ់ឬឆ្លុងសំពត់ដែលគេត្របាញ់ ។ ២ គ្រឿងប្រដាប់ត្រចៀកដែលគេព្យួរសំយុងចុះឲ្យផុតអំពីត្រចៀកជាដើម (បើតាមដីកាថាគ្រឿងប្រដាប់ត្រចៀកមានកណ្តួលជាដើម) ។ អដ្ឋកថា ។ ៣ ព្រះសុវណ្ណពាហុរតន៍ (កន្ទុំ) ។

កាមភោគិនោតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ បេ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ វលិកំ ធារេន្តិ ។ ចាមដ្ឋំ ធារេន្តិ ។ កណ្ឋសុត្តកំ ធារេន្តិ ។ កដិសុត្តកំ ធារេន្តិ ។ ឱវដ្ដិកំ ធារេន្តិ ។ កាយុរំ ធារេន្តិ ។ ហត្ថាភរណំ ធារេន្តិ ។ អង្គុលិមុទ្ទិកំ ធារេន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ វលិកំ ធារេតព្វំ ន ចាមដ្ឋំ ធារេតព្វំ ន កណ្ឋសុត្តកំ ធារេតព្វំ ន កដិសុត្តកំ ធារេតព្វំ ន ឱវដ្ដិកំ ធារេតព្វំ ន កាយុរំ ធារេតព្វំ ន ហត្ថាភរណំ ធារេតព្វំ ន អង្គុលិមុទ្ទិកំ ធារេតព្វំ យោ ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១២៣] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ទីឃេ កេសេ(១) ធារេន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហី

១ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទីឃកេសេតិ បាឋោ ទិស្សតិ ។

អ្នកបរិភោគកាម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងនោះកំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ ។ បេ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ត្រចៀក ។ ទ្រទ្រង់សង្វារ ។ ទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់-ក ។ ទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ចង្កេះ ។ ពាក់កង ។ ទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ដើមដៃ ។ ទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ដៃ ។ ពាក់ចិញ្ចៀន ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា រួចត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ត្រចៀក មិនត្រូវទ្រទ្រង់សង្វារ មិនត្រូវទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ក មិនត្រូវទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ចង្កេះ មិនត្រូវពាក់កង មិនត្រូវទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ដើមដៃ មិនត្រូវទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ដៃ មិនត្រូវពាក់ចិញ្ចៀន ភិក្ខុណាទ្រទ្រង់ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១២៣] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទុកសក់វែង ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចពួកគ្រហស្ថ

កាមភោគិនោតិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ ទីឃា កេសា ធារេតព្វា យោ ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ទុមាសិកំ វា ទុវង្គុលំ វាតិ ។

[១២៨] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ កោច្ឆេន កេសេ ឱសណ្ហេន្តិ ។ ផណកេន កេសេ ឱសណ្ហេន្តិ ។ ហត្ថផណកេន កេសេ ឱសណ្ហេន្តិ ។ សិត្ថតេលកេន កេសេ ឱសណ្ហេន្តិ ។ ឧទកតេលកេន កេសេ ឱសណ្ហេន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ កោច្ឆេន កេសា ឱសណ្ហេតព្វា ន ផណកេន កេសា ឱសណ្ហេតព្វា ន ហត្ថផណកេន កេសា ឱសណ្ហេតព្វា ន សិត្ថតេលកេន កេសា ឱសណ្ហេតព្វា ន ឧទកតេលកេន កេសា ឱសណ្ហេតព្វា យោ ឱសណ្ហេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

អ្នកបរិភោគកាម ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទុកសក់វែងទេ ភិក្ខុណាទុក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យទុកសក់កំណត់កាលត្រឹមពីរខែ ឬកំណត់ត្រឹមពីរធ្នាប់[១] ។

[១២៨] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសិតសក់ដោយស្និត ។ សិតសក់ដោយក្រាស ។ ជ្រងសក់ដោយក្រាស គឺដៃធ្វើជាក្រាស ។ សិតសក់ដោយក្រមួននិងប្រេង ។ សិតសក់ដោយប្រេង ដែលលាយដោយទឹក ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសិតសក់ដោយស្និត មិនត្រូវសិតសក់ដោយក្រាស មិនត្រូវជ្រងសក់ដោយដៃធ្វើជាក្រាស មិនត្រូវសិតសក់ដោយក្រមួននិងប្រេង មិនត្រូវសិតសក់ដោយប្រេង ដែលលាយដោយទឹកទេ ភិក្ខុណាសិត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

---

១ ពីរធ្នាប់ទទឹងម្រាមដៃ ។

[១២៥] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ អាទាសេបិ ឧទកបត្តេបិ មុខនិមិត្តំ ឱលោ-កេន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ អាទាសេ វា ឧទកបត្តេ វា មុខនិមិត្តំ ឱលោកេតព្វំ យោ ឱលោ-កេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១២៦] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុ-នោ មុខេ វណោ ហោតិ ។ សោ ភិក្ខូ បុច្ឆិ កីទិសោ មេ អាវុសោ វណោតិ ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ ឦទិសោ[១] តេ អាវុសោ វណោតិ ។ សោ ន សទ្ទហតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាពា-ធប្បច្ចយា អាទាសេ វា ឧទកបត្តេ វា មុខនិមិត្តំ ឱលោកេតុន្តិ ។

១ ម. ឯទិសោ ។

[១២៥] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមើលមុខនិមិត្តគឺស្រមោលមុខក្នុងកញ្ចក់ខ្លះ ក្នុងភាជនៈទឹកខ្លះ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោសតិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវមើលមុខនិមិត្ត ក្នុងកញ្ចក់ ឬក្នុងភាជនៈទឹកទេ ភិក្ខុណាមើល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១២៦] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូបកើតដំបៅត្រង់មុខ ។ ភិក្ខុនោះសួរភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលលោកមានអាយុ ដំបៅខ្ញុំដូចម្តេចទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយប្រាប់យ៉ាងនេះថា ម្នាលលោកមានអាយុ ដំបៅលោកដូច្នេះ ។ ភិក្ខុនោះមិនជឿ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានអាពាធជាហេតុ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុមើលមុខនិមិត្តក្នុងកញ្ចក់ ឬក្នុងភាជនៈទឹកបាន ។

[១២៧] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ មុខំ អាលិម្បេន្តិ[១] ។ មុខំ ឧម្មទ្ទេន្តិ ។ មុខំ ចុណ្ណេន្តិ ។ មនោសិលកាយ[២] មុខំ លញ្ឆេន្តិ[៣] ។ អង្គរាគំ ករោន្តិ ។ មុខរាគំ ករោន្តិ ។ អង្គរាគមុខរាគំ ករោន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ មុខំ អាលិម្បិតព្វំ ន មុខំ ឧម្មទ្ទិតព្វំ ន មុខំ ចុណ្ណេតព្វំ ន មនោសិលកាយ មុខំ លញ្ឆេតព្វំ ន អង្គរាគោ កាតព្វោ ន មុខរាគោ កាតព្វោ ន អង្គរាគមុខរាគោ កាតព្វោ យោ ករេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១២៨] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ ចក្ខុរោគាពាធោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាពាធប្បច្ចយា មុខំ អាលិម្បិតុន្តិ ។

---

១ ឱ. ម. អាលិម្បន្តិ ។ ២ ឱ. ម. មនោសិលិកាយ ។ ៣ ឱ. លញ្ឆេន្តិ ។

[១២៧] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនាំគ្នាផាត់មុខ ។ ដុសខាត់មុខ ។ ប្រស់មុខ ។ ចុចមុខដោយថ្នមនោសិលា ។ ធ្វើការលាបខ្លួន ។ ធ្វើការលាបមុខ ។ ធ្វើការលាបទាំងខ្លួនទាំងមុខ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវផាត់មុខ មិនត្រូវដុសខាត់មុខ មិនត្រូវប្រស់មុខ មិនត្រូវចុចមុខដោយថ្នមនោសិលា មិនត្រូវធ្វើការលាបខ្លួន មិនត្រូវធ្វើការលាបមុខ មិនត្រូវធ្វើការលាបទាំងខ្លួនទាំងមុខទេ ភិក្ខុណាធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១២៨] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូបកើតអាពាធឈឺភ្នែក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានអាពាធជាហេតុ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុផាត់មុខបាន ។

[១២៩] តេន ខោ បន សមយេន រាជគហេ គិរគ្គសមជ្ជោ ហោតិ ។ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ គិរគ្គសមជ្ជំ ទស្សនាយ អគមំសុ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា នច្ចម្បិ គីតម្បិ វាទិតម្បិ ទស្សនាយ គច្ឆិស្សន្តិ[១] សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ នច្ចំ វា គីតំ វា វាទិតំ វា ទស្សនាយ គន្តព្វំ យោ គច្ឆេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១៣០] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ អាយតកេន គីតស្សរេន ធម្មំ គាយន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ យថេវ មយំ គាយាម ឯវមេវិមេ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា អាយតកេន គីតស្សរេន ធម្មំ គាយន្តីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ

១ ម. អាគច្ឆិស្សន្តិ ។

[១២៩] សម័យនោះឯង មានល្បែងមហោស្រពលើកំពូលភ្នំ ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនាំគ្នាទៅមើលល្បែងមហោស្រពលើកំពូលភ្នំ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈសក្យបុត្តិយ៍មិនសមបើនឹងទៅមើលរាំ ឬស្តាប់ច្រៀងនិងស្តាប់ភ្លេងប្រគំ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាមដូច្នេះសោះ ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅមើលរាំ ស្តាប់ច្រៀង ឬភ្លេងប្រគំទេ ភិក្ខុណាទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៣០] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុច្រៀងធម៌ដោយសំឡេងច្រៀងដ៏វែង ៗ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា យើងច្រៀងយ៉ាងណាមិញ ពួកសមណៈសក្យបុត្តិយ៍ទាំងនេះក៏ច្រៀងធម៌ដោយសំឡេងច្រៀងដ៏វែង ៗ យ៉ាងនោះដែរ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងនោះ កំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស

១៣៤

ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកេ អាយតកេន គីតស្សរេន ធម្មស្ស គាយនស្ស បញ្ហាទីនវា

ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ អាយតកេន គីតស្សរេន ធម្មំ គាយិស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ។ បេ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ បេ ។ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ បញ្ចិមេ ភិក្ខវេ អាទីនវា អាយតកេន គីតស្សរេន ធម្មំ គាយន្តស្ស អត្តនោបិ[១] តស្មឹ សរេ សារជ្ជតិ បរេបិ តស្មឹ សរេ សារជ្ជន្តិ គហបតិកាបិ ឧជ្ឈាយន្តិ សរកុត្តឹបិ និកាមយមានស្ស សមាធិស្ស ភង្គោ ហោតិ បច្ឆិមា ជនតា ទិដ្ឋានុគតិមាបជ្ជតិ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច អាទីនវា អាយតកេន គីតស្សរេន ធម្មំ គាយន្តស្ស ន ភិក្ខវេ អាយតកេន គីតស្សរេន ធម្មោ គាយិតព្វោ យោ គាយេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

១ ឱ. ម. អត្តនាបិ ។

តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនសមបើនឹងច្រៀងធម៌ដោយសំឡេងច្រៀងដ៏វែង ៗ ដូច្នេះសោះ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះក៏នាំយកសេចក្តីនុ៎ះ ទៅក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពិតមែនឬ ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទោសទាំង ៥ នេះនឹងមានដល់ភិក្ខុអ្នកច្រៀងធម៌ ដោយសំឡេងច្រៀងវែង ៗ គឺ ភិក្ខុនោះត្រេកអរក្នុងសំឡេងរបស់ខ្លួននោះ ១ ជនទាំងឡាយដទៃរមែងត្រេកអរក្នុងសំឡេងនោះ ១ គហបតីទាំងឡាយតែងពោលទោស ១ បុគ្គលដែលពេញចិត្តនឹងការសូត្ររលាក់រលែក សំឡេងរមែងខូចសមាធិ ១ ពួកជនខាងក្រោយនឹងដល់នូវទិដ្ឋានុគតិ (យកតម្រាប់តាម) ១ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ទោសទាំង ៥ នេះឯង នឹងមានដល់ភិក្ខុអ្នកច្រៀងធម៌ដោយសំឡេងច្រៀងដ៏វែង ៗ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវច្រៀងធម៌ដោយសំឡេងច្រៀងដ៏វែង ៗ ទេ ភិក្ខុណាច្រៀង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៣១] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ សរភញ្ញេ កុក្កុច្ចាយន្តិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សរភញ្ញន្តិ ។

[១៣២] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ពាហិរលោមឹ ឧណ្ណឹ ធារេន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោ-គិនោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ ពាហិរលោមី ឧណ្ណី ធារេតព្វា យោ ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១៣៣] តេន ខោ បន សមយេន រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស អារាមេ អម្ពា ផលិនោ[១] ហោន្តិ ។ រញ្ញា ច មាគធេន សេនិយេន ពិម្ពិសារេន អនុញ្ញាតំ ហោតិ យថាសុខំ អយ្យា អម្ពំ បរិភុញ្ជន្តូតិ ។ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ តរុណញ្ញេវ អម្ពំ ចាតាបេត្វា បរិភុញ្ជឹសុ ។

១ ឱ. ផលិតា ។

[១៣១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយរវៀសក្នុងសរភ័ញ្ញ គឺការសូត្រដោយប្រែសំឡេង[១] ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសូត្រសរភ័ញ្ញបាន ។

[១៣២] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់សំពត់ដែលគេធ្វើដោយរោមសត្វ មានរោមចេញមកខាងក្រៅ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់សំពត់ដែលគេធ្វើដោយរោមសត្វ មានរោមចេញមកខាងក្រៅទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៣៣] សម័យនោះឯង ក្នុងសួនរបស់ព្រះរាជាទ្រង់ព្រះនាម មាគធសេនិយពិម្ពិសារ មានស្វាយផ្លែជាច្រើន ។ ព្រះរាជាទ្រង់ព្រះនាម មាគធសេនិយពិម្ពិសារ ទ្រង់បវារណាថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តឆាន់ផ្លែស្វាយតាមសប្បាយចុះ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនាំគ្នាបេះផ្លែស្វាយខ្ចី ៗ ឆាន់ ។

---

១ អដ្ឋកថា ថា វត្តុសម្រាប់សូត្រសរភ័ញ្ញមាន ៣២ យ៉ាង មានតរង្គវត្ត ទោហកវត្ត និងគលិតវត្តជាដើម ។ ភិក្ខុពេញចិត្តចង់សូត្រដោយវត្តបែបណាក៏បាន ប៉ុន្តែត្រូវប្រយ័ត្នកុំធ្វើបទនិងព្យញ្ជនៈឲ្យខូច ត្រូវសូត្រដោយន័យជាចតុរស្ស សមគួរតាមសណ្តាប់ធ្នាប់របស់សមណៈ ។

រញ្ញោ ច មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស អម្ពេន អត្ថោ ហោតិ ។ អថខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ មនុស្សេ អាណាបេសិ គច្ឆថ ភណេ អារាមំ គន្ត្វា អម្ពំ អាហរថាតិ ។ ឯវំ ទេវាតិ ខោ តេ មនុស្សា រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស បដិស្សុត្វា អារាមំ គន្ត្វា អារាមបាលំ[១] ឯតទវោចុំ ទេវស្ស ភណេ អម្ពេន អត្ថោ អម្ពំ ទេថាតិ ។ នត្ថយ្យា[២] អម្ពំ តរុណញ្ញេវ អម្ពំ បាតាបេត្វា ភិក្ខូ បរិភុញ្ជិំសូតិ ។ អថខោ តេ មនុស្សា រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សុបរិភុត្តំ ភណេ អយ្យេហិ អម្ពំ អបិច ភគវតា មត្តា វណ្ណិតាតិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ន មត្តំ ជានិត្វា រញ្ញោ អម្ពំ បរិភុញ្ជិស្សន្តីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ បេ ។

១ ឱ. អារាមបាលេ ។ ២ ឱ. នត្ថយ្យោ ។

ក៏ជូនជា ព្រះរាជាមាគធសេនិយពិម្ពិសារទ្រង់មានសេចក្ដីត្រូវការដោយផ្លែស្វាយដែរ ។ លំដាប់នោះ ព្រះរាជាមាគសេនិយពិម្ពិសារទ្រង់បង្គាប់មនុស្សទាំងឡាយថា ម្នាលនាយ អ្នកទាំងឡាយចូរទៅសួនហើយបេះផ្លែស្វាយមក ។ មនុស្សទាំងនោះ ទទួលព្រះរាជឱង្ការព្រះរាជាមាគធ-សេនិយពិម្ពិសារដោយពាក្យថា ព្រះករុណាពិសេស ហើយក៏ទៅកាន់សួននិយាយនឹងនាយអារាមបាល (អ្នករក្សាសួន) យ៉ាងនេះថា នែនាយ ព្រះសម្មតិទេពទ្រង់ត្រូវការដោយផ្លែស្វាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយថ្វាយផ្លែស្វាយកុំខាន ។ នាយអារាមបាលក៏ឆ្លើយថា បពិត្រលោកទាំងឡាយផ្លែស្វាយគ្មានទេ ព្រោះពួកភិក្ខុបេះផ្លែស្វាយខ្ចី ៗ យកទៅឆាន់អស់ហើយ ។ លំដាប់នោះ មនុស្សទាំងនោះក៏នាំយកសេចក្ដីនុ៎ះ ទៅក្រាបបង្គំទូលព្រះរាជាមាគធសេនិយពិម្ពិសារ ។ ព្រះមហាក្សត្រមានព្រះបន្ទូលថា ម្នាលនាយ លោកម្ចាស់ទាំងឡាយបានឆាន់ផ្លែស្វាយ ក៏ជាការប្រពៃហើយតែថាព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សរសើរការដឹងប្រមាណ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈសក្យបុត្តិយ៍មិនសមបើនឹងឆាន់ផ្លែស្វាយរបស់ព្រះរាជាមិនដឹងប្រមាណសោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងនោះកំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ ។ បេ ។

អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ អម្ពំ បរិកុញ្ជិតព្វំ យោ បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១៣៤] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស បូគស្ស សង្ឃភត្តំ ហោតិ ។ សូបេ អម្ពបេសិកា[១] បក្ខិត្តា ហោន្តិ ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា ន បដិគ្គណ្ហន្តិ ។ បេ ។ បដិគ្គណ្ហថ ភិក្ខវេ បរិភុញ្ជថ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អម្ពបេសិកន្តិ ។

[១៣៥] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស បូគស្ស សង្ឃភត្តំ ហោតិ ។ តេ ន បរិយាបុណឹសុ អម្ពបេសិកំ កាតុំ ។ ភត្តគ្គេ សកលេហេវ អម្ពេហិ ចរន្តិ ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា ន បដិគ្គណ្ហន្តិ ។ បេ ។ បដិគ្គណ្ហថ ភិក្ខវេ បរិភុញ្ជថ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បញ្ចហិ សមណកប្បេហិ ផលំ បរិភុញ្ជិតុំ អគ្គិបរិចិតំ សត្ថបរិចិតំ

១ ឱ. អម្ពបេសិកាយោ ។

លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់ផ្លៃស្វាយ ភិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៣៨] សម័យនោះ មានសង្ឃភត្តរបស់ប្រជុំជន ១ ពួក ។ ប្រជុំជននោះបានដាក់ចំណិតផ្លៃស្វាយក្នុងសម្ល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីរង្កៀសមិនហ៊ានទទួល ។ បេ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរទទួលឆាន់ចុះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតចំណិតផ្លៃស្វាយ ។

[១៣៥] សម័យនោះឯង មានសង្ឃភត្តរបស់ប្រជុំជន ១ ពួក ។ មនុស្សទាំងនោះមិនអាចនឹងធ្វើចំណិតផ្លៃស្វាយបាន ។ ជនទាំងនោះក៏នាំយកផ្លៃស្វាយទាំងមូលទៅក្នុងរោងភត្ត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីរង្កៀសមិនហ៊ានទទួល ។ បេ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរទទួលឆាន់ចុះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆាន់ផ្លៃឈើដោយសមណកប្ប[១] ៥ យ៉ាង គឺ ផ្លៃឈើដែលគេអុជឬដុតកំដៅដោយភ្លើង ១ ដែលគេចោះពុះចិតដោយសស្ត្រា ១

១ ផ្លែឈើដែលគេធ្វើឲ្យសមគួរដល់សមណៈ ហៅថា សមណកប្ប ។

នខបរិចិតំ អពីជំ និព្វដ្ដពីជញ្ញេវ[១] បញ្ចមំ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឥមេហិ បញ្ចហិ សមណកប្បេហិ ផលំ បរិភុញ្ជិតុន្តិ ។

[១៣៦] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ អហិនា ឌដ្ឋោ កាលកតោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ហិ នូន សោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ចត្តារិ អហិរាជកុលានិ មេត្តេន ចិត្តេន ផរិ ។ សចេ ហិ សោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ចត្តារិ អហិរាជកុលានិ មេត្តេន ចិត្តេន ផរេយ្យ ន ហិ សោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អហិនា ឌដ្ឋោ កាលំ ករេយ្យ ។ កតមានិ ចត្តារិ អហិរាជកុលានិ ។ វិរូបក្ខំ អហិរាជកុលំ ឯរាបថំ អហិរាជកុលំ ឆព្យាបុត្តំ អហិ-រាជកុលំ កណ្ហាគោតមកំ អហិរាជកុលំ ន ហិ នូន សោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ឥមានិ ចត្តារិ អហិរាជកុលានិ មេត្តេន ចិត្តេន ផរិ ។ សចេ ហិ សោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ឥមានិ ចត្តារិ អហិរាជកុលានិ មេត្តេន ចិត្តេន ផរេយ្យ ន ហិ សោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អហិនា ឌដ្ឋោ កាលំ ករេយ្យ ។

១ ឱ. និព្វត្តពីជញ្ញេវ ។

ដែលគេចុចដោយក្រចក ១ ដែលគ្មានពូជដុះតទៅ ១ មានពូជដែរ តែគួរបន្ទិចគ្រាប់ចេញបាន ១ ជាគម្រប់ប្រាំ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆាន់ផ្លែឈើ ដោយសមណកប្បទាំង ៥ នេះឯង ។

[១៣៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបពស់ចឹកហើយក៏ស្លាប់ទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បានជាដូច្នោះ ព្រោះភិក្ខុនោះមិនផ្សាយមេត្តាចិត្ត ទៅកាន់ត្រកូលស្តេចពស់ទាំង ៤ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើភិក្ខុនោះបានផ្សាយមេត្តាចិត្ត ទៅកាន់ត្រកូលស្តេចពស់ទាំង ៤ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះបើទុកជាពស់ចឹកក៏មិនបានស្លាប់ទេ ។ ត្រកូលស្តេចពស់ទាំង ៤ ដូចម្តេចខ្លះ ។ ត្រកូលស្តេចពស់ទាំង ៤ នោះ គឺត្រកូលស្តេចពស់ឈ្មោះវិរូបក្ខៈ ត្រកូលស្តេចពស់ឈ្មោះឯរាបថៈ ត្រកូលស្តេចពស់ឈ្មោះឆព្យាបុត្តៈ ត្រកូលស្តេចពស់ឈ្មោះកណ្ហាគោតមកៈ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះបានជាដូច្នោះ ព្រោះភិក្ខុនោះមិនបានផ្សាយមេត្តាចិត្ត ទៅកាន់ត្រកូលស្តេចពស់ទាំង ៤ នេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើភិក្ខុនោះ បានផ្សាយមេត្តាចិត្តទៅកាន់ត្រកូលស្តេចពស់ទាំង ៤ នេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះបើទុកជាពស់ចឹកក៏មិនបានស្លាប់ទេ ។

អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឥមានិ ចត្តារិ អហិរាជកុលានិ មេត្តេន ចិត្តេន ផរិតុំ អត្តគុត្តិយា អត្តរក្ខាយ អត្តបរិត្តាយ[១] ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ កាតព្វំ ។

[១៣៧] វិរូបក្ខេហិ មេ មេត្តំ
មេត្តំ ឯរាបថេហិ មេ
ឆព្យាបុត្តេហិ មេ មេត្តំ
មេត្តំ កណ្ហាគោតមកេហិ ច
អបាទកេហិ មេ មេត្តំ
មេត្តំ ទិបាទកេហិ[២] មេ
ចតុប្បទេហិ មេ មេត្តំ
មេត្តំ ពហុប្បទេហិ មេ
មា មំ អបាទកោ ហឹសិ
មា មំ ហឹសិ ទិបាទកោ ។

១ ឱ. ម. អត្តបរិត្តំ កាតុំ ។ ២ ឱ. ទ្វិបាទកេហិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុផ្សាយមេត្តាចិត្តទៅកាន់ត្រកូលស្ដេចពស់ទាំង ៤ នេះ ដើម្បីគ្រប់គ្រងខ្លួន ដើម្បីរក្សាខ្លួន ដើម្បីការពារខ្លួន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវធ្វើមេត្តាចិត្តយ៉ាងនេះឯង ។

[១៣៧] មេត្តារបស់យើង (ចូរប្រព្រឹត្តទៅ) ជាមួយនឹងពួកត្រកូលស្ដេចពស់ឈ្មោះវិរូបក្ខៈផង[១] មេត្តារបស់យើង (ចូរប្រព្រឹត្តទៅ) ជាមួយនឹងពួកត្រកូលស្ដេចពស់ឈ្មោះឯរាបថៈផង មេត្តារបស់យើង (ចូរប្រព្រឹត្តទៅ) ជាមួយនឹងពួកត្រកូលស្ដេចពស់ឈ្មោះឆព្យាបុត្តៈផង មេត្តារបស់យើង (ចូរប្រព្រឹត្តទៅ) ជាមួយនឹងពួកត្រកូលស្ដេចពស់ឈ្មោះកណ្ហាគោតមកៈផង មេត្តារបស់យើង (ចូរប្រព្រឹត្តទៅ) ជាមួយនឹងពួកសត្វមិនមានជើងផង មេត្តារបស់យើង (ចូរប្រព្រឹត្តទៅ) ជាមួយនឹងពួកសត្វមានជើងពីរផង មេត្តារបស់យើង (ចូរប្រព្រឹត្តទៅ) ជាមួយនឹងពួកសត្វមានជើងបួនផង មេត្តារបស់យើង (ចូរប្រព្រឹត្តទៅ) ជាមួយនឹងពួកសត្វមានជើងច្រើនផង សត្វគ្មានជើង កុំបៀតបៀនយើង សត្វមានជើងពីរ កុំបៀតបៀនយើងឡើយ ។

១ យើងមានមេត្តាចិត្ត គឺចិត្តដែលឥតមានព្យាបាទដល់ពួកត្រកូលពស់ឈ្មោះវិរូបក្ខៈ ។

១៤១

ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកេ អញ្ញតរភិក្ខុអង្គជាតច្ឆេទនំ

មា មំ ចតុប្បទោ ហឹសិ
មា មំ ហឹសិ ពហុប្បទោ ។
សព្វេ សត្តា សព្វេ បាណា
សព្វេ ភូតា ច កេវលា
សព្វេ ភទ្រានិ បស្សន្តុ
មា កិញ្ចិ បាបមាគមា ។

អប្បមាណោ ពុទ្ធោ អប្បមាណោ ធម្មោ អប្បមាណោ សង្ឃោ បមាណវន្តានិ សិរឹសបាសនិ អហិវិច្ឆិកា សតបទី ឧណ្ណានាភី សរពូ មូសិកា កតា មេ រក្ខា កតា មេ បរិត្តា បដិក្កមន្តុ ភូតានិ សោហំ នមោ ភគវតោ នមោ សត្តន្នំ សម្មាសម្ពុទ្ធានន្តិ[១] ។

[១៣៨] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ អនភិរតិយា បីឡិតោ អត្តនោ អង្គជាតំ ឆិន្ទិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អញ្ញម្ហិ

១ ឥតោ បរំ ឱរោបិយបោត្ថកេ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ លោហិតំ មោចេតុន្តិ ។

សត្វមានជើងបួន កុំបៀតបៀនយើង សត្វមានជើងច្រើន កុំបៀតបៀនយើងឡើយ ។ ពួកសត្វ[១] ទាំងអស់របស់ផង ពួកបាណៈ[២] ទាំងអស់ផង ពួកភូត[៣] ទាំងអស់ផង គ្រប់យ៉ាង សត្វទាំងអស់ (នោះ) ចូរឃើញ នូវអារម្មណ៍ដ៏ចម្រើន អំពើដ៏អាក្រក់តិចតួចកុំបីមកឡើយ ។

ព្រះពុទ្ធមានគុណប្រមាណមិនបាន ព្រះធម៌មានគុណប្រមាណមិនបាន ព្រះសង្ឃមានគុណប្រមាណមិនបាន ពួកសត្វទីឃជាតិគឺ ពស់ ខ្ទួយ ក្អែប ពីងពាង តុកកែ និងកណ្តុរ ជាសត្វប្រកបដោយគុណសម្បត្តិ (តិច) ការរក្សា យើងបានធ្វើហើយ សេចក្តីការពារយើងបានធ្វើហើយ សត្វទាំងឡាយចូរចៀសចេញទៅ យើងធ្វើកិរិយានមស្ការចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើកិរិយានមស្ការ ចំពោះព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទាំង ៧ ព្រះអង្គ (មានព្រះពុទ្ធទ្រង់ព្រះនាមវិបស្សីជាដើម) ។

[១៣៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបមានសេចក្តីអផ្សុកបៀតបៀនហើយក៏កាត់នូវអង្គជាតរបស់ខ្លួន ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា

១-២-៣ ពាក្យទាំង ៣ នេះជាពាក្យសម្រាប់ផ្លាស់ប្តូរគ្នានឹងពាក្យថាបុគ្គល(សារត្ថទីបនីដីកា) ។

សោ ភិក្ខវេ មោឃបុរិសោ ឆិន្ទិតព្វម្ហិ(១) អញ្ញំ ឆិន្ទិ ន ហិ(២) ភិក្ខវេ អត្តនោ អង្គជាតំ ឆិន្ទិតព្វំ(៣) យោ ឆិន្ទេយ្យ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្សាតិ ។

[១៣៩] តេន ខោ បន សមយេន រាជគហកស្ស សេដ្ឋិស្ស មហគ្ឃស្ស ចន្ទនសារស្ស ចន្ទនគណ្ឋិ ឧប្បន្នា ហោតិ ។ អថខោ រាជគហកស្ស សេដ្ឋិស្ស ឯតទហោសិ យន្នូនាហំ ឥមាយ ចន្ទនគណ្ឋិយា បត្តំ លិខាបេយ្យំ លិខញ្ច(៤) មេ បរិភោគំ ភវិស្សតិ បត្តញ្ច ទានំ ទស្សាមីតិ ។ អថខោ រាជគហកោ សេដ្ឋី តាយ ចន្ទនគណ្ឋិយា បត្តំ លិខាបេត្វា សិក្កាយំ ឧឌ្ឌិត្វា(៥) វេ-ឡុគ្គេ(៦) អាលគ្គេត្វា វេឡុបរម្បរាយ វាហិត្វា(៧) ឯវមាហ យោ សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា អរហា ចេវ ឥទ្ធិមា ច ទិន្នំយេវ បត្តំ ឱហរតូតិ ។

---

១ ឱ. ឆេតព្វម្ហិ ។ ២ ឱ. ហិសទ្ទោ នត្ថិ ។ ៣ ឱ. ឆេតព្វំ ។ ៤ ឱ. លេខញ្ច ៥ ឱ. បក្ខិបិត្វា ។ ៦ ឱ. វេឡគ្គេ ។ ៧ ឱ. ម. ពន្ធិត្វា ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វត្ថុដទៃ[១] ដែលខ្លួនគួរកាត់ក៏មាន តែមោឃបុរស នោះទៅកាត់ឯវត្ថុដទៃ (អង្គជាត) វិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវកាត់អង្គជាតរបស់ខ្លួនទេ ភិក្ខុណាកាត់ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។

[១៣៩] សម័យនោះឯង រាជគហសេដ្ឋី (ជាសេដ្ឋីនៅក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ) បានពកចន្ទន៍នៃខ្លឹមចន្ទន៍មានតម្លៃច្រើន ។ លំដាប់នោះ រាជ-គហសេដ្ឋីមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះគួរតែអាត្មាអញឲ្យជាងក្រឡឹងបាត្រដោយពកចន្ទន៍នេះ លំអិតដែលបានពីការក្រឡឹងក៏ជាគ្រឿងប្រើប្រាស់របស់អាត្មាអញផង ហើយអាត្មាអញនឹងបានឲ្យបាត្រទៅជាទានផង ។ គ្រានោះ រាជគហសេដ្ឋីក៏ឲ្យជាងក្រឡឹងបាត្រដោយពកចន្ទន៍នោះហើយច្រកក្នុងសង្រែកព្យួរលើចុងឫស្សី ហើយលើកឫស្សីត ៗ គ្នា (ឲ្យខ្ពស់) ឡើង រួចនិយាយយ៉ាងនេះថា លោកណាទោះបីជាសមណៈក្តី ព្រាហ្មណ៍ក្តី ដែលជាព្រះអរហន្តមានឫទ្ធិ លោកនោះចូរដាក់យកបាត្រដែលយើងឲ្យហើយទៅចុះ ។

---

១ ក្នុងដីកាថា រាគានុសយៈ ហៅថា វត្ថុដទៃ ។

[១៤០] អថខោ បូរណោ កស្សបោ យេន រាជ-គហកោ សេដ្ឋី តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា រាជគហំ សេដ្ឋឹ ឯតទវោច អហំ ហិ គហបតិ អរហា ចេវ ឥទ្ធិមា ច ទេហិ មេ បត្តន្តិ ។ សចេ ភន្តេ អាយស្មា អរហា ចេវ ឥទ្ធិមា ច ជិន្នំយេវ បត្តំ ឱហរតូតិ ។ អថ-ខោ មក្ខលិ គោសាលោ អជិតោ កេសកម្ពលោ[១] បកុធោ កច្ចាយនោ សញ្ជយោ វេឡដ្ឋបុត្តោ[២] និគណ្ឋោ ជាតបុត្តោ[៣] យេន រាជគហកោ សេដ្ឋី តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា រាជគហំ សេដ្ឋឹ ឯតទវោច អហំ ហិ គហបតិ អរហា ចេវ ឥទ្ធិមា ច ទេហិ មេ បត្តន្តិ ។ សចេ ភន្តេ អាយស្មា អរហា ចេវ ឥទ្ធិមា ច ជិន្នំយេវ បត្តំ ឱហរតូតិ ។

[១៤១] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ច មហាមោគ្គល្លានោ អាយស្មា ច បិណ្ឌោលភា-រទ្វាជោ បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ រាជគហំ បិណ្ឌាយ ចារិំសុ ។ អាយស្មាបិ ខោ

១ ឱ. កេសកម្ពលី ។ ២ ឱ. ម. ពេលដ្ឋិបុត្តោ ។ ៣ ឱ. នាតបុត្តោ ។

[១៤០] គ្រានោះ គ្រូឈ្មោះបូរណកស្សបៈចូលទៅរករាជគហសេដ្ឋី លុះចូលទៅដល់ហើយក៏និយាយយ៉ាងនេះនឹងរាជគហសេដ្ឋីថា នែគហបតី អាត្មាជាព្រះអរហន្តទាំងមានឫទ្ធិផង សូមអ្នកឲ្យបាត្រមកអាត្មាចុះ ។ សេដ្ឋីនិយាយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន បើលោកមានអាយុជាព្រះអរហន្ត ទាំងមានឫទ្ធិផងមែន ចូរលោកដាក់យកបាត្រដែលយើងឲ្យហើយទៅចុះ ។ លំដាប់នោះ គ្រូឈ្មោះមក្ខលិគោសាល គ្រូឈ្មោះអជិតកេសកម្ពល គ្រូឈ្មោះបកុធកច្ចាយនៈ គ្រូឈ្មោះសញ្ជយវេឡដ្ឋបុត្ត គ្រូឈ្មោះនិគ្គណ្ឋនាដបុត្ត បានចូលទៅរករាជគហសេដ្ឋី លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយយ៉ាងនេះនឹងរាជគហសេដ្ឋីថា នែគហបតី អាត្មាជាព្រះអរហន្ត ទាំងមានឫទ្ធិផង សូមអ្នកឲ្យបាត្រមកអាត្មាចុះ ។ សេដ្ឋីនិយាយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន បើលោកមានអាយុជាព្រះអរហន្ត ទាំងមានឫទ្ធិមែន ចូរលោកដាក់យកបាត្រដែលយើងឲ្យហើយទៅចុះ ។

[១៤១] សម័យនោះឯង ព្រះមហាមោគ្គល្លានមានអាយុនិងព្រះបិណ្ឌោលភារទ្វាជៈមានអាយុ ស្លៀកដណ្តប់ក្នុងបុព្វណ្ហសម័យ ហើយទ្រង់បាត្រនិងចីវរ ចូលទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះដើម្បីបិណ្ឌបាត ។ ចំណែកខាង

បិណ្ឌោលភារទ្វាជោ អរហា ចេវ ឥទ្ធិមា ច ។ អាយស្មាបិ ខោ មហាមោគ្គល្លានោ អរហា ចេវ ឥទ្ធិមា ច ។ អថខោ អាយស្មា បិណ្ឌោលភារទ្វាជោ អាយស្មន្តំ មហាមោគ្គល្លានំ ឯតទវោច គច្ឆាវុសោ មោគ្គល្លាន ឯតំ បត្តំ ឱហរ តុយ្ហេសោ បត្តោតិ ។ អាយស្មាបិ ខោ មោគ្គល្លានោ អាយស្មន្តំ បិណ្ឌោលភារទ្វាជំ ឯតទវោច គច្ឆាវុសោ ភារទ្វាជ ឯតំ បត្តំ ឱហរ តុយ្ហេសោ បត្តោតិ[១] ។ អថខោ អាយស្មា បិណ្ឌោលភារទ្វាជោ វេហាសំ អព្ភុគ្គន្ត្វា តំ បត្តំ គហេត្វា តិក្ខត្តុំ រាជគហំ អនុបរិយាយិ[២] ។

---

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ច មហាមោគ្គល្លានោ ។ បេ ។ បារិសីសុ ។ អថខោ អាយស្មា បិណ្ឌោលភារទ្វាជោ អាយស្មន្តំ មហាមោគ្គល្លានំ ឯតទវោច អាយស្មា ខោ មហាមោគ្គល្លានោ អរហា ចេវ ឥទ្ធិមា ច គច្ឆាវុសោ មោគ្គល្លាន ឯតំ បត្តំ ឱហរ តុយ្ហេសោ បត្តោតិ ។ អាយស្មា ខោ បិណ្ឌោលភារទ្វាជោ អរហា ចេវ ឥទ្ធិមា ច គច្ឆាវុសោ ភារទ្វាជ ឯតំ បត្តំ ឱហរ តុយ្ហេសោ បត្តោតិ ។ នយេន វចនំ អាគតំ ។

២ ឱ. អនុបរិយាសិ ។ ម. អនុបរិវដ្ដេសិ ។

ព្រះបិណ្ឌោលភារទ្វាជៈមានអាយុ ជាព្រះអរហន្ត ទាំងមានឫទ្ធិផង ។ ព្រះមហាមោគ្គល្លានមានអាយុ ជាព្រះអរហន្ត ទាំងមានឫទ្ធិផងដែរ ។ គ្រានោះ ព្រះបិណ្ឌោលភារទ្វាជៈមានអាយុ និយាយនឹងព្រះមហាមោគ្គ-ល្លានមានអាយុយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោមោគ្គល្លាន ចូរលោកនិមន្តទៅដាក់យកបាត្រនុ៎ះមក បាត្រនុ៎ះជាបាត្ររបស់លោកហើយ ។ ឯព្រះមហា-មោគ្គល្លានមានអាយុ ក៏និយាយទៅនឹងព្រះបិណ្ឌោលភារទ្វាជៈ មានអាយុយ៉ាងនេះវិញថា ម្នាលអាវុសោភារទ្វាជៈ ចូរលោកនិមន្តទៅដាក់យកបាត្រនុ៎ះមក បាត្រនុ៎ះជាបាត្ររបស់លោកហើយ ។ លំដាប់នោះ ព្រះបិណ្ឌោ-លភារទ្វាជៈមានអាយុ ក៏ហោះទៅឯអាកាសកាន់យកបាត្រនោះ ហើយហោះក្រឡឹងក្រុងរាជគ្រឹះបីជុំ ។

[១៤២] តេន ខោ បន សមយេន រាជគហកោ សេដ្ឋី សបុត្តទារោ សកេ និវេសនេ ឋិតោ ហោតិ បញ្ជលិកោ នមស្សមានោ ឥធេវ ភន្តេ អយ្យោ ភារទ្វាជោ អម្ហាកំ និវេសនេ បតិដ្ឋាតូតិ ។ អថខោ អាយស្មា បិណ្ឌោលភារទ្វាជោ រាជគហកស្ស សេដ្ឋិស្ស និវេសនេ បតិដ្ឋាតិ[១] ។ អថខោ រាជគហកោ សេដ្ឋី អាយស្មតោ បិណ្ឌោលភារទ្វាជស្ស ហត្ថតោ បត្តំ គហេត្វា មហគ្ឃស្ស ខាទនីយស្ស បូរេត្វា អាយស្មតោ បិណ្ឌោលភារទ្វាជស្ស អជាសិ[២] ។ អថខោ អាយស្មា បិណ្ឌោលភារទ្វាជោ តំ បត្តំ គហេត្វា អារាមំ អគមាសិ ។ អស្សោសុំ ខោ មនុស្សា អយ្យេន កិរ បិណ្ឌោលភារទ្វាជេន រាជគហកស្ស សេដ្ឋិស្ស បត្តោ ឱហារិតោតិ ។ តេ ច មនុស្សា ឧច្ចាសទ្ទា មហាសទ្ទា អាយស្មន្តំ បិណ្ឌោលភារទ្វាជំ បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អនុពន្ធឹសុ ។ អស្សោសិ ខោ ភគវា ឧច្ចាសទ្ទំ មហាសទ្ទំ សុត្វាន អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ កឹ នុ ខោ សោ អានន្ទ ឧច្ចាសទ្ទោ

១ ឱ. បតិដ្ឋាសិ ។ ២ ឱ. បាទាសិ ។

[១៤២] សម័យនោះឯង រាជគហសេដ្ឋីព្រមទាំងកូននិងប្រពន្ធឈរនៅទីផ្ទះរបស់ខ្លួន ផ្គងអញ្ជលីនមស្ការនិយាយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមព្រះភារទ្វាជៈជាម្ចាស់ មកប្រតិស្ឋានក្នុងផ្ទះរបស់យើងឯនេះ ។ លំដាប់នោះ ព្រះបិណ្ឌោលភារទ្វាជៈមានអាយុ ក៏មកប្រតិស្ឋានក្នុងទីផ្ទះរបស់រាជគហសេដ្ឋី ។ លំដាប់នោះ រាជគហសេដ្ឋីទទួលយកបាត្រ អំពីព្រះហស្តព្រះបិណ្ឌោលភារទ្វាជៈមានអាយុ ហើយដាក់ខាទនីយៈដែលមានថ្លៃច្រើនឲ្យពេញ រួចប្រគេនដល់ព្រះបិណ្ឌោលភារទ្វាជៈមានអាយុ ។ ឯព្រះបិណ្ឌោលភារទ្វាជៈមានអាយុ ក៏ទទួលយកបាត្រនោះហើយ ដើរទៅកាន់អារាម ។ មនុស្សទាំងឡាយបានឮច្បាស់ថា ឥឡូវបាត្ររបស់រាជគហ-សេដ្ឋីព្រះបិណ្ឌោលភារទ្វាជៈជាម្ចាស់ បានដាក់យកទៅហើយ ។ មនុស្សទាំងនោះក៏ហ៊ោកញ្ជ្រៀវដើរទៅតាមក្រោយ ៗ ព្រះបិណ្ឌោលភារទ្វាជៈមានអាយុ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បានឮសំឡេងហ៊ោកញ្ជ្រៀវ លុះឮហើយទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទមានអាយុមកសួរថា ម្នាលអានន្ទ សំឡេងហ៊ោ

មហាសទ្ទោតិ ។ អាយស្មតា ភន្តេ បិណ្ឌោលភារទ្វាជេន រាជគហកស្ស សេដ្ឋិស្ស បត្តោ ឱហារិតោ អស្សោសុំ ខោ ភន្តេ មនុស្សា អយ្យេន កិរ បិណ្ឌោលភារទ្វាជេន រាជគហកស្ស សេដ្ឋិស្ស បត្តោ ឱហារិតោតិ តេ ច ភន្តេ មនុស្សា ឧច្ចាសទ្ទា មហាសទ្ទា អាយស្មន្តំ បិណ្ឌោលភារទ្វាជំ បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អនុពន្ធា សោ ឯសោ ភគវា[១] ឧច្ចាសទ្ទោ មហាសទ្ទោតិ ។

[១៤៣] អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា អាយស្មន្តំ បិណ្ឌោលភារទ្វាជំ បដិបុច្ឆិ សច្ចំ កិរ តយា ភារទ្វាជ រាជគហកស្ស សេដ្ឋិស្ស បត្តោ ឱហារិតោតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា អននុច្ឆវិកំ ភារទ្វាជ អននុលោមិកំ អប្បដិរូបំ អស្សាមណកំ អកប្បិយំ អករណីយំ កថំ ហិ នាម ត្វំ ភារទ្វាជ ឆវស្ស ទារុបត្តស្ស ការណា គិហីនំ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ ឥទ្ធិប្បាដិហារិយំ ទស្សេស្សសិ សេយ្យថាបិ នាម ភារទ្វាជ មាតុគ្គាមោ ឆវស្ស មាសករូបស្ស ការណា កោបិនំ[២] ទស្សេតិ

១ ឱ. ម. ភន្តេ ភគវា ។ ២ ឱ. កោបីនំ ។

កញ្ច្រៀវនោះ ជាសំឡេងអ្វី ។ ព្រះអានន្ទក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវបាត្ររបស់រាជគហសេដ្ឋី ព្រះបិណ្ឌោលភារទ្វាជៈមានអាយុបានដាក់យកទៅហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មនុស្សទាំងឡាយបានឮដំណឹងថា បាត្ររបស់រាជគហសេដ្ឋី លោកម្ចាស់បិណ្ឌោលភារទ្វាជៈបានដាក់យកទៅហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មនុស្សទាំងនោះក៏ហ៊ោកញ្ច្រៀវឡើង ដើរទៅតាមក្រោយ ៗ ព្រះបិណ្ឌោលភារទ្វាជៈមានអាយុ បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ សំឡេងហ៊ោកញ្ច្រៀវនោះ គឺជាសំឡេងនុ៎ះឯង ។

[១៤៣] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយទ្រង់សួរព្រះបិណ្ឌោលភារទ្វាជៈមានអាយុថា ម្នាលភារទ្វាជៈ ឮថាអ្នកបានដាក់យកបាត្ររបស់រាជគហសេដ្ឋី ពិតមែនឬ ។ ព្រះបិណ្ឌោលភារទ្វាជៈក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលភារទ្វាជៈ (អំពើនេះ) មិនសមគួរ មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវបែប មិនមែនជារបស់សមណៈ មិនគប្បីមិនត្រូវធ្វើ ម្នាលភារទ្វាជៈ អ្នកមិនសមបើនឹងសំដែងឥទ្ធិប្បាដិហារ្យដែលជាធម៌របស់មនុស្សជាន់ខ្ពស់ ដល់ពួកគ្រហស្ថ ព្រោះតែបាត្រឈើជារបស់ថោកទាបទេ ម្នាលភារទ្វាជៈ មាតុគ្រាមបង្ហាញកេរ្តិ៍ខ្មាស ព្រោះតែរូបមាសក[១] ដូចជាសាកសពជារបស់ថោកទាប យ៉ាងណាមិញ

១ វត្ថុសម្រាប់ចាយមានប្រាក់ជាដើម ។

ឯវមេវ ខោ តយា ភារទ្វាជ ឆវស្ស ទារុបត្តស្ស ការណា គិហីនំ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ ឥទ្ធិប្បាដិហារិយំ ទស្សិតំ នេតំ ភារទ្វាជ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ គិហីនំ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ ឥទ្ធិប្បាដិហារិយំ ទស្សេតព្វំ យោ ទស្សេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ភិន្ទថេតំ ភិក្ខវេ ទារុបត្តំ សកលិកំ សកលិកំ ករិត្វា ភិក្ខូនំ អញ្ជនបឹសនំ(១) ទេថ ន ច ភិក្ខវេ ទារុបត្តោ ធារេតព្វោ យោ ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១៤៨] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឧច្ចាវចេ បត្តេ ធារេន្តិ សោវណ្ណមយំ រូបិយមយំ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ សោវណ្ណមយោ បត្តោ ធារេតព្វោ ន រូបិយមយោ បត្តោ ធារេតព្វោ

១ ឱ. ម. អញ្ជនុបបិសនំ ។

ម្នាលភារទ្វាជៈ អ្នកឯងសំដែងឥទ្ធិប្បាដិហារ្យដែលជាធម៌របស់មនុស្សជាន់ខ្ពស់ដល់ពួកគ្រហស្ថ ព្រោះតែបាត្រឈើជារបស់ថោកទាប ក៏យ៉ាងនោះដែរ ម្នាលភារទ្វាជៈ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងឥទ្ធិប្បាដិហារ្យដែលជាធម៌របស់មនុស្សជាន់ខ្ពស់ ដល់ពួកគ្រហស្ថទេ ភិក្ខុណាសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរបំបែកបាត្រឈើនុ៎ះចេញហើយធ្វើឲ្យជាចំណែក ៗ ហើយឲ្យដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ សម្រាប់កិនធ្វើជាថ្នាំលាបភ្នែក ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់បាត្រឈើទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៤៨] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់បាត្រខ្ពស់និងទាប គឺ ល្អអាក្រក់ គឺបាត្រធ្វើអំពីមាសខ្លះ ធ្វើអំពីប្រាក់ខ្លះ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់បាត្រធ្វើដោយមាស មិនត្រូវប្រើប្រាស់បាត្រ ធ្វើដោយប្រាក់

ន មណិមយោ បត្តោ ធារេតព្វោ ន វេឡុរិយមយោ បត្តោ ធារេតព្វោ ន ផលិកមយោ បត្តោ ធារេតព្វោ ន កំសមយោ បត្តោ ធារេតព្វោ ន កាចមយោ បត្តោ ធារេតព្វោ ន តិបុមយោ បត្តោ ធារេតព្វោ ន សីសមយោ បត្តោ ធារេតព្វោ ន តម្ពលោហមយោ បត្តោ ធារេតព្វោ យោ ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ទ្វេ បត្តេ អយោបត្តំ មត្តិកាបត្តន្តិ ។

[១៤៥] តេន ខោ បន សមយេន បត្តមូលំ ឃំសិយតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បត្តមណ្ឌលន្តិ ។

[១៤៦] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ឧច្ចាវចានិ បត្តមណ្ឌលានិ ធារេន្តិ សោវណ្ណមយំ រូបិយមយំ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ ឧច្ចាវចានិ បត្តមណ្ឌលានិ ធារេតព្វានិ យោ ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ទ្វេ បត្តមណ្ឌលានិ

មិនត្រូវប្រើប្រាស់បាត្រ ធ្វើដោយកែវមណី មិនត្រូវប្រើប្រាស់បាត្រធ្វើដោយកែវពិទូរ្យ មិនត្រូវប្រើប្រាស់បាត្រធ្វើដោយកែវផលិក មិនត្រូវប្រើប្រាស់បាត្រធ្វើដោយសំរឹទ្ធិ មិនត្រូវប្រើប្រាស់បាត្រធ្វើដោយកែវកញ្ចក់ មិនត្រូវប្រើប្រាស់បាត្រធ្វើដោយសំណប៉ាហាំង មិនត្រូវប្រើប្រាស់បាត្រធ្វើដោយសំណកក់ មិនត្រូវប្រើប្រាស់បាត្រធ្វើដោយស្ពាន់ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបាត្រពីរយ៉ាង គឺ បាត្រដែកម្យ៉ាង បាត្រដីម្យ៉ាង ។

[១៤៥] សម័យនោះឯង ផ្ទៃបាត្រខាងក្រោមក៏សឹករិលរេចទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតជើងបាត្រ ។

[១៤៦] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ប្រើប្រាស់ជើងបាត្រខ្ពស់និងទាប គឺ ល្អអាក្រក់ គឺ ធ្វើដោយមាសខ្លះ ធ្វើដោយប្រាក់ខ្លះ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ជើងបាត្រ ខ្ពស់និងទាបទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតជើងបាត្រពីរយ៉ាង

តិបុមយំ សីសមយន្តិ ។ ពហលានិ បត្តមណ្ឌលានិ ន អច្ឆុបិយន្តិ[1] ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ លិខិតុន្តិ ។ វលី ហោន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ មករទន្តកំ ឆិន្ទិតុន្តិ ។

[១៤៧] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ចិត្រានិ បត្តមណ្ឌលានិ ធារេន្តិ រូបកាកិណ្ណានិ ភិត្តិកម្មកតានិ[2] តានិ រថិកាយបិ ទស្សេន្តា អាហិណ្ឌន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ចិត្រានិ បត្តមណ្ឌលានិ ធារេតព្វានិ រូបកាកិណ្ណានិ ភិត្តិកម្មកតានិ យោ ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បកតិមណ្ឌលន្តិ ។

---

១ ឱ. ពហលានិ មណ្ឌលានិ ន អច្ឆុបិយន្តិ ។ ២ ឱ. ម. រូបកោកិណ្ណានិ ភតកម្មកតានិ ។

គឺ ធ្វើដោយសំណប៉ាហាំងម្យ៉ាង ធ្វើដោយសំណភក់ម្យ៉ាង ។ ជើងបាត្រគ្រាស់ពេក ភិក្ខុចាប់កាន់មិនស្និទ្ធ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យក្រឡឹងបាន[១] ។ លួសក៏កើតមាន (ដល់ពួកភិក្ខុក្នុងសម័យនោះ) ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុកាត់លួសនោះ ធ្វើជាក្បាច់ធ្មេញមករ ។

[១៤៧] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់ជើងបាត្រទាំងឡាយដ៏វិចិត្រ ឆ្លាក់ ដេរដាសដោយរូបស្រីនិងប្រុសជាដើម ហើយលាបឲ្យមានពណ៌ផ្សេង ៗ ក៏ដើរបង្ហាញជើងបាត្រទាំងនោះ (ដល់មនុស្សទាំងពួង) តាមផ្លូវថ្នល់ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចជាពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ជើងបាត្រដ៏វិចិត្រ ឆ្លាក់ ដេរដាសដោយរូបស្រីនិងប្រុសជាដើម និងលាបឲ្យមានពណ៌ផ្សេង ៗ ទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតជើងបាត្រជាប្រក្រតី[២] ។

---

១ អដ្ឋកថា ថា ធ្វើឲ្យស្តើង ។ ២ គ្រឿងប្រដាប់សម្រាប់ថ្កល់បាត្រជាធម្មតា ។

[១៤៨] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ សោនកំ បត្តំ បដិសាមេន្តិ ។ បត្តោ ទុស្សតិ ។ ភគវតោ ឯត-មត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ សោនកោ បត្តោ បដិសាមេតព្វោ យោ បដិសាមេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឱតាបេត្វា បត្តំ បដិសាមេតុន្តិ ។

[១៤៩] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ សឧទកំ បត្តំ ឱតាបេន្តិ ។ បត្តោ ទុគ្គន្ធោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ សឧទកោ បត្តោ ឱតាបេតព្វោ យោ ឱតាបេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ និរុទកំ(១) កត្វា ឱតាបេត្វា បត្តំ បដិសាមេតុន្តិ ។

[១៥០] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ឧណ្ហេ បត្តំ និទហន្តិ ។ បត្តស្ស វណ្ណោ ទុស្សតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ឧណ្ហេ បត្តោ និទហិ-តព្វោ យោ និទហេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ មុហុត្តំ ឧណ្ហេ ឱតាបេត្វា បត្តំ បដិសាមេតុន្តិ ។

១ ឱ. ម. វោទកំ ។

[១៤៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទុកដាក់បាត្រទាំងទទឹក ។ បាត្រក៏វិនាសខូចទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទុកដាក់បាត្រទាំងទទឹកទេ ភិក្ខុណាទុកដាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុហាលបាត្រសិន ហើយសឹមទុកដាក់ ។

[១៤៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយហាលបាត្រទាំងទទឹក ។ បាត្រក៏មានក្លិនអាក្រក់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវហាលបាត្រទាំងទទឹកទេ ភិក្ខុណាហាល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជូតបាត្រឲ្យស្ងួតទឹកសិនហើយសឹមហាលទុកដាក់ចុះ ។

[១៥០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទុកបាត្រក្នុងទីក្តៅ ។ បាត្រក៏ខូចពណ៌ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទុកបាត្រក្នុងទីក្តៅទេ ភិក្ខុណាទុក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យហាលបាត្រក្នុងទីក្តៅមួយរំពេច ហើយសឹមទុកដាក់ចុះ ។

ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកេ សម្ពហុលភិក្ខុវត្ថុម្ហិ បត្តកថា

[១៥១] តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា បត្តា អជ្ឈោកាសេ អជាជាក និក្ខិត្តា ហោន្តិ ។ វាត-មណ្ឌលិកាយ អាវដ្ដិត្វា បត្តា ភិជ្ជឹសុ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បត្តាធារកន្តិ ។

[១៥២] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ មិឍន្តេ បត្តំ និក្ខិបន្តិ ។ បរិវដ្ដិត្វា[១] បត្តោ ភិជ្ជតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ មិឍន្តេ បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ យោ និក្ខិបេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១៥៣] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ បរិ-ភណ្ឌន្តេ បត្តំ និក្ខិបន្តិ ។ បរិវដ្ដិត្វា បត្តោ ភិជ្ជតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ បរិ-ភណ្ឌន្តេ បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ យោ និក្ខិបេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

---

១ ឱ. ម. បរិបតិត្វា ។

ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកៈ រឿងភិក្ខុច្រើនរូប និយាយអំពីបាត្រ

[១៥១] សម័យនោះឯង មានបាត្រច្រើន តែមិនទាន់មានគ្រឿងរងតម្កល់ ភិក្ខុទុកដាក់ក្នុងទីវាលស្រឡះ ។ បាត្រទាំងនោះក៏រមៀលបែកខូចទៅដោយខ្យល់កំបុតត្បូង ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រឿងរងតម្កល់បាត្រ[១] ។

[១៥២] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុដាក់បាត្រលើទីបំផុតផែនក្តារតាំង[២] ។ បាត្រក៏រមៀលទង្គិចបែក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវដាក់បាត្រលើទីបំផុតនៃផែនក្តារតាំងទេ ភិក្ខុណាដាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៥៣] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុដាក់បាត្រក្នុងទីបំផុតនៃថ្នាក់[៣] ។ បាត្រក៏រមៀលធ្លាប់បែក ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវដាក់បាត្រក្នុងទីបំផុតនៃថ្នាក់ទេ ភិក្ខុណាដាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

---

១ តាមអដ្ឋកថា ថា គ្រឿងរងតម្កល់បាត្រដែលគេធ្វើដោយភ្លុកនិងវល្លិ៍និងផ្តៅជាដើម ។ វិមតិវិនោទនីដីកាថា គ្រឿងរងតម្កល់បាត្រមានសណ្ឋានដូចជាកងដែលគេធ្វើដោយវត្ថុមានភ្លុកជាដើម (ឬនឹងហៅថា រង្វេល ថា ទ្រនាប់ ដូច្នេះវិញក៏បាន) ។ ២ អដ្ឋកថា ថា ក្នុងទីបំផុតនៃផែនក្តារតាំងដែលគេតម្កល់ទុកក្នុងរបៀងជាដើម ។ ៣ សារត្ថទីបនីដីកាថា ផែនក្តារតាំងដែលស្តើងគេធ្វើឲ្យមាំដល់ជើងជញ្ជាំងខាងក្រៅនៃផ្ទះ ហៅថា ថ្នាក់ (ក្តារបែន) ។

[១៨៤] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ឆមាយំ បត្តំ និក្កុជ្ជន្តិ ។ ឱដ្ឋោ ឃំសិយតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តិណសន្ថារកន្តិ ។ តិណសន្ថារកោ ឧបចិកាហិ ខជ្ជតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចោឡកន្តិ ។ ចោឡកំ ឧបចិកាហិ ខជ្ជតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បត្តមាឡកន្តិ ។ បត្តមាឡកា បរិបតិត្វា បត្តោ ភិជ្ជតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បត្តកុណ្ឌោលិកន្តិ ។ បត្តកុណ្ឌោលិកាយ បត្តោ ឧឃ្សំសិយតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បត្តត្ថវិកន្តិ ។ អំសវទ្ធកោ ន ហោតិ ។

[១៥៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយផ្កាប់បាត្រលើផែនដី ។ រិមមាត់បាត្រក៏សឹករិលរេចទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតកម្រាលស្មៅ ។ ពួកកណ្តៀរក៏កាត់កម្រាលស្មៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតកំណាត់សំពត់ ។ ពួកកណ្តៀរក៏កាត់កំណាត់សំពត់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតរោងសម្រាប់ទុកបាត្រ ។ បាត្រក៏រមៀលធ្លាក់អំពីរោងសម្រាប់ទុកបាត្របែកទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតភាជន៍ដី មានមាត់ធំ (ថ្លាង) សម្រាប់ទុកបាត្រ ។ បាត្រក៏សឹកដោយភាជនៈដី មានមាត់ធំសម្រាប់ទុកបាត្រ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតថង់បាត្រ ។ យោគបាត្រមិនទាន់មាននៅឡើយ ។

ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អំសវទ្ធកំ ពន្ធនសុត្តកន្តិ ។

[១៨៥] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ភិត្តិខីលេបិ នាគទន្តកេបិ បត្តំ លគ្គេន្តិ ។ បរិបតិត្វា បត្តោ ភិជ្ជតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ បត្តោ លគ្គេតព្វោ យោ លគ្គេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១៨៦] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ មញ្ចេ បត្តំ និក្ខិបន្តិ ។ សតិសម្មោសា និសីទន្តា ឱត្ថរិត្វា បត្តំ ភិន្ទន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ មញ្ចេ បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ យោ និក្ខិបេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១៨៧] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ បីឋេ បត្តំ និក្ខិបន្តិ ។ សតិសម្មោសា និសីទន្តា ឱត្ថរិត្វា បត្តំ ភិន្ទន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ បីឋេ បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ យោ និក្ខិបេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតយោគបាត្រ និងខ្សែសម្រាប់ចង ។

[១៥៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយព្យួរបាត្រនឹងមេជញ្ជាំងខ្លះ នឹងដៃកែវខ្លះ ។ បាត្រក៏របៀលធ្លាក់បែកទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវព្យួរបាត្រទេ ភិក្ខុណាព្យួរ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៥៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទុកបាត្រលើគ្រែ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយភ្លេចស្មារតីក៏អង្គុយសង្កត់បាត្របែកទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទុកបាត្រលើគ្រែទេ ភិក្ខុណាទុក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៥៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទុកបាត្រលើតាំង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយភ្លេចស្មារតីអង្គុយសង្កត់បាត្របែកទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទុកបាត្រលើតាំងទេ ភិក្ខុណាទុក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៥៨] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អង្គេ បត្តំ និក្ខិបន្តិ ។ សតិសម្មោសា ឧជ្ជហន្តិ[១] ។ បរិបតិត្វា បត្តោ ភិជ្ជតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ អង្គេ បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ យោ និក្ខិបេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១៥៩] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ឆត្តេ បត្តំ និក្ខិបន្តិ ។ វាតមណ្ឌលិកាយ ឆត្តំ ឧក្ខិបិយតិ ។ បរិបតិត្វា បត្តោ ភិជ្ជតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ ឆត្តេ បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ យោ និក្ខិបេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១៦០] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ បត្តហត្ថា កវាដំ បណាមេន្តិ ។ កវាដំ[២] អាវដ្តិត្វា បត្តោ ភិជ្ជតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ បត្តហត្ថេន ភិក្ខុនា កវាដំ បណាមេតព្វំ យោ បណាមេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

---

១ ឱ. វុជ្ឈហន្តិ ។ ២ ឱ. ម. កវាដោ ។

[១៥៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដាក់បាត្រលើភ្លៅទាំងក្អែន ។ ក្រោកឡើងដោយភ្លេចស្មារតី ។ បាត្រក៏រមៀលធ្លាក់បែកទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវដាក់បាត្រលើភ្លៅទាំងក្អែនទេ ភិក្ខុណាដាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៥៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដាក់បាត្រក្នុងឆត្រ ។ ខ្យល់កំបុតត្បូងក៏បក់ផើយបើងឆត្រឡើង ។ បាត្រក៏ធ្លាក់បែកទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវដាក់បាត្រក្នុងឆត្រទេ ភិក្ខុណាដាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៦០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានបាត្រនៅដៃ ប្រានសន្ទះទ្វារ ។ បាត្រក៏ទង្គិចនឹងសន្ទះទ្វារបែកទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមានបាត្រនៅដៃ មិនត្រូវប្រានសន្ទះទ្វារទេ ភិក្ខុណាប្រាន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៦១] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ តុម្ពកដាហេន[១] បិណ្ឌាយ ចរន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ តិត្ថិយាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ តុម្ពកដាហេន បិណ្ឌាយ ចរិតព្វំ យោ ចរេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១៦២] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ឃដិកដាហេន[២] បិណ្ឌាយ ចរន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ តិត្ថិយាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ ឃដិកដាហេន បិណ្ឌាយ ចរិតព្វំ យោ ចរេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១៦៣] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ សព្វបំសុកូលិកោ ហោតិ ។ សោ ឆវសីសស្ស បត្តំ ធារេតិ ។ អញ្ញតរា ឥត្ថី បស្សិត្វា ភីតា វិស្សរមកាសិ អព្ភុម្មេ បិសាចោវតាយន្តិ[៣] ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ

១ ឱ. ម. តុម្ពកដាហោ ។ ២ ឱ. ឃដិកដាហោ ។ ៣ ឱ. ម. វតមន្តឹ ។

[១៦១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដើរទៅបិណ្ឌបាតដោយសំបកឃ្លោក (កាន់សំបកឃ្លោក) ។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចពួកតិរ្ថិយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវដើរទៅបិណ្ឌបាតដោយសំបកឃ្លោកទេ ភិក្ខុណាដើរទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៦២] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុដើរទៅបិណ្ឌបាតដោយអំបែងឆ្នាំង ។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចពួកតិរ្ថិយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវដើរទៅបិណ្ឌបាតដោយអំបែងឆ្នាំងទេ ភិក្ខុណាដើរទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៦៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូប ជាអ្នកប្រព្រឹត្តយកវត្ថុបំសុកូលគ្រប់មុខ[១] ។ ភិក្ខុនោះប្រើប្រាស់បាត្រក្បាលខ្មោច ។ មានស្រីម្នាក់ឃើញហើយខ្លាចស្រែកភ្ញាត់សំឡេងថា ឱនេះជាបិសាចធ្វើសេចក្តីវិនាសដល់អញតើ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល

១ យកវត្ថុបង្សុកូលតាមតែប្រទះ គឺវត្ថុដទៃក្រៅអំពីត្រៃចីវរ និងត្រៃតាំង ។

វិចាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ឆវ-សីសស្ស បត្តំ ធារេស្សន្តិ សេយ្យថាបិ បិសាចិល្លិកា-តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ ឆវសីសស្ស បត្តោ ធារេតព្វោ យោ ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ន ច ភិក្ខវេ សព្វបំសុកូលិកេន ភវិតព្វំ យោ ភវេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១៦៤] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ចលកា-និបិ អដ្ឋិកានិបិ ឧច្ឆិដ្ឋោទកំបិ បត្តេន នីហរន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ យស្មឹយេវិមេ សមណា សក្យបុត្តិយា ភុញ្ជន្តិ សោ វ នេសំ បដិគ្គ-ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ ចលកានិ វា អដ្ឋិកានិ វា ឧច្ឆិដ្ឋោទកំ វា បត្តេន នីហរិតព្វំ យោ នីហរេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បដិគ្គហន្តិ ។

បន្ទះបង្អាប់ថា មិនសមបើពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍ប្រើប្រាស់បាត្រក្បាលខ្មោច ដូចពួកបិសាចសោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់បាត្រក្បាលខ្មោចទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុមិនត្រូវជាអ្នកប្រព្រឹត្តយកវត្ថុបំសុកូលគ្រប់មុខទេ ភិក្ខុណាប្រព្រឹត្តយក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៦៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយយកបាត្រដាក់កាកអាមិសៈដែលគេចោលខ្លះ ឆ្អឹងខ្លះ ទឹកជាដែលខ្លះ ហើយនាំយកទៅចោល ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្អាប់ថា ពួកសមណសក្យ-បុត្តិយ៍ទាំងនេះឆាន់ក្នុងបាត្រណា បាត្រនោះឯងជាកន្ថោររបស់លោក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវយកបាត្រដាក់កាកអាមិសៈដែលគេចោលក្តី ឆ្អឹងក្តី ទឹកជាដែលក្តី នាំយកទៅចោលទេ ភិក្ខុណានាំយកទៅចោល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតកន្ថោរ ។

១៤៧

ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកេ ហត្ថេន ចីវរស្ស វិជាលនេ ចីវរកថា

[១៦៥] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ហត្ថេន ចីវរំ វិជាលេត្វា[១] ចីវរំ សិព្វន្តិ ។ ចីវរំ វិលោមំ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សត្ថកំ នមតកន្តិ ។

[១៦៦] តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស ទណ្ឌសត្ថកំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ទណ្ឌសត្ថកន្តិ ។

[១៦៧] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឧច្ចាវចេ សត្ថកទណ្ឌេ ធារេន្តិ សោវណ្ណមយំ រូបិយមយំ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ ឧច្ចាវចា សត្ថកទណ្ឌា ធារេតព្វា យោ ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អដ្ឋិមយំ ទន្តមយំ វិសាណមយំ នឡមយំ វេឡុមយំ កដ្ឋមយំ ជតុមយំ ផលមយំ លោហមយំ សង្ខនាភិមយន្តិ ។

---

១ ឱ. ហត្ថេន វិបាដេត្វា ។ ម. ហត្ថេន វិបាលេត្វា ។

[១៦៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយហែកចីវរដោយដៃហើយដេរចីវរ ។ ចីវរក៏មិនស្មើគ្នា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយតថាគតអនុញ្ញាតកាំបិត និងកំណាត់សំពត់សម្រាប់រុំកាំបិត ។

[១៦៦] សម័យនោះឯង កាំបិតមានដងកើតឡើងដល់សង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតកាំបិតមានដង ។

[១៦៧] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់ដងកាំបិតដ៏ខ្ពស់និងទាប[១] គឺធ្វើដោយមាសនិងធ្វើដោយប្រាក់ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចជាពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ដងកាំបិតខ្ពស់និងទាបទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតដងកាំបិតធ្វើដោយឆ្អឹង ធ្វើដោយភ្លុក ធ្វើដោយស្នែង ធ្វើដោយបបុស ធ្វើដោយឫស្សី ធ្វើដោយឈើ ធ្វើដោយជ័រ ធ្វើដោយផ្លែ ធ្វើដោយលោហធាតុ[២] ធ្វើដោយគូថស័ង្ខ ។

១ ល្អនិងអន់ ។ ២ លោហជាតិផ្សេង ៗ មានទង់ដែងជាដើម ។

[១៦៨] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ កុក្កុដបត្តេនបិ វេឡុបេសិកាយបិ ចីវរំ សិព្វន្តិ ។ ចីវរំ ទុស្សិព្វិតំ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សូចិន្តិ ។ សូចិយោ កណ្ណកិតាយោ ហោន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សូចិនាឡិកន្តិ ។ នាឡិកាយបិ កណ្ណកិតាយោ ហោន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ កិណ្ណេន បូរេតុន្តិ ។ កិណ្ណេបិ កណ្ណកិតាយោ ហោន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សត្តុយា[១] បូរេតុន្តិ ។ សត្តុយាបិ កណ្ណកិតាយោ ហោន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សរិតកន្តិ ។ សរិតកោបិ កណ្ណកិតាយោ ហោន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ មធុសិត្ថកេន សារេតុន្តិ ។ សរិតកម្បិ បរិភិជ្ជតិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សរិតសិបាដិកន្តិ[២] ។

១ ឱ. សត្តុយា ។ ២ ម. សរិតកសិបាដិកន្តិ ។

[១៦៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដេរចីវរដោយស្លាបមាន់ខ្លះ ដោយចំរៀកឫស្សីខ្លះ ។ ចីវរមានថ្នេរមិនល្អ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតម្ជុល ។ ម្ជុលទាំងឡាយក៏មានច្រែះចាប់ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថា-គតអនុញ្ញាតបំពង់ម្ជុល ។ ច្រែះក៏ចាប់ក្នុងបំពង់ម្ជុលទៀត ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យដាក់លំអិតបំពេញ (ក្នុងបំពង់ម្ជុល) ។ ច្រែះក៏កើតឡើងក្នុងលំអិតទៀត ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យបំពេញបំពង់ម្ជុលដោយលំអិតម្សៅដ៏លាយដោយរមៀត ។ ច្រែះក៏កើតឡើងក្នុងលំអិតម្សៅដ៏លាយដោយរមៀតទៀត ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតលំអិតថ្ម ។ ច្រែះក៏កើតឡើងក្នុងលំអិតថ្មទៀត ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យលាបដោយក្រមួនឃ្មុំ ។ ក្រមួនឃ្មុំដែលភិក្ខុលាបហើយក៏បែកពាក់ពាយទៅ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតកំណាត់សំពត់សម្រាប់រុំក្រមួនឃ្មុំ ។

[១៦៩] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ តត្ថ តត្ថ ខីលំ និខណិត្វា សម្ពន្ធិត្វា ចីវរំ សិព្វេន្តិ ។ ចីវរំ វិកិណ្ណំ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ កឋិនំ កឋិនរជ្ជុំ តត្ថ តត្ថ ឱពន្ធិត្វា ចីវរំ សិព្វេតុន្តិ ។ វិសមេ កឋិនំ បត្ថរន្តិ ។ កឋិនំ បរិភិជ្ជតិ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ វិសមេ កឋិនំ បត្ថរិតព្វំ យោ បត្ថរេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ ឆមាយំ កឋិនំ បត្ថរន្តិ ។ កឋិនំ បំសុកិតំ ហោតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តិណសន្ថារកន្តិ ។ កឋិនស្ស អន្តោ ជីរតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អនុវាតំ បរិភណ្ឌំ អារោបេតុន្តិ ។ កឋិនំ នប្បហោតិ ។ បេ ។

[១៦៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយជីកដាំបង្គោលក្នុងទីនោះ ៗ ហើយចងដេរចីវរ ។ ចីវរក៏ស្មោកមិនស្មើល្អ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យចងឈើស្តឹង(១) និងខ្សែស្តឹង(២) ដើម្បីឲ្យភិក្ខុចងចីវរហើយដេរក្នុងទីនោះ ៗ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយលាតឈើស្តឹងក្នុងទីមិនស្មើ ។ ឈើស្តឹងក៏បែកបាក់ទៅ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវលាតឈើស្តឹងក្នុងទីមិនស្មើទេ ភិក្ខុណាលាត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយលាតឈើស្តឹងលើផែនដី ។ ឈើស្តឹងក៏ប្រឡាក់ដោយធូលី ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតកម្រាលស្មៅ ។ ជាយចីវរដែលចងនឹងឈើស្តឹងក៏ទក់ទីអស់ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យលើក (ថែម) អនុវាតបណ្តោយ និងអនុវាតទទឹងរបស់ចីវរ ។ ឈើស្តឹងមិនល្មមគ្នានឹងចីវរ(៣) ។ បេ ។

---

១ គេយកឈើ ៤ កំណាត់មកផ្តុំគ្នាជា ៤ ជ្រុងរាងទ្រវែង ឲ្យល្មមដាក់ចីវរដេរបាន មានទាំងទ្រនាប់សម្រាប់ឈើស្តឹងនោះផង ។ ២ ខ្សែសម្រាប់ចងចីវរនឹងឈើស្តឹងចំពោះភិក្ខុដែលដេរចីវរពីរជាន់ ។ ៣ ឈើស្តឹងដែលគេធ្វើតម្រូវនឹងភិក្ខុខ្ពស់ លុះដេរចីវរ ភិក្ខុទាបក៏មិនល្មម ។

អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ទណ្ឌកឋិនំ វិទលកំ[១] សលាកំ វិនន្ធនរជ្ជុំ វិនន្ធនសុត្តកំ វិនន្ធិត្វា[២] ចីវរំ សិព្វេតុន្តិ ។ សុត្តន្តរិកាយោ វិសមា ហោន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ កឡិម្ពកន្តិ ។ សុត្តា វង្កា ហោន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ មោឃសុត្តកន្តិ ។

[១៧០] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អធោតេហិ បាទេហិ កឋិនំ អក្កមន្តិ ។ កឋិនំ ទុស្សតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ អធោតេហិ បាទេហិ កឋិនំ អក្កមិតព្វំ យោ អក្កមេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

---

១ ឱ. ម. បទលកំ ។ ២ ឱ. វិនន្ធនរជ្ជុំ វិនន្ធនសុត្តកំ វិនន្ធិត្វា ។

ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតដងឈើស្តឹង[១] និងការបត់ទ្រនាប់ឈើស្តឹងឲ្យជាពីរជាន់[២] ស្ពាកសម្រាប់បញ្ចូលក្នុងចន្លោះនៃចីវរមានជាន់ពីរ ខ្សែសម្រាប់រឹតឈើស្តឹងតូចជាមួយនឹងឈើស្តឹងធំ និងខ្សែសម្រាប់រឹតចីវរភ្ជាប់នឹងឈើស្តឹងតូច ដើម្បីចងចីវរដេរ ។ ចន្លោះថ្នេរចីវរមិនស្មើគ្នា ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតខ្នាតសម្រាប់វាស់ ។ ថ្នេរចីវរក៏វៀចមិនត្រង់ល្អ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតខ្សែបន្ទាត់ ។

[១៧០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានជើងមិនស្អាតហើយដើរជាន់ឈើស្តឹង ។ ឈើស្តឹងក៏ប្រឡាក់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមានជើងមិនស្អាត មិនត្រូវដើរជាន់ឈើស្តឹងទេ ភិក្ខុណាជាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

---

១ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យចងឈើស្តឹងតូច ត្រង់កណ្តាលឈើស្តឹងធំ ។ ២ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យបត់ជាយទ្រនាប់ជាពីរជាន់ជុំវិញ ឲ្យល្មមនឹងឈើស្តឹងតូចនោះ ។

ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកេ សឧបាហានានំ កបិនក្កមនេ បដិក្ខេបកថា

[១៧១] តេនខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អស្សេហិ ចាទេហិ កាបិដំ អក្កមន្តិ ។ កាបិដំ ទុស្សតិ ។ ភគ-វតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ អស្សេហិ ចាទេហិ កាបិដំ អក្កមិតព្វំ យោ អក្កមេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១៧២] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ សឧបា-ហនា កាបិដំ អក្កមន្តិ ។ កាបិដំ ទុស្សតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ សឧបា-ហនេន កាបិដំ អក្កមិតព្វំ យោ អក្កមេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១៧៣] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ចីវរំ សិព្វន្តា អង្គុលិយា បដិគ្គណ្ហន្តិ ។ អង្គុលិយា ទុក្ខា ហោន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អនុ-ជានាមិ ភិក្ខវេ បដិគ្គហន្តិ ។

ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកៈ ពួកភិក្ខុពាក់ស្បែកជើងដើរជាន់ឈើស្តឹង និយាយអំពីស្នាប់ម្រាមដៃ

[១៧១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានជើងទទឹក ដើរជាន់លើឈើស្តឹង ។ ឈើស្តឹងក៏ប្រឡាក់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមានជើងទទឹក មិនត្រូវជាន់ឈើស្តឹងទេ ភិក្ខុណាជាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៧២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយពាក់ស្បែកជើងដើរជាន់ឈើស្តឹង ។ ឈើស្តឹងក៏សៅហ្មង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងជាន់ឈើស្តឹងទេ ភិក្ខុណាជាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៧៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដេរចីវរកាន់ដោយម្រាមដៃ ។ ម្រាមដៃក៏ឈឺ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតស្នាប់ម្រាមដៃ[១] ។

១ ស្នាប់ដៃដែលគេពាក់សម្រាប់ដេរ ដើម្បីកុំឲ្យម្ជុលមុតនៃ ។

[១៧៤] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឧច្ចាវចេ បដិគ្គហេ ធារេន្តិ សោវណ្ណមយំ រូបិយមយំ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យ-ថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អា-រោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ ឧច្ចាវចា បដិគ្គហា ធារេ-តព្វា យោ ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អដ្ឋិមយំ ។ បេ ។ សង្ខនាភិមយន្តិ ។

[១៧៥] តេន ខោ បន សមយេន សូចិយោបិ សត្ថកាបិ បដិគ្គហាបិ នស្សន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាវេសនវិត្ថកន្តិ ។ អាវេសនវិត្ថកេ សមាកុលា ហោន្តិ ។ ភគវតោ ឯត-មត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បដិគ្គហត្ថវិ-កន្តិ ។ អំសវទ្ធកោ ន ហោតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អំសវទ្ធកំ ពន្ធនសុត្តកន្តិ ។

[១៧៨] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់ស្នាប់ម្រាមដៃដ៏ខ្ពស់និងទាប គឺធ្វើដោយមាសនិងធ្វើដោយប្រាក់ ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចជាពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ស្នាប់ម្រាមដៃខ្ពស់និងទាបទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតស្នាប់ម្រាមដៃធ្វើដោយឆ្អឹង ។ បេ ។ ធ្វើដោយគូថស័ង្ខ ។

[១៧៩] សម័យនោះឯង ម្ជុល កាំបិត និងស្នាប់ម្រាមដៃបាត់ទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតវត្ថុសម្រាប់ដាក់[១] ។ (លុះដាក់) ក្នុងវត្ថុសម្រាប់ដាក់ក៏នៅតែរាត់រាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតថង់សម្រាប់ដាក់ស្នាប់ម្រាមដៃ ។ ខ្សែយោគមិនទាន់មាននៅឡើយ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតខ្សែយោគនិងខ្សែសម្រាប់ចង ។

១ វត្ថុណានីមួយមានភាជនៈ និងប្រអប់ជាដើម (អដ្ឋកថា) ។

ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកេ កឋិនសាលាកឋិនមណ្ឌបាទិអនុជាននំ

[១៧៦] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អជ្ឈោកាសេ[១] ចីវរំ សិព្វន្តា សីតេនបិ ឧណ្ហេនបិ កិលមន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ កឋិនសាលំ កឋិនមណ្ឌបន្តិ ។ កឋិនសាលា នីចវត្ថុកា ហោតិ ។ ឧទកេន ឱត្ថរិយតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧច្ចវត្ថុកំ កាតុន្តិ ។ ចយោ បរិបតតិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចិនិតុំ តយោ ចយេ ឥដ្ឋកាចយំ សិលាចយំ ទារុចយន្តិ ។ អារោហន្តា វិហញ្ញន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តយោ សោបាណេ ឥដ្ឋកាសោបាណំ សិលាសោបាណំ ទារុសោបាណន្តិ ។ អារោហន្តា បរិបតន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាលម្ពនពាហន្តិ ។

[១៧៧] តេន ខោ បន សមយេន កឋិនសាលាយ តិណចុណ្ណំ បរិបតតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឱកុម្ពេត្វា[២] ឧល្លិត្តាវលិត្តំ កាតុំ សេតវណ្ណំ

១ ឱ. អព្ភោកាសេ ។ ២ ឱ. ឱគុម្ពេត្វា ។

ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកៈ ការអនុញ្ញាតរោងសម្រាប់ដាក់ឈើស្ទឹងនិងបារាំសម្រាប់ដាក់ឈើស្ទឹងជាដើម

[១៧៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដេរចីវរក្នុងទីវាល លំបាកដោយត្រជាក់និងក្តៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតរោងសម្រាប់ដាក់ឈើស្ទឹង បារាំសម្រាប់ដាក់ឈើស្ទឹង ។ រោងសម្រាប់ដាក់ឈើស្ទឹងមានទីដ៏ទាប ។ ទឹកក៏លិច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទីឲ្យខ្ពស់ឡើង ។ ខឿនក៏របេះ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកពូនខឿន ៣ យ៉ាង គឺ ខឿនឥដ្ឋ ១ ខឿនថ្ម ១ ខឿនឈើ ១ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏លំបាកនឹងឡើង ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតជណ្តើរ ៣ យ៉ាង គឺ ជណ្តើរឥដ្ឋ ១ ជណ្តើរថ្ម ១ ជណ្តើរឈើ ១ ។ កាលភិក្ខុទាំងឡាយឡើងទៅក៏ធ្លាក់មកវិញ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបង្កាន់ដៃ ។

[១៧៧] សម័យនោះឯង កំទេចស្មៅ ជ្រុះក្នុងរោងឈើស្ទឹង ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យគាបដំបូល ហើយបូកទាំងខាងក្នុងខាងក្រៅ ធ្វើឲ្យមានពណ៌ស

កាឡវណ្ណំ គេរុកបរិកម្មំ មាលាកម្មំ លតាកម្មំ មករទន្តកំ បញ្ចបដ្ដិកំ ចីវរវំសំ ចីវររជ្ជុន្តិ ។

[១៧៨] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ចីវរំ សិព្វេត្វា តត្ថេវ កឋិនំ ឧជ្ឈិត្វា បក្កមន្តិ ។ ឧន្ទូរេហិបិ ឧបចិកាហិបិ ខជ្ជតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ កឋិនំ សង្ឃរិតុន្តិ ។ កឋិនំ បរិភិជ្ជតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ គោឃំសិកាយ កឋិនំ សង្ឃរិតុន្តិ ។ កឋិនំ វិនិវេឋិយតិ[១] ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ពន្ធនរជ្ជុន្តិ ។

[១៧៩] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ កុឌ្ឌេបិ ថម្ភេបិ កឋិនំ ឧស្សាបេត្វា បក្កមន្តិ ។ បរិបតិត្វា កឋិនំ ភិជ្ជតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិត្តិខីលេ វា នាគទន្តកេ វា លគ្គេតុន្តិ ។

១ ឱ. វិវេឋិយតិ ។ ម. វិវេឋេតិ ។

ពណ៌ខ្មៅ និងបរិកម្មដោយរង្គ ក្បាច់ភ្នីផ្ការល្ង ក្បាច់ធ្មេញមករ ក្បាច់មានស្រទាប់ ៥ យ៉ាង ស្នួចីវរនិងខ្សែស្បៀងចីវរ ។

[១៧៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដេរចីវររួចហើយ ទុកឈើស្ដឹងចោលក្នុងទីនោះហើយចៀសចេញទៅ ។ ពួកកណ្ដុរខ្លះ កណ្ដៀរខ្លះ កាត់កោរ (ឈើស្ដឹង) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសាឈើស្ដឹងទុក ។ ឈើស្ដឹងក៏បាក់បែក ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យមូរឈើស្ដឹងដោយឈើស្នូល ។ ឈើស្ដឹងក៏របោចេញ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតខ្សែសម្រាប់ចង ។

[១៧៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយផ្អែកឈើស្ដឹងទុកនឹងជញ្ជាំងខ្លះ នឹងសសរខ្លះ ហើយចៀសចេញទៅ ។ ឈើស្ដឹងក៏រលំបាក់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យពាក់ (ឈើស្ដឹង) នឹងមេជញ្ជាំង ឬដៃកែវ ។

[១៨០] អថខោ ភគវា រាជគហេ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន វេសាលី តេន ចារិកំ បក្កាមិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ សូចិកាម្បិ សត្ថកាម្បិ ភេសជ្ជម្បិ បត្តេន អាទាយ គច្ឆន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភេសជ្ជត្ថវិកន្តិ ។ អំសវទ្ធកោ ន ហោតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អំសវទ្ធកំ ពន្ធនសុត្តកន្តិ ។

[១៨១] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ឧបាហនាយោ កាយពន្ធនេន[១] ពន្ធិត្វា គាមំ បិណ្ឌាយ ចារិសិ ។ អញ្ញតរោ ឧបាសកោ តំ ភិក្ខុំ អភិវាទេន្តោ ឧបាហនាយោ សីសេន ឃដ្ដេសិ ។ សោ ភិក្ខុ មង្កុ អហោសិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ អារាមំ គន្ត្វា ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧបាហនត្ថវិកន្តិ ។ អំសវទ្ធកោ ន ហោតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អំសវទ្ធកំ ពន្ធនសុត្តកន្តិ ។

---

១ ឱ. កាយពន្ធនេ ។

[១៨០] គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះតាមសមគួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យ ហើយទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកក្រុងវេសាលី ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយយកម្សៅខ្លះ កាំបិតខ្លះ ភេសជ្ជៈខ្លះ ដាក់ក្នុងបាត្រដើរទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតថង់សម្រាប់ដាក់ភេសជ្ជៈ ។ ខ្សែយោគមិនទាន់មាននៅឡើយ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតខ្សែយោគនិងខ្សែសម្រាប់ចង ។

[១៨១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបចងស្បែកជើងនឹងវត្តពន្ធចង្កេះ ហើយចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងស្រុក ។ មានឧបាសកម្នាក់ថ្វាយបង្គំភិក្ខុនោះក៏ទង្គិចក្បាលនឹងស្បែកជើង ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីអៀនខ្មាស់ ។ ចំណែកខាងភិក្ខុនោះទៅកាន់អារាម ហើយក៏បានប្រាប់សេចក្តីនុ៎ះ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ពួកភិក្ខុបានយកសេចក្តីនុ៎ះ ទៅក្រាបបង្គំទូលចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតថង់សម្រាប់ដាក់ស្បែកជើង ។ ខ្សែយោគមិនទាន់មាននៅឡើយ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតខ្សែយោគនិងខ្សែសម្រាប់ចង ។

[១៨២] តេន ខោ បន សមយេន អន្តរាមគ្គេ ឧទកំ អកប្បិយំ ហោតិ ។ បរិស្សាវនំ ន ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បរិស្សាវនន្តិ ។ ចោឡកំ នប្បហោតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ កដច្ឆុបរិស្សាវនន្តិ ។ ចោឡកំ នប្បហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ធម្មករកន្តិ ។

[១៨៣] តេន ខោ បន សមយេន ទ្វេ ភិក្ខូ កោសលេសុ ជនបទេសុ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នា ហោន្តិ ។ ឯកោ ភិក្ខុ អនាចារំ អាចរតិ ។ ទុតិយោ ភិក្ខុ តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោច មា អាវុសោ ឯវរូបមកាសិ នេតំ កប្បតីតិ ។ សោ តស្មឹ ឧបនន្ធិ[១] ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ បិបាសាយ បីឡិតោ ឧបនន្ធំ[២] ភិក្ខុំ ឯតទវោច ទេហិ មេ អាវុសោ បរិស្សាវនំ បានីយំ បិវិស្សាមីតិ ។ ឧបនទ្ធោ ភិក្ខុ ន អទាសិ ។ សោ ភិក្ខុ បិបាសាយ បីឡិតោ កាលមកាសិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ

១ ឱ. ឧបនន្ធិ ។ ២ ឱ. ឧបនន្ធំ ។

[១៨២] *សម័យនោះឯង មានទឹកជាអកប្បិយៈក្នុងចន្លោះផ្លូវ ។ សំពត់តម្រងទឹកមិនទាន់មាននៅឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសំពត់តម្រងទឹក ។ កំណាត់សំពត់មិនគ្រាន់ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតតម្រងទឹកដែលគេរឹតភ្ជាប់នឹងឈើបីកំណាត់ ។ កំណាត់សំពត់មិនគ្រាន់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតធម្មក្រក ។*

[១៨៣] *សម័យនោះឯង ក្នុងកោសលជនបទ មានភិក្ខុពីររូបនាំគ្នាដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ ។ ភិក្ខុមួយរូបប្រព្រឹត្តអនាចារ ។ ភិក្ខុទីពីរបាននិយាយនឹងភិក្ខុនោះថា ម្នាលអាវុសោ អ្នកកុំធ្វើអំពើយ៉ាងនេះឡើយ អំពើនេះមិនគួរទេ ។ ភិក្ខុដែលប្រព្រឹត្តអនាចារនោះក៏ចងគំនុំនឹងភិក្ខុនោះ ។ ចំណែកខាងភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តអនាចារនោះស្រេកទឹក ក៏និយាយទៅនឹងភិក្ខុដែលខ្លួនចងគំនុំយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ចូរលោកឲ្យតម្រងទឹកមកខ្ញុំ ៗ នឹងធាន់ទឹក ។ ភិក្ខុដែលគេចងគំនុំមិនព្រមឲ្យ ។ ភិក្ខុដែលប្រព្រឹត្តអនាចារនោះស្រេកទឹកខ្លាំង ក៏ធ្វើមរណកាលទៅ ។ កាលភិក្ខុដែលគេចងគំនុំនោះ*

អាភមំ គន្ត្វា ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ កឹ បន ត្វំ អាវុសោ បរិស្សាវនំ យាចិយមានោ ន អទាសីតិ ។ ឯវមាវុសោតិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខុ បរិស្សាវនំ យាចិយមានោ ន ទស្សតីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។

[១៨៤] អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា តំ ភិក្ខុំ បដិបុច្ឆិ សច្ចំ កិរ ត្វំ ភិក្ខុ បរិស្សាវនំ យាចិយមានោ ន អទាសីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា អននុច្ឆវិកំ តេ មោឃបុរិស អននុលោមិកំ អប្បដិរូបំ អស្សាមណកំ អកប្បិយំ អករណីយំ កថំ ហិ នាម ត្វំ មោឃបុរិស បរិស្សាវនំ យាចិយមានោ ន ទស្សសិ នេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នេន ភិក្ខុនា

ទៅអារាម ក៏បានប្រាប់សេចក្ដីនុ៎ះ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏និយាយថា ម្នាលអាវុសោ កាលគេសុំសំពត់តម្រងទឹក លោកមិនឲ្យគេមែនឬ ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា មែនហើយអាវុសោ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្ដីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀលបន្តុះបង្អាប់ថា កាលបើគេខ្ចីសំពត់តម្រងទឹក ភិក្ខុមិនសមបើមិនឲ្យគេទេ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។

[១៨៤] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃក្នុងវេលានោះ ហើយត្រាស់សួរភិក្ខុនោះថា ម្នាលភិក្ខុ បានឮថាគេខ្ចីសំពត់តម្រងទឹក អ្នកមិនឲ្យគេ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុនោះក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលមោឃបុរស អំពើរបស់អ្នកជាអំពើមិនសមគួរ មិនត្រូវទំនងមិនត្រូវបែប មិនមែនជារបស់សមណៈ មិនគប្បី មិនត្រូវធ្វើ ម្នាលមោឃ-បុរស កាលបើគេខ្ចីសំពត់តម្រងទឹក អ្នកមិនសមបើនឹងមិនឲ្យគេទេ ម្នាលមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា រួចត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដើរទៅតាមផ្លូវឆ្ងាយ

បរិស្សាវនំ យាចិយមានេន ន ទាតព្វំ យោ ន ទទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ន ច ភិក្ខវេ អបរិស្សាវនកេន អទ្ធានមគ្គោ បដិបជ្ជិតព្វោ យោ បដិបជ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស សចេ ន ហោតិ បរិស្សាវនំ វា ធម្មករកោ វា សង្ឃាដិកណ្ណោបិ អធិដ្ឋាតព្វោ ឥមិនា បរិស្សាវេត្វា បិវិស្សាមីតិ ។

[១៨៥] អថខោ ភគវា អនុបុព្វេន ចារិកញ្ចរមានោ យេន វេសាលី តទវសរិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា វេសាលិយំ វិហរតិ មហាវនេ កូដាគារសាលាយំ ។

[១៨៦] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ នវកម្មំ ករោន្តិ ។ បរិស្សាវនំ ន សម្មតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ទណ្ឌបរិស្សាវនន្តិ ។ ទណ្ឌបរិស្សាវនំ ន សម្មតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឱត្ថរិកន្តិ[១] ។

១ ឱ. ឱត្ថរកន្តិ ។

កាលបើគេខ្ចីតម្រងទឹក កុំគប្បីមិនឲ្យ ភិក្ខុណាមិនឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុគ្មានសំពត់តម្រងទឹក មិនត្រូវដើរផ្លូវឆ្ងាយទេ ភិក្ខុណាដើរ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ បើមិនមានសំពត់តម្រងទឹកក្តី ធម្មក្រកក្តី ទុកជាជាយសង្ឃាដិ ក៏ត្រូវអធិដ្ឋានបានថា អាត្មាអញនឹងត្រងទឹកដោយជាយសង្ឃាដិនេះចាន់ ។

[១៨៥] លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ ទ្រង់សំដៅទៅកាន់ក្រុងវេសាលី ។ បានឮថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅ ក្នុងកូដាគារសាលា ព្រៃមហាវ័ន ទៀបក្រុងវេសាលីនោះ ។

[១៨៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយធ្វើនវកម្ម (ការងារថ្មី) ។ ភិក្ខុទាំងនោះ មិនបានសន្មតសំពត់តម្រងទឹកនៅឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសំពត់តម្រងទឹកមានដង ។ ភិក្ខុមិនទាន់សន្មតសំពត់តម្រងទឹកមានដងនៅឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសំពត់តម្រងត្រាំ[១] ។

១ សំពត់ដែលគេចងជាយទាំង ៤ ភ្ជាប់នឹងបង្គោលទាំង ៤ ដែលគេបោះក្នុងទឹកហើយសង្កត់ត្រង់កណ្តាលសំពត់នោះ ឲ្យទឹកជ្រាបចូលមក ហើយយកភាជន៍ទៅដងទឹកនោះ ។

[១៨៧] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ មកសេហិ ឧព្វាឡ្ហា ហោន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ មកសកុដិកន្តិ ។

[១៨៨] តេន ខោ បន សមយេន វេសាលិយំ បណីតានំ ភត្តានំ ភត្តប្បដិបាដិ អដ្ឋិតា[១] ហោតិ ។ ភិក្ខូ បណីតានិ ភោជនានិ ភុញ្ជិត្វា អភិសន្នកាយា ហោន្តិ ពវ្ហាពាធា ។ អថខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ វេសាលី អគមាសិ កេនចិទេវ ករណីយេន ។ អទ្ទសា ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ ភិក្ខូ អភិសន្នកាយេ ពវ្ហាពាធេ ទិស្វាន យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧប-សង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ ភគវន្តំ ឯតទវោច ឯតរហិ ភន្តេ ភិក្ខូ អភិសន្នកាយា ពវ្ហាពាធា សាធុ ភន្តេ ភគវា ភិក្ខូនំ ចង្កមញ្ច ជន្តាឃរញ្ច អនុជានាតុ ឯវំ ភិក្ខូ អប្បាពាធា ភវិស្សន្តីតិ ។ អថខោ ភគវា

---

១ ឱ. អធិដ្ឋិតា ។

ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកៈ ការទ្រង់អនុញ្ញាតមុង

[១៨៧] សម័យនោះឯង មូសបៀតបៀនភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតមុង ។

[១៨៨] សម័យនោះឯង ក្រុងវេសាលីពួកជនបានចាត់ចែងភត្តដ៏ឧត្តម (ប្រគេនពួកភិក្ខុ) ។ ពួកភិក្ខុបានឆាន់ភោជនទាំងឡាយដ៏ឧត្តម មានកាយច្រើនទៅដោយទោស (រោគទល់) មានអាពាធច្រើន ។ គ្រានោះឯង ជីវកកោមារភច្ចបានទៅក្រុងវេសាលី ដោយកិច្ចនីមួយ ។ ជីវកកោមារភច្ចបានឃើញភិក្ខុទាំងឡាយមានកាយច្រើនទៅដោយរោគ មានអាពាធច្រើន លុះបានឃើញហើយក៏ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះជីវកកោមារភច្ចអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបទូលព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ ភិក្ខុទាំងឡាយមានកាយច្រើនទៅដោយទោស មានអាពាធច្រើន បពិត្រព្រះមានព្រះភាគដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមអង្វរ សូមព្រះអង្គអនុញ្ញាតទីចង្រ្កមនិងរោងភ្លើងដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ជាការប្រពៃ កាលបើយ៉ាងនេះ ភិក្ខុទាំងឡាយនឹងមិនសូវមានអាពាធ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ

ជីវកំ កោមារភច្ចំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ ភគវតា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតោ សមាទបិតោ សមុត្តេជិតោ សម្បហំសិតោ ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។

[១៨៩] អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចង្កមញ្ច ជន្តាឃរញ្ចាតិ ។

[១៩០] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ វិសមេ ចង្កមេ ចង្កមន្តិ ។ ចាទា ទុក្ខា ហោន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សមំ កាតុន្តិ ។

[១៩១] តេន ខោ បន សមយេន ចង្កមោ នីចវត្ថុកោ ហោតិ ។ ឧទកេន ឱត្ថរិយតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧច្ចវត្ថុកំ កាតុន្តិ ។ ចយោ បរិបតតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចិនិតុំ តយោ ចយេ ឥដ្ឋកាចយំ សិលាចយំ ទារុចយន្តិ ។ អារោហន្តា

ទ្រង់ពន្យល់ជីវកកោមារភច្ច ឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មីកថា ។ វេលានោះ ជីវកកោមារភច្ច កាលដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មីកថារួចហើយក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណចៀសចេញទៅ ។

[១៨៩] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាក្នុងវេលានោះ ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទីចង្រ្កមនិងរោងភ្លើង ។

[១៩០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយចង្រ្កមក្នុងទីចង្រ្កមមិនរាបស្មើ ។ ជើងទាំងឡាយក៏ឈឺ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទីចង្រ្កមឲ្យរាបស្មើ ។

[១៩១] សម័យនោះឯង ទីចង្រ្កមជាទីទាប ។ ទឹកក៏លិចក្នុងទីចង្រ្កមនោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទីចង្រ្កមឲ្យខ្ពស់ឡើង ។ ខឿនក៏របេះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកពូនខឿន ៣ យ៉ាង គឺ ខឿនឥដ្ឋ ១ ខឿនថ្ម ១ ខឿនឈើ ១ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនាំគ្នាឡើង

វិហញ្ញន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តយោ សោបាណេ ឥដ្ឋកាសោបាណំ សិលាសោបាណំ ទារុសោបាណន្តិ ។ អារោហន្តា បរិបតន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាលម្ពនពាហន្តិ ។

[១៩២] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ចង្កមេ ចង្កមន្តា បរិបតន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចង្កមនវេទិកន្តិ ។

[១៩៣] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អជ្ឈោកាសេ ចង្កមន្តា សីតេនបិ ឧណ្ហេនបិ កិលមន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចង្កមនសាលន្តិ ។ ចង្កមនសាលាយំ តិណចុណ្ណំ បរិបតតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឱគុម្ពេត្វា ឧល្លិត្តាវលិត្តំ កាតុំ សេតវណ្ណំ កាឡវណ្ណំ គេរុកបរិកម្មំ មាលាកម្មំ លតាកម្មំ មករទន្តកំ បញ្ចបដ្ឋិកំ ចីវរវំសំ ចីវររជ្ជុន្តិ ។

ទៅក៏លំបាក ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតជណ្តើរ ៣ យ៉ាង គឺ ជណ្តើរឥដ្ឋ ១ ជណ្តើរថ្ម ១ ជណ្តើរឈើ ១ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនាំគ្នាឡើងទៅ ក៏ធ្លាក់ចុះមកវិញ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបង្កាន់ដៃ ។

[១៩២] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុកំពុងចង្រ្កមលើទីចង្រ្កម ក៏ធ្លាក់ចុះមក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបង្កាន់ដៃ[១] ក្នុងទីចង្រ្កម ។

[១៩៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយកំពុងចង្រ្កមក្នុងទីវាល ក៏លំបាកដោយត្រជាក់ខ្លះ ក្តៅខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតរោងចង្រ្កម ។ កំទេចស្មៅក៏ជ្រុះមកក្នុងរោងចង្រ្កម ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យគាបដំបូលហើយបូកទាំងខាងក្នុងខាងក្រៅ ធ្វើឲ្យមានពណ៌សពណ៌ខ្មៅ បរិកម្មដោយរង្គ ក្បាច់ភ្ញីផ្កា ភ្ញីវល្លិ៍ ក្បាច់ធ្មេញមករ ក្បាច់មានស្រទាប់ ៥ ស្នួចីវរ និងខ្សែស្សៀង ។

១ វត្ថុដែលបោះរាំងទីចង្រ្កមបង្ការកុំឲ្យធ្លាក់ ហៅថា បង្កាន់ដៃ ស្រុកខ្លះ ហៅថា ដៃរបៃក៏មាន ។

[១៩៤] តេន ខោ បន សមយេន ជន្តាឃរំ នីចវត្ថុកំ ហោតិ ។ ឧទកេន ឱត្ថរិយតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧច្ចវត្ថុកំ កាតុន្តិ ។ ចយោ បរិបតតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចិនិតុំ តយោ ចយេ ឥដ្ឋកាចយំ សិលាចយំ ទារុចយន្តិ ។ អារោហន្តា វិហញ្ញន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តយោ សោបានេ ឥដ្ឋកាសោបានំ សិលាសោបានំ ទារុសោបានន្តិ ។ អារោហន្តា បរិបតន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាលម្ពនពាហន្តិ ។ ជន្តាឃរស្ស កវាដំ ន ហោតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ កវាដំ បិដ្ឋសង្ឃាដំ ឧទុក្ខលិកំ ឧត្តរបាសកំ អគ្គឡវដ្ដឹ កបិសីសកំ សូចិកំ ឃដិកំ តាលច្ឆិទ្ទំ អាវិញ្ឆនច្ឆិទ្ទំ អាវិញ្ឆនរជ្ជុន្តិ ។ ជន្តាឃរស្ស កុដ្ឋបាទោ ជីរតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ

[១៩៤] សម័យនោះឯង រោងភ្លើងមានទីដីទាប ។ ទឹក (ជោរជន់មក) ក៏លិចរោងភ្លើងនោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទីដីឲ្យខ្ពស់ឡើង ។ ខឿនក៏របេះធ្លាក់ចុះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកពូនខឿន ៣ យ៉ាង គឺខឿនឥដ្ឋ ១ ខឿនថ្ម ១ និងខឿនឈើ ១ ។ ពួកភិក្ខុនាំគ្នាឡើងទៅក៏លំបាក ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតជណ្ដើរ ៣ យ៉ាង គឺ ជណ្ដើរឥដ្ឋ ១ ជណ្ដើរថ្ម ១ ជណ្ដើរឈើ ១ ។ ពួកភិក្ខុនាំគ្នាឡើងទៅក៏ធ្លាក់ចុះមកវិញ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបង្កាន់ដៃ ។ រោងភ្លើងមិនទាន់មានទ្វារបង្អួចនៅឡើយ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសន្ទះទ្វារ ក្របទ្វារ ត្បាល់ ឬដំណាប់ក្រោម ឈើអន្ទាក់លើ (ដំណាប់លើ) សសររបស់សន្ទះទ្វារ ត្រដោកទ្វារ រនុកទ្វារ គន្លឹះទ្វារ មេសោ ប្រហោងសម្រាប់ទាញ និងខ្សែសម្រាប់ទាញ (បិទបើក) ។ ជើងជញ្ជាំងរោងភ្លើងក៏ពុក ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

មណ្ឌលិកំ កាតុន្តិ ។ ជន្តាឃរស្ស ធូមនេត្តំ ន ហោតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ធូមនេត្តន្តិ ។

[១៩៥] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ខុទ្ទកេ ជន្តាឃរេ មជ្ឈេ អគ្គិដ្ឋានំ ករោន្តិ ។ ឧបចារោ ន ហោតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ខុទ្ទកេ ជន្តាឃរេ ឯកមន្តំ អគ្គិដ្ឋានំ កាតុំ មហល្លកេ មជ្ឈេតិ ។ ជន្តាឃរេ អគ្គិ មុខំ ឌហតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ មុខមត្តិកន្តិ ។ ហត្ថេន មត្តិកំ តេមេន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ មត្តិកាទោណិកន្តិ ។ មត្តិកា ទុគ្គន្ធា ហោន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ វាសេតុន្តិ ។

[១៩៦] តេន ខោ បន សមយេន ជន្តាឃរេ អគ្គិ កាយំ ឌហតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧទកំ អតិហរិតុន្តិ ។ ចាដិយាបិ បត្តេនបិ ឧទកំ អតិហរន្តិ

តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទីដីឲ្យទាបជុំវិញ[១] ។ ប្រហោងសម្រាប់បង្ហុយផ្សែងរបស់រោងភ្លើងមិនទាន់មាននៅឡើយ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតប្រហោងសម្រាប់បង្ហុយផ្សែង ។

[១៩៥] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុធ្វើចង្ក្រានកណ្តាលរោងភ្លើងតូច ។ ទីឱកាសសម្រាប់ចេញចូលមិនមាន ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើរោងភ្លើងតូច តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើចង្ក្រានក្នុងទីដ៏សមគួរមួយ កាលបើរោងភ្លើងធំ ឲ្យធ្វើចង្ក្រានក្នុងទីពាក់កណ្តាលចុះ ។ ភ្លើងក្នុងរោងភ្លើងក៏ជះចំហាយក្តៅមកត្រូវមុខ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យយកដីមកលាបមុខ ។ ពួកភិក្ខុធ្វើដីឲ្យទទឹកដោយដៃ (របស់ខ្លួន) ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតស្នូកសម្រាប់ដាក់ដីស្អិត ។ ដីស្អិតក៏ជុំក្លិនស្អុយ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យអប់ដោយគ្រឿងក្រអូប ។

[១៩៦] សម័យនោះឯង ភ្លើងក្នុងរោងភ្លើងក៏ជះចំហាយក្តៅមកត្រូវកាយ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យដងទឹកទុក ។ ពួកភិក្ខុដងទឹកដោយចានខ្លះ ដោយបាត្រខ្លះ

---

១ ធ្វើទីដីឲ្យទាបព័ទ្ធជុំវិញជញ្ជាំងដើម្បីនឹងទប់ជើងជញ្ជាំង ។

។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧទកនិធានំ[១] ឧទកស-
រាវកន្តិ ។ ជន្តាឃរំ តិណច្ឆទនំ ន សេទេតិ ។ បេ ។
អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឱកុម្ពេត្វា ឧល្លិត្តាវលិត្តំ កាតុន្តិ ។
ជន្តាឃរំ ចិក្ខល្លំ ហោតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ
សន្ថរិតុំ តយោ សន្ថារេ ឥដ្ឋកាសន្ថារំ សិលាសន្ថារំ
ទារុសន្ថារន្តិ ។ ចិក្ខល្លំយេវ ហោតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ
ភិក្ខវេ ធោវិតុន្តិ ។ ឧទកំ សន្តិដ្ឋតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ
ភិក្ខវេ ឧទកនិទ្ធមនន្តិ ។

[១៩៧] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ជន្តាឃរេ
ឆមាយំ និសីទន្តិ គត្តានិ កណ្ឌូវន្តិ[២] ។ បេ ។ អនុជា-
នាមិ ភិក្ខវេ ជន្តាឃរបីឋន្តិ ។

[១៩៨] តេន ខោ បន សមយេន ជន្តាឃរំ អប-
រិក្ខិត្តំ ហោតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បរិក្ខិបិតុំ
តយោ បាការេ ឥដ្ឋកាបាការំ សិលាបាការំ ទារុបា-
ការន្តិ ។ កោដ្ឋកោ ន ហោតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ

១ ឱ. ឧទកដ្ឋានំ ។ ២ ឱ. កណ្ឌុវន្តិ ។

។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសៀននិងផ្ដិល ។ រោងភ្លើងដែលប្រក់ដោយស្មៅក៏គ្មានចំហាយញើស ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យគាបដំបូលហើយបូកលាបដីស្អិតទាំងខាងក្នុងខាងក្រៅ ។ រោងភ្លើងក៏មានភក់ជ្រាំ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យក្រាលកម្រាល ៣ យ៉ាង គឺ កម្រាលឥដ្ឋ ១ កម្រាលថ្ម ១ កម្រាលឈើ ១ ។ រោងភ្លើងក៏នៅតែមានភក់ជ្រាំដដែល ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុលាងបេញ ។ ទឹកក៏ដក់នៅ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើប្រឡាយទឹក ។

[១៩៧] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុអង្គុយផ្ទាល់លើផែនដីក្នុងរោងភ្លើង យកដៃអេះខ្លួន ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតតាំងសម្រាប់រោងភ្លើង ។

[១៩៨] សម័យនោះឯង រោងភ្លើងមិនមានវត្ថុអ្វីបិទបាំងនៅឡើយ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យបិទបាំងកំពែង ៣ យ៉ាង គឺ កំពែងឥដ្ឋ ១ កំពែងថ្ម ១ កំពែងឈើ ១ ។ បន្ទប់មិនទាន់មាននៅឡើយ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិក្ខវេ កោដ្ឋកន្តិ ។ កោដ្ឋកោ នីចវត្ថុកោ ហោតិ ។ ឧទកេន ឱត្ថរិយតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧច្ចវត្ថុកំ កាតុន្តិ ។ ចយោ បរិបតតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចិនិតុំ តយោ ចយេ ឥដ្ឋកាចយំ សិលាចយំ ទារុចយន្តិ ។ អារោហន្តា វិហញ្ញន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តយោ សោបាណេ ឥដ្ឋកាសោបាណំ សិលាសោបាណំ ទារុសោបាណន្តិ ។ អារោហន្តា បរិបតន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាលម្ពនពាហន្តិ ។ កោដ្ឋកស្ស កវាដំ ន ហោតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ កវាដំ បិដ្ឋសង្ឃាដំ ឧទុក្ខលិកំ ឧត្តរបាសកំ អគ្គឡវដ្ដឹ កបិសីសកំ សូចិកំ ឃដិកំ តាឡច្ឆិទ្ទំ អាវិញ្ឆនច្ឆិទ្ទំ អាវិញ្ឆនរជ្ជុន្តិ ។

[១៩៩] តេន ខោ បន សមយេន កោដ្ឋកេ តិណចុណ្ណំ បរិបតតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឱគុម្ពេត្វា ឧល្លិត្តាវលិត្តំ កាតុំ សេតវណ្ណំ កាឡវណ្ណំ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើបន្ទប់ ។ បន្ទប់មានទីដ៏ទាប ។ ទឹកក៏ជោរជន់លិចមក ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទីឲ្យខ្ពស់ឡើង ។ ខឿនក៏របេះធ្លាក់ចេញ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកពូន ខឿន ៣ យ៉ាង គឺ ខឿនឥដ្ឋ ១ ខឿនថ្ម ១ ខឿនឈើ ១ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏នាំគ្នាឡើងទៅបានដោយលំបាក ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតជណ្តើរ ៣ យ៉ាង គឺ ជណ្តើរឥដ្ឋ ១ ជណ្តើរថ្ម ១ ជណ្តើរឈើ ១ ។ ពួកភិក្ខុឡើងទៅក៏ធ្លាក់ចុះមក ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបង្កាន់ដៃ ។ បន្ទប់មិនទាន់មានទ្វារបង្អួចនៅឡើយ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសន្ទះទ្វារ ក្របទ្វារ ត្បាល់ ឬដំណាប់ក្រោមឈើអន្ទាក់លើ (ដំណាប់លើ) សសររបស់សន្ទះទ្វារ ត្រដោកទ្វារ រនុកទ្វារ គន្លឹះទ្វារ មេសោ ប្រហោងសម្រាប់ទាញ និងខ្សែសម្រាប់ទាញ (បិទបើក) ។

[១៩៩] សម័យនោះឯង កំទេចស្មៅក៏ធ្លាក់ចុះមកក្នុងបន្ទប់ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យគាបដំបូលហើយបូកលាបទាំងខាងក្នុងខាងក្រៅ ធ្វើឲ្យមានពណ៌ស ពណ៌ខ្មៅ

គេរុកបរិកម្មំ មាលាកម្មំ លតាកម្មំ មករទន្តកំ បញ្ចបដ្ឋិកន្តិ ។ បរិវេណំ ចិក្ខល្លំ ហោតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ មរុម្ពំ ឧបកិរិតុន្តិ ។ ន បរិយាបុណន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បទរសិលំ(១) និក្ខិបិតុន្តិ ។ ឧទកំ សន្តិដ្ឋតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧទកនិទ្ធមនន្តិ ។

[២០០] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ នគ្គា នគ្គំ អភិវាទេន្តិ ។ នគ្គា អនគ្គំ អភិវាទេន្តិ ។ នគ្គា នគ្គំ អភិវាទាបេន្តិ ។ នគ្គា អនគ្គំ អភិវាទាបេន្តិ(២) ។ នគ្គា នគ្គស្ស បរិកម្មំ ករោន្តិ ។ នគ្គា នគ្គស្ស បរិកម្មំ ការាបេន្តិ ។ នគ្គា នគ្គស្ស ទេន្តិ ។ នគ្គា បដិគ្គណ្ហន្តិ ។ នគ្គា ខាទន្តិ ។ នគ្គា ភុញ្ជន្តិ ។ នគ្គា សាយន្តិ ។ នគ្គា បិវន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ នគ្គេន(៣) នគ្គោ អភិវាទេតព្វោ ន នគ្គេន អភិវាទេតព្វំ ន នគ្គេន(៤) នគ្គោ អភិវាទាបេតព្វោ

---

១ ឱ. ម. បទសិលំ ។ ២ ឱរោបិយមរម្មបោត្ថកេសុ នគ្គា នគ្គំ អភិវាទេន្តិ ។ នគ្គា នគ្គំ អភិវាទាបេន្តីតិ វចនក្កមោ អាទិតោ បដ្ឋាយ ឯត្តកោយេវ អាគតោ ។ ៣-៤ ឱ. បោត្ថកេសុ ឯត្ថ ទ្វីសុ ឋានេសុ នគ្គេនាតិ បទំ ន បញ្ញាយតិ ។

និងលាបដោយរង្គ ធ្វើភ្ជីផ្កា ភ្ជីវល្លិ៍ ក្បាច់ធ្មេញមករ និងក្បាច់មានស្រទាប់ ៥ ។ ទីបរិវេណក៏មានភក់ជ្រាំ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យយកខ្សាច់ចាក់រោយរាយចុះ ។ ដីខ្សាច់មិនរាបស្មើ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យក្រាលកម្រាលថ្ម ។ ទឹកក៏ដក់នៅ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើប្រឡាយសម្រាប់បង្ហូរទឹក ។

[២០០] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុអាក្រាតសំពះភិក្ខុអាក្រាត ។ ពួកភិក្ខុអាក្រាតសំពះភិក្ខុមិនអាក្រាត ។ ពួកភិក្ខុអាក្រាតឲ្យគេសំពះភិក្ខុអាក្រាត ។ ពួកភិក្ខុអាក្រាតឲ្យគេសំពះភិក្ខុមិនអាក្រាត ។ ពួកភិក្ខុអាក្រាតធ្វើបរិកម្មដល់ភិក្ខុអាក្រាត ។ ពួកភិក្ខុអាក្រាតឲ្យគេធ្វើបរិកម្មដល់ភិក្ខុអាក្រាត ។ ពួកភិក្ខុអាក្រាតឲ្យ (របស់) ដល់ភិក្ខុអាក្រាត ។ ពួកភិក្ខុអាក្រាតទទួល (របស់) ។ ពួកភិក្ខុអាក្រាតទំពាស៊ី ។ ពួកភិក្ខុអាក្រាតបរិភោគ ។ ពួកភិក្ខុអាក្រាតលិឍភក្សុ ។ ពួកភិក្ខុអាក្រាតផឹក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអាក្រាតមិនត្រូវសំពះភិក្ខុអាក្រាត ភិក្ខុអាក្រាតមិនត្រូវសំពះ (គេ) ភិក្ខុអាក្រាតមិនត្រូវឲ្យគេសំពះភិក្ខុអាក្រាត

ន នគ្គេន អភិវាទាបេតព្វំ ន នគ្គេន នគ្គស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ ន នគ្គេន បរិកម្មំ ការាបេតព្វំ ន នគ្គេន នគ្គស្ស ទាតព្វំ ន នគ្គេន បដិគ្គហេតព្វំ ន នគ្គេន ខាទិតព្វំ ន នគ្គេន ភុញ្ជិតព្វំ ន នគ្គេន សាយិតព្វំ ន នគ្គេន ចាតព្វំ យោ បិវេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២០១] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ជន្តាឃរេ ឆមាយំ ចីវរំ និក្ខិបន្តិ ។ ចីវរំ បំសុកិតំ ហោតិ ។ ភគវ-តោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ជន្តាឃរេ ចីវរវំសំ ចីវររជ្ជុន្តិ ។ ទេវេ វស្សន្តេ ចីវរំ ឱវស្សតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ជន្តាឃរសាលន្តិ ។ ជន្តា-ឃរសាលា នីចវត្ថុកា ហោតិ ។ ឧទកេន ឱត្ថរិយតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧច្ចវត្ថុកំ កាតុន្តិ ។ ចយោ បរិបតតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចិនិតុំ ។ បេ ។ អារោហន្តា វិហញ្ញន្តិ ។ បេ ។ អារោហន្តា បរិបតន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាលម្ពនពាហន្តិ ។

ភិក្ខុអាក្រាតមិនត្រូវឲ្យគេសំពះខ្លួន ភិក្ខុអាក្រាតមិនត្រូវធ្វើបរិកម្មដល់ភិក្ខុអាក្រាត ភិក្ខុអាក្រាតមិនត្រូវឲ្យគេធ្វើបរិកម្មដល់ខ្លួន ភិក្ខុអាក្រាតមិនត្រូវឲ្យរបស់ដល់ភិក្ខុអាក្រាត ភិក្ខុអាក្រាតមិនត្រូវទទួលរបស់ ភិក្ខុអាក្រាតមិនត្រូវទំពាស៊ី ភិក្ខុអាក្រាតមិនត្រូវបរិភោគ ភិក្ខុអាក្រាតមិនត្រូវលិឍភក្សរ ភិក្ខុអាក្រាតមិនត្រូវផឹកទេ ភិក្ខុណាផឹក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២០១] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុដាក់ចីវរលើផែនដីក្នុងរោងភ្លើង ។ ចីវរក៏ប្រឡាក់ទៅដោយអាចម៍ដី ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតខ្សែស្នចីវរនិងខ្សែស្បៀងចីវរក្នុងរោងភ្លើង ។ កាលដែលភ្លៀងបង្អុរចុះមក ចីវរក៏ទទឹក ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសាលាជិតរោងភ្លើង ។ សាលាជិតរោងភ្លើងមានទីទាប ។ ទឹកក៏ជោរជន់មកលិចចុះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទីឲ្យខ្ពស់ឡើង ។ ខឿនក៏របេះធ្លាក់ចេញ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកពូន ។ បេ ។ ពួកភិក្ខុនាំគ្នាឡើងទៅ ក៏លំបាក ។ បេ ។ ពួកភិក្ខុឡើងទៅ ក៏ធ្លាក់ចុះមក ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យធ្វើ) បង្កាន់ដៃ ។

[២០២] តេន ខោ បន សមយេន ជន្តាឃរសាលាយំ តិណចុណ្ណំ បរិបតតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឱគុម្ពេត្វា ឧល្លិត្តាវលិត្តំ កាតុំ ។ បេ ។ ចីវរវំសំ ចីវររជ្ជុន្តិ ។

[២០៣] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ជន្តាឃរេបិ ឧទកេបិ បិដ្ឋិបរិកម្មំ[១] កាតុំ កុក្កុច្ចាយន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តិស្សោ បដិច្ឆាទិយោ ជន្តាឃរប្បដិច្ឆាទឹ[២] ឧទកប្បដិច្ឆាទឹ វត្ថប្បដិច្ឆាទិន្តិ ។

[២០៤] តេន ខោ បន សមយេន ជន្តាឃរេ ឧទកំ ន ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧទបានន្តិ ។ ឧទបានស្ស កូលំ លុជ្ជតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចិនិតុំ តយោ ចយេ ឥដ្ឋកាចយំ សិលាចយំ ទារុចយន្តិ ។ ឧទបានោ នីចវត្ថុកោ ហោតិ ។ ឧទកេន ឱត្ថរិយតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។

---

១ ឱ. ម. បរិកម្មំ ។ ២ ម. ឃរបដិច្ឆាទិ ។

[២០២] សម័យនោះឯង កំទេចស្មៅ ក៏ធ្លាក់ចុះក្នុងរោងភ្លើង ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យគាបដំបូលហើយបូកលាបដោយដីទាំងខាងក្នុងខាងក្រៅ ។ បេ ។ (តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើ) ស្បៀងស្នូចីវរនិងខ្សែស្បៀងចីវរ ។

[២០៣] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីវង្វៀសនឹងធ្វើបរិកម្មខ្នង (ដុសខ្នង) ក្នុងរោងភ្លើងខ្លះ ក្នុងទឹកខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទីបិទបាំង ៣ យ៉ាង គឺ ទីបិទបាំងដោយរោងភ្លើង ១ ទីបិទបាំងដោយទឹក ១ ទីបិទបាំងដោយសំពត់ ១ ។

[២០៤] សម័យនោះឯង រោងភ្លើងមិនទាន់មានទឹកនៅឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើអណ្តូងទឹក ។ ច្រាំងអណ្តូងក៏បាក់ចុះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យក) ខឿន ៣ យ៉ាង គឺ ខឿនឥដ្ឋ ១ ខឿនថ្ម ១ ខឿនឈើ ១ ។ អណ្តូងទឹកមានទីទាប ។ ទឹកក៏ជោរជន់លិច ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។

អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧច្ចវត្ថុកំ កាតុន្តិ ។ ចយោ បរិបតតិ ។ បេ ។ អារោហន្តា វិហញ្ញន្តិ ។ បេ ។ អារោហន្តា បរិបតន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាលម្ពនពាហន្តិ ។

[២០៥] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ វល្លិយាបិ[១] កាយពន្ធនេនបិ ឧទកំ វាហេន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧទចានវដ្ដុន្តិ[២] ។ ហត្ថា ទុក្ខា ហោន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តុលំ ករកដកំ ចក្កវដ្ដកន្តិ ។ ភាជនា ពហូ ភិជ្ជន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តយោ វារកេ លោហវារកំ ទារុវារកំ ចម្មខណ្ឌន្តិ ។

[២០៦] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អជ្ឈោកាសេ ឧទកំ វាហេន្តា[៣] សីតេនបិ ឧណ្ហេនបិ កិលមន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧទចានសាលន្តិ ។ ឧទចានសាលាយំ តិណចុណ្ណំ បរិបតតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ

១ ឱ. វល្លិកាយបិ ។ ២ ឱ. ឧទកវាហនវដ្ដុន្តិ ។ ៣ ឱ. វាហន្តា ។

ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទីដីឲ្យខ្ពស់ឡើង ។ ខឿនក៏របេះធ្លាក់ចេញ ។ បេ ។ ពួកភិក្ខុនាំគ្នាឡើង ក៏លំបាក ។ បេ ។ ពួកភិក្ខុនាំគ្នាឡើងទៅ ក៏ធ្លាក់ចុះមក ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យធ្វើ) បង្កាន់ដៃ ។

[២០៥] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុយោងទឹកឡើងដោយវល្លិ៍ខ្លះ ដោយវត្ថពន្ធចង្កេះខ្លះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យធ្វើ) ខ្សែសម្រាប់យោងទឹកអណ្តូង ។ ដៃក៏ឈឺ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យធ្វើ) ឈើថ្ងឹងយន្តសម្រាប់យោង (ទឹក) ព្រ័ត្រវែងនិងរ៉ត (សម្រាប់យោង) ។ ភាជន៍ក៏បែកបាក់ជាច្រើន ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើបំពង់ ៣ យ៉ាង គឺ បំពង់លោហជាតិ ១ បំពង់ឈើ ១ បំពង់ស្បែក ១ ។

[២០៦] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុយោងទឹកក្នុងទីវាលក៏លំបាកដោយរងាខ្លះ ដោយក្តៅខ្លះ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើរោងអណ្តូងទឹក ។ កំទេចស្មៅក៏ធ្លាក់ចុះក្នុងរោងអណ្តូងទឹក ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

ឱកុម្ភេត្វា ឧល្លិត្តាវលិត្តំ កាឡកំ សេតវណ្ណំ កាឡវណ្ណំ គេរុកបរិកម្មំ មាលាកម្មំ លតាកម្មំ មករទន្តកំ បញ្ចបដ្ដិកំ ចីវរវំសំ ចីវររជ្ជុន្តិ ។

[២០៧] តេន ខោ បន សមយេន ឧទចាតោ អចារុតោ ហោតិ ។ តិណចុណ្ណេហិបិ បំសុកេហិបិ ឱកិរិយតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អបិធានន្តិ ។

[២០៨] តេន ខោ បន សមយេន ឧទកភាជនំ ន សំវិជ្ជតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧទកទោណឹ ឧទកកដាហន្តិ ។

[២០៩] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អារាមេ តហំ តហំ នហាយន្តិ ។ អារាមោ ចិក្ខល្លោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧទកចន្ទនិកន្តិ[១] ។ ចន្ទនិកា ចាកដា ហោតិ ។ ភិក្ខូ ហិរិយន្តិ នហាយិតុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ

១ ឱ. ម. ចន្ទនិកន្តិ ។

តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យគាបដំបូលហើយបូកលាបដីស្អិត ទាំងខាងក្នុងខាងក្រៅ ឲ្យមានពណ៌ស ឲ្យមានពណ៌ខ្មៅ លាបដោយរង្គ ធ្វើភ្ញីផ្កា ភ្ញីវល្លិ៍ ក្បាច់ធ្មេញមករ ធ្វើក្បាច់មានស្រទាប់ ៥ ស្នៀងស្នូចីវរ ខ្សែស្នៀងចីវរ ។

[២០៧] សម័យនោះឯង អណ្តូងទឹកមិនទាន់មានគម្របនៅឡើយ ។ កំទេចស្មៅខ្លះ អាចម៍ដីខ្លះ ក៏ពោយរាយចុះ (ក្នុងអណ្តូងនោះ) ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើគម្រប ។

[២០៨] សម័យនោះឯង ភាជន៍សម្រាប់ដងទឹកមិនទាន់មាននៅឡើយ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតស្នូកសម្រាប់ដាក់ទឹក និងផើងសម្រាប់ដាក់ទឹក ។

[២០៩] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុផ្ងូតទឹកក្នុងទីពីសពាសក្នុងអារាម ។ អារាមក៏មានភក់ជ្រាំ ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតអណ្តូងសម្រាប់ដាក់ទឹកជ្រាំ ។ អណ្តូងសម្រាប់ដាក់ទឹកជ្រាំតាំងនៅក្នុងទីវាល មិនទាន់បានបិទបាំងនៅឡើយ ។ ពួកភិក្ខុក៏អៀនខ្មាស មិនហ៊ានផ្ងូតទឹក ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

បរិក្ខិបិតុំ តយោ ចាការេ ឥដ្ឋកាចាការំ សិលា-
ចាការំ ទារុចាការន្តិ ។ ចង្កមិកា ចិក្ខល្លា ហោតិ
។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សន្ថរិតុំ តយោ សន្ថារេ
ឥដ្ឋកាសន្ថារំ សិលាសន្ថារំ ទារុសន្ថារន្តិ ។ ឧទកំ
សន្តិដ្ឋតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧទកនិទ្ធមនន្តិ ។

[២១០] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូនំ គត្តានិ
សីតិកតានិ ហោន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។
អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧទកបុញ្ឆនឹ ចោឡកេនបិ បច្ចុទ្ធ-
រិតុន្តិ ។

[២១១] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ
ឧបាសកោ សង្ឃស្ស អត្ថាយ ចោក្ខរណឹ ការេតុ-
កាមោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។
អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចោក្ខរណិន្តិ ។ ចោក្ខរណិយា
កូលំ លុជ្ជតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចិនិតុំ
តយោ ចយេ ឥដ្ឋកាចយំ សិលាចយំ ទារុចយន្តិ ។
អារោហន្តា វិហញ្ញន្តិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ

តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យបិទបាំងដោយកំពែង ៣ យ៉ាង គឺ កំពែងឥដ្ឋ ១ កំពែងថ្ម ១ កំពែងឈើ ១ ។ អណ្តូងសម្រាប់ដាក់ទឹកជ្រាំក៏មានភក់ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យក្រាលកម្រាល ៣ យ៉ាង គឺ កម្រាលឥដ្ឋ ១ កម្រាលថ្ម ១ កម្រាលឈើ ១ ។ ទឹកក៏ដក់នៅ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើប្រឡាយទឹក ។

[២១០] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានខ្លួនត្រជាក់ (ដោយតំណក់ទឹក) ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើវត្ថុសម្រាប់ជូតទឹក (មានភ្ញុកជាដើម) ឬនឹងជូតដោយកំណាត់សំពត់ក៏បាន ។

[២១១] សម័យនោះឯង មានឧបាសកម្នាក់មានចំណង់នឹងធ្វើស្រះជាប្រយោជន៍ដល់សង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើស្រះបាន ។ (វេលានោះ) ក្តៅស្រះក៏របេះចេញ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើខឿន ៣ យ៉ាង គឺ ខឿនឥដ្ឋ ១ ខឿនថ្ម ១ ខឿនឈើ ១ ។ ពួកភិក្ខុនាំគ្នាឡើងក៏លំបាក ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត

តយោ សោបាណោ ឥដ្ឋកាសោបាណំ សិលាសោបាណំ ទារុសោបាណន្តិ ។ អារោហន្តា បរិបតន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាលម្ពនពាហន្តិ ។ បោក្ខរណិយា ឧទកំ បុរាណំ ហោតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧទកមាតិកំ[១] ឧទកនិទ្ធមនន្តិ ។

[២១២] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ឧបាសកោ ភិក្ខុសង្ឃស្ស អត្ថាយ និល្លេខំ ជន្តាឃរំ កត្តុកាមោ[២] ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ និល្លេខំ ជន្តាឃរន្តិ ។

[២១៣] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ចាតុម្មាសំ និសីទនេន វិប្បវសន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ចាតុម្មាសំ និសីទនេន វិប្បវសិតព្វំ យោ វិប្បវសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

---

១ ឱ. ឧទកាយតិកំ ។ ២ ឱ. ម. អញ្ញតរោ ភិក្ខុ សង្ឃស្ស អត្ថាយ និល្លេខំ ជន្តាឃរំ កត្តុកាមោ ។

ជណ្ដើរ ៣ យ៉ាង គឺ ជណ្ដើរឥដ្ឋ ១ ជណ្ដើរថ្ម ១ ជណ្ដើរឈើ ១ ។ ភិក្ខុទាំងនោះនាំគ្នាឡើងទៅក៏ធ្លាក់ចុះមកវិញ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើបង្កាន់ដៃ ។ (វេលានោះ) ក្នុងស្រះមានទឹកចាស់ដក់នៅ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើប្រឡាយទឹក និងទបង្ហូរទឹក ។

[២១២] សម័យនោះឯង មានឧបាសកម្នាក់មានចំណង់នឹងធ្វើពាងភ្លើងជាទីរក្សាកាយ (ប្រកបដោយ) ជហ្វាដង្កោរ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ភិក្ខុសង្ឃ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើពាងភ្លើងជាទីរក្សាកាយមានជហ្វាដង្កោរ ។

[២១៣] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនៅប្រាសចាកនិសីទនៈអស់ ៤ ខែ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវនៅប្រាសចាកនិសីទនៈអស់ ៤ ខែទេ ភិក្ខុណានៅប្រាស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២១៤] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ បុប្ផាភិកិណ្ណេសុ សយនេសុ សយន្តិ ។ មនុស្សា វិហារចារិកំ អាហិណ្ឌន្តា បស្សិត្វា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោ-តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ បុប្ផាភិកិណ្ណេសុ សយនេសុ សយិតព្វំ យោ សយេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២១៥] តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា គន្ធម្បិ មាលម្បិ អាទាយ អារាមំ អាគច្ឆន្តិ ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា ន បដិគ្គណ្ហន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ គន្ធំ គហេត្វា កវាដេ បញ្ចង្គុលិកំ ទាតុំ បុប្ផំ គហេត្វា វិហារេ ឯកមន្តំ និក្ខិបិតុន្តិ ។

[២១៦] តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស នមតកំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ នមតកន្តិ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ

[២១៤] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដេកលើដំណេកដែលគេរោយរាយដោយផ្កា ។ មនុស្សទាំងឡាយដើរមកកាន់វិហារចារិកឃើញហើយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវដេកលើដំណេកដែលគេរោយរាយដោយផ្កាទេ ភិក្ខុណាដេក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២១៥] សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយនាំយកគ្រឿងក្រអូបខ្លះ ផ្កាកម្រងខ្លះ មកកាន់អារាម ។ ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីរង្កៀសមិនហ៊ានទទួល ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យទទួលគ្រឿងក្រអូបហើយឲ្យប្រស់ព្រំដោយម្រាមដៃ ៥ ត្រង់ទ្វារនិងបង្អួច ព្រមទាំងទទួលយកផ្កាទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរក្នុងវិហារបាន ។

[២១៦] សម័យនោះឯង កម្រាលស្នាច់ដែលគេធ្វើដោយរោមចៀមកើតឡើងដល់សង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតកម្រាលស្នាច់ ដែលគេធ្វើដោយរោមចៀម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ

ឯតទហោសិ ទមតកំ អធិដ្ឋាតព្វំ នុ ខោ ឧទាហុ វិកប្បេតព្វន្តិ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ ទមតកំ អធិដ្ឋាតព្វំ ន វិកប្បេតព្វន្តិ ។

[២១៧] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ អាសិត្តកូបធានេ[១] ភុញ្ជន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ អាសិត្តកូបធានេ ភុញ្ជិតព្វំ យោ ភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២១៨] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ គិលានោ ហោតិ ។ សោ ភុញ្ជមានោ ន សក្កោតិ ហត្ថេន បត្តំ សន្ធារេតុំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ មឡោរិកន្តិ ។

---

១ ឱ. អាសិត្តកូបធានេ ។

មានសេចក្តីត្រិះរិះថា កម្រាលស្នាច់ដែលគេធ្វើដោយរោមចៀមនេះ យើងគួរអធិដ្ឋាន ឬគួរវិកប្ប ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ភិក្ខុមិនបាច់អធិដ្ឋាន មិនបាច់វិកប្បនូវកម្រាលស្នាច់ដែលគេធ្វើដោយរោមចៀមទេ ។

[២១៧] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឆាន់ភោជនក្នុងភាជន៍ពិសេស[១] សម្រាប់រងចង្ហាន់ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះ-ដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់ភោជន ក្នុងភាជន៍ពិសេសសម្រាប់រងចង្ហាន់ទេ ភិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២១៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបមានជំងឺ ។ កាលដែលភិក្ខុនោះឆាន់មិនអាចនឹងទប់បាត្រដោយដៃបាន ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតភាជន៍សម្រាប់រងដែលធ្វើដោយឈើ ។

១ អដ្ឋកថា តុឬថាសដែលធ្វើដោយស្ពាន់ឬទង់ដែងនិងប្រាក់ ។

[២១៩] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឯកភាជនេបិ ភុញ្ជន្តិ ។ ឯកថាលកេបិ[១] បិវន្តិ ។ ឯកមញ្ចេបិ តុវដ្ដេន្តិ ។ ឯកត្ថរណេបិ តុវដ្ដេន្តិ ។ ឯកបាវុរណេបិ តុវដ្ដេន្តិ ។ ឯកត្ថរណបាវុរណេបិ តុវដ្ដេន្តិ[២] ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ ឯកភាជនេ ភុញ្ជិតព្វំ ន ឯកថាលកេ បាតព្វំ ន ឯកមញ្ចេ តុវដ្ដិតព្វំ ន ឯកត្ថរណេ តុវដ្ដិតព្វំ ន ឯកបាវុរណេ តុវដ្ដិតព្វំ ន ឯកត្ថរណបាវុរណេ តុវដ្ដិតព្វំ[៣] យោ តុវដ្ដេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២២០] តេន ខោ បន សមយេន វឌ្ឍោ លិច្ឆវិ មេត្តិយភុម្មជកានំ ភិក្ខូនំ សហាយោ ហោតិ ។ អថ-ខោ វឌ្ឍោ លិច្ឆវិ យេន មេត្តិយភុម្មជកា ភិក្ខូ តេនុប-សង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា មេត្តិយភុម្មជកេ ភិក្ខូ ឯតទវោច

---

១ ម. ឯកថាលកេនបិ ។ ២ ឱ. ម. ឯកត្ថរណាបិ តុវដ្ដេន្តិ ។ ឯកបាវុរណាបិ តុវដ្ដេន្តិ ។ ឯកត្ថរណាបាវុរណាបិ តុវដ្ដេន្តិ ។ ៣ ឱ. ម. ន ឯកត្ថរណា តុវដ្ដិតព្វំ ។ ន ឯកបាវុរណា តុវដ្ដិតព្វំ ។ ន ឯកត្ថរណាបាវុរណា តុវដ្ដិតព្វំ ។

[២១៩] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឆាន់ (ភោជន) ក្នុងភាជន៍ជាមួយគ្នាខ្លះ ។ ផឹកទឹកក្នុងផ្តិលជាមួយគ្នាខ្លះ ។ ដេកលើគ្រែជាមួយគ្នាខ្លះ ។ ដេកលើកម្រាលជាមួយគ្នាខ្លះ ។ ដេកដណ្តប់ជាមួយគ្នាខ្លះ ។ ដេកលើកម្រាលនិងដណ្តប់ជាមួយគ្នាខ្លះ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោសតិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ បេ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់ (ភោជន) រួមភាជន៍ជាមួយគ្នា មិនត្រូវផឹកទឹករួមផ្តិលជាមួយគ្នា មិនត្រូវដេកលើគ្រែជាមួយគ្នា មិនត្រូវដេកលើកម្រាលជាមួយគ្នា មិនត្រូវដេកដណ្តប់ជាមួយគ្នា មិនត្រូវដេកលើកម្រាលនិងដណ្តប់ជាមួយគ្នាទេ ភិក្ខុណាដេក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២២០] សម័យនោះឯង វឌ្ឍលិច្ឆវិជាសំឡាញ់មេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុ ។ លំដាប់នោះ វឌ្ឍលិច្ឆវិចូលទៅរកមេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយទៅនឹងមេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុថា

វជ្ជាមិ អយ្យាតិ ។ ឯវំ វុត្តេ មេត្តិយភុម្មជកា ភិក្ខូ នាលបឹសុ ។ ទុតិយម្បិ ខោ វឌ្ឍោ លិច្ឆវិ មេត្តិយភុម្មជកេ ភិក្ខូ ឯតទវោច វជ្ជាមិ អយ្យាតិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ មេត្តិយភុម្មជកា ភិក្ខូ នាលបឹសុ ។ តតិយម្បិ ខោ វឌ្ឍោ លិច្ឆវិ មេត្តិយភុម្មជកេ ភិក្ខូ ឯតទវោច វជ្ជាមិ អយ្យាតិ ។ តតិយម្បិ ខោ មេត្តិយភុម្មជកា ភិក្ខូ នាលបឹសុ ។ ក្យាហំ អយ្យានំ អបរជ្ឈាមិ កិស្ស មំ អយ្យា នាលបន្តីតិ ។ តថា ហិ បន ត្វំ អាវុសោ វឌ្ឍ អម្ហេ ទព្វេន មល្លបុត្តេន វិហេឋិយមានេ អជ្ឈុបេក្ខសីតិ ។ ក្យាហំ អយ្យា ករោមីតិ ។ សចេ ខោ ត្វំ អាវុសោ វឌ្ឍ ឥច្ឆេយ្យាសិ អជ្ជេវ ភគវា អាយស្មន្តំ ទព្វំ មល្លបុត្តំ នាសាបេយ្យាតិ ។ ក្យាហំ អយ្យា ករោមិ កឹ មយា សក្កា

លោកម្ចាស់ ខ្ញុំព្រះករុណាថ្វាយបង្គំ ។ កាលវឌ្ឍលិច្ឆវិនិយាយយ៉ាងនេះហើយ មេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុមិនបាននិយាយរាក់ទាក់មកវិញឡើយ ។ វឌ្ឍលិច្ឆវិក៏និយាយទៅរកមេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុ ជាគម្រប់ពីរដងទៀតថា លោកម្ចាស់ ខ្ញុំព្រះករុណាថ្វាយបង្គំ ។ មេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុ ក៏មិនបាននិយាយរាក់ទាក់ ជាគម្រប់ពីរដងទៀត ។ វឌ្ឍលិច្ឆវិនិយាយទៅរកមេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុ ជាគម្រប់បីដងទៀតថា លោកម្ចាស់ ខ្ញុំព្រះករុណាថ្វាយបង្គំ ។ មេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុក៏មិនបាននិយាយរាក់ទាក់ ជាគម្រប់បីដងទៀត ។ វឌ្ឍលិច្ឆវិនិយាយថា ខ្ញុំធ្វើខុសនឹងលោកម្ចាស់ដូចម្តេច ហេតុអ្វីក៏បានជាលោកម្ចាស់មិននិយាយរាក់ទាក់នឹងខ្ញុំ ។ មេត្តិយ-ភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុនិយាយថា នៃអាវុសោវឌ្ឍៈ បានជាយើងមិននិយាយរាក់ទាក់ទៅរកអ្នក ព្រោះព្រះទព្វមល្លបុត្របៀតបៀនយើង អ្នកមិនអើពើសោះ ។ វឌ្ឍលិច្ឆវិនិយាយថា លោកម្ចាស់ ខ្ញុំនឹងធ្វើដូចម្តេច ។ មេត្តិយ-ភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុនិយាយថា នៃអាវុសោវឌ្ឍៈ ប្រសិនបើអ្នកចង់ដែរ (ចូលដៃផង) ព្រះមានព្រះភាគគប្បីឲ្យព្រះទព្វមល្លបុត្តមានអាយុវិនាស ក្នុងថ្ងៃនេះឯង ។ វឌ្ឍលិច្ឆវិនិយាយថា លោកម្ចាស់ ខ្ញុំនឹងធ្វើដូចម្តេច ខ្ញុំនឹងអាច

កាតុន្តិ ។ ឯហិ ត្វំ អាវុសោ វឌ្ឍ យេន ភគវា តេនុបសង្កម ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ ឯវំ វទេហិ ឥទំ ភន្តេ នច្ឆន្នំ នប្បដិរូបំ យាយំ ភន្តេ ទិសា អភយា អនីតិកា អនុបទ្ទវា សាយំ ទិសា សភយា សឦតិកា សឧបទ្ទវា យតោ នីវាតំ តតោ បវាតំ ឧទកំ មញ្ញេ អាទិត្តំ អយ្យេន មេ ទព្វេន មល្លបុត្តេន បជាបតិ ទូសិតាតិ ។ ឯវំ អយ្យាតិ ខោ វឌ្ឍោ លិច្ឆវិ មេត្តិយភុម្មជកានំ ភិក្ខូនំ បដិស្សុត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ វឌ្ឍោ លិច្ឆវិ ភគវន្តំ ឯតទវោច ឥទំ ភន្តេ នច្ឆន្នំ នប្បដិរូបំ យាយំ ភន្តេ ទិសា អភយា អនីតិកា អនុបទ្ទវា សាយំ ទិសា សភយា សឦតិកា សឧបទ្ទវា យតោ នីវាតំ តតោ បវាតំ ឧទកំ មញ្ញេ អាទិត្តំ អយ្យេន មេ ទព្វេន មល្លបុត្តេន បជាបតិ ទូសិតាតិ ។

ដើម្បីធ្វើដូចម្ដេច ។ មេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុនិយាយបង្គាប់ថា នែអាវុសោវឌ្ឍៈ អ្នកឯងចូរមក អ្នកចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ត្រូវក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ ដោយពាក្យយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ទីនេះមិនកំបាំង មិនសមគួរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ទិសណាដែលមិនមានភ័យ មិនមានចង្រៃ មិនមានឧបទ្រព ទិសនោះក៏ត្រឡប់ទៅជាមានភ័យ មានចង្រៃ មានឧបទ្រពវិញ ខ្យល់ចេញអំពីទិសណា ទិសនោះត្រឡប់ទៅជាមានខ្យល់ចូលវិញ ទឹក (ត្រជាក់) ត្រឡប់ទៅជាក្តៅវិញ ឥឡូវនេះ លោកម្ចាស់ទព្វមល្លបុត្ត បានប្រទូស្តនឹងប្រពន្ធខ្ញុំ ។ វឌ្ឍលិច្ឆវិទទួលស្តាប់ពាក្យរបស់មេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជកភិក្ខុទាំងនោះថា ករុណា លោកម្ចាស់ ហើយក៏ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះវឌ្ឍលិច្ឆវិអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ទីនេះមិនកំបាំង មិនសមគួរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ទិសណាដែលមិនមានភ័យ មិនមានចង្រៃ មិនមានឧបទ្រព ទិសនោះក៏ត្រឡប់ទៅជាមានភ័យ មានចង្រៃ មានឧបទ្រព ខ្យល់ចេញអំពីទិសណា ទិសនោះត្រឡប់ទៅជាមានខ្យល់ចូលវិញ ទឹក (ត្រជាក់) ត្រឡប់ទៅជាក្តៅវិញ ឥឡូវនេះលោកម្ចាស់ទព្វមល្លបុត្ត ប្រទូស្តនឹងភរិយារបស់ខ្ញុំ ។

[២២១] អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា អាយស្មន្តំ ទព្វំ មល្លបុត្តំ បដិបុច្ឆិ សរសិ ត្វំ ទព្វ ឯវរូបំ កត្តា យថាយំ វឌ្ឍោ អាហាតិ ។ យថា មំ ភន្តេ ភគវា ជានាតីតិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ ភគវា ។ បេ ។ តតិយម្បិ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ ទព្វំ មល្លបុត្តំ ឯតទវោច សរសិ ត្វំ ទព្វ ឯវរូបំ កត្តា យថាយំ វឌ្ឍោ អាហាតិ ។ យថា មំ ភន្តេ ភគវា ជានាតីតិ ។ ន ខោ ទព្វ ទព្វា ឯវំ និព្វេឋេន្តិ សចេ តយា កតំ កតន្តិ វទេហិ សចេ អកតំ អកតន្តិ វទេហីតិ ។ យតោហំ ភន្តេ ជាតោ នាភិជានាមិ សុបិនន្តេនបិ មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវិតា បគេវ ជាគរោតិ ។

[២២១] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយទ្រង់ត្រាស់សួរព្រះទព្វមល្លបុត្តមានអាយុថា ម្នាលទព្វៈ អ្នករលឹកមើល អ្នកបានធ្វើអំពើយ៉ាងនេះដូចជាវឌ្ឍៈនេះពោលមែនឬ ។ ព្រះទព្វមល្លបុត្តក្រាបបង្គំទូលថាបពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបខ្ញុំព្រះអង្គស្រាប់ហើយ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ទៅនឹងព្រះទព្វមល្លបុត្ត ដ៏មានអាយុ ជាគម្រប់ពីរដងផង ។ បេ ។ ជាគម្រប់បីដងផងថា ម្នាលទព្វៈ អ្នករលឹកមើល អ្នកបានធ្វើអំពើយ៉ាងនេះដូចជាវឌ្ឍៈនេះពោលមែនឬ ។ ព្រះទព្វមល្លបុត្តក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបខ្ញុំព្រះអង្គស្រាប់ហើយ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលទព្វៈ អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយមិនពោលបណ្តោះបណ្តោយយ៉ាងនេះទេ បើអំពើអ្វីដែលអ្នកបានធ្វើហើយ អ្នកចូរឆ្លើយថាធ្វើហើយ បើអំពើដែលអ្នកមិនបានធ្វើទេ អ្នកចូរឆ្លើយថាមិនបានធ្វើទេ ។ ព្រះទព្វមល្លបុត្តក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គតាំងអំពីកើតមកវេលាណា មិនដែលស្គាល់សេពមេថុនធម្មទេ សូម្បីតែយល់សប្តិក៏មិនដែលឃើញឡើយ បាច់និយាយទៅថ្វីដល់ការភ្ញាក់រលឹក ។

[២២២] អថខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ តេនហិ ភិក្ខវេ សង្ឃោ វឌ្ឍស្ស លិច្ឆវិស្ស បត្តំ និក្កុជ្ជតុ អសម្ភោគំ សង្ឃេន ករោតុ ។

[២២៣] អដ្ឋហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ឧបាសកស្ស បត្តោ និក្កុជ្ជិតព្វោ ភិក្ខូនំ អលាភាយ បរិសក្កតិ ភិក្ខូនំ អនត្ថាយ បរិសក្កតិ ភិក្ខូនំ អនាវាសាយ បរិសក្កតិ ភិក្ខូ អក្កោសតិ បរិភាសតិ ភិក្ខូ ភិក្ខូហិ ភេទេតិ ពុទ្ធស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ ធម្មស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ សង្ឃស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឥមេហិ អដ្ឋហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ឧបាសកស្ស បត្តំ និក្កុជ្ជិតុំ ។

[២២៤] ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ និក្កុជ្ជិតព្វោ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ វឌ្ឍោ លិច្ឆវិ អាយស្មន្តំ ទព្វំ មល្លបុត្តំ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេតិ យទិ សង្ឃស្ស

[២២២] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំង-ឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ សង្ឃត្រូវផ្កាប់បាត្រដល់វឌ្ឍលិច្ឆវិ គឺធ្វើមិនឲ្យសង្ឃសេពគប់រក ។

[២២៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវផ្កាប់បាត្រដល់ឧបាសកប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការ គឺឧបាសកព្យាយាមដើម្បីនឹងមិនឲ្យភិក្ខុទាំង-ឡាយបានលាភ ១ ព្យាយាមដើម្បីមិនឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយបានប្រយោជន៍ ១ ព្យាយាមដើម្បីមិនឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយបានទីលំនៅ ១ ជេរប្រទេចពួកភិក្ខុ ១ បំបែកពួកភិក្ខុឲ្យបែកចាកពួកភិក្ខុ ១ ពោលតិះដៀលព្រះពុទ្ធ ១ ពោលតិះដៀលព្រះធម៌ ១ ពោលតិះដៀលព្រះសង្ឃ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយតថាគតអនុញ្ញាតឲ្យផ្កាប់បាត្រ ដល់ឧបាសកដែលប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការនេះឯង ។

[២២៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវផ្កាប់បាត្រយ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពលគប្បីផ្តៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត) វឌ្ឍលិច្ឆវិ (ឧបាសក) ចោទព្រះទព្វមល្លបុត្រមានអាយុ ដោយសីលវិបត្តិមិនមានមូល បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ

បត្តកល្លំ សង្ឃោ វឌ្ឍស្ស លិច្ឆវិស្ស បត្តំ និក្កុជ្ជេយ្យ អសម្ភោគំ សង្ឃេន ករេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ វឌ្ឍោ លិច្ឆវិ អាយស្មន្តំ ទព្វំ មល្លបុត្តំ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេតិ ។ សង្ឃោ វឌ្ឍស្ស លិច្ឆវិស្ស បត្តំ និក្កុជ្ជតិ អសម្ភោគំ សង្ឃេន ករោតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ វឌ្ឍស្ស លិច្ឆវិស្ស បត្តស្ស និក្កុជ្ជនា អសម្ភោគំ សង្ឃេន ករណំ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ និក្កុជ្ជិតោ សង្ឃេន វឌ្ឍស្ស លិច្ឆវិស្ស បត្តោ អសម្ភោគោ សង្ឃេន ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ(១) ។

[២២៤] អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន វឌ្ឍស្ស លិច្ឆវិស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា វឌ្ឍំ លិច្ឆវឹ ឯតទវោច សង្ឃេន តេ អាវុសោ វឌ្ឍ បត្តោ និក្កុជ្ជិតោ អសម្ភោគោសិ សង្ឃេនាតិ ។ អថខោ វឌ្ឍោ លិច្ឆវិ

---

១ ឥតោ បរំ អថខោ សង្ឃោ វឌ្ឍស្ស លិច្ឆវិស្ស បត្តំ និក្កុជ្ជិ អសម្ភោគំ សង្ឃេន អកាសីតិ បាឋេន មញ្ញោ ភវិតុំ វដ្តតិ ។

សង្ឃត្រូវផ្កាប់បាត្រដល់វឌ្ឍលិច្ឆវិ គឺធ្វើវឌ្ឍលិច្ឆវិមិនឲ្យសង្ឃរាប់អាន ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ វឌ្ឍលិច្ឆវិចោទព្រះទព្វមល្លបុត្រដ៏មានអាយុ ដោយសីលវិបត្តិមិនមានមូល ។ សង្ឃផ្កាប់បាត្រដល់វឌ្ឍលិច្ឆវិ គឺធ្វើវឌ្ឍលិច្ឆវិមិនឲ្យសង្ឃរាប់អាន ។ ការផ្កាប់បាត្រដល់វឌ្ឍលិច្ឆវិ គឺធ្វើវឌ្ឍលិច្ឆវិមិនឲ្យសង្ឃរាប់អាន គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណាទេ លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវនិយាយឡើង ។ សង្ឃបានផ្កាប់បាត្រ ដល់វឌ្ឍលិច្ឆវិ គឺធ្វើវឌ្ឍលិច្ឆវិមិនឲ្យសង្ឃរាប់អានហើយ ការផ្កាប់បាត្រនេះគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[២២៥] គ្រានោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុស្លៀកស្បង់កាន់យកបាត្រនិងចីវរក្នុងបុព្វណ្ហសម័យ ចូលទៅកាន់ផ្ទះវឌ្ឍលិច្ឆវិ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ពោលនឹងវឌ្ឍលិច្ឆវិយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោវឌ្ឍៈ សង្ឃបានផ្កាប់បាត្រដល់អ្នកហើយ ខ្លួនអ្នកសង្ឃលែងរាប់អានហើយ ។ ឯវឌ្ឍលិច្ឆវិ

១៩១

ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកេ វឌ្ឍលិច្ឆវិស្ស មិត្តាមច្ចា ញាតិសាលោហិតា

សង្ឃេន កិរ មេ បត្តោ និក្កុជ្ជិតោ អសម្ភោគោម្ហិ កិរ សង្ឃេនាតិ តត្ថេវ មុច្ឆិតោ បបតោ ។ អថខោ វឌ្ឍស្ស លិច្ឆវិស្ស មិត្តាមច្ចា ញាតិសាលោហិតា វឌ្ឍំ លិច្ឆវឹ ឯតទវោចុំ អលំ អាវុសោ វឌ្ឍ មា សោចិ មា បរិទេវិ មយំ ភគវន្តំ បសាទេស្សាម ភិក្ខុសង្ឃញ្ចាតិ ។ អថខោ វឌ្ឍោ លិច្ឆវិ សបុត្តទារោ សមិត្តាមច្ចោ សញាតិសា-លោហិតោ អល្លវត្ថោ អល្លកេសោ យេន ភគវា តេនុ-បសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវតោ បាទេសុ សិរសា និប-តិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច អច្ចយោ មំ ភន្តេ អច្ចគមា យ-ថាពាលំ យថាមូឡ្ហំ យថាអកុសលំ យោហំ អយ្យំ ទព្វំ មល្លបុត្តំ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេសឹ តស្ស មេ ភន្តេ ភគវា អច្ចយំ អច្ចយតោ បដិគ្គណ្ហាតុ អាយតឹ សំវរាយាតិ ។ ឥង្ឃ[១] ត្វំ អាវុសោ វឌ្ឍ អច្ច-យោ អច្ចគមា យថាពាលំ យថាមូឡ្ហំ យថាអកុសលំ យំ ត្វំ ទព្វំ មល្លបុត្តំ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា

១ ឱ. ម. តគ្ឃ ។

ឮដំណឹងថា សង្ឃផ្កាប់បាត្រដល់អាត្មាអញហើយ អាត្មាអញសង្ឃលែងរាប់អានហើយ ក៏ជ្រប់ដួលនៅក្នុងទីនោះឯង ។ គ្រានោះ ពួកមិត្តអមាត្យញាតិសាលោហិតរបស់វឌ្ឍលិច្ឆវិ ក៏បាននិយាយទៅនឹងវឌ្ឍលិច្ឆវិយ៉ាងនេះថា ណ្ហើយ អាវុសោវឌ្ឍៈ អ្នកកុំសោយសោក កុំខ្សឹកខ្សួលឡើយ យើងនឹងធ្វើព្រះមានព្រះភាគ និងព្រះសង្ឃឲ្យជ្រះថ្លាឡើងវិញ ។ លំដាប់នោះ វឌ្ឍលិច្ឆវិព្រមទាំងបុត្រភរិយាមិត្តអមាត្យ និងញាតិសាលោហិតមានសំពត់ទទឹក មានសក់ទទឹក នាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគលុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ឱនសិរ្សៈទៀបព្រះបាទទាំងគូ របស់ព្រះមានព្រះភាគ ហើយពោលនឹងព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សេចក្តីធ្លាំធ្លងមានដល់ខ្ញុំព្រះអង្គហើយ តាមដោយខ្ញុំព្រះអង្គជាមនុស្សល្ងង់ ជាមនុស្សវង្វេង ជាមនុស្សមិនឈ្លាស ព្រោះថាខ្ញុំព្រះអង្គបានចោទលោកម្ចាស់ទព្វមល្លបុត្រ ដោយសីលវិបត្តិ មិនមានមូលហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគអត់សេចក្តីធ្លាំធ្លង តាមដោយសេចក្តីធ្លាំធ្លងរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីនឹងសង្រួមតទៅ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអាវុសោវឌ្ឍៈ អើ សេចក្តីធ្លាំធ្លងមានដល់អ្នកហើយ តាមដោយអ្នកជាមនុស្សល្ងង់ ជាមនុស្សវង្វេង ជាមនុស្សមិនឈ្លាស ព្រោះថាអ្នកបានចោទទព្វមល្លបុត្រ ដោយសីលវិបត្តិ មិនមានមូលហើយ

អនុទ្ទំសេសិ យតោ ច ខោ ត្វំ អាវុសោ វឌ្ឍ អច្ចយំ អច្ចយតោ ទិស្វា យថាធម្មំ បដិករោសិ តន្តេ មយំ បដិគ្គណ្ហាម វុឌ្ឍិ ហេសា អាវុសោ វឌ្ឍ អរិយស្ស វិន- យេ យោ អច្ចយំ អច្ចយតោ ទិស្វា យថាធម្មំ បដិក- រោតិ អាយតឹ សំវរំ អាបជ្ជតីតិ ។

[២២៦] អថខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ តេនហិ ភិក្ខវេ សង្ឃោ វឌ្ឍស្ស លិច្ឆវិស្ស បត្តំ ឧក្កុជ្ជតុ សម្ភោគំ សង្ឃេន ករោតុ ។ អដ្ឋហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ឧបាសកស្ស បត្តោ ឧក្កុជ្ជិតព្វោ ន ភិក្ខូនំ អលាភាយ បរិសក្កតិ ន ភិក្ខូនំ អនត្ថាយ បរិសក្កតិ ន ភិក្ខូនំ អនាវាសាយ បរិសក្កតិ ន ភិក្ខូ អក្កោសតិ បរិភាសតិ ន ភិក្ខូ ភិក្ខូហិ ភេទេតិ ន ពុទ្ធស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ ន ធម្មស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ ន សង្ឃស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឥមេហិ អដ្ឋហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ឧបាសកស្ស បត្តំ ឧក្កុជ្ជិតុំ ។

ម្នាលអាវុសោវឌ្ឍៈ (ឥឡូវនេះ) អ្នកឃើញសេចក្តីធ្លាំធ្លង តាមដោយសេចក្តីធ្លាំធ្លង ហើយសំដែងទោសសមគួរតាមដំណើរទោស យើងក៏អត់ទោសនោះដល់អ្នក ម្នាលអាវុសោវឌ្ឍៈ អ្នកណាបានឃើញសេចក្តីធ្លាំធ្លង តាមដោយសេចក្តីធ្លាំធ្លង ហើយសំដែងទោសសមគួរតាមដំណើរទោស ដល់នូវសេចក្តីសង្រួមតទៅ នេះជាសេចក្តីចម្រើនរបស់អ្នកនោះក្នុងអរិយវិន័យ ។

[២២៦] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំង-ឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ សង្ឃចូរផ្ងារបាត្រដល់វឌ្ឍ-លិច្ឆវិ គឺធ្វើវឌ្ឍលិច្ឆវិឲ្យសង្ឃរាប់អានវិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវផ្ងារបាត្រដល់ឧបាសកដែលប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការ គឺ ឧបាសកមិនព្យាយាមដើម្បីនឹងឲ្យសាបសូន្យលាភរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ១ មិនព្យា-យាមដើម្បីឲ្យខូចប្រយោជន៍របស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ១ មិនព្យាយាមដើម្បីឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយខានបានទីលំនៅ ១ មិនជេរប្រទេចភិក្ខុទាំងឡាយ ១ មិនញុះញង់ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យបែកចាកភិក្ខុទាំងឡាយ ១ មិនពោលតិះដៀលព្រះពុទ្ធ ១ មិនពោលតិះដៀលព្រះធម៌ ១ មិនពោលតិះដៀលព្រះសង្ឃ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុផ្ងារបាត្រ ដល់ឧបាសកដែលប្រកបដោយអង្គទាំង ៨ នេះ ។

ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកេ បត្តស្ស ឧក្កុជ្ជនា

[២២៧] ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឧក្កុជ្ជិតព្វោ ។ តេន ភិក្ខវេ វឌ្ឍេន លិច្ឆវិនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ភិក្ខូនំ ចាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ សង្ឃេន មេ ភន្តេ បត្តោ និក្កុជ្ជិតោ អសម្ភោគោម្ហិ សង្ឃេន សោហំ ភន្តេ សម្មា វត្តាមិ លោមំ ចាតេមិ នេត្ថារំ វត្តាមិ សង្ឃំ បត្តុក្កុជ្ជនំ យាចាមីតិ ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្វា តតិយម្បិ យាចិតព្វា ។

[២២៨] ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ សង្ឃេន វឌ្ឍស្ស លិច្ឆវិស្ស បត្តោ និក្កុជ្ជិតោ អសម្ភោគោ សង្ឃេន ។ សោ សម្មា វត្តតិ លោមំ ចាតេតិ នេត្ថារំ វត្តតិ សង្ឃំ បត្តុក្កុជ្ជនំ យាចតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ វឌ្ឍស្ស លិច្ឆវិស្ស បត្តំ ឧក្កុជ្ជេយ្យ សម្ភោគំ សង្ឃេន ករេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ សង្ឃេន វឌ្ឍស្ស លិច្ឆវិស្ស បត្តោ និក្កុជ្ជិតោ អសម្ភោគោ សង្ឃេន ។ សោ សម្មា វត្តតិ លោមំ ចាតេតិ

[២២៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវផ្ងារបាត្រយ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវវឌ្ឍលិច្ឆវិនោះ ចូលទៅរកសង្ឃ ធ្វើសំពត់បង់ក ឆៀងស្មាម្ខាងសំពះបាទាភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើងនិយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សង្ឃបានផ្កាប់បាត្រដល់ខ្ញុំហើយ សង្ឃលែងរាប់អានខ្ញុំហើយ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន (ឥឡូវ) ខ្ញុំបានប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្ងបរោម ប្រព្រឹត្តវត្តគួរដល់កិរិយារលាស់ខ្លួនចេញចាកទោស ខ្ញុំមកសូមឲ្យព្រះសង្ឃ ផ្ងារបាត្រឡើងវិញ ។ វឌ្ឍលិច្ឆវិនោះត្រូវសូមជាគម្រប់ពីរដងផង ជាគម្រប់បីផង ។

[២២៨] ភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពលត្រូវផ្ទៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃបានផ្កាប់បាត្រដល់វឌ្ឍលិច្ឆវិ គឺធ្វើមិនឲ្យសង្ឃរាប់អាន ។ វឌ្ឍលិច្ឆវិនោះបានប្រព្រឹត្តវត្ត ដោយប្រពៃ ទាំងសម្ងបរោម ប្រព្រឹត្តវត្តគួរដល់កិរិយារលាស់ខ្លួនចេញចាកទោស មកសូមឲ្យសង្ឃផ្ងារបាត្រឡើងវិញ ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីផ្ងារបាត្រដល់វឌ្ឍលិច្ឆវិ គឺធ្វើឲ្យសង្ឃរាប់រកឡើងវិញ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃបានផ្កាប់បាត្រដល់វឌ្ឍលិច្ឆវិ គឺធ្វើមិនឲ្យសង្ឃរាប់រក ។ (ឥឡូវនេះ) វឌ្ឍលិច្ឆវិនោះបានប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្ងបរោម ប្រព្រឹត្តវត្តគួរដល់កិរិយា

នេត្វានំ វត្តតិ សង្ឃំ បត្តុក្កុជ្ជនំ យាចតិ ។ សង្ឃោ វឌ្ឍស្ស លិច្ឆវិស្ស បត្តំ ឧក្កុជ្ជតិ សម្មោកំ សង្ឃេន ករោតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ វឌ្ឍស្ស លិច្ឆវិស្ស បត្តស្ស ឧក្កុជ្ជនា សម្មោកំ សង្ឃេន ករណំ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ឧក្កុ-ជ្ជិតោ សង្ឃេន វឌ្ឍស្ស លិច្ឆវិស្ស បត្តោ សម្មោកោ សង្ឃេន ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[២២៩] អថខោ ភគវា វេសាលិយំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន ភគ្គា តេន ចារិកំ បក្កាមិ អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរមានោ យេន ភគ្គា តទវសរិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា ភគ្គេសុ វិហរតិ សុំសុមារគិរេ ភេសកឡាវនេ មិគទាយេ ។

[២៣០] តេន ខោ បន សមយេន ពោធិស្ស រាជ-កុមារស្ស កោកនទោ នាម បាសាទោ អចិរការិ តា ហោតិ អនជ្ឈាវុត្ថោ សមណេន វា ព្រាហ្មណេន វា

រលាស់ខ្លួនចេញចាកទោស មកសូមឲ្យសង្ឃផ្ងារបាត្រឡើងវិញ ។ សង្ឃក៏ផ្ងារបាត្រដល់វឌ្ឍលិច្ឆវិ គឺធ្វើឲ្យសង្ឃរាប់អានឡើងវិញ ។ ការផ្ងារបាត្រដល់វឌ្ឍលិច្ឆវិ គឺធ្វើឲ្យសង្ឃរាប់អានឡើងវិញ គួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះត្រូវនិយាយឡើង ។ សង្ឃបានផ្ងារបាត្រដល់វឌ្ឍលិច្ឆវិ គឺធ្វើឲ្យសង្ឃរាប់រកវិញហើយ ការផ្ងារបាត្រនោះគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[២២៩] គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងក្រុងវេសាលីគួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យ ហើយទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់ចារិកក្នុងភគ្គជនបទ យាងទៅតាមលំដាប់ ក៏បានទៅដល់ភគ្គជនបទនោះ ។ ឮថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងភេសកឡាវ័ន[១] ជាទីឲ្យអភ័យដល់សត្វម្រឹគ ទៀបក្រុងសុំសុមារគិរៈក្នុងភគ្គជនបទនោះ ។

[២៣០] សម័យនោះឯង ពោធិរាជកុមារចាត់ការកសាងប្រាសាទឈ្មោះកោកនុទ[២] ទើបតែនឹងហើយថ្មី ៗ ដែលសមណៈនិងព្រាហ្មណ៍

---

១ ព្រៃឈើហិង្គុ ឬព្រៃនៃយក្ខិនី ឈ្មោះ ភេសកឡា នៅរក្សាគ្រប់គ្រង ។ ២ បានជាឈ្មោះថា កោកនុទ ព្រោះប្រាសាទនោះមានការរចនាមានលំអដូចផ្កាឈូកក្រហម ។

កេនចិ វា មនុស្សភូតេន ។ អថខោ ពោធិ រាជកុមារោ សញ្ជិកាបុត្តំ មាណវំ អាមន្តេសិ ឯហិ ត្វំ សម្ម សញ្ជិកាបុត្ត យេន ភគវា តេនុបសង្កម ឧបសង្កមិត្វា មម វចនេន ភគវតោ បាទេ សិរសា វន្ទ អប្បាពាធំ អប្បាតង្កំ លហុដ្ឋានំ ពលំ ផាសុវិហារំ បុច្ឆ ពោធិ ភន្តេ រាជកុមារោ ភគវតោ បាទេ សិរសា វន្ទតិ អប្បាពាធំ អប្បាតង្កំ លហុដ្ឋានំ ពលំ ផាសុវិហារំ បុច្ឆតីតិ[១] ឯវញ្ច វទេហិ[២] អធិវាសេតុ កិរ ភន្តេ ភគវា ពោធិស្ស រាជកុមារស្ស ស្វាតនាយ ភត្តំ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេនាតិ ។ ឯវំ ភោតិ ខោ សញ្ជិកាបុត្តោ មាណវោ ពោធិស្ស រាជកុមារស្ស បដិស្សុត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវតា សទ្ធឹ សម្មោទិ សម្មោទនីយំ កថំ សារាណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សញ្ជិកាបុត្តោ មាណវោ ភគវន្តំ ឯតទវោច ពោធិ[៣] រាជកុមារោ ភោតោ គោតមស្ស បាទេ សិរសា វន្ទតិ

---

១ ឱរោបិយបោត្ថកេ ឥតិសទ្ទោ ន បញ្ញាយតិ ។ ២ ឱ. វទេតិ ។ ៣ ឱ. ម. ពោធិ ខោ ។

ឬបុគ្គលណាទីមួយ ជាតិជាមនុស្សមិនដែលធ្លាប់បាននៅអាស្រ័យ ។ លំដាប់នោះ ពោធិរាជកុមារទ្រង់ហៅសញ្ជិកាបុត្តមាណពមកប្រាប់ថា នែសញ្ជិកាបុត្ត សំឡាញ់ អ្នកចូរមក អ្នកចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំបាទាព្រះមានព្រះភាគដោយត្បូង ទូលសួរអាពាធតិចតួច សេចក្តីលំបាកតិចតួច សេចក្តីព្យាយាមស្រួល កម្លាំងកាយ និងធម៌ជាគ្រឿងនៅសប្បាយ តាមពាក្យអញថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពោធិរាជកុមារសូមថ្វាយបង្គំព្រះបាទាព្រះអង្គដោយត្បូង ទូលសួរអាពាធតិចតួច សេចក្តីលំបាកតិចតួច សេចក្តីព្យាយាមស្រួល កម្លាំងកាយ និងធម៌ជាគ្រឿងនៅសប្បាយ ហើយទូលយ៉ាងនេះទៀតថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះអង្គព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃទទួលភត្តរបស់ពោធិរាជកុមារ ដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ សញ្ជិកាបុត្តមាណពទទួលព្រះបន្ទូលពោធិរាជកុមារថា ព្រះករុណាវិសេស ហើយក៏ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ពោលពាក់ទាក់សំណេះសំណាល ទៅរកព្រះមានព្រះភាគ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួរជាទីរីករាយ និងពាក្យដែលគួររឭកហើយ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះសញ្ជិកាបុត្តមាណពអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏បានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ ដោយពាក្យយ៉ាងនេះថា ពោធិរាជកុមារ សូមថ្វាយបង្គំព្រះបាទាព្រះគោតមជាម្ចាស់ដោយត្បូង

អប្បាពាធំ អប្បាតង្កំ លហុដ្ឋានំ ពលំ ផាសុវិហារំ បុច្ឆតិ ឯវញ្ច វទេតិ អធិវាសេតុ កិរ ភវំ គោតមោ ពោធិស្ស រាជកុមារស្ស ស្វាតនាយ ភត្តំ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេនាតិ ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន ។ អថខោ សញ្ជិកាបុត្តោ មាណវោ ភគវតោ អធិវាសនំ វិទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា យេន ពោធិ រាជកុមារោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ពោធឹ រាជកុមារំ ឯតទវោច អវោចុម្ហ ខោ មយំ ភោតោ វចនេន តំ ភគវន្តំ គោតមំ ពោធិ រាជកុមារោ ភោតោ គោតមស្ស បាទេ សិរសា វន្ទតិ អប្បាពាធំ អប្បាតង្កំ លហុដ្ឋានំ ពលំ ផាសុវិហារំ បុច្ឆតិ ឯវញ្ច វទេតិ អធិវាសេតុ កិរ ភវំ គោតមោ ពោធិស្ស រាជកុមារស្ស ស្វាតនាយ ភត្តំ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេនាតិ អធិវុត្ថញ្ច បន សមណេន គោតមេនាតិ ។

[២៣១] អថខោ ពោធិ រាជកុមារោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន បណីតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយាទាបេត្វា កោកនុទញ្ច បាសាទំ ឱទាតេហិ ទុស្សេហិ សន្ថរាបេត្វា យាវ បច្ឆិមា សោបាណកឡេវរា

ទូលសួរអាពាធតិចតួច សេចក្តីលំបាកតិចតួច សេចក្តីព្យាយាមស្រួល កម្លាំងកាយនិងធម៌ជាគ្រឿងនៅសប្បាយ មួយទៀត ពោធិរាជកុមារឲ្យក្រាបទូលព្រះអង្គយ៉ាងនេះថា សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើនព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃទទួលភត្តរបស់ពោធិរាជកុមារ ដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទទួលដោយតុណ្ហីភាព ។ គ្រានោះ សញ្ជិកាបុត្តមាណពដឹងថា ព្រះមានព្រះភាគទទួលនិមន្តហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈចូលទៅរកពោធិរាជ-កុមារ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ក្រាបទូលពោធិរាជកុមារយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំព្រះអង្គបានក្រាបបង្គំទូលព្រះគោតមមានព្រះភាគ តាមបន្ទូលរបស់ទ្រង់ហើយថា ពោធិរាជកុមារសូមថ្វាយបង្គំព្រះបាទាព្រះគោតមដ៏ចម្រើនដោយត្បូង ទូលសួរអាពាធតិចតួច សេចក្តីលំបាកតិចតួច សេចក្តីព្យាយាមស្រួល កម្លាំងកាយនិងធម៌ជាគឿងនៅសប្បាយ មួយទៀត ពោធិរាជកុមារឲ្យក្រាបទូលព្រះអង្គយ៉ាងនេះថា សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើនព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃទទួលភត្ត របស់ពោធិរាជកុមារ ដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក ព្រះសមណ-គោតមជាម្ចាស់ បានទទួលនិមន្តហើយ ។

[២៣១] លុះព្រឹកឡើង ពោធិរាជកុមារក៏ចាត់ចែងខាទនីយភោជ-នីយាហារដ៏ឧត្តម ហើយឲ្យក្រាលកោកនុទប្រាសាទ ដោយសំពត់សទាំងឡាយ ដរាបដល់កាំជណ្តើរជាន់ខាងក្រោមបំផុត ហើយត្រាស់ហៅ

សញ្ជិកាបុត្តំ មាណវំ អាមន្តេសិ ឯហិ ត្វំ សម្ម សញ្ជិកាបុត្ត យេន ភគវា តេនុបសង្កម ឧបសង្កមិត្វា ភគវតោ កាលំ អារោចេហិ កាលោ ភន្តេ និដ្ឋិតំ ភត្តន្តិ ។ ឯវំ ភោតិ ខោ សញ្ជិកាបុត្តោ មាណវោ ពោធិស្ស រាជកុមារស្ស បដិស្សុត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវតោ កាលំ អារោចេតិ កាលោ ខោ ភន្តេ និដ្ឋិតំ ភត្តន្តិ ។

[២៣២] អថខោ ភគវា បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន ពោធិស្ស រាជកុមារស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ពោធិ រាជកុមារោ ពហិទ្វារកោដ្ឋកេ ឋិតោ ហោតិ ភគវន្តំ អាគមយមានោ ។ អទ្ទសា ខោ ពោធិ រាជកុមារោ ភគវន្តំ ទូរតោ វ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វាន តតោ បច្ចុគ្គន្ត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បុរក្ខិត្វា យេន កោកនុទោ បាសាទោ តេនុបសង្កមិ ។ អថខោ ភគវា បច្ឆិមំ សោបាណកឡេវរំ និស្សាយ អដ្ឋាសិ ។ អថខោ ពោធិ រាជកុមារោ ភគវន្តំ ឯតទវោច អក្កមតុ ភន្តេ ភគវា ទុស្សានិ

សញ្ជិកាបុត្តមាណពមកថា ម្នាលសញ្ជិកាបុត្ត សំឡាញ់ អ្នកចូរមក អ្នកចូរទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបថ្វាយបង្គំទូលភត្តកាលដល់ព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលគួរហើយ ភត្តក៏សម្រេចហើយ ។ សញ្ជិកាបុត្តមាណពទទួលព្រះបន្ទូលរបស់ពោធិរាជកុមារថា ព្រះករុណាវិសេស ហើយក៏ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំទូលភត្តកាល ដល់ព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលគួរហើយ ភត្តក៏សម្រេចហើយ ។

[២៣២] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ស្បៀកស្បង់ទ្រង់បាត្រចីវរក្នុងបុព្វណ្ហសម័យ ទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់និវេសនស្ថានរបស់ពោធិរាជកុមារ ។ សម័យនោះឯង ពោធិរាជកុមារឈរនៅខាងក្រៅខ្លោងទ្វាររង់ចាំព្រះមានព្រះភាគ ។ ពោធិរាជកុមារបានឃើញព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ស្តេចយាងមកអំពីចំងាយលឹម ៗ លុះឃើញហើយក៏ក្រោកទៅទទួលក្នុងទីនោះ ហើយក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ និមន្តព្រះអង្គឲ្យស្តេចយាងទៅខាងមុខ ហើយចូលទៅកាន់កោកនុទប្រាសាទ ។ វេលានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ឈប់អាស្រ័យនៅកាំជណ្តើរជាន់ខាងក្រោមបំផុត ។ លំដាប់នោះ ពោធិរាជកុមារក្រាបថ្វាយបង្គំ ទូលព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ជាន់សំពត់

អក្កមតុ ភន្តេ សុគតោ ទុស្សានិ យំ មម អស្ស ទីឃ-
រត្តំ ហិតាយ សុខាយាតិ ។ ឯវំ វុត្តេ ភគវា តុណ្ហី
អហោសិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ ។ បេ ។ តតិយម្បិ ខោ
ពោធិ រាជកុមារោ ភគវន្តំ ឯតទវោច អក្កមតុ ភន្តេ
ភគវា ទុស្សានិ អក្កមតុ ភន្តេ[១] សុគតោ ទុស្សានិ យំ
មម អស្ស ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយាតិ ។ អថខោ
ភគវា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អបលោកេសិ[២] ។ អថខោ
អាយស្មា អានន្ទោ ពោធឹ រាជកុមារំ ឯតទវោច សំហរតុ
រាជកុមារ ទុស្សានិ ន ភគវា ចេឡបដិកំ អក្កមិស្សតិ
បច្ឆិមំ ជនតំ តថាគតោ អនុកម្បតីតិ ។ អថខោ ពោធិ
រាជកុមារោ ទុស្សានិ សំហរាបេត្វា ឧបរិ កោកនុទេ
បាសាទេ អាសនំ បញ្ញាបេសិ ។ អថខោ ភគវា កោ-
កនុទំ បាសាទំ អភិរុយ្ហិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ
សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេន ។ អថខោ ពោធិ រាជកុមារោ ពុទ្ធប្ប-
មុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន

១ ឥទំ អាលបនំ ឱ. បោត្ថកេ ន ទិស្សតិ ។ ២ ឱ. ម. អបលោកេសិ ។

ទាំងឡាយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះសុគតទ្រង់ជាន់សំពត់ទាំង-ឡាយ ដើម្បីជាប្រយោជន៍និងសេចក្ដីសុខដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ អស់កាលជាយូរអង្វែង ។ កាលពោធិរាជកុមារក្រាបបង្គំទូលយ៉ាងនេះហើយ ព្រះអង្គទ្រង់នៅស្ងៀម ។ ពោធិរាជកុមារក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគជាគម្រប់ពីរដងផង ។ បេ ។ ជាគម្រប់បីដងផងថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ជាន់សំពត់ទាំងឡាយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះសុគតទ្រង់ស្ដេចយាងជាន់សំពត់ទាំងឡាយ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្ដីសុខដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ អស់កាលជាយូរអង្វែង ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បែរព្រះភក្ត្រ ទៅរកព្រះអានន្ទមានអាយុ ។ ព្រះអានន្ទមានអាយុក៏មានថេរវាចាទៅនឹងពោធិរាជកុមារយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះរាជកុមារ សូមទ្រង់សាសំពត់ចេញ ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះអង្គមិនទ្រង់ជាន់កម្រាលសំពត់ទេ ព្រះតថាគតទ្រង់អនុគ្រោះដល់ប្រជុំជនជាខាងក្រោយ ។ គ្រានោះ ពោធិរាជកុមារទ្រង់ឲ្យសាសំពត់ទាំងឡាយចេញ ហើយទ្រង់ឲ្យក្រាលអាសនៈខាងលើកោកនុទប្រាសាទវិញ ។ ព្រះមានព្រះភាគស្ដេចយាងឡើងកាន់កោកនុទប្រាសាទ ហើយគង់លើអាសនៈដែលគេក្រាលស្រេចហើយព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃ ។ លំដាប់នោះ ពោធិរាជកុមារបានអង្គាសខាទនីយភោជនីយាហារ (បង្អែមចំអាប)

សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា ភគវន្តំ ភុត្តាវឹ ឱនី-តបត្តបាណឹ ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ ពោធឹ រាជកុមារំ ភគវា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា ឧដ្ឋាយា-សនា បក្កាមិ ។

[២៣៣] អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ ចេឡបដិកា អក្កមិតព្វា យោ អក្កមេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២៣៤] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា ឥត្ថី អបគតគព្ភា ភិក្ខូ និមន្តេត្វា ទុស្សំ បញ្ញាបេត្វា ឯតទ-វោច អក្កមថ ភន្តេ ទុស្សន្តិ ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា ន អក្កមន្តិ ។ អក្កមថ ភន្តេ ទុស្សំ មង្គលត្ថាយាតិ ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា ន អក្កមឹសុ ។ អថខោ សា ឥត្ថី ឧជ្ឈាយតិ ខីយតិ វិបាចេតិ កថំ ហិ នាម អយ្យា

ដ៏ធ្ងាញ់ពីសាថ្វាយដោយព្រះហស្តព្រះអង្គឯង ចំពោះព្រះភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់ ត្រាតែដល់ទ្រង់ហាមឃាត់ លុះកំណត់ជ្រាបថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សោយស្រេច លែងលូកព្រះហស្តទៅក្នុងបាត្រហើយ ក៏គង់ក្នុងទីសមគួរ ។ លុះពោធិរាជកុមារគង់ក្នុងទីសមគួរហើយ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងធម៌ ពន្យល់ឲ្យយល់ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មីកថា ហើយទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈស្តេចចេញទៅ ។

[២៣៣] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងពេលនោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវជាន់កម្រាលសំពត់ទេ ភិក្ខុណាជាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៣៤] សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់សម្រាលកូនរួចហើយ និមន្តភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយក្រាលសំពត់និយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន សូមលោកទាំងឡាយជាន់សំពត់ចុះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីរង្កៀសមិនហ៊ានជាន់ ។ ស្រីនោះនិយាយថា បពិត្រលោកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន សូមលោកទាំងឡាយជាន់សំពត់ដើម្បីប្រយោជន៍ជាមង្គល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏នៅតែរង្កៀសមិនហ៊ានជាន់សំពត់ (ទៀត) ។ លំដាប់នោះ ស្រីនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា លោកម្ចាស់

មង្គលត្ថាយ យាចិយមានា ចេឡបដិកំ ន អក្កមិស្សន្តីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តស្សា ឥត្ថិយា ឧជ្ឈាយន្តិយា ខីយន្តិយា វិបាចេន្តិយា ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ គិហី ភិក្ខវេ មង្គលិកា អនុជានាមិ ភិក្ខវេ គិហីនំ មង្គលត្ថាយ យាចិយមានេន ចេឡបដិកំ អក្កមិតុន្តិ ។

[២៣៥] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ធោតបាទកំ អក្កមិតុំ កុក្កុច្ចាយន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ធោតបាទកំ អក្កមិតុន្តិ ។

ទុតិយភាណវារំ ។

[២៣៦] អថខោ ភគវា ភគ្គេសុ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន សាវត្ថី តេន ចារិកំ បក្កាមិ អនុបុព្វេន ចារិកញ្ចរមានោ យេន សាវត្ថី តទវសរិ ។

ទាំងឡាយ កាលបើគេអង្វរដើម្បីប្រយោជន៍ជាមង្គល មិនសមបើនឹងមិនហ៊ានដាន់កម្រាលសំពត់សោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮស្រីនោះកំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ ។ ភិក្ខុអម្បាលនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (បើ) គ្រហស្ថត្រូវការមង្គល ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលគ្រហស្ថអង្វរ ដើម្បីប្រយោជន៍ជាមង្គល ដាន់កម្រាលសំពត់បាន ។

[២៣៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយរង្កៀសនឹងដាន់កម្រាលសម្រាប់ភិក្ខុដែលមានជើងស្អាតបាត ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដាន់លើកម្រាល សម្រាប់ភិក្ខុដែលមានជើងស្អាតបាត ។

ចប់ភាណវារៈ ជាគម្រប់ពីរ ។

[២៣៦] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងភគ្គជនបទគួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យ ហើយយាងទៅកាន់ចារិកក្នុងក្រុងសាវត្ថី ទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ ក៏បានដល់ទៅក្រុងសាវត្ថីនោះ ។

២០១

ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកេ ឃដកំ សម្មជ្ជនី វិសាខាមិគារមាតាវត្ថុ

តត្រ សុទំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ អថខោ វិសាខា មិគារមាតា ឃដកញ្ច កតកញ្ច សម្មជ្ជនិញ្ច អាទាយ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ វិសាខា មិគារមាតា ភគវន្តំ ឯតទវោច បដិគ្គណ្ហាតុ មេ ភន្តេ ភគវា ឃដកញ្ច កតកញ្ច សម្មជ្ជនិញ្ច យំ មម អស្ស ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយាតិ ។ បដិគ្គហេសិ ភគវា ឃដកញ្ច សម្មជ្ជនិញ្ច ។ ន ភគវា កតកំ បដិគ្គហេសិ ។ អថខោ ភគវា វិសាខំ មិគារមាតរំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថខោ វិសាខា មិគារមាតា ភគវតា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតា សមាទបិតា សមុត្តេជិតា សម្បហំសិតា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។

ឮថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថីនោះ ។ លំដាប់នោះ នាងវិសាខាមិគារមាតា នាំយកក្អមនិងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង មានរចនាដូចពកផ្លែឈូក[១] និងអំបោស ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះនាងវិសាខាមិគារមាតា អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគ ទទួលក្អមទ្រនាប់ជូតជើងនិងអំបោស ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ខ្ញុំម្ចាស់អស់កាលជាអង្វែងទៅ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទទួលតែក្អមនិងអំបោស ។ ព្រះអង្គមិនទ្រង់ទទួលទ្រនាប់ជូតជើងឡើយ ។ គ្រានោះព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់នាងវិសាខាមិគារមាតា ឲ្យយល់ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មីកថា ។ លំដាប់នោះ នាងវិសាខាមិគារមាតា កាលដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យយល់ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មីកថាហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណហើយចៀសចេញទៅ ។

១ ទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើងដែលគេធ្វើឲ្យមានពកកន្ទួលខ្ពស់ ៗ ឡើង មានអាការដូចគ្រាប់ឈូកដែលកន្ទួលផុល ៗ ឡើងចេញពីផ្លែ ។

[២៣៧] អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឃដកញ្ច សម្មជ្ជនិញ្ច ន ភិក្ខវេ កតកំ បរិភុញ្ជិតព្វំ យោ បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តិស្សោ ចាទឃំសនិយោ សក្ខរំ កបលំ សមុទ្ទផេណកន្តិ ។

[២៣៨] អថខោ វិសាខា មិគារមាតា វិធូបនញ្ច តាលវណ្ដញ្ច អាទាយ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ វិសាខា មិគារមាតា ភគវន្តំ ឯតទវោច បដិគ្គណ្ហាតុ មេ ភន្តេ ភគវា វិធូបនញ្ច តាលវណ្ដញ្ច យំ មម អស្ស ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយាតិ ។ បដិគ្គហេសិ ភគវា វិធូបនញ្ច តាលវណ្ដញ្ច ។

[២៣៧] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតក្អមនិងអំបោស ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើងមានរចនាដូចពកផ្លែឈូក[១]ទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង ៣ យ៉ាង គឺ គ្រួសឬដុំថ្ម ១ អំបែងក្បឿងឬឥដ្ឋ ១ ផ្សិតដែលកើតពីពពុះទឹកសមុទ្រ ១ ។

[២៣៨] គ្រាខាងក្រោយ នាងវិសាខាមិគារមាតា នាំយកផ្ចិត ៤ ជ្រុងនិងផ្ចិតមូល[២] ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះនាងវិសាខាមិគារមាតាអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគដោយពាក្យដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគទទួលយកផ្ចិត ៤ ជ្រុងនិងផ្ចិតមូល (ស្នឹកត្នោត) ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ខ្ញុំម្ចាស់ អស់កាលជាអង្វែង ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទទួលយកផ្ចិត ៤ ជ្រុង ផ្ចិតមូល (ស្នឹកត្នោត) រួចហើយ ។

---

១ ក្នុងអដ្ឋកថាពន្យល់ថាបានជាទ្រង់ហាម ព្រោះទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើងនោះប្រកបការច្រើន អស់បច្ច័យក៏ច្រើន ។ ២ សារត្ថទីបនីដីកាពន្យល់ថា ផ្ចិតមូលគេធ្វើដោយស្លឹកត្នោតជាដើម ។

អថខោ ភគវា វិសាខំ មិគារមាតរំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ ។ បេ ។ បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។

[២៣៩] អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ វិធូបនញ្ច តាលវណ្ដញ្ចាតិ ។

[២៤០] តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស មកសពីជនី ឧប្បន្នា ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ មកសពីជនិន្តិ ។ ចាមរីពីជនី ឧប្បន្នា ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ចាមរីពីជនី ធារេតព្វា យោ ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តិស្សោ ពីជនិយោ វាកមយំ ឧសិរមយំ មោរបិញ្ឆមយន្តិ ។

ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់នាងវិសាខាមិគារមាតា ឲ្យយល់ (ប្រយោជន៍) ដោយធម្មីកថា ។ បេ ។ ធ្វើប្រទក្សិណរួចចៀសចេញទៅ ។

[២៣៩] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតផ្លិត ៤ ជ្រុងនិងផ្លិតមូល (ស្លឹកត្នោត) ។

[២៤០] សម័យនោះឯង ផ្លិតសម្រាប់បក់មូស កើតឡើងដល់សង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតផ្លិតសម្រាប់បក់មូស ។ (សម័យខាងក្រោយមក) ផ្លិតដែលគេធ្វើដោយរោមចាមរីកើតឡើង (ដល់សង្ឃ) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ផ្លិតដែលគេធ្វើដោយរោមចាមរីទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតផ្លិត ៣ យ៉ាង គឺ ផ្លិតដែលគេធ្វើដោយសំបកឈើ ១ ផ្លិតដែលគេក្រងដោយស្បូវភ្លាំង ១ ផ្លិតដែលគេធ្វើដោយរោមកន្ទុយក្ងោក ១ ។

[២៤១] តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស ឆត្តំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឆត្តន្តិ ។

[២៤២] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឆត្តប្បគ្គហិតា[១] អាហិណ្ឌន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ឧបាសកោ សម្ពហុលេហិ អាជីវកសាវកេហិ សទ្ធឹ ឧយ្យានំ អគមាសិ ។ អទ្ទសំសុ ខោ តេ អាជីវកសាវកា ឆព្វគ្គិយេ ភិក្ខូ ទូរតោ វ ឆត្តប្បគ្គហិតេ អាគច្ឆន្តេ ទិស្វាន តំ ឧបាសកំ ឯតទវោចុំ ឯតេ ខោ អយ្យា តុម្ហាកំ ភទន្តា ឆត្តប្បគ្គហិតា អាគច្ឆន្តិ សេយ្យថាបិ គណកមហាមត្តាតិ ។ ន អយ្យា ឯតេ ភិក្ខូ បរិព្វាជកាតិ ។ ភិក្ខូ ន ភិក្ខូតិ អព្ភុតំ អកំសុ ។ អថខោ សោ ឧបាសកោ ឧបគតោ[២] សញ្ជានិត្វា ឧជ្ឈាយតិ ខីយតិ វិបាចេតិ កថំ ហិ នាម ភទន្តា ឆត្តប្បគ្គហិតា អាហិណ្ឌិស្សន្តីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តស្ស ឧបាសកស្ស

១ ឱ. ម. ឆត្តំ បគ្គហេត្វា ។ ២ ឱ. ម. ឧបគតេ ។

[២៤១] សម័យនោះឯង មានឆត្រកើតឡើងដល់សង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឆត្រ ។

[២៤២] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបាំងឆត្រដើរទៅ ។ សម័យនោះឯង មានឧបាសកម្នាក់ដើរទៅកាន់ឧទ្យាន ជាមួយនឹងពួកសាវ័ករបស់អាជីវកជាច្រើននាក់ ។ សាវ័ករបស់អាជីវកទាំងឡាយនោះបានឃើញពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបាំងឆត្រដើរមកអំពីចម្ងាយលឹម ៗ លុះឃើញហើយក៏និយាយនឹងឧបាសកនោះយ៉ាងនេះថា លោកទាំងអម្បាលនេះជាជីតុនរបស់អ្នក លោកបាំងឆត្រដើរមក ដូចជាពួកមហាមាត្យត្រួតពល ។ ឧបាសកនោះក៏តបថា លោកទាំងអម្បាលនេះមិនមែនជាភិក្ខុទេ គឺជាបរិព្វាជក ។ ពួកសាវ័កអាជីវកនិងឧបាសក ក៏ភ្នាល់គ្នាដោយពាក្យថា ភិក្ខុ (ឬ) មិនមែនជាភិក្ខុ ។ ទើបឧបាសកនោះដើរចូលទៅជិតមើលស្គាល់ច្បាស់ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ហេតុអ្វីក៏លោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន បាំងឆត្រដើរ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮឧបាសកនោះ

ឧជ្ឈាយន្តស្ស ខីយន្តស្ស វិបាចេន្តស្ស ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ។ បេ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ ឆត្តំ ធារេតព្វំ យោ ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២៤៣] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ គិលានោ ហោតិ ។ តស្ស វិនា ឆត្តំ[១] ផាសុ ន[២] ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ គិលានស្ស ឆត្តន្តិ ។

[២៤៤] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ គិលានស្សេវ ភគវតា ឆត្តំ អនុញ្ញាតំ នោ អគិលានស្សាតិ អារាមេ អារាមូបចារេ ឆត្តំ ធារេតុំ កុក្កុច្ចាយន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អគិលានេនបិ[៣] ភិក្ខុនា[៤] អារាមេ អារាមូបចារេ ឆត្តំ ធារេតុន្តិ ។

---

១ ឱ. ឆត្តេន ។ ២ ឱ. ម. ន ផាសុ ។ ៣ ឱ. គិលានេនបិ អគិលានេនបិ ។ ៤ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ភិក្ខុនាតិ បទំ ន ទិស្សតិ ។

ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ដូច្នោះ ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (អំពើនោះ) ពិតមែនឬ ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បន្ទោស រួចហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ឆត្រទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៤៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបទៀតមានជំងឺ ។ ភិក្ខុនោះបើខានបាំងឆត្រ មិនបានសេចក្តីសប្បាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឆត្រដល់ភិក្ខុមានជំងឺ ។

[២៤៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដឹងថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឆត្រដល់ភិក្ខុមានជំងឺតែម្យ៉ាង មិនបានទ្រង់អនុញ្ញាតដល់ភិក្ខុគ្មានជំងឺទេ ហើយរង្កៀសនឹងការបាំងឆត្រក្នុងអារាម និងឧបចាររបស់អារាម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុមិនមានជំងឺបាំងឆត្រក្នុងអារាម និងឧបចារនៃអារាមបាន ។

[២៤៥] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ សិក្កាយ បត្តំ ឧឌ្ឌិត្វា[១] ទណ្ឌេ អាលគ្គេត្វា វិកាលេ អញ្ញតរេន គាមទ្វារេន អតិក្កមតិ ។ មនុស្សា ឯសយ្យា[២] ចោរោ គច្ឆតិ អសិស្ស វិជ្ជោតលតីតិ អនុបតិត្វា គហេត្វា សញ្ជានិត្វា មុញ្ចឹសុ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ អារាមំ គន្ត្វា ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ កឹ បន ត្វំ អាវុសោ ទណ្ឌសិក្កំ ធារេសីតិ ។ ឯវមាវុសោតិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខុ ទណ្ឌសិក្កំ ធារេស្សតីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ ទណ្ឌសិក្កា ធារេតព្វា យោ ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២៤៦] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ គិលានោ ហោតិ ន សក្កោតិ វិនា ទណ្ឌេន អាហិណ្ឌិតុំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ គិលានស្ស ភិក្ខុនោ ទណ្ឌសម្មុតឹ ទាតុំ ។

១ ឱ. ឧដ្ឋិត្វា ។ ២ ឱ. ម. ឯសយ្យោ ។

[២៨៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបប្រេកបាត្រក្នុងសង្រែក ហើយពាក់លើឈើច្រត់ ដើរទៅតាមទ្វារស្រុកមួយ ក្នុងវេលាវិកាល ។ មនុស្សទាំងឡាយនាំគ្នានិយាយថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ទាំងឡាយ បុរសនេះជាចោរដើរទៅ ដាវរបស់វា (មានមុខ) ភ្លឺស្វាច ហើយក៏ដេញតាមចាប់ លុះចាប់បានហើយ ស្គាល់ថា (ជាភិក្ខុ) ក៏លែងទៅវិញ ។ ទើបភិក្ខុនោះទៅកាន់អារាម ប្រាប់សេចក្ដីនុ៎ះដល់ភិក្ខុផងគ្នា ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះសួរថា ម្នាលអាវុសោ អ្នកទ្រទ្រង់ឈើច្រត់ទាំងសង្រែកឬអ្វី ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា អើអាវុសោ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្ដីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុមិនសមបើនឹងទ្រទ្រង់ឈើច្រត់ទាំងសង្រែកសោះ ។ ទើបភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បន្ទោស ហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ឈើច្រត់ទាំងសង្រែកទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៨៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបមានជំងឺ តែវៀរលែងឈើច្រត់ចេញហើយមិនអាចនឹងដើរទៅមកបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសង្ឃឲ្យទណ្ឌសម្មតិដល់ភិក្ខុមានជំងឺ ។

២០៧

ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកេ ទណ្ឌសម្មុតិយា យាចនទានំ

[២៤៧] ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ទាតព្វា ។ តេន គិលានេន ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា វុឌ្ឍានំ ភិក្ខូនំ ចាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ អហំ ភន្តេ គិលានោ ន សក្កោមិ វិនា ទណ្ឌេន អាហិណ្ឌិតុំ សោហំ ភន្តេ សង្ឃំ ទណ្ឌសម្មុតឹ យាចាមីតិ ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្វា តតិយម្បិ យាចិតព្វា ។

[២៤៨] ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ គិលានោ ន សក្កោតិ វិនា ទណ្ឌេន អាហិណ្ឌិតុំ សោ សង្ឃំ ទណ្ឌសម្មុតឹ យាចតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ទណ្ឌសម្មុតឹ ទទេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ គិលានោ ន សក្កោតិ វិនា ទណ្ឌេន អាហិណ្ឌិតុំ សោ សង្ឃំ ទណ្ឌសម្មុតឹ យាចតិ ។

ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកៈ ការសូមនិងការឲ្យទណ្ឌសម្មតិ

[២៤៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវឲ្យយ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុមានជំងឺនោះត្រូវចូលទៅរកសង្ឃ ហើយធ្វើឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាងថ្វាយបង្គំបាទារបស់ភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ ហើយអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីពោលពាក្យយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំមានជំងឺ បើវៀរលែងឈើច្រត់ចេញ ក៏មិនអាចនឹងដើរទៅមកបាន បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមទណ្ឌសម្មតិនឹងសង្ឃ ។ ភិក្ខុនោះគប្បីសូមជាគម្រប់ពីរដងផង គប្បីសូមជាគម្រប់បីដងផង ។

[២៤៨] ភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពលត្រូវផ្តៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះនេះមានជំងឺ តែវៀរលែងឈើច្រត់ចេញ ក៏មិនអាចនឹងដើរទៅមកបាន ភិក្ខុនោះមកសូមទណ្ឌសម្មតិនឹងសង្ឃ ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីឲ្យទណ្ឌសម្មតិដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះនេះមានជំងឺ តែវៀរលែងឈើច្រត់ចេញ ក៏មិនអាចនឹងដើរទៅមកបាន ភិក្ខុនោះមកសូមទណ្ឌសម្មតិនឹងសង្ឃ ។

សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ឧណ្ហាសម្មុតឹ ទេតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ឧណ្ហាសម្មុតិយា ទានំ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ទិន្នា សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ឧណ្ហាសម្មុតិ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[២៤៩] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ គិលានោ ហោតិ ន សក្កោតិ វិនា សិក្កាយ បត្តំ បរិហរិតុំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ គិលានស្ស ភិក្ខុនោ សិក្កាសម្មុតឹ ទាតុំ ។

[២៥០] ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ទាតព្វា ។ តេន គិលានេន ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា វុឌ្ឍានំ ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ អហំ ភន្តេ គិលានោ ន សក្កោមិ វិនា សិក្កាយ បត្តំ បរិហរិតុំ សោហំ ភន្តេ សង្ឃំ សិក្កាសម្មុតឹ យាចាមីតិ ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្វា តតិយម្បិ យាចិតព្វា ។

សង្ឃឲ្យទណ្ឌសម្មតិដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ ការឲ្យទណ្ឌសម្មតិ ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ គួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះត្រូវពោលឡើង ។ សង្ឃបានឲ្យទណ្ឌសម្មតិ ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះហើយ ការឲ្យនោះគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្ដីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[២៤៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបមានជំងឺ តែវៀរលែងសង្រែកចេញ ក៏មិនអាចនឹងនាំយកបាត្រទៅបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យសង្ឃឲ្យសិក្កាសម្មតិដល់ភិក្ខុមានជំងឺ ។

[២៥០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវឲ្យយ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុមានជំងឺនោះត្រូវចូលទៅរកសង្ឃ ហើយធ្វើឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាងថ្វាយបង្គំបាទារបស់ភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ ហើយអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីពោលពាក្យយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំមានជំងឺ បើវៀរលែងសង្រែកចេញ ក៏មិនអាចនាំយកបាត្រទៅបាន បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន (ឥឡូវនេះ) ខ្ញុំមកសូមសិក្កាសម្មតិនឹងសង្ឃ ។ ភិក្ខុនោះគប្បីសូមជាគម្រប់ពីរដងផង គប្បីសូមជាគម្រប់បីដងផង ។

ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកេ សិក្កាសម្មតិយា ទានំ

[២៨១] ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ គិលានោ ន សក្កោតិ វិនា សិក្កាយ បត្តំ បរិហរិតុំ សោ សង្ឃំ សិក្កាសម្មតឹ យាចតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ សិក្កាសម្មតឹ ទទេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ គិលានោ ន សក្កោតិ វិនា សិក្កាយ បត្តំ បរិហរិតុំ សោ សង្ឃំ សិក្កាសម្មតឹ យាចតិ ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ សិក្កាសម្មតឹ ទេតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ សិក្កាសម្មតិយា ទានំ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ទិន្នា សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ សិក្កាសម្មតិ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកៈ ការឲ្យសិក្កាសម្មតិ

[២៥១] ភិក្ខុដែលឈ្មោះសប្រតិពល គប្បីផ្ទៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះនេះមានជំងឺ តែរៀវលែងសង្រែកចេញ ក៏មិនអាចនាំយកបាត្រទៅបាន (ឥឡូវនេះ) ភិក្ខុនោះមកសូមសិក្កាសម្មតិនឹងសង្ឃ ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីឲ្យសិក្កាសម្មតិដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះនេះមានជំងឺ តែរៀវលែងសង្រែកចេញ ក៏មិនអាចនាំយកបាត្រទៅបាន (ឥឡូវនេះ) ភិក្ខុនោះមកសូមសិក្កាសម្មតិនឹងសង្ឃ ។ សង្ឃក៏ឲ្យសិក្កាសម្មតិ ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ ការឲ្យសិក្កាសម្មតិ ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ គួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះត្រូវពោលឡើង ។ សង្ឃបានឲ្យសិក្កា-សម្មតិដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះហើយ ការឲ្យនោះគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[២៥២] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ គិលានោ ហោតិ ន សក្កោតិ វិនា ទណ្ឌេន អាហិណ្ឌិតុំ ន សក្កោតិ វិនា សិក្កាយ បត្តំ បរិហរិតុំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ គិលានស្ស ភិក្ខុនោ ទណ្ឌសិក្កាសម្មតឹ ទាតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ទាតព្វា ។ តេន គិលានេន ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា វុឌ្ឍានំ ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ អហំ ភន្តេ គិលានោ ន សក្កោមិ វិនា ទណ្ឌេន អាហិណ្ឌិតុំ ន សក្កោមិ វិនា សិក្កាយ បត្តំ បរិហរិតុំ សោហំ ភន្តេ សង្ឃំ ទណ្ឌសិក្កាសម្មតឹ យាចាមីតិ ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្វា តតិយម្បិ យាចិតព្វា ។

[២៥៣] ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ គិលានោ ន សក្កោតិ វិនា ទណ្ឌេន អាហិណ្ឌិតុំ ន សក្កោតិ វិនា សិក្កាយ បត្តំ បរិហរិតុំ សោ សង្ឃំ

[២៩២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបមានជំងឺ តែវៀរលែងឈើច្រត់ចេញ ក៏មិនអាចនឹងដើរទៅមក បើវៀរលែងសង្រែកចេញ ក៏មិនអាចនឹងនាំយកបាត្រទៅបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសង្ឃឲ្យទណ្ឌសិក្កាសម្មតិ ដល់ភិក្ខុមានជំងឺ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវឲ្យយ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុដែលមានជំងឺនោះត្រូវចូលទៅរកសង្ឃ ហើយធ្វើឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាង ថ្វាយបង្គំបាទានៃភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ ហើយអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីពោលពាក្យយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំមានជំងឺ តែវៀរលែងឈើច្រត់ចេញ ក៏មិនអាចនឹងដើរទៅមក តែវៀរលែងសង្រែកចេញ ក៏មិនអាចនឹងនាំយកបាត្រទៅបាន បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំមកសូមទណ្ឌសិក្កាសម្មតិនឹងសង្ឃ ។ ភិក្ខុនោះគប្បីសូមជាគម្រប់ពីរដងផង គប្បីសូមជាគម្រប់បីដងផង ។

[២៩៣] ភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពល គប្បីផ្សៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្ដាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះនេះមានជំងឺ តែវៀរលែងឈើច្រត់ចេញ ក៏មិនអាចនឹងដើរទៅមក តែវៀរលែងសង្រែកចេញ ក៏មិនអាចនឹងនាំយកបាត្រទៅបាន (ឥឡូវនេះ) ភិក្ខុនោះមក

ទណ្ឌសិក្កាសម្មតឹ យាចតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ទណ្ឌសិក្កាសម្មតឹ ទទេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ គិលានោ ន សក្កោតិ វិនា ទណ្ឌេន អាហិណ្ឌិតុំ ន សក្កោតិ វិនា សិក្កាយ បត្តំ បរិហរិតុំ សោ សង្ឃំ ទណ្ឌសិក្កាសម្មតឹ យាចតិ ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ទណ្ឌសិក្កាសម្មតឹ ទេតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ទណ្ឌសិក្កាសម្មតិយា ទានំ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ទិន្នា សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ទណ្ឌសិក្កាសម្មតិ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[២៤៨] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ រោមដ្ឋកោ អហោសិ[១] ។ សោ រោមដ្ឋិត្វា រោមដ្ឋិត្វា[២] អជ្ឈោហរតិ ។ ភិក្ខូ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ វិកាលាយំ[៣] ភិក្ខុ ភោជនំ ភុញ្ជតីតិ ។

១ ឱ. ម. រោមន្ថកោ ហោតិ ។ ២ ឱ. ម. រោមន្ថិត្វា រោមន្ថិត្វា ។ ៣ ឱ. វិកាលេ យំ ។

សូមទណ្ឌសិក្កាសម្មតិនឹងសង្ឃ ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីឲ្យទណ្ឌសិក្កាសម្មតិដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះនេះមានជំងឺ តែវៀរលែងឈើច្រត់ចេញ ក៏មិនអាចនឹងដើរទៅមក វៀរលែងសង្រែកចេញក៏មិនអាចនឹងនាំយកបាត្រទៅបាន (ឥឡូវនេះ) ភិក្ខុនោះមកសូមទណ្ឌសិក្កា-សម្មតិនឹងសង្ឃ ។ សង្ឃឲ្យទណ្ឌសិក្កាសម្មតិដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ ការឲ្យទណ្ឌសិក្កាសម្មតិដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ គួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះត្រូវពោលឡើង ។ សង្ឃបានឲ្យទណ្ឌ-សិក្កាសម្មតិដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះហើយ ការឲ្យនោះគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[២៥៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបទំពាអៀងជាប្រក្រតី ។ ភិក្ខុនោះទំពាអៀង ៗ ហើយលេបចូលទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុនេះឆាន់ភោជនក្នុងវេលាវិកាល ។

ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ឯសោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អចិរំ គោយោនិយា ចុតោ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ពេមជ្ឈកស្ស ពេមជ្ជំ ន ច ភិក្ខវេ ពហិមុខទ្វារំ ជីហរិត្វា អជ្ឈោហរិ-តព្វំ យោ អជ្ឈោហរេយ្យ យថាធម្មោ ការេតព្វោតិ ។

[២៥៥] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស បូគស្ស សង្ឃភត្តំ ហោតិ ។ ភត្តគ្គេ ពហូ សិត្ថានិ បរិកិរីសុ[១] ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ឱទនេ ទិយ្យមានេ ន សក្កច្ចំ បដិគ្គហេស្សន្តិ ឯកមេកំ សិត្ថំ កម្មស-តេន និដ្ឋាយតីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ ម-នុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិចាចេន្តានំ ។ អថ-ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ យំ ទិយ្យមានំ បតតិ តំ សាមំ គហេត្វា បរិភុញ្ជិតុំ តំ ភិក្ខវេ ហោតុ[២] បរិច្ចត្តំ តំ ភិក្ខវេ ទាយកេហីតិ ។

---

១ ឱ. ម. បកិរិយឹសុ ។ ២ ឥទំ បទត្តយំ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ន ទិស្សតិ ។

ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះទើបតែច្យុតមកអំពីកំណើតនៃគោ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទំពាអៀងដល់ភិក្ខុអ្នកទំពា-អៀងជាប្រក្រតី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប៉ុន្តែភិក្ខុកុំខ្ជាក់អាហារចេញមកខាងក្រៅទ្វារមាត់ហើយលេបចូលទៅវិញ បើភិក្ខុណាលេបចូលទៅវិញ វិនយធរគប្បីឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើតាមធម៌ (សំដែងអាបត្តិចេញ) ។

[២៥៥] សម័យនោះឯង មានសង្ឃភត្តរបស់ប្រជុំជន ១ ពួក ។ គ្រាប់បាយដ៏ច្រើនក៏ជ្រុះពាយពាយក្នុងរោងភត្ត ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍ កាលបើគេកំពុងប្រគេនបាយ មិនសមបើមិនទទួលដោយសេចក្តីគោរពសោះ ធម្មតាគ្រាប់បាយមួយគ្រាប់ ៗ រមែងញុំាងការងារច្រើនឲ្យសម្រេចបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ (ដូច្នោះ) ។ ទើបភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រាប់បាយណា ដែលគេកំពុងឲ្យហើយធ្លាក់ចុះ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុរើសគ្រាប់បាយនោះខ្លួនឯង ហើយឆាន់ចុះ ព្រោះហេតុអ្វី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថាគ្រាប់បាយនោះ ទាយកគេលះ គឺប្រគេនរួចស្រេចហើយ ។

២១៣

ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកេ អញ្ញតរភិក្ខុវត្ថុ អញ្ញតរិត្ថីវត្ថុ

[២៤៦] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ទីឃេហិ នខេហិ បិណ្ឌាយ ចរតិ ។ អញ្ញតរា ឥត្ថី បស្សិត្វា តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោច ឯហិ ភន្តេ មេថុនំ ធម្មំ ប-ដិសេវាតិ ។ អលំ ភគិនិ នេតំ កប្បតីតិ ។ សចេ ខោ ត្វំ ភន្តេ ន បដិសេវិស្សសិ ឥទានាហំ អត្តនោ នខេហិ គត្តានិ វិលិខិត្វា កុប្បំ ករិស្សាមិ អយំ មំ ភិក្ខុ វិប្ប-ករោតីតិ ។ បជានាហិ[១] ត្វំ ភគិនីតិ ។ អថខោ សា ឥត្ថី អត្តនោ នខេហិ គត្តានិ វិលិខិត្វា កុប្បំ អកាសិ អយំ មំ ភិក្ខុ វិប្បករោតីតិ ។ មនុស្សា ឧបធាវិត្វា តំ ភិក្ខុំ អគ្គហេសុំ ។ អទ្ទសំសុ ខោ តេ មនុស្សា តស្សា ឥត្ថិយា នខេ ឆវិម្បិ លោហិតម្បិ និស្វាន ឥមិស្សាយេវ ឥត្ថិយា ឥទំ កម្មំ អការកោ ភិក្ខូតិ តំ ភិក្ខុំ មុញ្ចិំសុ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ អារាមំ គន្ត្វា ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោ-ចេសិ ។ កឹ បន ត្វំ អាវុសោ ទីឃេ នខេ ធារេសីតិ ។ ឯវមាវុសោតិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខុ

១ ឱ. ម. បជានាសិ ។

[២៥៦] *សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបមានក្រចកវែងដើរទៅបិណ្ឌ-បាត ។ ស្រីម្នាក់ឃើញហើយនិយាយនឹងភិក្ខុនោះដូច្នេះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់និមន្តមកសេពមេថុនធម្ម (នឹងខ្ញុំចុះ) ។ ភិក្ខុនោះឃាត់ថា នែប្អូនស្រី កុំឡើយ ការនុ៎ះមិនគួរទេ ។ ស្រីនោះនិយាយទៀតថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន បើលោកម្ចាស់មិនសេពទេ ខ្ញុំនឹងខ្វារក្រចៅខ្លួនដោយក្រចករបស់ខ្លួន ហើយនឹងស្រែកឥឡូវនេះថា ភិក្ខុនេះធ្វើវិប្បការនឹងខ្ញុំ ។ ភិក្ខុនោះក៏បណ្តោយថា ប្អូនស្រី នាងឯងចូរដឹងចុះ ។ ទើបស្រីនោះខ្វារក្រចៅរាងកាយដោយក្រចករបស់ខ្លួនហើយស្រែកថា ភិក្ខុនេះធ្វើវិប្បការនឹងខ្ញុំ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ស្ទុះទៅចាប់ភិក្ខុនោះ ។ មនុស្សទាំងអម្បាលនោះ បានឃើញស្បែកនិងឈាមក្នុងក្រចកស្រីនោះ លុះឃើញហើយក៏ជឿជាក់ថាភិក្ខុនេះមិនបានធ្វើកម្មនេះដល់ស្រីនេះទេ ហើយក៏លែងភិក្ខុនោះទៅ ។ ទើបភិក្ខុនោះទៅកាន់អារាមប្រាប់ដំណើរនុ៎ះដល់ភិក្ខុផងគ្នា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរថា ម្នាលលោកមានអាយុ ចុះលោកទុកក្រចកវែងឬ ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា អើអាវុសោ ។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ពួកភិក្ខុនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុមិនសមបើ*

ធីយេ នខេ ធារេស្សតីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ ធីឃា នខា ធារេតព្វា យោ ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២៤៧] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ នខេន-បិ នខំ ឆិន្ទន្តិ ។ មុខេនបិ នខំ ឆិន្ទន្តិ ។ កុឌ្ឌេបិ នខំ ឃំសេន្តិ ។ អង្គុលិយោ ទុក្ខា ហោន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ នខច្ឆេ-ទនន្តិ ។ សលោហិតំ នខំ ឆិន្ទន្តិ ។ អង្គុលិយោ ទុក្ខា ហោន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ មំសប្បមាណេន នខំ ឆិន្ទិតុន្តិ ។

[២៤៨] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ វីសតិមដ្ឋំ[១] ការាបេន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោ-គិនោតិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ វីសតិមដ្ឋំ ការាបេតព្វំ យោ ការាបេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ មលមត្តំ អបកឌ្ឍិតុន្តិ ។

១ ឱ. វីសតិមដ្ឋំ ។

នឹងទុកក្រចកវែងសោះ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទុកក្រចកវែងទេ ភិក្ខុណាទុក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៥៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយកាត់ក្រចកដោយក្រចកខ្លះ ។ កាត់ក្រចកដោយមាត់ខ្លះ ។ ត្រដុសក្រចកនឹងជញ្ជាំងខ្លះ ។ ម្រាមដៃទាំងឡាយក៏ឈឺចាប់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវកាំបិតកាត់ក្រចក ។ ភិក្ខុទាំងនោះកាត់ក្រចកត្រាតែដល់ឈាម ។ ម្រាមដៃទាំងឡាយក៏ឈឺចាប់ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុកាត់ក្រចកត្រឹមនឹងសាច់ ។

[២៥៨] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឲ្យគេខាត់ក្រចកទាំង ២០ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យគេខាត់ក្រចកទាំង ២០ ទេ ភិក្ខុណាឲ្យគេខាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុគ្រាន់តែជម្រះក្អែលប៉ុណ្ណោះ ។

[២៥៩] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូនំ កេសា ទីឃា ហោន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ឧស្សហន្តិ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខូ អញ្ញមញ្ញំ កេសេ ឱរោបេតុន្តិ ។ ឧស្សហន្តិ ភគវាតិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា ។ បេ ។ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ខុរំ ខុរសិលំ ខុរសិបាដិកំ នមតកំ សព្វំ ខុរភណ្ឌន្តិ ។

[២៦០] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ មស្សុំ កប្បាបេន្តិ ។ មស្សុំ វឌ្ឍាបេន្តិ ។ គោលោមិកំ ការាបេន្តិ ។ ចតុរស្សកំ ការាបេន្តិ ។ បរិមុខំ ការាបេន្តិ ។ អឌ្ឍុរកំ ការាបេន្តិ ។ ទាឋិកំ ឋបេន្តិ ។ សម្ពាធេ លោមំ សំហរាបេន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។

[២៥៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសក់វែង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា នែភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងឡាយអាចនឹងកោរសក់គ្នាទៅវិញទៅមកបានឬទេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ អាចនឹងកោរបាន ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំង-ឡាយមកអនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតកាំបិតកោរ ថ្មសំលៀងកាំបិតកោរ ស្រោមកាំបិតកោរ គ្រឿងស្នាប់ដែលគេធ្វើដោយរោមចៀម និងគ្រឿងប្រដាប់កាំបិតកោរទាំងពួង ។

[២៦០] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឲ្យគេកាត់ពុកមាត់ (ដោយកន្ត្រៃខ្លះ) ។ ទុកពុកមាត់ (ឲ្យវែង) ខ្លះ ។ ឲ្យគេធ្វើពុកចង្កាឲ្យវែងដូចជាពុកចង្កាពពែខ្លះ ។ ឲ្យគេធ្វើពុកមាត់ជា ៤ ជ្រុងខ្លះ ។ ប្រមូលជួររោមត្រង់ទ្រូងខ្លះ ។ ទុកជួររោមត្រង់ពោះខ្លះ ។ ទុកពុកមាត់ឲ្យដូចជាចង្កូមខ្លះ ។ ឲ្យគេដករោមក្នុងទីចង្អៀតខ្លះ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀលបន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។

ន ភិក្ខវេ មស្សុ កប្បាបេតព្វំ ន មស្សុ វឌ្ឍាបេតព្វំ ន គោលោមិកំ ការាបេតព្វំ ន ចតុរស្សកំ ការាបេតព្វំ ន បរិមុខំ ការាបេតព្វំ ន អឌ្ឍរុកំ ការាបេតព្វំ ន ទាឋិកា ឋបេតព្វា ន សម្ពាធេ លោមំ សំហរាបេតព្វំ យោ សំហរាបេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២៦១] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ សម្ពាធេ វណោ ហោតិ ។ ភេសជ្ជំ ន សណ្ឋាតិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាពាធប្បច្ចយា សម្ពាធេ លោមំ សំហរាបេតុន្តិ ។

[២៦២] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ កត្តរិកាយ កេសេ ឆេទាបេន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ កត្តរិកាយ កេសា ឆេទាបេតព្វា យោ ឆេទាបេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យគេកាត់ពុកមាត់ (ដោយកន្ត្រៃ) មិនត្រូវទុកពុកមាត់ឲ្យវែង មិនត្រូវឲ្យគេធ្វើពុកចង្កាឲ្យវែង (ដូចជាពុកចង្កាពពែ) មិនត្រូវឲ្យគេធ្វើពុកមាត់ ៤ ជ្រុង មិនត្រូវប្រមូលជួររោមត្រង់ទ្រូង មិនត្រូវទុកជួររោមត្រង់ពោះ មិនត្រូវទុកពុកមាត់ឲ្យដូចជាចង្កូម មិនត្រូវឲ្យគេដករោមក្នុងទីចង្អៀត ភិក្ខុណាឲ្យគេដក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៦១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបកើតដំបៅក្នុងទីចង្អៀត ។ លាបថ្នាំមិនជាប់ ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (បើ) មានអាពាធជាហេតុ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឲ្យគេដករោមក្នុងទីចង្អៀតបាន ។

[២៦២] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើគេឲ្យកាត់សក់ដោយកន្ត្រៃ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបន្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យគេកាត់សក់ដោយកន្ត្រៃទេ ។ ភិក្ខុណាឲ្យគេកាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

២១៧

ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកេ កត្តរិកាយ កេសឆេទាបនំ សណ្ឌាសានុជាននំ

[២៦៣] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ សីសេ វណោ ហោតិ ។ ន សក្កោតិ ខុរេន កេសេ ឱរោបេតុំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាពាធប្បច្ចយា កត្តរិកាយ កេសេ ឆេទាបេតុន្តិ ។

[២៦៤] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ទីឃានិ នាសិកាលោមានិ ធារេន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ បិសាចិល្លិកាតិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ទីឃំ នាសិកាលោមំ ធារេតព្វំ យោ ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២៦៥] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ សក្ខរិកាយបិ មធុសិត្ថកេនបិ នាសិកាលោមំ គាហាបេន្តិ ។ នាសិកា ទុក្ខា ហោន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សណ្ឌាសន្តិ ។

ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធក: ការឲ្យកាត់សក់ដោយកន្ត្រៃនិងការទ្រង់អនុញ្ញាតសណ្ដាស

[២៦៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបកើតដំបៅត្រង់ក្បាល ។ ភិក្ខុនោះមិនអាចនឹងកោរសក់ដោយកាំបិតកោរបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (បើ) មានអាពាធជាហេតុ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឲ្យគេកាត់សក់ដោយកន្ត្រៃបាន ។

[២៦៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទុករោមច្រមុះវែង ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចបិសាច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទុករោមច្រមុះឲ្យវែងទេ ភិក្ខុណាទុក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៦៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យគេដករោមច្រមុះ ដោយដុំក្រួសខ្លះ ដោយក្រមួនឃ្មុំខ្លះ ។ ច្រមុះក៏ឈឺចាប់ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសណ្ដាស ។

[២៦៦] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ បលិតំ គាហាបេន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ បលិតំ គាហាបេតព្វំ យោ គាហាបេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២៦៧] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ កណ្ណគូថកេហិ កណ្ណា ថកិតា ហោន្តិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ កណ្ណមលហរណិន្តិ ។

[២៦៨] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឧច្ចាវចា កណ្ណមលហរណិយោ ធារេន្តិ សោវណ្ណមយំ រូបិយមយំ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ ឧច្ចាវចា កណ្ណមលហរណិយោ ធារេតព្វា យោ ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ

[២៦៦] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឲ្យគេដកសក់ស្កូវ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យគេដកសក់ស្កូវទេ ភិក្ខុណាឲ្យគេដក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៦៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបមានត្រចៀកថ្លង់ ដោយអាចម៍ត្រចៀក ។ បេ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតចង្កៀលអាចម៍ត្រចៀក ។

[២៦៨] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ប្រើប្រាស់ចង្កៀលអាចម៍ត្រចៀកខ្ពស់និងទាប (មិនរាបស្មា) គឺធ្វើដោយមាសខ្លះ ដោយប្រាក់ខ្លះ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំ-ណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ចង្កៀលអាចម៍ត្រចៀកខ្ពស់និងទាប (មិនរាបស្មា) ទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

កណ្ណមលហរណិយោ[១] អដ្ឋិមយំ ទន្តមយំ វិសាណមយំ នឡមយំ វេឡុមយំ កដ្ឋមយំ ជតុមយំ ផលមយំ លោហមយំ សង្ខនាភិមយន្តិ ។

[២៦៩] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ពហុំ លោហភណ្ឌំ កំសភណ្ឌំ សន្និចយំ ករោន្តិ ។ មនុស្សា វិហារចារិកំ អាហិណ្ឌន្តា បស្សិត្វា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យ-បុត្តិយា ពហុំ លោហភណ្ឌំ កំសភណ្ឌំ សន្និចយំ ករិស្សន្តិ សេយ្យថាបិ កំសបត្ថរិកាតិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ លោហភណ្ឌំ កំសភណ្ឌំ សន្និចយោ កាតព្វោ យោ ករេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២៧០] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អញ្ជនិម្បិ អញ្ជនិសលាកម្បិ កណ្ណមលហរណិម្បិ ពន្ធនមត្តំ កុក្កុច្ចាយន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អញ្ជនឹ អញ្ជនិសលាកំ កណ្ណម-លហរណឹ ពន្ធនមត្តន្តិ ។

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ អយំ កណ្ណមលហរណិយោតិ បាឋោ ន ទិស្សតិ ។

តថាគតអនុញ្ញាតចង្កឿលអាចម៍ត្រចៀក ដែលធ្វើដោយឆ្អឹង ភ្លុក ស្នែង បបុស ឫស្សី ឈើ ជ័រឈើ ផ្លែឈើ លោហជាតិ គូថស័ង្ខ ។

[២៦៩] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសន្សំទុកដាក់គ្រឿងលោហជាតិ និងសំរិទ្ធជាច្រើន ។ មនុស្សទាំងឡាយដើរទៅកាន់វិហារ-ចារិកឃើញហើយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍ សន្សំទុកដាក់គ្រឿងលោហជាតិនិងគ្រឿងសំរិទ្ធដូចពួកអ្នកជួញសំរិទ្ធសោះ ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសន្សំទុកដាក់គ្រឿងលោហជាតិនិងសំរិទ្ធទេ ភិក្ខុណាសន្សំទុកដាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៧០] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុរង្កៀសនឹងកិច្ចសព្វបើគ្រាន់តែចងបំពង់ថ្នាំភ្នែកខ្លះ (គឺចងចង្កៃ) ចង្កឹះបំពង់ថ្នាំភ្នែកខ្លះ ចង្កឿលអាចម៍ត្រចៀកខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតត្រឹមតែការចងបំពង់ថ្នាំភ្នែក ចង្កឹះបំពង់ថ្នាំភ្នែក ចង្កឿលអាចម៍ត្រចៀកបាន ។

[២៧១] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សង្ឃាដិបល្លត្ថិកាយ និសីទន្តិ ។ សង្ឃាដិយា បត្តា លុជ្ជន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ សង្ឃាដិបល្លត្ថិកាយ និសីទិតព្វំ យោ និសីទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២៧២] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ គិលានោ ហោតិ ។ តស្ស វិនា អាយោគា[១] ន ផាសុ ហោតិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាយោគន្តិ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កថំ នុ ខោ អាយោគោ វេនិតព្វោតិ[២] ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តន្តកំ វេមកំ វដំ សលាកំ សព្វំ តន្តភណ្ឌកន្តិ ។

[២៧៣] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ អកាយពន្ធនោ គាមំ បិណ្ឌាយ ចារិសិ ។ តស្ស រថិយាយ អន្តរវាសកោ បភស្សិត្ថ ។

១ ឱ. ម. អាយោគេន ។ ២ ឱ. ម. កាតព្វោតិ ។

[២៧១] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុអង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ទាំងសង្ឃាដិ ។ ផ្នត់សង្ឃាដីក៏ទក់ខូចអស់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវអង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ទាំងសង្ឃាដីទេ ភិក្ខុណាអង្គុយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៧២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបមានជំងឺ ។ ភិក្ខុនោះតែវៀរលែងសំពត់អាយោគចេញ ក៏មិនបានសេចក្តីសប្បាយកាយ ។ បេ ។ ទើបពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសំពត់អាយោគ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា សំពត់អាយោគយើងរាល់គ្នា គប្បីដឹងដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតក្តារមូរ ធ្មេញឈើ ខ្សែសម្រាប់រឹត ចន្ទាល់ និងប្រដាប់តម្បាញទាំងអស់ ។

[២៧៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបមិនមានកាយពន្ធ គឺវត្ថពន្ធចង្កេះ ចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងស្រុក ។ ស្បង់របស់ភិក្ខុនោះរបូតចុះក្នុងច្រកផ្លូវ ។

មនុស្សា បស្សិត្វា[១] ឧក្កុដ្ឋិមកំសុ ។ សោ ភិក្ខុ មង្កុ អហោសិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ អារាមំ គន្ត្វា ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ អកាយពន្ធនេន គាមោ បវិសិតព្វោ យោ បវិសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ កាយពន្ធនន្តិ ។

[២៧៤] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឧច្ចាវចានិ កាយពន្ធនានិ ធារេន្តិ កលាបុកំ ទេឌ្ឌុភកំ មុរជំ មទ្ទវិណំ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ ឧច្ចាវចានិ កាយពន្ធនានិ ធារេតព្វានិ កលាពុកំ ទេឌ្ឌុភកំ

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ បស្សិត្វាតិ បាឋោ ន ទិស្សតិ ។

មនុស្សទាំងឡាយឃើញហើយក៏ស្រែកហ៊ោឡើង ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីអៀនខ្មាស ។ ទើបភិក្ខុនោះទៅកាន់អារាមប្រាប់ដំណើរនុ៎ះ ដល់ពួកភិក្ខុផងគ្នា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនមានកាយ-ពន្ធ[១] មិនត្រូវចូលទៅកាន់ស្រុកទេ ភិក្ខុណាចូលទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតកាយពន្ធ ។

[២៧៤] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ប្រើប្រាស់កាយពន្ធខ្ពស់និងទាប (មិនរាបស្មើ) គឺកាយពន្ធមានខ្សែច្រើន កាយពន្ធមានសណ្ឋានដូចក្បាលពស់ទឹក កាយពន្ធមានសណ្ឋានដូចខ្សែរឹតសំភោរ និងកាយ-ពន្ធមានសណ្ឋានដូចសង្វារ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀលបន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំង-ឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់កាយពន្ធខ្ពស់និងទាប (មិនរាបស្មើ) គឺកាយពន្ធមានខ្សែច្រើន កាយពន្ធមានសណ្ឋាន

---

១ ក្នុងអដ្ឋកថា ពន្យល់ថា បើភ្លេចមិនបានក្រវាត់កាយពន្ធដើរចេញ (ពីវត្ត) ទៅ លុះនឹកឃើញត្រឹមណា ត្រូវក្រវាត់ត្រឹមណោះ (ទើបរួចទោស) ។

មុរជ្ជំ មទ្ទវិណំ យោ ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុ-ជានាមិ ភិក្ខវេ ទ្វេ កាយពន្ធនានិ បដ្ដិកំ សូករន្ត-កន្តិ ។ បេ ។ កាយពន្ធនស្ស ទសា ជីរន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ មុរជ្ជំ មទ្ទវិណន្តិ ។ កាយពន្ធនស្ស អន្តោ ជីរតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សោភកំ(១) គណាកន្តិ(២) ។ កាយពន្ធនស្ស បវនន្តោ ជីរតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ វិថន្តិ(៣) ។

[២៧៤] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឧច្ចាវចេ វិថេ ធារេន្តិ សោវណ្ណមយំ រូបិយមយំ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ ឧច្ចាវចា វិថា ធារេតព្វា យោ ធារេយ្យ

---

១ ឱ. ម. សោភណំ ។ ២ ឱ. ម. គុណកន្តិ ។ ៣ ឱ. វិធន្តិ ។

ដូចក្បាលពស់ទឹក កាយពន្ធដូចខ្សែរឹតសំពោរ និងកាយពន្ធមានសណ្ឋានដូចសង្វារទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតកាយពន្ធពីរយ៉ាង គឺកាយពន្ធធ្វើជាផ្ទាំង ១ កាយពន្ធមានសណ្ឋានដូចពោះវៀនជ្រូក ១ ។ បេ ។ លុះដល់កាយពន្ធមានជាយរេច ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតជាយកាយពន្ធ មានសណ្ឋានដូចខ្សែរឹតសំពោរ និងជាយកាយពន្ធមានសណ្ឋានដូចសង្វារ ។ (ក្រោយមកទៀត) រឹមកាយពន្ធក៏រេច ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ដេរ លិន និងដេរឲ្យមានអាការដូចក្នួរផ្លែស្គួយ ។ (យូរមកទៀត) ចុងអន្ទាក់កាយពន្ធក៏រេច ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតក្រវិលកាយពន្ធ ។

[២៧៥] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់ក្រវិលកាយ-ពន្ធខ្ពស់និងទាប (មិនរាបស្មា) គឺធ្វើដោយមាសខ្លះ ប្រាក់ខ្លះ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ បេ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ ក្រវិលកាយពន្ធខ្ពស់និងទាបទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់

អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ វិថេ[(១)] អដ្ឋិមយំ ទន្តមយំ វិសាណមយំ នឡមយំ វេឡុមយំ ។ បេ ។ សង្ខនាភិមយំ សុត្តមយន្តិ ។

[២៧៦] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា អានន្ទោ លហុកា សង្ឃាដិយោ ចារុបិត្វា គាមំ បិណ្ឌាយ ចារិសិ ។ តស្ស វាតមណ្ឌលិកាយ សង្ឃាដិយោ ឧក្ខិបិយឹសុ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ អារាមំ គន្ត្វា ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ គណ្ឋិកំ បាសកន្តិ ។

[២៧៧] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឧច្ចាវចា គណ្ឋិកាយោ ធារេន្តិ សោវណ្ណមយំ រូបិយមយំ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ ឧច្ចាវចា គណ្ឋិកា ធារេតព្វា យោ ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ វិថេតិ សទ្ទោ ន បញ្ញាយតិ ។

ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតក្រវិលកាយពន្ធ ដែលធ្វើដោយឆ្អឹង ដោយភ្លុក ដោយស្នែង ដោយបបុស ដោយឫស្សី ។ បេ ។ ធ្វើដោយគូថស័ង្ខ ធ្វើដោយសូត្រ ឬ អំបោះ ។

[២៧៦] សម័យនោះឯង ព្រះអានន្ទមានអាយុ ឃ្លុំសង្ឃាដីនិង ឧត្តរាសង្គៈដែលស្រាល ហើយចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងស្រុក ។ ខ្យល់កំបុតត្បូងក៏បើងសង្ឃាដីនិងឧត្តរាសង្គៈរបស់ព្រះអានន្ទនោះ ។ លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទមានអាយុទៅកាន់អារាមហើយប្រាប់រឿងនុ៎ះ ដល់ពួកភិក្ខុផងគ្នា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឡៀវនិង អន្ទាក់ឡៀវ ។

[២៧៧] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់ឡៀវខ្ពស់ និងទាប គឺធ្វើដោយមាសខ្លះ ប្រាក់ខ្លះ ។ ពួកមនុស្សពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ឡៀវខ្ពស់និងទាបទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ

អនុជានាមិ ភិក្ខវេ គណ្ឋិកំ[១] អដ្ឋិមយំ ទន្តមយំ វិសាណមយំ នឡមយំ វេឡុមយំ កដ្ឋមយំ ជតុមយំ ផលមយំ លោហមយំ សង្ខនាភិមយំ សុត្តមយន្តិ ។

[២៧៨] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ គណ្ឋិកម្បិ បាសកម្បិ ចីវរេ អប្បេន្តិ ។ ចីវរំ ជិរតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ គណ្ឋិកផលកំ បាសកផលកន្តិ ។ គណ្ឋិកផលកម្បិ បាសកផលកម្បិ អន្តេ អប្បេន្តិ ។ កោណោ វិវរិយតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ គណ្ឋិកផលកំ អន្តេ អប្បេតុំ បាសកផលកំ សត្តង្គុលំ វា អដ្ឋង្គុលំ វា ឱគាហេត្វា អប្បេតុន្តិ ។

[២៧៩] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ គិហិនិវត្ថំ និវាសេន្តិ ហត្ថិសោណ្ឌកំ មច្ឆវាឡកំ

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ គណ្ឋិកន្តិ សទ្ទោ ន ទិស្សតិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឡេវដែលធ្វើដោយឆ្អឹង ដោយភ្លុក ដោយស្នែង ដោយបបុស ដោយឫស្សី ដោយឈើ ដោយជ័រឈើ ដោយផ្លៃឈើ ដោយលោហជាតិ ដោយគូថស័ង្ខ ដោយសូត្របឬអំបោះ ។

[២៧៨] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុដេរភ្ជាប់ឡេវនឹងអន្ទាក់ក្នុងផ្ទៃចីវរ ។ ចីវរក៏គ្រាំគ្រា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទ្រនាប់ឡេវ និងទ្រនាប់អន្ទាក់ឡេវ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះដេរភ្ជាប់ទ្រនាប់ឡេវនឹងទ្រនាប់អន្ទាក់ឡេវក្នុងទីបំផុត (ចីវរ) ។ មុំចីវរក៏របើក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដេរភ្ជាប់ទ្រនាប់ឡេវក្នុងទីបំផុតចីវរ ដេរទ្រនាប់អន្ទាក់បន្ថយចូលមកខាងក្នុងត្រឹម ៧ ធ្នាប់ ឬ ៨ ធ្នាប់ ។

[២៧៩] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុស្លៀកស្បង់ដូចសំលៀករបស់គ្រហស្ថ គឺស្លៀកឲ្យស្រុយមុខ ដូចប្រមោយដំរី (ដូចសំលៀកមនុស្សស្រីក្នុងចោឡកប្រទេស) ស្លៀកមានសណ្ឋានដូចកន្ទុយត្រី[១]

១ ស្លៀកលយជាយ ។

ចតុក្កណ្ណកំ តាលវណ្ដកំ សតវលិកំ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ គិហិនិវត្ថំ និវាសេតព្វំ ហត្ថិសោណ្ឌកំ មច្ឆវាឡកំ ចតុក្កណ្ណកំ តាលវណ្ដកំ សតវលិកំ យោ និវាសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២៨០] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ គិហិបារុតំ បារុបន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ គិហិបារុតំ បារុបិតព្វំ យោ បារុបេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២៨១] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សំវេល្លិយំ និវាសេន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ រញ្ញោ មុណ្ឌវដ្ដីតិ ។ បេ ។

ស្លៀកឲ្យមានជ្រុង ៤ (ស្លៀកបន្ទេចជ្រុងស្បង់ទាំង ៤ ឲ្យប្រាកដ) ស្លៀកដោយអាការដូចជាងត្នោត ។ (ស្លៀកសំឡុយសាជកឲ្យស្រុយចុះ) ស្លៀកអង្គាញ់ឲ្យមានផ្នត់ច្រើន ។ ពួកមនុស្សពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវស្លៀកស្បង់ ដូចសំលៀកគ្រហស្ថ គឺស្លៀកឲ្យស្រុយមុខដូចប្រមោយដំរី មានសណ្ឋានដូចកន្ទុយត្រី ស្លៀកឲ្យមានជ្រុង ៤ ស្លៀកមានអាការដូចជាងត្នោត ស្លៀកអង្គាញ់ឲ្យមានផ្នត់ច្រើនទេ ភិក្ខុណាស្លៀក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៨០] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដណ្ដប់ដូចគ្រហស្ថ ។ ពួកមនុស្សពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ បេ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវដណ្ដប់ដូចពួកគ្រហស្ថទេ ភិក្ខុណាដណ្ដប់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៨១] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុស្លៀកចង់ក្បិន ។ ពួកមនុស្សពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចពួកមនុស្សអ្នកនាំគ្រឿងបរិក្ខាររបស់ព្រះរាជា ដែលយាងទៅកាន់ទីណាមួយ ។ បេ ។

ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ សំវេល្លិយំ និវាសេតព្វំ យោ និវាសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២៨២] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឧភតោកាជំ ហរន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ រញ្ញោ មុណ្ឌាវដ្ដីតិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ ឧភតោ-កាជំ ហរិតព្វំ យោ ហរេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុ-ជានាមិ ភិក្ខវេ ឯកតោកាជំ អន្តរាកាជំ សីសភារំ ខន្ធភារំ កដិភារំ ឱលម្ពកន្តិ ។

[២៨៣] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ទន្តកដ្ឋំ ន ខាទន្តិ ។ មុខំ ទុគ្គន្ធំ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ បញ្ចិមេ ភិក្ខវេ អាទីនវា ទន្ត-កដ្ឋស្ស អខាទនេ អចក្ខុស្សំ មុខំ ទុគ្គន្ធំ ហោតិ រស-ហរណិយោ ន វិសុជ្ឈន្តិ បិត្តំបិ សេម្ហំបិ ភត្តំ បរិ-យោនទ្ធតិ[១] ភត្តមស្ស ន ឆាទេតិ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ

១ ឱ. ម. បរិយោនន្ធតិ ។

ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវស្លៀកចង្កឹនទេ ភិក្ខុណាស្លៀក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៨២] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ នាំយកអម្រែកទាំងសង ខាង គឺរែក ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចពួកមនុស្សនាំគ្រឿងបរិក្ខាររបស់ព្រះរាជាដែលយាងទៅកាន់ទីណាមួយ ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវនាំអម្រែកទេ ភិក្ខុណានាំទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុពុន សែង ទូល លី កណ្តៀត និងយួរបាន ។

[២៨៣] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមិនទំពាឈើស្ទន់ ។ មាត់ក៏មានក្លិនស្អុយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទោសក្នុងការមិនទំពាឈើស្ទន់នេះមាន ៥ ប្រការ គឺ នាំឲ្យថយកម្លាំងភ្នែក ១ មាត់មានក្លិនស្អុយ ១ សរសៃសម្រាប់នាំរសមិនបរិសុទ្ធ ១ ប្រមាត់និងស្លេស្ម រួបរឹតបាយ ១ ភិក្ខុនោះឆាន់ចង្ហាន់មិនឆ្ងាញ់ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

បញ្ច អាទីនវា ទន្តកដ្ឋស្ស អខាទនេ ។ បញ្ចិមេ ភិក្ខវេ អានិសំសា ទន្តកដ្ឋស្ស ខាទនេ ចក្ខុស្សំ មុខំ ន ទុគ្គន្ធំ ហោតិ រសហរណិយោ វិសុជ្ឈន្តិ បិត្តំបិ សេម្ហំបិ ភត្តំ ន បរិយោនទ្ធតិ ភត្តមស្ស ឆាទេតិ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច អានិសំសា ទន្តកដ្ឋស្ស ខាទនេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ទន្តកដ្ឋន្តិ ។

[២៨៤] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ទីឃានិ ទន្តកដ្ឋានិ ខាទន្តិ តេហេវ សាមណេរេ អា-កោដេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ ទីឃំ ទន្តកដ្ឋំ ខាទិតព្វំ យោ ខាទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អដ្ឋង្គុលបរមំ ទន្តកដ្ឋំ ន ច តេនេវ សាមណេរោ អាកោដេតព្វោ យោ អាកោដេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

ទោសក្នុងការមិនទំពាឈើស្ទន់មាន ៥ ប្រការនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ អានិសង្សក្នុងការទំពាឈើស្ទន់នេះមាន ៥ ប្រការ គឺ នាំឲ្យមានកម្លាំងភ្នែក ១ មាត់មិនមានក្លិនស្អុយ ១ សរសៃសម្រាប់នាំរសបរិសុទ្ធ ១ ប្រមាត់និងស្លេស្មមិនរួបរឹតបាយ ១ ភិក្ខុនោះឆ្ងាញ់បាយ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ អានិសង្សក្នុងការទំពាឈើស្ទន់មាន ៥ ប្រការនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឈើស្ទន់ ។

[២៨២] សម័យនោះ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទំពាឈើស្ទន់វែងហើយគោះវាយសាមណេរដោយឈើស្ទន់នោះឯង ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទំពាឈើស្ទន់វែងទេ ភិក្ខុណាទំពា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឈើស្ទន់យ៉ាងវែង ត្រឹម ៨[១] ធ្នាប់ តែថាកុំគោះវាយសាមណេរដោយឈើស្ទន់នោះឡើយ ភិក្ខុណាគោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

---

១ អដ្ឋកថា ពន្យល់ថា ឈើស្ទន់ប្រវែង ៨ ធ្នាប់មនុស្សប្រក្រតី ដីកាថា ៨ ធ្នាប់ជាងឈើ ។ ឈើស្ទន់ប្រវែង ៤ ធ្នាប់ មានន័យដូចគ្នា ។

[២៨៥] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ អតិមដ្ឋាហកំ[១] ទន្តកដ្ឋំ ខាទន្តស្ស កណ្ឋេ វិលគ្គំ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ អតិមដ្ឋាហកំ ទន្តកដ្ឋំ ខាទិតព្វំ យោ ខាទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចតុរង្គុលំ បច្ឆិមំ[២] ទន្តកដ្ឋន្តិ ។

[២៨៦] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ទាយំ អាឡេបេន្តិ[៣] ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ ទវឌាហកាតិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ ទាយោ អាឡេបេតព្វោ យោ អាឡេបេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២៨៧] តេន ខោ បន សមយេន វិហារា តិណគហណា ហោន្តិ ។ ទវឌាហេ ឌយ្ហមានេ វិហារា ឌយ្ហន្តិ ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តិ បដគ្គឹ ទាតុំ បរិត្តំ កាតុំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ទវឌាហេ ឌយ្ហមានេ បដគ្គឹ ទាតុំ បរិត្តំ កាតុន្តិ ។

---

១ ឱ. ម. អតិមដាហកំ ។ ២ ឱ. ម. ចតុរង្គុលបច្ឆិមំ ។ ៣ ឱ. ម. អាលិម្បេន្តិ ។

[២៨៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបមានឈើស្ទន់ខ្លីពេក ឈើស្ទន់ក៏របូតចូលទៅក្នុងបំពង់ក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទំពាឈើស្ទន់ខ្លីពេកទេ ភិក្ខុណាទំពា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឈើស្ទន់យ៉ាងខ្លីបំផុតត្រឹម ៤ ធ្នាប់ ។

[២៨៦] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដុតព្រៃ ។ ពួកមនុស្សពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចអ្នកដុតព្រៃ ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវដុតព្រៃទេ ភិក្ខុណាដុតព្រៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៨៧] សម័យនោះឯង វិហារទាំងឡាយ ក៏ស្មុគស្មាញដោយស្មៅ ។ កាលដែលភ្លើងឆេះព្រៃ (រាលមក) ក៏ឆេះទាំងវិហារផង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយរង្កៀសនឹងការដុតភ្លើងតទល់គ្នា ដើម្បីនឹងធ្វើសេចក្ដីការពារ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភ្លើងព្រៃឆេះមក តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យដុតភ្លើងតទល់ ដើម្បីនឹងធ្វើសេចក្ដីការពារបាន ។

ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកេ រុក្ខាភិរូហនា

[២៨៨] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ រុក្ខំ អភិរូហន្តិ រុក្ខា រុក្ខំ សង្កមន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ មក្កដាតិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ រុក្ខោ អភិរូហិតព្វោ យោ អភិរូហេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២៨៩] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ កោសលេសុ ជនបទេសុ សាវត្ថឹ គច្ឆន្តស្ស អន្តរាមគ្គេ ហត្ថី បរិយុដ្ឋាសិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ រុក្ខមូលំ ឧបធាវិត្វា កុក្កុច្ចាយន្តោ រុក្ខំ នាភិរូហិ ។ សោ ហត្ថី អញ្ញេន អគមាសិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ សាវត្ថឹ គន្ត្វា ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សតិ ករណីយេ បោរិសិយំ រុក្ខំ អភិរូហិតុំ អាបទាសុ យាវទត្ថន្តិ ។

[២៨៨] *សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឡើងដើមឈើឆ្លងពីដើមឈើមួយទៅដើមឈើមួយ ។ ពួកមនុស្សពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចពួកស្វា ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឡើងដើមឈើទេ ភិក្ខុណាឡើង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។*

[២៨៩] *សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបដើរសំដៅទៅក្រុងសាវត្ថីក្នុងកោសលជនបទ ក៏មានដំរីដេញព្រេចពាក់កណ្តាលផ្លូវ ។ ទើបភិក្ខុនោះស្ទុះចូលទៅរកដើមឈើក៏មានសេចក្តីរង្កៀស មិនហ៊ានឡើងដើមឈើ ។ ដំរីនោះក៏ហួសទៅទីដទៃ ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រុងសាវត្ថីប្រាប់ដំណើរនុ៎ះ ដល់ពួកភិក្ខុផងគ្នា ។ ពួកភិក្ខុក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានកិច្ចគួរធ្វើ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យឡើងដើមឈើបានត្រឹមមួយជួរបុរស បើមានអន្តរាយ*[១] *ឲ្យឡើងកំណត់ត្រឹមណាក៏បាន ។*

---

១ អដ្ឋកថា ពន្យល់ថា ភិក្ខុឃើញម្រឹគសាហាវជាដើមក្តី វង្វេងផ្លូវហើយប្រាថ្នានឹងរមិលមើលទិសក្តី ឃើញភ្លើងឆេះក្តី ឃើញទឹកជន់កំពុងហូរមកក្តី ហើយឡើងដើមឈើខ្ពស់ហួសប្រមាណព្រោះអន្តរាយដូច្នេះបាន ។

[២៩០] តេន ខោ បន សមយេន មេដ្ឋកោកុដ្ឋា[១] ណាម ភិក្ខូ ទ្វេ ភាតិកា ហោន្តិ ព្រាហ្មណជាតិកា កល្យាណវាចា កល្យាណវាក្ករណា ។ តេ យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ ឯតរហិ ភន្តេ ភិក្ខូ ណាណាណាមា ណា-ណាគោត្តា ណាណាជច្ចា ណាណាកុលា បព្វជិតា តេ សកាយ និរុត្តិយា ពុទ្ធវចនំ ទូសេន្តិ ហន្ទ មយំ ភន្តេ ពុទ្ធវចនំ ឆន្ទសោ អារោបេមាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ ណាម តុម្ហេ មោឃបុរិសា ឯវំ វក្ខថ ហន្ទ មយំ ភន្តេ ពុទ្ធវចនំ ឆន្ទសោ អារោបេមាតិ នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ ពុទ្ធវចនំ

---

១ ឱ. យមេឡុកេកុលា ។ ម. យមេឡកេកុឡា ។

[២៩០] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុពីររូបជាបងប្អូននឹងគ្នា ឈ្មោះមេដ្ឋកៈ ១ ឱកុដ្ឋៈ ១ ជាជាតិព្រាហ្មណ៍ មានសំដីពីរោះ មានសំឡេងក៏ពីរោះ ។ ភិក្ខុទាំងពីររូបនោះ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះភិក្ខុទាំងនោះ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ទើបក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សព្វថ្ងៃនេះពួកភិក្ខុមានឈ្មោះផ្សេងគ្នា មានគោត្រផ្សេងគ្នា មានជាតិផ្សេងគ្នា ចេញអំពីត្រកូលទីទៃ ៗ មកបួស ភិក្ខុទាំងនោះធ្វើពុទ្ធវចនៈឲ្យខូចដោយភាសារបស់ខ្លួន បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ បើដូច្នោះខ្ញុំព្រះអង្គទាំងអម្បាលនេះ សូមលើកពុទ្ធវចនៈតាមឆន្ទ[១] ។ ព្រះពុទ្ធទ្រង់ព្រះភាគជាម្ចាស់ព្រះអង្គទ្រង់បន្ទោសថា នែមោឃបុរសទាំងឡាយ មិនសមបើអ្នកពល់គ្នាពោលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បើដូច្នោះខ្ញុំព្រះអង្គពល់គ្នាសូមលើកពុទ្ធវចនៈតាមឆន្ទដូច្នេះទេ នែមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកពល់គ្នាធ្វើនេះ មិននាំឲ្យកើតសេចក្ដីជ្រះថ្លាដល់ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយក៏ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវលើកពុទ្ធវចនៈ

---

១ ពាក្យថា ឆន្ទ នេះ ក្នុងទីដទៃសំដៅកាព្យឃ្លោង ឯក្នុងទីនេះសំដៅយកសកដភាសា គឺភាសាសំស្រ្កឹត ។

ឆន្ទសោ អារោបេតព្វំ យោ អារោបេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សកាយ និរុត្តិយា ពុទ្ធវចនំ បរិយាបុណិតុន្តិ ។

[២៩១] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ លោកាយតំ បរិយាបុណន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ បេ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អបិ នុ ខោ ភិក្ខវេ លោកាយតេ សារទស្សាវី ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ វុឌ្ឍឹ វិរូឡ្ហឹ វេបុល្លំ អាបជ្ជេយ្យាតិ ។ នោ ហេតំ ភន្តេតិ[១] ។ ឥមស្មឹ វា បន ធម្មវិនយេ សារទស្សាវី លោកាយតំ បរិយាបុណេយ្យាតិ ។ នោ ហេតំ ភន្តេតិ ។ ន ភិក្ខវេ លោកាយតំ បរិយាបុណិតព្វំ យោ បរិយាបុណេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ឥតិសទ្ទោ ន ទិស្សតិ ។

តាមឆន្ទៈ ភិក្ខុណាលើក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុរៀនពុទ្ធវចនៈតាមសកភាសា[១] គឺមគធភាសា ។

[២៩១] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុរៀនគម្ពីរលោកាយតៈ[២] ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ ពួកភិក្ខុបានឮមនុស្សទាំងនោះកំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ ។ បេ ។ ទើបភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុធ្លាប់ឃើញថាមានខ្លឹមក្នុងគម្ពីរលោកាយតៈហើយ គួរដល់នូវសេចក្តីចម្រើនលូតលាស់ធំទូលាយក្នុងធម្មវិន័យនេះដែរឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ សេចក្តីនេះមិនមែនទេ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរទៀតថា ចុះភិក្ខុដែលឃើញថាមានខ្លឹមក្នុងធម្មវិន័យនេះហើយ គួររៀនគម្ពីរលោកាយតៈដែរឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ សេចក្តីនេះមិនមែនទេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវរៀនគម្ពីរលោកាយតៈទេ ភិក្ខុណារៀនត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

---

១ ក្នុងអដ្ឋកថា ពន្យល់ថា វោហារ (ពាក្យពោល) របស់អ្នកស្រុកមគធៈដែលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធតែងពោល ឈ្មោះថា សកភាសា ។ ២ គម្ពីរតិត្ថិយដែលប្រកបដោយហេតុឥតប្រយោជន៍មានពាក្យថា វត្ថុទាំងពួងជារបស់ដែល (គេលះចោល) វត្ថុទាំងពួងមិនមែនជារបស់ដែល គឺរបស់ថ្មោង ក្អែកស បានជាសព្រោះហេតុនេះ កុកបានជាខ្មៅ ព្រោះហេតុនេះជាដើម ឈ្មោះថា លោកាយតៈ ។

[២៩២] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ លោកាយតំ វាចេន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ លោកាយតំ វាចេតព្វំ យោ វាចេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២៩៣] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ តិរច្ឆានវិជ្ជំ បរិយាបុណន្តិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ តិរច្ឆានវិជ្ជា បរិយាបុណិតព្វា យោ បរិយាបុណេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២៩៤] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ តិរច្ឆានវិជ្ជំ វាចេន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ តិរច្ឆានវិជ្ជា វាចេតព្វា យោ វាចេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២៩២] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបង្រៀនគម្ពីរលោកាយតៈ ។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបង្រៀនគម្ពីរលោកាយតៈទេ ភិក្ខុណាបង្រៀន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៩៣] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុរៀនតិរច្ឆានវិជ្ជា ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវរៀនតិរច្ឆានវិជ្ជាទេ ភិក្ខុណារៀន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៩៤] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបង្រៀនតិរច្ឆានវិជ្ជា ។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបង្រៀនតិរច្ឆានវិជ្ជាទេ ភិក្ខុណាបង្រៀន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៩៥] តេន ខោ បន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា មហតិយា បរិសាយ បរិវុតោ ធម្មំ ទេសេន្តោ ខិបិ ។ ភិក្ខូ ជីវតុ ភន្តេ ភគវា ជីវតុ សុគតោតិ ឧច្ចាសទ្ទំ មហាសទ្ទំ អកំសុ ។ តេន សទ្ទេន ធម្មកថា អន្តរា អហោសិ ។ អថខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អបិ នុ ខោ ភិក្ខវេ ខិបិតេ ជីវាតិ វុត្តោ[១] តប្បច្ចយា ជីវេយ្យ វា មរេយ្យ វាតិ ។ នោ ហេតំ ភន្តេតិ[២] ។ ន ភិក្ខវេ ខិបិតេ ជីវាតិ វត្តព្វោ យោ វទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២៩៦] តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា ភិក្ខូនំ ខិបិតេ ជីវថ ភន្តេតិ វទន្តិ ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា នាលបន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ

---

១ ឱ. ម. វុត្តេ ។ ២ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ឥតិសទ្ទោ ន បញ្ញាយតិ ។

[២៩៥] សម័យនោះឯង ព្រះពុទ្ធទ្រង់ព្រះភាគ មានបរិសទ្យ ជាច្រើនចោមរោម ទ្រង់សំដែងធម៌ហើយទ្រង់កណ្តាស ។ ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើ សំឡេងគឹកកងយ៉ាងខ្លាំងថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះ ភាគចម្រើនព្រះជន្មាយុរស់នៅ សូមព្រះសុគតចម្រើនព្រះជន្មាយុរស់នៅ[១] ។ ធម្មកថាក៏ដាច់ពាក់កណ្តាល ដោយសំឡេងនោះ ។ ទើបព្រះមានព្រះ ភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកសួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ដែលគេនិយាយថា អ្នកចូររស់នៅដូច្នេះ ក្នុងវេលាដែលកណ្តាស បុគ្គល នោះគួររស់នៅ ឬគួរស្លាប់ ព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះដែរឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ហេតុនោះមិនមែនទេ ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកដទៃ ភិក្ខុមិនត្រូវពោលថា អ្នកចូរ រស់នៅក្នុងវេលាកណ្តាស (ប៉ុណ្ណោះ) ទេ ភិក្ខុណាពោល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៩៦] សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយទៅនិយាយនឹងពួកភិក្ខុ ក្នុងវេលាដែលកណ្តាសថា បពិត្រលោកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន ចូរលោក រស់នៅ ។ ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីរង្កៀស មិនហ៊ានពោលតបវិញ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើ

១ ត្រង់ពាក្យថា ព្រះមានព្រះភាគចូររស់នៅ និងពាក្យថា ព្រះសុគតចូររស់នៅ ពាក្យទាំង ពីរនេះ ជាពាក្យថ្វាយព្រះពរ តែព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ទ្រង់ហាម ។

នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ជីវថ ភន្តេតិ វុច្ចមានា នាលបិស្សន្តីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ គិហី ភិក្ខវេ មង្គលិកា អនុជានាមិ ភិក្ខវេ គិហីនំ ជីវថ ភន្តេតិ វុច្ចមានេន ចិរំ ជីវាតិ វត្តុន្តិ ។

[២៩៧] តេន ខោ បន សមយេន ភគវា មហតិយា បរិសាយ បរិវុតោ ធម្មំ ទេសេន្តោ និសិន្នោ ហោតិ ។ អញ្ញតរេន ភិក្ខុនា លសុណំ ខាយិតំ ហោតិ ។ សោ ច[១] មា ភិក្ខូ ព្យាពាហឹសូតិ ឯកមន្តំ និសីទិ ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា តំ ភិក្ខុំ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ទិស្វាន ភិក្ខូ អាមន្តេសិ កិន្នុ ខោ សោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ឯកមន្តំ និសិន្នោតិ ។ ឯតេន ភន្តេ ភិក្ខុនា លសុណំ ខាយិតំ សោ ច មា ភិក្ខូ ព្យាពាហឹសូតិ ឯកមន្តំ និសិន្នោតិ ។ អបិ នុ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា[២] តំ ខាទិតព្វំ យំ ខាទិត្វា ឯវរូបាយ ធម្មកថាយ បរិពាហិរោ

---

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ចសទ្ទោ ន បញ្ញាយតិ ។ ២ មរម្មបោត្ថកេ អយំ សទ្ទោ ន បញ្ញាយតិ ។

សមណសក្យបុត្តិយ៍ទាំងនេះ កាលបើពួកយើងនិយាយថា បពិត្រលោកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន ចូរលោករស់នៅដូច្នេះ ហើយលោកមិនពោលតបនឹងយើងសោះ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម្មតាគ្រហស្ថទាំង-ឡាយតែងត្រូវការដោយមង្គល ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលគ្រហស្ថទាំងឡាយនិយាយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកចូររស់នៅដូច្នេះ ឲ្យនិយាយតបទៅវិញថា អ្នកចូររស់នៅអស់កាលយូរដូច្នេះបាន ។

[២៩៧] សម័យនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគមានបរិសទ្យច្រើនចោមរោមទ្រង់គង់សំដែងធម៌ ។ ភិក្ខុមួយរូបឆាន់ខ្ទឹម ។ ភិក្ខុនោះអង្គុយក្នុងទីបំផុតដោយគិតថា ពួកភិក្ខុកុំធុំក្លិនឡើយ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទតឃើញភិក្ខុនោះអង្គុយក្នុងទីបំផុត លុះឃើញហើយទើបត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុមកសួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលអង្គុយក្នុងទីបំផុតនោះដោយហេតុអ្វី ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគដ៏ចម្រើន (ព្រោះ) ភិក្ខុនោះឆាន់ខ្ទឹម បានជាភិក្ខុនោះអង្គុយក្នុងទីបំផុតដោយគិតថា ពួកភិក្ខុកុំធុំក្លិនឡើយ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលនៅឆ្ងាយពីធម្មកថា មានសភាពយ៉ាងនេះ ព្រោះតែឆាន់ខ្ទឹមណា

អស្សាតិ ។ នោ ហេតំ ភន្តេតិ ។ ន ភិក្ខវេ លសុណំ ខាទិតព្វំ យោ ខាទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២៩៨] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ សារីបុត្តស្ស ឧទរវាតាពាធោ ហោតិ ។ អថខោ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ យេនាយស្មា សារីបុត្តោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ សារីបុត្តំ ឯតទវោច បុព្វេ តេ អាវុសោ សារីបុត្ត ឧទរវាតាពាធោ កេន ផាសុ ហោ-តីតិ ។ លសុណេន មេ អាវុសោតិ[១] ។ ភគវតោ ឯ-តមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាពាធប្ប-ច្ចយា លសុណំ ខាទិតុន្តិ ។

[២៩៩] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អារាមេ តហំ តហំ បស្សាវំ ករោន្តិ ។ អារាមោ ទុស្សតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឯក-មន្តំ បស្សាវំ កាតុន្តិ ។ អារាមោ ទុគ្គន្ធោ ហោតិ ។ បេ ។

---

១ មរម្មបោត្ថកេ បុព្វេ ខោ មេ អាវុសោ មោគ្គល្លាន ឧទរវាតាពាធោ លសុណេន ផាសុ ហោតីតិ បាឋោ អាគតោ ។

ខ្ទឹមនោះភិក្ខុគួរឆាន់ដែរឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ហេតុនេះមិនគួរទេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់ខ្ទឹមទេ ភិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៩៨] សម័យនោះឯង ព្រះសារីបុត្តមានអាយុ មានអាពាធកើតអំពីខ្យល់ក្នុងផ្ទៃ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមហាមោគ្គល្លានមានអាយុ ចូលទៅរកព្រះសារីបុត្តមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ មានថេរ-វាចាសួរព្រះសារីបុត្តមានអាយុដូច្នេះថា នែអាវុសោសារីបុត្ត អាពាធដែលកើតអំពីខ្យល់ក្នុងផ្ទៃរបស់លោកពីមុន តែងជាសះស្បើយដោយថ្នាំអ្វី ។ ព្រះសារីបុត្តតបថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំតែងជាសះស្បើយដោយខ្ទឹម ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានអាពាធជាហេតុ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យឆាន់ខ្ទឹមបាន ។

[២៩៩] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុបន្ទោបង់បស្សាវៈក្នុងទីពីសពាស ។ អារាមមិនស្អាត ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបន្ទោបង់បស្សាវៈតែក្នុងកន្លែងមួយ ។ អារាមមានក្លិនអាក្រក់ ។ បេ ។

អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បស្សាវកុម្ភិន្តិ ។ ទុគ្គំ និសិន្នា បស្សាវំ ករោន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បស្សាវបាទុ-កន្តិ ។ បស្សាវបាទុកា ឞាកដា ហោន្តិ ។ ភិក្ខូ ហិរិយន្តិ បស្សាវំ កាតុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បរិក្ខិបិតុំ តយោ ឞាការេ ឥដ្ឋកាឞាការំ សិលាឞាការំ ទារុឞាការន្តិ ។ បស្សាវកុម្ភី អបារុតា ទុគ្គន្ធា ហោតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អបិធានន្តិ ។

[៣០០] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អារាមេ តហំ តហំ វច្ចំ ករោន្តិ ។ អារាមោ ទុស្សតិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឯកមន្តំ វច្ចំ កាតុន្តិ ។ អារាមោ ទុគ្គន្ធោ ហោតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ វច្ចកូបន្តិ ។ វច្ចកូបស្ស កូលំ លុជ្ជតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចិនិតុំ តយោ ចយេ ឥដ្ឋកាចយំ សិលាចយំ ទារុចយន្តិ ។ វច្ចកូបោ នីចវត្ថុកោ ហោតិ ។ ឧទកេន ឱត្ថរិយតិ ។ បេ ។

ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតផ្ទាំងសម្រាប់រងបស្សាវៈ ។ ពួកភិក្ខុលំបាកនឹងអង្គុយបន្ទោបង់បស្សាវៈ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទ្រនាប់ជើងសម្រាប់បន្ទោបង់បស្សាវៈ ។ ទ្រនាប់ជើងសម្រាប់បន្ទោបង់បស្សាវៈ នៅទីវាលមិនបិទបាំង ។ ពួកភិក្ខុអៀននឹងបន្ទោបង់បស្សាវៈ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបិទបាំងដោយកំពែង ៣ យ៉ាង គឺកំពែងឥដ្ឋ ១ កំពែងថ្ម ១ កំពែងឈើ ១ ។ ផ្ទាំងសម្រាប់រងបស្សាវៈមិនទាន់មានគ្រប ក៏ធុំក្លិនស្អុយ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគម្រប ។

[៣០០] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុបន្ទោបង់វច្ចៈក្នុងទីពីសពាសក្នុងអារាម ។ អារាមក៏មិនស្អាត ។ បេ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យបន្ទោបង់វច្ចៈតែក្នុងកន្លែងមួយ ។ អារាមក៏ធុំក្លិនស្អុយ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតរណ្ដៅវច្ចៈ ។ មាត់រណ្ដៅវច្ចៈក៏បាក់រលុះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុកខឿន ៣ យ៉ាង គឺ ខឿនឥដ្ឋ ១ ខឿនថ្ម ១ ខឿនឈើ ១ ។ រណ្ដៅវច្ចៈមានទីដីទាប ។ ទឹកក៏លិចកន្លែងនោះ ។ បេ ។

ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកេ ឧច្ចវត្ថុកាទិកានុជាននំ

អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧច្ចវត្ថុកំ កាតុន្តិ ។ ចយោ បរិបតតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចិនិតុំ តយោ ចយេ ឥដ្ឋកាចយំ សិលាចយំ ទារុចយន្តិ ។ អារោហន្តា វិហញ្ញន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តយោ សោបាណេ ឥដ្ឋកាសោបាណំ សិលាសោបាណំ ទារុសោបាណន្តិ ។ អារោហន្តា បរិបតន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាលម្ពនពាហន្តិ ។ អន្តេ និសិន្នា វច្ចំ ករោន្តា បរិបតន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សន្ថរិត្វា មជ្ឈេ ឆិទ្ទំ កត្វា វច្ចំ កាតុន្តិ ។ ទុក្ខំ និសិន្នា វច្ចំ ករោន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ វច្ចបាទុកន្តិ ។ ពហិទ្ធា បស្សាវំ ករោន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បស្សាវទោណិកន្តិ ។ អវលេខនកដ្ឋំ ន ហោតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អវលេខនកដ្ឋន្តិ ។ អវលេខនបិឋរោ[១] ន ហោតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ

---

១ ឱ. ម. បិធរោ ។

ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកៈ ការទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើទីដីឲ្យខ្ពស់ឡើងជាដើម

ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើទីដីឲ្យខ្ពស់ឡើង ។ ខឿនក៏បាក់រលុះហូរចេញ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកខឿន ៣ យ៉ាង គឺ ខឿនឥដ្ឋ ១ ខឿនថ្ម ១ ខឿនឈើ ១ ។ ពួកភិក្ខុឡើងក៏លំបាក ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតជណ្តើរ ៣ យ៉ាង គឺ ជណ្តើរឥដ្ឋ ១ ជណ្តើរថ្ម ១ ជណ្តើរឈើ ១ ។ ពួកភិក្ខុឡើងទៅក៏ដួល ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបង្កាន់ដៃ ។ ពួកភិក្ខុអង្គុយក្នុងទីបំផុតកំពុងបន្ទោបង់វច្ចៈក៏ធ្លាក់ចុះមក ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុក្រាលក្តារហើយចោះប្រហោងកណ្តាលហើយបន្ទោបង់វច្ចៈ ។ ពួកភិក្ខុក៏លំបាកនឹងអង្គុយបន្ទោបង់វច្ចៈ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទ្រនាប់ជើងសម្រាប់បន្ទោបង់វច្ចៈ ។ ពួកភិក្ខុបន្ទោបង់បស្សាវៈខាងក្រៅ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទសម្រាប់រងបស្សាវៈ ។ ឈើខ្ចៀសមិនទាន់មាននៅឡើយ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឈើខ្ចៀស ។ ត្រកសម្រាប់ដាក់ឈើខ្ចៀសមិនទាន់មាននៅឡើយ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត

អវលេខនបិឞន្តិ ។ វច្ចកុចោ អចារុតោ ទុគ្គន្ធោ ហោតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អបិធានន្តិ ។

[៣០១] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ[១] អជ្ឈោ-កាសេ វច្ចំ ករោន្តា សីតេនបិ ឧណ្ហេនបិ កិលមន្តិ ។ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អនុ-ជានាមិ ភិក្ខវេ វច្ចកុដិន្តិ ។ វច្ចកុដិយា កវាដំ ន ហោតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ កវាដំ បិដ្ឋសង្ឃាដំ ឧទុក្ខលិកំ ឧត្តរបាសកំ អគ្គឡវដ្ដឹ កបិសីសកំ សូចិកំ ឃដិកំ តាលច្ឆិទ្ទំ អាវិញ្ឆនច្ឆិទ្ទំ អាវិញ្ឆនរជ្ជុន្តិ ។ វច្ចកុដិយា តិណចុណ្ណំ បរិបតតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឱគុម្ពេត្វា ឧល្លិត្តាវលិត្តំ កាតុំ សេតវណ្ណំ កាឡ-វណ្ណំ គេរុកបរិកម្មំ មាលាកម្មំ លតាកម្មំ មករទន្តកំ បញ្ចបដ្ឋិកំ ចីវរវំសំ ចីវររជ្ជុន្តិ ។

---

១ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូតិបិ ឱរោបិយមវម្មបោត្ថកេសុ ន បញ្ញាយតិ ។

ត្រកសម្រាប់ដាក់ឈើខ្លៀស ។ រណ្តៅវច្ចៈមិនទាន់មានគ្រប ក៏ជុំក្លិនស្អុយ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគម្រប ។

[៣០១] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុបន្ទោបង់វច្ចៈក្នុងទីកណ្តាលវាលក៏លំបាកដោយត្រជាក់ខ្លះ ក្តៅខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតវច្ចកុដិ ។ សន្ទះទ្វារវច្ចកុដិមិនទាន់មាន ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសន្ទះទ្វារ ក្របទ្វារក្បាល (ដំណាប់ក្រោម) អន្ទាក់លើ (ដំណាប់លើ) សសររបស់សន្ទះទ្វារត្រដោកទ្វារ រនុកទ្វារ គន្លឹះទ្វារ មេសោ ប្រហោងសម្រាប់ទាញនិងខ្សែសម្រាប់ទាញ ។ កំទេចស្មៅធ្លាក់ចុះក្នុងវច្ចកុដិ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុគាបដំបូលហើយបូកលាបទាំងខាងក្នុងខាងក្រៅ[១] និងថ្នាំមានពណ៌ស ពណ៌ខ្មៅ បរិកម្មដោយរង្គ ក្បាច់ភ្ញីផ្កា ក្បាច់ភ្ញីវល្លិ៍ ក្បាច់ធ្មេញមករ ក្បាច់មានស្រទាប់ ៥ ស្នួរសំរាប់ពាក់ចីវរ និងខ្សែសំរាប់ពាក់ចីវរ ។

១ អដ្ឋកថា ថា ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យប្រក់ដំបូលហើយច្រុះឈើតាន់ ហើយបូកទាំងខាងក្នុងខាងក្រៅដោយដីស្អិត ។

[៣០២] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ជរាទុព្វលោ វច្ចំ កត្វា វុដ្ឋហន្តោ បរិបតតិ ។ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឱលម្ពកន្តិ ។

[៣០៣] តេន ខោ បន សមយេន វច្ចកុដិ អបរិក្ខិត្តា ហោតិ ។ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អា-រោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បរិក្ខិបិតុំ តយោ ចាការេ ឥដ្ឋកាចាការំ សិលាចាការំ ទារុចាការន្តិ ។

[៣០៤] កោដ្ឋកោ ន ហោតិ ។ បេ ។ អនុជា-ជាមិ ភិក្ខវេ កោដ្ឋកន្តិ ។ កោដ្ឋកោ នីចវត្ថុកោ ហោតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧច្ចវត្ថុកំ កាតុន្តិ ។ ចយោ បរិបតតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចិនិតុំ តយោ ចយេ ឥដ្ឋកាចយំ សិលាចយំ ទារុចយន្តិ ។ អារោហន្តា វិហញ្ញន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តយោ សោបាណេ ឥដ្ឋកាសោបាណំ សិលាសោបាណំ ទារុសោបាណន្តិ ។ អារោហន្តា បរិបតន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ

[៣០២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបជរាទុព្វល កាលនឹងបន្ទោបង់វច្ចៈ ហើយក្រោកឡើង ក៏ដួលទៅវិញ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតរបស់សម្រាប់តោង ។

[៣០៣] សម័យនោះឯង វច្ចកុដិមិនទាន់មានរបង ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបិទបាំងដោយកំពែង ៣ យ៉ាង គឺ កំពែងឥដ្ឋ ១ កំពែងថ្ម ១ កំពែងឈើ ១ ។

[៣០៤] បន្ទប់មិនទាន់មាន ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយតថាគតអនុញ្ញាតបន្ទប់ ។ បន្ទប់មានទីដីដ៏ទាប ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើទីដីឲ្យខ្ពស់ឡើង ។ ខឿនក៏បាក់រលុះរលាយ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុកខឿន ៣ យ៉ាង គឺខឿនឥដ្ឋ ១ ខឿនថ្ម ១ ខឿនឈើ ១ ។ ពួកភិក្ខុលំបាកនឹងឡើង ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតជណ្តើរ ៣ យ៉ាង គឺ ជណ្តើរឥដ្ឋ ១ ជណ្តើរថ្ម ១ ជណ្តើរឈើ ១ ។ កាលពួកភិក្ខុនាំគ្នាឡើងក៏ធ្លាក់មកវិញ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

អាលម្ពនពាហន្តិ ។ កោជ្ឆកស្ស ករាជំ ន ហោតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ករាជំ បិជ្ឆសង្ឃាជំ ឧទុក្ខលិកំ ឧត្តរចាសកំ អគ្គឡវដ្ដឹ កបិសីសកំ សូចិកំ ឃដិកំ តាលច្ឆិទ្ទំ អាវិញ្ឆនច្ឆិទ្ទំ អាវិញ្ឆនរជ្ជុន្តិ ។ កោជ្ឆកេ តិណចុណ្ណំ បរិបតតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឱគុម្ពេត្វា ឧល្លិត្តាវលិត្តំ កាតុំ សេតវណ្ណំ កាឡវណ្ណំ គេរុកបរិកម្មំ មាលាកម្មំ លតាកម្មំ មករទន្តកំ បញ្ចបដ្ឋិកន្តិ ។ បរិវេណំ ចិក្ខល្លំ ហោតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ មរុម្ពំ បកិរិតុន្តិ ។ ន បរិយាបុណន្តិ[១] ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បទរសិលំ និក្ខិបិតុន្តិ ។ ឧទកំ សន្តិដ្ឋតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧទកនិទ្ធមនន្តិ ។ អាចមនកុម្ភី ន ហោតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាចមនកុម្ភិន្តិ ។ អាចមនសរាវកោ ន ហោតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ

---

១ ន បរិបុរតីតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

តថាគតអនុញ្ញាតបង្កាន់ដៃ ។ សន្ទះទ្វាររបស់បន្ទប់មិនទាន់មាន ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសន្ទះទ្វារ ក្របទ្វារ ក្បាល (ដំណាប់ក្រោម) អន្ទាក់លើ (ដំណាប់លើ) សសររបស់សន្ទះទ្វារ ត្រដោកទ្វារ រនុកទ្វារ គន្លឹះទ្វារ មេសោ ប្រហោងសម្រាប់ទាញ ខ្សែសម្រាប់ទាញ ។ កំទេចស្មៅក៏ធ្លាក់ចុះក្នុងបន្ទប់ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុគាបដំបូលហើយបូកលាបទាំងខាងក្នុងទាំងខាងក្រៅ និងថ្នាំមានពណ៌ស ពណ៌ខ្មៅ បរិកម្មដោយរង្គ ក្បាច់ភ្ញីផ្កា ក្បាច់ភ្ញីវល្លិ៍ ក្បាច់ធ្មេញមករ និងក្បាច់មានស្រទាប់ ៥ ។ ទីលានក៏កក់ជ្រាំ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុរោយរាយដោយគ្រួសរវាន ។ ទីលានមិនរាបស្មើ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យក្រាលកម្រាលថ្ម ។ ទឹកក៏ដក់នៅ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទទឹក ។ ផ្ទាំងទឹកសម្រាប់ជម្រះមិនទាន់មាន ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតផ្ទាំងទឹកសម្រាប់ជម្រះ ។ ផ្តិលសម្រាប់ជម្រះមិនទាន់មាន ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

អាចមនសរាវកន្តិ ។ ឧក្កំ និសិន្នា អាចមេន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាចមនថាឧកន្តិ ។ អាចមនថាឧកា ចាកដា ហោតិ ។ ភិក្ខូ ហិរិយន្តិ អាចមេតុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បរិក្ខិបិតុំ តយោ ចាការេ ឥដ្ឋកាចាការំ សិលាចាការំ ឌារុចាការន្តិ ។ អាចមនកុម្ភី អចារុតា ហោតិ ។ តិណចុណ្ណេហិបិ បំសុកេហិបិ ឱកិរិយតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អបិធានន្តិ ។

[៣០៥] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឯវរូបំ អនាចារំ អាចរន្តិ មាលាវច្ចំ រោបេន្តិបិ រោចាបេន្តិបិ សិញ្ចន្តិបិ សិញ្ចាបេន្តិបិ ឱចិនន្តិបិ ឱចិនាបេន្តិបិ គន្ថេន្តិបិ គន្ថាបេន្តិបិ ឯកតោវណ្ដិកមាលំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ ឧភតោវណ្ដិកមាលំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ មញ្ជរិកំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ វិធុតិកំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ វដំសកំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ អាវេឡំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ ឧរច្ឆទំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ

តថាគតអនុញ្ញាតផ្តិលសម្រាប់ជម្រះ ។ ពួកភិក្ខុលំបាកនឹងអង្គុយជម្រះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទ្រនាប់ជើងសម្រាប់ជម្រះ ។ ទ្រនាប់ជើងសម្រាប់ជម្រះ នៅកណ្តាលវាល ។ ពួកភិក្ខុអៀនខ្មាសនឹងជម្រះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបិទបាំងដោយកំពែង ៣ យ៉ាង គឺ កំពែងឥដ្ឋ ១ កំពែងថ្ម ១ កំពែងឈើ ១ ។ ថ្នាំងទឹកសម្រាប់ជម្រះមិនទាន់មានគម្រប ។ ថ្នាំងទឹកសម្រាប់ជម្រះស្មោកគ្រោកដោយកំទេចស្មៅខ្លះ អាចម៍ដីខ្លះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគម្រប ។

[៣០៥] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រព្រឹត្តអនាចារមានសភាពយ៉ាងនេះ គឺដាំកូនផ្កាខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យដាំខ្លះ ស្រោចខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យស្រោចខ្លះ បេះខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យបេះខ្លះ ក្រងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យក្រងខ្លះ ធ្វើកម្រងផ្កាឲ្យមានទងតែម្ខាងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងមានទងទាំងពីរខាងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាឈើចាក់រំលេចទងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាឈើដោត[១] ជាចង្កោមខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងសម្រាប់ប្រដាប់ក្បាលខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងសម្រាប់ប្រដាប់ត្រចៀកខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងសម្រាប់ប្រដាប់ទ្រូងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ

១ អដ្ឋកថា ពន្យល់ថា កម្រងផ្កាដែលគេដោត ដោយម្ជុលឬកន្លាស់ ។

តេ កុលិត្ថីនំ កុលធីតានំ កុលកុមារីនំ កុលសុណ្ហានំ កុលទាសីនំ ឯកតោវណ្ដិកមាលំ ហរន្តិបិ ហារាបេន្តិបិ ឧភតោវណ្ដិកមាលំ ហរន្តិបិ ហារាបេន្តិបិ មញ្ជរិកំ ហរន្តិបិ ហារាបេន្តិបិ វិធុតិកំ ហរន្តិបិ ហារាបេន្តិបិ វដំសកំ ហរន្តិបិ ហារាបេន្តិបិ អាវេឡំ ហរន្តិបិ ហារាបេន្តិ ឧរច្ឆទំ ហរន្តិបិ ហារាបេន្តិបិ តេ កុលិត្ថីហិ កុលធីតាហិ កុលកុមារីហិ កុលសុណ្ហាហិ កុលទាសីហិ សទ្ធឹ ឯកភាជនេបិ ភុញ្ជន្តិ ឯកថាលកេបិ បិវន្តិ ឯកាសនេបិ និសីទន្តិ ឯកមញ្ចេបិ តុវដ្ដេន្តិ ឯកត្ថរណាបិ តុវដ្ដេន្តិ ឯកបាវុរណាបិ តុវដ្ដេន្តិ ឯកត្ថរណបាវុរណាបិ តុវដ្ដេន្តិ វិកាលេបិ ភុញ្ជន្តិ មជ្ជម្បិ បិវន្តិ មាលាគន្ធវិលេបនម្បិ ធារេន្តិ នច្ចន្តិបិ គាយន្តិបិ វាទេន្តិបិ លាសេន្តិបិ នច្ចន្តិយាបិ នច្ចន្តិ នច្ចន្តិយាបិ គាយន្តិ នច្ចន្តិយាបិ វាទេន្តិ នច្ចន្តិយាបិ លាសេន្តិ ។ បេ ។

ពួកភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះ នាំផ្កាកម្រងមានទងតែម្ខាងទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅខ្លះ នាំផ្កាកម្រងមានទងទាំងពីរខាងទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅខ្លះ នាំផ្កាឈើចាក់រំលេចទងទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅឲ្យខ្លះ នាំផ្កាឈើដែលដោតជាចង្កោមទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅខ្លះ នាំផ្កាកម្រងសម្រាប់ប្រដាប់ក្បាលទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅឲ្យខ្លះ នាំផ្កាកម្រងសម្រាប់ប្រដាប់ត្រចៀកទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅឲ្យខ្លះ នាំផ្កាកម្រងសម្រាប់ប្រដាប់ទ្រូងទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅឲ្យខ្លះ ដើម្បីពួកស្រីក្រមុំនៃត្រកូល ធីតានៃត្រកូល កុមារីនៃត្រកូល ស្រីជាកូនប្រសានៃត្រកូល ទាសីនៃត្រកូល ពួកភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះ ឆាន់ (ភោជន) ក្នុងភាជន៍មួយជាមួយនឹងស្រីនៃត្រកូល ធីតានៃត្រកូល កុមារីនៃត្រកូល ស្រីជាកូនប្រសានៃត្រកូល ទាសីនៃត្រកូលទាំងឡាយខ្លះ ផឹកទឹកក្នុងផ្តិលជាមួយគ្នាខ្លះ អង្គុយលើអាសនៈជាមួយគ្នាខ្លះ ដេកលើគ្រែជាមួយគ្នាខ្លះ ដេកលើកម្រាលជាមួយគ្នាខ្លះ ដេកដណ្តប់សំពត់ជាមួយគ្នាខ្លះ ដេកលើកម្រាលទាំងដណ្តប់សំពត់ជាមួយគ្នាខ្លះ ស៊ីខុសពេលខ្លះ ផឹកទឹកស្រវឹងខ្លះ ទ្រទ្រង់ផ្កាកម្រងគ្រឿងក្រអូបនិងគ្រឿងលាបខ្លះ រាំខ្លះ ច្រៀងខ្លះ ប្រគំខ្លះ កែក្រាយខ្លះ រាំជាមួយនឹងស្រីដែលរាំខ្លះ ច្រៀងជាមួយនឹងស្រីដែលរាំខ្លះ ប្រគំជាមួយនឹងស្រីដែលរាំខ្លះ កែក្រាយជាមួយនឹងស្រីដែលរាំខ្លះ ។ បេ ។

២៤៣

ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកេ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុវត្ថុ វិវិធោ អនាចារោ

លាសេន្តិយាបិ នច្ចន្តិ លាសេន្តិយាបិ គាយន្តិ លាសេន្តិយាបិ វាទេន្តិ លាសេន្តិយាបិ លាសេន្តិ អដ្ឋបទេបិ កីឡន្តិ ទសបទេបិ កីឡន្តិ អាកាសេបិ កីឡន្តិ បរិហារបថេបិ កីឡន្តិ សន្តិកាយបិ កីឡន្តិ ខលិកាយបិ កីឡន្តិ ឃដិកាយបិ កីឡន្តិ សលាកហត្ថេនបិ កីឡន្តិ អក្ខេនបិ កីឡន្តិ បង្គចិរេនបិ កីឡន្តិ វង្កកេនបិ កីឡន្តិ មោក្ខចិកាយបិ កីឡន្តិ ចិង្គុលកេនបិ កីឡន្តិ បត្តាឡ្ហកេនបិ កីឡន្តិ រថកេនបិ កីឡន្តិ ធនុកេនបិ កីឡន្តិ អក្ខរិកាយបិ កីឡន្តិ មនេសិកាយបិ កីឡន្តិ យថាវជ្ជេនបិ កីឡន្តិ ហត្ថិស្មិម្បិ សិក្ខន្តិ អស្សស្មិម្បិ សិក្ខន្តិ រថស្មិម្បិ សិក្ខន្តិ ធនុស្មិម្បិ សិក្ខន្តិ ថរុស្មិម្បិ សិក្ខន្តិ ហត្ថិស្សបិ បុរតោ ធាវន្តិ អស្សស្សបិ បុរតោ ធាវន្តិ រថស្សបិ បុរតោ ធាវន្តិ ធាវន្តិបិ អាធាវន្តិបិ ឧស្សេឡេន្តិបិ អប្ផោដេន្តិបិ និព្វុជ្ឈន្តិបិ មុដ្ឋីហិបិ យុជ្ឈន្តិ រង្គមជ្ឈេបិ សង្ឃាដឹ បត្ថរិត្វា នច្ចកឹ ឯវំ វទេន្តិ ឥធ ភគិនិ នច្ចស្សូតិ នលាដិកម្បិ ទេន្តិ វិវិធម្បិ អនាចារំ អាចរន្តិ ។

រាំជាមួយនឹងស្រីដែលកែក្រាយខ្លះ ច្រៀងជាមួយនឹងស្រីដែលកែក្រាយខ្លះ ប្រគំជាមួយនឹងស្រីដែលកែក្រាយខ្លះ កែក្រាយជាមួយនឹងស្រីដែលកែក្រាយខ្លះ លេងបាស្កាមានក្រឡាប្រាំបីខ្លះ លេងបាស្កាមានក្រឡាដប់ខ្លះ លេងបាស្កាក្នុងអាកាសខ្លះ លេងវាងផ្លូវដែលគួរវាង (លេងពួន) ខ្លះ លេងផ្ទាត់គ្រាប់មានគ្រាប់ក្រួសជាដើមខ្លះ លេងបាស្កាក្នុងលានសម្រាប់លេងខ្លះ លេងហ៊ឹងខ្លះ លេងរលាស់ទឹកល័ក្តឲ្យទាយរូបខ្លះ លេងអង្គញ់ខ្លះ លេងផ្លុំប៉ីស្លឹកខ្លះ លេងនង្គ័លតូចខ្លះ លេងដាំដូងខ្លះ លេងកង្ហារខ្លះ លេងវាល់ដីខ្សាច់ (បាយឡុកបាយឡ) ខ្លះ លេងរថតូចខ្លះ លេងធ្នូតូចខ្លះ លេងសរសេរខ្យល់ឲ្យទាយខ្លះ លេងទាយចិត្ត (ស្តេចចង់) ខ្លះ លេងកំប្លែងត្រាប់គេខ្លះ ហាត់វិជ្ជាដំរីខ្លះ ហាត់វិជ្ជាសេះខ្លះ ហាត់វិជ្ជារថខ្លះ ហាត់វិជ្ជាធ្នូខ្លះ ហាត់វិជ្ជាដងមានដងដាវជាដើមខ្លះ ស្ទុះរត់ពីមុខដំរីខ្លះ ស្ទុះរត់ពីមុខសេះខ្លះ ស្ទុះរត់ពីមុខរថខ្លះ ស្ទុះរត់ទៅខ្លះ ស្ទុះរត់មកខ្លះ ស្រែកហ៊ោខ្លះ ទះដៃខ្លះ ចំបាប់គ្នាខ្លះ ដាល់គ្នាខ្លះ ក្រាលសង្ឃាដិក្នុងកណ្តាលរោងរាំ ហើយនិយាយនឹងស្រីដែលរាំយ៉ាងនេះថា ម្នាលប្អូនស្រី នាងចូររាំក្នុងទីនេះខ្លះ ដាក់ម្រាមដៃលើថ្ងាសខ្លួននិងថ្ងាសស្រីដែលរាំខ្លះ ប្រព្រឹត្តអនាចារផ្សេង ៗ ខ្លះ (ក្រៅអំពីនេះទៅទៀត) ។

ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ វីរិជំ អណាចារំ អាចរិតព្វំ យោ អាចរេយ្យ យថាធម្មោ ការេតព្វោតិ ។

[៣០៦] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មន្តេ ឧរុវេលកស្សបេ បព្វជិតេ សង្ឃស្ស ពហុំ លោហ-ភណ្ឌំ ទារុភណ្ឌំ មត្តិកាភណ្ឌំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ អថ-ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កិន្នុ ខោ ភគវតា លោហ-ភណ្ឌំ អនុញ្ញាតំ កឹ អននុញ្ញាតំ កឹ ទារុភណ្ឌំ អនុញ្ញា-តំ កឹ អននុញ្ញាតំ កឹ មត្តិកាភណ្ឌំ អនុញ្ញាតំ កឹ អននុញ្ញាតន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឋបេត្វា បហរណឹ សព្វំ លោហភណ្ឌំ ឋបេត្វា អាសន្ទឹ បល្លង្កំ ទារុបត្តំ ទារុចាទុកំ សព្វំ ទារុភណ្ឌំ ឋបេត្វា កត-កញ្ច កុម្ភការិកញ្ច សព្វំ មត្តិកាភណ្ឌន្តិ ។

ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកំ និដ្ឋិតំ បញ្ចមំ ។

ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រព្រឹត្តអនាចារផ្សេង ៗ ទេ ភិក្ខុណាប្រព្រឹត្ត វិន័យធរគប្បីឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើតាមធម៌ ។

[៣០៦] សម័យនោះឯង កាលព្រះឧរុវេលកស្សបមានអាយុចូលមកបួសហើយ ក៏មានគ្រឿងលោហៈ គ្រឿងឈើ គ្រឿងដី ជាច្រើនកើតឡើងដល់សង្ឃ ។ ពួកភិក្ខុគិតយ៉ាងនេះថា គ្រឿងលោហៈ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតហើយ ឬមិនទាន់អនុញ្ញាតទេ គ្រឿងឈើព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតហើយ ឬមិនទាន់អនុញ្ញាតទេ គ្រឿងដីព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតហើយ ឬមិនទាន់អនុញ្ញាតទេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រឿងលោហៈទាំងពួង វៀរលែងតែលោហៈដែលជាគ្រឿងសម្រាប់ប្រហារ អនុញ្ញាតគ្រែទាំងពួង វៀរលែងតែអាសនៈកន្ទង់ហួសប្រមាណដែលហៅថាអាសន្ទិ អនុញ្ញាតគ្រឿងឈើទាំងពួង វៀរលែងតែបាត្រឈើ និងទ្រនាប់ជើងឈើ អនុញ្ញាតគ្រឿងដីទាំងពួង វៀរលែងតែគ្រឿងជូតជើងដែលគេធ្វើជាពកឲ្យស្រួច ៗ ឡើងមានអាការដូចពកគ្រាប់ផ្លែឈូកនិងកុដិធ្វើដោយដីសុទ្ធ (ដូចកុដិធនិយភិក្ខុ) ។

ចប់ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកៈ ជាគម្រប់ ៥ ។

ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

តស្សុទ្ទានំ

[៣០៧] រុក្ខេ ថម្ភេ ច កុឌ្ឌេ ច
អដ្ឋានេ គន្ធសុត្តិយា
វិគ្គយ្ហ មល្លកោ កច្ឆុ
ជរា ច បុថុបាណិកា
វឡិកាបិច បាមង្គោ
កណ្ឋសុត្តំ ន ធារយេ
កដិ ឱវដ្ដិ កាយុរំ
ហត្ថាភរណមុទ្ទិកា
ទីឃេ កោច្ឆេ ផណេ ហត្ថេ
សិត្ថា ឧទកតេលកេ
អាទាសុទបត្តវណា
អាលេបោ មក្ខចុណ្ណនា
លញ្ជន្តិ អង្គរាគញ្ច
មុខរាគំ តទុភយំ
ចក្ខុរោគំ គិរគ្គញ្ច

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកៈនោះដូច្នេះ

[៣០៧] រឿងភិក្ខុងូតទឹកត្រដុសកាយនឹងដើមឈើ នឹងសសរ នឹងជញ្ជាំង ទាំងងូតទឹកក្នុងទីមិនសមគួរ ងូតទឹកដុសខ្លួនដោយឈើដែលគេធ្វើជាដៃគន្ធព្វ ងូតទឹកដុសដោយលំអិតថ្មឈ្មោះករុវិន្ទកសុត្តិ ងូតទឹកត្រដុសគ្នាទៅវិញទៅមក ងូតទឹកដោយឈើមានសណ្ឋានដូចជើងកន្ធោរ ១ រឿងភិក្ខុកើតកមរមាស់ និងភិក្ខុជរា ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យដុសខ្នងដោយបាតដៃបាន ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុទ្រទ្រង់ប្រដាប់ត្រចៀក សង្វារប្រដាប់ក ប្រដាប់ចង្កេះ កងប្រដាប់ដើមដៃ ប្រដាប់ដៃ និងចិញ្ចៀន ១ រឿងភិក្ខុទុកសក់វែង សិតសក់ដោយស្និត សិតសក់ដោយក្រាស សិតសក់ដោយដៃ សិតសក់ដោយក្រមួន លាបសក់ដោយប្រេងលាយដោយទឹក ១ រឿងភិក្ខុឆ្លុះមុខក្នុងកញ្ចក់ ក្នុងភាជន៍ទឹក ១ រឿងភិក្ខុកើតដំបៅមុខ លាបមុខ ផាត់មុខ ប្រស់មុខ ចុចមុខ លាបអវយវៈ លាបមុខនិងលាបទាំងអវយវៈទាំងមុខ ១ រឿងភិក្ខុកើតរោគភ្នែក ១ រឿងមហោស្រពលើកំពូលភ្នំ ១

អាយតំ សរ ពាហិរំ

អម្ពបេសិសកាលេហិ

អហិ ឆិន្ទិ ច ចន្ទនំ

ឧច្ចាវចា បត្តមូលា

សុវណ្ណា[១] ពហលា វលី

ចិត្រទុស្សតិ ទុក្កដ្ឋោ

ឧណ្ហោ ភិជ្ជីសុ មិឍិយា

បរិភណ្ឌំ តិណំ ចោឡំ

មាឡោ[២] កុណ្ឌោលិកាយ ច

ជរិកា អំសវទ្ធញ្ច

តថា ពន្ធនសុត្តកា

វីលំ មញ្ចេ ច បីឋេ ច

១ ឱ. ម. សុវណ្ណោ ។ ២ ឱ. ម. មាឡំ ។

រឿងភិក្ខុច្រៀងធម៌ដោយសំឡេងវែង ១ រឿងភិក្ខុមានសេចក្តីរង្កៀស នឹងសូត្រជាបទសរភ័ញ្ញ ១ រឿងភិក្ខុទ្រទ្រង់សំពត់ដែលធ្វើដោយរោមសត្វ មានរោមចេញមកខាងក្រៅ ១ រឿងអនុញ្ញាតចំណិតស្វាយ ១ រឿងពួកជននាំយកផ្លែស្វាយទាំងមូលទៅក្នុងរោងកត្ត ១ រឿងភិក្ខុពស់ចឹក ១ រឿងភិក្ខុកាត់អង្គជាតរបស់ខ្លួន ១ រឿងបាត្រខ្លឹមចន្ទន៍ ១ រឿងភិក្ខុប្រើបាត្រខ្ពស់និងទាប ១ រឿងផ្ទៃបាត្រសឹករិលព្រោះគ្មានជើង ១ រឿងបញ្ញត្តជើងបាត្រធ្វើដោយមាសនិងប្រាក់ ១ រឿងជើងបាត្រក្រាស់ពេក ១ រឿងលួសកើតឡើងដល់ភិក្ខុ ១ រឿងភិក្ខុប្រើជើងបាត្រវិចិត្រផ្សេងៗ ១ រឿងភិក្ខុទុកបាត្រទាំងទទឹក បាត្រក៏ខូចទៅ ១ រឿងបាត្រធុំក្លិនអាក្រក់ ១ រឿងភិក្ខុទុកបាត្រក្នុងទីក្តៅ បាត្ររមៀលធ្លាក់បែក ១ រឿងភិក្ខុទុកបាត្រក្នុងទីបំផុតនៃក្តារតាំង ទុកបាត្រក្នុងទីបំផុតនៃថ្នាក់ ១ រឿងអនុញ្ញាតកម្រាលស្មៅ អនុញ្ញាតកំណាត់សំពត់ អនុញ្ញាតរោងទុកបាត្រ អនុញ្ញាតថ្ងាងសម្រាប់ទុកបាត្រ អនុញ្ញាតស្បោកបាត្រ យោគបាត្រ និងខ្សែសម្រាប់ចងបាត្រ ១ រឿងភិក្ខុព្យួរបាត្រនឹងចំរឹងជញ្ជាំង ទុកបាត្រលើគ្រែនិងតាំង

ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

អង្កេ ឆត្តេ បណាមធា[១]

តុម្ពយជិធរសីសំ

ចលកានិ បជិក្កហោ

វិផាលិធណ្ឌាសោវណ្ណំ

បត្តេ បេសិ ច ធាឡិកា

កិណ្ណា សត្តុ សរិតញ្ចូ

មធុសិត្តំ សិចាជិកំ

វិកណ្ណំ ពន្ធិ វិសមំ

ធមា ជិរប្បហោតិ ច

កឡិម្ពំ មោឃសុត្តញ្ចូ

អធោតល្ងំ ឧចាហាធា

១ ឱ. បណាមិតា ។

ដាក់បាត្រលើភ្លៅ ទុកបាត្រក្នុងឆត្រ និងមានបាត្រក្នុងដៃប្រាន សន្ទុះទ្វារ ១ រឿងភិក្ខុត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតដោយសំបកឃ្លោក ដោយអំបែងឆ្នាំង ១ រឿងភិក្ខុប្រើបាត្រក្បាលខ្មោច ១ រឿងភិក្ខុយកបាត្រទៅដាក់កាកអាមិសៈ ហើយយកទៅចាក់ចោល ទ្រង់អនុញ្ញាតកន្ថោរ ១ រឿងភិក្ខុហែកចីវរដោយដៃ ១ រឿងកាំបិតមានដង កើតឡើងដល់សង្ឃ ភិក្ខុប្រើដងកាំបិតធ្វើដោយមាសជា (ដើម) ១ រឿងភិក្ខុដេរចីវរដោយស្លាបមាន់ និងចំរៀកឫស្សី ទ្រង់អនុញ្ញាតបំពង់ម្ជុល អនុញ្ញាតឲ្យយកលំអិតពូជសុរា (ដំបែ) ប្រកក្នុងបំពង់ម្ជុល អនុញ្ញាតឲ្យយកលំអិតម្សៅលាយដោយរមៀត ឲ្យយកលំអិតថ្មប្រកក្នុងបំពង់ម្ជុលក្រមួនឃ្មុំ និងស្រោមលំអិតថ្ម ១ រឿងដេរចីវរមានមុំមិនស្មើគ្នា ទ្រង់អនុញ្ញាតឈើស្ដឹង និងខ្សែស្ដឹងឲ្យភិក្ខុចងដេរចីវរ ១ រឿងភិក្ខុលាឈើស្ដឹងក្នុងទីមិនរាបទាប ភិក្ខុក្រាលឬលាឈើស្ដឹងលើផែនដី ឈើស្ដឹងរេចរឹលត្រង់ជាយជុំវិញ ១ រឿងអនុ-ញ្ញាតខ្នាតសម្រាប់វាស់ចីវរ និងខ្សែបន្ទាត់ ១ រឿងភិក្ខុមិនលាងជើងហើយជាន់លើឈើស្ដឹង ភិក្ខុពាក់ស្បែកជើងជាន់លើ

អគ្គ័លេ បដិគ្គហញ្ច
អាវេសនញ្ច វដ្ដកំ
បដិគ្គហត្ថវិកាញ្ច
អំសសុត្តំ ច ពន្ធកា[១]
អជ្ឈោកាសេ ជីចវត្ថុ
ចយោ ចាបិ វិហាញ្ញវេ
បរិបតំ តិណាចុណ្ណំ
ឧល្លិត្តញ្ចាវលិត្តកំ
សេតំ កាឡ្សកវណ្ណាញ្ច
បរិកម្មញ្ច គេរុកំ
មាលាកម្មំ លតាកម្មំ
មករេជន្តចាជិកំ[២]
ចីវររំសំ រជ្ជុញ្ច
អនុញ្ញាសិ វិជាយកោ ។
ឧជ្ឈិត្វា បក្កមន្តិ ច

---

១ ឱ. ម. អង្គុលេ បដិគ្គហញ្ច វិត្ថកំ ថវិកពន្ធកា ។ ២ ឱ. ម. មករទន្តកំ បាជិកា ។

ឈើស្ដឹង ១ រឿងភិក្ខុឈឺម្រាមដៃ ព្រោះដេរចីវរ ទ្រង់អនុញ្ញាតស្នាប់ម្រាមដៃដេរ ប្រអប់សម្រាប់ដាក់ម្ជុលកាំបិត ស្នាប់ម្រាមដៃដេរ ថង់សម្រាប់ដាក់ស្នាប់ម្រាមដៃដេរ ខ្សែយោគនិងខ្សែចង ១ រឿងភិក្ខុដេរចីវរក្នុងទីវាល រោងសម្រាប់ដាក់ឈើស្ដឹងមានទីដីទាប ១ រឿងខឿនបាក់រលុះរលើងទៅ ភិក្ខុលំបាកឡើងខឿនដែលគ្មានជណ្ដើរ ភិក្ខុដួលធ្លាក់ដោយឡើងជណ្ដើរ កំទេចស្មៅធ្លាក់ចុះក្នុងរោងឈើស្ដឹង ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យបូកលាបដំបូលទាំងក្នុងទាំងក្រៅ ធ្វើឲ្យមានពណ៌ស ពណ៌ខ្មៅនិងបរិកម្មដោយរង្គ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើក្បាច់ភ្ញីផ្កា ភ្ញីវល្លិ៍ ក្បាច់ធ្មេញមករ ក្បាច់មានស្រទាប់ប្រាំ ទាំងអនុញ្ញាតស្នួចីវរ និងខ្សែស្បៀង ១ ។ រឿងភិក្ខុចោលឈើស្ដឹងហើយចៀសចេញទៅ

២៤៩

ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

កឋិនំ បរិភិជ្ជតិ
វិនិវេឋិយតិ កុឌ្ឍេ[១]
បត្តេណាធាយ កច្ឆវេ
បរិភា ពន្ធសុត្តកំ[២]
ពន្ធិត្វា ច ឧបាហនា
ឧបាហនត្ថវិកញ្ច
អំសវទ្ធញ្ច សុត្តកំ[៣]
ឧទកាកប្បិយំ មគ្គេ
បរិស្សាវនចោឡកំ
ធម្មករកំ[៤] ទ្វេ ភិក្ខូ
វេសាលឹ អគមា មុនិ
ទណ្ឌំ ឱត្ថរិកំ តត្ថ-
នុញ្ញាសិ[៥] បរិស្សាវនំ ។
មកសេហិ បណីតេន
ពហ្វាពាធា ច ជីវកោ
ចង្កមនជន្តាឃរំ

១ ឱ. ម. វិនិវេឋិយ កុឌ្ឍេបិ ។ ២ ឱ. ម. ពន្ធនសុត្តញ្ច ។ ៣ អយំ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ន ទិស្សតិ ។ ៤ ឱ. ធម្មករកោ ។ ម. ធម្មករណោ ។ ៥ ឱ. ទណ្ឌឱត្ថរកំ តត្ថ អនុញ្ញាសិ ។ ម. ទណ្ឌ ឱត្ថរណំ ។

ឈើស្ដឹងវិនាសខូចទៅ ភិក្ខុមូរឈើស្ដឹង ៗ បេះតែរលាបេញ ភិក្ខុផ្អែកឈើស្ដឹងនឹងជញ្ជាំង ភិក្ខុយកបាត្រដាក់ម្ហូល កាំបិត និងថ្នាំហើយដើរទៅ អនុញ្ញាតថង់សម្រាប់ដាក់ថ្នាំ និងខ្សែ ចង ១ រឿងភិក្ខុចងស្បែកជើងនឹងវត្តពន្ធចង្កេះ អនុញ្ញាតថង់ សម្រាប់ដាក់ស្បែកជើង ខ្សែយោគនិងខ្សែចង ១ រឿងទឹកជា អកប្បិយៈមានកណ្ដាលផ្លូវ អនុញ្ញាតសំពត់តម្រងទឹកនិងធម្ម-ក្រក ១ រឿងភិក្ខុពីររូបដើរផ្លូវឆ្ងាយ ១ រឿងព្រះមហាមុនីយាង ទៅកាន់ក្រុងវេសាលី អនុញ្ញាតសំពត់តម្រងទឹកដែលមានដង និងសំពត់តម្រងត្រាំ ក្នុងក្រុងវេសាលីនោះ ១ ។ រឿងភិក្ខុមាន មូសខាំ ភិក្ខុមានអាពាធច្រើន ព្រោះឆាន់បណីតភោជន ១ រឿងជីវកកោមារភត្យ ១ រឿងអនុញ្ញាតទីបង្រ្គមនិងរោងភ្លើង ១

វិសមេ ជីចវត្ថុកោ
តយោ ចយេ វិហញ្ញន្តិ
សោចាណាលម្ពវេធិកំ
អជ្ឈោកាសេ តិណាចុណ្ណំ
ឧល្លិត្តញ្ចាវលិត្តកំ[១]
សេតកំ កាឡវណ្ណញ្ច
បរិកម្មញ្ច គេរុកំ
មាលាកម្មំ លតាកម្មំ
មករទន្តចាជិកំ[២]
វំសំ ចីវររជ្ជុញ្ច
ឧច្ចំ[៣] វ វត្ថុកំ ការេ
ចយោ សោចាណពាហញ្ច
កវាដំ បិដ្ឋសង្ឃាដំ
ឧទុក្ខលុត្តរចាសកំ
វដ្ដិញ្ច កបិសីសកំ
សូចិឃដិតាលឆិទ្ទំ

១ ឱ. ម. ឧល្លិត្តាវលិត្តកំ ។ ២ ឱ. មករទន្តកបដិកំ ។ ម. មករទន្តកបដិកំ ។ ៣ ឱ. ម. ឧច្ចា ច ។

រឿងភិក្ខុចង្ក្រមក្នុងទីចង្ក្រមមិនស្មើ ទីចង្ក្រមមានទីដីទាប ទ្រង់អនុញ្ញាតខឿន ៣ យ៉ាង ពួកភិក្ខុលំបាកនឹងឡើង ព្រោះគ្មានជណ្ដើរ ទ្រង់អនុញ្ញាតជណ្ដើរ និងបង្កាន់ដៃ និងដៃរបៃនៃទីចង្ក្រម ១ រឿងភិក្ខុចង្ក្រមក្នុងទីវាល កំទេចស្មៅធ្លាក់ចុះក្នុងរោងចង្ក្រម ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យបូកលាបទាំងក្នុងទាំងក្រៅ ទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំមានពណ៌ស ពណ៌ខ្មៅ បរិកម្មដោយរង្គ ធ្វើក្បាច់ភ្ញីផ្កា ភ្ញីវល្លិ៍ ក្បាច់ធ្មេញមករ ក្បាច់មានស្រទាប់ប្រាំ ស្នូចីវរនិងខ្សែស្បៀង ១ រឿងអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទីដីរោងភ្លើងឲ្យខ្ពស់ឡើង ខឿនជណ្ដើរនិងបង្កាន់ដៃជណ្ដើរ សន្ទះទ្វារ រោងភ្លើង ក្របទ្វារក្បាល (ដំណាប់ក្រោម) អន្ទាក់ខាងលើ (ដំណាប់លើឬច្បោះ) សសរនៃសន្ទះទ្វារ ត្រដោកទ្វារ រនុកទ្វារ គន្លឹះទ្វារ មេសោ

២៤១

ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

អាវិញ្ឆនញ្ច វដ្ដុកំ
មណ្ឌលំ ធូមនេត្តញ្ច
មញ្ចោ ច មុខមត្តិកា
ទោណិ ទុគ្គន្ធា ច ឌហតិ
ឧទដានំ(១) សរាវកំ
ន សេនេតិ ច ចិក្ខល្លំ
ដោវិ និទ្ធមនំ ការេ
បីបញ្ច កោដ្ឋកេ កម្មំ
មរុម្ពា សិលនិទ្ធមំ(២)
នត្តា ធមាយំ វស្សន្តេ
បដិច្ឆាទី តយោ តហឹ
ឧទបានំ លុជ្ជតិ ច
វល្លិយា កាយពន្ធនេ
តុលំ ការកដំ ចក្កំ
ពហូ ភិជ្ជន្តិ ភាជនា

១ ឱ. ទុគ្គន្ធោ ច ទហតិ ច ឧទកាតរ សរាវកំ ។ ២ ឱ. ម. សិលនិទ្ធមនា ។

ប្រហោងសម្រាប់បិទបើក ខ្សែទាញបិទបើក និងអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើមណ្ឌល គឺ ដីឲ្យទាបជុំវិញរោងភ្លើង បំពង់ផ្សែង (បំពង់ភ្លើង) ១ រឿងភិក្ខុធ្វើចង្រ្កានពាក់កណ្ដាលរោងភ្លើងតូច អនុញ្ញាតដីលាបមុខ ទាំងអនុញ្ញាតស្នូកសម្រាប់លាយដីស្អិត ដីធំក្លិនអាក្រក់ ១ រឿងភ្លើងរលាកភិក្ខុ ១ រឿងអនុញ្ញាតអាងទឹក និងផ្តិលទឹក ១ រឿងដំបូលស្មៅមិនមានចំហាយញើស ១ រឿងរោងភ្លើងមានភក់ជ្រាំ ១ រឿងអនុញ្ញាតឲ្យលាងកម្រាលរោងភ្លើងនិងធ្វើឲ្យទទឹក ១ រឿងអនុញ្ញាតតាំងសម្រាប់រោងភ្លើង ១ រឿងអនុញ្ញាតបន្ទប់ទឹកនិងកិច្ចការក្នុងរោងភ្លើង ១ រឿងអនុញ្ញាតឲ្យពោយក្រួសរវាន អនុញ្ញាតកម្រាលថ្ម និងទទឹក ១ រឿងភិក្ខុអាក្រាតសំពះគ្នា ១ រឿងភិក្ខុដាក់ចីវរលើផែនដី ភ្លៀងទទឹកចីវរ ១ រឿងអនុញ្ញាតគ្រឿងបិទបាំងកាយបីយ៉ាង ១ រឿងទឹកមិនមានក្នុងរោងភ្លើងនោះ អនុញ្ញាតអណ្តូងទឹក មាត់អណ្តូងទឹក បាក់រលុះរលាយ ភិក្ខុយោងទឹកដោយវល្លិ៍ខ្លះដោយវត្ថពន្ធចង្កេះខ្លះ អនុញ្ញាតថ្នីងសម្រាប់យោងទឹក យន្តសម្រាប់ទាញទឹក និងរហាត់ទឹក ១ រឿងភាជន៍បែកជាច្រើន

លោហភណ្ឌកំសភណ្ឌំ
សាលា តិណាបិជានិ ច
ឆោណិ ចន្ទនិ ចាភារា
ចិក្ខល្លំ និទ្ធមេន ច
សីតិកតំ ចោក្ខវណី
បុរាណញ្ច និល្លេខកំ
ចតុម្មាសំ សយន្តិ ច
កន្ធបុប្ផំ នជិដ្ឋហោ[1]
អាសិត្តកមឡោរិកំ
កុញ្ចាត្តេកំ តុវដ្ដយុំ
វឡ្ហោ ពោជិ ច អក្កាមិ

១ ឱ. ម. នមតកញ្ច នធិដ្ឋហោ ។

បំពង់លោហៈ បំពង់ឈើ និងចម្មខណ្ឌ ១ រឿងអនុញ្ញាតសាលាជិតអណ្តូងទឹក កំទេចស្មៅធ្លាក់ចុះក្នុងសាលា អនុញ្ញាតគ្របអណ្តូងទឹក ស្នូកទឹក អណ្តូងជ្រាំ និងកំពែង ៣ យ៉ាង ១ រឿងអណ្តូងជ្រាំមានភក់អនុញ្ញាតទបង្ហូរទឹក ១ រឿងភិក្ខុមានកាយរងា ១ រឿងឧបាសកជីកស្រះបោក្ខរណី ទឹកដក់នៅយូរក្នុងស្រះបោក្ខរណី ១ រឿងឧបាសកសង់រោងភ្លើងមានជហ្វាដង់ក្តារ ១ រឿងភិក្ខុនៅប្រាសចាកសំពត់និសីទនៈ ៤ ខែ ១ រឿងភិក្ខុដេកនៅលើទីដំណេក ដែលពោយពាយដោយផ្កា ពួកមនុស្សនាំយកគ្រឿងក្រអូប និងផ្កាកម្រងមកកាន់អារាម ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យអធិដ្ឋានសំពត់ស្នាច់ ដោយរោមចៀម ១ រឿងភិក្ខុឆាន់លើតុប្តថាស អនុញ្ញាតភាជន៍ឈើសម្រាប់តម្កល់បាត្រ ១ រឿងភិក្ខុឆាន់ ក្នុងភាជន៍ជាមួយគ្នា ដេកលើគ្រែជាមួយគ្នា លើកម្រាលជាមួយគ្នា ១ រឿងវឌ្ឍលិច្ឆវិ ១ រឿងពោធិរាជកុមារ ១ រឿងមិនទ្រង់ជាន់លើកម្រាលសំពត់ ១

២៤៣

ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

យដំ កតកសម្មជ្ជនី
សក្ខរំ កឋលញ្ចេវ
ផេណកំ ចាទឃំសនី
វិធូបនំ តាលវណ្ដំ
មកសញ្ចាបិ ចាមរី
ឆត្តំ វិនា ច អារាមេ
តយោ សិក្កាយ សម្មុតិ
ហេមា សិត្វា ឆវា ទីឃា
ឆិន្ទន្តង្គុលិកា ទុក្ខា
សលោហិតំ បមាណញ្ច
វីសតិ ទីឃកោសតា
ខុរំ សិលំ សិចាដិកំ
នមតំ[១] ខុរភណ្ឌកំ
មស្សុំ កប្បេន្តិ វឌ្ឍេន្តិ
គោលោមិ ចតុរស្សកំ

១ ឱ. ម. នមតកំ ។

រឿងនាងវិសាខានាំយកក្អម និងទ្រនាប់សម្រាប់ដូតជើង ដែលមានពកនិងអំបោស ទ្រង់អនុញ្ញាតទ្រនាប់សម្រាប់ដូតជើង ៣ យ៉ាង គឺ ទ្រនាប់ថ្ម ក្បឿង ឬអំបែង និងទ្រនាប់ផ្សិតសមុទ្រ រឿងនាងវិសាខានាំយកផ្លិតបួនជ្រុងនិងផ្លិតមូលទៅថ្វាយព្រះមានព្រះភាគ ១ រឿងផ្លិតបក់មូសកើតឡើងដល់សង្ឃ ទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុប្រើប្រាស់ផ្លិតចាមរី ១ រឿងភិក្ខុឈឺតែខានបាំងឆត្រមិនសប្បាយ និងភិក្ខុរង្កៀសនឹងបាំងឆត្រក្នុងអារាម ១ រឿងអនុញ្ញាតសិក្កាសម្មតិដល់ភិក្ខុ ៣ រូប រឿងភិក្ខុទំពាអៀង ១ រឿងគ្រាប់បាយធ្លាក់រាត់រាយក្នុងរោងកត្តរឿងភិក្ខុមានក្រចកវែង ភិក្ខុកាត់ក្រចកដោយក្រចក ភិក្ខុត្រ-ដុសក្រចកនឹងជញ្ជាំង ម្រាមដៃឈឺចាប់ ភិក្ខុកាត់ក្រចក ត្រាតែចេញឈាម ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យកាត់ក្រចកស្មើនឹងសាច់ ១ រឿងភិក្ខុដុសខាត់ក្រចកទាំងម្ភៃ ១ រឿងភិក្ខុទុកសក់វែង អនុញ្ញាតកាំបិតកោរ ថ្មសំលៀងកាំបិតកោរ ស្រោមកាំបិតកោរ គ្រឿងស្នាប់ធ្វើដោយរោមចៀម និងគ្រឿងប្រដាប់កាំបិតកោរទាំងអស់ ១ រឿងភិក្ខុកោរពុកមាត់ ទុកពុកមាត់ ទុកពុកចង្កាឲ្យវែងដូចជាពុកចង្កាពពែ ទុកពុកមាត់ឲ្យមានជ្រុង ៤

បរិមុខំ អឌ្ឍុរុកញ្ច

ធាមិ សម្ពាដសំហារេ

អាពាធា កត្តរិ វេណោ

ធីយំ សត្ថវិកាយ ច

បលិតំ ថកិតំ ឧច្ចា

លោហភណ្ឌាញ្ជនី សហា

បល្លត្ថិកញ្ច អាយោគោ

វដំ ច កាយពន្ធនំ

កលាពុកំ ទេឌ្ឌុភកំ

មុរជំ មទ្ទវីណាកំ

បដ្ដិកា សូករន្តញ្ច

ទសា មុរជវេណិកា

អន្តោ សោភគុណកញ្ច

ប្រមូលដួរពោមត្រង់ដើមទ្រូង ទុកដួរពោមត្រង់ពោះ ទុកពុក មាត់ដូចចង្កូម ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យដកពោមក្នុងទីបង្កៀត ដោយមានអាពាធជាហេតុ ១ រឿងភិក្ខុកាត់សក់ដោយកន្ត្រៃ រឿងភិក្ខុកើតដំបៅក្បាល ១ រឿងភិក្ខុទុកពោមច្រមុះវែង ភិក្ខុឲ្យ គេដកពោមច្រមុះដោយក្រួស ភិក្ខុឲ្យគេដកសក់ស្កូវ ១ រឿងភិក្ខុ ថ្វង់ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើចង្កៀលត្រចៀកខ្ពស់និងទាប ភិក្ខុសន្សំ ទុកគ្រឿងលោហៈជាច្រើន ១ រឿងភិក្ខុរង្កៀសនឹងចងចង្កំភ្ជាក់ ដាក់ថ្នាំសម្រាប់លាបភ្នែក ១ រឿងភិក្ខុអង្គុយត្របោមក្បាល ជង្គង់ទាំងសង្ឃាដី ១ រឿងភិក្ខុសង្ស័យនឹងសំពត់អាយោគ ទ្រង់ អនុញ្ញាតក្តារមូរសម្រាប់ធ្វើសំពត់អាយោគ ១ ទ្រង់អនុញ្ញាត កាយពន្ធ ភិក្ខុប្រើកាយពន្ធមានខ្សែច្រើន មានសណ្ឋាន ដូចក្បាលពស់ទឹក មានសណ្ឋានដូចខ្សែសម្ពោរ និង មានសណ្ឋានដូចសង្វារ ទ្រង់អនុញ្ញាតកាយពន្ធពីរយ៉ាង គឺ សំពត់ផ្ទាំងមួយ សំពត់ដូចពោះវៀនជ្រូកមួយ រឿងជាយ កាយពន្ធរេច ទ្រង់អនុញ្ញាតកាយពន្ធមានសណ្ឋានដូចខ្សែ រឹតសម្ពោរ និងមានសណ្ឋានដូចសង្វារ រឿងរឹមកាយពន្ធរេច ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យដេរលិន និងដេរឲ្យមានអាការដូចក្បួរផ្ទៃស្លួយ

២៤៤

ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

បរនត្ដោបិ ជីរតិ
គណ្ឋិកា ឧច្ចារញ្ច
ផលកន្ដេបិ ឱតហោ
គិហិវត្ថំ សោណ្ឌំ មច្ឆ
វាក្បតំ ចតុក្កណ្ណកំ
តាលវណ្ដំ សតវល្លី
គិហិបារុតបារុបំ
សំវេល្លិ ឧភតោកាជំ
ទន្តកដ្ឋាភិកោដនេ[១]
កណ្ឋោ វិលក្ដំ ទាយញ្ច
បជក្ដិ រុក្ខហត្ថិនា
សកន្ដេ[២] លោកាយតកំ
បរិយាបុណឹសុ វាចយំ
តិរច្ឆានកថា វិជ្ជា
ខិបិ មង្គលំ ខាទិ ច
វាតាពាធោ ទុស្សតិ ច

---

១ ឱ. ទន្តកដ្ឋំ អាកោដនេ ។ ម. ទន្តកដ្ឋំ អាកោដនោ ។ ២ ឱ. ម. យមេឡេ ។

រឿងអន្ទាក់កាយពន្ធរេច និងរឿងភិក្ខុប្រើឡេវក្តុំខ្ពស់និងទាប ១ រឿងភិក្ខុដេរទ្រនាប់ឡេវ ទ្រនាប់អន្ទាក់ក្នុងទីបំផុតនៃចីវរ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យដាក់ទ្រនាប់អន្ទាក់លូកចូលទៅខាងក្នុង ១ រឿងភិក្ខុស្លៀកស្បង់ដូចគ្រហស្ថ ស្លៀកស្បង់ស្ពុយមុខ ដូចប្រមោយដំរី ស្លៀកមានសណ្ឋានដូចកន្ទុយត្រី ស្លៀកបន្ទិចជ្រុងស្បង់ទាំង ៤ ឲ្យប្រាកដ ស្លៀកដោយអាការដូចកំពូលត្នោត ស្លៀកអង្កាញ់ឲ្យមានផ្នត់ច្រើន ដណ្តប់ដូចគ្រហស្ថ និងស្លៀកចង់ក្បិន ១ រឿងភិក្ខុរែក ១ រឿងភិក្ខុមិនទំពាឈើស្ទន់ ភិក្ខុគោះសាមណេរដោយឈើស្ទន់ ភិក្ខុទំពាឈើស្ទន់ខ្លីពេក ឈើស្ទន់ក៏របូតចូលក្នុងបំពង់ក ១ រឿងភិក្ខុដុតព្រៃ ភិក្ខុរង្មៀសនឹងការដុតភ្លើងតទល់ ភិក្ខុរត់ឡើងដើមឈើព្រោះដំរីដេញ ១ រឿងភិក្ខុទូលសូមសូត្រពុទ្ធវចនៈជាភាសាសំស្ក្រឹត ភិក្ខុរៀនទាំងបង្រៀនគម្ពីរលោកាយតៈ និងភិក្ខុរៀនតិរច្ឆានវិជ្ជា ១ រឿងព្រះអង្គកណ្តាស រឿងអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆ្លើយតបដើម្បីមង្គល រឿងភិក្ខុឆាន់ខ្ទឹម ១ រឿងព្រះសារីបុត្រអាពាធដោយខ្យល់ ១ រឿងភិក្ខុបន្ទោបង់បស្សាវៈក្នុងអារាម ៗ ក៏មិនស្អាត

ទុក្កដោ ទុក្ខបាទុកា
ហិរិយន្តិ បារុទុក្កដោ
តហំ តហំ ករោន្តិ ច
ទុក្កដោ កូបំ លុជ្ជតិ
ឧច្ចវត្ថុ ចយេន ច
សោបាណាលម្ពនពាហា
អន្តេ ទុក្ខញ្ច បាទុកា
ពហិទ្ធា ទោណិ កដ្ឋញ្ច
បិបរោ ច អបារុតោ
វច្ចកុដិ កវាដញ្ច
បិដ្ឋសង្ឃាដមេវ ច
ឧទុក្ខលុត្តរបាសោ
វដ្ដិញ្ច កបិសីសកំ
សូចិឃដិកាលឆិទ្ទំ
អាវិញ្ឆនឆិទ្ទមេវ ច
វដ្ដុ ឧល្លិត្តាវលិត្តំ

អារាមមានក្ទិនអាក្រក់ ភិក្ខុលំបាកនឹងអង្គុយបន្ទោបង់បស្សាវៈ ទ្រង់អនុញ្ញាតទ្រនាប់ជើងសម្រាប់បន្ទោបង់បស្សាវៈ ភិក្ខុអៀនខ្មាសនឹងបន្ទោបង់បស្សាវៈ ផ្ទាំងបស្សាវៈមិនមានគ្រប មានក្ទិនអាក្រក់ ភិក្ខុបន្ទោបង់វច្ចៈក្នុងទីពីសពាស អារាមមានក្ទិនអាក្រក់ អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើរណ្ដៅវច្ចៈ ១ រឿងមាត់រណ្ដៅបាក់រលុះ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទីដីឲ្យខ្ពស់ឡើង មួយអន្លើដោយខឿន ៣ យ៉ាង និងជណ្ដើរ បង្កាន់ដៃជណ្ដើរ ពួកភិក្ខុអង្គុយបន្ទោបង់វច្ចៈក្នុងទីបំផុតក៏ធ្លាក់ចុះ ភិក្ខុលំបាកនឹងអង្គុយបន្ទោបង់វច្ចៈ ទ្រង់អនុញ្ញាតទ្រនាប់ជើងសម្រាប់បន្ទោបង់វច្ចៈ ពួកភិក្ខុបន្ទោបង់បស្សាវៈខាងក្រៅ ទ្រង់អនុញ្ញាតស្នូកបស្សាវៈ ទ្រង់អនុញ្ញាតឈើខ្ទៀស និងត្រកសម្រាប់ដាក់ឈើខ្ទៀស រណ្ដៅវច្ចៈមិនមានគ្រប ១ រឿងអនុញ្ញាតវច្ចកុដិ និងសន្ទះទ្វារ ក្របទ្វារ ក្បាល (ដំណាប់ក្រោម) អន្ទាក់លើ (ដំណាប់លើ) សសរទ្វារ ត្រដោកទ្វារ រនុកទ្វារ គន្លឹះទ្វារ មេសោ ប្រហោងសម្រាប់ទាញ និងខ្សែសម្រាប់ទាញ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យបូកលាបវច្ចកុដិ ទាំងខាងក្នុងទាំងខាងក្រៅ

ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

សេតវណ្ណញ្ច កាឡកំ
មាលាកម្មំ លតាកម្មំ
មករំ បញ្ចបដិកំ
ចីវរវំសំ រជ្ជុញ្ច
ជរាទុព្វលចាការំ
កោដ្ឋកេ ចាបិ តថេវ
មរុម្ពបទរសិលា
សន្តិដ្ឋតិ និទ្ធមនំ
កុម្ភិញ្ញាបិ សរាវកំ
ទុក្ខំ ហិរី អបិធានំ
អាធាចារញ្ច អាចរុំ ។
លោហភណ្ឌំ អនុញ្ញាសិ
បបយិត្វា បហារណំ ។
បបយិត្វា សង្ឃឹ បល្លង្កំ
ជារុបត្តញ្ច ចាទុកំ
សព្វំ ជារុមយំ ភណ្ឌំ
អនុញ្ញាសិ មហាមុនិ ។

និងថ្នាំមានពណ៌ស ពណ៌ខ្មៅ ក្បាច់ភ្ញីផ្កា ក្បាច់ភ្ញីវល្លិ៍ ក្បាច់ធ្មេញមករ ក្បាច់មានស្រទាប់ប្រាំ ស្នួចីវរ ខ្សែសៀង ១ រឿងភិក្ខុមានកម្លាំងថយដោយជរា អនុញ្ញាតកំពែង ៣ យ៉ាង អនុញ្ញាតបន្ទប់ទឹក និងកំពែងដូច្នោះ អនុញ្ញាតឲ្យពោយក្រួសរវាន អនុញ្ញាតឲ្យក្រាលកម្រាលថ្ម ១ រឿងទឹកដក់នៅក្នុងបន្ទប់នោះ ទ្រង់អនុញ្ញាតទទឹក អនុញ្ញាតថ្នាំងសម្រាប់ដាក់ទឹកជម្រះ អនុញ្ញាតផ្តិលសម្រាប់ជម្រះ ភិក្ខុលំបាកនឹងអង្គុយជម្រះ ភិក្ខុអៀនខ្មាសនឹងជម្រះ ទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រប ១ រឿងភិក្ខុប្រព្រឹត្តអនាចារ ១ ។ រឿងអនុញ្ញាតលោហភណ្ឌ លើកលែងតែលោហភណ្ឌ ដែលជាគ្រឿងប្រហារទាំងពួង ១ ។ រឿងព្រះមហាមុនីទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រែវៀរលែងតែអាសន្ទិ ព្រះមហាមុនីទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រឿងឈើទាំងអស់ វៀរលែងតែបាត្រឈើ និងទ្រនាប់ជើងឈើ ១ ។

កតកំ កុម្ភការញ្ច

ឋបយិត្វា តថាគតោ

សព្វម្បិ មត្តិកាភណ្ឌំ

អនុញ្ញាសិ អនុកម្បកោ ។

យស្ស វត្ថុស្ស និទ្ទេសោ

បុរិមេន យទិ សមំ

តម្បិ សង្ខិត្តំ ឧទ្ទានេ

នយតោ តំ វិជានិយា ។

ឯវំ ទសសតា វត្ថូ

វិនយេ ខុទ្ទកវត្ថុកេ

សទ្ធម្មដ្ឋិតិកោ ចេវ

បេសលានញ្ចនុគ្គហោ

សុសិក្ខិតោ វិនយធរោ

ហិតចិត្តោ សុបេសលោ

បទីបករណោ ធីរោ

បូជារហោ ពហុស្សុតោតិ ។

រឿងព្រះតថាគត មានសេចក្តីអនុគ្រោះទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រឿងដីទាំងពួង វៀរលែងតែទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង ដែលគេធ្វើមានពកឡើង និងកុដិធ្វើដោយដីសុទ្ធ ១ ។ កិរិយាសំដែងចេញនូវវត្ថុណា វត្ថុនោះដូចគ្នានឹងវត្ថុមុនដដែល យើងបានពោលទុកដោយសង្ខេបក្នុងឧទ្ទាន អ្នកប្រាជ្ញគប្បីដឹងនូវវត្ថុនោះតាមន័យ (សមគួរចុះ) ។ អ្នកប្រាជ្ញជាវិន័យធរ មានចិត្តប្រកបដោយប្រយោជន៍ មានសីលជាទីស្រឡាញ់ដោយប្រពៃ អ្នកធ្វើនូវប្រទីប គឺព្រះសទ្ធម្ម គួរដល់ការបូជា ជាពហុស្សូតជាអ្នកញ៉ាំងព្រះសទ្ធម្មឲ្យតាំងនៅមាំផង ជាអ្នកអនុគ្រោះដល់ភិក្ខុមានសីលជាទីស្រឡាញ់ទាំងឡាយផង បានសិក្សាហើយដោយប្រពៃ នូវវត្ថុមានចំនួន ១១០ ក្នុងខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកៈក្នុងព្រះវិន័យ ដោយប្រការដូច្នេះហោង ។

សេនាសនក្ខន្ធកំ

[៣០៨] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភគវតា ភិក្ខូនំ សេនាសនំ អប្បញ្ញត្តំ ហោតិ ។ តេ ច[១] ភិក្ខូ តហំ តហំ វិហរន្តិ អរញ្ញេ រុក្ខមូលេ បព្វតេ កន្ទរាយំ គិរិគុហាយំ សុសានេ វនបត្ថេ អព្ភោកាសេ បលាលបុញ្ជេ ។ តេ កាលស្សេវ តតោ តតោ ឧបនិក្ខមន្តិ អរញ្ញា រុក្ខមូលា បព្វតា កន្ទរា គិរិគុហា សុសានា វនបត្ថា អព្ភោកាសា បលាលបុញ្ជា បាសាទិកេន អភិក្កន្តេន បដិក្កន្តេន អាលោកិតេន វិលោកិតេន សម្មិញ្ជិតេន បសារិតេន ឱក្ខិត្តចក្ខូ ឥរិយាបថសម្បន្នា ។

[៣០៩] តេន ខោ បន សមយេន រាជគហកោ សេដ្ឋី កាលស្សេវ ឧយ្យានំ អគមាសិ ។ អទ្ទសា ខោ រាជគហកោ សេដ្ឋី តេ ភិក្ខូ កាលស្សេវ តតោ តតោ ឧបនិក្ខមន្តេ អរញ្ញា រុក្ខមូលា បព្វតា កន្ទរា គិរិគុហា សុសានា វនបត្ថា អព្ភោកាសា

១ ឱ. តេធ ។

សេនាសនក្ខន្ធកៈ

[៣០៨] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ គង់នៅវត្តវេឡុវ័ន កលន្ទកនិវាបស្ថាន ក្បែរក្រុងរាជគ្រឹះ ។ សម័យនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគមិនទាន់បានបញ្ញត្តសេនាសនៈ ដល់ពួកភិក្ខុនៅឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏នៅក្នុងទីនោះ ៗ គឺ ព្រៃ គល់ឈើ ភ្នំ ច្រក គូហាទៀបភ្នំ ព្រៃស្មសាន ព្រៃធំ ទីកណ្ដាលវាល និងគំនរចំបើង ។ លុះព្រលឹមឡើង ភិក្ខុទាំងនោះដើរចេញអំពីទីនោះ ៗ គឺ ព្រៃ គល់ឈើ ភ្នំ ច្រក គូហាទៀបភ្នំ ព្រៃស្មសាន ព្រៃធំ ទីកណ្ដាលវាល និងគំនរចំបើង សឹងមានចក្ខុសំឡឹងចុះ បរិបូណ៌ដោយឥរិយាបថ គឺឈានទៅមុខ ថយក្រោយ ក្រឡេកស្ដាំ ក្រឡេកឆ្វេង បត់ចូល លាចេញ គួរឲ្យកើតសេចក្ដីជ្រះថ្លា ។

[៣០៩] គ្រានោះឯង រាជគហសេដ្ឋីបានទៅឧទ្យានអំពីព្រលឹម ។ រាជគហសេដ្ឋីក៏បានឃើញភិក្ខុទាំងនោះ កំពុងនិមន្តចេញពីទីនោះ ៗ គឺ ព្រៃ គល់ឈើ ភ្នំ ច្រក គូហាទៀបភ្នំ ព្រៃស្មសាន ព្រៃធំ ទីកណ្ដាលវាល

បលាលបុញ្ជា បាសាទិកេន អភិក្កន្តេន បដិក្កន្តេន អាលោកិតេន វិលោកិតេន សម្មិញ្ជិតេន បសារិតេន ឱក្ខិត្តចក្ខូ ឥរិយាបថសម្បន្នា ។ ទិស្វានស្ស ចិត្តំ បសីទិ ។ អថខោ រាជគហកោ សេដ្ឋី យេន តេ ភិក្ខូ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តេ ភិក្ខូ ឯតទវោច ស-ចាហំ ភន្តេ វិហារេ ការេយ្យំ វសេយ្យាថ មេ វិហារេ-សូតិ ។ ន ខោ គហបតិ ភគវតា វិហារា អនុញ្ញា-តាតិ ។ តេនហិ ភន្តេ ភគវន្តំ បដិបុច្ឆិត្វា មម អារោ-ចេយ្យាថាតិ ។ ឯវំ គហបតីតិ ខោ តេ ភិក្ខូ រាជគ-ហកស្ស សេដ្ឋិស្ស បដិស្សុត្វា យេន ភគវា តេនុប-សង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ រាជគហកោ ភន្តេ សេដ្ឋី វិហារេ ការាបេ-តុកាមោ កថំ នុ ខោ ភន្តេ អម្ហេហិ[១] បដិបជ្ជិ-តព្វន្តិ ។

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ អម្ហេហីតិ បទំ ន ទិស្សតិ ។

និងគំនរចំបើងអំពីព្រលឹមដែរ សឹងមានចក្ខុសំឡឹងចុះ បរិបូណ៌ដោយឥរិយាបថ គឺ ឈានទៅមុខ ថយក្រោយ ក្រឡេកស្តាំក្រឡេកឆ្វេង បត់ចូល លាចេញ គួរឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ។ លុះរាជគហសេដ្ឋីនោះឃើញហើយក៏មានចិត្តជ្រះថ្លា ។ លំដាប់នោះ រាជគហសេដ្ឋីក៏ដើរចូលទៅរកពួកភិក្ខុនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុទាំងនោះថា បពិត្រលោកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន ប្រសិនបើខ្ញុំព្រះករុណាឲ្យគេធ្វើវិហារ[១] (ប្រគេន) តើលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនឹងនៅក្នុងវិហាររបស់ខ្ញុំព្រះករុណាឬទេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះឆ្លើយថា ម្នាលគហបតី ព្រះមានព្រះភាគមិនទាន់បានអនុញ្ញាតវិហារទេ ។ រាជគហសេដ្ឋីឆ្លើយថា បពិត្រលោកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន បើដូច្នោះ សូមលោកម្ចាស់ក្រាបបង្គំទូលសួរ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ (អំពីរឿងវិហារនោះ) ហើយមេត្តាប្រាប់ដល់ខ្ញុំព្រះករុណាផង ។ ភិក្ខុទាំងនោះទទួលស្តាប់ពាក្យរាជគហសេដ្ឋី ដោយពាក្យថា យ៉ាងហ្នឹងហើយគហបតី រួចក៏ចូលទៅកាន់ទីដែលព្រះមានព្រះភាគគង់ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ភិក្ខុទាំងនោះអង្គុយ ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏បានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន រាជគហសេដ្ឋីមានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងឲ្យគេធ្វើវិហារ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន តើយើងខ្ញុំគប្បីប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។

---
១ សំដៅយកទីនៅរបស់សង្ឃ ។

[៣១០] អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បញ្ច សេនាសនានិ[១] វិហារំ អឌ្ឍយោគំ បាសាទំ ហម្មិយំ គុហន្តិ ។

[៣១១] អថខោ តេ ភិក្ខូ យេន រាជគហកោ សេដ្ឋី តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា រាជគហកំ សេដ្ឋឹ ឯតទវោចុំ អនុញ្ញាតា ខោ គហបតិ ភគវតា វិហារា យស្សិទានិ កាលំ មញ្ញសីតិ ។ អថខោ រាជគហកោ សេដ្ឋី ឯកាហេនេវ សដ្ឋី វិហារេ បតិដ្ឋាបេសិ ។ អថខោ រាជគហកោ សេដ្ឋី តេ សដ្ឋី វិហារេ បរិយោសាបេត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ រាជគហកោ សេដ្ឋី ភគវន្តំ ឯតទវោច អធិវាសេតុ មេ ភន្តេ ភគវា ស្វាតនាយ

១ ឱ. លេនានិ ។ ម. លេណានិ ។

សេនាសនក្ខន្ធកៈ ការទ្រង់អនុញ្ញាតសេនាសនៈមាន ៥ យ៉ាង និងរឿងរាជគហសេដ្ឋី

[៣១០] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងពេលនោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសេនាសនៈ ៥ យ៉ាង គឺ វិហារ[១] ១ អឌ្ឍយោគ[២] ១ ប្រាសាទ[៣] ១ ហម្មិយៈ[៤] ១ គុហា[៥] ១ ។

[៣១១] គ្រានោះ ពួកភិក្ខុនោះចូលទៅរករាជគហសេដ្ឋី លុះចូលទៅដល់ហើយបាននិយាយពាក្យនេះ នឹងរាជគហសេដ្ឋីថា ម្នាលគហបតី ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតវិហារហើយ ឥឡូវនេះ អ្នកយល់ថាកាលណាគួរ (ក៏គប្បីធ្វើចុះ) ។ គ្រានោះ រាជគហសេដ្ឋីឲ្យគេសាងវិហារចំនួន ៦០ តែមួយថ្ងៃគត់ ក៏ហើយជាស្រេច ។ រាជគហសេដ្ឋីឲ្យគេសាងវិហារ ៦០ រួចស្រេចហើយ ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ រាជគហសេដ្ឋី លុះអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបទូលពាក្យនេះនឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគ

១ លំនៅដែលក្រៅពីសេនាសនៈ មានអឌ្ឍយោគជាដើម ។ ២ ផ្ទះមានសណ្ឋានដូចស្លាបគ្រុឌ ឬផ្ទះដែលមានដំបូលតែម្ខាង គឺបង្ហារ ។ ៣ ប្រាសាទវែង ។ ៤ ផ្ទះឬប្រាសាទមានកំពូល ។ ៥ គុហាដែលធ្វើដោយឥដ្ឋ ដោយថ្ម ដោយឈើ ដោយអាចម៍ដីឬដែលកើតឯងក្នុងភ្នំ (អដ្ឋកថា) ។

ភត្តំ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេនាតិ ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន ។ អថខោ រាជគហកោ សេដ្ឋី ភគវតោ អធិវាសនំ វិទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។ អថខោ រាជគហកោ សេដ្ឋី តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន បណីតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយាទាបេត្វា ភគវតោ កាលំ អារោចាបេសិ កាលោ ភន្តេ និដ្ឋិតំ ភត្តន្តិ ។

[៣១២] អថខោ ភគវា បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន រាជគហកស្ស សេដ្ឋិស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេន ។ អថខោ រាជគហកោ សេដ្ឋី ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា ភគវន្តំ ភុត្តាវឹ ឱនីតបត្តបាណឹ ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ រាជគហកោ សេដ្ឋី ភគវន្តំ ឯតទវោច

មួយអន្លើដោយភិក្ខុសង្ឃទទួលភត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីធ្វើភត្តកិច្ចក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តដោយតុណ្ហីភាព ។ គ្រានោះរាជគហសេដ្ឋីដឹងច្បាស់ថា ព្រះមានព្រះភាគទទួលនិមន្តហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈថ្វាយបង្គំលាព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណរួចចៀសចេញទៅ ។ គ្រាកាលកន្លងរាត្រីនោះទៅ រាជគហសេដ្ឋីក៏ឲ្យតាក់តែងខាទ-នីយភោជនីយាហារដ៏ឧត្តម ហើយឲ្យទៅក្រាបបង្គំទូលភត្តកាល ចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន វេលាគួរហើយ ភត្តសម្រេចហើយ ។

[៣១២] លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់និងបាត្រចីវរក្នុងវេលាបុព្វណ្ហសម័យ ហើយទ្រង់យាងទៅកាន់លំនៅនៃរាជគហ-សេដ្ឋី លុះយាងទៅដល់ហើយក៏គង់លើអាសនៈដែលគេក្រាល (បម្រុងទុក) មួយអន្លើដោយភិក្ខុសង្ឃ ។ ឯរាជគហសេដ្ឋីបានអង្គាសខាទនីយភោជនី-យាហារដ៏ឆ្ងាញ់ពីសាដោយដៃខ្លួនឯង ថ្វាយចំពោះព្រះភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់ លុះព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សោយស្រេច លែងលូកព្រះហស្តទៅក្នុងបាត្រហើយ (សេដ្ឋីនោះ) ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ រាជគហសេដ្ឋី លុះអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះ នឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន

២៦៣

សេនាសនក្ខន្ធកេ សេនាសនានុមោទនគាថា

ឯតេ មេ ភន្តេ សដ្ឋី វិហារា បុញ្ញត្ថិកេន សគ្គត្ថិកេន
ការាបិតា កថាហំ ភន្តេ តេសុ វិហារេសុ បដិបជ្ជា-
មីតិ ។ តេនហិ ត្វំ គហបតិ តេ សដ្ឋី វិហារេ អាគតា-
នាគតស្ស ចាតុទ្ទិសស្ស សង្ឃស្ស បតិដ្ឋាបេហីតិ ។
ឯវំ ភន្តេតិ ខោ រាជគហកោ សេដ្ឋី ភគវតោ បដិស្សុត្វា
តេ សដ្ឋី វិហារេ អាគតានាគតស្ស ចាតុទ្ទិសស្ស
សង្ឃស្ស បតិដ្ឋាបេសិ ។ អថខោ ភគវា រាជគហកំ
សេដ្ឋឹ ឥមាហិ គាថាហិ អនុមោទិ

[៣១៣] សីតំ ឧណ្ហំ បដិហន្តិ
តតោ វាឡមិគានិ ច
សិរីសបេ ច មកសេ
សិសិរេ ចាបិ វុដ្ឋិយោ
តតោ វាតាតបោ ឃោរោ
សញ្ជាតោ បដិហញ្ញតិ ។
លេណត្ថញ្ច សុខត្ថញ្ច
ឈាយិតុញ្ច វិបស្សិតុំ
វិហារទានំ សង្ឃស្ស

ខ្ញុំព្រះអង្គជាអ្នកត្រូវការដោយបុណ្យនិងឋានសួគ៌ បានសាងវិហារទាំង ៦០ នុ៎ះស្រេចហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងប្រតិបត្តិក្នុងវិហារទាំងនោះដូចម្តេច ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលគហបតី បើដូច្នោះ អ្នកចូរប្រតិស្ឋានវិហារទាំង ៦០ នោះ សម្រាប់សង្ឃដែលមកហើយ និងមិនទាន់មកអំពីទិសទាំង ៤ ចុះ ។ រាជគហសេដ្ឋីទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដីកាព្រះមានព្រះភាគដោយពាក្យថា ព្រះករុណា ព្រះអង្គ រួចក៏ប្រតិស្ឋានវិហារទាំង ៦០ នោះ ដើម្បីសង្ឃ ដែលមកហើយទាំងមិនទាន់មក អំពីទិសទាំង ៤ ។ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុមោទនា ចំពោះរាជគហសេដ្ឋីដោយគាថាទាំងឡាយនេះថា

[៣១៣] (វិហារ គឺ ទីអាវាស ឬសេនាសនៈជាទីនៅនៃសង្ឃទាំងឡាយ) រមែងការពារត្រជាក់ផង ក្តៅផង ម្រឹគសាហាវទាំង-ឡាយផង ពស់តូចនិងពស់ធំទាំងឡាយផង មូសទាំងឡាយផង ត្រជាក់ទាំងឡាយផង គ្រាប់ភ្លៀងទាំងឡាយផង ខ្យល់និងកំដៅថ្ងៃដ៏ក្លាខ្លាំងដែលកើតឡើងហើយ រមែងបាត់ទៅវិញព្រោះវិហារនោះ ៗ ។ វិហារទាន គឺ ការឲ្យលំនៅ (ដែលបុគ្គលបានឲ្យហើយ) ដល់សង្ឃដើម្បីជាទីជ្រកកោនផង ដើម្បីនៅជាសុខផង ដើម្បីផុតបាបធម៌ផង ដើម្បីចម្រើនវិបស្សនាផង

អត្ថំ ពុទ្ធេហិ[១] វណ្ណិតំ ។
តស្មា ហិ បណ្ឌិតោ ចោសោ
សម្បស្សំ អត្ថមត្តនោ
វិហារេ ការយេ រម្មេ
វាសយេត្ថ ពហុស្សុតេ ។
តេសំ អន្នញ្ច បានញ្ច
វត្ថសេនាសនានិ ច
ទទេយ្យ ឧជុភូតេសុ
វិប្បសន្នេន ចេតសា ។
តេ តស្ស ធម្មំ ទេសេន្តិ
សព្វទុក្ខា បនូទនំ
យំ សោ ធម្មំ ឥធញ្ញាយ
បរិនិព្វាតិ អនាសវោតិ ។

អថខោ ភគវា រាជគហកំ សេដ្ឋឹ ឥមាហិ គាថាហិ អនុមោទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ ។

១ ឱ. ម. ពុទ្ធេន ។

ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយតែងសរសើរ ថាជាទានដ៏ប្រសើរ ។ ព្រោះហេតុនោះឯង បុរស (ស្ត្រី) ជាបណ្ឌិត កាលបើបាន ឃើញច្បាស់នូវប្រយោជន៍របស់ខ្លួន ក៏គួរកសាងព្រះវិហារ គឺ អាវាស ឬសេនាសនៈទាំងឡាយដ៏ជាទីគួររីករាយ ហើយគួរ និមន្តលោកដែលជាពហុស្សូត[១] គឺលោកអ្នកចេះដឹងច្រើនទាំង-ឡាយឲ្យនៅក្នុងទីនោះ ។ គួរមានចិត្តជ្រះថ្លាចំពោះលោក ទាំងឡាយដែលមានចិត្តត្រង់ ហើយប្រគេនបាយទឹកសំពត់ និងសេនាសនៈទាំងឡាយ ដល់លោកទាំងនោះចុះ ។ លោក ទាំងនោះរមែងសំដែងធម៌ជាគ្រឿងបន្ទោបង់ ឲ្យឃ្លាតចាក ទុក្ខគ្រប់ប្រការដល់អ្នកនោះ លុះអ្នកនោះ បានដឹងធម៌ណា ក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនានេះហើយ ក៏ជាអ្នកមិនមានអាសវៈ រមែង បរិនិព្វាន ។

កាលដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុមោទនាចំពោះរាជគហសេដ្ឋី ដោយគាថាទាំងឡាយនេះហើយ ទើបទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈ យាង ចៀសចេញទៅ ។

---

១ ពាក្យថា ពហុស្សូត សំដៅយកពហុស្សូតពីរយ៉ាង គឺ បរិយត្តិពហុស្សូត និងបដិវេធ-ពហុស្សូត (អដ្ឋកថា) ។

[៣១៤] អស្សោសុំ ខោ មនុស្សា ភគវតា កិរ វិហារា អនុញ្ញាតាតិ ។ តេ[១] សក្កច្ចំ វិហារេ ការាបេន្តិ ។ តេ វិហារា អកវាដកា ហោន្តិ ។ អហិវិច្ឆិកាបិ សតបទិយោបិ បវិសន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អា-រោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ កវាដន្តិ ។ ភិត្តិច្ឆិទ្ទំ ករិត្វា វល្លិយាបិ រជ្ជុយាបិ កវាដំ ពន្ធន្តិ ។ ឧន្ទុរេ-ហិបិ ឧបចិកាហិបិ ខជ្ជន្តិ ។ ខាយិតពន្ធនានិ កវាដានិ បតន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បិដ្ឋសង្ឃាដំ ឧទុក្ខលិកំ ឧត្តរ-បាសកន្តិ ។ កវាដា ន ផុសិយន្តិ[២] ។ បេ ។ អនុ-ជានាមិ ភិក្ខវេ អាវិញ្ឆនច្ឆិទ្ទំ អាវិញ្ឆនរជ្ជុន្តិ ។ កវាដា ន ថកិយន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អគ្គឡវដ្ដឹ កបិសីសកំ សូចិកំ ឃដិកន្តិ ។

---

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ តេសទ្ទោ ន ទិស្សតិ ។ ២ ឱ. ផស្សីយន្តិ ។

សេនាសនក្ខន្ធកៈ ការទ្រង់អនុញ្ញាតសន្ទះទ្វារជាដើម

[៣១៤] មនុស្សទាំងឡាយបានឮដំណឹងថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតវិហារហើយ ។ មនុស្សទាំងនោះក៏យកចិត្តទុកដាក់នាំគ្នាកសាងវិហារ ។ វិហារទាំងនោះមិនទាន់មានសន្ទះទ្វារនៅឡើយ ។ ពស់និងខ្ទួយខ្លះ ក្អែបខ្លះ ក៏តែងចូលទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យមានសន្ទះទ្វារ ។ ពួកភិក្ខុធ្វើប្រហោងជញ្ជាំងហើយចងសន្ទះទ្វារដោយវល្លិ៍ខ្លះ ដោយខ្សែខ្លះ ។ កណ្ដុរខ្លះ កណ្ដៀរខ្លះ ក៏ចេះតែកោរកាត់ ។ បំណងដែលសត្វកាត់ហើយ សន្ទះទ្វារក៏ធ្លាក់ចុះមក ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យធ្វើ) ក្របទ្វារដំណាប់ក្រោមនិងដំណាប់លើ ។ សន្ទះទ្វារទាំងឡាយ មិនជិតស្និទ្ធល្អ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យធ្វើ) ប្រហោងសម្រាប់ដាក់ខ្សែទាញ និងខ្សែសម្រាប់ទាញ ។ ភិក្ខុបិទសន្ទះទ្វារមិនកើត ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យធ្វើ) មេទ្វារ ត្រដោកទ្វារ រនុកទ្វារនិងគន្លឹះទ្វារខាងលើ ។

[៣១៥] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ន សក្កោន្តិ កវាដំ អបាបុរិតុំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តាលច្ឆិទ្ទំ តីណិ តាឡានិ លោហតាឡំ កដ្ឋតាឡំ វិសាណតាឡន្តិ ។ យេបិ តេ ឧគ្ឃាដេត្វា បវិសន្តិ ។ វិហារា អគុត្តា ហោន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ យន្តកំ សូចិកន្តិ ។

[៣១៦] តេន ខោ បន សមយេន វិហារា តិណច្ឆទនា ហោន្តិ សីតកាលេ សីតា ឧណ្ហកាលេ ឧណ្ហា ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឱគុម្ពេត្វា ឧល្លិត្តាវលិត្តំ កាតុន្តិ ។

[៣១៧] តេន ខោ បន សមយេន វិហារា អវាតបានកា ហោន្តិ អចក្ខុស្សា ទុគ្គន្ធា ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ

[៣១៥] សម័យនោះ ពួកភិក្ខុបិទសន្ទះទ្វារមិនកើត ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យធ្វើ) ប្រហោងសោនិងសោ ៣ យ៉ាង គឺ សោធ្វើដោយលោហជាតិ ១ សោធ្វើដោយឈើ ១ សោធ្វើដោយស្នែង ១ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាបើកទ្វារចូលទៅ ។ (ភិក្ខុទាំងនោះ) មិនបានបិទវិហារទៅវិញ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យធ្វើ) គ្រឿងយន្តនិងគន្លឹះ ។

[៣១៦] សម័យនោះឯង វិហារប្រក់ស្មៅ រដូវរងាក៏រងាណាស់ រដូវក្តៅក៏ក្តៅណាស់ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យអប ឬឲ្យគាបដំបូលហើយបូកលាបទាំងខាងក្នុងនិងខាងក្រៅ ។

[៣១៧] សម័យនោះឯង វិហារមិនទាន់មានបង្អួចនៅឡើយ ទៅជាងងឹតមើលអ្វីមិនឃើញ ទាំងធំក្លិនស្អុយ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ

អាហេចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តីណិ វាតចានានិ វេទិកាវាតចានំ ជាលវាតចានំ សលាកវាតចានន្តិ ។ វាតចានន្តរិកាយ កាលកាបិ វគ្គុលិយោបិ បវិសន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អាហេចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ វាតចានចក្កលិកន្តិ ។ ចក្កលិកន្តរិកាយ កាលកាបិ វគ្គុលិយោបិ បវិសន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ វាតចានកវាដំ វាតចានភិសិកន្តិ ។

[៣១៨] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ឆមាយំ សយន្តិ ។ គត្តានិបិ ចីវរានិបិ បំសុកិតានិ ហោន្តិ ។ ភគវ-តោ ឯតមត្ថំ អាហេចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តិណ-សន្ថរិកន្តិ ។ តិណសន្ថរិកា[១] ឧន្ទូរេហិបិ ឧបចិកាហិបិ

---

១ ឱ. ម. តិណសន្ថារកន្តិ តិណសន្ថារកោ ។

ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបង្អួច ៣ យ៉ាង គឺ បង្អួចមានវេទី[១] (ដូចវេទីចេតិយ) ១ បង្អួចដែលគេចងឲ្យមានសណ្ឋានដូចក្រឡាសំណាញ់ ១ បង្អួចមានឈើចំរឹង ១ ។ សត្វកង្កែនខ្លះ ប្រចៀវខ្លះ ចូលទៅតាមចន្លោះបង្អួចបាន ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតវនាំងបង្អួច ។ សត្វកង្កែនខ្លះ ប្រចៀវខ្លះ ក៏ចូលទៅតាមចន្លោះវនាំង (នោះទៀត) ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសន្ទះបង្អួច ឬវនាំងពួកបង្អួច ។

[៣១៨] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុដេកផ្ទាល់នឹងផែនដី ។ ខ្លួននិងចីវររបស់ភិក្ខុប្រឡាក់ដោយអាចម៍ដី ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតកម្រាលធ្វើដោយស្មៅ ។ សត្វកណ្តុរនិងកណ្តៀរតែង

---

១ ជាពាក្យហៅរបស់សម្រាប់រង សម្រាប់កល់ របស់សម្រាប់អង្គុយ ជើងម៉ាសម្រាប់អង្គុយនិងក្របរងស្បូវ ដូចទីបំផុតរងស្បូវជាន់លើនិងរងស្បូវជាន់ក្រោម ឬក្បាច់ខ្សែចេតិយដែលធ្វើជាត្រួបកឈូកផ្ងារនិងត្រួបកឈូកផ្កាប់ គឺត្រង់កចេតិយនិងតួចេតិយ បង្កាន់ដៃស្ពាន ទាំងនេះហៅថា វេទី ។

ខជ្ជតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ មិឍិន្តិ ។ មិឍិយោ កត្តានិ ទុក្ខានិ ហោន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ វិទលមញ្ចកន្តិ[១] ។

[៣១៩] តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស សោសានិកោ មសារកោ មញ្ចោ ឧប្បន្នោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ មសារកំ មញ្ចន្តិ ។ មសារកំ បីឋំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ មសារកំ បីឋន្តិ ។

[៣២០] តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស សោសានិកោ ពុន្ទិកាពទ្ធោ មញ្ចោ ឧប្បន្នោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ពុន្ទិកាពទ្ធំ មញ្ចន្តិ ។ ពុន្ទិកាពទ្ធំ បីឋំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។

១ ឱ. បិទលមញ្ចកន្តិ ។

កាត់កម្រាលស្មៅ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបន្ទះក្តារសម្រាប់ដេក ។ ពួកភិក្ខុឈឺខ្លួនព្រោះដេកលើបន្ទះក្តារ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រែផ្តៅ ។

[៣១៩] សម័យនោះឯង គ្រែដែលមានមេគេបញ្ចូលទៅក្នុងដំណាប់ជើង ដែលគេចោលក្នុងព្រៃស្មសានកើតឡើងដល់សង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រែដែលមានមេគេបញ្ចូលទៅក្នុងដំណាប់ជើង ។ (តមកទៀត) មានតាំងដែលមានមេគេបញ្ចូលទៅក្នុងដំណាប់ជើងកើតឡើង (ដល់សង្ឃ) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតតាំងដែលមានមេគេបញ្ចូលទៅក្នុងដំណាប់ជើង ។

[៣២០] សម័យនោះឯង គ្រែដែលគេបង្ខាំជើងដោយមេគ្រែ ចោលក្នុងព្រៃស្មសានកើតឡើងដល់សង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រែដែលគេបង្ខាំជើងដោយមេគ្រែ ។ (តមកទៀត) តាំងដែលគេបង្ខាំជើងដោយមេតាំងកើតឡើង (ដល់សង្ឃ) ។

ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ពុន្ទិកាពទ្ធំ បីឋន្តិ ។

[៣២១] តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស សោសានិកោ កុឡីរបាទកោ មញ្ចោ ឧប្បន្នោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ កុឡីរបាទកំ មញ្ចន្តិ ។ កុឡីរបាទកំ បីឋំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ កុឡីរបាទកំ បីឋន្តិ ។

[៣២២] តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស សោសានិកោ អាហច្ចបាទកោ មញ្ចោ ឧប្បន្នោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាហច្ចបាទកំ មញ្ចន្តិ ។ អាហច្ចបាទកំ បីឋំ

ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតតាំងដែលគេបង្ខាំជើងជាប់នឹងមេតាំង ។

[៣២១] សម័យនោះឯង គ្រែមានជើងដូចជើងក្តាម[១] ដែលគេចោលក្នុងព្រៃស្មសានកើតឡើងដល់សង្ឃ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រែមានជើងដូចជើងក្តាម ។ (តមកទៀត) តាំងមានជើងដូចជើងក្តាម[២] កើតឡើង (ដល់សង្ឃ) ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតតាំងមានជើងដូចជើងក្តាម ។

[៣២២] សម័យនោះឯង គ្រែមានជើងទល់នឹងមេ ឬគ្រែដែលគេបញ្ចូលជើងទៅក្នុងដំណាប់មេ ដែលគេចោលក្នុងព្រៃស្មសានកើតឡើងដល់សង្ឃ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រែមានជើងទល់នឹងមេ ឬគ្រែដែលគេបញ្ចូលជើងទៅក្នុងដំណាប់មេ ។ (តមកទៀត) តាំងមានជើងទល់នឹងមេ ឬតាំងដែលគេបញ្ចូលជើងទៅក្នុងដំណាប់មេ

១-២ គ្រែដែលមានជើងដូចជើងសេះ ជើងពពែ ជើងក្តាមជាដើម ឯតាំងក៏មានជើងដូចជើងគ្រែដែរ ។

ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាហច្ចបាទកំ បីឋន្តិ ។

[៣២៣] តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស អាសន្ទិកោ ឧប្បន្នោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាសន្ទិកន្តិ ។ ឧច្ចកោ អាសន្ទិកោ ឧប្បន្នោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧច្ចកម្បិ អាសន្ទិកន្តិ ។ សត្តង្គោ ឧប្បន្នោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សត្តង្គន្តិ ។ ឧច្ចកោ សត្តង្គោ ឧប្បន្នោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧច្ចកម្បិ សត្តង្គន្តិ ។

កើតឡើង (ដល់សង្ឃ) ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតតាំងមានជើងទល់នឹងមេ ឬតាំងដែលគេបញ្ចូលជើងទៅក្នុងដំណាប់មេ ។

[៣២៣] សម័យនោះឯង តាំង ៤ ជ្រុងកើតឡើងដល់សង្ឃ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតតាំង ៤ ជ្រុង ។ (តមកទៀត) តាំង ៤ ជ្រុងមានជើងខ្ពស់កើតឡើង (ដល់សង្ឃ) ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតតាំង ៤ ជ្រុងសូម្បីមានជើងខ្ពស់[១] ។ (តមកទៀត) គ្រែមានអង្គ ៧ កើតឡើង (ដល់សង្ឃ) ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រែមានអង្គ ៧[២] ។ (តមកទៀត) គ្រែមានអង្គ ៧ មានជើងខ្ពស់កើតឡើង (ដល់សង្ឃ) ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រែមានអង្គ ៧

---

១ អដ្ឋកថា ថា តាំង ៤ ជ្រុងសូម្បីមានជើងខ្ពស់ហួសប្រមាណក៏គួរ បើតាំងដែលវែង លុះតែធ្វើឲ្យមានជើងកំពស់ត្រឹម ៨ ធ្នាប់ទើបគួរ ។ ២ គ្រែដែលមានបង្អែក ១ ភ្នាក់ដៃ ២ និងជើង ៤ ទុកជាកន្លងហួសប្រមាណក៏គួរ ។

២៧១

សេនាសនក្ខន្ធកេ ភទ្ទបីឋាទីនំ អនុជាននំ

ភទ្ទបីឋំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភទ្ទបីឋន្តិ ។ បីឋិកា ឧប្បន្នា ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បីឋិកន្តិ ។ ឯឡកបាទកំ បីឋំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឯឡកបាទកំ បីឋន្តិ ។ អាមលកវណ្ដិកំ បីឋំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាមលកវណ្ដិកំ បីឋន្តិ ។ ផលកំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ផលកន្តិ ។ កោច្ឆំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។

សូម្បីមានជើងខ្ពស់ក៏បាន ។ (តមកទៀត) មានតាំងចាក់ផ្តៅ[១] កើតឡើង (ដល់សង្ឃ) ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតតាំងចាក់ផ្តៅ ។ (តមកទៀត) មានតាំងសំពត់កើតឡើង (ដល់សង្ឃ) ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតតាំងសំពត់ ។ (តមកទៀត) តាំងមានជើងដូចជើងពពែកើតឡើង (ដល់សង្ឃ) ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតតាំងមានជើងដូចជើងពពែ ។ (តមកទៀត) ក៏មានតាំង (មានជើងច្រើនដែលគេប្រកបដោយ) អាការដូចជាផ្លែកន្ទួតព្រៃកើតឡើង (ដល់សង្ឃ) ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតតាំង (មានជើងច្រើនដែលគេប្រកបដោយ) អាការដូចជាផ្លែកន្ទួតព្រៃ ។ (តមកទៀត) ផែនក្តារក៏កើតឡើង (ដល់សង្ឃ) ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតផែនក្តារ ។ (តមកទៀត) កៅអីក៏កើតឡើង (ដល់សង្ឃ) ។

---

១ អដ្ឋកថា ពន្យល់ថាធ្វើអំពីផ្តៅសុទ្ធ គឺទាំងតួទាំងជើងទាំងបង្អែកសុទ្ធតែផ្តៅទាំងអស់ ឥតមានអ្វីលាយសោះឡើយ ។

ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ កោច្ឆន្តិ ។ បលាលបីឋំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បលាលបីឋន្តិ ។

[៣២៤] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឧច្ចេ មញ្ចេ សយន្តិ ។ មនុស្សា វិហារចារិកំ អាហិណ្ឌន្តា បស្សិត្វា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ឧច្ចេ មញ្ចេ សយិតព្វំ យោ សយេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[៣២៥] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ នីចេ មញ្ចេ សយន្តោ អហិនា ទដ្ឋោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ មញ្ចប្បដិបាទកន្តិ ។

[៣២៦] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឧច្ចេ មញ្ចប្បដិបាទកេ ធារេន្តិ ។ សហ មញ្ចប្បដិបាទកេហិ បវេធេន្តិ ។ មនុស្សា វិហារចារិកំ អាហិណ្ឌន្តា បស្សិត្វា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ

ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតកៅអី ។ (តមកទៀត) តាំងដែលធ្វើពីចំបើងក៏កើតឡើង ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតតាំងដែលធ្វើពីចំបើង ។

[៣២៤] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដេកលើគ្រែខ្ពស់ ។ មនុស្សទាំងឡាយដើរមកកាន់វិហារចារិកបានឃើញ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ បេ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកុំដេកលើគ្រែខ្ពស់ ភិក្ខុណាដេក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៣២៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបដេកលើគ្រែទាប ពស់ក៏ចឹក (ភិក្ខុនោះ) ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទ្រនាប់គ្រែ ។

[៣២៦] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់ទ្រនាប់គ្រែខ្ពស់ ។ ភិក្ខុធ្វើគ្រែឲ្យរញ្ជួយទាំងទ្រនាប់គ្រែ ។ មនុស្សទាំងឡាយដើរមកកាន់វិហារចារិកបានឃើញ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា

។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ ឧច្ចា មញ្ចប្បដិចាទកា ធារេតព្វា យោ ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អដ្ឋង្គុលបរមំ មញ្ច-ប្បដិចាទកន្តិ ។

[៣២៧] តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស សុត្តំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អ-នុជានាមិ ភិក្ខវេ សុត្តំ[១] មញ្ចំ វេខេតុន្តិ[២] ។ អង្គានិ ពហុំ សុត្តំ បរិយាទិយន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អង្គេ វិជ្ឈិត្វា អដ្ឋបទកំ វេបេតុន្តិ ។ ចោឡកំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចិមិលិកំ កាតុន្តិ ។ តូលិកា ឧប្បន្នា ហោតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ វិជដេត្វា ពិម្ពោហនំ កាតុំ តីណិ តូលានិ រុក្ខតូលំ លតាតូលំ បោដកីតូលន្តិ ។

១ អយំ សុត្តំសទ្ទោ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ន ទិស្សតិ ។ ២ ឱ. វេតុន្តិ ។ ម. វេធេតុន្តិ ។

។ បេ ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ បេ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ទ្រនាប់គ្រែខ្ពស់ទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទ្រនាប់គ្រែយ៉ាងខ្ពស់ត្រឹម ៨ ធ្នាប់ ។

[៣២៧] សម័យនោះឯង អំបោះកើតឡើងដល់សង្ឃ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យយកអំបោះចងប្រទាក់គ្រែ ។ ភិក្ខុចងប្រទាក់រាងគ្រែ (ទាំងនោះ) ក៏អស់អំបោះប្រើ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យចោះត្រង់រាងគ្រែហើយចងធ្វាក់ជាក្រឡាចត្រង្គ ។ (តមកទៀត) កំណាត់សំពត់ក៏កើតឡើង (ដល់សង្ឃ) ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទ្រនាប់ ។ (តមកទៀត) គ្រឿងសេនាសនៈដែលញាត់ដោយប៉ុយក៏កើតឡើង (ដល់សង្ឃ) ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជជុះចេញហើយធ្វើជាខ្នើយបាន ឯប៉ុយមាន ៣ យ៉ាង គឺ ប៉ុយដើមឈើ ១ ប៉ុយវល្លិ៍ ១ ប៉ុយស្មៅ ១ ។

[៣២៨] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ អឌ្ឍកាយិកានិ ពិម្ពោហនានិ ធារេន្តិ ។ មនុស្សា វិហារចារិកំ អាហិណ្ឌន្តា បស្សិត្វា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ អឌ្ឍកាយិកានិ ពិម្ពោហនានិ ធារេតព្វានិ យោ ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សីសប្បមាណំ ពិម្ពោហនំ កាតុន្តិ ។

[៣២៩] តេន ខោ បន សមយេន រាជគហេ គិរគ្គសមជ្ជោ ហោតិ ។ មនុស្សា មហាមត្តានំ អត្ថាយ ភិសិយោ បដិយាទេន្តិ ឧណ្ណាភិសឹ ចោឡភិសឹ វាកភិសឹ តិណភិសឹ បណ្ណភិសឹ ។ តេ វីតិវត្តេ សមជ្ជេ ឆវឹ ឧប្បាដេត្វា[១] ហរន្តិ ។ អទ្ទសំសុ ខោ ភិក្ខូ សមជ្ជដ្ឋានេ ពហុំ ឧណ្ណម្បិ ចោឡម្បិ វាកម្បិ តិណម្បិ បណ្ណម្បិ

១ ឱ. ម. ឱបាដេត្វា ។

[៣២៨] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់ខ្នើយពាក់កណ្តាលកាយ ។ មនុស្សទាំងឡាយដើរទៅកាន់វិហារចារិក ឃើញហើយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ បេ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ខ្នើយពាក់កណ្តាលកាយទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើខ្នើយ ឲ្យល្មមប៉ុនក្បាល ។

[៣២៩] សម័យនោះឯង មានមហោស្រពលេងលើកំពូលភ្នំ ជិតក្រុងរាជគ្រឹះ ។ មនុស្សទាំងឡាយនាំគ្នាតាក់តែងពូកជាច្រើន គឺពូកញាត់រោមកែះ ញាត់សំពត់ ញាត់សម្បកឈើ ញាត់ស្មៅ ញាត់ស្លឹកឈើ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ពួកមហាមាត្យ ។ លុះមហោស្រពស្ងប់ស្ងាត់ឈប់លេងហើយ មនុស្សទាំងនោះក៏បកតែស្រោមពូក យកទៅ ។ ពួកភិក្ខុក៏បានឃើញពូកទាំងឡាយញាត់រោមកែះខ្លះ ញាត់សំពត់ខ្លះ ញាត់សម្បកឈើខ្លះ ញាត់ស្មៅខ្លះ ញាត់ស្លឹកឈើខ្លះ ជាច្រើន

ឆឌ្ឌិតំ(១) ។ ទិស្វាន ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បញ្ច ភិសិយោ ឧណ្ណភិសឹ ចោឡ-ភិសឹ វាកភិសឹ តិណភិសឹ បណ្ណភិសិន្តិ ។

[៣៣០] តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស សេនាស-នបរិក្ខារិកំ(២) ទុស្សំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិសឹ ឱនទ្ធិតុន្តិ(៣) ។

[៣៣១] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ មញ្ចភិ-សឹ បីឋេ សំហរន្តិ(៤) បីឋភិសឹ មញ្ចេ សំហរន្តិ ។ ភិ-សិយោ បរិភិជ្ជន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឱនទ្ធមញ្ចំ ឱនទ្ធបីឋន្តិ ។ ឧល្លោកំ អការិត្វា សន្ថរន្តិ(៥) ។ ហេដ្ឋតោ និប្បាដេន្តិ(៦) ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧល្លោកំ ការិត្វា សន្ថរិត្វា ភិសឹ ឱនទ្ធិតុន្តិ ។ ឆវឹ ឧប្បាដេត្វា ហរន្តិ ។ បេ ។

១ ឱ. ឆឌ្ឌិតានិ ។ ២ ឱ. សេនាសនបរិក្ខារទុស្សំ ។ ៣ ឱ. ម. ឱនន្ធិតុន្តិ ។ ៤ ម. សន្ថរន្តិ ។ ៥ ឱ. សំហរន្តិ ។ ៦ ឱ. ម. និប្បូដន្តិ ។

ដែលគេចោលនៅទីមហោស្រព ។ លុះឃើញហើយក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតពូក ៥ យ៉ាង គឺ ពូកញាត់រោមកែះ ១ ពូកញាត់សំពត់ ១ ពូកញាត់សម្បកឈើ ១ ពូកញាត់ស្មៅ ១ ពូកញាត់ស្លឹកឈើ ១ ។

[៣៣០] សម័យនោះឯង មានសំពត់ជារបស់គួរប្រើប្រាស់ ក្នុងសេនាសនៈកើតឡើងដល់សង្ឃ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុញាត់ពូកដោយសំពត់ ។

[៣៣១] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុយកពូកសម្រាប់គ្រែទៅក្រាលលើតាំង យកពូកសម្រាប់តាំងទៅក្រាលគ្រែវិញ ។ ពូកទាំងឡាយក៏រហែកអស់ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រែដែលញាត់ភ្ជាប់ និងតាំងដែលញាត់ភ្ជាប់ (ដោយគ្រឿងញាត់) ។ ពួកភិក្ខុមិនបានទ្រាប់ទ្រនាប់ពីក្រោមហើយក៏ក្រាល ។ គ្រឿងញាត់ទាំងនោះក៏លៀនចេញទៅខាងក្រោម ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទ្រាប់ នូវទ្រនាប់រួចក្រាលហើយសឹមញាត់ពូក ។ ពួកចោរក៏បកតែស្រោមពូកយកទៅ ។ បេ ។

អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ធោវិតុន្តិ[១] ។ ហរន្តិយេវ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិត្តិកម្មន្តិ ។ ហរន្តិយេវ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ហត្ថភិត្តិន្តិ[២] ។

[៣៣២] តេន ខោ បន សមយេន តិត្ថិយានំ សេយ្យាយោ សេតវណ្ណាយោ ហោន្តិ ។ កាឡវណ្ណកតា ភូមិ ។ គេរុកបរិកម្មកតា ភិត្តិ ។ ពហូ មនុស្សា សេយ្យាបេក្ខកា គច្ឆន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ វិហារេ សេតវណ្ណំ កាឡវណ្ណំ គេរុកបរិកម្មន្តិ ។

[៣៣៣] តេន ខោ បន សមយេន ផរុសាយ ភិត្តិយា សេតវណ្ណោ ន និបតតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ថុសបិណ្ឌំ ទត្វា បាណិកាយ បដិពាហេត្វា[៣] សេតវណ្ណំ និបាតេតុន្តិ ។

---

១ ឱ. បោសិតុន្តិ ។ ម. បោសេតុន្តិ ។ ២ ឱ. ម. ភិត្តិកម្មន្តិ ។ ៣ ឱ. បដិពាហិត្វា ។

ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យប្រោះព្រំ[១] ។ ពួកចោរក៏នៅតែលួចយកទៀត ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយតថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ ភិក្ខុគូសដោយគំនូសផ្សេង ៗ ។ ពួកចោរក៏នៅតែលួចយកទៀត ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុផ្តិតនឹងម្រាមដៃ ។

[៣៣២] សម័យនោះឯង ទីដេករបស់ពួកតិរ្ថិយ៍ មានពណ៌ស ។ ផ្ទៃលាបពណ៌ខ្មៅ ។ ជញ្ជាំងលាបដោយរង្គ ។ មនុស្សទាំងឡាយជាច្រើន (ដែលទៅដល់ទីនោះ) មៀងមើលទីដេកហើយទើបដើរទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យបូកលាបវិហារឲ្យមានពណ៌ស ពណ៌ខ្មៅ និងលាបដោយរង្គ ។

[៣៣៣] សម័យនោះឯង ពណ៌សជិតមិនស្មើ ព្រោះផ្ទៃជញ្ជាំងមិនស្អាត ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យលាយអង្កាមហើយកៀសដោយខ្នៀស ឲ្យពណ៌សជិតស្មើ ។

---

១ អដ្ឋកថា ពន្យល់ថា ត្រូវឲ្យភិក្ខុយកទឹកជ្រលក់ឬរមៀតមកប្រោះព្រំ ។

២៧៧

សេតវណ្ណា អនិពន្ធនីយោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សណ្ហាមត្តិកំ ទត្វា ចាណិកាយ បដិពាហេត្វា សេតវណ្ណំ និចាតេតុន្តិ ។ សេតវណ្ណា អនិពន្ធនីយោ ហោតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឥក្កាសំ បិដ្ឋមទ្ទន្តិ ។

[៣៣៤] តេន ខោ បន សមយេន ផរុសាយ ភិត្តិយា គេរុកា ន និបតតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ថុសបិណ្ឌំ ទត្វា ចាណិកាយ បដិពាហេត្វា គេរុកំ និចាតេតុន្តិ ។ គេរុកា អនិពន្ធនីយា ហោតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ កុណ្ឌកមត្តិកំ ទត្វា ចាណិកាយ បដិពាហេត្វា គេរុកំ និចាតេតុន្តិ ។ គេរុកា អនិពន្ធនីយា ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សាសបកុដំ[១] សិត្ថតេលកន្តិ ។ អច្ចុស្សន្នំ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចោឡកេន បច្ចុទ្ធរិតុន្តិ ។

១ ឱ. សាសបកុឌ្ឌំ ។ ម. សាសបកុដ្ដំ ។

ពណ៌សក៏នៅតែមិនស្អិតជាប់គ្នា ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យលាយដីស្អិតដ៏មដ្ឋហើយកៀស ដោយខ្នៀសឲ្យពណ៌សជិតស្មើ ។ ពណ៌សក៏នៅតែមិនស្អិតជាប់គ្នា ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតជ័រឈើ ឬបាយម៉ានក៏បាន ។

[៣៣៤] សម័យនោះឯង ផ្ទៃជញ្ជាំងអាក្រក់ ជ័រវង្គជិតមិនស្មើ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យលាយអង្កាម ហើយកៀសដោយខ្នៀសឲ្យជ័រវង្គជិតស្មើ ។ ជ័រវង្គក៏នៅតែជិតមិនស្មើ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យយកដីដែលលាយដោយកុណ្ឌកហើយកៀស ដោយខ្នៀសឲ្យជ័រវង្គជិតស្មើ ។ ជ័រវង្គក៏នៅតែជិតមិនស្មើ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យយកម្សៅគ្រាប់ស្ពៃ ឬប្រេងលាយក្រមួន ។ ដំណក់ថ្នាំលាបក៏ដោរឡើង (ហូរហៀរចេញ) ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគអនុញ្ញាតឲ្យជូតដោយកំណាត់សំពត់ចេញ ។

[៣៣៥] តេន ខោ បន សមយេន ផរុសាយ ភូមិយា កាឡវណ្ណោ ន និបតតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ថុសបិណ្ឌំ ទត្វា ចាណិកាយ បដិពាហេត្វា កាឡវណ្ណំ និចាតេតុន្តិ ។ កាឡវណ្ណោ អនិពន្ធនីយោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ លណ្ឌុមត្តិកំ[១] ទត្វា ចាណិកាយ បដិពាហេត្វា កាឡវណ្ណំ និចាតេតុន្តិ ។ កាលវណ្ណោ អនិពន្ធនីយោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឥក្កាសំ កសាវន្តិ ។

[៣៣៦] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ វិហារេ បដិភាណចិត្តំ ការាបេន្តិ ឥត្ថីរូបកំ បុរិសរូបកំ ។ មនុស្សា វិហារចារិកំ អាហិណ្ឌន្តា បស្សិត្វា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ បដិភាណចិត្តំ ការាបេតព្វំ ឥត្ថីរូបកំ បុរិសរូបកំ យោ ការាបេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស

---

១ ម. គណ្ឌុមត្តិកំ ។ ឱ. គណ្ឌមត្តិកំ ។

[៣៣៥] សម័យនោះឯង ផ្ទៃជញ្ជាំងអាក្រក់ ពណ៌ខ្មៅជិតមិនសព្វ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យលាយអង្កាមហើយកៀស ដោយខ្នៀស ឲ្យពណ៌ខ្មៅជិតស្មើ ។ ពណ៌ខ្មៅក៏នៅតែមិនស្អិតជាប់គ្នា ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យលាយដីអាចម៍ជន្លេន ហើយកៀសដោយខ្នៀសឲ្យពណ៌ខ្មៅជិតស្មើ ។ ពណ៌ខ្មៅក៏នៅតែមិនស្អិតជាប់គ្នា ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតជ័រឈើនិងទឹកចត់[១] ។

[៣៣៦] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឲ្យគេគូរគំនូរជារូបស្រីនិងរូបបុរសក្នុងវិហារ ។ មនុស្សទាំងឡាយ ដើរមកកាន់វិហារចារិក ឃើញហើយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ បេ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យគេគូរគំនូរជារូបស្រីនិងរូបបុរសទេ ភិក្ខុណាឲ្យគេគូរ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ

១ អដ្ឋកថា ថាទឹកចត់សំដៅយកទឹកផ្លែសម៉ឬផ្លែកន្ទួតព្រៃ ។

អនុជានាមិ ភិក្ខវេ មាលាកម្មំ លតាកម្មំ មករទន្តកំ បញ្ចបដិកន្តិ ។

[៣៣៧] តេន ខោ បន សមយេន វិហារា នីចវត្ថុកា ហោន្តិ ។ ឧទកេន ឱត្ថរិយន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧច្ចវត្ថុកំ កាតុន្តិ ។ ចយោ បរិបតតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចិនិតុំ តយោ ចយេ ឥដ្ឋកាចយំ សិលាចយំ ទារុចយន្តិ ។ អារោហន្តា វិហញ្ញន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តយោ សោបានេ ឥដ្ឋកាសោបានំ សិលាសោបានំ ទារុសោបានន្តិ ។ អារោហន្តា បរិបតន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាលម្ពនពាហន្តិ ។

[៣៣៨] តេន ខោ បន សមយេន វិហារា អាឡកមន្ទា បាកដា[១] ហោន្តិ ។ ភិក្ខូ ហិរិយន្តិ និបជ្ជិតុំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តិរោករណិន្តិ ។ តិរោករណឹ ឧក្ខិបិត្វា ឱលោកេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។

១ អយំ សទ្ទោ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ន ទិស្សតិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគំនូរភ្ញីផ្កា និងគំនូរភ្ញីវល្លិ៍ និងក្បាច់ធ្មេញមករ និងក្បាច់មានស្រទាប់ ៥ ។

[៣៣៧] សម័យនោះឯង វិហារមានទីទាប ។ ទឹកក៏លិច ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទី ឲ្យខ្ពស់ឡើង ។ ខឿនវិហារក៏រលំ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកខឿន ៣ យ៉ាង គឺ ខឿនឥដ្ឋ ១ ខឿនថ្ម ១ ខឿនឈើ ១ ។ ពួកភិក្ខុនាំគ្នាឡើងទៅក៏លំបាក ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតជណ្តើរ ៣ យ៉ាង គឺ ជណ្តើរឥដ្ឋ ១ ជណ្តើរថ្ម ១ ជណ្តើរឈើ ១ ។ ពួកភិក្ខុនាំគ្នាឡើងទៅក៏ធ្លាក់ចុះមកវិញ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើបង្កាន់ដៃ ។

[៣៣៨] សម័យនោះឯង វិហារមានមនុស្សកុះករច្រើនពេក ។ ពួកភិក្ខុក៏អៀនខ្មាស (មិនអាច) នឹងសិងបាន ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យធ្វើ) វនាំង ។ ពួកមនុស្សក៏នៅតែបើកវនាំងមើល ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។

អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អគ្គឡកុឌ្ឌន្តិ ។ អគ្គឡកុឌ្ឌកា ឧបរិតោ ឱលោកេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តយោ គព្ភេ សិវិកាគព្ភំ នាឡិកាគព្ភំ ហម្មិយគព្ភន្តិ ។

[៣៣៩] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ខុទ្ទកេ វិហារេ មជ្ឈេ គព្ភំ ករោន្តិ ។ ឧបចារោ ន ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ខុទ្ទកេ វិហារេ ឯកមន្តំ គព្ភំ កាតុំ មហល្លកេ មជ្ឈេតិ ។

[៣៤០] តេន ខោ បន សមយេន វិហារស្ស កុឌ្ឌបាទោ ជិរតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ កុលង្កបាទកន្តិ ។ វិហារស្ស កុឌ្ឌោ ឱវស្សតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បរិត្តាណកិដិកំ ឧទ្ធាសុធន្តិ[១] ។

១ ឱ. ម. ឧទ្ធសុធន្តិ ។

ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើជញ្ជាំងតឿ ។ ពួកមនុស្សក៏នៅតែអើតមើលពីខាងលើជញ្ជាំងតឿទៀត ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយតថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើបន្ទប់ ៣ យ៉ាង គឺ បន្ទប់មានជ្រុងបួន ១ បន្ទប់មានបណ្តោយវែង ១ បន្ទប់មានដំបូលខ្ពស់ ១ ។

[៣៣៩] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុធ្វើបន្ទប់ត្រង់កណ្តាលវិហារតូច ។ ទីឧបចារៈមិនមាន ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើបន្ទប់ក្នុងទីសមគួរក្នុងវិហារតូច ឲ្យធ្វើបន្ទប់ត្រង់កណ្តាលវិហារធំបាន ។

[៣៤០] សម័យនោះឯង ជើងជញ្ជាំងវិហារក៏ពុកផុយទៅ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទ្រនាប់ជើងជញ្ជាំង ។ ភ្លៀងក៏សាចមកត្រូវជញ្ជាំងវិហារ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើប្រដឹសសម្រាប់ការពារភ្លៀង ហើយលាបដីស្អិត[១] ។

---

១ អដ្ឋកថា ថាឲ្យយកដីស្អិតលាយជាមួយនឹងអាចម៍គោនិងផេះហើយលាបប្រដឹសនោះ ។

សេនាសនក្ខន្ធកេ វិតានាទិកានុជាននំ

[៣៤១] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុ-
នោ តិណចុណ្ណកំ អហិ ខន្ធេ បបតិ ។ សោ ភីតោ
វិស្សរមកាសិ ។ ភិក្ខូ ឧបធាវិត្វា តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោចុំ
កិស្ស ត្វំ អាវុសោ វិស្សរមកាសីតិ ។ អថខោ សោ
ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ
អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ វិតានន្តិ ។

[៣៤២] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ មញ្ច-
បាទេបិ បីឋបាទេបិ ថវិកាយោ លគ្គេន្តិ ។ ឧន្ទូរេ-
ហិបិ ឧបចិកាហិបិ ខជ្ជន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អា-
រោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិត្តិខីលំ នាគ-
ទន្តកន្តិ ។

[៣៤៣] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ មញ្ចេបិ
បីឋេបិ ចីវរំ និក្ខិបន្តិ ។ ចីវរំ បរិភិជ្ជតិ ។ ភគវតោ
ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ វិហារេ
ចីវរវំសំ ចីវររជ្ជុន្តិ ។

សេនាសនក្ខន្ធកៈ ការទ្រង់អនុញ្ញាតពិតានជាដើម

[៣៨១] សម័យនោះឯង មានពស់ធ្លាក់ពីដំបូលស្មៅមកលើភិក្ខុ ១ រូប ។ ភិក្ខុនោះខ្លាចក៏ស្រែកភ្ញាត់សំឡេង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ស្ទុះទៅសួរភិក្ខុនោះដូច្នេះថា ម្នាលអាវុសោ ព្រោះហេតុអ្វីបានជាលោកស្រែកភ្ញាត់សំឡេងដល់ម្ល៉េះ ។ ទើបភិក្ខុនោះបានប្រាប់សេចក្តីនុ៎ះ ដល់ពួកភិក្ខុ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យធ្វើ) ពិតានឡើង ។

[៣៨២] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុព្យួរថង់នឹងជើងគ្រែខ្លះ នឹងជើងតាំងខ្លះ ។ អស់ទាំងសត្វកណ្តុរ និងកណ្តៀរ កាត់ដាច់ដាចអស់ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យធ្វើ) ចម្រឹងជញ្ជាំងនិងដៃកែវ ។

[៣៨៣] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុទុកចីវរលើគ្រែខ្លះ លើតាំងខ្លះ ។ ចីវរក៏ធុះធ្លាយអស់ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតស្នួចីវរនិងខ្សែស្បៀងទុកក្នុងវិហារ ។

[៣៤៤] តេន ខោ បន សមយេន វិហារា អជាលិទ្ធកា ហោន្តិ អប្បដិសរណា ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាលិន្ទំ បឃនំ បកុដ្ដំ[១] ឱសារកិន្តិ[២] ។ អាលិន្ទា ចាកដា ហោន្តិ ។ ភិក្ខូ ហិរិយន្តិ និបជ្ជិតុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សំសរណកិដិកំ ឧគ្ឃាដនកិដិកន្តិ ។

[៣៤៥] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អជ្ឈោកាសេ ភត្តវិស្សគ្គំ ករោន្តា សីតេនបិ ឧណ្ហេនបិ កិលមន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧបដ្ឋានសាលន្តិ ។ ឧបដ្ឋានសាលា នីចវត្ថុកា ហោតិ ។ ឧទកេន ឱត្ថរិយតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧច្ចវត្ថុកំ កាតុន្តិ ។ ចយោ បរិបតតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចិនិតុំ តយោ ចយេ ឥដ្ឋកាចយំ សិលាចយំ ទារុចយន្តិ ។ អារោហន្តា វិហញ្ញន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ

១ ឱ. ម. បកុដំ ។ ២ ឱ. ឱសរកន្តិ ។ ម. ឱសរណន្តិ ។

[៣៤៤] សម័យនោះឯង វិហារនៅមិនទាន់មានរបៀង ឥតមានទីញកជ្រកកោនបាន ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតយ៉មុខ ដើងជញ្ជាំងឬធរណីបាំងសាចជុំវិញនិងហោណាំង ។ យ៉មុខក៏នៅវាល (ឥតមានវត្ថុអ្វីបិទបាំង) ។ ពួកភិក្ខុអ្នកមានអៀនខ្មាស (មិនអាច) នឹងសិងបាន ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតរនាំងព្រួលសម្រាប់រូតចុះឡើង និងឡប់ឡៃ ។

[៣៤៥] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុធ្វើនូវការឆាន់អាហារក្នុងទីវាលលំបាកដោយត្រជាក់ខ្លះ ក្តៅខ្លះ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឧបដ្ឋានសាលា[១] ។ ឧបដ្ឋានសាលាក៏មានទីទាប ។ ទឹកក៏លិច ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទីឲ្យខ្ពស់ឡើង ។ ខឿនសាលានោះក៏រលំ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកខឿន ៣ យ៉ាង គឺ ខឿនឥដ្ឋ ១ ខឿនថ្ម ១ ខឿនឈើ ១ ។ ពួកភិក្ខុឡើងទៅតាមខឿននោះក៏លំបាក ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

---

១ សាលាសម្រាប់សម្រេចសាធារណកិច្ចគ្រប់យ៉ាង ។

តយោ សោបាណេ ឥដ្ឋកាសោបាណំ សិលាសោបាណំ ទារុសោបាណន្តិ ។ អារោហន្តា បរិបតន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាលម្ពនពាហន្តិ ។ ឧបដ្ឋានសាលាយ តិណចុណ្ណំ បរិបតតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឱគុម្ពេត្វា ឧល្លិត្តាវលិត្តំ កាតុំ សេតវណ្ណំ កាឡវណ្ណំ គេរុកបរិកម្មំ មាលាកម្មំ លតាកម្មំ មករទន្តកំ បញ្ចបដិកំ ចីវរវំសំ ចីវររជ្ជុន្តិ ។

[៣៤៦] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អជ្ឈោកាសេ ឆមាយំ ចីវរំ បត្ថរន្តិ ។ ចីវរំ បំសុកិតំ ហោតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អជ្ឈោកាសេ ចីវរវំសំ ចីវររជ្ជុន្តិ ។ បេ ។ បានីយំ ឱតប្បតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បានីយសាលំ បានីយមណ្ឌបន្តិ ។ បានីយសាលា នីចវត្ថុកា ហោតិ ។ ឧទកេន ឱត្ថរិយតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧច្ចវត្ថុកំ កាតុន្តិ ។ ចយោ បរិបតតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចិនិតុំ តយោ

តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើជណ្ដើរ ៣ យ៉ាង គឺ ជណ្ដើរឥដ្ឋ ១ ជណ្ដើរថ្ម ១ ជណ្ដើរឈើ ១ ។ ពួកភិក្ខុឡើងតាមជណ្ដើរនោះក៏ធ្លាក់មកវិញ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើបង្កាន់ដៃឡើង ។ កំទេចស្មៅក៏ធ្លាក់ពោយរាយចុះមកក្នុងឧបដ្ឋានសាលា ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យគាបដំបូលហើយលាប ទាំងខាងក្នុងខាងក្រៅ ហើយបរិកម្មឲ្យមានពណ៌ស ពណ៌ខ្មៅ ពណ៌រង្គ គូរគំនូរភ្ញីផ្កា គំនូរភ្ញីវល្លិ៍ ក្បាច់ធ្មេញមករ ក្បាច់មានស្រទាប់ ៥ ស្នូចីវរ និងខ្សែស្បៀង ។

[៣៤៦] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុហាលចីវរលើដីក្នុងទីវាល ។ ចីវរក៏ប្រឡាក់អាចម៍ដី ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើស្នូចីវរ និងខ្សែស្បៀងក្នុងទីវាល ។ បេ ។ ទឹកសម្រាប់ឆាន់ក៏ក្ដៅ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើរោងសម្រាប់ដាក់ទឹកឆាន់ និងបារាំសម្រាប់ដាក់ទឹកឆាន់ ។ រោងសម្រាប់ដាក់ទឹកឆាន់នោះក៏មានទីទាប ។ ទឹកក៏លិច ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទីឲ្យខ្ពស់ឡើង ។ ខឿនរោងនោះក៏រលំ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកខឿន ៣ យ៉ាង គឺ ខឿន

ចយេ ឥដ្ឋកាចយំ សិលាចយំ ទារុចយន្តិ ។ អារោ-
ហន្តា វិហញ្ញន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តយោ
សោបាណេ ឥដ្ឋកាសោបាណំ សិលាសោបាណំ ទារុ-
សោបាណន្តិ ។ អារោហន្តា បរិបតន្តិ ។ បេ ។ អនុ-
ជានាមិ ភិក្ខវេ អាលម្ពនពាហន្តិ ។ ចាទីឃសាលាយ
តិណចុណ្ណំ បរិបតតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឱគុម្ពេត្វា
ឧល្លិត្តាវលិត្តំ កាតុំ សេតវណ្ណំ កាឡវណ្ណំ គេរុកបរិ-
កម្មំ មាលាកម្មំ លតាកម្មំ មករទន្តកំ បញ្ចបដិកំ
ចីវរវំសំ ចីវររជ្ជុន្តិ ។ ចាទីឃកាជនំ ន សំវិជ្ជតិ ។ បេ ។
អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចាទីឃសង្ខំ ចាទីឃសរាវកន្តិ ។

[៣៤៧] តេន ខោ បន សមយេន វិហារា អប-
រិក្ខិត្តា ហោន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បរិក្ខិបិតុំ
តយោ បាការេ ឥដ្ឋកាបាការំ សិលាបាការំ ទារុបា-
ការន្តិ ។ កោដ្ឋកោ ន ហោតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ
ភិក្ខវេ កោដ្ឋកន្តិ ។ កោដ្ឋកោ នីចវត្ថុកោ ហោតិ ។
ឧទកេន ឱត្ថរិយតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ

ឥដ្ឋ ១ ខឿនថ្ម ១ ខឿនឈើ ១ ។ ពួកភិក្ខុឡើងទៅតាមខឿននោះក៏លំបាក ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើជណ្ដើរ ៣ យ៉ាង គឺ ជណ្ដើរឥដ្ឋ ១ ជណ្ដើរថ្ម ១ ជណ្ដើរឈើ ១ ។ ពួកភិក្ខុឡើងទៅតាមជណ្ដើរក៏ធ្លាក់មកវិញ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើបង្កាន់ដៃឡើង ។ កំទេចស្មៅក៏ធ្លាក់ពោយរាយចុះមក ក្នុងរោងសម្រាប់ដាក់ទឹកឆាន់ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យគាបដំបូលហើយឲ្យលាបទាំងខាងក្នុងខាងក្រៅ បរិកម្មឲ្យមានពណ៌ស ពណ៌ខ្មៅ បរិកម្មដោយរង្គ គូរគំនូរភ្ញីផ្កា គំនូរភ្ញីវល្លិ៍ ក្បាច់ធ្មេញមករ ក្បាច់មានស្រទាប់ ៥ ស្នួចីវរនិងខ្សែស្បៀង ។ (គ្រានោះ) ភាជន៍សម្រាប់ដាក់ទឹកឆាន់មិនទាន់មាន ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតស័ង្ខសម្រាប់ដាក់ទឹកឆាន់និងផ្ដិលទឹក ។

[៣៤៧] សម័យនោះឯង វិហារមិនមានគ្រឿងបិទបាំង ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យបិទបាំងដោយកំពែង ៣ យ៉ាង គឺ កំពែងឥដ្ឋ ១ កំពែងថ្ម ១ កំពែងឈើ ១ ។ បន្ទប់ទឹកមិនទាន់មាន ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបន្ទប់ទឹក ។ បន្ទប់ទឹកមានទីទាប ។ ទឹកក៏លិច ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់

ឧច្ចវត្ថុកំ កាតុន្តិ ។ កោដ្ឋកស្ស កវាដំ ន ហោតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ កវាដំ បិដ្ឋសង្ឃាដំ ឧទុក្ខលិកំ ឧត្តរបាសកំ អគ្គឡវដ្ដឹ កបិសីសកំ សូចិកំ ឃដិកំ តាឡច្ឆិទ្ទំ អាវិញ្ឆនច្ឆិទ្ទំ អាវិញ្ឆនរជ្ជុន្តិ ។ កោដ្ឋកេ[១] តិណចុណ្ណំ បរិបតតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឱគុម្ផេត្វា ឧល្លិត្តាវលិត្តំ កាតុំ សេតវណ្ណំ កាឡវណ្ណំ គេរុកបរិកម្មំ មាលាកម្មំ លតាកម្មំ មករទន្តកំ បញ្ចបដិកន្តិ ។

[៣៤៨] តេន ខោ បន សមយេន បរិវេណំ ចិក្ខល្លំ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ មរុម្ពំ ឧបកិរិតុន្តិ ។ ន បរិយាបុណន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បទរសិលំ និក្ខិបិតុន្តិ ។ ឧទកំ សន្តិដ្ឋតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧទកនិទ្ធមនន្តិ ។

១ ឱ. កោដ្ឋកា ។ ម. កោដ្ឋកាយ ។

ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទីឲ្យខ្ពស់ឡើង ។ សន្ទះទ្វារបន្ទប់ក៏មិនទាន់មាន ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសន្ទះទ្វារ ក្របទ្វារ ដំណាប់ក្រោម ដំណាប់លើ មេទ្វារ ត្រដោកទ្វារ រនុកទ្វារ គន្លឹះទ្វារខាងលើ ប្រហោងសោ ប្រហោងសម្រាប់ទាញ និងខ្សែសម្រាប់ទាញ ។ កំទេចស្មៅក៏ធ្លាក់ពោយរាយចុះមកក្នុងបន្ទប់ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថា-គតអនុញ្ញាតឲ្យគាបដំបូលហើយធ្វើប្រដឹស ហើយលាបទាំងខាងក្នុងខាងក្រៅ លាបឲ្យមានពណ៌ស ពណ៌ខ្មៅ បរិកម្មដោយរង្គ ធ្វើជាក្បាច់ភ្ញីផ្កា ក្បាច់ភ្ញីវល្លិ៍ ក្បាច់ធ្មេញមករ ក្បាច់មានស្រទាប់ ៥ ។

[៣២៨] សម័យនោះឯង ទីបរិវេណមានភក់ជ្រាំ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយតថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យចាក់ក្រាលក្រួសរវាន (នៅទីនោះ) ។ ក្រួសរវានក៏មិនបានរាប់ស្មើ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យក្រាលថ្ម ។ ទឹកក៏ដក់នៅ (លើថ្មនោះ) ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតប្រឡាយទឹក ។

[៣៤៩] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ បរិវេណេ តហំ តហំ អគ្គិដ្ឋានំ ករោន្តិ ។ បរិវេណំ ឧក្លាបំ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឯកមន្តំ អគ្គិសាលំ កាតុន្តិ ។ អគ្គិសាលា នីចវត្ថុកា ហោតិ ។ ឧទកេន ឱត្ថរិយតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧច្ចវត្ថុកំ កាតុន្តិ ។ ចយោ បរិបតតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចិនិតុំ តយោ ចយេ ឥដ្ឋកាចយំ សិលាចយំ ទារុចយន្តិ ។ អារោហន្តា វិហញ្ញន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តយោ សោបានេ ឥដ្ឋកាសោបានំ សិលាសោបានំ ទារុសោបានន្តិ ។ អារោហន្តា បរិបតន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាលម្ពនពាហន្តិ ។ អគ្គិសាលាយ កវាដំ ន ហោតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ កវាដំ បិដ្ឋសង្ឃាដំ ឧទុក្ខលិកំ ឧត្តរបាសកំ អគ្គឡវដ្ដឹ កបិសីសកំ សូចិកំ ឃដិកំ តាលច្ឆិទ្ទំ

[៣៤៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនាំគ្នាធ្វើចង្ក្រានត្រង់ទីនោះ ៗ ក្នុងបរិវេណ ។ ទីបរិវេណក៏ខ្មៅដោយសំពាម ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើរោងភ្លើង ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ រោងភ្លើងមានទីទាប ។ ទឹកក៏លិច ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទីឲ្យខ្ពស់ឡើង ។ ជើង (រោងភ្លើងនោះ) រលំ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកជើង ៣ យ៉ាង គឺ ជើងឥដ្ឋ ១ ជើងថ្ម ១ ជើងឈើ ១ ។ ពួកភិក្ខុឡើង (តាមជើងនោះទៅ) ក៏លំបាក ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើជណ្តើរ ៣ យ៉ាង គឺ ជណ្តើរឥដ្ឋ ១ ជណ្តើរថ្ម ១ ជណ្តើរឈើ ១ ។ ពួកភិក្ខុឡើងទៅ (តាមជណ្តើរ) ក៏ធ្លាក់ចុះមក ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើបង្កាន់ដៃឡើង ។ សន្ទះទ្វារនៃរោងភ្លើងនៅមិនទាន់មាន ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសន្ទះទ្វារ ក្របទ្វារ ដំណាប់ក្រោម ដំណាប់លើ មេទ្វារ ត្រដោកទ្វារ គន្លឹះទ្វារខាងលើ ប្រហោងសោ ប្រហោងសម្រាប់ដាក់

អាវិញ្ឆនច្ឆិទ្ទំ អាវិញ្ឆនរជ្ជុន្តិ ។ អគ្គិសាលាយ តិណចុណ្ណំ បរិបតតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឱគុម្ពេត្វា ឧល្លិត្តាវលិត្តំ កាតុំ សេតវណ្ណំ កាឡវណ្ណំ គេរុកបរិកម្មំ មាលាកម្មំ លតាកម្មំ មករទន្តកំ បញ្ចបដិកំ ចីវរវំសំ ចីវររជ្ជុន្តិ ។ អារាមោ អបរិក្ខិត្តោ ហោតិ ។ អជកាបិ បសុកាបិ ឧបរោបេ វិហេឋេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បរិក្ខិបិតុំ តយោ វាដេ វេឡុវាដំ កណ្ដកវាដំ[១] បរិខន្តិ ។ កោដ្ឋកោ ន ហោតិ ។ តថេវ អជកាបិ បសុកាបិ ឧបរោបេ វិហេឋេន្តិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ កោដ្ឋកំ អបេសឹ យមកកវាដំ តោរណំ បលិឃន្តិ ។ កោដ្ឋកេ តិណចុណ្ណំ បរិបតតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឱគុម្ពេត្វា ឧល្លិត្តាវលិត្តំ

---

១ ឱ. ម. វាដេ វេឡុវាដំ កណ្ដកវាដំ ។ ម. កណ្ដកវាដំ ។

ខ្សែទាញ និងខ្សែទាញ ។ កំទេចស្មៅធ្លាក់រោយរាយចុះមក ក្នុងរោងភ្លើង ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យគាបដំបូល ហើយធ្វើប្រដឹសលាប ទាំងខាងក្នុងខាងក្រៅ ធ្វើឲ្យមានពណ៌ស ពណ៌ខ្មៅ លាបដោយរង្គ ធ្វើជាក្បាច់ភ្ញីផ្កា ក្បាច់ភ្ញីវល្លិ៍ ក្បាច់ធ្មេញមករ ក្បាច់មានស្រទាប់ ៥ ស្នួចីវរ និងខ្សែស្បៀង ។ អារាមនៅមិនទាន់មានរបង ។ ពួកសត្វពពែនិងសត្វចិញ្ចឹម (ឯទៀត ៗ) តែងចូលទៅបៀតបៀនដំណាំ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យបិទបាំងរបង ៣ យ៉ាង គឺ របងឫស្សី ១ របងបន្លា ១ និងស្នាមភ្លោះ ១ ។ ខ្លោងទ្វារនៅមិនទាន់មាន ។ ពួកសត្វពពែនិងសត្វចិញ្ចឹម (ឯទៀត ៗ) នៅតែចូលទៅបៀតបៀនដំណាំបានដដែល ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតខ្លោងទ្វារ ទ្វារគាបបន្លា[១] សន្ទះទ្វារទាំងគូ របងសសរ និងទ្វារជើងគុល ។ កំទេចស្មៅក៏ធ្លាក់រោយរាយចុះមកក្នុងខ្លោងទ្វារ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យគាបដំបូលធ្វើប្រដឹស ហើយលាប

---

១ អដ្ឋកថា ពន្យល់ថា ទ្វារញាត់បន្លាដែលគេបញ្ចូលឈើសម្រួចក្នុងមេឈើវែងហើយចងរឹតបន្លាឲ្យណែនហើយទើបធ្វើ ។

កាតុំ សេតវណ្ណំ កាឡវណ្ណំ គេរុកបរិកម្មំ មាលាកម្មំ លតាកម្មំ មករទន្តកំ បញ្ចបដិកន្តិ ។ អារាមោ ចិក្ខល្លោ ហោតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ មរុម្ពំ ឧបកិរិតុន្តិ ។ ន បរិយាបុណន្តិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បទរសិលំ និក្ខិបិតុន្តិ ។ ឧទកំ សន្តិដ្ឋតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧទកនិទ្ធមនន្តិ ។

[៣៨០] តេន ខោ បន សមយេន រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ សង្ឃស្ស អត្ថាយ សុធាមត្តិ-កាលេបនំ ចាសាទំ ការាបេតុកាមោ ហោតិ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កឹ នុ ខោ ភគវតា ឆទនំ អនុញ្ញាតន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បញ្ច ឆទនានិ ឥដ្ឋកាឆទនំ សិលាឆទនំ សុធាឆទនំ តិណច្ឆទនំ បណ្ណច្ឆទនន្តិ ។

ភាណវារំ និដ្ឋិតំ បឋមំ ។

ទាំងខាងក្នុងខាងក្រៅ លាបឲ្យមានពណ៌ស ពណ៌ខ្មៅ លាបដោយរង្គ ធ្វើក្បាច់ភ្ញីផ្កា ក្បាច់ភ្ញីវល្លិ៍ ក្បាច់ធ្មេញមករ និងក្បាច់មានស្រទាប់ ៥ ។ អារាមក៏មានភក់ជ្រាំ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យក្រាលក្រួសរវាន ។ ក្រួសនោះក៏មិនបានរាបស្មើ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យក្រាលកម្រាលថ្ម ។ ទឹកក៏ដក់នៅ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើប្រឡាយទឹក ។

[៣៥០] សម័យនោះឯង ព្រះបាទពិម្ពិសារមាគធសេនិយរាជទ្រង់មានបំណងឲ្យគេសាងប្រាសាទលាបដោយបាយអ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់សង្ឃ ។ វេលានោះ ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះថា គ្រឿងសម្រាប់ប្រក់ព្រះមានព្រះភាគ បានអនុញ្ញាតហើយឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រឿងប្រក់ ៥ យ៉ាង គឺ ប្រក់ដោយឥដ្ឋ ១ ប្រក់ដោយថ្ម ១ ប្រក់ដោយបាយអ ១ ប្រក់ដោយស្មៅ ១ ប្រក់ដោយស្លឹកឈើ ១ ។

ចប់ភាណវារៈ ជាបឋម ។

[៣៤១] តេន ខោ បន សមយេន អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ រាជគហកស្ស សេដ្ឋិស្ស ភគិនីបតិកោ ហោតិ ។ អថខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ រាជគហំ អគមាសិ កេនចិទេវ ករណីយេន ។

[៣៤២] តេន ខោ បន សមយេន រាជគហកេន សេដ្ឋិនា ស្វាតនាយ ពុទ្ធប្បមុខោ សង្ឃោ និមន្តិតោ ហោតិ ។ អថខោ រាជគហកោ សេដ្ឋី ទាសេ ច កម្ម-ការេ ច អាណាបេសិ តេនហិ ភណេ កាលស្សេវ ឧដ្ឋាយ យាគុយោ បចថ ភត្តានិ បចថ សូចានិ សម្បាទេថ ឧត្តរិភង្គានិ សម្បាទេថាតិ ។

[៣៤៣] អថខោ អនាថបិណ្ឌិកស្ស គហបតិស្ស ឯតទហោសិ បុព្វេ ខ្វាយំ គហបតិ មយិ អាគតេ សព្វកិច្ចានិ និក្ខិបិត្វា មមញ្ញេវ សទ្ធឹ បដិសម្មោទិ សោទានាយំ វិក្ខិត្តរូបោ ទាសេ ច កម្មការេ ច អាណាបេសិ តេនហិ ភណេ កាលស្សេវ ឧដ្ឋាយ

សេនាសនក្ខន្ធកៈ រឿងអនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋីនិងរឿងរាជគហសេដ្ឋី

[៣៥១] សម័យនោះឯង អនាថបិណ្ឌិកគហបតីជាប្តីប្អូនស្រីរបស់រាជគហសេដ្ឋី គឺជាប្អូនថ្លៃរាជគហសេដ្ឋី ។ គ្រានោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតីបានទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះដោយកិច្ចការនីមួយ ។

[៣៥២] សម័យនោះឯង រាជគហសេដ្ឋីនិមន្តព្រះសង្ឃមានព្រះពុទ្ធអង្គជាប្រធាន ដើម្បីភត្តកិច្ចក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ ឯរាជគហសេដ្ឋី ក៏បានបង្គាប់ខ្ញុំប្រុសស្រីខ្លះ និងពួកអ្នកធ្វើការឈ្នួលខ្លះថា នែនាយរាល់គ្នា បើដូច្នោះចូរអ្នករាល់គ្នាក្រោកពីព្រលឹមហើយ ចំអិនបបរ ចំអិនបាយ ចាត់ចែងសម្ល និងតាក់តែងសម្លឧត្តរិភង្គៈ (ឲ្យល្អ) ។

[៣៥៣] លំដាប់នោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតីមានសេចក្តីត្រិះរិះថា កាលពីដើមបើអញបានមកដល់ហើយ គហបតីនេះក៏រមែងតែបញ្ឈប់កិច្ចការទាំងពួង ហើយនិយាយរាក់ទាក់មកនឹងអញ ក៏ឥឡូវគហបតីនេះជាអ្នកតោះតើយ (បែរទៅ) បង្គាប់ខ្ញុំប្រុសស្រីខ្លះ ពួកអ្នកធ្វើការឈ្នួលខ្លះថា នែនាយរាល់គ្នា បើដូច្នោះចូរអ្នករាល់គ្នាក្រោកពីព្រលឹម

យាគុយោ បចថ ភត្តានិ បចថ សូបានិ សម្បាទេថ ឧត្តរិភង្គានិ សម្បាទេថាតិ កិន្នុ ខោ ឥមស្ស គហបតិស្ស អាវាហោ វា ភវិស្សតិ វិវាហោ វា ភវិស្សតិ មហាយញ្ញោ វា បច្ចុបដ្ឋិតោ រាជា វា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ និមន្តិតោ ស្វាតនាយ សទ្ធឹ ពលនិកាយេនាតិ[1] ។

[៣៨៤] អថខោ រាជគហកោ សេដ្ឋី ទាសេ ច កម្មករេ ច អាណាបេត្វា យេន អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អនាថបិណ្ឌិកេន គហបតិនា សទ្ធឹ បដិសម្មោទិត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ រាជគហកំ សេដ្ឋឹ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ ឯតទវោច បុព្វេ ខោ ត្វំ គហបតិ មយិ អាគតេ សព្វកិច្ចានិ និក្ខិបិត្វា មមញ្ញេវ សទ្ធឹ បដិសម្មោទសិ សោទានិ ត្វំ វិក្ខិត្តរូបោ ទាសេ ច កម្មករេ ច អាណាបេសិ តេនហិ ភណេ កាលស្សេវ ឧដ្ឋាយ យាគុយោ បចថ ភត្តានិ បចថ សូបានិ សម្បាទេថ

១ ឱ. ម. ពលកាយេនាតិ ។

ហើយចំអិនបបរ ចំអិនបាយ ចាត់ចែងសម្ល និងតាក់តែងសម្លឧត្តរិភង្គៈ (ឲ្យល្អ) ប្រហែលជាគហបតីនេះ មានអាវាហមង្គលឬវិវាហមង្គល ឬក៏មហាយញ្ញពិធី ឬ ពុំនោះគាត់អញ្ជើញព្រះបាទពិម្ពិសារមាគធសេនិយរាជ ព្រមទាំងពួកពលឲ្យមកទទួលក្រយាហារក្នុងថ្ងៃស្អែកទេដឹង ។

[៣៥៤] គ្រានោះ រាជគហសេដ្ឋីបង្គាប់ខ្ញុំប្រុសស្រីខ្លះ ពួកអ្នកធ្វើការឈ្នួលខ្លះ រួចហើយទើបចូលទៅរកអនាថបិណ្ឌិកគហបតី លុះចូលទៅដល់ហើយក៏និយាយរាក់ទាក់ ជាមួយនឹងអនាថបិណ្ឌិកគហបតី ហើយក៏អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតី និយាយនឹងរាជគហសេដ្ឋី ដែលអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរដោយពាក្យដូច្នេះថា នែគហបតីកាលពីដើមបើខ្ញុំបានមកដល់ហើយ អ្នករមែងតែបញ្ឈប់កិច្ចការទាំងពួង ហើយនិយាយរាក់ទាក់មកជាមួយនឹងខ្ញុំ ក៏ឥឡូវនេះអ្នកធ្វើតោះតើយ បែរជាបង្គាប់ខ្ញុំប្រុសស្រីខ្លះ ពួកអ្នកធ្វើការឈ្នួលខ្លះ ថា នែនាយរាល់គ្នា បើដូច្នេះចូរអ្នករាល់គ្នាក្រោកពីព្រលឹម ហើយចំអិនបបរ ចំអិនបាយ ចាត់ចែងសម្ល

២៩១

ឧត្តរិភង្គានិ សម្បាទេថាតិ កិន្នុ ខោ តេ គហបតិ អាវាហោ វា ភវិស្សតិ វិវាហោ វា ភវិស្សតិ មហាយញ្ញោ វា បច្ចុបដ្ឋិតោ រាជា វា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ និមន្តិតោ ស្វាតនាយ សទ្ធឹ ពលនិកាយេនាតិ ។ ន មេ ខោ[១] គហបតិ អាវាហោ វា[២] ភវិស្សតិ នបិ វិវាហោ វា ភវិស្សតិ នបិ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ និមន្តិតោ ស្វាតនាយ សទ្ធឹ ពលនិកាយេន អបិច មេ មហាយញ្ញោ បច្ចុបដ្ឋិតោ ស្វាតនាយ ពុទ្ធប្បមុខោ សង្ឃោ និមន្តិតោតិ ។ ពុទ្ធោតិ ត្វំ គហបតិ វទេសីតិ ។ ពុទ្ធោតាហំ គហបតិ វទាមីតិ ។ ពុទ្ធោតិ ត្វំ គហបតិ វទេសីតិ ។ ពុទ្ធោតាហំ គហបតិ វទាមីតិ ។ ពុទ្ធោតិ ត្វំ គហបតិ វទេសីតិ ។ ពុទ្ធោតាហំ គហបតិ វទាមីតិ ។ ឃោសោបិ ខោ ឯសោ គហបតិ ទុល្លភោ លោកស្មឹ យទិទំ ពុទ្ធោតិ[៣] សក្កា នុ ខោ គហបតិ

១ អយំ ខោសទ្ទោ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ន ទិស្សតិ ។ ២ វាសទ្ទោ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ សព្វត្ថ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ឱ. ម. យទិទំ ពុទ្ធោ ពុទ្ធោតិ ។

និងតាក់តែងសម្ភៈឧត្តរិភង្គៈ (ឲ្យល្អ) នែគហបតីអាវាហមង្គលនិងវិវាហមង្គល ឬ មហាយញ្ញពិធីនឹងកើតមានឡើងប្រាកដដល់អ្នកឬអ្វី ឬមួយអ្នកបាន អញ្ជើញព្រះបាទពិម្ពិសារមាគធសេនិយរាជ ព្រមទាំងពួកពលឲ្យមកទទួល ក្រយាហារក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ រាជគហសេដ្ឋីនិយាយថា នែគហបតី អាវាហ-មង្គលនិងវិវាហមង្គលរបស់ខ្ញុំមិនមានទេ ឬមួយខ្ញុំអញ្ជើញព្រះបាទពិម្ពិសារ មាគធសេនិយរាជ ព្រមទាំងពួកពល ឲ្យមកទទួល ក្រយាហារក្នុងថ្ងៃស្អែក នេះក៏ទេដែរ ខ្ញុំមានតែមហាយញ្ញពិធីមែន គឺនិមន្តព្រះសង្ឃមានព្រះពុទ្ធ អង្គជាប្រធានមកទទួលភត្តក្នុងថ្ងៃស្អែកនេះ ។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតីសួរថា នែគហបតី អ្នកពោលថា ពុទ្ធោ ដូច្នេះឬ ។ រាជគហសេដ្ឋីតបថា អើគហបតី ខ្ញុំពោលថា ពុទ្ធោ ដូច្នេះមែន ។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតី សួរទៀតថា នែ គហបតី អ្នកពោលថា ពុទ្ធោ ដូច្នេះឬ ។ រាជគហសេដ្ឋីតបថា អើគហបតី ខ្ញុំពោលថា ពុទ្ធោ ដូច្នេះមែន ។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតី សួរទៀត ថា នែគហបតី អ្នកពោលថា ពុទ្ធោ ដូច្នេះឬ ។ រាជគហសេដ្ឋីតប ថា អើគហបតី ខ្ញុំពោលថា ពុទ្ធោ ដូច្នេះមែន ។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតី ពោលទៀតថា អើគហបតី សំឡេងគឹកកងថា ពុទ្ធោ ដូច្នេះ នេះជា សំឡេងដែលគេរកបាន ដោយកម្រក្នុងលោក ម្នាលគហបតី តើខ្ញុំនឹងអាច

ឥមំ កាលំ តំ ភគវន្តំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមិតុំ អរហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធន្តិ ។ អកាលោ ខោ គហបតិ ឥមំ កាលំ តំ ភគវន្តំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមិតុំ អរហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធំ ស្វេទានិ ត្វំ កាលេន តំ ភគវន្តំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមិស្សសិ អរហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធន្តិ ។

[៣៤៤] អថខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ ស្វេទានាហំ កាលេន តំ ភគវន្តំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមិស្សាមិ អរហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធន្តិ ពុទ្ធគតាយ សតិយា និបជ្ជិ[១] រត្តិយា សុទំ តិក្ខត្តុំ ឧដ្ឋាសិ បភាតំ មញ្ញមានោ ។ អថខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ យេន សីតវនទ្វារំ តេនុបសង្កមិ ។ អមនុស្សា ទ្វារំ វិវរឹសុ ។ អថខោ អនាថបិណ្ឌិកស្ស គហបតិស្ស នគរម្ហា និក្ខមន្តស្ស អាលោកោ អន្តរធាយិ ។ អន្ធការោ បាតុរហោសិ ។ ភយំ ឆម្ភិតត្តំ លោមហំសោ ឧទបាទិ ។ តតោ វ បុន និវត្តិតុកាមោ អហោសិ ។

១ ឱ. ម. និបជ្ជិត្វា ។

ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះទាន់ក្នុងពេលនេះបានដែរឬ ។ រាជគហសេដ្ឋីតបថា ម្នាលគហបតី កាលនេះជាកាលមិនគួរដើម្បីនឹងចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះទាន់ក្នុងពេលនេះទេ ចាំដល់វេលាថ្ងៃស្អែកសឹមអ្នកចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះទើបគួរ ។

[៣៥៥] គ្រានោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតីគិតថា ឥឡូវនេះវេលាថ្ងៃស្អែកនេះ អញនឹងចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះទើបគួរ គិតហើយក៏តម្កល់ស្មារតី ចំពោះទៅរកព្រះពុទ្ធជាអារម្មណ៍ ហើយក៏ដេកទៅ ក៏ក្នុងវេលាយប់ (នោះ) អនាថបិណ្ឌិកគហបតីស្មានថាភ្លឺហើយ ក៏ក្រោកឡើង ៣ ដង ។ លំដាប់នោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតីចូលទៅកាន់ទ្វារសីតវន (ព្រៃត្រជាក់) ។ ពួកអមនុស្ស[១]ក៏នាំគ្នាបើកទ្វារឲ្យ ។ កាលអនាថបិណ្ឌិកគហបតីចេញផុតអំពីនគរហើយ ពន្លឺ ក៏បាត់ទៅវិញ ។ ស្រាប់តែមានងងឹតកើតឡើង ។ ភ័យ សេចក្តីតក់ស្លុត និងព្រឺរោមក៏កើតឡើង ។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតីចង់ត្រឡប់អំពីទីនោះមកវិញ ។

១ អមនុស្ស គឺខ្មោចឬទេវតា ។

[៣៨៦] អថខោ សីវកោ យក្ខោ អន្តរហិតោ សទ្ទមនុស្សាវេសិ

សតំ ហត្ថី សតំ អស្សា សតំ អស្សតរីរថា
សតំ កញ្ញា សហស្សានិ អាមុត្តមណិកុណ្ឌលា
ឯកស្ស បទវីតិហារស្ស កលំ នាគ្ឃន្តិ សោឡសឹ ។
អភិក្កម គហបតិ អភិក្កម គហបតិ អភិក្កន្តន្តេ
សេយ្យោ នោ បដិក្កន្តន្តិ ។

[៣៨៧] អថខោ អនាថបិណ្ឌិកស្ស គហបតិស្ស អន្ធការោ អន្តរធាយិ ។ អាលោកោ បាតុរហោសិ ។ យំ អហោសិ ភយំ ឆម្ភិតត្តំ លោមហំសោ សោ បដិប្បស្សម្ភិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ ។ បេ ។ តតិយម្បិ ខោ អនាថបិណ្ឌិកស្ស គហបតិស្ស អាលោកោ អន្តរធាយិ ។ អន្ធការោ បាតុរហោសិ ។ ភយំ ឆម្ភិតត្តំ លោមហំសោ ឧទបាទិ ។ តតោ វ បុន និវត្តិតុកាមោ អហោសិ ។ តតិយម្បិ ខោ សីវកោ យក្ខោ អន្តរហិតោ សទ្ទមនុស្សាវេសិ

[៣៥៦] គ្រានោះ សីវកយក្សដែលបាត់ទៅ ក៏បញ្ចេញសំឡេងឡើងថា

ដំរី ១ សែន សេះ ១ សែន រថទឹមដោយមេសេះអស្សតរ ១ សែន ស្រីជំទង់ដែលប្រដាប់ដោយកុណ្ឌល ជាវិការៈនៃកែវមណី ១ សែន ក៏មិនដល់មួយចំណិត នៃការឈានទៅ ១ ជំហាន ដែលបណ្ឌិតចែកឲ្យជាចំណែក ១៦ អស់វារៈ ១៦ ដងទេ ។

ម្នាលគហបតី អ្នកចូរឈានដើរទៅ ម្នាលគហបតី អ្នកចូរឈានដើរទៅ ការឈានដើរទៅរបស់អ្នកប្រសើរណាស់ ការត្រឡប់ទៅវិញមិនប្រសើរទេ ។

[៣៥៧] លំដាប់នោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតី ក៏បាត់ងងឹតទៅវិញ ។ ពន្លឺភ្លឺក៏កើតប្រាកដឡើង ។ ភ័យ សេចក្តីតក់ស្លុតព្រឺរោមនោះឯងក៏រម្ងាប់បាត់ទៅ ។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតី ក៏បាត់ពន្លឺអស់វារៈពីរដងផង ។ បេ ។ អស់វារៈបីដងផង ។ ងងឹតក៏កើតប្រាកដឡើង ។ ភ័យ សេចក្តីតក់ស្លុតព្រឺរោមក៏កើតឡើង ។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតី ចង់ត្រឡប់អំពីទីនោះមកវិញ សីវកយក្សដែលបាត់ទៅហើយនោះ ស្រាប់តែបញ្ចេញសំឡេងអស់វារៈជាគម្រប់បីដងថា

សតំ ហត្ថី សតំ អស្សា សតំ អស្សតរីរថា
សតំ កញ្ញា សហស្សានិ អាមុត្តមណិកុណ្ឌលា
ឯកស្ស បទវីតិហារស្ស កលំ នាគ្ឃន្តិ សោឡសឹ ។

អភិក្កម គហបតិ អភិក្កម គហបតិ អភិក្កន្តន្តេ សេយ្យោ នោ បដិក្កន្តន្តិ ។ តតិយម្បិ ខោ អនាថបិណ្ឌិកស្ស គហបតិស្ស អន្ធការោ អន្តរធាយិ ។ អាលោកោ បាតុរហោសិ ។ យំ អហោសិ ភយំ ឆម្ភិតត្តំ លោមហំសោ សោ បដិប្បស្សម្ភិ ។ អថខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ យេន សីតវនំ តេនុបសង្កមិ ។

[៣៤៨] តេន ខោ បន សមយេន ភគវា រត្តិយា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ អជ្ឈោកាសេ ចង្កមតិ ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា តំ[១] អនាថបិណ្ឌិកំ គហបតឹ ទូរតោវ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វាន ចង្កមា ឱរោហិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ ។ និសជ្ជ ខោ ភគវា អនាថបិណ្ឌិកំ គហបតឹ ឯតទវោច ឯហិ សុទត្តាតិ ។ អថខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ នាមេន មំ ភគវា អាលបតីតិ ហដ្ឋោ ឧទគ្គោ

១ អយំ តំសទ្ទោ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ន ទិស្សតិ ។

ដំរី ១ សែន សេះ ១ សែន រថដែលទឹមដោយមេសេះអស្សតរ ១ សែន ស្រីជំទង់ ដែលពាក់កុណ្ឌល ជាវិការៈនៃកែវមណី ១ សែន មិនដល់ចំណិត នៃការឈានទៅ ១ ជំហាន ដែលបណ្ឌិតចែកឲ្យជាចំណែក ១៦ អស់វារៈ ១៦ ដងទេ ។

ម្នាលគហបតី អ្នកចូរឈានដើរទៅ ម្នាលគហបតី អ្នកចូរឈានដើរទៅ ការឈានដើរទៅរបស់អ្នកប្រសើរណាស់ ដំណើរត្រឡប់ថយក្រោយវិញ មិនប្រសើរទេ ។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតី ក៏បាត់ងងឹតទៅវិញអស់វារៈបីដង ។ ពន្លឺក៏កើតប្រាកដឡើង ។ ភ័យ សេចក្តីតក់ស្លុតព្រឺរោមនោះឯងក៏រម្ងាប់ទៅ ។ លំដាប់នោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតីចូលទៅកាន់សីតវន ។

[៣៥៨] សម័យនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់តើនឡើងក្នុងបច្ចូសសម័យនៃរាត្រី ហើយទ្រង់ចង្ក្រមក្នុងទីវាល ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទតឃើញអនាថបិណ្ឌិកគហបតី ដើរមកពីចម្ងាយលឹម ៗ លុះទ្រង់ទតឃើញហើយក៏ថយចុះអំពីទីចង្ក្រម ទ្រង់គង់លើអាសនៈដែលគេតាក់តែងថ្វាយស្រាប់ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់ហើយ ទើបមានព្រះបន្ទូលនេះទៅនឹងអនាថបិណ្ឌិកគហបតីថា ម្នាលសុទត្ត អ្នកចូរមកនេះ ។ ឯអនាថបិណ្ឌិកគហបតី មានចិត្តត្រេកអររីករាយ ដោយគិតថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះបន្ទូលត្រាស់ហៅ អាត្មាអញចំឈ្មោះ ហើយ

យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវតោ បាទេសុ សិរសា និបតិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច កច្ចិ ភន្តេ ភគវា សុខំ សយិត្ថាតិ ។

[៣៥៩] សព្វទា វេ សុខំ សេតិ
ព្រាហ្មណោ បរិនិព្វុតោ
យោ ន លិម្បតិ កាមេសុ
សីតិភូតោ និរូបធិ ។
សព្វា អាសត្តិយោ ឆេត្វា
វិនេយ្យ ហទយេ ទរំ
ឧបសន្តោ សុខំ សេតិ
សន្តឹ បប្បុយ្យ[១] ចេតសោតិ ។

[៣៦០] អថខោ ភគវា អនាថបិណ្ឌិកស្ស គហបតិស្ស អនុបុព្វីកថំ កថេសិ ។ សេយ្យថីទំ ។ ទានកថំ សីលកថំ សគ្គកថំ កាមានំ អាទីនវំ ឱការំ សង្កិលេសំ នេក្ខម្មេ អានិសំសំ បកាសេសិ ។

---

១ ឱ. អប្បុយ្យ ។ ម. សន្តិមព្ភុយ្ហ ។

ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបទៀបព្រះបាទទាំងគូ នៃព្រះមានព្រះភាគ ហើយក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះអង្គទ្រង់ផ្ទំស្កល់ស្រួលទេឬ ។

[៣៥៩] ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា បុគ្គលណាមានសេចក្តីត្រ-ជាក់មិនមានកិលេសគ្រឿងសៅហ្មង មិនជាប់នៅក្នុងកាមទាំង-ឡាយ បុគ្គលនោះឈ្មោះថាព្រាហ្មណ៍ អ្នកមានទុក្ខរម្ងាត់ហើយ រមែងដេកនៅជាសុខគ្រប់កាលទាំងពួង ។ (មនុស្សណា) កាត់បង់នូវសេចក្តីប្រាថ្នា ក្នុងភពទាំងពួង ហើយនាំបង់នូវសេចក្តីក្រវល់ក្រវាយក្នុងហឫទ័យចេញ (មនុស្សនោះ) ឈ្មោះថាជាអ្នកស្ងប់រម្ងាប់ ដល់ហើយនូវសេចក្តីរម្ងាប់នៃចិត្ត រមែងដេកនៅជាសុខ ។

[៣៦០] លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សម្តែងអនុបុព្វីកថាដល់អនាថបិណ្ឌិកគហបតី ។ អនុបុព្វីកថានោះគឺអ្វីខ្លះ ។ អនុបុព្វីកថានោះ គឺ ទ្រង់ប្រកាសនូវទានកថា ១ សីលកថា ១ សគ្គកថា ១ កាមាទីនវៈដ៏លាមកសៅហ្មង ១ និងអានិសង្សក្នុងការចេញកសាងផ្នួស ១ ។

យទា ភគវា អញ្ញាសិ អនាថបិណ្ឌិកំ គហបតឹ កល្លចិត្តំ មុទុចិត្តំ វិនីវរណចិត្តំ ឧទគ្គចិត្តំ បសន្នចិត្តំ អថ យា ពុទ្ធានំ សាមុក្កំសិកា ធម្មទេសនា តំ បកាសេសិ ទុក្ខំ សមុទយំ និរោធំ មគ្គំ ។ សេយ្យថាបិ នាម សុទ្ធំ វត្ថំ អបគតកាឡកំ សម្មទេវ រជនំ បដិគ្គណ្ហេយ្យ ឯវមេវ អនាថបិណ្ឌិកស្ស គហបតិស្ស តស្មឹយេវ អាសនេ វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ យង្កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោធធម្មន្តិ ។

[៣៦១] អថខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ ទិដ្ឋ-ធម្មោ បត្តធម្មោ វិទិតធម្មោ បរិយោគាឡ្ហធម្មោ តិណ្ណវិ-ចិកិច្ឆោ វិគតកថំកថោ វេសារជ្ជប្បត្តោ អបរប្បច្ចយោ សត្ថុ សាសនេ ភគវន្តំ ឯតទវោច អភិក្កន្តំ ភន្តេ

ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ថា អនាថបិណ្ឌិកគហបតី មានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តប្រាសចាកនីវរណធម៌ មានចិត្តអណ្ដែតឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លាក្នុងពេលណា ក៏ធម្មទេសនាដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ ទ្រង់លើកឡើងសម្ដែងដោយព្រះអង្គឯង ព្រះអង្គទ្រង់ប្រកាសនូវធម្មទេសនានោះ គឺ ទុក្ខសច្ច សមុទយសច្ច និរោធសច្ច មគ្គសច្ច ក្នុងពេលនោះ ។ សំពត់ដ៏ស្អាតដែលមិនមានពណ៌ខ្មៅ តែងទទួលយកនូវទឹកជ្រលក់ដោយប្រពៃយ៉ាងណាមិញ ក៏ដូចជាធម្មចក្ខុ គឺ សោតាបត្តិផលមានធូលីទៅប្រាសហើយ មានមន្ទិលទៅប្រាសហើយ ក៏បានកើតឡើងដល់អនាថ-បិណ្ឌិកគហបតី លើអាសនៈនោះដូច្នេះថា ធម្មជាតឯណានីមួយ មានសភាពកើតឡើងហើយជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងអស់នោះមានសភាព រលត់ទៅវិញជាធម្មតា ។

[៣៦១] គ្រានោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតីបានឃើញធម៌ហើយ បានលុះធម៌ហើយ បានជ្រាបច្បាស់ធម៌ហើយ មានចិត្តចុះកាន់ធម៌ស៊ប់ហើយ ឆ្លងចាកសេចក្ដីសង្ស័យហើយ ប្រាសចាកសេចក្ដីងឿងឆ្ងល់ហើយ ដល់នូវសេចក្ដីក្លៀវក្លា លែងជឿនូវពាក្យបុគ្គលដទៃក្នុងសាសនា របស់ព្រះសាស្ដា ហើយបានក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះ នឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពីរោះពេកណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន

២៩៧

អភិក្កន្តំ ភន្តេ សេយ្យថាបិ ភន្តេ និក្កុជ្ជិតំ វា ឧក្កុជ្ជេយ្យ បដិច្ឆន្នំ វា វិវរេយ្យ មូឡ្ហស្ស វា មគ្គំ អាចិក្ខេយ្យ អន្ធការេ វា តេលបជ្ជោតំ ធារេយ្យ ចក្ខុមន្តោ រូបានិ ទក្ខន្តីតិ ឯវមេវំ[១] ភគវតា អនេកបរិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោ ឯសាហំ ភន្តេ ភគវន្តំ សរណំ គច្ឆាមិ ធម្មញ្ច ភិក្ខុសង្ឃញ្ច ឧបាសកំ មំ ភគវា ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណំ គតំ អធិវាសេតុ ច មេ ភន្តេ ភគវា ស្វាតនាយ ភត្តំ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេនាតិ ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន ។ អថខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ ភគវតោ អធិវាសនំ វិទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។

---

១ សព្វត្ថ ឯវមេវ ទិស្សតិ ។

ពីរោះពេកណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ដែលព្រះអង្គទ្រង់សម្តែងហើយ ដោយអនេកបរិយាយយ៉ាងនេះ (ភ្លឺច្បាស់ណាស់) គួរនាដូចជាមនុស្ស បើកវត្ថុដែលគេផ្កាប់ឲ្យផ្ងារឡើង ឬដូចជាមនុស្សបើកបង្ហាញរបស់ដែលគេលាក់បិទបាំងទុក ពុំនោះសោតដូចជាមនុស្សប្រាប់ផ្លូវ ដល់អ្នកវង្វេង ឬដូចមនុស្សកាន់ប្រទីបទ្រោលបំភ្លឺ ក្នុងទីងងឹតដោយគិតថាមនុស្សដែលមានភ្នែកនឹងមើលឃើញរូបទាំងឡាយបាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនេះ សូមដល់នូវព្រះមានព្រះភាគផង នូវព្រះធម៌ផង នូវព្រះភិក្ខុសង្ឃផង ថាជាទីពឹងទីរលឹក សូមព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាប នូវខ្ញុំព្រះអង្គថា ជាឧបាសកដល់ហើយនូវព្រះត្រៃសរណគមន៍ ស្មើដោយជីវិតចាប់ដើមតាំងអំពីថ្ងៃនេះជាដើមរៀងទៅ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មួយវិញទៀត សូមព្រះមានព្រះភាគមួយអន្ទើដោយព្រះភិក្ខុសង្ឃ ទទួលភត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីភត្តកិច្ចក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តដោយតុណ្ហីភាព ។ គ្រានោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតីដឹងច្បាស់ថាព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈថ្វាយបង្គំលាព្រះមានព្រះភាគធ្វើប្រទក្សិណរួចចៀសចេញទៅ ។

[៣៦២] អស្សោសិ ខោ រាជគហកោ សេដ្ឋី អនាថ-បិណ្ឌិកេន កិរ គហបតិនា ស្វាតនាយ ពុទ្ធប្បមុខោ សង្ឃោ និមន្តិតោតិ ។ អថខោ រាជគហកោ សេដ្ឋី អ-នាថបិណ្ឌិកំ គហបតឹ ឯតទវោច តយា កិរ គហបតិ ស្វាតនាយ ពុទ្ធប្បមុខោ សង្ឃោ និមន្តិតោ ត្វញ្ចាសិ អាគន្តុកោ ទេមិ តេ គហបតិ វេយ្យាយិកំ យេន ត្វំ ពុទ្ធប្បមុខស្ស សង្ឃស្ស ភត្តំ ករេយ្យាសីតិ ។ អលំ គហបតិ អត្ថិ មេ វេយ្យាយិកំ យេនាហំ ពុទ្ធប្បមុខស្ស សង្ឃស្ស ភត្តំ ករិស្សាមីតិ ។

[៣៦៣] អស្សោសិ ខោ រាជគហកោ នេគមោ អនាថបិណ្ឌិកេន កិរ គហបតិនា ស្វាតនាយ ពុទ្ធប្ប-មុខោ សង្ឃោ និមន្តិតោតិ ។ អថខោ រាជគហកោ នេគមោ អនាថបិណ្ឌិកំ គហបតឹ ឯតទវោច តយា កិរ គហបតិ ស្វាតនាយ ពុទ្ធប្បមុខោ សង្ឃោ និមន្តិតោ ត្វញ្ចាសិ អាគន្តុកោ ទេមិ តេ គហបតិ វេយ្យាយិកំ យេន ត្វំ ពុទ្ធប្បមុខស្ស សង្ឃស្ស ភត្តំ ករេយ្យាសីតិ ។

[៣៦២] រាជគហសេដ្ឋីបានឮថា អនាថបិណ្ឌិកគហបតី និមន្ត ព្រះសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ដើម្បីកត្តកិច្ចក្នុងថ្ងៃស្អែកដូច្នេះហើយ ។ ចំណែកខាងរាជគហសេដ្ឋី បាននិយាយពាក្យនេះនឹងអនាថបិណ្ឌិកគហបតី ថា ម្នាលគហបតី បានឮថា អ្នកនិមន្តព្រះសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានដើម្បី ភត្តកិច្ចក្នុងថ្ងៃស្អែក តែអ្នកជាអាគន្តុកៈ នឹងធ្វើភត្តដើម្បីព្រះសង្ឃមានព្រះ ពុទ្ធជាប្រធានដោយវត្ថុសម្រាប់ចាយវាយ (ស្បៀង) ឯណា ម្នាលគហបតី ខ្ញុំនឹងឲ្យវត្ថុសម្រាប់ចាយវាយនោះដល់អ្នក ។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតីឆ្លើយ ថា ម្នាលគហបតី កុំចុះ ខ្ញុំមានវត្ថុសម្រាប់ចាយវាយធ្វើភត្តដើម្បីសង្ឃមាន ព្រះពុទ្ធជាប្រធានហើយ ។

[៣៦៣] អ្នកនិគមក្រុងរាជគ្រឹះ បានឮដំណឹងច្បាស់ថា អនាថ-បិណ្ឌិកគហបតីបាននិមន្តព្រះសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ដើម្បីភត្តកិច្ច ក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ វេលានោះ អ្នកនិគមក្រុងរាជគ្រឹះនិយាយពាក្យនេះទៅនឹង អនាថបិណ្ឌិកគហបតីថា បពិត្រគហបតី ឮថា អ្នកបាននិមន្តព្រះសង្ឃមាន ព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ដើម្បីភត្តកិច្ចក្នុងថ្ងៃស្អែក តែអ្នកជាអាគន្តុកៈ នឹងធ្វើ ភត្តកិច្ចដើម្បីព្រះសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ដោយវត្ថុសម្រាប់ចាយ វាយឯណា ម្នាលគហបតី ខ្ញុំឲ្យវត្ថុសម្រាប់ចាយវាយនោះដល់អ្នក ។

អលំ អយ្យ អត្ថិ មេ វេយ្យាយិកំ យេនាហំ ពុទ្ធប្បមុខស្ស សង្ឃស្ស ភត្តំ ករិស្សាមីតិ ។

[៣៦៨] អស្សោសិ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ អនាថបិណ្ឌិកេន កិរ គហបតិនា ស្វាតនាយ ពុទ្ធប្បមុខោ សង្ឃោ និមន្តិតោតិ ។ អថខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ អនាថបិណ្ឌិកំ គហបតឹ ឯតទវោច តយា កិរ គហបតិ ស្វាតនាយ ពុទ្ធប្បមុខោ សង្ឃោ និមន្តិតោ ត្វញ្ចាសិ អាគន្តុកោ ទេមិ តេ គហបតិ វេយ្យាយិកំ យេន ត្វំ ពុទ្ធប្បមុខស្ស សង្ឃស្ស ភត្តំ ករេយ្យាសីតិ ។ អលំ ទេវ អត្ថិ មេ វេយ្យាយិកំ យេនាហំ ពុទ្ធប្បមុខស្ស សង្ឃស្ស ភត្តំ ករិស្សាមីតិ ។

[៣៦៩] អថខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន រាជគហកស្ស សេដ្ឋិស្ស និវេសនេ បណីតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយាទាបេត្វា ភគវតោ កាលំ អារោចាបេសិ កាលោ ភន្តេ និដ្ឋិតំ ភត្តន្តិ ។

អនាថបិណ្ឌិកឆ្លើយថា នែអ្នក កុំចុះ ខ្ញុំមានវត្ថុសម្រាប់ចាយវាយ ធ្វើភត្ត ដើម្បីព្រះសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានហើយ ។

[៣៦៨] ព្រះបាទពិម្ពិសារមាគធសេនិយរាជជ្រាបច្បាស់ថា ឮថា អនាថបិណ្ឌិកគហបតី បាននិមន្តព្រះសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ដើម្បីភត្តកិច្ចក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ ឯព្រះបាទពិម្ពិសារមាគធសេនិយរាជ ទ្រង់មានបន្ទូលនេះទៅនឹងអនាថបិណ្ឌិកគហបតីថា ម្នាលគហបតី ឮថា អ្នកបាននិមន្តព្រះសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ដើម្បីភត្តកិច្ចក្នុងថ្ងៃស្អែក តែអ្នកជាអាគន្តុកៈ នឹងធ្វើភត្តដើម្បីព្រះសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ដោយវត្ថុសម្រាប់ចាយវាយឯណា យើងនឹងឲ្យនូវវត្ថុសម្រាប់ចាយវាយនោះដល់អ្នក ។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតីក្រាបទូលតបថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ពុំបាច់ទេ ខ្ញុំព្រះអង្គមានវត្ថុសម្រាប់ចាយវាយធ្វើភត្ត ដើម្បីព្រះសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានហើយ ។

[៣៦៩] គ្រានោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតី លុះកន្លងរាត្រីនោះទៅ ក៏ឲ្យជនតាក់តែងខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ឧត្តម ក្នុងលំនៅរបស់រាជគហសេដ្ឋី ហើយឲ្យជនក្រាបបង្គំទូលភត្តកាល ចំពោះព្រះមានបុណ្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលគួរហើយ ភត្តក៏សម្រេចហើយ ។

អថខោ ភគវា បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន រាជគហកស្ស សេដ្ឋិស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេន ។ អថខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា ភគវន្តំ ភុត្តាវឹ ឱនីតបត្តបាណឹ ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ ភគវន្តំ ឯតទវោច អធិវាសេតុ មេ ភន្តេ ភគវា សាវត្ថិយំ វស្សាវាសំ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេនាតិ ។ សុញ្ញាគារេ ខោ គហបតិ តថាគតា អភិរមន្តីតិ ។ អញ្ញាតំ ភគវា អញ្ញាតំ សុគតាតិ ។ អថខោ ភគវា អនាថបិណ្ឌិកំ គហបតឹ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ ។

លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់និងបាត្រចីវរ ក្នុងបុព្វណ្ហសម័យ ហើយទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់លំនៅរបស់រាជគហសេដ្ឋី លុះចូលទៅដល់ ហើយក៏គង់លើអាសនៈ ដែលបុគ្គលក្រាលថ្វាយ ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃ ។ លំដាប់នោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតី បានអង្គាសថ្វាយខាទនីយភោនីយាហារដ៏ឆ្ងាញ់ពីសាដោយដៃខ្លួនឯង ចំពោះព្រះភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់ត្រាតែដល់លោកប្រកែកលែងទទួលទៀត លុះព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សោយស្រេច លែងលូកព្រះហស្ត ទៅក្នុងបាត្រ ហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតីលុះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏បានក្រាបទូលពាក្យនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃ ទទួលនិមន្តគង់ចាំវស្សាក្នុងក្រុងសាវត្ថីរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលគហបតី ព្រះតថាគតទាំងឡាយរមែងត្រេកអរ ចំពោះក្នុងលំនៅដ៏ស្ងាត់តែម្យ៉ាង ។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតីក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គដឹងច្បាស់ហើយ បពិត្រព្រះសុគត ខ្ញុំព្រះអង្គដឹងច្បាស់ហើយ ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់អនាថបិណ្ឌិកគហបតីឲ្យឃើញព្រម ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យឧស្សាហ៍ព្រម ឲ្យរីករាយព្រម ដោយធម្មីកថា ហើយព្រះអង្គក្រោកចាកអាសនៈ ទ្រង់ពុទ្ធដំណើរចៀសចេញទៅ ។

សេនាសនក្ខន្ធកេ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិវត្ថុ ជេតវនំ

[៣៦៦] តេន ខោ បន សមយេន អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ ពហុមិត្តោ ហោតិ ពហុសហាយោ អាទេយ្យវាចោ ។ អថខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ រាជគហេ តំ ករណីយំ តីរេត្វា យេន សាវត្ថី តេន បក្កាមិ ។ អថខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ អន្តរាមគ្គេ មនុស្សេ អាណាបេសិ អារាមេ អយ្យា ករោថ វិហារេ បតិដ្ឋាបេថ ទានានិ បដ្ឋបេថ ឥទានិ ពុទ្ធោ លោកេ ឧប្បន្នោ សោ ច មយា ភគវា និមន្តិតោ ឥមិនា មគ្គេន អាគច្ឆិស្សតីតិ ។ អថខោ តេ មនុស្សា អនាថបិណ្ឌិកេន គហបតិនា ឧយ្យោជិតា អារាមេ អកំសុ វិហារេ បតិដ្ឋាបេសុំ ទានានិ បដ្ឋបេសុំ ។ អថខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ សាវត្ថឹ គន្ត្វា សមន្តា សាវត្ថឹ អនុវិលោកេសិ កត្ថ នុ ខោ ភគវា វិហរេយ្យ យំ អស្ស គាមតោ នេវ អតិទូរេ ន អច្ចាសន្នេ គមនាគមនសម្បន្នំ អត្ថិកានំ អត្ថិកានំ មនុស្សានំ អភិក្កមនីយំ ទិវា អប្បាកិណ្ណំ រត្តឹ អប្បសទ្ទំ អប្បនិគ្ឃោសំ វិជនវាតំ មនុស្សរាហសេយ្យកំ បដិសល្លានសារុប្បន្តិ ។

សេនាសនក្ខន្ធកៈ រឿងអនាថបិណ្ឌិកគហបតីនិងវត្តជេតវន

[៣៦៦] *សម័យនោះឯង អនាថបិណ្ឌិកគហបតី ជាបុគ្គលមានមិត្តច្រើន មានសម្លាញ់ច្រើន មានវាចាគួរឲ្យអ្នកផងកាន់យក ។ ទើបអនាថបិណ្ឌិកគហបតីពិចារណា នូវកិច្ចដែលគួរធ្វើនោះ ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះរួចហើយក៏ត្រឡប់មកក្រុងសាវត្ថីវិញ ។ លុះដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវ អនាថ-បិណ្ឌិកគហបតី បង្គាប់មនុស្សទាំងឡាយថា ម្នាលអ្នកទាំងឡាយ ចូរអ្នករាល់គ្នាធ្វើអារាម សាងវិហារ ផ្តើមធ្វើនូវទាន ឥឡូវនេះព្រះពុទ្ធត្រាស់ហើយក្នុងលោក ឯព្រះអង្គនោះសោត ខ្ញុំក៏បាននិមន្តហើយ ព្រះអង្គនឹងទ្រង់ពុទ្ធដំណើរមកតាមផ្លូវនេះ ។ គ្រានោះ ពួកមនុស្សដែលអនាថ-បិណ្ឌិកគហបតីបញ្ជូនទៅនោះ ក៏បានធ្វើអារាម សាងវិហារ និងផ្តើមធ្វើនូវទាន ។ លំដាប់នោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតីទៅដល់ក្រុងសាវត្ថីហើយក៏គយគន់មើល* (កន្លែង) *ក្នុងក្រុងសាវត្ថីគ្រប់អន្លើ ដោយគិតថា ព្រះមានព្រះភាគសមនឹងគង់នៅក្នុងទីណាហ្ន៎ ទីណាមិនជិតពេក មិនឆ្ងាយពេក អំពីស្រុក ល្មមទៅល្មមមកបាន ល្មមពួកមនុស្សដែលត្រូវការដោយប្រយោជន៍ងាយនឹងទៅមក ជាទីមិនច្រឡូកច្រឡំក្នុងវេលាថ្ងៃ មានសំឡេងតិច ឥតមានសំឡេងគឹកកង ជាទីប្រាសចាកខ្យល់បក់មកអំពីសរីរៈ នៃជនគួរជាទីធ្វើការសម្ងាត់នៃមនុស្ស និងជាទីគួរដល់វិវេកក្នុងវេលាយប់ ។*

អទ្ទសា ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ ជេតស្ស រាជកុ-
មារស្ស[១] ឧយ្យានំ គាមតោ នេវ អតិទូរេ ន អច្ចាសន្នេ
គមនាគមនសម្បន្នំ អត្ថិកានំ អត្ថិកានំ មនុស្សានំ
អភិក្កមនីយំ ទិវា អប្បាកិណ្ណំ រត្តឹ អប្បសទ្ទំ អប្ប-
និគ្ឃោសំ វិជនវាតំ មនុស្សរាហសេយ្យកំ បដិសល្លា-
នសារុប្បំ ទិស្វាន យេន ជេតោ រាជកុមារោ[២] តេ-
នុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ជេតំ រាជកុមារំ ឯតទវោច
ទេហិ មេ អយ្យបុត្ត ឧយ្យានំ អារាមំ កាតុន្តិ ។ អ-
ទេយ្យោ គហបតិ អារាមោ អបិ កោដិសន្ថរេនាតិ ។
គហិតោ អយ្យបុត្ត អារាមោតិ ។ ន គហបតិ គហិតោ
អារាមោតិ ។ គហិតោ ន គហិតោតិ វោហារិកេ
មហាមត្តេ បុច្ឆឹសុ ។ មហាមត្តា ឯវមាហំសុ យតោ
តយា អយ្យបុត្ត អគ្ឃោ កតោ គហិតោ អារាមោតិ ។

១ ឱ. ម. កុមារស្ស ។ ២ ឱ. ម. កុមារោ ។

អនាថបិណ្ឌិកគហបតី បានឃើញឧទ្យានរបស់រាជកុមារឈ្មោះជេត ជាទីមិនឆ្ងាយពេក មិនជិតពេកអំពីស្រុក ល្មមទៅមកបាន ល្មមពួកមនុស្សដែលត្រូវការដោយប្រយោជន៍ងាយទៅមកបាន មិនច្រឡូកច្រឡំ ក្នុងវេលាថ្ងៃ មានសំឡេងតិច ឥតមានសំឡេងគឹកកង ជាទីប្រាសចាកខ្យល់បក់មកអំពីសរីរៈនៃមនុស្ស គួរជាទីធ្វើការសម្ងាត់នៃមនុស្ស ជាទីគួរដល់វិវេកក្នុងវេលាយប់ លុះឃើញហើយក៏ចូលទៅរកព្រះរាជកុមារឈ្មោះជេត លុះចូលទៅដល់ហើយ បានពោលពាក្យនេះ នឹងព្រះរាជកុមារឈ្មោះជេតថា បពិត្រព្រះអយ្យបុត្រ សូមព្រះអង្គប្រទានឧទ្យានមកខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីនឹងធ្វើអារាម ។ ជេតរាជកុមារឆ្លើយថា ម្នាលគហបតី អារាមខ្ញុំឲ្យ (អ្នកទទេ) មិនបានទេ លុះតែ (អ្នកឲ្យថ្លៃ) គឺក្រាលដោយកោដិនៃកហាបណៈ (ទើបឲ្យបាន) ។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតីឆ្លើយថា បពិត្រព្រះអយ្យបុត្រ អារាមខ្ញុំព្រះអង្គមុខជានឹងយកហើយ ។ ជេតរាជកុមារឆ្លើយថា ម្នាលគហបតី អ្នកកុំអាលយកអារាម (ចាំយើងសួរពួកមហាមាត្យអ្នកវិនិច្ឆ័យសេចក្ដីសិន) ។ ជេត-រាជកុមារនិងអនាថបិណ្ឌិកគហបតី ក៏សួរពួកមហាមាត្យអ្នកវិនិច្ឆ័យសេច-ក្ដីថា អារាមគួរឲ្យអនាថបិណ្ឌិកគហបតីយក ឬមិនឲ្យយកទេ ។ ពួកមហា-មាត្យពោលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអយ្យបុត្រ ព្រះអង្គបានកាត់ថ្លៃអារាមចំនួនប៉ុន្មាន ក៏ឲ្យអនាថបិណ្ឌិកគហបតីទទួលយក ដោយថ្លៃប៉ុណ្ណោះចុះ ។

សេនាសនក្ខន្ធកេ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិវត្ថុ ជេតវនំ

អថខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ សកដេហិ ហិរញ្ញំ និព្វាហាបេត្វា ជេតវនេ កោដិសន្ថរំ សន្ថរាបេសិ ។ សកឹ នីហដំ ហិរញ្ញំ ថោកស្ស ឱកាសស្ស កោដ្ឋកសាមន្តា នប្បហោតិ ។ អថខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ មនុស្សេ អាណាបេសិ គច្ឆថ ភណេ ហិរញ្ញំ អាហរថ ឥមំ ឱកាសំ សន្ថរិស្សាមាតិ ។ អថខោ ជេតស្ស រាជកុមារស្ស ឯតទហោសិ ន ខោ ឥទំ ឱរកំ ភវិស្សតិ យថាយំ គហបតិ តាវពហុំ ហិរញ្ញំ បរិច្ចជតីតិ ។ អថខោ ជេតោ រាជកុមារោ[១] អនាថបិណ្ឌិកំ គហបតឹ ឯតទវោច អលំ គហបតិ មា តំ ឱកាសំ សន្ថរាបេសិ ទេហិ មេ តំ ឱកាសំ មមេតំ ទានំ ភវិស្សតីតិ ។ អថខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ អយំ ខោ ជេតោ រាជកុមារោ អភិញ្ញាតោ ញាតមនុស្សោ មហិទ្ធិកោ ខោ បន ឯវរូបានំ ញាតមនុស្សានំ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ បសាទោតិ តំ ឱកាសំ ជេតស្ស រាជកុមារស្ស អទាសិ ។ អថខោ ជេតោ រាជកុមារោ

១ ឱ. ម. បោត្ថកេ អថខោ ជេតោ រាជកុមារោតិ បាឋោ ន ទិស្សតិ ។

លំដាប់នោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតីបានឲ្យគេផ្ទុកប្រាក់ដោយរទេះទាំង-ឡាយហើយឲ្យក្រាលតម្រៀប ដោយកោដិនៃកហាបណៈ ក្នុងព្រៃរបស់ជេតរាជកុមារ ។ ប្រាក់ដែលជញ្ជូនយកមកតែម្តងប៉ុណ្ណោះ មិនគ្រាន់ត្រង់ទីឱកាសបន្តិចជុំវិញខ្លោងទ្វារ ។ ឯអនាថបិណ្ឌិកគហបតីក៏បានបង្គាប់ពួកមនុស្សថា នែនាយរាល់គ្នា ចូរអ្នកទៅនាំយកប្រាក់មកទៀត យើងនឹងក្រាលត្រង់ទីឱកាសនេះ ។ គ្រានោះ ជេតរាជកុមារមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា គហបតិនេះចំណាយប្រាក់ច្រើនដល់ម៉្លោះ ចំពោះកិច្ចណា កិច្ចនោះមិនមែនជារបស់ថោកទាបទេ ។ វេលានោះ ជេតរាជកុមារពោលនូវពាក្យនេះនឹងអនាថបិណ្ឌិកគហបតីថា ណ្ហើយគហបតី អ្នកកុំឲ្យក្រាលទីឱកាសនោះឡើយ អ្នកចូរឲ្យទីឱកាសនោះដល់ខ្ញុំ ទានទុំះនឹងមានដល់ខ្ញុំ ។ លំដាប់នោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតីបានថ្វាយទីឱកាសនោះ ដល់ជេតរាជកុមារ ដោយគិតថា ជេតរាជកុមារនេះ ជាមនុស្សល្បីល្បាញមានមនុស្សស្គាល់ (ច្រើន) មានឫទ្ធិច្រើន ឯសេចក្តីជ្រះថ្លាក្នុងធម្មវិន័យនេះ (នឹងមាន) ដល់ពួកមនុស្សដែលគេស្គាល់មានសភាពយ៉ាងនេះ ។ គ្រានោះជេតរាជកុមារ

តស្មឹ ឱកាសេ កោដ្ឋកំ មាបេសិ ។ អថខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ ជេតវនេ វិហារេ ការាបេសិ បរិវេណានិ ការាបេសិ កោដ្ឋកេ ការាបេសិ ឧបដ្ឋានសាលាយោ ការាបេសិ អគ្គិសាលាយោ ការាបេសិ កប្បិយកុដិយោ ការាបេសិ វច្ចកុដិយោ ការាបេសិ ចង្កមេ ការាបេសិ ចង្កមនសាលាយោ ការាបេសិ ឧទបានេ ការាបេសិ ឧទបានសាលាយោ ការាបេសិ ជន្តាឃរេ ការាបេសិ ជន្តាឃរសាលាយោ ការាបេសិ បោក្ខរណិយោ[១] ការាបេសិ មណ្ឌបេ ការាបេសិ ។

[៣៦៧] អថខោ ភគវា រាជគហេ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន វេសាលី តេន ចារិកំ បក្កាមិ អនុបុព្វេន ចារិកញ្ចរមានោ យេន វេសាលី តទវសរិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា វេសាលិយំ វិហរតិ មហាវនេ កូដាគារសាលាយំ ។

១ ម. បោក្ខរណី ។

បានកសាងខ្លោងទ្វារក្នុងទីឱកាសនោះ ។ លំដាប់នោះ អនាថបិណ្ឌិក-គហបតី ឲ្យគេធ្វើវិហារ ឲ្យគេធ្វើបរិវេណ ឲ្យធ្វើបន្ទប់ ឲ្យធ្វើឧបដ្ឋាន-សាលា ឲ្យធ្វើរោងភ្លើង ឲ្យធ្វើកប្បិយកុដិ ឲ្យធ្វើវច្ចកុដិ ឲ្យធ្វើទីចង្ក្រម ឲ្យធ្វើសាលាសម្រាប់ចង្ក្រម ឲ្យធ្វើអណ្តូងទឹក ឲ្យធ្វើសាលាទៀបអណ្តូងទឹក ឲ្យធ្វើរោងភ្លើង ឲ្យធ្វើសាលាទៀបរោងភ្លើង ឲ្យធ្វើស្រះបោក្ខរណី ឲ្យធ្វើមណ្ឌបក្នុងជេតវន ។

[៣៦៧] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះគួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យ ហើយទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់ចារិកក្រុងវេសា-លី ព្រះអង្គទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់ចារិក ដោយលំដាប់ឆ្ពោះត្រង់ទៅក្រុងវេសាលី ។ មានសេចក្តីដំណាលថា ព្រះមានព្រះភាគគង់នៅក្នុងកូដាគារសាលា ក្នុងព្រៃមហាវ័ន ទៀបក្រុងវេសាលីនោះ ។

[៣៦៨] តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា សក្កច្ចំ នវកម្មំ ករោន្តិ យេបិ ភិក្ខូ នវកម្មំ អធិដ្ឋេន្តិ តេបិ សក្កច្ចំ ឧបដ្ឋេន្តិ ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេន ។

[៣៦៩] អថខោ អញ្ញតរស្ស ទលិទ្ទស្ស តុន្នវាយស្ស ឯតទហោសិ ន ខោ ឥទំ ឱរកំ ភវិស្សតិ យថាយិមេ មនុស្សា សក្កច្ចំ នវកម្មំ ករោន្តិ យន្នូនាហំបិ នវកម្មំ ករេយ្យន្តិ ។ អថខោ សោ ទលិទ្ទោ តុន្នវាយោ សាមំ ចិក្ខល្លំ មទ្ទិត្វា ឥដ្ឋកាយោ ចិនិត្វា កុឌ្ឌំ[១] ឧដ្ឋាបេសិ ។ តេន អកុសលេន ចិតា វង្កា ភិត្តិ បរិបតតិ[២] ។ ទុតិយម្បិ ខោ ។ បេ ។ តតិយម្បិ ខោ សោ ទលិទ្ទោ តុន្នវាយោ សាមំ ចិក្ខល្លំ មទ្ទិត្វា ឥដ្ឋកាយោ ចិនិត្វា កុឌ្ឌំ ឧដ្ឋាបេសិ ។ តេន អកុសលេន ចិតា វង្កា ភិត្តិ បរិបតតិ ។ អថខោ សោ ទលិទ្ទោ តុន្នវាយោ ឧជ្ឈាយតិ ខីយតិ វិបាចេតិ យេ

---

១ ឱ. កុឌ្ឌេ ។ ២ ឱ. ម. បរិបតិ ។

សេនាសនក្ខន្ធកៈ ការធ្វើនវកម្មនិងរឿងជាងផុលឬដេរ

[៣៦៨] សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយកំពុងយកចិត្តទុកដាក់ធ្វើនវកម្ម គឺការសាងថ្មី ក៏បានផ្គត់ផ្គង់ពួកភិក្ខុដែលជាអ្នករ៉ាប់រងនូវនវកម្មដោយចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងភេសជ្ជបរិក្ខារថ្នាំជាបច្ច័យសម្រាប់អ្នកជំងឺដោយគោរព ។

[៣៦៩] លំដាប់នោះមានជាងផុលឬដេរម្នាក់ជាអ្នកកំសត់ មានសេចក្ដីត្រិះរិះដូច្នេះថា ពួកមនុស្សទាំងនេះកំពុងយកចិត្តទុកដាក់ធ្វើនវកម្មព្រោះអំពើណា អំពើនេះមិនមែនជារបស់ថោកទាបទេ បើដូច្នោះគួរតែអញធ្វើនវកម្មដែរ ។ ឯជាងផុលឬដេរជាអ្នកកំសត់នោះជាន់ដីបោះឥដ្ឋហើយធ្វើជញ្ជាំងដោយខ្លួនឯង ។ ជាងផុលនោះមិនឈ្លាសរៀបជញ្ជាំងវៀចជញ្ជាំងក៏រលំទៅ ។ ជាងផុលកំសត់នោះជាន់ដីឥដ្ឋធ្វើជញ្ជាំងដោយខ្លួនឯងអស់វារៈជាគម្រប់ពីរដងផង ។ បេ ។ អស់វារៈជាគម្រប់បីដងផង ។ ជាងផុលមិនឈ្លាសនោះធ្វើជញ្ជាំងវៀច ជញ្ជាំងក៏រលំទៅ ។ លំដាប់នោះជាងផុលកំសត់នោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ជនទាំងឡាយណា

ឥមេសំ សមណានំ សក្យបុត្តិយានំ ទេន្តិ ចីវរបិណ្ឌ-
បាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ តេ ឥមេ
ឱវទន្តិ អនុសាសន្តិ តេសញ្ច នវកម្មំ អធិដ្ឋេន្តិ
អហំ បនម្ហិ ទលិទ្ទោ ន មំ កោចិ ឱវទតិ វា អ-
នុសាសតិ វា នវកម្មំ វា អធិដ្ឋេតីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ
ភិក្ខូ តស្ស ទលិទ្ទស្ស តុន្នវាយស្ស ឧជ្ឈាយន្តស្ស
ខីយន្តស្ស វិបាចេន្តស្ស ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ
ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ
ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ
អនុជានាមិ ភិក្ខវេ នវកម្មំ ទាតុំ នវកម្មិកោ ភិក្ខវេ
ភិក្ខុ ឧស្សុក្កំ អាបជ្ជិស្សតិ កិន្តិ នុ ខោ វិហារោ
ខិប្បំ បរិយោសានំ គច្ឆេយ្យាតិ ខណ្ឌផុល្លំ បដិសង្ខ-
រិស្សតិ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ទាតព្វំ ។ បឋមំ ភិក្ខុ
យាចិតព្វោ ។ យាចិត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន
សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ

ឲ្យចីវរ បិណ្ឌបាតសេនាសនៈ និងភេសជ្ជបរិក្ខារថ្នាំជាបច្ច័យសម្រាប់អ្នកជំងឺ ដល់ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តិយ៍នេះ ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍នេះទូន្មានប្រៀនប្រដៅនូវជនទាំងឡាយផង រ៉ាប់រងនូវនវកម្មរបស់ជនទាំងនោះផង ចំណែកខាងអញជាមនុស្សកំសត់ គ្មានអ្នកណាមួយជួយទូន្មានប្រៀនប្រដៅឬរ៉ាប់រង នូវនវកម្មរបស់អញសោះឡើយ ។ ពួកភិក្ខុក៏បានឮជាងជុលកំសត់នោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យភិក្ខុ) ឲ្យនវកម្ម[១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយនវកម្មនឹងដល់នូវសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយថា គិតដូចម្ដេចនឹងឲ្យវិហារហើយឆាប់ នឹងជួសជុលនូវទីដែលបាក់បែកឡើងវិញបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវឲ្យយ៉ាងនេះ ។ មុនដំបូងត្រូវសង្ឃសូមភិក្ខុ ។ លុះសូមហើយត្រូវភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពលផ្ទៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្ដាប់ខ្ញុំ

១ បើមានឧបាសកមានសទ្ធាធ្វើការងារថ្មី គឺសាងវិហារកុដិជាដើមប្រគេនសង្ឃ សង្ឃត្រូវចាត់ភិក្ខុដែលប៉ិនប្រសប់ណាមួយឲ្យជាអ្នកជួយរ៉ាប់រងត្រួតត្រាការងារនោះ ដូចកាលនាងវិសាខាសាងបុព្វារាម ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ចាត់ព្រះមោគ្គល្លានឲ្យជាអ្នកជួយត្រួតត្រាដូច្នោះ ។

យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស គហបតិនោ វិហារំ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ នវកម្មំ ទទេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស គហបតិនោ វិហារំ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ នវកម្មំ ទេតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស គហបតិនោ វិហារស្ស ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ នវកម្មស្ស ទានំ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ទិន្នោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមស្ស គហបតិនោ វិហារោ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ នវកម្មំ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[៣៧០] អថខោ ភគវា វេសាលិយំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន សាវត្ថី តេន ចារិកំ បក្កាមិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយានំ ភិក្ខូនំ អន្តេវាសិកា ភិក្ខូ ពុទ្ធប្បមុខស្ស សង្ឃស្ស បុរតោ បុរតោ គន្ត្វា វិហារេ បរិគ្គណ្ហន្តិ សេយ្យាយោ បរិគ្គណ្ហន្តិ ឥទំ អម្ហាកំ ឧបជ្ឈាយានំ ភវិស្សតិ ឥទំ អម្ហាកំ អាចរិយានំ

បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីឲ្យនូវនវកម្មដល់ភិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ចំពោះវិហាររបស់គហបតីឈ្មោះនេះ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃឲ្យនវកម្មដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ចំពោះវិហារ របស់គហបតីឈ្មោះនេះ ការឲ្យនវកម្មដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ចំពោះវិហារ របស់គហបតីឈ្មោះនេះ គួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀម មិនគួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះគប្បីពោលឡើង ។ សង្ឃឲ្យនវកម្មដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ចំពោះវិហារ របស់គហបតីឈ្មោះនេះ គួរដល់សង្ឃព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះ ដោយការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[៣៧០] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគគង់នៅក្នុងក្រុងវេសាលី គួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យ ហើយទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុជាអន្តេវាសិក របស់ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនាំគ្នាដើរដែងទៅខាងមុខ ៗ សង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ក៏ហួងហែងវិហារ ហួងហែងទីដេកថា ទីនេះសម្រាប់ឧបជ្ឈាយ៍របស់ពួកយើង ទីនេះសម្រាប់អាចារ្យ

ភវិស្សតិ ឥទំ អម្ហាកំ ភវិស្សតីតិ ។ អថខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ ពុទ្ធប្បមុខស្ស សង្ឃស្ស បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ គន្ត្វា វិហារេសុ បរិគ្គហិតេសុ សេយ្យាសុ បរិគ្គហិតាសុ សេយ្យំ អលភមានោ អញ្ញតរស្មឹ រុក្ខមូលេ និសីទិ ។ អថខោ ភគវា រត្តិយា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ ឧក្កាសិ ។ អាយស្មាបិ សារីបុត្តោ ឧក្កាសិ ។ កោ ឯត្ថាតិ ។ អហំ ភគវា សារីបុត្តោតិ ។ កិស្ស ត្វំ សារីបុត្ត ឥធ និសិន្នោតិ ។ អថខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។

[៣៧១] អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា ភិក្ខូ បដិបុច្ឆិ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ឆព្វគ្គិយានំ ភិក្ខូនំ អន្តេវាសិកា ភិក្ខូ ពុទ្ធប្បមុខស្ស សង្ឃស្ស បុរតោ បុរតោ គន្ត្វា វិហារេ បរិគ្គណ្ហន្តិ សេយ្យាយោ បរិគ្គណ្ហន្តិ ឥទំ អម្ហាកំ ឧបជ្ឈាយានំ ភវិស្សតិ ឥទំ អម្ហាកំ អាចរិយានំ ភវិស្សតិ

របស់ពួកយើង ទីនេះសម្រាប់ពួកយើង ។ កាលនោះ ព្រះសារីបុត្ត មានអាយុទៅអំពីខាងក្រោយ ៗ សង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន កាលបើពួក អន្តេវាសិក របស់ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុហួងហែងវិហារ ហួងហែងទីដេកហើយ លោកក៏រកទីសំណឹងមិនបាន ទើបទៅគង់ទៀបគល់ឈើ ១ ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់តើនឡើង ក្នុងពេលបច្ចូសសម័យនៃរាត្រី ហើយ ទ្រង់ក្អកគ្រហែម ។ ព្រះសារីបុត្តមានអាយុក៏ក្អកគ្រហែមដែរ ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា នរណានៅក្នុងទីនុ៎ះ ។ ព្រះសារីបុត្តក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គឈ្មោះសារីបុត្ត ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ ថា ម្នាលសារីបុត្ត ហេតុអ្វីក៏អ្នកមកអង្គុយក្នុងទីនេះ ។ ឯព្រះសារីបុត្ត មានអាយុក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។

[៣៧១] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយសួរបញ្ជាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ភិក្ខុជាអន្តេវាសិករបស់ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ដើរដែងទៅខាងមុខ ៗ សង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ហើយហួងហែងវិហារ ហួងហែងទីដំណេកថា ទី នេះសម្រាប់ឧបជ្ឈាយ៍របស់ពួកយើង ទីនេះសម្រាប់អាចារ្យរបស់ពួកយើង

ឥទំ អម្ហាកំ ភវិស្សតីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តេ ភិក្ខវេ មោឃបុរិសា ពុទ្ធប្បមុខស្ស សង្ឃស្ស បុរតោ បុរតោ គន្ត្វា វិហារេ បរិគ្គហេស្សន្តិ សេយ្យាយោ បរិគ្គហេស្សន្តិ ឥទំ អម្ហាកំ ឧបជ្ឈាយានំ ភវិស្សតិ ឥទំ អម្ហាកំ អាចរិយានំ ភវិស្សតិ ឥទំ អម្ហាកំ ភវិស្សតីតិ នេតំ ភិក្ខវេ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ កោ ភិក្ខវេ អរហតិ អគ្គាសនំ អគ្គោទកំ អគ្គបិណ្ឌន្តិ ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ យោ ភគវា ខត្តិយកុលា បព្វជិតោ សោ អរហតិ អគ្គាសនំ អគ្គោទកំ អគ្គបិណ្ឌន្តិ ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ យោ ភគវា ព្រាហ្មណកុលា បព្វជិតោ សោ អរហតិ អគ្គាសនំ អគ្គោទកំ អគ្គបិណ្ឌន្តិ ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ

ទីនេះសម្រាប់ពួកយើង ពិតមែនឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមោឃបុរសនោះមិនសមបើនឹងដើរដេញទៅខាងមុខ ៗ សង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ហើយហួងហែងវិហារ ហួងហែងទីដំណេក ថា ទីនេះសម្រាប់ឧបជ្ឈាយ៍របស់ពួកយើង ទីនេះសម្រាប់អាចារ្យរបស់ពួកយើង ទីនេះសម្រាប់ពួកយើងដូច្នេះទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែនដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឲ្យជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ក៏ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដូចម្តេចគួរនឹងទទួលអាសនៈប្រសើរ[១] ទឹកប្រសើរ[២] និងដុំបាយប្រសើរ[៣]បាន ។ ពួកភិក្ខុខ្លះក្រាបបង្គំទូលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ភិក្ខុណាចេញអំពីខត្តិយត្រកូលមកបួស ភិក្ខុនោះទើបគួរទទួលអាសនៈប្រសើរ ទឹកប្រសើរ និងដុំបាយប្រសើរបាន ។ ពួកភិក្ខុខ្លះ ក្រាបបង្គំទូលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ភិក្ខុណាចេញអំពីព្រាហ្មណត្រកូលមកបួស ភិក្ខុនោះទើបគួរទទួលអាសនៈប្រសើរ ទឹកប្រសើរ និងដុំបាយប្រសើរបាន ។ ពួកភិក្ខុខ្លះ

១ អដ្ឋកថា ថា សំដៅយកអាសនៈសម្រាប់ព្រះថេរៈ ។ ២ សំដៅយកទឹកទក្ខិណោទកៈ ។ ៣ សំដៅយកដុំបាយសម្រាប់សង្ឃត្ថេរ ។

ឯវមាហំសុ យោ ភគវា គហបតិកុលា បព្វជិតោ សោ អរហាតិ អគ្គាសនំ អគ្គោទកំ អគ្គបិណ្ឌន្តិ ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ យោ ភគវា សុត្តន្តិកោ សោ អរហាតិ អគ្គាសនំ អគ្គោទកំ អគ្គបិណ្ឌន្តិ ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ យោ ភគវា វិនយធរោ ។ បេ ។ យោ ភគវា ធម្មកថិកោ សោ អរហាតិ អគ្គាសនំ អគ្គោទកំ អគ្គបិណ្ឌន្តិ ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ យោ ភគវា បឋមស្ស ឈានស្ស លាភី សោ អរហាតិ អគ្គាសនំ អគ្គោទកំ អគ្គបិណ្ឌន្តិ ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ យោ ភគវា ទុតិយស្ស ឈានស្ស លាភី សោ អរហាតិ អគ្គាសនំ អគ្គោទកំ អគ្គបិណ្ឌន្តិ ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ យោ ភគវា តតិយស្ស ឈានស្ស លាភី ។ បេ ។ យោ ភគវា ចតុត្ថស្ស ឈានស្ស លាភី សោ អរហាតិ អគ្គាសនំ អគ្គោទកំ អគ្គបិណ្ឌន្តិ ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ

ក្រាបបង្គំទូលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ភិក្ខុណាចេញអំពីគហបតីត្រកូលមកបួស ភិក្ខុនោះទើបគួរទទួលអាសនៈប្រសើរ ទឹកប្រសើរ និងដុំបាយប្រសើរបាន ។ ពួកភិក្ខុខ្លះក្រាបបង្គំទូលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ភិក្ខុណារៀនគម្ពីរព្រះសូត្រ ភិក្ខុនោះទើបគួរទទួលអាសនៈប្រសើរ ទឹកប្រសើរ និងដុំបាយប្រសើរបាន ។ ពួកភិក្ខុខ្លះក្រាបបង្គំទូលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ភិក្ខុណាទ្រទ្រង់វិន័យ ។ បេ ។ បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ភិក្ខុណាជាធម្មកថិក ភិក្ខុនោះទើបគួរទទួលអាសនៈប្រសើរ ទឹកប្រសើរ និងដុំបាយប្រសើរបាន ។ ពួកភិក្ខុខ្លះក្រាបបង្គំទូលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ភិក្ខុណាបានបឋមជ្ឈាន ភិក្ខុនោះទើបគួរទទួលអាសនៈប្រសើរ ទឹកប្រសើរ និងដុំបាយប្រសើរបាន ។ ពួកភិក្ខុខ្លះក្រាបបង្គំទូលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ភិក្ខុណាបានទុតិយជ្ឈាន ភិក្ខុនោះទើបគួរទទួលអាសនៈប្រសើរ ទឹកប្រសើរ និងដុំបាយប្រសើរបាន ។ ពួកភិក្ខុខ្លះក្រាបបង្គំទូលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ភិក្ខុណាបានតតិយជ្ឈាន ។ បេ ។ បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ភិក្ខុណាបានចតុត្ថជ្ឈាន ភិក្ខុនោះទើបគួរទទួលអាសនៈប្រសើរ ទឹកប្រសើរ និងដុំបាយប្រសើរបាន ។ ពួកភិក្ខុខ្លះ

ឯវមាហំសុ យោ ភគវា សោតាបន្នោ សោ អរហតិ អគ្គាសនំ អគ្គោទកំ អគ្គបិណ្ឌន្តិ ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ យោ ភគវា សកិទាគាមី[(១)] ។ បេ ។ យោ ភគវា អនាគាមី ។ បេ ។ យោ ភគវា អរហា សោ អរហតិ អគ្គាសនំ អគ្គោទកំ អគ្គបិណ្ឌន្តិ ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ យោ ភគវា តេវិជ្ជោ សោ អរហតិ អគ្គាសនំ អគ្គោទកំ អគ្គបិណ្ឌន្តិ ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ យោ ភគវា ឆឡភិញ្ញោ សោ អរហតិ អគ្គាសនំ អគ្គោទកំ អគ្គបិណ្ឌន្តិ ។

[៣៧២] អថខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ភូតបុព្វំ ភិក្ខវេ ហិមវន្តបស្សេ[(២)] មហានិគ្រោធោ អហោសិ ។ តំ តយោ សហាយា ឧបនិស្សាយ វិហរឹសុ តិត្តិរោ ច មក្កដោ ច ហត្ថិនាគោ ច ។ តេ អញ្ញមញ្ញំ អគារវា អប្បតិស្សា អសភាគវុត្តិកា វិហរឹសុ[(៣)] ។ អថខោ ភិក្ខវេ តេសំ សហាយានំ ឯតទហោសិ អហោ នូន

១ ឱ. ម. សកទាគាមិ ។ ២ ម. ហិមវន្តបទេសេ ។ ៣ ឱ. ម. វិហរន្តិ ។

ក្រាបបង្គំទូលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ភិក្ខុណាជាសោតាបន្ន ភិក្ខុនោះទើបគួរទទួលអាសនៈប្រសើរ ទឹកប្រសើរ និងដុំបាយប្រសើរបាន ។ ពួកភិក្ខុខ្លះក្រាបបង្គំទូលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ភិក្ខុណាជាសកិទាគាមី ។ បេ ។ បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ភិក្ខុណាជាអនាគាមី ។ បេ ។ បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ភិក្ខុណាជាអរហន្ត ភិក្ខុនោះទើបគួរទទួលអាសនៈប្រសើរ ទឹកប្រសើរ និងដុំបាយប្រសើរបាន ។ ពួកភិក្ខុខ្លះក្រាបបង្គំទូលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ភិក្ខុណាបានវិជ្ជា ៣ ភិក្ខុនោះទើបគួរទទួលអាសនៈប្រសើរ ទឹកប្រសើរ និងដុំបាយប្រសើរបាន ។ ពួកភិក្ខុខ្លះក្រាបបង្គំទូលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ភិក្ខុណាបានអភិញ្ញា ៦ ភិក្ខុនោះទើបគួរទទួលអាសនៈប្រសើរ ទឹកប្រសើរ និងដុំបាយប្រសើរបាន ។

[៣៧២] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុ (នេះ) ធ្លាប់មានមកហើយ នៅខាងហិមវន្តប្បទេស មានដើមជ្រៃធំ ១ ដើម ។ សត្វ ៣ តួគឺ ទទា ១ ស្វា ១ ដំរី ១ ជាសំឡាញ់គ្នាតែងនៅអាស្រ័យនឹងដើមជ្រៃធំនោះ ។ សត្វទាំងនោះមិនគោរព មិនកោតក្រែង មិនប្រព្រឹត្តស្មោះស្មើទៅវិញទៅមករកគ្នាឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វជាសម្លាញ់នឹងគ្នាទាំងនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះថា ឱ

មយំ ជានេយ្យាម យំ អម្ហាកំ ជាតិយា មហន្តតរំ តំ មយំ សក្ករេយ្យាម គរុករេយ្យាម មានេយ្យាម បូ-ជេយ្យាម តស្ស ច មយំ ឱវាទេ តិដ្ឋេយ្យាមាតិ ។ អថខោ ភិក្ខវេ តិត្តិរោ ច មក្កដោ ច ហត្ថិនាគំ បុច្ឆិំ-សុ តុំ្វ សម្ម កឹ បោរាណំ សរសីតិ ។ យទាហំ សម្មា បោតកោ(១) ហោមិ ឥមំ និគ្រោធំ អន្តរា សត្ថីនំ ករិត្វា អតិក្កមាមិ អគ្គង្កុរកំ មេ ឧទរំ ឆុបតិ ឥមាហំ សម្មា បោរាណំ សរាមីតិ ។ អថខោ ភិក្ខវេ តិត្តិរោ ច ហត្ថិនាគោ ច មក្កដំ បុច្ឆិំសុ តុំ្វ សម្ម កឹ បោរាណំ សរសីតិ ។ យទាហំ សម្មា ឆាបោ ហោមិ ឆមាយំ និសីទិត្វា ឥមស្ស និគ្រោធស្ស អគ្គង្កុរកំ ខាទាមិ ឥមាហំ សម្មា បោរាណំ សរាមីតិ ។ អថខោ ភិក្ខវេ មក្កដោ ច ហត្ថិនាគោ ច តិត្តិរំ បុច្ឆិំសុ តុំ្វ សម្ម កឹ បោរាណំ សរសីតិ ។ អមុកស្មឹ សម្មា ឱកាសេ មហានិគ្រោធោ អហោសិ តតោ អហំ ផលំ(២) ភក្ខិត្វា ឥមស្មឹ ឱកាសេ វច្ចំ អកាសឹ តស្សាយំ និគ្រោធោ ជាតោ តទាហំ(៣) សម្មា ជាតិយា មហន្តតរោតិ ។ អថខោ ភិក្ខវេ

---
១ ឱ. ឆាបោ ។ ២ ឱ. ឯកំ ផលំ ។ ៣ ឱ. តទាបហំ ។

ពួកយើង ធ្វើម្ដេចនឹងដឹងពិតថា នរណាជាធំពីកំណើតជាងយើង ៗ ត្រូវធ្វើសក្ការៈ ធ្វើសេចក្ដីគោរព រាប់អាន បូជាអ្នកនោះ ម្យ៉ាងទៀតយើងត្រូវឋិតនៅក្នុងឱវាទរបស់អ្នកនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ ទទានិងស្វាសួរដំរីថា ម្នាលសម្លាញ់អ្នកបានរលឹកឃើញហេតុពីមុនដូចម្ដេច ។ ដំរីឆ្លើយថា ម្នាលសម្លាញ់ទាំងឡាយ កាលដែលខ្ញុំនៅតូច ខ្ញុំធ្វើដើមជ្រៃនេះ ក្នុងចន្លោះភ្លៅទាំងពីរហើយដើរទៅ ចុងត្រួយ (ជ្រៃនេះ) ទល់នឹងពោះខ្ញុំ ម្នាលសម្លាញ់ទាំងឡាយ ខ្ញុំរលឹកឃើញនូវហេតុពីមុនដូច្នេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ កាលនោះ ទទានិងដំរីសួរស្វាថា ម្នាលសម្លាញ់ អ្នករលឹកឃើញហេតុពីមុនដូចម្ដេចខ្លះ ។ ស្វាឆ្លើយថា ម្នាលសម្លាញ់ទាំងឡាយ កាលដែលខ្ញុំនៅតូច ខ្ញុំអង្គុយលើផែនដី ហើយទំពាស៊ីត្រួយជ្រៃនេះ ម្នាលសម្លាញ់ទាំងឡាយ ខ្ញុំរលឹកឃើញហេតុពីមុនដូច្នេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ ស្វានិងដំរីសួរទៅទទាថា ម្នាលសម្លាញ់ អ្នករលឹកឃើញហេតុពីមុនដូចម្ដេចខ្លះ ។ ទទាឆ្លើយថា ម្នាលសម្លាញ់ទាំងឡាយ ក្នុងទីឯណោះមានដើមជ្រៃធំ ១ ដើម ខ្ញុំស៊ីផ្លែរួចហើយ ហើរមកអំពីនោះ មកបន្ទោបង់វច្ចៈក្នុងឱកាសនេះ ជ្រៃនេះក៏កើតអំពីវច្ចៈរបស់ខ្ញុំ ម្នាលសម្លាញ់ទាំងឡាយ ខ្ញុំជាសត្វធំពីកំណើត តាំងអំពីកាលនោះមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

មក្កដោ ច ហត្ថិនាគោ ច តិត្តិរំ ឯតទវោចុំ ត្វំ សម្ម អម្ហាកំ ជាតិយា មហន្តតរោ តំ មយំ សក្ករិស្សាម គរុករិស្សាម មានេស្សាម បូជេស្សាម តុយ្ហញ្ច មយំ ឱវាទេ តិដ្ឋេយ្យាមាតិ(១) ។ អថខោ ភិក្ខវេ តិត្តិរោ មក្កដញ្ច ហត្ថិនាគញ្ច បញ្ចសុ សីលេសុ សមាទបេសិ អត្តនា ច បញ្ចសុ សីលេសុ សមាទាយ វត្តតិ ។ តេ អញ្ញមញ្ញំ សគារវា សប្បតិស្សា សភាគវុត្តិកា វិហរិត្វា កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា សុគតឹ សគ្គំ លោកំ ឧបបជ្ជឹសុ ។ ឯតំ ខោ ភិក្ខវេ តិត្តិរិយំ នាម ព្រហ្មចរិយំ អហោសីតិ ។

[៣៧៣] យេ វុឌ្ឍមបចាយន្តិ
នរា ធម្មស្ស កោវិទា
ទិដ្ឋេ ធម្មេ ច បាសំសា
សម្បរាយោ ច សុគ្គតីតិ ។

តេ ហិ នាម ភិក្ខវេ តិរច្ឆានគតា បាណា អញ្ញមញ្ញំ សគារវា សប្បតិស្សា សភាគវុត្តិកា វិហរិស្សន្តិ ឥធ ខោ តំ(២) ភិក្ខវេ សោភេថ យំ តុម្ហេ ឯវំស្វាក្ខាតេ

១ ឱ. ម. តិដ្ឋិស្សាមាតិ ។ ២ ឱ. ម. ខោតំ ។

ស្វានិងដំរីបានពោលពាក្យនេះនឹងទទាថា ម្នាលសម្លាញ់ អ្នកជាធំពីកំណើតជាងយើង យើងនឹងធ្វើសក្ការ: គោរព រាប់អាន បូជាអ្នក មួយទៀត យើងនឹងតាំងនៅក្នុងឱវាទរបស់អ្នក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយគ្រានោះ ទទាឲ្យស្វានិងដំរីកាន់សីលទាំង ៥ ហើយសមាទានប្រព្រឹត្តសីលទាំង ៥ ដោយខ្លួនឯង ។ សត្វទាំងឡាយនោះគោរពកោតក្រែង ប្រព្រឹត្តស្មោះស្មើទៅវិញទៅមករកគ្នា លុះទម្លាយខន្ធ ទៅកាន់លោកខាងមុខក៏បានទៅកើតក្នុងសុគតិ គឺ ឋានសួគ៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រហ្មចរិយធម៌នុ៎ះឯង ឈ្មោះតិត្តិរិយព្រហ្មចរិយ: ។

[៣៧៣] ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ពួកជនដែលឈ្លាស ក្នុងធម៌ កោតក្រែងចាស់ព្រឹទ្ធាចារ្យ រមែងបានសេចក្តីសរសើរក្នុងបច្ចុប្បន្នផង បានសុគតិក្នុងបរលោកផង ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អម្បាលពួកសត្វតិរច្ឆានទាំងនោះ ម្តេចក៏ចេះគោរព កោតក្រែង ប្រព្រឹត្តស្មោះស្មើ ដល់គ្នានិងគ្នាទៅបាន ចំណង់បើអ្នកទាំងឡាយបួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលតថាគតសំដែងហើយដោយប្រពៃ

ធម្មវិនយេ បព្វជិតា សមានា អញ្ញមញ្ញំ សគារវា សប្បតិស្សា សភាគវុត្តិកា វិហរេយ្យាថ នេតំ ភិក្ខវេ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ យថាវុឌ្ឍំ អភិវាទនំ បច្ចុដ្ឋានំ អញ្ជលិកម្មំ សាមីចិកម្មំ អគ្គាសនំ អគ្គោទកំ អគ្គបិណ្ឌំ ន ច ភិក្ខវេ សង្ឃិកំ យថាវុឌ្ឍំ បដិពាហិតព្វំ យោ បដិពាហេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស[១] ។

[៣៧៤] ទសយិមេ ភិក្ខវេ អវន្ទិយា បុរេ ឧបសម្បន្នេន បច្ឆា ឧបសម្បន្នោ អវន្ទិយោ អនុបសម្បន្នោ អវន្ទិយោ នានាសំវាសកោ វុឌ្ឍតរោ អធម្មវាទី អវន្ទិយោ មាតុគ្គាមោ អវន្ទិយោ បណ្ឌកោ អវន្ទិយោ បារិវាសិកោ អវន្ទិយោ មូលាយ បដិកស្សនារហោ អវន្ទិយោ មានត្តារហោ អវន្ទិយោ មានត្តចារិកោ អវន្ទិយោ អព្ភានារហោ អវន្ទិយោ ឥមេ ខោ

១ ឱ. ម. ទុក្កដស្សាតិ ។

យ៉ាងនេះ គួរណាស់តែគោរពកោតក្រែង ប្រព្រឹត្តស្មោះស្មើដល់គ្នានឹងគ្នា ដោយហេតុណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរធ្វើហេតុនុ៎ះឲ្យល្អ ក្នុងសាសនានេះចុះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតការថ្វាយបង្គំ ការក្រោកទទួល អញ្ជលិកម្ម សាមីចិកម្ម អាសនៈប្រសើរ ទឹកប្រសើរ និងដុំបាយប្រសើរ (ដល់ភិក្ខុ) តាមលំដាប់ចាស់ខ្ចី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តែថាវត្ថុជារបស់សង្ឃ ភិក្ខុមិនត្រូវឃាត់ខាំងតាមលំដាប់ចាស់ខ្ចីទេ ភិក្ខុណាឃាត់ខាំង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៣៧៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អវន្ទិយបុគ្គល (បុគ្គលដែលភិក្ខុមិនត្រូវសំពះ) នេះមាន ១០ ពួក គឺ ភិក្ខុដែលបានឧបសម្បទាមុន មិនត្រូវសំពះភិក្ខុ ដែលបានឧបសម្បទាក្រោយ ១ មិនត្រូវសំពះអនុបសម្បន្ន ១ មិនត្រូវសំពះភិក្ខុចាស់ ដែលមានសំវាសផ្សេងគ្នាជាអធម្មវាទី ១ មិនត្រូវសំពះមាតុគ្រាម ១ មិនត្រូវសំពះមនុស្សខ្ទើយ ១ មិនត្រូវសំពះភិក្ខុដែលកំពុងនៅបរិវាស ១ មិនត្រូវសំពះភិក្ខុដែលគួរទាញមក កាន់មូលាបត្តិ ១ មិនត្រូវសំពះភិក្ខុដែលគួរដល់មានត្ត ១ មិនត្រូវសំពះភិក្ខុដែលកំពុងប្រព្រឹត្តមានត្ត ១ មិនត្រូវសំពះភិក្ខុដែលគួរដល់អព្ភានកម្ម ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

ភិក្ខវេ ធស អវន្ទិយា ។ តយោមេ ភិក្ខវេ វន្ទិយា បច្ឆា ឧបសម្បន្នេន បុរេ ឧបសម្បន្នោ វន្ទិយោ នានាសំវាសកោ វុឌ្ឍតរោ ធម្មវាទី វន្ទិយោ សទេវកេ លោកេ ភិក្ខវេ[១] សមារកេ សព្រហ្មកេ សស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវមនុស្សាយ តថាគតោ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ វន្ទិយោ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ តយោ វន្ទិយាតិ ។

[៣៧៤] តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា សង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស មណ្ឌបេ បដិយាទេន្តិ សន្ថរេ បដិយាទេន្តិ ឱកាសេ បដិយាទេន្តិ ។ ឆព្វគ្គិយានំ ភិក្ខូនំ អន្តេវាសិកា ភិក្ខូ សង្ឃិកញ្ញេវ ភគវតា យថាវុឌ្ឍំ អនុញ្ញាតំ នោ ឧទ្ទិស្សកតន្តិ ពុទ្ធប្បមុខស្ស សង្ឃស្ស បុរតោ បុរតោ គន្ត្វា មណ្ឌបេ បរិគ្គណ្ហន្តិ សន្ថរេ បរិគ្គណ្ហន្តិ ឱកាសេ បរិគ្គណ្ហន្តិ ឥទំ អម្ហាកំ ឧបជ្ឈាយានំ ភវិស្សតិ ឥទំ អម្ហាកំ អាចរិយានំ ភវិស្សតិ ឥទំ អម្ហាកំ ភវិស្សតីតិ ។ អថខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ

---

១ ឱ. សទេវកេ ភិក្ខវេ លោកេ ។

បុគ្គលដែលភិក្ខុមិនត្រូវសំពះមាន ១០ ចំពូកដូច្នេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ វន្ទិយបុគ្គល (បុគ្គលដែលភិក្ខុត្រូវសំពះ) នេះមាន ៣ ពួក គឺភិក្ខុដែលបានឧបសម្បទាក្រោយត្រូវសំពះភិក្ខុ ដែលបានឧបសម្បទាមុន ១ ត្រូវសំពះភិក្ខុចាស់ជាង ដែលមានសំវាសផ្សេងគ្នាជាធម្មវាទី ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវថ្វាយបង្គំព្រះតថាគតអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ក្នុងលោកព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្មលោក ក្នុងពពួកសត្វព្រមទាំងសមណៈនិងព្រាហ្មណ៍ទាំងមនុស្សជាសម្មតិទេពនិងមនុស្សដ៏សេស ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលភិក្ខុត្រូវសំពះមាន ៣ ចំពូកដូច្នេះឯង ។

[៣៧៥] សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយ តាក់តែងមណ្ឌប តាក់តែងកម្រាល តាក់តែងទីឱកាសចំពោះសង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយជាសិស្សរបស់ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគិតគ្នាថា វត្ថុជារបស់សង្ឃ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតទៅតាមលំដាប់ចាស់ខ្ចី ពិតមែនហើយ តែវត្ថុដែលគេធ្វើឧទ្ទិស (ដល់សង្ឃ) ព្រះមានព្រះភាគមិនទាន់ទ្រង់អនុញ្ញាតនៅឡើយ (លុះគិតដូច្នោះហើយ) ក៏នាំគ្នាដើរដែងទៅពីខាងមុខ ៗ សង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ហើយហួងហែងមណ្ឌប ហួងហែងកម្រាល ហួងហែងទីឱកាសថា ទីនេះសម្រាប់ឧបជ្ឈាយ៍របស់ពួកយើង ទីនេះសម្រាប់អាចារ្យរបស់ពួកយើង ទីនេះសម្រាប់ពួកយើង ។ លំដាប់នោះ ព្រះសារីបុត្រមានអាយុ

ពុទ្ធប្បមុខស្ស សង្ឃស្ស បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ គន្ត្វា មណ្ឌាបេសុ បរិក្ខហិតេសុ សន្ថរេសុ បរិក្ខហិតេសុ ឱកាសេសុ បរិក្ខហិតេសុ ឱកាសំ អលភមានោ អញ្ញតរស្មឹ រុក្ខមូលេ និសីទិ ។ អថខោ ភគវា រត្តិយា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ ឧក្កាសិ ។ អាយ-ស្មាបិ សារីបុត្តោ ឧក្កាសិ ។ កោ ឯត្ថាតិ ។ អហំ ភគវា សារីបុត្តោតិ ។ កិស្ស ត្វំ សារីបុត្ត ឥធ និ-សិន្នោតិ ។ អថខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។

[៣៧៦] អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា ភិក្ខូ បដិបុច្ឆិ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ឆព្វគ្គិយានំ ភិក្ខូនំ អន្តេវាសិកា ភិក្ខូ សង្ឃិកញ្ចេវ ភគវតា យថាវុឌ្ឍំ អនុញ្ញាតំ នោ ឧទ្ទិស្សកតន្តិ ពុទ្ធប្បមុខស្ស សង្ឃស្ស បុរតោ បុរតោ គន្ត្វា មណ្ឌាបេ បរិក្ខណ្ហន្តិ សន្ថរេ បរិក្ខណ្ហន្តិ ឱ-កាសេ បរិក្ខណ្ហន្តិ ឥធំ អម្ហាកំ ឧបជ្ឈាយានំ ភវិស្សតិ

និមន្តទៅពីខាងក្រោយ ៗ សង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន កាលបើពួកអន្តេវាសិករបស់ឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ហួងហែងមណ្ឌប ហួងហែងកម្រាល ហួងហែងទីឱកាស (ដូច្នោះ) លោកមិនបានទីឱកាស ក៏ទៅគង់ទៀបគល់ឈើ ១ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់តើនឡើង ក្នុងបច្ចូសសម័យនៃរាត្រី ហើយទ្រង់ក្អកគ្រហែម ។ ព្រះសារីបុត្តមានអាយុ ក៏ក្អកគ្រហែមដែរ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា នរណានៅក្នុងទីនុ៎ះ ។ ព្រះសារីបុត្តក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គឈ្មោះសារីបុត្ត ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលសារីបុត្ត ហេតុអ្វីបានជាអ្នកមកអង្គុយក្នុងទីនេះ ។ ព្រះសារីបុត្តមានអាយុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។

[៣៧៦] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយទ្រង់សួរបញ្ជាក់ពួកភិក្ខុថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ភិក្ខុទាំងឡាយជាសិស្ស របស់ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគិតគ្នាថា វត្ថុជារបស់សង្ឃ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតតាមលំដាប់ចាស់ខ្ចី ពិតមែនហើយ តែវត្ថុដែលគេឧទ្ទិស (ដល់សង្ឃ) ព្រះមានព្រះភាគមិនទាន់ទ្រង់អនុញ្ញាតនៅឡើយ (លុះគិតដូច្នោះហើយ) ក៏នាំគ្នាដើរដែងទៅពីខាងមុខ ៗ សង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ហើយក៏នាំគ្នា ហួងហែងមណ្ឌប ហួងហែងកម្រាល ហួងហែងទីឱកាសថា ទីនេះសម្រាប់ឧបជ្ឈាយ៍ របស់យើង

ឥទំ អម្ហាកំ អាចរិយានំ ភវិស្សតិ ឥទំ អម្ហាកំ ភវិស្ស-តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ ឧទ្ទិស្សកតម្បិ យថាវុឌ្ឍំ បដិពាហិតព្វំ យោ បដិពាហេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[៣៧៧] តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា ភត្តគ្គេ អន្តរឃរេ ឧច្ចាសយនមហាសយនានិ បញ្ញាបេន្តិ សេយ្យថីទំ អាសន្ទឹ បល្លង្កំ គោណកំ ចិត្តកំ បដិកំ បដលិកំ តូលិកំ វិកតិកំ ឧទ្ធលោមឹ ឯកន្តលោមឹ កដិស្សំ[១]

១ ឱ. កដ្ឋិស្សំ ។

ទីនេះសម្រាប់អាចារ្យរបស់យើង ទីនេះសម្រាប់យើងពិតមែនឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទោះបីវត្ថុដែលគេធ្វើឧទ្ទិស (ដល់សង្ឃ) ពួកភិក្ខុមិនត្រូវឃាត់ខាំងទៅតាមលំដាប់ចាស់ខ្ចីទេ ភិក្ខុណាឃាត់ខាំង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៣៧៧] សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយនាំគ្នាក្រាលអាសនៈខ្ពស់អាសនៈប្រសើរ ក្នុងរោងភត្តនិងចន្លោះផ្ទះ (ប្រគេនពួកភិក្ខុ) អាសនៈខ្ពស់អាសនៈប្រសើរដូចម្តេចខ្លះ អាសនៈខ្ពស់អាសនៈប្រសើរនោះ គឺអាសន្ទិ (អាសនៈខ្ពស់ហួសប្រមាណ) បល្លង្កៈ (គ្រែដែលមានជើងខ្ពស់វិចិត្រដោយរូបសត្វសាហាវ) គោណកៈ (ព្រំដែលមានរោមវែងជាង ៤ ធ្នាប់) ចិត្តកៈ (កម្រាលដែលធ្វើពីរោមសត្វវិចិត្រដោយរូបសត្វសាហាវ) បដិកៈ (កម្រាលមានពណ៌សដែលធ្វើដោយរោមសត្វ) បដលិកៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វជាផ្កាចង្កោម) តូលិកៈ (កម្រាលដែលញាត់ដោយសំឡីគ) វិកតិកៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វវិចិត្រដោយរូបសត្វមានសីហៈនិងខ្លាធំជាដើម) ឧទ្ធលោមិ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វមានរោមប្រាង់តែម្ខាង) ឯកន្តលោមិ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វមានរោមប្រាង់ទាំងពីរខាង) កដិស្សៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយឱទមាសនិងសូត្រ

កោសេយ្យំ កម្ពលំ[១] កុត្តកំ ហត្ថត្ថរំ អស្សត្ថរំ រថត្ថរំ អជិនប្បវេណឹ កាទលិមិគប្បវរប្បច្ចត្ថរណំ សឧត្តរច្ឆទំ ឧភតោលោហិតកុបធានំ ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា នាភិនិសីទន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឋបេត្វា តីណិ អាសន្ទឹ បល្លង្កំ តូលិកំ អវសេសំ[២] គិហិវិកតំ អភិនិសីទិតុំ ន ត្វេវ អភិនិបជ្ជិតុន្តិ ។

[៣៧៨] តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា ភត្តគ្គេ អន្តរឃរេ តូលោនទ្ធំ មញ្ចម្បិ បីឋម្បិ បញ្ញាបេន្តិ ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា ន អភិនិសីទន្តិ ។

១ អយំ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ន ទិស្សតិ ។ ២ អយំ អវសេសសទ្ទោ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ន ទិស្សតិ ។

ហើយចាក់ស្រែះដោយរតនវត្ថុ) កោសេយ្យៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយសរសៃសូត្រហើយចាក់ស្រែះដោយរតនវត្ថុ) កម្ពលៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វ) កុត្តកៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វល្មមពួកស្រីរបាំ ១៦ នាក់ឈររាំបាន) ហត្ថត្ថរៈ (កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើខ្នងដំរី) អស្សត្ថរៈ (កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើខ្នងសេះ) រថត្ថរៈ (កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើរថ) អជិនប្បវេណិ (កម្រាលដែលធ្វើដោយស្បែកខ្លា) កទលិមិគបវរប្បច្ចត្ថរណៈ (កម្រាលដ៏ឧត្តមដែលធ្វើដោយស្បែកសត្វឈ្លូស) សឧត្តរច្ឆទៈ (ទីដេកដែលមានពិតានក្រហមពីខាងលើ) ឧភតោលោហិតកុបធានៈ (កម្រាលដែលមានខ្នើយមានពណ៌ក្រហមទាំងពីរខាង គឺខ្នើយក្បាលនិងខ្នើយជើង) ។ ពួកភិក្ខុរង្កៀសមិនហ៊ានអង្គុយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យអង្គុយលើអាសនៈ ដ៏សេសជាគិហិវិក័ដ គឺអាសនៈដែលប្លែកសម្រាប់គ្រហស្ថបាន តែដេកមិនបាន វៀរលែងតែសេនាសនៈ ៣ យ៉ាង គឺ អាសន្ទិ ១ បល្លង្កៈ ១ តូលិកៈ ១ ។

[៣៧៨] សម័យនោះឯង ពួកមនុស្សតាក់តែងគ្រែផង តាំងផង ដែលញាត់សំឡីគ ក្នុងរោងភត្តនិងចន្លោះផ្ទះ ពួកភិក្ខុរង្កៀសមិនហ៊ានអង្គុយ ។

ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ គិហិវិកតំ អភិនិសីទិតុំ ន ត្វេវ អភិនិបជ្ជិតុន្តិ ។

[៣៧៩] អថខោ ភគវា អនុបុព្វេន ចារិកញ្ចរមានោ យេន សាវត្ថី តទវសរិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ អថខោ អនាថ-បិណ្ឌិកោ គហបតិ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្ក-មិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ ភគវន្តំ ឯត-ទវោច អធិវាសេតុ មេ ភន្តេ ភគវា ស្វាតនាយ ភត្តំ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេនាតិ ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភា-វេន ។ អថខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ ភគវតោ អធិវាសនំ វិទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។

ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យអង្គុយលើអាសនៈជាគិហិវិកដ័ ដែលប្លែកសម្រាប់គ្រហស្ថបាន តែដេកមិនបាន ។

[៣៧៩] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់ចារិកតាមលំដាប់ សំដៅត្រង់ទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ។ មានរឿងដំណាលថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថីនោះ ។ លំដាប់នោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតី ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះអនាថបិណ្ឌិកគហបតីអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទទួលភត្ត របស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីភត្តកិច្ចក្នុងថ្ងៃស្អែកជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តដោយតុណ្ហីភាព ។ លុះអនាថបិណ្ឌិកគហបតីដឹងច្បាស់ថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈថ្វាយបង្គំលាព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណហើយចៀសចេញទៅ ។

[៣៨០] អថខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន បណីតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយា-ទាបេត្វា ភគវតោ កាលំ អារោចាបេសិ កាលោ ភន្តេ និដ្ឋិតំ ភត្តន្តិ ។ អថខោ ភគវា បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន អនាថបិណ្ឌិកស្ស គហបតិស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេន ។ អថខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បណី-តេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា ភគវន្តំ ភុត្តាវឹ ឱនីតបត្តបាណឹ ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ ភគវន្តំ ឯតទវោច កថាហំ ភន្តេ ជេតវនេ បដិ-បជ្ជាមីតិ ។ តេនហិ ត្វំ គហបតិ ជេតវនំ អាគតានាគត-តស្ស ចាតុទ្ទិសស្ស សង្ឃស្ស បតិដ្ឋាបេហីតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ ភគវតោ

[៣៨០] លំដាប់នោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតីឲ្យតាក់តែងខាទនីយ-ភោជនីយាហារ ដ៏ឆ្ងាញ់ពីសា ក្នុងពេលដែលកន្លងរាត្រីនោះទៅហើយ ឲ្យទៅក្រាបបង្គំទូលភត្តកាល ចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលគួរហើយ ភត្តសម្រេចហើយ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់និងបាត្រចីវរក្នុងបុព្វណ្ហសម័យ ហើយទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់លំនៅរបស់អនាថបិណ្ឌិកគហបតី លុះយាងទៅដល់ហើយក៏គង់លើអាសនៈ ដែលគេតាក់តែងថ្វាយជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃ ។ អនាថបិណ្ឌិក-គហបតីក៏បានអង្គាសខាទនីយភោជនីយាហារ ដ៏ឆ្ងាញ់ពីសាថ្វាយដោយដៃឯង ចំពោះភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់ ត្រាតែទ្រង់ប្រកែកលែងទទួលទៀត (លុះដឹងថា) ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សោយស្រេចលែងលូកព្រះហស្តទៅក្នុងបាត្រហើយ ទើបអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ ។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតីអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គត្រូវប្រតិបត្តិក្នុងវត្តជេតវនដូចម្តេច ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលគហបតី បើដូច្នោះអ្នកចូរប្រតិស្ឋានវត្តជេតវន សម្រាប់សង្ឃដែលបានមកហើយ និងមិនទាន់បានមកអំពីទិសទាំង ៤ ។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតីទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដីកា នៃព្រះមានព្រះភាគដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យ៉ាងហ្នឹងហើយ

៣២១

សេនាសនក្ខន្ធកេ វិហារទានគាថា

បដិស្សុត្វា ជេតវនំ អាគតានាគតស្ស ចាតុទ្ទិសស្ស សង្ឃស្ស បតិដ្ឋាបេសិ ។ អថខោ ភគវា អនាថបិណ្ឌិកំ គហបតឹ ឥមាហិ គាថាហិ អនុមោទិ ។

[៣៨១] សីតំ ឧណ្ហំ បដិហន្តិ
តតោ វាឡមិគានិ ច
សិរីសបេ ច មកសេ
សិសិរេ ចាបិ វុដ្ឋិយោ
តតោ វាតាតបោ ឃោរោ
សញ្ជាតោ បដិហញ្ញតិ ។
លេណត្ថញ្ច សុខត្ថញ្ច
ឈាយិតុញ្ច វិបស្សិតុំ
វិហារទានំ សង្ឃស្ស
អគ្គំ ពុទ្ធេហិ វណ្ណិតំ ។
តស្មា ហិ បណ្ឌិតោ ចោសោ
សម្បស្សំ អត្ថមត្តនោ
វិហារេ ការយេ រម្មេ
វាសយេត្ថ ពហុស្សុតេ ។

ហើយក៏ប្រតិស្ឋានវត្តជេតវ័ន សម្រាប់សង្ឃដែលបានមកហើយ និងមិនទាន់បានមកអំពីទិសទាំង ៤ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុមោទនាចំពោះអនាថបិណ្ឌិកគហបតី ដោយគាថាទាំងនេះថា

[៣៨១] (វិហារ គឺ ទីអាវាស ឬសេនាសនៈជាទីនៅនៃសង្ឃទាំងឡាយ) រមែងការពាររងាផង ក្ដៅផង ម្រឹគសាហាវទាំង-ឡាយផង ពស់តូចពស់ធំទាំងឡាយផង មូសទាំងឡាយផង ត្រជាក់ទាំងឡាយផង គ្រាប់ភ្លៀងទាំងឡាយផង ខ្យល់និងកំដៅថ្ងៃ ដ៏ក្លាខ្លាំងដែលកើតឡើងហើយ រមែងបាត់ទៅវិញព្រោះវិហារនោះ ៗ ។ វិហារទាន គឺ ការឲ្យលំនៅ (ដែលបុគ្គលបានឲ្យហើយ) ដល់សង្ឃសម្រាប់ជ្រកកោនផង សម្រាប់នៅជាសុខផង ដើម្បីជុតបាបធម៌ផង ដើម្បីចម្រើនវិបស្សនាផង ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ទាំងឡាយ តែងត្រាស់សរសើរថាជាអគ្គទាន (ទានដ៏ប្រសើរ) ។ ព្រោះហេតុនោះឯង បុរស (ស្ត្រី) ជាបណ្ឌិត កាលបើបានឃើញច្បាស់នូវប្រយោជន៍របស់ខ្លួន ហើយគប្បីកសាងវិហារ គឺ អាវាសឬសេនាសនៈទាំងឡាយដ៏ជាទីគួររីករាយ ហើយគប្បីនិមន្តលោកដែលជាពហុស្សូត គឺ លោកអ្នកចេះដឹងច្រើនទាំងឡាយ ឲ្យនៅក្នុងទីនោះ ។

តេសំ អន្នញ្ច ចានញ្ច
វត្ថសេនាសនានិ ច
ទទេយ្យ ឧជុភូតេសុ
វិប្បសន្នេន ចេតសា ។
តេ តស្ស ធម្មំ ទេសេន្តិ
សព្វទុក្ខា បនូទនំ
យំ សោ ធម្មំ ឥធញ្ញាយ
បរិនិព្វាតិ អនាសវោតិ ។

អថខោ ភគវា អនាថបិណ្ឌិកំ គហបតឹ ឥមាហិ គាថាហិ អនុមោទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ ។

[៣៨២] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស អាជីវកស្សាវកស្ស មហាមត្តស្ស សង្ឃភត្តំ ហោតិ ។ អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ បច្ឆា អាគន្ត្វា វិប្បកតភោជនេ[១] អនន្តរិកំ ភិក្ខុំ វុដ្ឋាបេសិ ។ ភត្តគ្គំ កោលាហលំ អហោសិ ។ អថខោ សោ មហាមត្តោ ឧជ្ឈាយតិ ខីយតិ វិបាចេតិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា បច្ឆា អាគន្ត្វា វិប្បកតភោជនេ អនន្តរិកំ ភិក្ខុំ[២]

---
១ ម. វិប្បកតភោជនំ ។ ២ ឱ. ម. វិប្បកតភោជនេ ភិក្ខូ ។

គប្បីមានចិត្តជ្រះថ្លាចំពោះលោកទាំងឡាយ ដែលមានកាយនិងចិត្តត្រង់ ហើយឲ្យម្ហូបចំណីផង ទឹកផង សំពត់និងសេនាសនៈទាំងឡាយផង ដល់លោកទាំងនោះចុះ ។ លោកទាំងនោះ រមែងសំដែងធម៌ជាគ្រឿងបន្ទោបង់សេចក្តីទុក្ខ គ្រប់ប្រការដល់អ្នកនោះ លុះអ្នកនោះបានដឹងធម៌ណា ក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនានេះហើយ ក៏ជាអ្នកមិនមានអាសវៈ រមែងបរិនិព្វាន ។

លុះព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុមោទនា ចំពោះអនាថបិណ្ឌិកគហបតីដោយគាថាទាំងនេះហើយ ទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈ ទ្រង់ពុទ្ធដំណើរចៀសចេញទៅ ។

[៣៨២] សម័យនោះ មានមហាមាត្យម្នាក់ជាសាវ័ករបស់អាជីវកធ្វើសង្ឃភត្ត ។ ឧបនន្ទសក្យបុត្រមានអាយុមកដល់ក្រោយគេ ក៏បណ្តេញភិក្ខុដែលមានវស្សាជាលំដាប់ខ្លួន កំពុងឆាន់មិនទាន់លែងឲ្យក្រោកចេញ ។ រោងភត្តក៏កើតមានសេចក្តីជ្រួលជ្រើម ។ មហាមាត្យនោះក៏ពោលទោសតិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តិយ៍មកដល់ក្រោយគេ មិនគួរនឹងបណ្តេញភិក្ខុ ដែលមានវស្សាជាលំដាប់ខ្លួនកំពុងឆាន់មិនទាន់លែង

វុដ្ឋាបេស្សន្តិ ភត្តគ្គំ កោលាហលំ អហោសិ ឯកុ ឯាម លញ្ចា អញ្ញត្រាបិ ជិសិន្នេន យាវទត្ថំ ភុញ្ជិតុន្តិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តស្ស មហាមត្តស្ស ឧជ្ឈាយន្តស្ស ខីយន្តស្ស វិបាចេន្តស្ស ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ ឯាម អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ បច្ឆា អាគន្ត្វា វិប្បកតភោជនេ អនន្តរិកំ ភិក្ខុំ វុដ្ឋាបេស្សតិ ភត្តគ្គំ កោលាហលំ អហោ-សីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ត្វំ ឧបនន្ទ បច្ឆា អាគន្ត្វា វិប្បក-តភោជនេ អនន្តរិកំ ភិក្ខុំ វុដ្ឋាបេសិ ភត្តគ្គំ កោលា-ហលំ អហោសីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ ឯាម ត្វំ មោឃបុរិស បច្ឆា អាគន្ត្វា វិប្បកតភោជនេ អនន្តរិកំ ភិក្ខុំ វុដ្ឋាបេស្សសិ ភត្តគ្គំ កោលាហលំ អហោសិ នេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា

ឲ្យក្រោកចេញសោះ (នាំឲ្យ) រោងភត្តកើតមានសេចក្តីជ្រួលជ្រើម បើយ៉ាង ហ្នឹងភិក្ខុឯទៀតអាចឆាន់ឆ្អែតស្រួលបួលដែរ រៀរលែងតែភិក្ខុដែលអង្គុយ ស៊ប់ហើយ ។ ពួកភិក្ខុបានឮមហាមាត្យនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ហើយ ។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុមក ក្រោយគេ មិនគួរនឹងបណ្តេញភិក្ខុដែលមានវស្សាជាលំដាប់ខ្លួន កំពុងឆាន់ មិនទាន់លែងឲ្យក្រោកចេញសោះ (នាំឲ្យ) រោងភត្តកើតមានសេចក្តីជ្រួល-ជ្រើម ។ គ្រានោះភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះ ភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលឧបនន្ទ ឮថាអ្នកមកដល់ក្រោយ គេ ហើយបណ្តេញភិក្ខុ ដែលមានវស្សាជាលំដាប់ខ្លួន កំពុងឆាន់មិនទាន់ លែងឲ្យក្រោកចេញ (នាំឲ្យ) រោងភត្តកើតមានសេចក្តីជ្រួលជ្រើម ពិតមែន ឬ ។ ឧបនន្ទក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះ ពុទ្ធមានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា នែមោឃបុរស មិនគួរបើអ្នកមក ក្រោយគេហើយបណ្តេញភិក្ខុដែលមានវស្សាជាលំដាប់ កំពុងឆាន់មិនទាន់ លែងឲ្យក្រោកចេញសោះ (នាំឲ្យ) រោងភត្តកើតមានសេចក្តីជ្រួលជ្រើម នែមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសរួចហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅ

ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ វិប្បកតភោជនេ[១] អនន្ត-
រិកោ[២] ភិក្ខុ វុដ្ឋាបេតព្វោ យោ វុដ្ឋាបេយ្យ អាបត្តិ
ទុក្កដស្ស សចេ វុដ្ឋាបេតិ បវារិតោ ច ហោតិ គច្ឆ ឧទកំ
អាហរាតិ វត្តព្វោ ឯវញ្ចេ តំ លភេថ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ
ចេ លភេថ សាធុកំ សិត្ថានិ គិលិត្វា វុឌ្ឍតរស្ស
ភិក្ខុនោ[៣] អាសនំ ទាតព្វំ ន ត្វេវាហំ ភិក្ខវេ កេនចិ
បរិយាយេន វុឌ្ឍតរស្ស ភិក្ខុនោ អាសនំ បដិពាហិតព្វន្តិ
វទាមិ យោ បដិពាហេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[៣៨៣] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ
គិលានេ ភិក្ខូ វុដ្ឋាបេន្តិ ។ គិលានា ឯវំ វទេន្តិ ន មយំ
អាវុសោ សក្កោម វុដ្ឋាតុំ គិលានម្ហាតិ ។ មយំ អា-
យស្មន្តេ វុដ្ឋាបេស្សាមាតិ បរិគ្គហេត្វា វុដ្ឋាបេត្វា បិត-
កេ មុញ្ចន្តិ ។ គិលានា មុច្ឆិតា បបតន្តិ ។ បេ ។

១ ម. វិប្បកតភោជនោ ។ ២ ឱ. ម. អនន្តរិកោតិ បាឋោ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ឱ. ម. ភិក្ខុនោតិ បាឋោ ន ទិស្សតិ ។

ភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបណ្តេញភិក្ខុដែលអង្គុយខាងក្រោយគេបង្អស់ ដែលកំពុងនៅធាន់មិនទាន់លែង ឲ្យក្រោកចេញទេ ភិក្ខុណាបណ្តេញត្រូវអាបត្តិទុក្កដ តែបើ (ភិក្ខុចាស់) បណ្តេញ (ភិក្ខុខ្ចីដែលកំពុងធាន់) ឲ្យក្រោកចេញ ត្រូវភិក្ខុខ្ចីឃាត់ហើយនិយាយថា ចូរលោកទៅយកទឹកមក បើបានទឹកនោះមកដោយអាការដូច្នេះ ការនេះជាការឥតទោស បើមិនបានទឹកមកទេ ត្រូវភិក្ខុខ្ចីលេបគ្រាប់បាយឲ្យស្រួល ហើយឲ្យអាសនៈដល់ភិក្ខុចាស់ជាង (នោះ) ចុះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតមិនដែលពោលថា ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយឃាត់អាសនៈចំពោះភិក្ខុចាស់ជាងដោយបរិយាយឯណានីមួយទេ ភិក្ខុណាឃាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៣៨៣] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ នាំគ្នាបណ្តេញពួកភិក្ខុឈឺឲ្យក្រោកចេញ ។ ភិក្ខុឈឺទាំងឡាយពោលយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ពួកខ្ញុំករុណាសុទ្ធតែជាអ្នកឈឺ មិនអាចនឹងក្រោកចេញបានទេ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគិតគ្នាថា យើងនឹងបណ្តេញលោកមានអាយុទាំងឡាយឲ្យក្រោកចេញ ហើយក៏នាំគ្នាចាប់ភិក្ខុទាំងនោះឲ្យក្រោកឈរឡើងហើយលែងចេញ ។ ពួកភិក្ខុឈឺក៏ជ្រប់ដួលទៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំ

ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ គិលានោ វុដ្ឋាបេតព្វោ យោ វុដ្ឋាបេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[៣៨៤] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ គិលានា មយម្ហា អវុដ្ឋាបនីយាតិ វរសេយ្យាយោ បលិ-ពុទ្ធន្តិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ គិលានស្ស បដិរូបំ សេយ្យំ ទាតុន្តិ ។

[៣៨៥] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ លេសកប្បេន សេនាសនំ បដិពាហន្តិ ។ បេ ។ ភគវ-តោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ លេស-កប្បេន សេនាសនំ បដិពាហិតព្វំ យោ បដិពាហេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

ទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបណ្ដេញភិក្ខុឈឺទេ ភិក្ខុណាបណ្ដេញ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៣៨៤] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ គិតគ្នាថា យើងទាំង-ឡាយជាអ្នកឈឺ ទុកជាអ្នកណាក៏មិនគប្បីបណ្ដេញ ឲ្យក្រោកចេញបាន ហើយក៏ដេកជាប់នៅនឹងដំណេកដ៏ប្រសើរ ។ បេ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូល សេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ ៗ ទីដំណេកដ៏សមគួរដល់ភិក្ខុ ឈឺបាន ។

[៣៨៥] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឃាត់អាសនៈដោយ កលមាយាអាក្រក់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះ ព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវហាមឃាត់អាសនៈ ដោយកលមាយាអាក្រក់ទេ[១] ភិក្ខុណា ហាមឃាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

---

១ ដោយកលមាយាអាងហេតុ ឬដោយពុតមាយា ដូចអាងដល់ជំងឺឈឺក្បាលជាដើម ។

[៣៨៦] តេន ខោ បន សមយេន សត្តរសវគ្គិយា ភិក្ខូ អញ្ញតរំ បច្ចន្តិមំ មហាវិហារំ បដិសង្ខរោន្តិ ឥធ មយំ វស្សំ វសិស្សាមាតិ ។ អទ្ទសំសុ[(១)] ខោ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សត្តរសវគ្គិយេ ភិក្ខូ វិហារំ បដិសង្ខរោន្តេ ទិស្វាន ឯវមាហំសុ ឥមេ អាវុសោ សត្តរសវគ្គិយា ភិក្ខូ វិហារំ បដិសង្ខរោន្តិ ហន្ទ នេ វុដ្ឋាបេស្សាមាតិ[(២)] ឯកច្ចេ ឯវមាហំសុ អាគមេថាវុសោ យាវ បដិសង្ខរោន្តិ បដិ-សង្ខតេ វុដ្ឋាបេស្សាមាតិ ។ អថខោ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សត្តរសវគ្គិយេ ភិក្ខូ ឯតទវោចុំ ឧដ្ឋេថាវុសោ អម្ហាកំ វិហារោ បាបុណាតីតិ ។ ននុ អាវុសោ បដិកច្ចេវ[(៣)] អាចិក្ខិតព្វំ មយញ្ច អញ្ញំ បដិសង្ខរេយ្យាមាតិ ។ ននុ អាវុសោ សង្ឃិកោ វិហារោតិ ។ អាមាវុសោ សង្ឃិកោ វិហារោតិ ។ ឧដ្ឋេថាវុសោ អម្ហាកំ វិហារោ បាបុណាតីតិ ។ មហល្លកោ អាវុសោ វិហារោ

១ ឱ. ម. អទ្ទសាសុំ ។ ២ ឱ. វុដ្ឋាបេមាតិ ។ ៣ ឱ. បដិគច្ចេវ ។

[៣៨៦] សម័យនោះឯង ពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុ ជួសជុលវិហារធំមួយដែលមាននៅក្នុងទីបំផុតដែនដោយគិតគ្នាថា ពួកយើងនឹងនៅចាំវស្សាក្នុងវិហារធំនេះ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបានឃើញពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុ កំពុងតែជួសជុលវិហារ លុះឃើញហើយក៏បានពោលពាក្យយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុទាំងនេះ កំពុងតែជួសជុលវិហារ បើដូច្នោះពួកយើងនឹងនាំគ្នាបណ្តេញភិក្ខុទាំងនោះ ឲ្យដើរចេញ ភិក្ខុពួកខ្លះពោលយ៉ាងនេះថា លោកទាំងឡាយចូរបង្អង់សិន ដ្បិតសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុកំពុងតែជួសជុល ចាំដល់លោកទាំងនោះជួសជុលរួចស្រេច សឹមយើងនាំគ្នាបណ្តេញឲ្យដើរចេញ ។ គ្រានោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុពោលពាក្យនេះនឹងពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុថា ម្នាលអាវុសោ លោកចូរក្រោកចេញ វិហារ (នេះ) ត្រូវបានមកពួកយើងទេ ។ សត្តរសវគ្គិយភិក្ខុឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ លោកទាំងឡាយ គួរប្រាប់មកឲ្យប្រាកដជាមុន ពួកយើងនឹងនាំគ្នាជួសជុលវិហារឯទៀត ។ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុនិយាយថា ម្នាលអាវុសោ វិហារ (នេះ) ជារបស់សង្ឃមិនមែនឬ ។ សត្តរសវគ្គិយភិក្ខុនិយាយតបថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ អើ វិហារ (នេះ) ជារបស់សង្ឃមែន ។ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុនិយាយថា ម្នាលអាវុសោ លោកត្រូវក្រោកចេញទៅ វិហារ (នេះ) ត្រូវបានមកពួកយើងទេ ។ សត្តរសវគ្គិយភិក្ខុនិយាយថា ម្នាលអាវុសោ វិហារធំដែរ

៣២៧

តុម្ហេបិ វសេថ មយំបិ វសិស្សាមាតិ ។ ឧជ្ជេថាវុសោ អម្ហាកំ វិហារោ បាបុណាតីតិ កុបិតា អនត្តមនា គីវាយំ គហេត្វា និក្កឌ្ឍន្តិ ។ តេ តេហិ[១] និក្កឌ្ឍិយមានា រោទន្តិ ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ កិស្ស តុម្ហេ អាវុសោ រោទថាតិ ។ ឥមេ អាវុសោ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ កុបិតា អនត្តមនា អម្ហេ សង្ឃិកា វិហារា និក្កឌ្ឍន្តីតិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ កុបិតា អនត្តមនា ភិក្ខូ សង្ឃិកា វិហារា និក្កឌ្ឍិស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ កុបិតា អនត្តមនា ភិក្ខូ សង្ឃិកា វិហារា និក្កឌ្ឍន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ កុបិតេន អនត្តមនេន ភិក្ខូ សង្ឃិកា វិហារា និក្កឌ្ឍិតព្វា[២]

---

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ តេហិសទ្ទោ ន បញ្ញាយតិ ។ ២ ឱរោបិយមរម្មបោត្ថកេសុ ន ភិក្ខវេ កុបិតេន អនត្តមនេន ភិក្ខុ សង្ឃិកា វិហារា និក្កឌ្ឍិតព្វោតិ បាឋោ អាគតោ ។

លោកទាំងឡាយនៅក៏បាន យើងនៅក៏បាន ។ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុខឹងអាក់អន់ចិត្តហើយច្បាមត្រង់ក ទាញចេញដោយពាក្យថា ម្នាលអាវុសោ លោកទាំងឡាយចូរក្រោកដើរចេញ វិហារត្រូវបានមកពួកយើងទេ ។ សត្តរស-វគ្គិយភិក្ខុនោះ កាលបើឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាញចេញ ក៏នាំគ្នាស្រែកយំ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ព្រោះហេតុអ្វី បានជាលោកយំ ។ សត្តរសវគ្គិយភិក្ខុឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងនេះខឹងអាក់អន់ចិត្តហើយ ចាប់ទាញពួកយើងឲ្យចេញចាកវិហាររបស់សង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំង-ឡាយណាមានសេចក្ដីប្រាថ្នាតិច ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀលបន្តុះបង្អាប់ថា ឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនសមបើនឹងខឹងអាក់អន់ចិត្ត ហើយចាប់ទាញភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យចេញចាកវិហារ ជារបស់សង្ឃសោះ ។ លំដាប់នោះភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ឆព្វគ្គិយភិក្ខុខឹងអាក់-អន់ចិត្ត ហើយចាប់កន្ត្រាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យចេញចាកវិហារជារបស់សង្ឃពិតមែនឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន ។ បេ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវខឹងអាក់អន់ចិត្ត ហើយចាប់កន្ត្រាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យចេញចាកវិហារជារបស់សង្ឃទេ

យោ និក្ខមេយ្យ យថាជម្មោ ការេតព្វោ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សេនាសនំ គាហេតុន្តិ ។

[៣៨៧] អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កេន នុ ខោ សេនាសនំ គាហេតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អា-រោចេសុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតំ ភិក្ខុំ សេនាសនគ្គាហាបកំ សម្មន្និតុំ យោ ន ឆន្ទាគតឹ គច្ឆេយ្យ ន ទោសាគតឹ គច្ឆេយ្យ ន មោ-ហាគតឹ គច្ឆេយ្យ ន ភយាគតឹ គច្ឆេយ្យ គាហិតាគាហិ-តញ្ច[១] ជានេយ្យ ។

[៣៨៨] ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ សម្មន្និតព្វោ ។ បឋមំ ភិក្ខុ យាចិតព្វោ ។ យាចិត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិព-លេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ សេនាសនគ្គាហាបកំ សម្មន្នេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។

---

១ ឱ. ម. គហិតាគហិតញ្ច ។

ភិក្ខុណាចាប់កន្ទ្រាក់ទាញចេញ វិនយធរគប្បីកាត់សម្រេចឲ្យសមគួរតាមអាបត្តិ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យមានភិក្ខុប្រគល់សេនាសនៈ (ដល់ភិក្ខុណាមួយ) ។

[៣៨៧] គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ភិក្ខុដូចម្តេចហ្ន៎ ដែលគួរប្រគល់សេនាសនៈឲ្យបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសន្មតភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ឲ្យជាសេនាសនគ្គាហាបកៈ (អ្នកប្រគល់សេនាសនៈ) គឺភិក្ខុមិនលុះក្នុងឆន្ទាគតិ ១ មិនលុះក្នុងទោសាគតិ ១ មិនលុះក្នុងមោហាគតិ ១ មិនលុះក្នុងភយាគតិ ១ ដឹងច្បាស់នូវសេនាសនៈដែលខ្លួនបានប្រគល់និងមិនទាន់បានប្រគល់ ១ ។

[៣៨៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ ។ សង្ឃត្រូវសូមភិក្ខុជាមុនសិន ។ លុះសូមហើយ ត្រូវភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពលប្រកាសសង្ឃ ឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាសេនាសនគ្គាហាបកៈ (អ្នកប្រគល់សេនាសនៈ) ។ នេះជាញត្តិ ។

សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ សេនាសនគ្គាហាបកំ សម្មន្នតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ សេនាសនគ្គាហាបកស្ស សម្មុតិ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ សម្មតោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ សេនាសនគ្គាហាបកោ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[៣៨៩] អថខោ សេនាសនគ្គាហាបកានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កថំ នុ ខោ សេនាសនំ គាហាបេតព្វន្តិ[១] ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បឋមំ ភិក្ខូ គណេតុំ ភិក្ខូ គណេត្វា សេយ្យា គណេតុំ សេយ្យា គណេត្វា សេយ្យគ្គេន គាហេតុន្តិ ។ សេយ្យគ្គេន គាហេន្តា សេយ្យា ឧស្សាទិយឹសុ[២] ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ វិហារគ្គេន គាហេតុន្តិ ។ វិហារគ្គេន គាហេន្តា វិហារា ឧស្សាទិយឹសុ[៣] ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បរិវេណគ្គេន

១ ឱ. ម. គាហេតព្វន្តិ ។ ២-៣ ម. ឧស្សារយឹសុ ។

បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតសង្ឃនឹងសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះឲ្យជាសេនាសនគ្គាហាបកៈ ។ ការសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះឲ្យជាសេនា-សនគ្គាហាបកៈសមគួរ ដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះត្រូវថ្លើយមក ។ ភិក្ខុឈ្មោះនេះសង្ឃបានសន្មតឲ្យជាសេនា-សនគ្គាហាបកៈគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុដូច្នោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំសេចក្តីនុ៎ះទុក ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[៣៨៩] គ្រានោះឯង ពួកភិក្ខុជាសេនាសនគ្គាហាបកៈមានសេច-ក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា យើងគប្បីប្រគល់សេនាសនៈដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យរាប់ភិក្ខុមុន លុះរាប់ភិក្ខុរួចហើយ ឲ្យរាប់ដំណេក លុះរាប់ដំណេករួចហើយ សឹមប្រគល់ឲ្យតាមកំណត់នៃដំណេក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ប្រគល់ឲ្យតាមកំណត់នៃដំណេក ដំ-ណេកក៏សល់នៅច្រើន ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យប្រគល់តាមកំណត់នៃវិហារ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ប្រ-គល់ឲ្យតាមកំណត់នៃវិហារ វិហារក៏សល់នៅច្រើន ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យប្រគល់តាមកំណត់

គាហេតុន្តិ ។ បរិវេណាគ្គេន គាហេន្តា បរិវេណា ឧស្សា-និយឹសុ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អនុភាគម្បិ ទាតុំ គហិតេ អនុភាគេ អញ្ញោ ភិក្ខុ អាគច្ឆតិ ន អកាមា ទាតព្វោតិ ។

[៣៩០] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ និស្សី-មេ ឋិតស្ស សេនាសនំ គាហេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ និស្សីមេ ឋិតស្ស សេនាសនំ គាហេតព្វំ យោ គាហេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[៣៩១] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ សេ-នាសនំ គហេត្វា សព្វកាលំ បដិពាហន្តិ ។ ភគវ-តោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ សេនាសនំ គហេត្វា សព្វកាលំ បដិពាហិតព្វំ យោ បដិពាហេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ វស្សានំ តេមា-សំ បដិពាហិតុំ ឧតុកាលំ ន បដិពាហិតុន្តិ ។

នៃបរិវេណ ។ ពួកភិក្ខុក៏ប្រគល់ឲ្យតាមកំណត់នៃបរិវេណ បរិវេណក៏សល់នៅច្រើន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ ៗ នូវបរិវេណតាមចំណែកជាលំដាប់ទៅចុះ កាលបើចំណែកនៃបរិវេណតាមលំដាប់ ពួកភិក្ខុបានទទួលយកហើយ ទើបមានភិក្ខុឯទៀតមកដល់ (តែបើភិក្ខុនោះ) មិនត្រូវការ មិនត្រូវឲ្យទេ ។

[៣៩០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយប្រគល់សេនាសនៈដល់ភិក្ខុដែលឋិតនៅក្នុងទីក្រៅសីមា ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រគល់សេនាសនៈ ដល់ភិក្ខុដែលឋិតនៅក្នុងទីក្រៅសីមាទេ ភិក្ខុណាប្រគល់ឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៣៩១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទទួលយកសេនាសនៈ[១] ហើយឃាត់ខាំងទុកគ្រប់កាល[២] ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទទួលយកសេនាសនៈ ហើយឃាត់ខាំងទុកគ្រប់កាលទេ ភិក្ខុណាឃាត់ខាំងទុក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យឃាត់ខាំងបានតែត្រឹម ៣ ខែក្នុងវស្សានរដូវ (ប៉ុណ្ណោះ) មិនឲ្យឃាត់ខាំងគ្រប់រដូវទេ ។

---

១ (អដ្ឋកថា) ទទួលយកសេនាសនៈក្នុងថ្ងៃជិតចូលវស្សា ។ ២ អស់វស្សានរដូវ ៤ ខែ ។

សេនាសនក្ខន្ធកេ តយោ សេនាសនគ្គាហា ឧបនន្ទវត្ថុ

[៣៩២] អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កតី នុ ខោ សេនាសនគ្គាហាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ តយោមេ ភិក្ខវេ សេនាសនគ្គាហា បុរិមកោ បច្ឆិមកោ អន្តរាមុត្តកោ អបរជ្ជុគតាយ អាសាឡ្ហិយា បុរិមកោ គហេតព្វោ មាសគតាយ អាសាឡ្ហិយា បច្ឆិមកោ គហេតព្វោ អបរជ្ជុគតាយ បវារណាយ អាយតឹ វស្សាវាសត្ថាយ អន្តរាមុត្តកោ គហេតព្វោ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ តយោ សេនាសនគ្គាហាតិ ។

ទុតិយភាណវារំ ។

[៣៩៣] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ សាវត្ថិយំ សេនាសនំ គហេត្វា អញ្ញតរំ គាមកាវាសំ អគមាសិ តត្របិ[១] សេនាសនំ អគ្គហេសិ ។ អថខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ អយំ ខោ អាវុសោ អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ

១ ឱ. ម. តត្ថបិ ។

[៣៩២] គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ការប្រគល់សេនាសនៈមានប៉ុន្មានហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការប្រគល់សេនាសនៈនេះមាន ៣ យ៉ាង គឺ បុរិមកៈ ១ បច្ឆិមកៈ ១ អន្តរាមុត្តកៈ ១ ដែលឈ្មោះថា បុរិមកៈ ត្រូវភិក្ខុប្រគល់ឲ្យតាំងអំពីថ្ងៃ ១ រោចខែអាសាឍទៅ ដែលឈ្មោះថា បច្ឆិមកៈ ត្រូវភិក្ខុប្រគល់ឲ្យតាំងអំពីថ្ងៃ ១ រោចខែស្រាពណ៍ទៅ ដែលឈ្មោះថា អន្តរាមុត្តកៈ ត្រូវភិក្ខុប្រគល់ឲ្យតាំងអំពីថ្ងៃបវារណាក្នុងខែអស្សុជទៅ ដើម្បីនៅចាំវស្សាតទៅ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការប្រគល់សេនាសនៈមាន ៣ យ៉ាងដូច្នេះឯង ។

ចប់ ភាណវារៈជាគម្រប់ពីរ ។

[៣៩៣] សម័យនោះឯង ឧបនន្ទភិក្ខុមានអាយុជាសក្យបុត្តទទួលយកសេនាសនៈ ទៀបក្រុងសាវត្ថី ហើយដើរទៅកាន់អាវាស ក្នុងស្រុកតូចមួយ ក៏ទទួលយកសេនាសនៈក្នុងទីនោះទៀត ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះ (ដែលនៅក្នុងទីអាវាសនោះ) គិតគ្នាដូច្នេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ឧបនន្ទភិក្ខុមានអាយុ ជាសក្យបុត្តនេះ ជាអ្នកធ្វើនូវ

ភណ្ឌនការកោ កលហការកោ វិវាទការកោ ភស្សការកោ សង្ឃេ អធិករណការកោ សចាយំ ឥធ វស្សំ វសិស្សតិ សព្វេ វ មយំ ន ផាសុ វសិស្សាម ហន្ទ នំ បុច្ឆាមាតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ ឧបនន្ទំ សក្យបុត្តំ ឯតទវោចុំ ននុ តយា អាវុសោ ឧបនន្ទ សាវត្ថិយំ សេនាសនំ គហិតន្តិ ។ ឯវមាវុ-សោតិ ។ កឹ បន ត្វំ អាវុសោ ឧបនន្ទ ឯកោ ទ្វេ បដិពាហសីតិ ។ ឥធទានាហំ អាវុសោ មុញ្ចាមិ តត្ថ គណ្ហាមីតិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា សន្តុដ្ឋា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ ឯកោ ទ្វេ បដិពា-ហេស្សតីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ត្វំ ឧបនន្ទ ឯកោ ទ្វេ បដិពាហសីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម

សេចក្តីប្រកួតប្រកាន់ ធ្វើនូវជម្លោះ ធ្វើនូវការទាស់ទែង ធ្វើនូវតិរច្ឆានកថា ធ្វើនូវអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ ប្រសិនបើឧបនន្ទភិក្ខុនេះនៅចាំវស្សាក្នុងទីនេះ យើងទាំងអស់គ្នានឹងនៅពុំបានសប្បាយឡើយ បើដូច្នោះមានតែយើងសួរលោកមើល ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏សួរឧបនន្ទភិក្ខុមានអាយុជាសក្យបុត្តដូច្នេះថា ម្នាលអាវុសោឧបនន្ទ លោកបានទទួលយកសេនាសនៈទៀបក្រុងសាវត្ថី មែនឬ ។ ឧបនន្ទភិក្ខុឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំបានទទួលយកមែន ។ ភិក្ខុទាំងនោះសួរថា ម្នាលអាវុសោឧបនន្ទ ចុះលោកតែម្នាក់ឯងទេ ម្តេចក៏ហួងហែងសេនាសនៈដល់ទៅពីរកន្លែង ។ ឧបនន្ទភិក្ខុឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ឥឡូវនេះ ខ្ញុំលែងយកក្នុងទីនេះហើយ ខ្ញុំនឹងទៅទទួលយកក្នុងទីនោះវិញ ។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច មានសេចក្តីសន្តោស ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ឧបនន្ទភិក្ខុមានអាយុជាសក្យបុត្តតែមួយរូបមិនសម បើនឹងហួងហែងសេនាសនៈដល់ទៅពីរកន្លែងសោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបនន្ទ ឮថាអ្នកតែម្នាក់ឯង ហួងហែងសេនាសនៈដល់ទៅពីរកន្លែង មែនឬ ។ ឧបនន្ទភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា

តុំ មោឃបុរិស ឯកោ ទ្វេ បដិពាហិស្សសិ តត្ថ តយា មោឃបុរិស គហិតំ ឥធ មុត្តំ ឥធ គហិតំ តត្រ មុត្តំ(១) ឯវំ ខោ តុំ មោឃបុរិស ឧភយត្ថ បរិពាហិរោ នេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ ឯកេន ទ្វេ បដិពាហិតព្វា យោ បដិពា-ហេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[៣៩៤] តេន ខោ បន សមយេន ភគវា ភិក្ខូនំ អនេកបរិយាយេន វិនយកថំ កថេតិ វិនយស្ស វណ្ណំ ភាសតិ វិនយបរិយត្តិយា វណ្ណំ ភាសតិ អាទិស្ស អា-ទិស្ស អាយស្មតោ ឧបាលិស្ស វណ្ណំ ភាសតិ(២) ។ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ ភគវា ខោ ភិក្ខូនំ អនេកបរិយា-យេន វិនយកថំ កថេតិ វិនយស្ស វណ្ណំ ភាសតិ វិន-យបរិយត្តិយា វណ្ណំ ភាសតិ អាទិស្ស អាទិស្ស អាយ-ស្មតោ ឧបាលិស្ស វណ្ណំ ភាសតិ ហន្ទ មយំ អាវុសោ

---

១ ម. មុត្តំ ឥធ តយា គហិតំ តត្រ មុត្តំ ។ ២ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ តតោ បរំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសីតិ វចនំ នត្ថិ ។ តត្ថ ភិក្ខូ ភគវា ខោ ភិក្ខូនំ អនេកបរិយាយេន វិនយកថំ កថេតីតិ អាទិវចនំយេវ អាគតំ ។

នៃមោឃបុរស អ្នកតែម្នាក់ឯងមិនសមបើនឹងហួងហែងសេនាសនៈដល់ទៅពីរកន្លែងទេ ម្នាលមោឃបុរស (បើ) អ្នកទទួលយកសេនាសនៈក្នុងទីនោះហើយ មានតែលែងទទួលយកក្នុងទីនេះ (បើ) អ្នកទទួលយកក្នុងទីនេះហើយ មានតែលែងទទួលយកក្នុងទីនោះ នៃមោឃបុរស បើយ៉ាងហ្នឹងអ្នកចាត់ថា ជាមនុស្សខាងក្រៅ គឺថាមិនត្រូវបានសេនាសនៈក្នុងទីទាំងពីរខាងទេ នៃមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំឡាយ ភិក្ខុម្នាក់ឯងមិនត្រូវហួង-ហែងសេនាសនៈពីរកន្លែងទេ ភិក្ខុណាហួងហែងទុក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៣៩៤] សម័យនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងវិនយកថា សំដែងគុណរបស់វិន័យ សំដែងគុណរបស់ការសិក្សាវិន័យ សំដែងគុណរបស់ព្រះថេរៈឈ្មោះឧបាលិដ៏មានអាយុរឿយ ៗ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដោយបរិយាយជាច្រើន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងវិនយកថា សំដែងគុណរបស់វិន័យ សំដែងគុណរបស់ការសិក្សាវិន័យ សំដែងគុណរបស់ព្រះថេរៈឈ្មោះឧបាលិដ៏មានអាយុរឿយ ៗ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដោយបរិយាយជាច្រើន ម្នាលអាវុសោ

អាយស្មតោ ឧបាលិស្ស សន្តិកេ វិនយំ បរិយាបុណា-មាតិ ។ តេ ច[១] ពហូ ភិក្ខូ ថេរា ច នវា ច មជ្ឈិ-មា ច អាយស្មតោ ឧបាលិស្ស សន្តិកេ វិនយំ បរិ-យាបុណន្តិ ។ អាយស្មា ឧបាលិ ឋិតកោ វ[២] ឧទ្ទិសតិ ថេរានំ ភិក្ខូនំ គារវេន ។ ថេរាបិ ភិក្ខូ ឋិតកា វ ឧទ្ទិសាបេន្តិ ធម្មគារវេន ។ តត្រ[៣] ថេរា ចេវ ភិក្ខូ កិលមន្តិ អាយស្មា ច ឧបាលិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ នវកេន ភិក្ខុនា ឧទ្ទិសន្តេន សមកេ វា អាសនេ និសីទិតុំ ឧច្ចតរកេ[៤] វា ធម្មគារវេន ថេរេន ភិក្ខុនា ឧទ្ទិសាបេន្តេន សមកេ វា អាសនេ និសីទិតុំ នីចតរកេ[៥] វា ធម្មគារវេនាតិ ។

[៣៩៥] តេន ខោ បន សមយេន ពហូ ភិក្ខូ អាយស្មតោ ឧបាលិស្ស សន្តិកេ ឋិតកា វ ឧទ្ទេសំ បដិមានេន្តា កិលមន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេ-សុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សមានាសនិកេហិ សហ និសីទិតុន្តិ ។

១ ឱ. តេធ ។ ២ ឱ. បោត្ថកេ វសទ្ទោ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ឱ. ម. តត្ថ ។ ៤ ឱ. ម. ឧច្ចតរេ ។ ៥ ឱ. ម. នីចតរេ ។

បើដូច្នោះ យើងនឹងរៀនវិន័យក្នុងសំណាក់ព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុចុះ ។ ភិក្ខុច្រើនអង្គទាំងនោះ ទោះជាថេរៈក្តី ខ្ចីក្តី កណ្តាលក្តី តែងនាំគ្នាមករៀនវិន័យក្នុងសំណាក់ព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុ ។ ព្រះថេរៈឈ្មោះឧបាលិដ៏មានអាយុ ក៏ចេះតែឈរសំដែង (វិន័យ) ដោយសេចក្តីគោរពចំពោះពួកភិក្ខុជាថេរៈ ។ ឯពួកភិក្ខុជាថេរៈក៏ឈរឲ្យលោកសំដែង (វិន័យ) ដោយសេចក្តីគោរពក្នុងធម៌ដែរ ។ បណ្តាភិក្ខុទាំងនោះ ពួកភិក្ខុជាថេរៈក្តី ព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុក្តី ក៏លំបាក (ពេកណាស់) ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុខ្ចីដែលសំដែង (វិន័យ) អង្គុយលើអាសនៈស្មើគ្នាក៏បាន ខ្ពស់ជាងក៏បាន ដោយសេចក្តីគោរពក្នុងធម៌ និងអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរៈដែលនិមន្តភិក្ខុខ្ចីឲ្យសំដែងវិន័យ អង្គុយលើអាសនៈស្មើគ្នាក៏បាន ទាបជាងណាស់ទៅក៏បាន ដោយសេចក្តីគោរពក្នុងធម៌ ។

[៣៩៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុច្រើនរូបនាំគ្នាឈររៀនបាលីក្នុងសំណាក់នៃព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុ ក៏លំបាក ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យពួកភិក្ខុ ដែលមានអាសនៈស្មើគ្នាអង្គុយជាមួយគ្នាបាន ។

[៣៩៦] អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កិត្តាវតា នុ ខោ សមានាសនិកោ ហោតីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តិវស្សន្តរេន សហ និសីទិតុន្តិ ។

[៣៩៧] តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា ភិក្ខូ[១] សមានាសនិកា ឯកមញ្ចេ[២] និសីទិត្វា មញ្ចំ ភិន្ទឹសុ ។ ឯកបីឋេ[៣] និសីទិត្វា បីឋំ ភិន្ទឹសុ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តិវគ្គស្ស មញ្ចំ តិវគ្គស្ស បីឋន្តិ ។ តិវគ្គោបិ មញ្ចេ និសីទិត្វា មញ្ចំ ភិន្ទិ ។ បីឋេ និសីទិត្វា បីឋំ ភិន្ទិ ។ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ទុវគ្គស្ស មញ្ចំ ទុវគ្គស្ស បីឋន្តិ ។

---

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ភិក្ខូតិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ឱ. ម. មញ្ចេ ។ ៣ ឱ. ម. បីឋេ ។

សេនាសនក្ខន្ធកៈ ការទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអង្គុយជាមួយនឹងភិក្ខុមានវស្សាវរាង ៣ ជាដើម

[៣៩៦] គ្រានោះឯង ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ភិក្ខុដែលហៅថាមានអាសនៈស្មើគ្នាដោយវស្សាប៉ុន្មានហ្ន៎ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលមានវស្សាវរាង ៣ អង្គុយជាមួយគ្នាបាន[១] ។

[៣៩៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុច្រើនរូបមានអាសនៈស្មើគ្នា នាំគ្នាទៅអង្គុយលើគ្រែមួយ ទាល់តែបាក់គ្រែ ។ ទៅអង្គុយលើតាំងមួយ ក៏បាក់តាំងទៅទៀត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រែមួយដល់ភិក្ខុ ៣ រូប តាំងមួយដល់ភិក្ខុ ៣ រូប ។ ភិក្ខុ ៣ រូប អង្គុយលើគ្រែមួយក៏បាក់គ្រែទៅ ។ អង្គុយលើតាំងមួយក៏បាក់តាំងទៀត ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រែមួយដល់ភិក្ខុពីររូប តាំងមួយដល់ភិក្ខុពីររូប[២] ។

---

១ អដ្ឋកថា ថា សំដៅយកភិក្ខុដែលចាស់ជាងគ្នាពីរវស្សា ឬក្មេងជាងគ្នាពីរវស្សា ។
២ អដ្ឋកថា ថា បើគ្រែឬតាំងចំណុះភិក្ខុបីរូបទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យអង្គុយតែពីររូប ។

[៣៩៨] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អសមានាសនិកេហិ សហ ទីឃាសនេ និសីទិតុំ កុក្កុច្ចាយន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឋបេត្វា បណ្ឌកំ មាតុគ្គាមំ ឧភតោព្យញ្ជនំ អសមានាសនិកេហិ សហ ទីឃាសនេ និសីទិតុន្តិ ។

[៣៩៩] អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កិត្តកំ បច្ឆិមំ[១] នុ ខោ ទីឃាសនំ ហោតីតិ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ យំ តិណ្ណន្នំ បហោតិ ឯត្តកំ បច្ឆិមំ[២] ទីឃាសនន្តិ ។

[៤០០] តេន ខោ បន សមយេន វិសាខា មិគារមាតា សង្ឃស្ស អត្ថាយ សាលិន្ទំ បាសាទំ ការាបេតុកាមា ហោតិ ហត្ថិនខកំ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កិន្នុ ខោ ភគវតា បាសាទបរិភោគោ អនុញ្ញាតោ ឧទាហុ អននុញ្ញាតោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សព្វំ បាសាទបរិភោគន្តិ ។

១ ឱ. កិត្តកបច្ឆិមំ ។ ២ ឱ. ឯត្តកបច្ឆិមំ ។

[៣៩៨] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យនឹងការអង្គុយលើអាសនៈវែងជាមួយនឹងភិក្ខុដែលមានអាសនៈមិនស្មើគ្នា ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យអង្គុយលើអាសនៈវែងជាមួយនឹងភិក្ខុដែលមានអាសនៈមិនស្មើគ្នាបាន វៀរលែងតែមនុស្សខ្ទើយ មាតុគ្រាម និងមនុស្សមានភេទពីរ ។

[៣៩៩] គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា អាសនៈវែង តើមានទីបំផុតត្រឹមណា ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតអាសនៈវែង ដែលមានទីបំផុតល្មមភិក្ខុ ៣ រូប (អង្គុយបាន) ។

[៤០០] សម័យនោះឯង នាងវិសាខាជាមិគារមាតា ចង់ឲ្យជាងធ្វើប្រាសាទប្រកបដោយរបៀងឈ្មោះហត្ថិនខកៈ[១] បម្រុងប្រគេនព្រះសង្ឃ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ព្រះមានព្រះភាគបានទ្រង់អនុញ្ញាតការប្រើប្រាស់ប្រាសាទហើយឬ ៗ មិនទាន់បានទ្រង់អនុញ្ញាតទេហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតការប្រើប្រាស់ប្រាសាទគ្រប់យ៉ាងបាន ។

---

១ ប្រែថា ប្រាសាទតាំងនៅលើពោងដំរី ។

សេនាសនក្ខន្ធកេ បសេនទិស្ស កោសលស្ស អយ្យិកាវត្ថុ

[៤០១] តេន ខោ បន សមយេន រញ្ញោ បសេនទិស្ស កោសលស្ស អយ្យិកា កាលកតា ហោតិ ។ តស្សា កាលកិរិយាយ សង្ឃស្ស ពហុំ អកប្បិយភណ្ឌំ ឧប្បន្នំ ហោតិ សេយ្យថីទំ អាសន្ទិ បល្លង្កោ គោណកោ ចិត្តកា បដិកា បដលិកា តូលិកា វិកតិកា ឧទ្ធលោមី ឯកន្តលោមី កដិស្សំ កោសេយ្យំ កុត្តកំ ហត្ថត្ថរំ អស្សត្ថរំ រថត្ថរំ អជិនប្បវេណិ កទលិមិគបវរប្បច្ចត្ថរណំ សឧត្តរច្ឆទំ ឧភតោលោហិតកុបធានំ ។

សេនាសនក្ខន្ធកៈ រឿងព្រះអយ្យិការបស់ព្រះបាទបសេនទិកោសល

[៤០១] សម័យនោះ ព្រះអយ្យិការបស់ព្រះបាទបសេនទិកោសល សុគត ។ កាលដែលព្រះអយ្យិកានោះសុគតទៅ សង្ឃក៏បានអកប្បិយភណ្ឌជាច្រើន ឯអកប្បិយភណ្ឌនោះ គឺ អាសនៈដែលកន្ទង់ហួសប្រមាណ គ្រែមានជើងវិចិត្រដោយរូបសត្វសាហាវ ព្រំមានរោមវែងជាង ៤ ធ្នាប់ កម្រាលដែលធ្វើពីរោមសត្វ វិចិត្រដោយរូបសត្វសាហាវ កម្រាលមានពណ៌សដែលធ្វើពីរោមសត្វ កម្រាលដែលធ្វើពីរោមសត្វជាផ្កាចង្កោម កម្រាលដែលញាត់គ កម្រាលដែលធ្វើពីរោមសត្វវិចិត្រដោយរូបសីហៈនិងខ្លាធំជាដើម កម្រាលដែលធ្វើពីរោមសត្វមានរោមប្រាង់តែម្ខាង កម្រាលដែលធ្វើពីរោមសត្វមានរោមប្រាង់ទាំងពីរខាង កម្រាលដែលធ្វើពីឱនមាស ឬខ្សែសយចាក់ស្រែះដោយរតនវត្ថុ កម្រាលដែលធ្វើពីសរសៃសូត្រចាក់ស្រែះដោយរតនវត្ថុ កម្រាលដែលធ្វើពីរោមសត្វល្មមស្រីរបាំ ១៦ នាក់ឈររាំបាន កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើខ្នងដំរី កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើខ្នងសេះ កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើរថ កម្រាលដែលធ្វើដោយស្បែកខ្លា កម្រាលដ៏ឧត្តមដែលធ្វើពីស្បែកឈ្លុស ខ្នើយពណ៌ក្រហមទាំងពីរខាង (គឺខ្នើយក្បាលនិងខ្នើយជើង) ព្រមទាំងពិតានដែលមានពណ៌ក្រហម ។

ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាសន្ទិយា បាទេ ឆិន្ទិត្វា បរិភុញ្ជិតុំ បល្លង្កស្ស វាឡេ ភិន្ទិត្វា បរិភុញ្ជិតុំ តូលិកំ វិជដេត្វា ពិម្ពោហនំ កាតុំ អវសេសំ ភុម្មត្ថរណំ កាតុន្តិ ។

[៤០២] តេន ខោ បន សមយេន សាវត្ថិយា អវិទូរេ អញ្ញតរស្មឹ គាមកាវាសេ អាវាសិកា ភិក្ខូ ឧបទ្ទុតា ហោន្តិ អាគន្តុកគមិកានំ ភិក្ខូនំ សេនាសនំ បញ្ញាបេន្តា ។ អថខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ ឯតរហិ ខោ មយំ អាវុសោ ឧបទ្ទុតា អាគន្តុកគមិកានំ ភិក្ខូនំ សេនាសនំ បញ្ញាបេន្តា ហន្ទ មយំ អាវុសោ សព្វំ សង្ឃិកំ សេនាសនំ ឯកស្ស ទេម តស្ស សន្តកំ បរិភុញ្ជិស្សាមាតិ ។ តេ សព្វំ សង្ឃិកំ សេនាសនំ ឯកស្ស អទំសុ ។ អាគន្តុកា[១] តេ អាវាសិកោ[២] ភិក្ខូ ឯតទវោចុំ អម្ហាកំ អាវុសោ សេនាសនំ បញ្ញាបេថាតិ ។

១ ឱ. ម. អាគន្តុកា ភិក្ខូ ។ ២ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ អយំ បាឋោ ន ទិស្សតិ ។

ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យកាត់ជើងអាសនៈដែលកន្ទ្រង់ហួសប្រមាណ ហើយសឹមប្រើប្រាស់ ឲ្យទម្លាយរូបសត្វសាហាវនៃគ្រែមានជើងវិចិត្រដោយរូបសត្វសាហាវ ហើយសឹមប្រើប្រាស់ ឲ្យកកាយកម្រាលដែលញាត់គយកមកធ្វើជាខ្នើយ អាសនៈក្រៅអំពីនោះ យកមកធ្វើជាកម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើផែនដីបាន ។

[៤០២] សម័យនោះឯង ពួកអាវាសិកភិក្ខុ នៅក្នុងអាវាសជិតស្រុកតូច ១ មិនឆ្ងាយពីក្រុងសាវត្ថី មានសេចក្តីលំបាកនឹងរៀបចំក្រាលសេនាសនៈបម្រុងពួកភិក្ខុមកថ្មីនឹងពួកភិក្ខុរៀបដំណើរទៅ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏គិតគ្នាថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ឥឡូវនេះពួកយើងលំបាកនឹងក្រាលសេនាសនៈបម្រុងពួកភិក្ខុមកថ្មី និងពួកភិក្ខុរៀបដំណើរទៅ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ បើដូច្នោះ យើងនឹងប្រគល់សេនាសនៈទាំងអស់ជារបស់សង្ឃទៅភិក្ខុមួយរូប ឯយើងរាល់គ្នាចាំប្រើប្រាស់ទ្រព្យរបស់ ដោយសារភិក្ខុនោះវិញ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏បានប្រគល់សេនាសនៈទាំងអស់ជារបស់សង្ឃទៅភិក្ខុមួយរូប ។ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុនិយាយពាក្យនេះនឹងអាវាសិកភិក្ខុនោះថា ម្នាលអាវុសោ ចូរលោករៀបចំសេនាសនៈបម្រុងយើង ។

៣៣៩

នត្វាវុសោ សង្ឃិកំ សេនាសនំ សព្វំ អម្ហេហិ ឯកស្ស ទិន្នន្តិ ។ កឹ បន តុម្ហេ អាវុសោ សង្ឃិកំ សេនាសនំ វិស្សជ្ជេថាតិ ។ ឯវមាវុសោតិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខូ សង្ឃិកំ សេនាសនំ វិស្សជ្ជេស្សន្តីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ សង្ឃិកំ សេនាសនំ វិស្សជ្ជេន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តេ ភិក្ខវេ មោឃបុរិសា សង្ឃិកំ សេនាសនំ វិស្សជ្ជេស្សន្តិ នេតំ ភិក្ខវេ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ បញ្ចិមានិ ភិក្ខវេ អវិស្សជ្ជិយានិ ន វិស្សជ្ជេតព្វានិ សង្ឃេន វា គណេន វា បុគ្គលេន វា វិស្សជ្ជិតានិបិ អវិស្សជ្ជិតានិ ហោន្តិ យោ វិស្សជ្ជេយ្យ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស ។

សេនាសនក្ខន្ធកៈ របស់ដែលភិក្ខុលះមិនដាច់មាន ៥ យ៉ាង

អាវាសិកភិក្ខុឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ សេនាសនៈរបស់សង្ឃមិនមានទេ (ព្រោះ) យើងបានប្រគល់ឲ្យភិក្ខុមួយរូបអស់ទៅហើយ ។ អាគន្តុកភិក្ខុសួរថា ម្នាលអាវុសោ ពួកលោកហ៊ានលះសេនាសនៈរបស់សង្ឃឬ ។ អាវាសិកភិក្ខុឆ្លើយថា យ៉ាងហ្នឹងហើយ អាវុសោ ។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្ដីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀលបន្តុះបង្អាប់ថា ពួកភិក្ខុមិនសមបើហ៊ានលះសេនាសនៈ ជារបស់សង្ឃសោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយបានឮថា ពួកភិក្ខុលះសេនាសនៈរបស់សង្ឃ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំង-ឡាយក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះសម្ពុទ្ធមានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះ មិនសមបើនឹងលះសេនាសនៈរបស់សង្ឃសោះ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ដែលមិនគួរលះចេញ ៥ យ៉ាងនេះ ទោះសង្ឃក្ដី គណៈក្ដី បុគ្គលក្ដី ក៏មិនត្រូវលះចេញ សូម្បីលះចេញហើយ ក៏មិនឈ្មោះថាលះ ភិក្ខុណាលះចេញ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។

កតមានិ បញ្ច ។ អារាមោ អារាមវត្ថុ ឥទំ បឋមំ អវិស្សជ្ជិយំ ន វិស្សជ្ជេតព្វំ សង្ឃេន វា គណេន វា បុគ្គលេន វា វិស្សជ្ជិតម្បិ អវិស្សជ្ជិតំ ហោតិ យោ វិស្សជ្ជេយ្យ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស វិហារោ វិហារវត្ថុ ឥទំ ទុតិយំ អវិស្សជ្ជិយំ ន វិស្សជ្ជេតព្វំ សង្ឃេន វា គណេន វា បុគ្គលេន វា វិស្សជ្ជិតម្បិ អវិស្សជ្ជិតំ ហោតិ យោ វិស្សជ្ជេយ្យ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស មញ្ចោ បីឋំ ភិសី ពិម្ពោហនំ ឥទំ តតិយំ អវិស្សជ្ជិយំ ន វិស្សជ្ជេតព្វំ សង្ឃេន វា គណេន វា បុគ្គលេន វា វិស្សជ្ជិតម្បិ អវិស្សជ្ជិតំ ហោតិ យោ វិស្សជ្ជេយ្យ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស លោហកុម្ភី លោហភាណកំ លោហវារកោ លោហកដាហំ វាសី ផរសុ កុឋារី កុទ្ទាលោ និខាទនំ ឥទំ ចតុត្ថំ អវិស្សជ្ជិយំ

របស់ទាំង ៥ នោះដូចម្តេច ។ គឺ អារាម គឺ សួនច្បារ[១] ១ អារាមវត្ថុ គឺ ទីដីដាំសួនច្បារ ១ នេះជារបស់មិនគួរលះបេញជាដំបូង ទោះសង្ឃក្តី គណៈក្តី បុគ្គលក្តី ក៏មិនត្រូវលះបេញ សូម្បីលះបេញហើយ ក៏មិនឈ្មោះថាលះ ភិក្ខុណាលះបេញ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ វិហារ គឺ លំនៅ ១ វិហារវត្ថុ គឺ ទីដីសម្រាប់សង់លំនៅ ១ នេះជារបស់មិនគួរលះបេញជាគម្រប់ពីរ ទោះសង្ឃក្តី គណៈក្តី បុគ្គលក្តី ក៏មិនត្រូវលះបេញ សូម្បីលះហើយ ក៏មិនឈ្មោះថាលះ ភិក្ខុណាលះបេញ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ មញ្ចៈ គឺគ្រែ ១ បីឋៈ គឺ តាំងឬកៅអី ១ ភិសី គឺ ពូក ១ ពិម្ពោហនៈ គឺ ខ្នើយ ១ នេះជារបស់មិនគួរលះបេញជាគម្រប់បី ទោះសង្ឃក្តី គណៈក្តី បុគ្គលក្តី ក៏មិនត្រូវលះបេញ សូម្បីលះបេញហើយ ក៏មិនឈ្មោះថាលះ ភិក្ខុណាលះបេញ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ លោហកុម្ភី គឺ ឆ្នាំងដែលធ្វើពីលោហជាតិ ១ លោហភាណកៈ គឺ ខ្នះលោហៈ ១ លោហវារកៈ គឺក្អមលោហៈ ១ លោហកដាហៈ គឺផើងលោហៈ ១ វាសី គឺ កាំបិត ១ ផរសុ គឺ ពូថៅ ១ កុឋារី គឺ ដឹងចាំង ១ កុទ្ទាលៈ គឺ ចប ១ និខាទនៈ គឺ ពន្លាក ១ នេះជារបស់មិនគួរលះបេញជាគម្រប់ ៤ ទោះសង្ឃ

១ អដ្ឋកថា ថា សួនផ្កា សួនផ្លែ ។

ន វិស្សជ្ជេតព្វំ សង្ឃេន វា គណេន វា បុគ្គលេន វា វិស្សជ្ជិតម្បិ អវិស្សជ្ជិតំ ហោតិ យោ វិស្សជ្ជេយ្យ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស វល្លី វេឡុ មុញ្ជំ បព្វជំ[១] តិណំ មត្តិកា ទារុភណ្ឌំ មត្តិកាភណ្ឌំ ឥទំ បញ្ចមំ អវិស្សជ្ជិយំ ន វិស្ស-ជ្ជេតព្វំ សង្ឃេន វា គណេន វា បុគ្គលេន វា វិស្សជ្ជិតម្បិ អវិស្សជ្ជិតំ ហោតិ យោ វិស្សជ្ជេយ្យ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស ឥមានិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច អវិស្សជ្ជិយានិ ន វិស្សជ្ជេតព្វានិ សង្ឃេន វា គណេន វា បុគ្គលេន វា វិស្សជ្ជិតានិបិ អវិស្សជ្ជិតានិ ហោន្តិ យោ វិស្សជ្ជេយ្យ អាបត្តិ ថុល្ល-ច្ចយស្សាតិ ។

[៤០៣] អថខោ ភគវា សាវត្ថិយំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន កិដាគិរិ តេន ចារិកំ បក្កាមិ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធឹ បញ្ចមត្តេហិ ភិក្ខុសតេហិ សារីបុត្ត-មោគ្គល្លានេហិ ច ។ អស្សោសុំ ខោ អស្សជិបុនព្វសុកា ភិក្ខូ ភគវា កិរ កិដាគិរឹ អាគច្ឆតិ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធឹ បញ្ចមត្តេហិ ភិក្ខុសតេហិ សារីបុត្តមោគ្គល្លានេហិ

១ ឱ. មុញ្ជបព្វជំ ។

ក្តី គណៈក្តី បុគ្គលក្តី ក៏មិនត្រូវលះចេញ សូម្បីលះចេញហើយ ក៏មិនឈ្មោះថាលះ ភិក្ខុណាលះចេញ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ វល្លិ គឺ វល្លិ ១ វេឡុ គឺ ឫស្សី ១ មុញ្ជៈ គឺ ស្មៅដំណេកទន្សាយ ១ បព្វជៈ គឺស្មៅយ៉ាប្លង ១ តិណៈ គឺ ស្មៅធម្មតា ១ មត្តិកា គឺ ដីស្អិត ១ ទារុភណ្ឌៈ គឺ គ្រឿងឈើ ១ មត្តិកាភណ្ឌៈ គឺ គ្រឿងធ្វើពីដី ១ នេះជាវត្ថុមិនគួរលះចេញ ជាគម្រប់ ៥ ទោះសង្ឃក្តី គណៈក្តី បុគ្គលក្តី ក៏មិនត្រូវលះចេញ សូម្បីលះចេញហើយ ក៏មិនឈ្មោះថាលះ ភិក្ខុណាលះចេញ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ទាំង ៥ ពួកនេះឯង ជារបស់មិនគួរលះចេញ ទោះសង្ឃក្តី គណៈក្តី បុគ្គលក្តី ក៏មិនត្រូវលះចេញ សូម្បីលះចេញហើយ ក៏មិនឈ្មោះថាលះ ភិក្ខុណាលះចេញ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។

[៤០៣] គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងក្រុងសាវត្ថី សម្រាន្តពុទ្ធឥរិយាបថ ហើយយាងទៅកាន់ចារិកក្នុងកិដាគិរិជនបទ ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃច្រើនប្រមាណ ៥០០ រូប ព្រមទាំងព្រះសារីបុត្តនិងព្រះមោគ្គល្លានផង ។ ពួកអស្សជិនិងបុនព្វសុកភិក្ខុបានឮដំណឹងថា ព្រះមានព្រះភាគយាងមកដល់កិដាគិរិជនបទ ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃច្រើនប្រមាណ ៥០០ រូប ព្រមទាំងព្រះសារីបុត្តនិងព្រះមោគ្គល្លានផង ក៏និយាយថា ម្នាលអាវុសោ

ច ហន្ទ មយំ អាវុសោ សព្វំ សង្ឃិកំ សេនាសនំ ភាជេម ចាបិច្ឆា សារីបុត្តមោគ្គល្លានា ចាបិកានំ ឥច្ឆានំ វសំ គតា ន មយំ តេសំ សេនាសនំ បញ្ញាបេស្សាមាតិ ។ តេ សព្វំ សង្ឃិកំ សេនាសនំ ភាជេសុំ ។ អថខោ ភគវា អនុបុព្វេន ចារិកញ្ចរមានោ យេន កិដាគិរិ តទវសរិ ។ អថខោ ភគវា សម្ពហុលេ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ គច្ឆថ តុម្ហេ ភិក្ខវេ អស្សជិបុនព្វសុកេ ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទេថ ភគវា អាវុសោ អាគច្ឆតិ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធឹ បញ្ចមត្តេហិ ភិក្ខុសតេហិ សារីបុត្តមោគ្គល្លានេហិ ច ភគវតោ ច អាវុសោ សេនាសនំ បញ្ញាបេថ ភិក្ខុសង្ឃស្ស ច សារីបុត្តមោគ្គល្លានានញ្ចាតិ ។ ឯវម្ភន្តេតិ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បដិស្សុត្វា យេន អស្សជិបុនព្វសុកា ភិក្ខូ តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា អស្សជិបុនព្វសុកេ ភិក្ខូ ឯតទវោចុំ ភគវា អាវុសោ អាគច្ឆតិ

បើដូច្នោះមានតែយើងនាំគ្នាចែកសេនាសនៈជារបស់សង្ឃទាំងអស់ (ដ្បិត) សារីបុត្តនិងមោគ្គល្លានជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាលាមក លុះក្នុងអំណាចសេចក្តីប្រាថ្នាលាមក យើងរាល់គ្នាកុំរៀបចំក្រាលសេនាសនៈប្រគេនលោកឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏នាំគ្នាចែកសេនាសនៈដែលជារបស់សង្ឃទាំងអស់ ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគកំពុងស្តេចមកកាន់ចារិកតាមលំដាប់ទ្រង់តម្រង់ទៅកាន់កិដាគិរិជនបទនោះ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុច្រើនរូបមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នករាល់គ្នាចូរដើរទៅរកពួកអស្សជិនិងបុនព្វសុកភិក្ខុ ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ព្រះមានព្រះភាគ កំពុងតែស្តេចមកជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃច្រើន ប្រមាណ ៥០០ រូប ព្រមទាំងព្រះសារីបុត្តនិងព្រះមោគ្គល្លានផង ម្នាលអាវុសោ លោករាល់គ្នា ចូររៀបចំក្រាលសេនាសនៈទុកបម្រុងព្រះមានព្រះភាគផង បម្រុងព្រះភិក្ខុសង្ឃផង បម្រុងព្រះសារីបុត្តនិងព្រះមោគ្គល្លានផង ។ ភិក្ខុទាំងនោះទទួលស្តាប់ (ព្រះពុទ្ធដីកា) នៃព្រះមានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយក៏នាំគ្នាចូលទៅរកពួកអស្សជិនិងបុនព្វសុកភិក្ខុ លុះចូលទៅដល់ហើយទើបថ្វៃងបណ្តាំនេះ ប្រាប់ពួកអស្សជិនិងបុនព្វសុកភិក្ខុថា ម្នាលអាវុសោ ដ្បិតព្រះមានព្រះភាគស្តេចមក

៣៤៣

មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធឹ បញ្ចមត្តេហិ ភិក្ខុសតេហិ សារីបុត្តមោគ្គល្លានេហិ ច ភគវតោ ច អាវុសោ សេនាសនំ បញ្ញាបេថ ភិក្ខុសង្ឃស្ស ច សារីបុត្តមោគ្គល្លានញ្ចាតិ ។ ឯត្ថាវុសោ សង្ឃិកំ សេនាសនំ សព្វំ អម្ហេហិ ភាជិតំ ស្វាគតំ អាវុសោ ភគវតោ យស្មឹ វិហារេ ភគវា ឥច្ឆិស្សតិ តស្មឹ វិហារេ វសិស្សតិ ចាបិច្ឆា សារីបុត្តមោគ្គល្លានា ចាបិកានំ ឥច្ឆានំ វសំ គតា ន មយំ តេសំ សេនាសនំ បញ្ញាបេស្សាមាតិ ។ កិម្បន តុម្ហេ អាវុសោ សង្ឃិកំ សេនាសនំ ភាជិត្ថាតិ ។ ឯវមាវុសោតិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ កថំ ហិ នាម អស្សជិបុនព្វសុកា ភិក្ខូ សង្ឃិកំ សេនាសនំ ភាជេស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ សច្ចំ

ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃច្រើន ប្រមាណ ៥០០ រូប ព្រមទាំងព្រះសារីបុត្តនិង ព្រះមោគ្គល្លានផង ម្នាលអាវុសោ លោកទាំងឡាយ ចូរនាំគ្នារៀបចំក្រាលសេនាសនៈទុកបម្រុងព្រះមានព្រះភាគផង បម្រុងព្រះភិក្ខុសង្ឃផង បម្រុងព្រះសារីបុត្តនិងព្រះមោគ្គល្លានផង ។ ពួកអស្សជិនិងបុនព្វសុកភិក្ខុឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ សេនាសនៈដែលជារបស់សង្ឃមិនមានទេ (ព្រោះ) សេនាសនៈទាំងអស់យើងចែកគ្នាអស់ហើយ ម្នាលអាវុសោ ព្រះមានព្រះភាគស្ដេចមកល្អហើយ ព្រះអង្គសព្វព្រះហឫទ័យគង់ក្នុងវិហារណា ក៏នឹងគង់ក្នុងវិហារនោះទៅ ឯសារីបុត្តនិងមោគ្គល្លាន ជាអ្នកមានសេចក្ដីប្រាថ្នាលាមក លុះអំណាចនៃសេចក្ដីប្រាថ្នាលាមក យើងរាល់គ្នាមិនបានរៀបចំក្រាលសេនាសនៈឲ្យលោកទាំងនោះទេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះសួរថា ម្នាលអាវុសោ លោកទាំងឡាយនាំគ្នាចែកសេនាសនៈរបស់សង្ឃ មែនឬ ។ ពួកអស្សជិនិងបុនព្វសុកភិក្ខុឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ យើងចែកមែន ។ ភិក្ខុទាំង-ឡាយណា មានសេចក្ដីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោសតិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកអស្សជិនិងបុនព្វសុកភិក្ខុមិនសមបើមកនាំគ្នាចែកសេនាសនៈរបស់សង្ឃសោះ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា

ភិវ ភិក្ខវេ អស្សជិបុនព្វសុកា ភិក្ខូ សង្ឃិកំ សេនា-សនំ ភាជេន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ កថំ ហិ ណាម តេ ភិក្ខវេ មោឃបុរិសា សង្ឃិកំ សេនាសនំ ភាជេស្សន្តិ នេតំ ភិក្ខវេ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ បញ្ចិមានិ ភិក្ខវេ អវេភង្គិយានិ ន វិភជិតព្វានិ សង្ឃេន វា គណេន វា បុគ្គលេន វា វិភត្តានិបិ អវិភត្តានិ ហោន្តិ យោ វិភជេយ្យ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស ។ កតមានិ បញ្ច ។ អារាមោ អារាមវត្ថុ ឥទំ បឋមំ អវេភង្គិយំ ន វិភជិតព្វំ សង្ឃេន វា គណេន វា បុគ្គលេន វា វិភត្តម្បិ អវិភត្តំ ហោតិ យោ វិភជេយ្យ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស វិហារោ វិហា-រវត្ថុ ឥទំ ទុតិយំ អវេភង្គិយំ ន វិភជិតព្វំ សង្ឃេន វា គណេន វា បុគ្គលេន វា វិភត្តម្បិ អវិភត្តំ ហោតិ យោ វិភជេយ្យ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស មញ្ចោ បីឋំ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា ពួកអស្សជិនិងបុនព្វសុកភិក្ខុនាំគ្នាចែកសេនាសនៈរបស់សង្ឃ មែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះ មិនគួរនឹងហ៊ាននាំគ្នាចែកសេនាសនៈរបស់សង្ឃទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ដែលមិនគួរចែក ៥ ពួកនេះ ទោះសង្ឃក្តី គណៈក្តី បុគ្គលក្តី ក៏មិនត្រូវចែក សូម្បីចែកហើយ ក៏មិនឈ្មោះថាចែក ភិក្ខុណាចែក ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ របស់ ៥ ពួកដូចម្តេច ។ (របស់ ៥ ពួកនោះ គឺ) អារាម គឺសួនច្បារ ១ អារាមវត្ថុ គឺទីដីដាំសួនច្បារ ១ នេះជារបស់មិនគួរចែក ជាដំបូង ទោះសង្ឃក្តី គណៈក្តី បុគ្គលក្តី ក៏មិនត្រូវចែក សូម្បីចែកហើយក៏មិនឈ្មោះថាចែក ភិក្ខុណាចែក ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ វិហារ គឺលំនៅ ១ វិហារវត្ថុ គឺទីដីសម្រាប់សង់លំនៅ ១ នេះជារបស់មិនគួរចែក ជាគម្រប់ពីរ ទោះសង្ឃក្តី គណៈក្តី បុគ្គលក្តី ក៏មិនត្រូវចែក សូម្បីចែកហើយក៏មិនឈ្មោះថាចែក ភិក្ខុណាចែក ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ មញ្ចៈគឺគ្រែ ១ បីឋៈ គឺតាំងឬកៅអី ១

កិសី ពិម្ពោហនំ ឥទំ តតិយំ អវេភង្គិយំ ន វិភជិតព្វំ សង្ឃេន វា គណេន វា បុគ្គលេន វា វិភត្តម្បិ អវិភត្តំ ហោតិ យោ វិភជេយ្យ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស លោហកុម្ភី លោហភាណកំ លោហវារកោ លោហកដាហំ វាសី ផរសុ កុឋារី[១] កុទ្ទាលោ និខាទនំ ឥទំ ចតុត្ថំ អវេភង្គិយំ ន វិភជិតព្វំ សង្ឃេន វា គណេន វា បុគ្គលេន វា វិភត្តម្បិ អវិភត្តំ ហោតិ យោ វិភជេយ្យ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស វល្លិ វេឡុ មុញ្ជំ បព្វជំ តិណំ មត្តិកា ទារុភណ្ឌំ មត្តិកាភណ្ឌំ ឥទំ បញ្ចមំ អវេភង្គិយំ ន វិភជិតព្វំ សង្ឃេន វា គណេន វា បុគ្គលេន វា វិភត្តម្បិ អវិភត្តំ ហោតិ យោ វិភជេយ្យ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស ឥមានិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច អវេភង្គិយានិ ន វិភជិតព្វានិ សង្ឃេន វា គណេន វា បុគ្គលេន វា វិភត្តានិបិ អវិភត្តានិ ហោន្តិ យោ វិភជេយ្យ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្សាតិ ។

[៤០៤] អថខោ ភគវា កិដាគិរិស្មឹ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន អាឡវី តេន ចារិកំ បក្កាមិ

១ សព្វត្ថ កុធារី ឥតិ ទិស្សតិ ។

សេនាសនក្ខន្ធកៈ របស់ដែលមិនត្រូវចែកមាន ៥ យ៉ាង

ភិសី គឺពូក ១ ពិម្ពោហនៈ គឺខ្នើយ ១ នេះជាវត្ថុមិនគួរចែក ជាគម្រប់បី ទោះសង្ឃក្តី គណៈក្តី បុគ្គលក្តី ក៏មិនត្រូវចែក សូម្បីចែកហើយ ក៏មិនឈ្មោះថាចែក ភិក្ខុណាចែក ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ លោហកុម្ភី គឺឆ្នាំងដែលធ្វើពីលោហជាតិ ១ លោកហភាណកៈគឺខ្ទះលោហៈ ១ លោហវារកៈគឺក្អមលោហៈ ១ លោហកដាហៈ គឺផើងលោហៈ ១ វាសី គឺកាំបិត ១ ផរសុ គឺពូថៅ ១ កុឋារី គឺដឹងចាំង ១ កុទ្ទាលៈ គឺចប ១ និខាទនៈ គឺពន្លាក ១ នេះជាវត្ថុមិនគួរចែកជាគម្រប់ ៤ ទោះសង្ឃក្តី គណៈក្តី បុគ្គលក្តី ក៏មិនត្រូវចែក សូម្បីចែកហើយក៏មិនឈ្មោះថាចែក ភិក្ខុណាចែក ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ វល្លិ គឺវល្លិ៍ ១ វេឡុ គឺឫស្សី ១ មុញ្ជៈ គឺស្មៅដំណេកទន្សាយ ១ បព្វជៈ គឺស្មៅយ៉ាប្លង់ ១ តិណៈ គឺស្មៅធម្មតា ១ មត្តិកា គឺដីស្អិត ១ ទារុភណ្ឌៈ គឺគ្រឿងឈើ ១ មត្តិកាភណ្ឌៈ គឺគ្រឿងធ្វើពីដី ១ នេះជាវត្ថុមិនគួរចែក ជាគម្រប់ ៥ ទោះសង្ឃក្តី គណៈក្តី បុគ្គលក្តី ក៏មិនត្រូវចែក សូម្បីចែកហើយ ក៏មិនឈ្មោះថាចែក ភិក្ខុណាចែក ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ទាំង ៥ ពួកនេះឯង ជាវត្ថុមិនគួរចែក ទោះសង្ឃក្តី គណៈក្តី បុគ្គលក្តី ក៏មិនត្រូវចែក សូម្បីចែកហើយក៏មិនឈ្មោះថាចែកឡើយ ភិក្ខុណាចែក ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។

[៤០៤] គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងកិដាគិរិ តាមសមគួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យ ហើយយាងទៅកាន់ចារិកក្នុងដែនអាឡវី

អនុបុព្វេន ចារិកញ្ចរមានោ យេន អាឡវី តទវសរិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា អាឡវិយំ វិហរតិ អគ្គាឡវេ ចេតិយេ ។

[៤០៤] តេន ខោ បន សមយេន អាឡវិកា ភិក្ខូ ឯវរូបានិ នវកម្មានិ ទេន្តិ បិណ្ឌនិក្ខេបនមត្តេនបិ នវកម្មំ ទេន្តិ កុឌ្ឌលេបនមត្តេនបិ នវកម្មំ ទេន្តិ ទ្វារដ្ឋបនមត្តេនបិ នវកម្មំ ទេន្តិ អគ្គឡវដ្ដិករណមត្តេនបិ នវកម្មំ ទេន្តិ អាលោកសន្ធិករណមត្តេនបិ នវកម្មំ ទេន្តិ សេតវណ្ណករណមត្តេនបិ នវកម្មំ ទេន្តិ កាឡវណ្ណករណមត្តេនបិ នវកម្មំ ទេន្តិ គេរុកបរិកម្មករណមត្តេនបិ នវកម្មំ ទេន្តិ ឆាទនមត្តេនបិ នវកម្មំ ទេន្តិ ពន្ធនមត្តេនបិ នវកម្មំ ទេន្តិ ភណ្ឌិកាដានមត្តេនបិ[១] នវកម្មំ ទេន្តិ ខណ្ឌផុល្លប្បដិសង្ខរណមត្តេនបិ នវកម្មំ ទេន្តិ បរិភណ្ឌករណមត្តេនបិ នវកម្មំ ទេន្តិ វីសតិវស្សិកម្បិ នវកម្មំ ទេន្តិ តឹសវស្សិកម្បិ នវកម្មំ ទេន្តិ យាវជីវិកម្បិ នវកម្មំ ទេន្តិ ធូមកាលិកម្បិ បរិយោសិតំ វិហារំ នវកម្មំ ទេន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។បេ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ

១ ឱ. គណ្ឌិកាធានមត្តេនាតិ ។ ម. ភណ្ឌិកាបបនមត្តេនបិ ។

ទ្រង់ត្រាច់ទៅកាន់ចារិកតាមលំដាប់ សំដៅទៅកាន់ដែនអាឡវីនោះ ។ ឮដំណឹងថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងអគ្គាឡវចេតិយ ទៀបដែនអាឡវីនោះ ។

[៤០៥] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុនៅក្នុងដែនអាឡវី ឲ្យនវកម្មមានសភាពយ៉ាងនេះ គឺឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែទុកដាក់ដុំដីឬដុំបាយអខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែលាបជញ្ជាំងខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែតម្កល់ទ្វារខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែធ្វើសសរមេទ្វារខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែធ្វើបង្អួចខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែលាបពណ៌សខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែលាបពណ៌ខ្មៅខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែធ្វើបរិកម្មដោយជ័ររង្គខ្លះ[១] ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែប្រក់ព្រំខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែចងខ្លះ ឲ្យនវ-កម្មដោយគ្រាន់តែបិទបាំងទីអាស្រ័យនៅនៃសត្វព្រាបខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែជួសជុល ត្រង់កន្លែងដែលដាច់និងធ្លុះខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែប្រោះព្រំខ្លះ ឲ្យនវកម្មអស់ ២០ ឆ្នាំខ្លះ ឲ្យនវកម្មអស់ ៣០ ឆ្នាំខ្លះ ឲ្យនវ-កម្មអស់ ១ ជីវិតខ្លះ ឲ្យនវកម្មចំពោះវិហារដែលធ្វើស្រេចហើយ ដែលខ្លួនបានអបលោកឲ្យក្នុងកាលមានផ្សែងខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា

---

១ មិនចំពោះតែជ័ររង្គប៉ុណ្ណោះទេ សូម្បីជ័រឈើដទៃដូចយ៉ាងជ័រចុងជ័រទឹក ក៏រាប់បញ្ចូលក្នុងជ័រសម្រាប់ភ្ជិតដែរ ។

៣៤៧

កថំ ហិ នាម អាឡវិកា ភិក្ខូ ឯវរូបានិ នវកម្មានិ ទេន្តិ បិណ្ឌនិក្ខេបនមត្តេនបិ នវកម្មំ ទេន្តិ កុដ្ដលេបនមត្តេនបិ នវកម្មំ ទេន្តិ ទ្វារដ្ឋបនមត្តេនបិ នវកម្មំ ទេន្តិ អគ្គឡវដ្ដិករណមត្តេនបិ នវកម្មំ ទេន្តិ អាលោកសន្ធិករណមត្តេនបិ នវកម្មំ ទេន្តិ សេតវណ្ណករណមត្តេនបិ នវកម្មំ ទេន្តិ កាឡវណ្ណ-ករណមត្តេនបិ នវកម្មំ ទេន្តិ គេរុកបរិកម្មករណ-មត្តេនបិ នវកម្មំ ទេន្តិ ឆាទនមត្តេនបិ នវកម្មំ ទេន្តិ ពន្ធនមត្តេនបិ នវកម្មំ ទេន្តិ ភណ្ឌិកាឋា-នមត្តេនបិ នវកម្មំ ទេន្តិ ខណ្ឌផុល្លបដិសង្ខរណ-មត្តេនបិ នវកម្មំ ទេន្តិ បរិភណ្ឌករណមត្តេនបិ នវ-កម្មំ ទេន្តិ វីសតិវស្សិកម្បិ នវកម្មំ ទេន្តិ តឹស-វស្សិកម្បិ នវកម្មំ ទេន្តិ យាវជីវិកម្បិ នវកម្មំ ទេន្តិ ធូមកាលិកម្បិ បរិយោសិតំ វិហារំ នវកម្មំ ទេន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ។ បេ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ

ពួកភិក្ខុនៅក្នុងដែនអាឡវីមិនសមនឹងឲ្យនវកម្មមានសភាពយ៉ាងនេះទេ គឺឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែទុកដាក់ដុំដីឬដុំបាយអខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែលាបជញ្ជាំងខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែតម្កល់ទ្វារខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែធ្វើសសរមេទ្វារខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែធ្វើបង្អួចខ្លះ ឲ្យនវ-កម្មដោយគ្រាន់តែលាបឲ្យមានពណ៌សខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែលាបឲ្យមានពណ៌ខ្មៅខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែធ្វើបរិកម្មដោយជ័ររង្គខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែប្រក់ព្រំខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែចងខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែបិទបាំងទីអាស្រ័យនៅនៃសត្វព្រាបខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែជួសជុលត្រង់កន្លែងដែលដាច់និងធ្លុះខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែប្រោះព្រំខ្លះ ឲ្យនវកម្មអស់ ២០ ឆ្នាំខ្លះ ឲ្យនវកម្មអស់ ៣០ ឆ្នាំខ្លះ ឲ្យនវកម្មអស់ ១ ជីវិតខ្លះ ឲ្យនវកម្មចំពោះវិហារដែលធ្វើស្រេចហើយ ដែលខ្ជួនបានអបលោកឲ្យក្នុងកាលមានផ្សែងខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ការនោះពិតមែនឬ ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគពិតមែន ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា

អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ បិណ្ឌនិក្ខេបនមត្តេន នវកម្មំ ទាតព្វំ ន កុឌ្ឌលេបនមត្តេន នវកម្មំ ទាតព្វំ ន ទ្វារដ្ឋបនមត្តេន នវកម្មំ ទាតព្វំ ន អគ្គឡវដ្ដិករណមត្តេន នវកម្មំ ទាតព្វំ ន អាលោកសន្ធិករណមត្តេន នវកម្មំ ទាតព្វំ ន សេតវណ្ណករណមត្តេន នវកម្មំ ទាតព្វំ ន កាឡវណ្ណករណមត្តេន នវកម្មំ ទាតព្វំ ន គេរុកបរិកម្មករណមត្តេន នវកម្មំ ទាតព្វំ ន ឆាទនមត្តេន នវកម្មំ ទាតព្វំ ន ពន្ធនមត្តេន នវកម្មំ ទាតព្វំ ន ភណ្ឌិកាធានមត្តេន នវកម្មំ ទាតព្វំ ន ខណ្ឌផុល្លប្បដិសង្ខរណមត្តេន នវកម្មំ ទាតព្វំ ន បរិភណ្ឌករណមត្តេន នវកម្មំ ទាតព្វំ ន វីសតិវស្សិកំ នវកម្មំ ទាតព្វំ ន តឹសវស្សិកំ នវកម្មំ ទាតព្វំ ន យាវជីវិកំ នវកម្មំ ទាតព្វំ ន ធូមកាលិកំ បរិយោសិតំ វិហារំ នវកម្មំ ទាតព្វំ យោ ទទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អកតំ វា វិហារំ វិប្បកតំ វា នវកម្មំ ទាតុំ ខុទ្ទកេ វិហារេ កម្មំ ឱលោកេត្វា ឆប្បញ្ចវស្សិកំ នវកម្មំ ទាតុំ

ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យនវកម្ម ដោយគ្រាន់តែទុកដាក់ដុំដីឬដុំបាយអ មិនត្រូវឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែលាប ជញ្ជាំង មិនត្រូវឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែតម្កល់ទ្វារ មិនត្រូវឲ្យនវកម្មដោយ គ្រាន់តែធ្វើសសរមេទ្វារ មិនត្រូវឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែធ្វើបង្អួច មិនត្រូវ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែលាបឲ្យមានពណ៌ស មិនត្រូវឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់ តែលាបឲ្យមានពណ៌ខ្មៅ មិនត្រូវឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែធ្វើបរិកម្មដោយ ជ័រង្គ មិនត្រូវឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែប្រក់ព្រំ មិនត្រូវឲ្យនវកម្មដោយ គ្រាន់តែចងទុក មិនត្រូវឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែបិទបាំងទីអាស្រ័យនៅ នៃ សត្វព្រាប មិនត្រូវឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែជួសជុលត្រង់កន្លែង ដែលដាច់ និងធ្លុះ មិនត្រូវឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែប្រោះព្រំ មិនត្រូវឲ្យនវកម្មអស់ ២០ ឆ្នាំ មិនត្រូវឲ្យនវកម្មអស់ ៣០ ឆ្នាំ មិនត្រូវឲ្យនវកម្មអស់ ១ ជីវិត មិនត្រូវឲ្យនវ-កម្មចំពោះវិហារដែលធ្វើស្រេចហើយ ដែលខ្ជួនអបលោកឲ្យក្នុងកាលមាន ផ្សែង ភិក្ខុណាឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុឲ្យនវកម្មចំពោះតែវិហារ ដែលមិនទាន់ធ្វើ ឬធ្វើមិនទាន់ហើយ (បើ) វិហារតូចឲ្យត្រួតមើលការងារហើយ សឹមឲ្យនវកម្មអស់ត្រឹម ៦ ឆ្នាំ ឬ ៥ ឆ្នាំ

អឌ្ឍយោគេ កម្មំ ឱលោកេត្វា សត្តដ្ឋវស្សិកំ នវកម្មំ ទាតុំ មហល្លកេ វិហារេ បាសាទេ វា កម្មំ ឱលោកេត្វា ទសទ្វាទសវស្សិកំ នវកម្មំ ទាតុន្តិ ។

[៤០៦] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ សព្វំ វិហារំ នវកម្មំ ទេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ សព្វេ វិហារេ នវកម្មំ ទាតព្វំ[១] យោ ទទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[៤០៧] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ឯកស្ស ទ្វេ នវកម្មេ[២] ទេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ឯកស្ស ទ្វេ ទាតព្វា យោ ទទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[៤០៨] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ នវកម្មំ គហេត្វា អញ្ញំ វាសេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ នវកម្មំ គហេត្វា អញ្ញោ វាសេតព្វោ យោ វាសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

---

១ ឱ. ម. ន ភិក្ខវេ សព្វោ វិហារោ នវកម្មំ ទាតព្វោ ។ ២ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ អយំ សទ្ទោ ន ទិស្សតិ ។

ឲ្យរួច (បើ) អឌ្ឍយោគឲ្យត្រួតមើលការងារ ហើយសឹមឲ្យនវកម្មអស់ត្រឹម ៧ ឆ្នាំ ឬ ៨ ឆ្នាំឲ្យរួច (បើ) វិហារធំឬប្រាសាទ ឲ្យត្រួតមើលការងារ ហើយសឹមឲ្យនវកម្មអស់ត្រឹម ១០ ឆ្នាំ ឬ ១២ ឆ្នាំឲ្យរួច ។

[៤០៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យនវកម្មចំពោះវិហារទាំងអស់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យនវកម្មចំពោះវិហារទាំងអស់ទេ ភិក្ខុណាឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៤០៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យនវកម្មពីរកន្លែងដល់ភិក្ខុ ១ រូប ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យនវកម្មពីរកន្លែងដល់ភិក្ខុ ១ រូបទេ ភិក្ខុណាឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៤០៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទទួលយកនវកម្ម (ក្នុងវិហាររបស់សង្ឃ) ហើយឲ្យភិក្ខុដទៃនៅវិញ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទទួលយកនវកម្ម (ក្នុងវិហាររបស់សង្ឃ) ហើយឲ្យភិក្ខុដទៃនៅទេ ភិក្ខុណាឲ្យភិក្ខុដទៃនៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៤០៩] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ នវកម្មំ ករោន្តា សង្ឃិកំ បដិពាហន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ នវកម្មំ ករោន្តា សង្ឃិកំ បដិពាហិតព្វំ យោ បដិពាហេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឯកំ វរសេយ្យំ ករោន្តិ ។

[៤១០] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ និស្សីមេ ឋិតស្ស នវកម្មំ ទេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ និស្សីមេ ឋិតស្ស នវកម្មំ ទាតព្វំ យោ ទទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[៤១១] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ នវកម្មំ ករោន្តា សព្វកាលំ បដិពាហន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ នវកម្មំ ករោន្តា សព្វកាលំ បដិពាហិតព្វំ យោ បដិពាហេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ វស្សានំ តេមាសំ បដិពាហិតុំ ឧតុកាលំ ន បដិពាហិតុន្តិ ។

[៦០៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទទួលយកនវកម្ម (ក្នុងវិហាររបស់សង្ឃ) ហើយហាមឃាត់សេនាសនៈរបស់សង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទទួលយកនវកម្ម ហើយហាមឃាត់សេនាសនៈរបស់សង្ឃទេ ភិក្ខុណាហាមឃាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យភិក្ខុដែលធ្វើការនោះ) ទទួលយកទីដេកដ៏ប្រសើរ ១ (បន្ទប់បាន) ។

[៦១០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យនវកម្មដល់ភិក្ខុនៅក្នុងទីឥតសីមា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យនវកម្មដល់ភិក្ខុនៅក្នុងទីឥតសីមាទេ ភិក្ខុណាឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៦១១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទទួលយកនវកម្មហើយហាមឃាត់គ្រប់កាល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទទួលយកនវកម្មហើយហាមឃាត់គ្រប់កាលទេ ភិក្ខុណាហាមឃាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យហាមឃាត់ត្រឹម ៣ ខែនៃវស្សានរដូវ (ប៉ុណ្ណោះ) មិនមែនហាមឃាត់គ្រប់កាលនៃរដូវទេ ។

៣៨១

សេនាសនក្ខន្ធកេ ភិក្ខូនំ នវកម្មំ គហេត្វា បក្កមនាទិ

[៤១២] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ នវកម្មំ គហេត្វា បក្កមន្តិបិ វិព្ភមន្តិបិ កាលំបិ ករោន្តិ សាមណេរោបិ[១] បដិជានន្តិ សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកាបិ បដិជានន្តិ អន្តិមវត្ថុំ អជ្ឈាបន្នកាបិ បដិជានន្តិ ឧម្មត្តកាបិ បដិជានន្តិ ខិត្តចិត្តាបិ បដិជានន្តិ វេទនដ្ដាបិ បដិជានន្តិ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកាបិ បដិជានន្តិ អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខិត្តកាបិ បដិជានន្តិ បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខិត្តកាបិ បដិជានន្តិ បណ្ឌកាបិ បដិជានន្តិ ថេយ្យសំវាសកាបិ បដិជានន្តិ តិត្ថិយបក្កន្តកាបិ បដិជានន្តិ តិរច្ឆានគតាបិ បដិជានន្តិ មាតុឃាតកាបិ បដិជានន្តិ បិតុឃាតកាបិ បដិជានន្តិ អរហន្តឃាតកាបិ បដិជានន្តិ ភិក្ខុនីទូសកាបិ បដិជានន្តិ សង្ឃភេទកាបិ បដិជានន្តិ លោហិតុប្បាទកាបិ បដិជានន្តិ ឧភតោព្យញ្ជនកាបិ បដិជានន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។

១ ម. សាមណេរាតិបិ ។

សេនាសនក្ខន្ធក: ការដែលពួកភិក្ខុទទួលនវកម្មហើយដើរចៀសចេញទៅជាដើម

[៤១២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទទួលយកនវកម្មហើយ ដើរចេញទៅខ្លះ សឹកខ្លះ ធ្វើមរណភាពខ្លះ ប្ដេជ្ញាខ្លួនទៅជាសាមណេរខ្លះ ប្ដេជ្ញាជាអ្នកលាសិក្ខាខ្លះ ប្ដេជ្ញាជាអ្នកត្រូវអន្តិមវត្ថុខ្លះ ប្ដេជ្ញាជាមនុស្សឆ្កួតខ្លះ ប្ដេជ្ញាជាអ្នកមានចិត្តរវើរវាយខ្លះ ប្ដេជ្ញាជាអ្នកមានទុក្ខវេទនាគ្របសង្កត់ខ្លះ ប្ដេជ្ញាជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិខ្លះ ប្ដេជ្ញាជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិខ្លះ ប្ដេជ្ញាជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញខ្លះ ប្ដេជ្ញាជាមនុស្សខ្ទើយខ្លះ ប្ដេជ្ញាជាមនុស្សលួចសំវាសខ្លះ ប្ដេជ្ញាជាមនុស្សស្មុះទៅកាន់លទ្ធិតិរ្ថិយខ្លះ ប្ដេជ្ញាជាសត្វតិរច្ឆានខ្លះ ប្ដេជ្ញាជាអ្នកសម្លាប់មាតាខ្លះ ប្ដេជ្ញាជាអ្នកសម្លាប់បិតាខ្លះ ប្ដេជ្ញាជាអ្នកសម្លាប់ព្រះអរហន្តខ្លះ ប្ដេជ្ញាជាអ្នកប្រទូស្តភិក្ខុនីខ្លះ ប្ដេជ្ញាជាអ្នកបំបែកសង្ឃខ្លះ ប្ដេជ្ញាជាអ្នកធ្វើព្រះលោហិត (របស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ) ឲ្យពុរពង៍ខ្លះ ប្ដេជ្ញាជាអ្នកមានភេទពីរខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។

[៤១៣] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ឧបោសថំ ឋបេត្វា បក្កមតិ ។ មា សង្ឃស្ស ហាយីតិ អញ្ញស្ស ជាតព្វំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ឧបោសថំ ឋបេត្វា វិព្ភមតិ កាលំ ករោតិ សាមណេរោ បដិជានាតិ សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកោ បដិជានាតិ អន្តិមវត្ថុំ អជ្ឈាបន្នកោ បដិជានាតិ ឧម្មត្ត-កោ បដិជានាតិ ខិត្តចិត្តោ បដិជានាតិ វេទនដ្ដោ បដិជានាតិ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជា-នាតិ អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខិត្តកោ បដិ-ជានាតិ បណ្ឌកោ បដិជានាតិ ថេយ្យសំវាសកោ បដិជានាតិ តិត្ថិយបក្កន្តកោ បដិជានាតិ តិរច្ឆានគតោ បដិជានាតិ មាតុឃាតកោ បដិជានាតិ បិតុឃាតកោ បដិជានាតិ អរហន្តឃាតកោ បដិជានាតិ ភិក្ខុនីទូ-សកោ បដិជានាតិ សង្ឃភេទកោ បដិជានាតិ លោ-ហិតុប្បាទកោ បដិជានាតិ ឧភតោព្យញ្ជនកោ បដិជា-នាតិ ។ មា សង្ឃស្ស ហាយីតិ អញ្ញស្ស ជាតព្វំ ។

[៤១៣] ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ទទួលយកនវកម្មហើយចៀសចេញទៅ ។ ត្រូវភិក្ខុនោះឲ្យ (នវកម្មនោះ) ដល់ភិក្ខុដទៃ ដោយគិតថា សូមកុំឲ្យនវកម្មរបស់សង្ឃវិនាសឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ទទួលយកនវកម្មហើយសឹកចេញ ធ្វើមរណភាព ប្តេជ្ញាទៅជាសាមណេរ ប្តេជ្ញាជាអ្នកលាសិក្ខា ប្តេជ្ញាជាអ្នកត្រូវអន្តិមវត្ថុ ប្តេជ្ញាជាមនុស្សឆ្កួត ប្តេជ្ញាជាអ្នកមានចិត្តរវើរវាយ ប្តេជ្ញាជាអ្នកត្រូវទុក្ខវេទនាគ្របសង្កត់ ប្តេជ្ញាជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ប្តេជ្ញាជាអ្នកត្រូវសង្ឃ លើកវត្ត ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិ ប្តេជ្ញាជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ ប្តេជ្ញាជាមនុស្សខ្ទើយ ប្តេជ្ញាជាមនុស្សលួចសំវាស ប្តេជ្ញាជាមនុស្សស្ទុះទៅកាន់លទ្ធិតិរ្ថិយ ប្តេជ្ញាជាសត្វតិរច្ឆាន ប្តេជ្ញាជាអ្នកសម្លាប់មាតា ប្តេជ្ញាជាអ្នកសម្លាប់បិតា ប្តេជ្ញាជាអ្នកសម្លាប់ព្រះអរហន្ត ប្តេជ្ញាជាអ្នកប្រទូស្តភិក្ខុនី ប្តេជ្ញាជាអ្នកបំបែកសង្ឃ ប្តេជ្ញាជាអ្នកធ្វើព្រះលោហិត (របស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ) ឲ្យពុរពង ប្តេជ្ញាជាអ្នកមានភេទពីរ ។ ត្រូវភិក្ខុនោះឲ្យ (នវកម្មនោះ) ដល់ភិក្ខុដទៃ ដោយគិតថា សូមកុំឲ្យនវកម្មរបស់សង្ឃវិនាសឡើយ ។

សេនាសនក្ខន្ធកេ ភិក្ខុនោ នវកម្មំ គហេត្វា វិប្បកតេ បក្កមនាទិ

[៤១៤] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ នវកម្មំ គហេត្វា វិប្បកតេ បក្កមតិ ។ មា សង្ឃស្ស ហាយីតិ អញ្ញស្ស ទាតព្វំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ នវកម្មំ គហេត្វា វិប្បកតេ វិព្ភមតិ ។ កាលំ ករោតិ ។ បេ ។ ឧភតោព្យញ្ជនកោ បដិជានាតិ ។ មា សង្ឃស្ស ហាយីតិ អញ្ញស្ស ទាតព្វំ ។

[៤១៥] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ នវកម្មំ គហេត្វា បរិយោសិតេ បក្កមតិ តស្សេវេតំ ។

[៤១៦] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ នវកម្មំ គហេត្វា បរិយោសិតេ វិព្ភមតិ កាលំ ករោតិ សាមណេរោ បដិជានាតិ សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកោ បដិជានាតិ អន្តិមវត្ថុំ អជ្ឈាបន្នកោ បដិជានាតិ ។ សង្ឃោ សាមី ។

[៤១៧] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ នវកម្មំ គហេត្វា បរិយោសិតេ ឧម្មត្តកោ បដិជានាតិ ខិត្តចិត្តោ បដិជា-

[៤១៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានភិក្ខុក្នុងសាសនានេះទទួលយកនវកម្មហើយចៀសចេញទៅក្នុងវេលាដែលធ្វើ (នវកម្ម) មិនទាន់ស្រេច ។ ត្រូវភិក្ខុនោះឲ្យ (នវកម្មនោះ) ដល់ភិក្ខុឯទៀត ដោយគិតថា សូមកុំឲ្យនវកម្មរបស់សង្ឃវិនាសឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ទទួលយកនវកម្មហើយសឹកចេញ ក្នុងវេលាដែលធ្វើនវកម្មមិនទាន់ស្រេច ។ ធ្វើមរណកាល ។ បេ ។ ប្តេជ្ញាជាអ្នកមានភេទពីរ ។ ត្រូវភិក្ខុនោះឲ្យ (នវកម្មនោះ) ដល់ភិក្ខុដទៃ ដោយគិតថា សូមកុំឲ្យនវកម្មរបស់សង្ឃវិនាសឡើយ ។

[៤១៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ទទួលយកនវកម្ម ហើយចៀសចេញទៅក្នុងវេលាដែលធ្វើ (នវកម្ម) ហើយស្រេច (លុះត្រឡប់មកនៅវិញ) នវកម្មនុ៎ះ ជារបស់ភិក្ខុនោះឯង ។

[៤១៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ទទួលយកនវកម្មហើយសឹកចេញ ធ្វើមរណកាល ប្តេជ្ញាជាសាមណេរ ប្តេជ្ញាជាអ្នកលាសិក្ខា ប្តេជ្ញាជាអ្នកត្រូវអន្តិមវត្ថុ ក្នុងវេលាដែលធ្វើនវកម្មហើយស្រេច ។ ត្រូវសង្ឃជាម្ចាស់ ។

[៤១៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានភិក្ខុ ក្នុងសាសនានេះ ទទួលយកនវកម្មហើយប្តេជ្ញាជាមនុស្សឆ្កួត ប្តេជ្ញាជាអ្នកមានចិត្តរវើរវាយ

ជាតិ ថេនន្តោ បជិជាជាតិ អាបត្តិយា អនស្សនេ ឧក្ខិត្តកោ បជិជាជាតិ អាបត្តិយា អប្បជិកម្មេ ឧក្ខិត្ត-កោ បជិជាជាតិ ចាបិកាយ ជិដ្ឋិយា អប្បជិនិស្សគ្គេ ឧក្ខិត្តកោ បជិជាជាតិ តស្សេវេតំ ។

[៤១៨] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ នវកម្មំ ករោហិត្វា បរិយោសិតេ បណ្ឌកោ បជិជាជាតិ ថេយ្យសំវាសកោ បជិជាជាតិ តិត្ថិយបក្កន្តកោ បជិជាជាតិ តិរច្ឆានគតោ បជិជាជាតិ មាតុឃាតកោ បជិជាជាតិ បិតុឃាតកោ បជិជាជាតិ អរហន្តឃាតកោ បជិជាជាតិ ភិក្ខុនីទូស-កោ បជិជាជាតិ សង្ឃភេទកោ បជិជាជាតិ លោហិ-តុប្បាទកោ បជិជាជាតិ ឧភតោព្យញ្ជនកោ បជិជា-ជាតិ ។ សង្ឃោ សាមីតិ ។

[៤១៩] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អញ្ញតរស្ស ឧបាសកស្ស វិហារបរិភោគំ សេនាសនំ អញ្ញត្រ បរិភុញ្ជន្តិ ។ អថខោ សោ ឧបាសកោ ឧជ្ឈាយតិ ខីយតិ វិបាចេតិ កថំ ហិ នាម ភទ្ទន្តា អញ្ញត្រ បរិភោគំ អញ្ញត្រ បរិភុញ្ជិស្សន្តីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ

ប្តេជ្ញាជាអ្នកត្រូវទុក្ខវេទនាគ្របសង្កត់ ប្តេជ្ញាជាអ្នកត្រូវសង្ឃ លើកវត្ត ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ប្តេជ្ញាជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ ប្តេជ្ញាជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញក្នុងវេលាដែលធ្វើនវកម្មហើយស្រេច នវកម្មនុ៎ះជារបស់ភិក្ខុនោះឯង ។

[៤១៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ទទួលយកនវកម្មហើយប្តេជ្ញាជាមនុស្សខ្ទើយ ប្តេជ្ញាជាអ្នកលួចសំវាស ប្តេជ្ញាជាអ្នកស្មុះទៅកាន់លទ្ធិតិរ្ថិយ ប្តេជ្ញាជាសត្វតិរច្ឆាន ប្តេជ្ញាជាអ្នកសម្លាប់មាតា ប្តេជ្ញាជាអ្នកសម្លាប់បិតា ប្តេជ្ញាជាអ្នកសម្លាប់ព្រះអរហន្ត ប្តេជ្ញាជាអ្នកប្រទូស្តភិក្ខុនី ប្តេជ្ញាជាអ្នកបំបែកសង្ឃ ប្តេជ្ញាជាអ្នកធ្វើព្រះលោហិត (របស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ) ឲ្យពុរពង ប្តេជ្ញាជាអ្នកមានភេទពីរ ក្នុងវេលាដែលធ្វើ (នវកម្ម) ហើយស្រេច ។ ត្រូវសង្ឃជាម្ចាស់ ។

[៤១៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយយកសេនាសនៈរបស់ឧបាសកម្នាក់ (ដែលគេឧទ្ទិស) ជាគ្រឿងសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងវិហារទៅប្រើប្រាស់ក្នុងទីឯទៀត ។ គ្រានោះ ឧបាសកនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា លោកដ៏ចម្រើនទាំងឡាយមិនសមបើនឹងយកគ្រឿងប្រើប្រាស់អំពីទីឯទៀត ទៅប្រើប្រាស់ក្នុងទីឯទៀតសោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូល

អាពេចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ អញ្ញត្រ បរិភោគោ អញ្ញត្រ បរិកុញ្ចិតព្វោ យោ បរិកុញ្ចេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[៤២០] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ឧចោស-ថគ្គំបិ សន្និសជ្ជំបិ បរិហរិតុំ[១] កុក្កុច្ចាយន្តា ឆមាយំ និសីទន្តិ ។ គត្តានិបិ ចីវរានិបិ បំសុកិតានិ ហោន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អាពេចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តាវកាលិកំ ហរិតុន្តិ ។

[៤២១] តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស មហាវិហារោ ឧន្ទ្រិយតិ[២] ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា សេ-ណាសនំ នាភិហរន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អាពេចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ គុត្តត្ថាយ ហរិតុន្តិ ។

[៤២២] តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស សេណា-សនបរិក្ខារិកោ មហគ្ឃោ កម្ពលោ ឧប្បន្នោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អាពេចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ផាតិកម្មត្ថាយ បរិវត្តេតុន្តិ ។

---
១ ឱ. ហរិតុំ ។ ២ ម. ឧន្ទ្រិយតិ ។

សេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវយកគ្រឿងប្រើប្រាស់ ក្នុងទីឯទៀតទៅប្រើប្រាស់ក្នុងទីឯទៀតទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៤២០] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ (មិនហ៊ាន) នាំយក (គ្រឿងប្រើប្រាស់) ទៅកាន់រោងឧបោសថ កាន់រោងជាទីប្រជុំ ហើយក៏នាំគ្នាអង្គុយផ្ទាល់លើផែនដី ។ ទាំងខ្លួនទាំងចីវរ (របស់ភិក្ខុនោះ) ក៏ប្រឡាក់ប្រឡូសដោយអាចម៍ដី ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យនាំយក (គ្រឿងប្រើប្រាស់នោះ) ឲ្យជារបស់ខ្ចីបាន ។

[៤២១] សម័យនោះឯង វិហារធំរបស់សង្ឃទ្រុឌទ្រោម ។ ពួកភិក្ខុសង្ស័យមិនហ៊ាននាំយកសេនាសនៈចេញ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យនាំយក (សេនាសនៈ) ទៅទុកថែរក្សាបាន ។

[៤២២] សម័យនោះឯង សំពត់កម្ពលមានតម្លៃច្រើន ជាសេនាសនបរិក្ខារកើតឡើងដល់សង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យផ្លាស់ប្តូរ ដើម្បីប្រយោជន៍ជាផាតិកម្ម គឺការចម្រើនបាន ។

[៤២៣] តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស សេនាសនបរិក្ខារិកំ មហាគ្ឃំ ទុស្សំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ផាតិកម្មត្ថាយ បរិវត្តេតុន្តិ ។

[៤២៤] តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស អច្ឆចម្មំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បាទបុញ្ឆនឹ កាតុន្តិ ។

[៤២៥] តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស ចក្កលី ឧប្បន្នា ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បាទបុញ្ឆនឹ កាតុន្តិ ។

[៤២៦] តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស ចោឡកំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បាទបុញ្ឆនឹ កាតុន្តិ ។

[៤២៣] សម័យនោះឯង សំពត់មានតម្លៃច្រើន ជាបរិក្ខារក្នុងសេនាសនៈកើតឡើងដល់សង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យផ្លាស់ប្ដូរ ដើម្បីប្រយោជន៍ជាផាតិកម្មបាន ។

[៤២៤] សម័យនោះឯង ស្បែកខ្លាឃ្មុំកើតឡើង ដល់សង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើជាទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើងបាន ។

[៤២៥] សម័យនោះឯង វត្ថុមានសណ្ឋានដូចជាកង់ (ដែលគេវេញដោយសំពត់កម្ពលជាដើម) កើតឡើងដល់សង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើជារង្វេលសម្រាប់ជូតជើងបាន ។

[៤២៦] សម័យនោះឯង មានកំណាត់សំពត់កើតឡើង ដល់សង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើជាសំពត់សម្រាប់ជូតជើងបាន ។

សេនាសនក្ខន្ធកេ អធោតេហិ បាទេហិ សេនាសនស្ស អក្កមនាទិ

[៤២៧] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អធោតេហិ បាទេហិ សេនាសនំ អក្កមន្តិ ។ សេនាសនំ ទុស្សតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ អធោតេហិ បាទេហិ សេនាសនំ អក្កមិតព្វំ យោ អក្កមេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[៤២៨] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អល្លេហិ បាទេហិ សេនាសនំ អក្កមន្តិ ។ សេនាសនំ ទុស្សតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ អល្លេហិ បាទេហិ សេនាសនំ អក្កមិតព្វំ យោ អក្កមេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[៤២៩] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ សឧបាហនា សេនាសនំ អក្កមន្តិ ។ សេនាសនំ ទុស្សតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ សឧបាហនេន សេនាសនំ អក្កមិតព្វំ យោ អក្កមេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

សេនាសនក្ខន្ធកៈ ការជាន់សេនាសនៈដោយជើងមិនទាន់លាងជាដើម

[៤២៧] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមិនទាន់លាងជើង[១] ហើយដើរជាន់សេនាសនៈ ។ សេនាសនៈក៏ប្រឡាក់អស់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុឥតលាងជើង មិនត្រូវដើរជាន់សេនាសនៈទេ ភិក្ខុណាជាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៤២៨] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុដើរជាន់សេនាសនៈទាំងជើងទទឹក ។ សេនាសនៈក៏សើមអស់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវដើរជាន់សេនាសនៈទាំងជើងទទឹកទេ ភិក្ខុណាជាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៤២៩] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុពាក់ស្បែកជើងដើរជាន់សេនាសនៈ ។ សេនាសនៈក៏ប្រឡាក់អស់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុពាក់ស្បែកជើងមិនត្រូវដើរជាន់សេនាសនៈទេ ភិក្ខុណាជាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

---

១ បញ្ញត្តិនេះចំពោះយកជើងមិនស្អាតជាប្រមាណ សូម្បីជើងដែលបានលាងហើយតែនៅមិនទាន់ស្អាត ក៏មិនគួរជាន់សេនាសនៈឡើយ ។

[៤៣០] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ បរិកម្ម-កតាយ ភូមិយា នុជ្ជហន្តិ[១] ។ វណ្ណោ ទុស្សតិ ។ ភគ-វតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ បរិកម្មកតាយ ភូមិយា នុជ្ជហិតព្វំ យោ នុជ្ជហេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ខេឡមល្លកន្តិ ។

[៤៣១] តេន ខោ បន សមយេន មញ្ចបាទាបិ បីឋបាទាបិ បរិកម្មកតំ ភូមឹ វិលិខន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចោឡ-កេន បលិវេឋេតុន្តិ[២] ។

[៤៣២] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ បរិ-កម្មកតំ ភិត្តឹ អបស្សេន្តិ ។ វណ្ណោ ទុស្សតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ បរិ-កម្មកតា ភិត្តិ អបស្សេតព្វា យោ អបស្សេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អបស្សេនផល-កន្តិ ។ អបស្សេនផលកំ ហេដ្ឋតោ ភូមឹ វិលិខតិ

១ ឱ. ម. នុដ្ឋុហន្តិ ។ ២ ម. បលិវេធេតុន្តិ ។

[៤៣០] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុស្តោះទឹកមាត់លើទីដែលគេតាក់-តែងឲ្យស្អាត ។ (ទីនោះ) ក៏អាប់អន់ពណ៌សម្បុរទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវស្តោះទឹកមាត់លើទីដែលគេតាក់តែងទេ ភិក្ខុណាស្តោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យប្រើ) កន្ថោរទឹកមាត់ ។

[៤៣១] សម័យនោះឯង ជើងគ្រែខ្លះ ជើងតាំងខ្លះ ក៏កោសដាច់ទីកន្ទេលដែលគេតាក់តែងឲ្យល្អ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យរុំ (ជើងគ្រែ ជើងតាំងនោះ) ដោយកំណាត់សំពត់ ។

[៤៣២] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុផ្អែកនឹងជញ្ជាំងដែលគេលាប (ថ្នាំផ្សេង ៗ) ។ ពណ៌សម្បុរ (ជញ្ជាំង) ក៏អាប់អន់ទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវផ្អែកនឹងជញ្ជាំងដែលគេលាប (ថ្នាំផ្សេង ៗ) ទេ ភិក្ខុណាផ្អែក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតផែនក្តារសម្រាប់ផ្អែក ។ ឯផែនក្តារសម្រាប់ផ្អែក ក៏កោសផ្ទៃទីខាងក្រោម

ឧបរិតោ ភិត្តិញ្ច[១] ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ហេដ្ឋតោ ច ឧបរិតោ ច ចោឡកេន បលិវេឋេតុន្តិ ។

[៤៣៣] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ធោតបាទកា និបជ្ជិតុំ កុក្កុច្ចាយន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បច្ចត្ថរិត្វា និបជ្ជិតុន្តិ ។

[៤៣៤] អថខោ ភគវា អាឡវិយំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន រាជគហំ តេន ចារិកំ បក្កាមិ អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរមានោ យេន រាជគហំ តទវសរិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ ។

[៤៣៥] តេន ខោ បន សមយេន រាជគហំ ទុព្ភិក្ខំ ហោតិ ។ មនុស្សា ន សក្កោន្តិ សង្ឃភត្តំ កាតុំ ឥច្ឆន្តិ ឧទ្ទេសភត្តំ និមន្តនំ សលាកភត្តំ បក្ខិកំ ឧបោសថិកំ បាដិបទិកំ កាតុំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។

១ ឱ. ឧបរិតោ ភិត្តឹ ហន្តិ ។ ម. ឧបរិតោ ភិត្តិ ។

នឹងជញ្ជាំងខាងលើ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យរុំសំពត់ទាំងខាងលើទាំងខាងក្រោម ។

[៤៣៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមានជើងលាងស្រេចហើយ តែនៅមានសង្ស័យ (មិនហ៊ាន) ដេក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យក្រាលកម្រាលរួចសឹមដេក ។

[៤៣៤] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគគង់នៅក្នុងដែនអាឡវី គួរតាមព្រះអធ្យាស្រ័យ រួចហើយទ្រង់ស្ដេចទៅកាន់ចារិកក្រុងរាជគ្រឹះ ស្ដេចទៅកាន់ចារិកតាមលំដាប់ សំដៅទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះនោះ ។ បានឮថាព្រះមានព្រះភាគគង់នៅក្នុងវត្តវេឡុវ័ន ជាកលន្ទកនិវាបស្ថាន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។

[៤៣៥] សម័យនោះឯង ក្រុងរាជគ្រឹះក៏កើតទុរ្ភិក្ស (អត់បាយ) មនុស្សទាំងឡាយមិនអាចនឹងធ្វើសង្ឃភត្តបាន ហើយក៏ប្រាថ្នានឹងធ្វើឧទ្ទេសភត្ត និមន្តនភត្ត សលាកភត្ត បក្ខិកភត្ត ឧបោសថិកភត្ត និងបាដិបទិកភត្ត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។

អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សង្ឃភត្តំ ឧទ្ទេសភត្តំ និមន្តនំ សលាកភត្តំ បក្ខិកំ ឧបោសថិកំ បាដិបទិកន្តិ ។

[៤៣៦] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ អត្តនោ វរភត្តានិ[១] គហេត្វា លាមកានិ ភត្តានិ ភិក្ខូនំ ទេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតំ ភិក្ខុំ ភត្តុទ្ទេសកំ សម្មន្និតុំ យោ ន ឆន្ទាគតឹ គច្ឆេយ្យ ន ទោសាគតឹ គច្ឆេយ្យ ន មោហាគតឹ គច្ឆេយ្យ ន ភយាគតឹ គច្ឆេយ្យ ឧទ្ទិដ្ឋានុទ្ទិដ្ឋញ្ច ជានេយ្យ ។

[៤៣៧] ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ សម្មន្និតព្វោ ។ បឋមំ ភិក្ខុ យាចិតព្វោ ។ យាចិត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ ភត្តុទ្ទេសកំ សម្មន្នេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ ភត្តុទ្ទេសកំ សម្មន្នតិ ។

---

១ ឱ. មធុរភត្តានិ ។

ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវសង្ឃភត្ត ឧទ្ទេសភត្ត និមន្តនភត្ត សលាកភត្ត បក្ខិកភត្ត ឧបោសថិកភត្ត និង បាដិបទិកភត្ត ។

[៤៣៦] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ទទួលយកភត្តប្រសើរ ចំពោះខ្លួនឯង ហើយឲ្យភត្តមិនថ្លៃថ្លា ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំង នោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យសន្មតភិក្ខុដែល ប្រកបដោយអង្គ ៥ ឲ្យជាភត្តុទ្ទេសកៈ គឺអ្នកសំដែងភត្ត (អង្គ ៥ នោះគឺ) មិន លុះឆន្ទាគតិ ១ មិនលុះទោសាគតិ ១ មិនលុះមោហាគតិ ១ មិនលុះភយាគតិ ១ ស្គាល់ភត្តដែលខ្លួនបានសំដែងនិងមិនទាន់បានសំដែង ១ ។

[៤៣៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃគប្បីសន្មតយ៉ាងនេះ ។ សង្ឃ ត្រូវសូមភិក្ខុជាមុនសិន ។ លុះសូមរួចហើយ ត្រូវឲ្យភិក្ខុជាអ្នកឈ្លាស ប្រតិពលប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្ដាប់ ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាភត្តុទ្ទេសកៈ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូម សង្ឃស្ដាប់ខ្ញុំ សង្ឃបានសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះឲ្យជាភត្តុទ្ទេសកៈ ។

យស្មាយស្មតោ ខមតិ ឥត្থន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ភត្តុទ្ទេសកស្ស សម្មុតិ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ សម្មតោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ ភត្តុទ្ទេសកោ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[៤៣៨] អថខោ ភត្តុទ្ទេសកានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កថំ នុ ខោ ភត្តំ ឧទ្ទិសិតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សលាកាយ វា បដិកាយ[១] វា ឧបនិពន្ធិត្វា ឱមុញ្ចិត្វា ភត្តំ[២] ឧទ្ទិសិតុន្តិ ។

[៤៣៩] តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស សេនាសនប្បញ្ញាបកោ ន ហោតិ ។ បេ ។ ភណ្ឌាគារិកោ ន ហោតិ ។ បេ ។ ចីវរប្បដិគ្គាហកោ ន ហោតិ ។ បេ ។ ចីវរភាជកោ ន ហោតិ ។ បេ ។ យាគុភាជកោ ន ហោតិ

---

១ ឱ. ម. បដ្ដិកាយ ។ ២ អយំ ឱរោបិយមរម្មបោត្ថកេសុ ន ទិស្សតិ ។

ការសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះឲ្យជាភត្តុទ្ទេសកៈ គួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀម មិនគួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះគប្បីឆ្លើយមក ។ សង្ឃបានសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះឲ្យជាភត្តុទ្ទេសកៈហើយ ការសន្មតនេះគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[៤៣៨] លំដាប់នោះ ពួកភិក្ខុជាភត្តុទ្ទេសកៈមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា យើងគួរសំដែងភត្តដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចារិក ដោយសលាកឬដំបា (មានបន្ទះឫស្សីនិងស្លឹកត្នោតជាដើម) លាឬបើកហើយសឹមសំដែងភត្ត ។

[៤៣៩] សម័យនោះឯង មិនទាន់មានភិក្ខុជាសេនាសនប្បញ្ញាបកៈ (អ្នកក្រាលសេនាសនៈ) បម្រុងសង្ឃ ។ បេ ។ មិនទាន់មានភិក្ខុជាភណ្ឌាគារិក (អ្នករក្សាឃ្លាំង) ។ បេ ។ មិនទាន់មានភិក្ខុជាចីវរប្បដិគ្គាហកៈ (អ្នកទទួលចីវរទុក) ។ បេ ។ មិនទាន់មានភិក្ខុជាចីវរភាជកៈ (អ្នកចែកចីវរ) ។ បេ ។ មិនទាន់មានភិក្ខុជាយាគុភាជកៈ (អ្នកចែកបបរ) ។ បេ ។

។ បេ ។ ផលភាជកោ ន ហោតិ ។ បេ ។ ខជ្ជកភាជកោ ន ហោតិ ។ ខជ្ជកំ អភាជិយមានំ នស្សតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតំ ភិក្ខុំ ខជ្ជកភាជកំ សម្មន្និតុំ យោ ន ឆន្ទាគតឹ គច្ឆេយ្យ ន ទោសាគតឹ គច្ឆេយ្យ ន មោហាគតឹ គច្ឆេយ្យ ន ភយាគតឹ គច្ឆេយ្យ ភាជិតាភាជិតញ្ច ជានេយ្យ ។

[៤៤០] ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ សម្មន្និតព្វោ ។ បឋមំ ភិក្ខុ យាចិតព្វោ ។ យាចិត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ ខជ្ជកភាជកំ សម្មន្នេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ ខជ្ជកភាជកំ សម្មន្នតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ខជ្ជកភាជកស្ស សម្មតិ សោ តុណ្ហស្ស

មិនទាន់មានភិក្ខុជាផលភាជកៈ (អ្នកចែកផ្លែឈើ) ។ បេ ។ មិនទាន់មានភិក្ខុជាខជ្ជកភាជកៈ (អ្នកចែកបង្អែម) នៅឡើយ ។ បេ ។ បង្អែមដែលមិនបានចែកក៏ខូចអស់ទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសម្មតភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ឲ្យជាខជ្ជកភាជកៈ (អង្គ ៥ នោះគឺ) មិនលុះឆន្ទាគតិ ១ មិនលុះទោសាគតិ ១ មិនលុះមោហាគតិ ១ មិនលុះភយាគតិ ១ ស្គាល់វត្ថុដែលខ្លួនបានចែកនិងមិនទាន់បានចែក ១ ។

[៤៤០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃគប្បីសម្មតយ៉ាងនេះ ។ សង្ឃគប្បីសូមភិក្ខុជាមុនសិន ។ លុះសូមរួចហើយ ត្រូវឲ្យភិក្ខុជាអ្នកឈ្លាសប្រតិពលប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះឲ្យជាខជ្ជកភាជកៈ (អ្នកចែកបង្អែម) ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឥឡូវសង្ឃសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះឲ្យជាខជ្ជកភាជកៈ ។ ការសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាខជ្ជកភាជកៈ គួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម

យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ សម្មតោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ ខជ្ជកភាជកោ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[៤៤១] តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស ភណ្ឌាគារេ អប្បមត្តកោ បរិក្ខារោ ឧស្សន្នោ(១) ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតំ ភិក្ខុំ អប្បមត្តកវិស្សជ្ជកំ សម្មន្និតុំ យោ ន ឆន្ទាគតឹ គច្ឆេយ្យ ន ទោសាគតឹ គច្ឆេយ្យ ន មោហាគតឹ គច្ឆេយ្យ ន ភយាគតឹ គច្ឆេយ្យ វិស្សជ្ជិតាវិស្សជ្ជិតញ្ច ជានេយ្យ ។

[៤៤២] ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ សម្មន្និតព្វោ ។ បឋមំ ភិក្ខុ យាចិតព្វោ ។ យាចិត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិព-លេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ អប្បមត្តកវិស្សជ្ជកំ សម្មន្នេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។

១ ឱ. ម. ឧប្បន្នោ ។

មិនគួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ ត្រូវឆ្លើយមក ។ សង្ឃបានសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះឲ្យជាខជ្ជកភាជកៈហើយ ការសន្មតនេះសមគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[៤៤១] សម័យនោះឯង បរិក្ខារតិចតួច មានក្រាស់ក្រែលឡើងក្នុងឃ្លាំងរបស់សង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យសន្មតភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ឲ្យជាអប្បមត្តកវិស្សជ្ជកៈ (អ្នកចែកចាយនូវបរិក្ខារតិចតួច) (អង្គ ៥ នោះគឺ) មិនលុះឆន្ទាគតិ ១ មិនលុះទោសាគតិ ១ មិនលុះមោហាគតិ ១ មិនលុះភយាគតិ ១ ស្គាល់បរិក្ខារដែលខ្លួនបានចែកចាយហើយ និងមិនទាន់បានចែកចាយហើយ ១ ។

[៤៤២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃគប្បីសន្មតយ៉ាងនេះ ។ សង្ឃគប្បីសូមភិក្ខុជាមុនសិន ។ លុះសូមរួចហើយ ត្រូវភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពលប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះឲ្យជាអប្បមត្តកវិស្សជ្ជកៈ (អ្នកចែកចាយបរិក្ខារតិចតួច) ។ នេះជាញត្តិ ។

សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ អប្ប-មត្តកវិស្សជ្ជកំ សម្មន្នតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ អប្បមត្តកវិស្សជ្ជកស្ស សម្មុតិ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ សម្មតោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ អប្បមត្តកវិស្សជ្ជកោ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[៤៤៣] តេន អប្បមត្តកវិស្សជ្ជកេន ភិក្ខុនា ឯកា[១] សូចិ ទាតព្វា ។ សត្ថកំ ទាតព្វំ ។ ឧបា-ហនា ទាតព្វា ។ កាយពន្ធនំ ទាតព្វំ ។ អំសវទ្ធ-កោ ទាតព្វោ ។ បរិស្សាវនំ ទាតព្វំ ។ ធម្មករកោ ទាតព្វោ ។ កុសិ ទាតព្វា ។ អឌ្ឍកុសិ ទាតព្វា ។ មណ្ឌលំ ទាតព្វំ ។ អឌ្ឍមណ្ឌលំ ទាតព្វំ ។ អនុ-វាតោ ទាតព្វោ ។ បរិភណ្ឌំ ទាតព្វំ ។ សចេ ហោ-តិ សង្ឃស្ស សប្បិ វា តេលំ វា មធុ វា ផាណិតំ វា សកឹ បដិសាយិតុំ ទាតព្វំ ។ សចេ បុនបិ អត្ថោ ហោតិ បុនបិ ទាតព្វំ ។ សចេ បុនបិ អត្ថោ ហោតិ បុនបិ ទាតព្វន្តិ[២] ។

១ ឱ. ឯកេកា ។ ២ មរម្មបោត្ថកេ អាមេឌិតំ នត្ថិ ។

បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះឲ្យជាអប្បមត្តកវិស្សជ្ជកៈ ។ ការសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះឲ្យជាអប្បមត្តកវិស្សជ្ជកៈ គួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ ត្រូវឆ្លើយមក ។ សង្ឃបានសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអប្បមត្តកវិស្សជ្ជកៈហើយ ការសន្មតនេះគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[៤៤៣] ភិក្ខុជាអប្បមត្តកវិស្សជ្ជកៈនោះ (បើមានភិក្ខុមកសូមម្ជុល) ត្រូវឲ្យម្ជុលមួយ (ម្តង) ។ ត្រូវឲ្យកាំបិត ។ ត្រូវឲ្យស្បែកជើង ។ ត្រូវឲ្យវត្ថ-ពន្ធចង្កេះ ។ ត្រូវឲ្យយោគបាត្រ ។ ត្រូវឲ្យសំពត់តម្រងទឹក ។ ត្រូវឲ្យធម្ម-ក្រក ។ ត្រូវឲ្យសំពត់កុសិ (ខ្នង់វែង) ។ ត្រូវឲ្យសំពត់អឌ្ឍកុសិ (ខ្នង់ខ្លី) ។ ត្រូវឲ្យសំពត់មណ្ឌល (ផ្ទាំងធំ) ។ ត្រូវឲ្យសំពត់អឌ្ឍមណ្ឌល (ផ្ទាំងតូច) ។ ត្រូវឲ្យសំពត់អនុវាត ។ ត្រូវឲ្យសំពត់សម្រាប់ថែមឬសំពត់សម្រាប់ប៉ះ ។ បើមានសប្បិក្តី ប្រេងក្តី ទឹកឃ្មុំក្តី ស្ករអំពៅក្តី (ភិក្ខុអ្នកចែកចាយបរិក្ខារនោះ) ត្រូវឲ្យដល់សង្ឃធាន់ក្នុងគ្រាម្តង ៗ ។ បើសង្ឃត្រូវការទៀត ត្រូវឲ្យទៀត ។ បើសង្ឃត្រូវការម្តងទៀត ត្រូវឲ្យម្តងទៀត ។

[៤៤៤] តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស សាដិយគ្គាហាបកោ ន ហោតិ ។ បេ ។ បត្តគ្គាហាបកោ ន ហោតិ ។ បេ ។ អារាមិកបេសកោ ន ហោតិ ។ បេ ។ សាមណេរបេសកោ ន ហោតិ ។ សាមណេរា អបេសិយមានា កម្មំ ន ករោន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតំ ភិក្ខុំ សាមណេរបេសកំ សម្មន្និតុំ យោ ន ឆន្ទាគតឹ គច្ឆេយ្យ ន ទោសាគតឹ គច្ឆេយ្យ ន មោហាគតឹ គច្ឆេយ្យ ន ភយាគតឹ គច្ឆេយ្យ បេសិតាបេសិតញ្ច ជានេយ្យ ។

[៤៤៩] ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ សម្មន្និតព្វោ ។ បឋមំ ភិក្ខុ យាចិតព្វោ ។ យាចិត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ សាមណេរបេសកំ សម្មន្នេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ

សេនាសនក្ខន្ធកៈ ភិក្ខុជាសាជិយគ្គាហាបកៈជាដើម

[៤៤៤] សម័យនោះឯង មិនទាន់មានភិក្ខុជាសាជិយគ្គាហាបកៈ (អ្នកប្រគល់សំពត់ដល់សង្ឃ) ។ បេ ។ មិនទាន់មានភិក្ខុជាបត្តគ្គាហាបកៈ (អ្នកប្រគល់បាត្រ) ។ បេ ។ មិនទាន់មានភិក្ខុជាអារាមិកបេសកៈ (អ្នកប្រើញោមវត្ត) ។ បេ ។ មិនទាន់មានសាមណេរបេសកៈ (អ្នកប្រើសាមណេរ) ។ បេ ។ សាមណេរទាំងឡាយកាលបើភិក្ខុមិនប្រើ ក៏មិនធ្វើការងារ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសន្មតភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ឲ្យជាសាមណេរបេសកៈ (អ្នកប្រើសាមណេរ) (អង្គ ៥ នោះគឺ) មិនលុះឆន្ទាគតិ ១ មិនលុះទោសាគតិ ១ មិនលុះមោហាគតិ ១ មិនលុះភយាគតិ ១ ស្គាល់សាមណេរដែលខ្លួនបានប្រើនិងមិនទាន់បានប្រើ ១ ។

[៤៤៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃគប្បីសន្មតយ៉ាងនេះ ។ សង្ឃគប្បីសូមភិក្ខុជាមុនសិន ។ លុះសូមរួចហើយត្រូវភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពល ប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគួរសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះឲ្យជាសាមណេរបេសកៈ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជា

សាមណេរបេសកំ សម្មន្និតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ សាមណេរបេសកស្ស សម្មុតិ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ សម្មតោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ សាមណេរបេស-កោ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

ភាណវារំ និដ្ឋិតំ តតិយំ ។

សេនាសនក្ខន្ធកំ និដ្ឋិតំ ឆដ្ឋំ ។

តស្សុទ្ទានំ

[៤៤៦] វិហារំ ពុទ្ធសេដ្ឋេន
អបញ្ញត្តំ តទា អហុ
តហំ តហំ និក្ខមន្តិ
វាសា តេ ជិនសាវកា[១] ។
តេ[២] សេដ្ឋី គហបតិ និស្វា
ភិក្ខូនំ ឥទមព្រវិ

១ ឱ. អាវាសា តម្ហា តេ ជិនសាវកា ។ ២ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ អយំ ន ទិស្សតិ ។

សាមណេរបេសកៈ ។ ការសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះឲ្យជាសាមណេរបេសកៈ គួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ ត្រូវឆ្លើយមក ។ សង្ឃបានសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាសាមណេរបេសកៈហើយ ការសន្មតនេះគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

ចប់ ភាណវារៈ ទី ៣ ។

ចប់ សេនាសនក្ខន្ធកៈ ទី ៦ ។

ឧទ្ទាននៃសេនាសនក្ខន្ធកៈនោះ (ដូចតទៅនេះ)

[៤៤៦] រឿងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធប្រសើរ មិនទាន់បានបញ្ញត្តវិហារក្នុងគ្រានោះ ១ រឿងសាវ័កព្រះជិនស្រី ដើរចេញទៅនៅក្នុងទីនោះ ៗ ១ រឿងសេដ្ឋីគហបតិបានឃើញព្រះសាវ័កទាំងនោះ ហើយដំណាលរឿងនេះប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយថា

៣៦៧

សេនាសនក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

ការាបេយ្យំ វសេយ្យាថ
បដិបុច្ឆឹសុ ឆាយកំ ។
វិហារំ អឌ្ឍយោគញ្ច
បាសាទំ ហម្មិយំ គុហំ
បញ្ចលេណំ អនុញ្ញាសិ
វិហារេ សេដ្ឋិ ការយិ ។
ជនោ វិហារំ ការេតិ
អកវាដំ អសំវុតំ
កវាដំ បិដ្ឋសង្ឃាដំ
ឧទុក្ខលញ្ច ឧត្តរិ ។
អាវិញ្ឆនឆិទ្ទំ រជ្ជុំ
វដ្ដិញ្ច កបិសីសកំ
សូចិ ឃដិ តាលឆិទ្ទំ
លោហកដ្ឋវិសាណកំ ។
យន្តកំ សូចិកញ្ចេវ
ឆទនំ ឧល្លិត្តេន[១] ច

---
១ ឱ. ម. ឧល្លិត្តាវលិត្តំ ។

ខ្ញុំព្រះករុណាបម្រុងនឹងឲ្យជាងធ្វើវិហារ សូមលោកម្ចាស់ទាំង-ឡាយគង់នៅក្នុងវិហាររបស់យើង ១ រឿងពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូល (ដំណើរនេះ) ចំពោះព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជានាយក ១ ។ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតទីជ្រកកោន ៥ យ៉ាង គឺ វិហារ ១ អឌ្ឍ-យោគ ១ ប្រាសាទ ១ ប្រាសាទដំបូលត្រដិល ១ គុហា ១ រឿងសេដ្ឋីឲ្យជាងធ្វើវិហារ ១ ។ រឿងមហាជនឲ្យជាងធ្វើវិហារឥតមានសន្ទះទ្វារ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតសន្ទះទ្វារ ក្របទ្វារ ត្រណាប់ក្រោមនិងត្រណាប់លើជាដើម ១ ។ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតប្រហោងដាក់ខ្សែសម្រាប់ទាញ នឹងខ្សែសម្រាប់ទាញគន្លឹះ មេទ្វារ ត្រដោកទ្វារ រនុក គន្លឹះនិងសោ ៣ យ៉ាង គឺ សោធ្វើពីលោហៈ សោធ្វើពីឈើ សោធ្វើពីស្នែង ១ ។ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតសោយន្ត និងគន្លឹះ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតដំបូលនិងឲ្យបូក លាបខាងក្នុងខាងក្រៅ ១

វេឋិកំ ជាលសលាកញ្ច

ចក្កលិ សន្ថរេន ច

មិឍិ វិទលមញ្ចញ្ច

សោសានិកមសារកោ

ពុន្ទិ កុឡិរចាជញ្ច

អាហច្ចាសន្ទិ ឧច្ចកោ

សត្តង្គោ ច ភទ្ទបីឋំ

បីឋិកេឡកចាជកំ

អាមលា ផលកា កោច្ឆា

រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតបង្អួច ៣ យ៉ាង គឺបង្អួចមានវេទី បង្អួចមានក្រឡាសំណាញ់ បង្អួចមានសសរចម្រឹង ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យយកវត្ថុសម្រាប់ជូតជើង ដែលគេវេញមានសណ្ឋានដូចជាកង់ចង់បង្អួច ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតកម្រាលស្មៅ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតបន្ទះក្តារសម្រាប់អង្គុយឬដេក ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រែផ្តៅ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត គ្រែដែលគេដាប់ជើងហើយបញ្ចូលមេទៅក្នុងដំណាប់ ដែលគេចោលក្នុងព្រៃស្មសាន ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រែ ដែលគេបង្ខាំជើងគ្រែដោយមេគ្រែ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រែ ដែលគេធ្វើជើងប្រហែលនឹងជើងសេះឬជើងពពែជាដើម ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រែ ដែលគេបញ្ចុះពន្ធួញទៅក្នុងមេ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រែបួនជ្រុងមានជើងខ្ពស់ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រែមានអង្គប្រាំពីរ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតតាំងផ្តៅ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រែ និងតាំងមានជើងដូចជើងពពែ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតតាំងមានជើងច្រើនដែលគេប្រកបដោយអាការដូចជាផ្ទៃកន្ទួតព្រៃ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតផែនក្តារ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតកៅអីមានទ្រនាប់ ១

៣៦៩

សេនាសនក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

បលាសបីឋមេវ ច
ឧច្ចេ ច អហិ ចាឡានិ
អដ្ឋង្គុលកចាទកា[១]
សុត្តំ អដ្ឋបទំ ចោឡំ
តូលិកំ អឌ្ឍកាយិកំ
តិរក្កោ ភិសិយោ ចាបិ
ទុស្សំ សេណាសនេ ច យំ[២]
ឱនទ្ធំ ហេដ្ឋា បតតិ
ឧប្បាដេត្វា ហរន្តិ ច
ភិត្តឹ ច ហត្ថភិត្តឹ ច
អនុញ្ញាសិ ច តិត្តិយា[៣]
សេតកាឡវិហារេ ចាបិ[៤]
ថុសំ សណ្ហញ្ច មត្តិកំ
ឥក្កាសំ ចាណិកំ កុណ្ឌំ

---

១ ឱ. ម. ឧច្ចាហិ អតិបាទកា អដ្ឋង្គុលិ ច បាទកា ។ ២ ឱ. ម. សេនាសនញ្ចាបិ ។
៣ ឱ. ភិត្តិញ្ច ហត្ថភិត្តិញ្ច អនុញ្ញាសិ តថាគតោ ។ ៤ ឱ. ម. តិត្តិយា វិហារេ បាបិ ។

រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតតាំងញាត់ចំបើង ១ រឿងទ្រង់ហាមគ្រែខ្ពស់ហួសប្រមាណ ១ រឿងពស់ចឹកភិក្ខុទើបទ្រង់អនុញ្ញាតទ្រនាប់គ្រែ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតទ្រនាប់ជើងគ្រែមានកំពស់ ៨ ធ្នាប់ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតអំបោះសម្រាប់វ៉ៃគ្រែ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យចាក់ស្រែះគ្រែជាក្រឡាចត្រង្គ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតសំពត់សម្រាប់ទ្រាប់គ្រែ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យកកាយវត្ថុដែលញាត់ដោយសំឡីយកមកធ្វើជាខ្នើយបាន ១ រឿងទ្រង់បញ្ញត្តខ្នើយកន្ទះកាយ ១ រឿងមហោស្រពលើកំពូលភ្នំ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតពូក ១ រឿងសំពត់សម្រាប់ប្រើប្រាស់ ក្នុងសេនាសនៈ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រែតាំងដែលញាត់ភ្ជាប់ គ្រឿងញាត់ ក៏លៀនចេញធ្លាក់មកខាងក្រោម ១ រឿងពួកចោរបកយកស្រោមពូកទៅ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យគូសដោយគំនូសផ្សេង ៗ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យផ្ដិតនិងម្រាមដៃ ១ រឿងដំណោកពួកតិរ្ថិយ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យលាបវិហារ ដោយជ័រមានពណ៌សឬខ្មៅ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យលាយអង្កាមនិងដីដែលម៉ដ្ឋ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតជ័រឈើ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតដីលាយនឹងកុណ្ឌកហើយកៀសដោយខ្បៀស ១ រឿងទ្រង់

សាសបំ សិត្ថតេលកំ

ឧស្សន្នេ បច្ចុទ្ធរិតុំ

ផរុសំ លណ្ឌុមត្តិកំ[១]

ឥក្កាសំ បដិភាណញ្ច

នីចា ចយោ ច អារុហំ

បរិបតន្តិ អាឡ្បកា

អឌ្ឍកុដ្ឋំ តយោ បុន

ខុទ្ទកោ កុដ្ឋចាបោ ច

ឱវស្សតិ ច វិស្សរំ[២]

ខីលំ ចីវររំសា ច[៣]

អាលិន្ទំ កិដិកោន ច

អាលម្ពនំ តិណចុណ្ណំ

---

១ ឱ. ម. គណ្ឌុមត្តិកំ ។ ២ ឱ. ម. ឱវស្សតិ សរំ ខិលំ ។ ៣ ឱ. ម. ចីវររំសំ រជ្ជុញ្ច ។

អនុញ្ញាតម្សៅគ្រាប់ស្ពៃឬប្រេងលាយនឹងក្រមួន ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត ឲ្យយកកំណាត់សំពត់ជូតប្រេងដែលជោរឡើង ១ រឿងផ្ទៃជញ្ជាំងអាក្រក់ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត ឲ្យលាយដីអាចម៍ជន្លេន ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតជ័រឈើនិងទឹកចត់ ១ រឿងទ្រង់បញ្ញត្តមិនឲ្យភិក្ខុ គូររូបស្រីប្រុស ១ រឿងទីវិហារទាបទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើខឿន (៣យ៉ាង) ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតជណ្តើរ (៣យ៉ាង) ១ រឿងភិក្ខុធ្លាក់ពីលើជណ្តើរ ១ រឿងវិហារមានមនុស្សកុះករច្រើន ភិក្ខុមានខ្មាស មិនហ៊ានដេកទើបទ្រង់អនុញ្ញាត ឲ្យធ្វើជញ្ជាំងតឿ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតបន្ទប់ ៣ យ៉ាងទៀត ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត ឲ្យធ្វើបន្ទប់ក្នុងវិហារតូច ១ រឿងជើងជញ្ជាំងវិហារពុកផុយ ១ រឿងភ្លៀងសាចមកត្រូវជញ្ជាំង ១ រឿងភិក្ខុស្រែកខ្លាំង (ព្រោះខ្លាចពស់) ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតចម្រឹងជញ្ជាំង និងដៃកែវ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត ស្នួចីវរនិងខ្សែស្បៀង ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើរបៀងវិហារ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតសំពត់រនាំងព្រួលសម្រាប់រូតចុះរូតឡើងបាន ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតបង្កាន់ដៃ ១ រឿងកំទេចស្មៅ (ជ្រុះក្នុងឧបដ្ឋានសាលា) ១

សេនាសនក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

ហេដ្ឋាមគ្គេ ឧយំ ការេ
អជ្ឈោកាសេ ឱតប្បតិ
សាលំ ហេដ្ឋា ច ភាជនំ
វិហារេ កោដ្ឋកោ ចេវ
បរិវេណាគ្គិសាលកំ
អារាមេ ច បុន កោដ្ឋេ
ហេដ្ឋា ចេវ[១] ឧយំ ការេ
សុជំ[២] អឆាចបិណ្ឌិ ច
សទ្ទោ សីតវនំ អគា
ជិដ្ឋជម្ហោ និមន្តេសិ
សហ សង្ឃេន ឆាយកំ
អាណាបេសន្តភាមគ្គេ
អារាមំ ការយិ តណោ
វេសាលិយំ នវកម្មំ
បុរតោ ច បរិគ្គហំ[៣]

---

១ ឱ. ម. ហេដ្ឋញ្ញេវ ។ ២ ឱ. ម. សុទ្ធំ ។ ៣ ឱ. ម. បដិគ្គហំ ។

រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យពូនដីក្នុងទីទាប ១ រឿងភិក្ខុដាក់ទឹកឆាន់ក្នុងទីវាល (ទឹកក៏ក្តៅឆាន់មិនកើត) ទើបទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើរោងដាក់ទឹក ១ រឿងភាជន៍សម្រាប់ដាក់ទឹកមិនទាន់មាន ១ រឿងវិហារមិនទាន់មានគ្រឿងបិទបាំង ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតបន្ទប់ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតបរិវេណ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតរោងភ្លើង ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យពូនដីត្រង់ទីទាបក្នុងអារាម ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតក្លោងទ្វារជាដើម ១ (រឿងតទៅ) បណ្ឌិតគប្បីធ្វើន័យដូចពោលរួចហើយខាងក្រោយ រឿងអនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋីមានសទ្ធាយល់ធម៌ច្បាស់លាស់ (ថ្ងៃមួយ) បានដើរទៅកាន់ព្រៃជាំ (ព្រៃត្រជាក់) ហើយនិមន្តព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជានាយក ព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃ (ដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក) បានបង្គាប់ទាសកម្មករ ឲ្យចាត់ចែងភត្តក្នុងពាក់កណ្តាលផ្លូវ (លុះខាងក្រោយមក) បានឲ្យពួកជាងសាងវត្ត (បម្រុងព្រះភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន) ១ រឿង (មនុស្សទាំងឡាយធ្វើ) នវកម្មក្នុងនគរវេសាលី ១ រឿង (កូនសិស្សឆព្វគ្គិយភិក្ខុ) ដើរដែងទៅមុនភិក្ខុសង្ឃ ហើយហួងហែងសេនាសនៈ ១

កោ អរហតិ ភត្តគ្គំ[១]
តិត្ថិរញ្ច អវឌ្ឍិយា
បរិក្ខហិតន្តរឃរេ
ត្វលោ សារត្តិ ឱសរិ
បតិដ្ឋាបេសិ អាកមំ
ភត្តគ្គេ ច កោលាហលំ
កិលាជា វរសេយ្យា ច
លេសា សត្តរសា តហឹ
កោន នុ ខោ កាជំ នុ ខោ
វិហារគ្គេន ភាជយិ
បរិវេណានុភាគញ្ច
អកាមា ភាគ ដោ ឧទេ

១ ឱ. ម. ភត្តគ្គេ ។

រឿង (ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា) នរណាគួរទទួលកត្តដ៏ប្រសើរជាដើម ១ រឿង (ស្វានិងដំរី) និយាយនឹងសត្វទទា ១ រឿង (អវន្ទិយបុគ្គល) ១ រឿង (ពួកសិស្សឆព្វគ្គិយភិក្ខុ) ហួងហែងសេនាសនៈរបស់សង្ឃ ១ រឿង (មនុស្សទាំងឡាយតាក់តែង) គ្រែតាំងដែលញាត់ដោយសំឡី ហើយទុកនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ១ រឿងព្រះមានព្រះភាគ ស្តេចយាងសំដៅទៅក្រុងសាវត្ថី ១ រឿងអនាថបិណ្ឌិកគហបតីវេរអារាម (ចំពោះព្រះសង្ឃដែលមកអំពីទិសទាំងបួន) ១ រឿងកើតកោលាហលក្នុងរោងភត្ត ១ រឿង (ឆព្វគ្គិយភិក្ខុ) បណ្តេញភិក្ខុឈឺ ១ រឿង (ឆព្វគ្គិយភិក្ខុ) ដេកជាប់នឹងដំណេកដ៏ប្រសើរ ១ រឿងទ្រង់បញ្ញត្តមិនឲ្យហាមឃាត់សេនាសនៈដោយអាងលេស ១ រឿងសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុ (ជួសជុលវិហារ) ក្នុងទីនោះ ៗ ១ រឿងភិក្ខុគិតគ្នាថា ភិក្ខុណាហ្ន៎ គួរប្រគល់សេនាសនៈ ១ រឿងសេនាសនគ្គាហាបកៈភិក្ខុគិតគ្នាថា យើងគួរប្រគល់សេនាសនៈដូចម្តេចហ្ន៎ ១ រឿងភិក្ខុប្រគល់សេនាសនៈតាមកំណត់វិហារ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យឲ្យបរិវេណ តាមចំណែកជាលំដាប់ បើមានភិក្ខុឯទៀតមកដល់ (បើលោក) មិនត្រូវការ ក៏មិនត្រូវឲ្យចំណែក ១

៣៧៣

សេនាសនក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

និស្សីមំ សព្វកាលញ្ច

គាហា សេនាសនេ តយោ

ឧបនន្ទោ ច វណ្ណេសិ

បិតកា សមអាសនា

សមានាសនិកា ភិន្ទឹសុ

តិវគ្គា ច ទុវគ្គិកា

អសមានាសនិកា ទីឃំ

សាលិន្ទំ បរិកុញ្ចិតំ

អយ្យិកា ច អវិទូរេ

ភាជិតញ្ច ភិជាតិវិ

អាឡវិ បិណ្ឌកកុឌ្ឌេហិ

រឿងទ្រង់បញ្ញត្តមិនឲ្យភិក្ខុប្រគល់សេនាសនៈ ដល់ភិក្ខុឋិតនៅក្នុងទីឥតសីមា ១ រឿង (ទ្រង់បញ្ញត្តមិនឲ្យភិក្ខុហាមឃាត់) សេនាសនៈ អស់កាលទាំងពួង ១ រឿងភិក្ខុអ្នកប្រគល់សេនាសនៈ ៣ ពួក ១ រឿងឧបនន្ទភិក្ខុ (ហួងហែងសេនាសនៈច្រើនកន្លែង) ១ រឿងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់សំដែងគុណនៃវិន័យ ១ រឿងព្រះថេរៈឈររៀនវិន័យ ទើបទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យអង្គុយលើអាសនៈស្មើគ្នា ១ រឿងភិក្ខុមានអាសនៈស្មើគ្នាអង្គុយលើគ្រែជាមួយគ្នាទាល់តែបាក់ ទើបទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ៣ រូបខ្លះ ២ រូបខ្លះ អង្គុយលើសេនាសនៈជាមួយគ្នាបាន ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុមានអាសនៈ មិនស្មើគ្នាអង្គុយលើអាសនៈ វែងជាមួយគ្នាបាន ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យប្រើប្រាស់ប្រាសាទមានរបៀង ១ រឿងព្រះអយ្យិកា (នៃព្រះបាទបសេនទិកោសលសុគត) ១ (រឿងអាវាសិកភិក្ខុនៅក្នុងអាវាសជិតស្រុកតូចមួយ) ក្នុងទីមិនឆ្ងាយ (ពីក្រុងសាវត្ថី) ១ រឿងភិក្ខុចែកសេនាសនៈរបស់សង្ឃ ១ រឿងព្រះមានព្រះភាគ ស្តេចយាងទៅកាន់កិដាគិរិជនបទ ១ រឿងព្រះមានព្រះភាគស្តេចយាងទៅកាន់ដែនអាឡវី ១ រឿងភិក្ខុឲ្យនវកម្ម ដោយគ្រាន់តែទុកដាក់ដុំដីឬបាយអលាបជញ្ជាំង

ទ្វារអគ្គឡវដ្ដិកា

អាលោកសេតកាឡញ្ច

គេរុច្ឆាទនពន្ធនា

ភណ្ឌិខណ្ឌបរិភណ្ឌំ

វីស តឹសា ច កាលិកា

ឱសិតេ អកាតំ វិប្បំ

ខុទ្ទេ ឆប្បញ្ច វស្សិកំ

អឌ្ឍយោគេ ច សត្តដ្ឋ

មហល្លកេ ទស ទ្វាទស

សព្វំ វិហារំ ឯកស្ស

អញ្ញំ ភាសេន្តិ សង្ឃិកំ

និស្សីមំ សព្វកាលញ្ច

បក្កម វិព្ភមន្តិ ច

តម្កល់សន្ទះទ្វារ សសរមេទ្វារ ធ្វើបង្អួច ធ្វើឲ្យមានពណ៌ស ឲ្យមានពណ៌ខ្មៅ ធ្វើឲ្យជិតស្និទ្ធដោយបិទជ័រវង្គដោយបិទបាំង ដោយគ្រាន់តែបិទបាំងទីអាស្រ័យនៅនៃសត្វព្រាប ជួសជុលត្រង់កន្លែងដែលដាច់ ឲ្យនវកម្មអស់ ២០ ឆ្នាំខ្លះ ៣០ ខ្លះ ឲ្យនវកម្មចំពោះវិហារ ដែលខ្ចីនអបលោកឲ្យក្នុងកាលមានផ្សែង ខ្លះ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យឲ្យនវកម្ម ចំពោះវិហារដែលមិនទាន់ធ្វើឬធ្វើមិនទាន់ហើយ បើវិហារតូចទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យត្រួតមើលការងារហើយសឹមឲ្យនវកម្មត្រឹម ៦ ឆ្នាំឬ ៥ ឆ្នាំបាន បើអឌ្ឍយោគទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យឲ្យនវកម្មត្រឹម ៧ ឆ្នាំឬ ៨ ឆ្នាំបាន បើវិហារធំទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យឲ្យនវកម្មត្រឹម ១០ ឆ្នាំឬ ១២ ឆ្នាំបាន ១ រឿងភិក្ខុឲ្យនវកម្ម ចំពោះវិហារទាំងអស់ ១ រឿងភិក្ខុឲ្យនវកម្មពីរកន្លែងដល់ភិក្ខុមួយរូប ១ រឿងភិក្ខុទទួលនវកម្មក្នុងវិហាររបស់សង្ឃ ហើយប្រើឲ្យភិក្ខុឯទៀតនៅ ១ រឿងភិក្ខុហាមឃាត់សេនាសនៈរបស់សង្ឃ ១ រឿងទ្រង់បញ្ញត្តមិនឲ្យឲ្យនវកម្មដល់ភិក្ខុ ដែលនៅក្នុងទីឥតសីមា ១ រឿងទ្រង់បញ្ញត្តមិនឲ្យហាមឃាត់ (សេនាសនៈ) អស់កាលទាំងពួង ១ រឿងភិក្ខុទទួលយកនវកម្ម ហើយចៀសចេញទៅខ្លះ សឹកខ្លះ

៣៧៤

សេនាសនក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

កាលញ្ច សាមណេរញ្ច
សិក្ខាបច្ចក្ខអន្តិមំ
ឧម្មត្តកា ខិត្តចិត្តា
វេទនាបត្តិទស្សនា
អប្បដិកម្មំ ទិដ្ឋិយា
បណ្ឌកា ថេយ្យតិត្ថិយា
តិរច្ឆានមាតុបិតុ
អរហន្តា ច ទូសកា
ភេទកា លោហិតុប្បាទា
ឧភតោ ចាបិ ព្យញ្ជនា
មា សង្ឃស្ស បរិហាយិ
កម្មំ អញ្ញស្ស ទាតវេ
វិប្បកតេ ច អញ្ញស្ស
កតេ តស្សេវ បក្កមេ
វិព្ភមតិ កាលកតោ
សាមណេរោ ច ជាយតិ
បច្ចក្ខាតោ ច សិក្ខាយ

ស្លាប់ខ្លះ ប្តេជ្ញាជាសាមណេរខ្លះ ជាអ្នកលាសិក្ខាខ្លះ ជាអ្នកត្រូវអន្តិមវត្ថុខ្លះ ជាមនុស្សខ្ទួតខ្លះ ជាអ្នកមានចិត្តរាយមាយខ្លះ ជាអ្នកត្រូវទុក្ខវេទនាគ្របសង្កត់ខ្លះ ជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនឃើញអាបត្តិខ្លះ ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិខ្លះ ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិខ្លះ ជាមនុស្សខ្ទើយខ្លះ ជាមនុស្សលួចសំវាសខ្លះ ជាមនុស្សចូលលទ្ធិតិរ្ថិយខ្លះ ជាតិរច្ឆានខ្លះ ជាមនុស្សសម្លាប់មាតាខ្លះ ជាមនុស្សសម្លាប់បិតាខ្លះ ជាមនុស្សសម្លាប់ព្រះអរហន្តខ្លះ ជាមនុស្សប្រទូស្តភិក្ខុនីខ្លះ ជាមនុស្សបំបែកសង្ឃខ្លះ ជាមនុស្សធ្វើព្រះលោហិត (របស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ) ឲ្យពុរពង់ខ្លះ ជាមនុស្សមានភេទពីរខ្លះ ១ រឿងភិក្ខុឲ្យនវកម្មដល់ភិក្ខុដទៃដោយគិតថា សូមកុំឲ្យនវកម្មរបស់សង្ឃវិនាស ១ រឿងភិក្ខុធ្វើនវកម្មមិនទាន់ហើយ ៗ ប្រគល់ឲ្យដល់ភិក្ខុដទៃ ១ រឿងភិក្ខុនោះធ្វើនវកម្មហើយចៀសចេញទៅខ្លះ សឹកចេញទៅខ្លះ ស្លាប់ទៅខ្លះ ប្តេជ្ញាជាសាមណេរខ្លះ ជាអ្នកលាសិក្ខាខ្លះ

អន្តិមវត្ថុជ្ឈាបន្នោ យទិ
សង្ឃោ វ សាមិកោ ហោតិ
ឧម្មត្តខិត្តវេទនា
អទស្សនាប្បដិកម្មេ
ទិដ្ឋិ តស្សេវ ហោតិ តំ
បណ្ឌកោ ថេយ្យតិត្ថី ច
តិរច្ឆានមាតុបេតិកំ
ឃាតកោ ទូសកោ ចាបិ
ភេទលោហិតព្យញ្ជនា
បដិជានាតិ យទិ សោ
សង្ឃោ វ ហោតិ សាមិកោ
ហរន្តញ្ញត្រ កុក្កុច្ចំ
ឧទ្រិយតិ ច កម្ពលំ

ជាអ្នកត្រូវអន្តិមវត្ថុខ្លះ សង្ឃត្រូវជាម្ចាស់ (នវកម្មនោះ) ១ ភិក្ខុធ្វើនវកម្មរួចស្រេចហើយប្តេជ្ញាជាមនុស្សឆ្កួតខ្លះ ជាមនុស្សមានចិត្តរាយមាយខ្លះ ជាអ្នកត្រូវទុក្ខវេទនា គ្របសង្កត់ខ្លះ ជាជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិខ្លះ ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិខ្លះ ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិខ្លះ នវកម្មនោះជារបស់ភិក្ខុនោះឯង ១ ភិក្ខុធ្វើនវកម្មរួចស្រេចហើយ ថាបើភិក្ខុនោះប្តេជ្ញាខ្លួនជាមនុស្សខ្ទើយខ្លះ ជាអ្នកលួចសំវាសខ្លះ ជាមនុស្សចូលកាន់លទ្ធិតិរ្ថិយខ្លះ ប្តេជ្ញាជាសត្វតិរច្ឆានខ្លះ ជាអ្នកសម្លាប់មាតាខ្លះ ជាអ្នកសម្លាប់បិតាខ្លះ ជាអ្នកសម្លាប់ព្រះអរហន្តខ្លះ ជាអ្នកប្រទូស្តភិក្ខុនីខ្លះ ជាអ្នកបំបែកសង្ឃខ្លះ ជាអ្នកធ្វើព្រះលោហិត (របស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ) ឲ្យពុរពងខ្លះ ជាអ្នកមានភេទពីរខ្លះ សង្ឃត្រូវជាម្ចាស់ (នវកម្មនោះ) ១ រឿងភិក្ខុនាំយកសេនាសនៈ (របស់គ្រហស្ថដែលគេឧទ្ទិសជាគ្រឿងសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងវិហារ) ទៅប្រើប្រាស់ក្នុងទីដទៃ ១ រឿងភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ១ រឿងវិហារទ្រុឌទ្រោម ១ រឿងសំពត់កម្ពលកើតឡើងដល់សង្ឃ ១ រឿងសំពត់

៣៧៧

សេនាសនក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

ទុស្សា ច ចម្មចក្កលិ

ចោឡកំ អក្កមន្តិ ច

អល្លា ឧចាហជា ធុដ្ឋ[១]

លិខន្តិ អបស្សេន្តិ ច

អប្បស្សេនំ លិខតេវ[២]

ធោតំ បច្ចត្ថរេណ ច

ភាជតហេ ន សក្កោន្តិ

លោមកំ ភត្តុទ្ទេសកំ

កាចំ ធុ ខោ បញ្ញាបកំ

ភណ្ឌាគារិកសម្មតិ

---

១ ឱ. ម. នុដ្ឋ ខីលន្តិ ។ ២ ឱ. ម. ខលិតេវា ។

មានថ្ងៃច្រើនកើតឡើងដល់សង្ឃ ១ រឿងស្បែកខ្លាឃ្មុំកើតឡើងដល់សង្ឃ ១ រឿងខ្សែដែលគេវេញឲ្យមានសណ្ឋានដូចជាកង់កើតឡើងដល់សង្ឃ ១ រឿងកំណាត់សំពត់កើតឡើងដល់សង្ឃ ១ រឿងភិក្ខុមិនលាងជើងដើរជាន់ (សេនាសនៈ) ១ រឿងភិក្ខុជើងទទឹកដើរជាន់សេនាសនៈ ១ រឿងភិក្ខុពាក់ស្បែកជើង (ដើរជាន់សេនាសនៈ) ១ រឿងភិក្ខុស្តោះទឹកមាត់ដាក់ (លើទីវិចិត្រល្អ) ១ រឿងជើងគ្រែកោសដាច់ទីផ្ទៃ ១ រឿងភិក្ខុផ្អែក (នឹងជញ្ជាំង) ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតផែនក្តារសម្រាប់ផ្អែក ១ រឿងផែនក្តារសម្រាប់ផ្អែកកោសដាច់ទីផ្ទៃ ១ រឿងភិក្ខុមានជើងលាងរួចហើយ (តែមិនហ៊ានដេក) ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យក្រាលកម្រាលសិន (សឹមដេក) ១ រឿងក្រុងរាជគ្រឹះ (កើតទុរ្ភិក្ស) មនុស្សទាំងឡាយ (ចង់ធ្វើសង្ឃភត្ត) តែមិនអាចនឹងធ្វើបាន ១ រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុទទួលភត្តថ្លៃថ្លា បម្រុងខ្លួនឯង ហើយឲ្យភត្តមិនថ្លៃថ្លាដល់ភិក្ខុដទៃ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យសន្មតភត្តុទ្ទេសកភិក្ខុ ១ រឿងភត្តុទ្ទេសកភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យថាធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ១ រឿងមិនទាន់មានភិក្ខុអ្នកចាត់ចែងសេនាសនៈបម្រុងសង្ឃ ១ រឿងសន្មតភិក្ខុឲ្យជាអ្នករក្សាឃ្លាំង ១ រឿងសន្មត

បដិគ្គាហភាជកោ ចាបិ
យាគុ ច ផលភាជកោ
ខជ្ជកភាជកោ ចេវ
អប្បមត្តកវិស្សជេ
សាដិយគ្គាហាបកោ ចេវ
តថា បត្តគ្គាហាបកោ[១]
អារាមិកសាមណេរ
បេសកស្ស ច សម្មតិ
សព្វាភិភូ លោកវិទូ
ហិតចិត្តោ វិនាយកោ
លេណាត្ថញ្ច សុខត្ថញ្ច
ឈាយិតុញ្ច វិបស្សិតុន្តិ ។

១ ឱ. ម. តថេវ បត្តគ្គាហកោ ។

ភិក្ខុឲ្យជាអ្នកទទួល (ចីវរ) ទុក ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត ឲ្យជាអ្នកចែកបបរ ១ ឲ្យជាអ្នកចែកផ្លែឈើ ១ ឲ្យជាអ្នកចែកបង្អែម ១ ឲ្យជាអ្នកចាត់ចែងបរិក្ខារតិចតួច ១ ឲ្យជាអ្នកប្រគល់សំពត់ ១ ឲ្យជាអ្នកប្រគល់បាត្រ ១ រឿងសន្មតភិក្ខុឲ្យជាអ្នកប្រើញោមវត្តនិងសាមណេរ ១ រឿងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ជាវិនាយក ព្រះអង្គមានព្រះហឫទ័យប្រាថ្នានូវប្រយោជន៍ (ដល់សត្វ) ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវត្រៃលោក ទ្រង់គ្របសង្កត់ជនទាំងពួង (ទ្រង់អនុញ្ញាតសេនាសនៈដូចបានថ្លែងមកនេះ) ដើម្បីជ្រកកោនផង ដើម្បីនៅជាសុខសប្បាយផង ដើម្បីដុតបង់[១] (នូវអកុសលធម៌) ផង ដើម្បីពិចារណា (នូវសង្ខារ[២]) ផង ។

---

១ ចម្រើនសមថកម្មដ្ឋាន ៤០ ប្រភេទ ។ ២ ចម្រើនវិបស្សនា ១០ យ៉ាង ។

សង្ខិកាចង្អុលប្រាប់មាតិកា
ទុតិយភាគ

លេខទំព័រ

សមថក្ខន្ធកៈ

រឿងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុធ្វើកម្មមានតជ្ជនីយកម្មជាដើម មិនមានក្នុងទីចំពោះមុខ............... ១
បុគ្គលជាអធម្មវាទីនិងបុគ្គលជាធម្មវាទី.. ៣
សង្ឃជាអធម្មវាទី និងសង្ឃជាធម្មវាទី.. ៥
ភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនជាធម្មវាទី និងសង្ឃជាអធម្មវាទី.. ៧
និទានព្រះទព្វមល្លបុត្ត.. ៩
សេចក្តីសន្មតនូវការចាត់ចែងសេនាសនៈជាដើម... ១១
និទានព្រះទព្វមល្លបុត្ត.. ១២
និទានមេត្តិយភុម្មជកភិក្ខុ.. ១៥
ការសូមសតិវិន័យ.. ២៤
និទានកគ្គភិក្ខុ... ២៧
ការសូមអមូឡ្ហវិន័យ... ២៨
ការឲ្យអមូឡ្ហវិន័យ... ៣០
ការឲ្យអមូឡ្ហវិន័យមិនប្រកបដោយធម៌មាន ៣ យ៉ាង.. ៣៣
ការឲ្យអមូឡ្ហវិន័យប្រកបដោយធម៌មាន ៣ យ៉ាង... ៣៤
រឿងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុធ្វើកម្មទាំងឡាយ ដល់ពួកភិក្ខុមិនតាមពាក្យប្តេជ្ញា........................ ៣៦
ការធ្វើតាមពាក្យប្តេជ្ញាមិនប្រកបដោយធម៌... ៣៧
ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ជាអ្នកចាត់ចែងឲ្យគេចាប់ស្លាក.. ៤១
ការឲ្យចាប់ស្លាកដែលប្រកបដោយធម៌មាន ១០ យ៉ាង.. ៤៣
ការធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្មដល់ឧបវាឡភិក្ខុ... ៤៥
តស្សបាបិយសិកាកម្ម ដែលជាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌វិន័យ.................................... ៤៦

សង្ខេបចង្អុលប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

តស្សបាបិយសិកាកម្ម ដែលជាកម្មប្រកបដោយធម៌វិន័យ.. ៤៧
ការធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្មដល់ភិក្ខុ ៣ ពួក.. ៤៩
ការរម្ងាប់ (អធិករណ៍) ដោយតិណវត្ថារកសមថៈ... ៥១
ការសំដែង (អាបត្តិ) ដោយតិណវត្ថារកសមថៈ... ៥២
អធិករណ៍ ៤ យ៉ាង.. ៥៩
មូលនៃវិវាទាធិករណ៍.. ៦១
មូលនៃអនុវាទាធិករណ៍... ៦៥
វិវាទាធិករណ៍ជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មាន.. ៧១
អនុវាទាធិករណ៍ជាកុសល ជាអកុសល ជាអព្យាកតៈ.. ៧២
កិច្ចាធិករណ៍ជាកុសល ជាអកុសល ជាអព្យាកតៈ... ៧៥
ការចោទចាត់ជាអនុវាទាធិករណ៍.. ៧៦
អាបត្តិចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍.. ៧៨
កិច្ចចាត់ជាកិច្ចាធិករណ៍... ៧៩
វិវាទាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈ ២ យ៉ាង ៨០
ការចំពោះមុខសង្ឃ ការចំពោះមុខធម៌.. ៨១
អធិករណ៍រម្ងាប់.. ៨៥
ការចំពោះមុខសង្ឃ ការចំពោះមុខធម៌.. ៨៧
ការសន្មតភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ១០ ដោយឧព្វាហិកាកម្ម.................................. ៨៩
ធម្មកថិកមិនចាំសុត្តៈ មិនចាំសុត្តវិភង្គ.. ៩០
ការប្រគល់អធិករណ៍ដល់សង្ឃ.. ៩៣
អធិករណ៍កើតឡើងក្នុងក្រុងសាវត្ថី.. ៩៥
ពួកភិក្ខុមិនត្រេកអរដោយរម្ងាប់អធិករណ៍.. ៩៧
ការចាប់ស្លាកឈ្មោះសកណ្ណជប្បកៈ.. ៩៩
អនុវាទាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៤ យ៉ាង.. ១០០
ការឲ្យសតិវិន័យដល់ភិក្ខុ ជាអ្នកមានសតិពេញបរិបូណ៌.. ១០១

សន្លឹកបញ្ចូលទ្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

ភិក្ខុឆ្កួតមានចិត្តវិបល្លាសប្រែប្រួល.. ១០៣
ការឲ្យអមូឡ្ហវិន័យ ដល់ភិក្ខុបាត់វង្វេងហើយ... ១០៥
អនុវាទាធិករណ៍មិនបាច់អាស្រ័យសមថៈ ២ យ៉ាង.. ១០៧
ការធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្ម.. ១០៩
អាបត្តាធិករណ៍រម្ងាប់ ដោយសមថៈ ៣ យ៉ាង.. ១១១
កិច្ចនៃបដិញ្ញាតករណកម្ម... ១១៣
ការសំដែងអាបត្តិ... ១១៥
អាបត្តាធិករណ៍មិនបាច់អាស្រ័យសមថៈ ១.. ១១៦
ការរម្ងាប់អធិករណ៍ ដោយតិណវត្ថារកៈកណ្តាលជំនុំសង្ឃ....................................... ,,
ការសំដែងដោយតិណវត្ថារកៈកណ្តាលជំនុំសង្ឃ.. ១១៨
ការចំពោះមុខសង្ឃ ការចំពោះមុខធម៌.. ១២១

ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកៈ

រឿងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនាំគ្នាងូតទឹក.. ១២៣
រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុ នហានវត្ត... ១២៥
រឿងភិក្ខុចាស់ជរាកម្លាំងថយ នហានវត្ត... ១២៩
រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ការសិតសក់ដោយស្និតជាដើម... ១៣១
រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ការផាត់មុខជាដើម... ១៣៣
ទោស ៥ ប្រការនៃការច្រៀងធម៌ ដោយសំឡេងច្រៀងដ៏វែង...................................... ១៣៥
ព្រះបាទពិម្ពិសារទ្រង់មានសេចក្តីត្រូវការ ដោយផ្លែស្វាយ.. ១៣៦
រឿងអញ្ញតរភិក្ខុ ត្រកូលស្តេចពស់ ៤ ត្រកូល... ១៣៩
រឿងអញ្ញតរភិក្ខុ កិរិយាកាត់អង្គជាត.. ១៤១
រឿងគ្រូ ៦ នាក់ បាត្រពកចន្ទន៍.. ១៤៣
រឿងព្រះបិណ្ឌោលភារទ្វាជត្ថេរ.. ១៤៥

សង្ខេបចង្អុលប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

និយាយអំពីបាត្រ រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុ.. ១៤៧
រឿងភិក្ខុច្រើនរូប និយាយអំពីបាត្រ.. ១៥១
ការហែកចីវរដោយដៃ និយាយអំពីចីវរ.. ១៥៧
ការជីកដាំបង្គោល និយាយអំពីចីវរ.. ១៥៩
ពួកភិក្ខុពាក់ស្បែកជើង ដើរជាន់ឈើស្ពឹង និយាយអំពីស្នាប់ម្រាមដៃ.......................... ១៦១
ការទ្រង់អនុញ្ញាតពោងសម្រាប់ដាក់ឈើស្ពឹង និងបារាំសម្រាប់ដាក់ឈើស្ពឹងជាដើម.... ១៦៣
ការទ្រង់អនុញ្ញាតខ្សែយោគនិងខ្សែសម្រាប់ចង... ១៦៥
រឿងអនុញ្ញាតសំពត់តម្រងទឹក.. ១៦៦
ភិក្ខុ ២ រូបនាំគ្នាដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ.. ១៦៧
ការទ្រង់អនុញ្ញាតមុង.. ១៦៩
ការទ្រង់អនុញ្ញាតជណ្តើរ ៣ យ៉ាង ១៧១
ការទ្រង់អនុញ្ញាតប្រហោង សម្រាប់បង្ហុយផ្សែងជាដើម.. ១៧៣
ការទ្រង់អនុញ្ញាតខឿន ៣ យ៉ាងជាដើម... ១៧៥
ការទ្រង់អនុញ្ញាតខ្សែស្នួចីវរ និងខ្សែស្បៀងចីវរជាដើម.. ១៧៧
ការទ្រង់អនុញ្ញាត (ឲ្យធ្វើ) បង្កាន់ដៃជាដើម.. ១៧៩
ការទ្រង់អនុញ្ញាតវត្ថុមានសំពត់សម្រាប់ងូតទឹកជាដើម.. ១៨១
ទីមានដំណេកដែលគេរោយរាយដោយផ្កាជាដើម.. ១៨៣
កិច្ចមានបរិភោគក្នុងភាជនៈជាមួយគ្នាជាដើម និងរឿងវឌ្ឍលិច្ឆវី............................... ១៨៥
រឿងវឌ្ឍលិច្ឆវី និងរឿងមេត្តិយភុម្មជកភិក្ខុ.. ១៨៦
ការផ្កាប់បាត្រដល់វឌ្ឍលិច្ឆវី... ១៨៩
មិត្តអមាត្យនិងញាតិសាលោហិតរបស់វឌ្ឍលិច្ឆវី... ១៩១
ការផ្ងារបាត្រឡើងវិញ.. ១៩៣
រឿងព្រះពោធិរាជកុមារ.. ១៩៤
ព្រះមានព្រះភាគយាងទៅកាន់ព្រះរាជនិវេសន៍ របស់ព្រះពោធិរាជកុមារ..................... ១៩៧

សន្លឹកចង្អុលប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

កម្រាលសំពត់និងរឿងស្រីម្នាក់.. ១៩៩
ក្អម អម្បោសនិងរឿងនាងវិសាខាមិគារមាតា... ២០១
ការទ្រង់អនុញ្ញាតផ្ចិត ៤ ជ្រុងនិងផ្ចិតមូល (ផ្ចិតស្លឹកត្នោត) ជាដើម............................. ២០៣
រឿងភិក្ខុ ១ រូប និងការទ្រង់អនុញ្ញាតឆត្រ.. ២០៥
រឿងភិក្ខុ ១ រូបច្រកបាត្រក្នុងសង្រែកនិងភិក្ខុ ១ រូបមានជំងឺ.. ២០៦
ការសូមនិងការឲ្យទណ្ឌសម្មតិ... ២០៧
ការឲ្យសិក្កាសម្មតិ... ២០៩
ការឲ្យទណ្ឌសិក្កាសម្មតិ និងរឿងភិក្ខុទំពាអៀង... ២១០
រឿងភិក្ខុ ១ រូបនិងរឿងស្រីម្នាក់.. ២១៣
ការទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុកាត់ក្រចកត្រឹមនឹងសាច់.. ២១៤
ការទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រឿងប្រដាប់សម្រាប់កោរ មានកាំបិតកោរជាដើម........................ ២១៥
ការឲ្យកាត់សក់ដោយកន្ត្រៃ និងការទ្រង់អនុញ្ញាតសណ្ដាស ២១៧
គ្រឿងលោហៈ គ្រឿងសំរឹទ្ធ និងការទ្រង់អនុញ្ញាតបំពង់ថ្នាំភ្នែកជាដើម ២១៩
ការទ្រង់អនុញ្ញាតកាយពន្ធ (វត្ថពន្ធចង្កេះ)... ២២១
ការទ្រង់អនុញ្ញាតក្រវិលឡេវ អន្ទាក់ឡេវ... ២២២
ភិក្ខុស្លៀកស្បង់ដូចសម្លៀកគ្រហស្ថ ដណ្ដប់ដូចគ្រហស្ថ.. ២២៤
អានិសង្ស ៤ ប្រការក្នុងការទំពាឈើស្ទន់ និងរឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុ................................... ២២៦
ការឡើងដើមឈើ.. ២២៩
រឿងភិក្ខុ ២ រូបជាបងប្អូននឹងគ្នា នាំគ្នាទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ................................. ២៣០
ការរៀនគម្ពីរលោកាយតៈ... ២៣១
រឿងព្រះមានព្រះភាគទ្រង់កណ្ដាស់.. ២៣៣
ការទ្រង់អនុញ្ញាតខ្ទឹមនិងការបន្ទោបង់បស្សាវៈ ២៣៥
ការទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើទីដីឲ្យខ្ពស់ឡើងជាដើម.. ២៣៦
ការទ្រង់អនុញ្ញាតវត្ថុសម្រាប់តោងជាដើម... ២៣៩
រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុនិងអនាចារមានប្រការផ្សេង ៗ.. ២៤១
ឧទ្ទានគាថា នៃខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកៈ... ២៤៥

សន្លឹកចង្អុលប្រាប់មាតិកា

សេនាសនក្ខន្ធកៈ

លេខទំព័រ

រឿងរាជគហសេដ្ឋី.. ២៥៩
ការទ្រង់អនុញ្ញាតសេនាសនៈ ៥ យ៉ាងនិងរឿងរាជគហសេដ្ឋី.................................... ២៦១
គាថាសម្រាប់អនុមោទនាសេនាសនៈ.. ២៦៣
ការទ្រង់អនុញ្ញាតសន្ទះទ្វារជាដើម.. ២៦៥
ការទ្រង់អនុញ្ញាតបង្អួច ៣ យ៉ាងជាដើម.. ២៦៧
ការទ្រង់អនុញ្ញាតតាំង ដែលគេបង្ហាំជើងជាប់នឹងមេតាំងជាដើម................................ ២៦៩
ការទ្រង់អនុញ្ញាតតាំងចាក់ផ្តៅជាដើម.. ២៧១
ការទ្រង់អនុញ្ញាតទ្រនាប់គ្រែជាដើម.. ២៧៣
ការទ្រង់អនុញ្ញាតពូកទាំងឡាយ មានពូកញាត់រោមកែះជាដើម................................ ២៧៥
ការទ្រង់អនុញ្ញាតជ័រឈើនិងបាយម៉ានជាដើម.. ២៧៧
ការទ្រង់អនុញ្ញាតគំនូរភ្ញីផ្កាជាដើម.. ២៧៩
ការទ្រង់អនុញ្ញាតពិតានជាដើម.. ២៨១
ការទ្រង់អនុញ្ញាតជណ្តើរតដ្ឋជាដើម.. ២៨៣
ការទ្រង់អនុញ្ញាតសន្ទះទ្វារជាដើម.. ៣៨៥
ការទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំពណ៌សជាដើម.. ២៨៧
រឿងអនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋីនិងរឿងរាជគហសេដ្ឋី.. ២៨៩
សីវកគាថា.. ២៩៣
អនុបុព្វីកថា.. ២៩៥
ធម្មចក្ខុ.. ២៩៧
ការថ្វាយភត្ត.. ២៩៩
រឿងអនាថបិណ្ឌិកគហបតីនិងវត្តព្រះជេតពន.. ៣០១
ការធ្វើនវកម្មនិងរឿងជាងជុលឫដេរ.. ៣០៥
ការឲ្យនវកម្មនិងពួកអន្តេវាសិករបស់ឆព្វគ្គិយភិក្ខុ.. ៣០៧
អាសនៈប្រសើរ ទឹកប្រសើរ និងដុំបាយប្រសើរ.. ៣០៩

សន្លឹកចង្អុលប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

រឿងសត្វជាសំឡាញ់នឹងគ្នា ៣ តួ.. ៣១១

គារវកថា.. ៣១៣

អវន្ទិយបុគ្គលមាន ១០ ពួក.. ៣១៤

វន្ទិយបុគ្គលមាន ៣ ពួក.. ៣១៥

វត្ថុដែលគេធ្វើឧទ្ទិសដល់សង្ឃ.. ,,

អាសនៈខ្ពស់និងអាសនៈប្រសើរ.. ៣១៧

ការថ្វាយវត្តព្រះជេតពន.. ៣១៩

គាថានៃវិហារទាន.. ៣២១

ការបណ្តេញភិក្ខុដែលកំពុងឆាន់ មិនទាន់លែងឲ្យក្រោកចេញ.. ៣២៣

រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុ.. ៣២៥

រឿងសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុ.. ៣២៦

ការសន្មតសេនាសនគ្គាហាបកភិក្ខុ.. ៣២៨

ការប្រគល់សេនាសនៈមាន ៣ យ៉ាង និងរឿងឧបនន្ទភិក្ខុ.. ៣៣១

ការហ្វូងហែងសេនាសនៈមាន ២ យ៉ាង និងការសំដែងវិន័យ.. ៣៣៣

ការទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអង្គុយជាមួយនឹងភិក្ខុមានវស្សាវវាង ៣ ជាដើម.. ៣៣៥

រឿងព្រះអយ្យិការបស់ព្រះបាទបសេនទិកោសល.. ៣៣៧

របស់ដែលភិក្ខុលះមិនដាច់មាន ៥ យ៉ាង.. ៣៣៩

របស់មិនត្រូវលះមាន ៥ យ៉ាង.. ៣៤១

រឿងអស្សជិភិក្ខុនិងបុនព្វសុកភិក្ខុ.. ,,

ការចែកសេនាសនៈជារបស់សង្ឃ.. ៣៤៣

របស់ដែលមិនត្រូវចែកមាន ៥ យ៉ាង.. ៣៤៤

រឿងភិក្ខុនៅក្នុងដែនអាឡវី.. ៣៤៦

៣៨៧

សង្ខឹកាចង្អុលប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

ការឲ្យនវកម្ម.. ៣៤៧
ការឲ្យនវកម្មចំពោះវិហារទាំងអស់ជាដើម.. ៣៤៩
ការដែលភិក្ខុទទួលនវកម្មហើយដើរចៀសចេញទៅជាដើម....................................... ៣៥១
ការដែលភិក្ខុទទួលនវកម្មហើយចៀសចេញទៅ ក្នុងវេលាដែលធ្វើរួចជាដើម.............. ៣៥៣
ការនាំយកគ្រឿងប្រើប្រាស់ឲ្យជារបស់ខ្ចីជាដើម.. ៣៥៥
ការជាន់សេនាសនៈដោយជើង មិនទាន់លាងជាដើម.. ៣៥៧
ការទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យក្រាលកម្រាល ហើយសឹមដេកជាដើម.. ៣៥៩
ភត្តុទ្ទេសកភិក្ខុនិងសេនាសនប្បញ្ញាបកភិក្ខុ.. ៣៦១
ការសម្មតិអប្បមត្តកវិស្សជ្ជកភិក្ខុ... ៣៦៣
ភិក្ខុជាសាជិយគ្គាហាបកៈជាដើម... ៣៦៥
ឧទ្ទានគាថានៃសេនាសនក្ខន្ធកៈ... ៣៦៦.